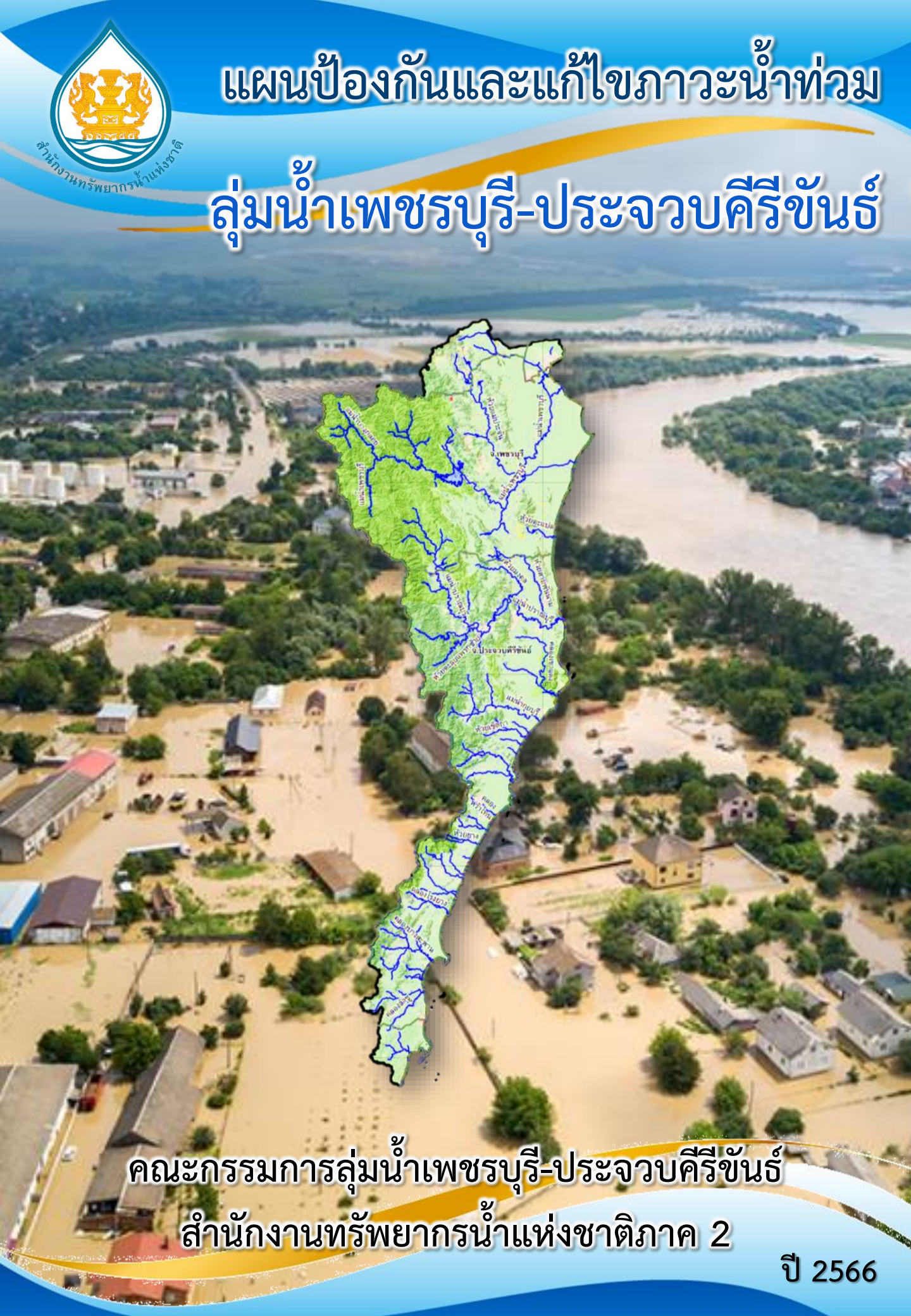
แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

คณะกรรมการลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 2

ปี 2566

สรุปแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมจัดทำขึ้นเพื่อกำหนดภาวะน้ำท่วม แนวทางการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม แนวทางการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ และรายงานการติดตามประเมินผล โดยการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีรายละเอียดดังนี้

สภาพทั่วไปของลุ่มน้ำ

ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดราชบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และชุมพร มีปริมาณฝนเฉลี่ยเท่ากับ 1,161.2 มิลลิเมตร/ปี ปริมาณฝนส่วนใหญ่เกิดขึ้นในเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ปริมาณความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำรวมทั้งสิ้น 2,771.35 ล้าน ลบ.ม./ปี สถานการณ์น้ำท่วมของพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์เป็นลักษณะของการเกิดในลักษณะแบบน้ำป่าไหลหลากหรือน้ำท่วมฉับพลัน ลำน้ำสายหลักไม่สามารถระบายได้ทัน ประกอบกับมีสิ่งกีดขวางและอาคารระบายน้ำไม่เพียงพอ ซึ่งส่วนใหญ่จะเกิดในพื้นที่ตอนบนของลุ่มน้ำ และการเกิดน้ำท่วมในลักษณะน้ำท่วมขังเป็นเวลาหลายวันไม่สามารถระบายน้ำออกได้ทัน เนื่องจากลักษณะพื้นที่เป็นที่ลาดชันน้อยและได้รับอิทธิพลหนุนจากระดับน้ำทะเล ส่วนใหญ่เกิดบริเวณพื้นที่ตอนล่างของลุ่มน้ำ โดยพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 7,309.51 ตร.กม. เป็นพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยระดับสูงเท่ากับ 235.45 ตร.กม. ระดับปานกลางและระดับต่ำเท่ากับ 2,358.10 ตร.กม. และ 4,715.96 ตร.กม.

แนวทางการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของลุ่มน้ำ

แนวทางการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์สามารถแบ่งการดำเนินงานได้ออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ ก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม ระหว่างการเกิดภาวะน้ำท่วม และหลังเกิดภาวะน้ำท่วม รายละเอียดดังนี้

<u>ก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม:</u> จะต้องมีการเตรียมแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องระหว่างแผนของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) และแผนของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) และต้องมีการเตรียมการรับมือเพื่อการช่วยเหลือเกษตรกรที่อาจได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมโดยหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบได้แก่ สทนช. ภาค 2 และคณะกรรมการลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ รวมถึงการจัดทำบัญชีรายชื่อหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรสาธารณกุศลในเขตจังหวัด พร้อมทั้งสถานที่ตั้ง รายชื่อผู้ติดต่อประสานงาน หมายเลขโทรศัพท์ และทรัพยากรที่มีที่สามารถให้การสนับสนุนได้ รวมถึงบัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วมและบัญชีพื้นที่หนีภัย

นอกจากนั้นก่อนเกิดภาวะน้ำท่วมจะต้องมีการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อการประเมินถึงสภาวะน้ำท่วม โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักได้แก่ กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สทนช. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ สทนช.ภาค 2 และคณะกรรมการลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ได้แก่

- พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมตามผลการศึกษาพื้นที่เป้าหมาย (Area Based) รหัส C-14 ลุ่มน้ำเพชรบุรีและลุ่มน้ำปราณบุรี และรหัส C-15 ลุ่มน้ำสาขาคลองบางสะพานใหญ่

- ข้อมูลแผนเผชิญเหตุและแนวทางป้องกันน้ำท่วมรายจังหวัดในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ของกรมชลประทาน ซึ่งจะระบุถึงพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย/เฝ้าระวัง แผนเผชิญเหตุและแนวทางป้องกันอุทกภัย และการเตรียมความพร้อมเครื่องมือ-เครื่องจักร

- การติดตามข้อมูลจากระบบคาดการณ์น้ำท่วม (Flood Forecasting System) ของสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์กรมหาชน) ระบบ Early warning System ของกรมทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัยของกรมชลประทาน และระบบ One map ของศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ

- การติดตามข้อมูลสถานีหลักเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำและพิจารณาตามเกณฑ์เฝ้าระวัง โดยในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีสถานีวัดน้ำฝนจำนวน 75 สถานี สถานีวัดน้ำท่าจำนวน 14 สถานี (สถานีหลักแห่งชาติ 4 สถานีได้แก่สถานี B.10 B.15 Gt.7 และ Gt.20) สถานีวัดคุณภาพน้ำจำนวน 2 สถานี และสถานีวัดน้ำในอ่างเก็บน้ำจำนวน 18 สถานี (สถานีวัดน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 3 สถานี และอ่างเก็บน้ำขนาดกลางจำนวน 15 สถานี) พร้อมทั้งประเมินสถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำ ณ ปัจจุบันและการคาดการณ์แนวโน้ม

- การวิเคราะห์ข้อมูลเส้นทางการไหลของน้ำ ความสามารถในการระบายน้ำ ระยะเวลาในการเดินทาง โดยพิจารณาจากเกณฑ์การบริหารจัดการระบายน้ำของเขื่อนแก่งกระจาน เขื่อนเพชร และเขื่อนปราณบุรี

<u>ระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วม:</u> จากการดำเนินงานในช่วงก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม หากพบว่าข้อมูลจากสถานีหลักและผลการประเมินสถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำ ณ ปัจจุบันและแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมีการระบุถึงการเกิดภาวะน้ำท่วม จะต้องมีการออกประกาศกำหนดเขตภาวะน้ำท่วม โดยต้องมีการพิจารณาถึงระดับความรุนแรงของสถานการณ์ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 ระดับเสี่ยงน้ำท่วมรุนแรง (สถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่เป็นระยะเวลสั้นๆ สามารถเข้าไปบริหารจัดการเพื่อแก้ไขสถานการณ์ได้) ระดับที่ 2 ระดับน้ำท่วมรุนแรงและระดับที่ 3 ระดับน้ำท่วมวิกฤติ (ประเมินความรุนแรงจากสถานการณ์น้ำท่วมขังในพื้นที่ น้ำล้นตลิ่ง)

โดยในช่วงเกิดวิกฤติน้ำศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์จะพิจารณาเสนอการกำหนดระดับความรุนแรงของสถานการณ์น้ำต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำพิจารณาและเสนอต่อ สทนช. และ กนช. พิจารณาเพื่อประกาศยกระดับสถานการณ์ โดยหากเป็นระดับที่ 1 จะมีการจัดตั้งหน่วยบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ระดับที่ 2 จะมีการจัดตั้งกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ และระดับที่ 3 จะมีการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เพื่อบรรเทาและแก้ไขสถานการณ์วิกฤติน้ำ

หลังเกิดภาวะน้ำท่วม: หลังจากภาวะน้ำท่วมสิ้นสุด จะมีการออกประกาศยกเลิกสถานการณ์ภาวะน้ำท่วม จากนั้นจะต้องมีการพิจาณาความช่วยเหลือให้กับผู้ได้รับผลกระทบ ทั้งในส่วนของการจ่ายค่าทดแทน หรือชดเชยความเสียหายจากการใช้ที่ดินและสิ่งก่อสร้างและการจ่ายค่าชดเชยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยงานผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นๆเป็นหน่วยงานหลัก และมีสำนักงบประมาณ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานสนับสนุน การช่วยเหลือทางการแพทย์โดยกระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลัก การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสทนช. และ สทนช.ภาค เป็นหน่วยงานหลัก รวมถึงการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยสทนช. และสทนช. ภาค รวมถึง กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และกรมทรัพยากรน้ำ เป็นหน่วยงานหลัก ซึ่งศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ต้องติดตามการดำเนินงาน รายงานผลการติดตามประเมินผลและเสนอแนวทางทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งหากไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่วางไว้ต้องเสนอเรื่องเพื่อพิจารณาแนวทางการแก้ไขต่อ กนช. ต่อไป

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

สารบัญ

หน้า

สารบัญ -ก-

สารบัญตาราง -จ-

สารบัญรูป -ซ-

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมา 1-1

1.2 วัตถุประสงค์ 1-1

1.3 ขอบเขตการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม 1-1

1.3.1 พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 1-1

1.3.2 ขอบเขตพื้นที่จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม 1-3

บทที่ 2 ข้อมูลลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

2.1 สภาพทั่วไปของลุ่มน้ำ 2-1

2.1.1 สภาพภูมิประเทศ 2-1

2.1.2 สภาพภูมิอากาศ 2-6

2.1.3 ระบบลุ่มน้ำ 2-9

2.1.4 ลักษณะทางอุตุ-อุทก 2-13

2.1.5 ลักษณะทางอุทกธรณีและน้ำใต้ดิน 2-28

2.1.6 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม 2-31

2.1.7 ประชากร 2-39

2.1.8 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ 2-39

2.1.9 ความต้องการใช้น้ำ 2-44

2.2 ข้อมูลภาวะน้ำท่วม/คุณภาพน้ำที่เกิดขึ้น 2-60

2.2.1 ภาวะน้ำท่วม 2-60

2.2.2 คุณภาพน้ำ 2-63

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
2.3	สถิติการประสบอุทกภัยที่ผ่านมา	2-68
2.4	การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ผ่านมา	2-73
บทที่ 3	**การกำหนดภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ**	
3.1	ความหมายและประเภทของการเกิดภาวะน้ำท่วม	3-1
	3.1.1 บทนิยามของภาวะน้ำท่วม	3-1
	3.1.2 ประเภทหรือความรุนแรงของภาวะน้ำท่วม	3-1
3.2	เกณฑ์การยกระดับสถานการณ์	3-4
	3.2.1 กรณีสถานการณ์น้ำท่วม	3-4
	3.2.2 กรณีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม	3-4
3.3	กฎหมาย ระเบียบ และ นโยบายที่เกี่ยวข้อง	3-5
	3.3.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย	3-5
	3.3.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยอ้อมในการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย	3-18
3.4	แนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม	3-67
	3.4.1 แนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำฯ และ พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ	3-67
	3.4.2 การบูรณาการร่วมกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ	3-67
	3.4.3 การบูรณาการของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติตามแผนป้องกันและบรรเทาและสาธารณภัยแห่งชาติ และพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ	3-70
	3.4.4 การบูรณาการและประสานงานของ “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการฉุกเฉินในกรณีน้ำแล้ง (ภัยแล้ง) หรือกรณีน้ำท่วม (อุทกภัย) ในกรณีวิกฤตน้ำ	3-71
	3.4.5 แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านคุณภาพน้ำ การบูรณาการร่วมกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3-75
	3.4.6 งบประมาณในการดำเนินงานตามแผนบูรณาการและการดำเนินงานของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	3-89

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 แนวทางป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

4.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน 4-1
4.2 การเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ 4-18
4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานพื้นที่น้ำท่วม 4-18
4.2.2 ระบบเตือนภัย 4-32
4.3 การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม 4-39
4.4 การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม 4-40
4.5 การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ 4-61
4.6 วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการ 4-63
4.6.1 เส้นทางการไหลของน้ำ 4-63
4.6.2 แนวทางการระบายน้ำที่รวดเร็ว 4-68
4.7 วิธีการเก็บกักน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป 4-74
4.7.1 การปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำ (Reservoir Operations) 4-75
4.7.2 ระบบปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำ Vacancy Requirement Rule Curve 4-79
4.8 การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม 4-81
4.9 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน 4-82

บทที่ 5 การขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

5.1 กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม 5-1
5.1.1 การจัดตั้งองค์กร 5-1
5.1.2 การอำนวยการ 5-1
5.1.3 การปฏิบัติการ 5-2
5.2 โครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบ 5-2
5.2.1 ระดับนโยบาย 5-2
5.2.2 ระดับบัญชาการ 5-3
5.2.3 ระดับอำนวยการ 5-9
5.2.4 ระดับปฏิบัติการ 5-11
5.2.5 ระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ 5-12

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
5.3	แนวทางการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมแบบบูรณาการ	5-14
	5.3.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสาธารณภัยด้านน้ำ	5-14
	5.3.2 กลไกลการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ในสถานการณ์ปกติและภาวะวิกฤติ	5-16
	5.3.3 เกณฑ์การยกระดับสถานการณ์น้ำท่วม	5-17
	5.3.4 การจัดทำแผนปฏิบัติการ	5-21

บทที่ 6 การรายงานผล

6.1	กลไกลการรายงานผล	6-1
6.2	แนวทางการรายงานผล	6-1
	6.2.1 กรณีไม่เกิดภาวะน้ำท่วม	6-1
	6.2.2 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมระดับน้ำท่วมหรือเสี่ยงน้ำท่วมรุนแรง (ระดับ 1) และระดับรุนแรง (ระดับ 2)	6-2
	6.2.3 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมระดับวิกฤต (ระดับ 3)	6-2

บทที่ 7 การติดตามประเมินผล

7.1	กลไกการติดตามประเมินผล	7-1
7.2	แนวทางการติดตามประเมินผล	7-2
7.3	แนวทางการปรับปรุงแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	7-4

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก เบอร์ติดต่อที่ระบุพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามแผน
ภาคผนวก ข การติดต่อสื่อสารและการบูรณาการหน่วยงาน
ภาคผนวก ค พื้นที่ประสบภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ
ภาคผนวก ง บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย
ภาคผนวก จ แผนการจัดการระบายน้ำเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม
ภาคผนวก ฉ เกณฑ์เตือนภัยและพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม
ภาคผนวก ช บัญชีอุปกรณ์เครื่องมือที่เกี่ยวข้อง
ภาคผนวก ซ แผนและขั้นตอนการอพยพ
ภาคผนวก ญ แผนงานโครงการที่สำคัญต่อการบรรเทาปัญหาภาวะน้ำท่วมในลุ่มน้ำ
ภาคผนวก ฎ การจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น
ภาคผนวก ฐ ประเด็นข้อเสนอแนะ

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1.1-1	รายละเอียดของจังหวัดในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-4
ตารางที่ 2.1.2-1	ค่าเฉลี่ยตัวแปรภูมิอากาศหลักของสถานีตรวจอากาศ ในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-8
ตารางที่ 2.1.3-1	รายละเอียดของลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-9
ตารางที่ 2.1.4-1	รายละเอียดสถานีวัดน้ำฝนในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-13
ตารางที่ 2.1.4-2	ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยรอบ 30 ปีของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ และลุ่มน้ำสาขา	2-14
ตารางที่ 2.1.4-3	รายละเอียดสถานีวัดน้ำท่าในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-19
ตารางที่ 2.1.4-4	ปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยรอบ 30 ปีของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ และลุ่มน้ำสาขา	2-21
ตารางที่ 2.1.4-5	ปริมาณน้ำหลากสูงสุดรายปีเฉลี่ยของแต่ละสถานีวัดน้ำ ในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-24
ตารางที่ 2.1.4-6	ปริมาณตะกอนแขวนลอยรายปีเฉลี่ยของแต่ละสถานีวัดน้ำในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-26
ตารางที่ 2.1.5-1	แสดงพื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาลของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-29
ตารางที่ 2.1.6-1	พื้นที่ป่าไม้ในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-30
ตารางที่ 2.1.6-2	พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-32
ตารางที่ 2.1.6-3	รายละเอียดของบ่อบาดาลสรุปตามสถานะของบ่อ สภาพน้ำ ความลึกการเจาะบ่อ ความลึกการพัฒนา ระดับน้ำปกติ ระดับน้ำลด และปริมาณน้ำที่พัฒนาได้	2-36
ตารางที่ 2.1.7-1	ข้อมูลประชากรในลุ่มน้ำ	2-38
ตารางที่ 2.1.8-1	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบันในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-39
ตารางที่ 2.1.8-2	ประเภทและจำนวนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพในลุ่มน้ำ เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-41
ตารางที่ 2.1.9-1	กรอบแนวคิดการศึกษาและประเมินความต้องการใช้น้ำสำหรับกิจกรรมต่างๆ ของลุ่มน้ำ	2-43
ตารางที่ 2.1.9-2	ความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2562	2-48
ตารางที่ 2.1.9-3	ค่าสัมประสิทธิ์การใช้น้ำของพืช (Kc) โดยวิธี Penman Montieth	2-49
ตารางที่ 2.1.9-4	ค่าปริมาณการคายน้ำรวมการระเหยของพืชอ้างอิงที่สถานีตรวจอากาศ โดยวิธี Penman Montieth	2-50

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 2.1.9-5	ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรกรรมของแต่ละลุ่มน้ำสาขาใน ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-54
ตารางที่ 2.1.9-6	ความต้องการใช้น้ำตามประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม	2-55
ตารางที่ 2.1.9-7	ความต้องการน้ำเพื่อการอุตสาหกรรมของแต่ละลุ่มน้ำสาขา ในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-57
ตารางที่ 2.1.9-8	สรุปปริมาณความต้องการใช้น้ำทั้งลุ่มน้ำ	2-59
ตารางที่ 2.2.1-1	พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยรายลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-62
ตารางที่ 2.2.2-1	ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน ในลุ่มน้ำเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาเกณฑ์ ดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำทั่วไป ประจำปี พ.ศ. 2559-2562	2-64
ตารางที่ 2.2.2-2	แนวโน้มดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป (ค่า WQI) ในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างปี พ.ศ.2559-2562	2-67
ตารางที่ 3.1.2-1	เกณฑ์การกำหนดระดับวิกฤติน้ำ	3-3
ตารางที่ 4.1-1	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน ก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม	4-2
ตารางที่ 4.1-2	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน ช่วงเกิดภาวะน้ำท่วม	4-7
ตารางที่ 4.1-3	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน หลังเกิดภาวะน้ำท่วม	4-11
ตารางที่ 4.4-1	เกณฑ์ความรุนแรงของฝน 1 ชั่วโมง	4-41
ตารางที่ 4.4-2	เกณฑ์ปริมาณฝนสะสม (รวม) 24 ชั่วโมง	4-41
ตารางที่ 4.4-3	รายละเอียดของสถานีวัดน้ำฝน	4-44
ตารางที่ 4.4-4	รายละเอียดของสถานีวัดน้ำท่า	4-48
ตารางที่ 4.4-5	ระดับน้ำอ้างอิงจำแนกตามระดับความรุนแรงของปริมาณน้ำ	4-49
ตารางที่ 4.4-6	รายละเอียดของสถานีวัดน้ำในอ่างเก็บน้ำ	4-52
ตารางที่ 5.3.3-1	เงื่อนไขในการตัดสินใจยกระดับสาธารณภัยของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564-2570	5-20

สารบัญรูป

		หน้า
รูปที่ 2.1.1-1	สภาพภูมิประเทศและลำน้ำสาขาในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-3
รูปที่ 2.1.1-2	รูปตัดตามยาวแม่น้ำเพชรบุรีแสดงความลาดชันลุ่มน้ำ	2-4
รูปที่ 2.1.1-3	รูปตัดตามยาวแม่น้ำเพชรบุรีแสดงความลาดชันลุ่มน้ำ	2-5
รูปที่ 2.1.2-1	การผันแปรรายเดือนของตัวแปรภูมิอากาศหลักสถานีตรวจอากาศในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-7
รูปที่ 2.1.3-1	ขอบเขตลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-10
รูปที่ 2.1.3-2	แผนผังระบบลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-11
รูปที่ 2.1.4-1	การกระจายปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-14
รูปที่ 2.1.4-2	การผันแปรของปริมาณฝนรายปีเฉลี่ยลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-15
รูปที่ 2.1.4-3	เส้นชั้นน้ำฝนรายปีเฉลี่ยลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-16
รูปที่ 2.1.4-4	เส้นชั้นน้ำฝนรายเดือนเฉลี่ยลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-17
รูปที่ 2.1.4-5	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยและพื้นที่รับน้ำฝน	2-20
รูปที่ 2.1.4-6	การกระจายปริมาณน้ำท่ารายเดือนเฉลี่ยลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-22
รูปที่ 2.1.4-7	การผันแปรของปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-22
รูปที่ 2.1.4-8	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำหลากสูงสุดรายปีเฉลี่ยและพื้นที่รับน้ำฝน	2-25
รูปที่ 2.1.4-9	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณตะกอนแขวนลอยรายปีเฉลี่ยและพื้นที่รับน้ำฝน	2-27
รูปที่ 2.1.5-1	แผนที่แสดงศักยภาพน้ำบาดาลในบริเวณพื้นที่ศึกษา มาตราส่วน 1:100,000	2-28
รูปที่ 2.1.6-1	พื้นที่ป่าไม้ในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-31
รูปที่ 2.1.6-2	พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-33
รูปที่ 2.1.6-3	ตำแหน่งบ่อบาดาลและปริมาณน้ำบาดาลที่คาดว่าจะพัฒนาได้	2-35
รูปที่ 2.1.8-1	ตำแหน่งโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบันในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-40
รูปที่ 2.1.8-2	ตำแหน่งแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-42
รูปที่ 2.1.9-1	แนวทางในการประเมินปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่ออุปโภค-บริโภคและการท่องเที่ยว	2-45
รูปที่ 2.1.9-2	เส้นชั้นความลึกเทียบเท่าของปริมาณการคายน้ำรวมการระเหยของพืชอ้างอิงรายปีเฉลี่ย	2-51

สารบัญรูป (ต่อ)

		หน้า
รูปที่ 2.1.9-3	เส้นชั้นความลึกเทียบเท่าของปริมาณการคายน้ำรวมการระเหยของพืชอ้างอิงรายเดือนเฉลี่ย	2-52
รูปที่ 2.1.9-4	แบบจำลองแปลงนา	2-53
รูปที่ 2.1.9-5	แนวทางในการประเมินปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม	2-56
รูปที่ 2.1.9-6	โค้งความสัมพันธ์ระหว่างเวลาและอัตราการไหลของน้ำ	2-58
รูปที่ 2.2.1-1	พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	2-61
รูปที่ 2.4-1	มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2565/66	2-82
รูปที่ 4.1-1	การบูรณาการหน่วยงานการจัดการน้ำท่วม ช่วงก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม	4-15
รูปที่ 4.1-2	การบูรณาการหน่วยงานการจัดการน้ำท่วม ระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วม	4-16
รูปที่ 4.1-3	การบูรณาการหน่วยงานการจัดการน้ำท่วม หลังเกิดภาวะน้ำท่วม	4-17
รูปที่ 4.2.1-1	พื้นที่เป้าหมายและแผนงานโครงการสำคัญ Area Based	4-20
รูปที่ 4.2.1-2	แผนเผชิญเหตุและแนวทางป้องกันอุทกภัย พื้นที่จังหวัดราชบุรี	4-25
รูปที่ 4.2.1-3	แผนเผชิญเหตุและแนวทางป้องกันอุทกภัย พื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม	4-26
รูปที่ 4.2.1-4	แผนเผชิญเหตุและแนวทางป้องกันอุทกภัย พื้นที่จังหวัดเพชรบุรี	4-27
รูปที่ 4.2.1-5	แผนเผชิญเหตุและแนวทางป้องกันอุทกภัย พื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	4-28
รูปที่ 4.2.1-6	แผนเผชิญเหตุและแนวทางป้องกันอุทกภัย พื้นที่จังหวัดชุมพร	4-29
รูปที่ 4.2.2-1	เว็ปไซต์ one map (https://nationalthaiwater.onwr.go.th)	4-33
รูปที่ 4.2.2-2	เว็ปไซต์ Early Warning System (http://ews.dwr.go.th/ews/index.php)	4-34
รูปที่ 4.2.2-3	ระบบคาดการณ์น้ำท่วม (Flood Forecast System)	4-35
รูปที่ 4.2.2-4	การแสดงข้อมูลการคาดการณ์ปริมาณน้ำท่าล่วงหน้าในระบบคาดการณ์น้ำท่วม	4-35
รูปที่ 4.2.2-5	ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัย https://telerid.rid.go.th	4-36
รูปที่ 4.2.2-6	การแสดงข้อมูลระดับน้ำเปรียบเทียบข้อมูลระดับน้ำเตือนภัย ระดับวิกฤต	4-37
รูปที่ 4.2.2-7	การแสดงข้อมูลระดับน้ำเปรียบเทียบกับรูปตัดลำน้ำ	4-37
รูปที่ 4.3-1	วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management: DRM) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน	4-39
รูปที่ 4.4-1	การแสดงข้อมูลปริมาณฝนในเว็ปไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ	4-42
รูปที่ 4.4-2	การแสดงข้อมูลปริมาณฝนรายชั่วโมงระดับสถานีในเว็ปไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ	4-43
รูปที่ 4.4-3	การแสดงตำแหน่งที่ตั้งสถานีวัดน้ำท่าการแสดงตำแหน่งที่ตั้งสถานีวัดน้ำฝน	4-47
รูปที่ 4.4-4	ตัวอย่างการแสดงข้อมูลระดับน้ำในเว็บไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ	4-48

สารบัญรูป (ต่อ)

		หน้า
รูปที่ 4.4-5	การแสดงตำแหน่งที่ตั้งสถานีวัดน้ำในอ่างเก็บน้ำใหญ่และกลางการแสดงตำแหน่งที่ตั้ง สถานีวัดน้ำฝนในเว็ปไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ	4-51
รูปที่ 4.4-6	การแสดงข้อมูลปริมาตรน้ำในอ่างเก็บน้ำร่วมกับข้อมูลโค้งปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำ	4-52
รูปที่ 4.4-7	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน	4-53
รูปที่ 4.4-8	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำปราณบุรี	4-53
รูปที่ 4.4-9	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยสามเขา	4-54
รูปที่ 4.4-10	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยสงสัย	4-54
รูปที่ 4.4-11	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยทราย	4-55
รูปที่ 4.4-12	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำทุ่งขาม	4-55
รูปที่ 4.4-13	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด	4-56
รูปที่ 4.4-14	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำกะหร่างสาม	4-56
รูปที่ 4.4-15	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์	4-57
รูปที่ 4.4-16	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยผาก	4-57
รูปที่ 4.4-17	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำคลองช่องลม	4-58
รูปที่ 4.4-18	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำคลองจะกระ	4-58
รูปที่ 4.4-19	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำยางชุม	4-59
รูปที่ 4.4-20	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำคลองบึง	4-59
รูปที่ 4.4-21	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยอ่างหิน	4-60
รูปที่ 4.4-22	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยไทรงาม	4-60
รูปที่ 4.4-23	เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยวังเต็ม	4-61
รูปที่ 4.5-1	โครงสร้างองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉิน กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์	4-62
รูปที่ 4.6.1-1	ผังการไหลของน้ำและระบบทางน้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	4-64
รูปที่ 4.6.1-2	แผนที่เส้นทางน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรี	4-65
รูปที่ 4.6.1-3	แผนที่แสดงความจุลำน้ำของลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง	4-66
รูปที่ 4.6.1-4	แผนที่แสดงความจุลำน้ำของลุ่มน้ำคลองบางสะพานใหญ่	4-67
รูปที่ 4.6.2-1	แผนผังลุ่มน้ำจังหวัดเพชรบุรี	4-68
รูปที่ 4.6.2-2	แผนผังลุ่มน้ำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	4-69
รูปที่ 4.6.2-3	เกณฑ์การบริหารจัดการระบายน้ำของเขื่อนแก่งกระจาน	4-70

สารบัญรูป (ต่อ)

		หน้า
รูปที่ 4.6.2-4	เกณฑ์การบริหารจัดการระบายน้ำของเขื่อนเพชร	4-71
รูปที่ 4.6.2-5	เกณฑ์การบริหารจัดการน้ำของเขื่อนปราณบุรี	4-72
รูปที่ 4.7-1	สมดุลของน้ำในอ่างเก็บน้ำ	4-74
รูปที่ 4.7.1-1	ผังการดำเนินการคาดการณ์ปริมาณน้ำในการอ่างเก็บน้ำ	4-78
รูปที่ 4.7.2-1	กระบวนการของระบบปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำ	4-79
รูปที่ 4.7.2-2	ปริมาณน้ำที่จำเป็นต้องเก็บกักเพื่อใช้ในช่วงฤดูแล้ง	4-80
รูปที่ 5.3.1-1	การจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำที่เพิ่มประสิทธิภาพขึ้นโดย สทนช.	5-16
รูปที่ 5.3.2-1	กลไกลการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	5-17
รูปที่ 5.3.4-1	ปฏิทินการจัดการทรัพยากรน้ำฤดูฝน	5-24
รูปที่ 7.1-1	กลไกการติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขวิกฤตน้ำ	7-2
รูปที่ 7.2-1	แนวทางการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขวิกฤตน้ำ	7-3

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมา

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 35(2) ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เพื่อให้ความเห็นชอบ มาตรา 64 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลาย ทางชีวภาพของพื้นที่นั้น

1.2 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม คือ

1) เพื่อกำหนดภาวะน้ำท่วมและบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2) เพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
3) เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ
4) เพื่อกำหนดการรายงานและการติดตามประเมินผล

1.3 ขอบเขตการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

1.3.1 พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

มาตรา 4 “ภาวะน้ำท่วม” หมายความว่า สภาวะที่ปริมาณน้ำ ปริมาณการไหลของน้ำ หรือระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือไหลหลาก หรือฉับพลันจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ และพืช ที่อยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง แต่ไม่รวมถึงภาวะน้ำขึ้นและน้ำลงซึ่งเป็นปรากฏการณ์ปกติตามธรรมชาติ

มาตรา 64 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับ

<u>กรณีปกติ</u> ซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ

<u>กรณีฉุกเฉิน</u> ที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน

โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
2) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
3) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
4) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
5) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
6) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
7) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด
8) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
9) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีการบูรณาการร่วมกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในเขตลุ่มน้ำตามความเหมาะสม

การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมและการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม ตามวรรคสอง (4) และ (5) ให้เป็นไปตามแนวทางที่ กนช. ประกาศกำหนด

<u>สำหรับกรณีเกิดวิกฤติน้ำ(น้ำท่วม)</u> ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 หมวด 3 องค์กรบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ส่วนที่ 2 ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

มาตรา 24 ในกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำ จนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐอย่างรุนแรง ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ อำนวยการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป ทั้งนี้ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งและสนับสนุนการปฏิบัติงาน

ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ๆ ร่วมกันกระทำหรือห้ามกระทำการใด ๆ เพื่อการป้องกันแก้ไข ควบคุม ระงับ หรือบรรเทาผลร้ายจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้ออกคำสั่งตามวรรคสองแล้ว และคำสั่งนั้นมีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อประชาชนที่เกี่ยวข้อง ให้ประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจหรือการปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีตามวรรคสอง หากเจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ได้ดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจ และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุและมิได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้ผู้นั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดทั้งปวง

เมื่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำแล้วเสร็จ ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติรายงานและจัดทำสรุปผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบโดยมิชักช้า

1.3.2 ขอบเขตพื้นที่จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

พื้นที่จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมครอบคลุม ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตามที่พระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564

บทที่ 2

ข้อมูลลุ่มน้ำ

บทที่ 2
ข้อมูลลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

2.1 สภาพทั่วไปของลุ่มน้ำ

2.1.1 สภาพภูมิประเทศ

ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ มีขนาดพื้นที่ลุ่มน้ำ 13,365.67 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดราชบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และชุมพร ลักษณะลุ่มน้ำวางตัวในแนวตะวันตก - ตะวันออก โดยพื้นที่จะค่อย ๆ ลาดเทลงมาทางทิศตะวันออก และมีเทือกเขาเป็นแนวเขาเตี้ย ๆ ที่ทำให้เกิดที่ราบระหว่างภูเขา ทางด้านตะวันตกของลุ่มน้ำจะเป็นเทือกเขาสูงซึ่งเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสาขาสายสำคัญหลายสาย ถัดเข้ามาทางตอนกลางของลุ่มน้ำจะมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ซึ่งมีแม่น้ำเพชรบุรีไหลผ่านอ่างเก็บน้ำเขื่อนแก่งกระจานและเขื่อนเพชร ส่วนพื้นที่ตอนล่างทางด้านตะวันออกของลุ่มน้ำมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล มีลำน้ำสายสั้นๆ กระจายอยู่ทั่วไป ซึ่งลำน้ำส่วนใหญ่จะไหลลงสู่แม่น้ำเพชรบุรีและออกทะเล

ทางตอนล่างของลุ่มน้ำในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ลักษณะภูมิประเทศทางด้านตะวันตกสุดจะเป็นเทือกเขา ซึ่งเป็นต้นน้ำของลำน้ำต่างๆ ถัดเข้ามาทางตะวันออกจะเป็นพื้นที่แบบเชิงเขาถึงลูกคลื่นลอนชัน ยาวไปตามแนวเหนือ – ใต้ ต่อมาจะมีลักษณะพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนชันถึงลอนลาด ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของลุ่มน้ำ ประกอบไปด้วยพื้นที่แบบที่ราบเชิงเขา หรือพื้นที่แบบเนินตะกอนรูปพัดติดต่อกันยาวไปตามแนวทิศเหนือถึงทิศใต้สุดของลุ่มน้ำมีภูเขาโดดกระจายเป็นหย่อมๆ ด้านตะวันออกสุดจะเป็นพื้นที่ราบชายฝั่งทะเล เป็นแถบยาวแคบ ๆ จากอำเภอหัวหิน มาถึงช่วงกลางของอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์และอีกช่วงหนึ่งที่บริเวณอำเภอบางสะพาน ชายฝั่งทะเลของลุ่มน้ำส่วนใหญ่เป็นหาดโคลนหรือทรายปนโคลน มีหาดทรายเป็นบางแห่ง ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	ลุ่มน้ำแม่กลอง
ทิศใต้	ติดกับ	ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ประเทศพม่า
ทิศตะวันออก	ติดกับ	อ่าวไทย

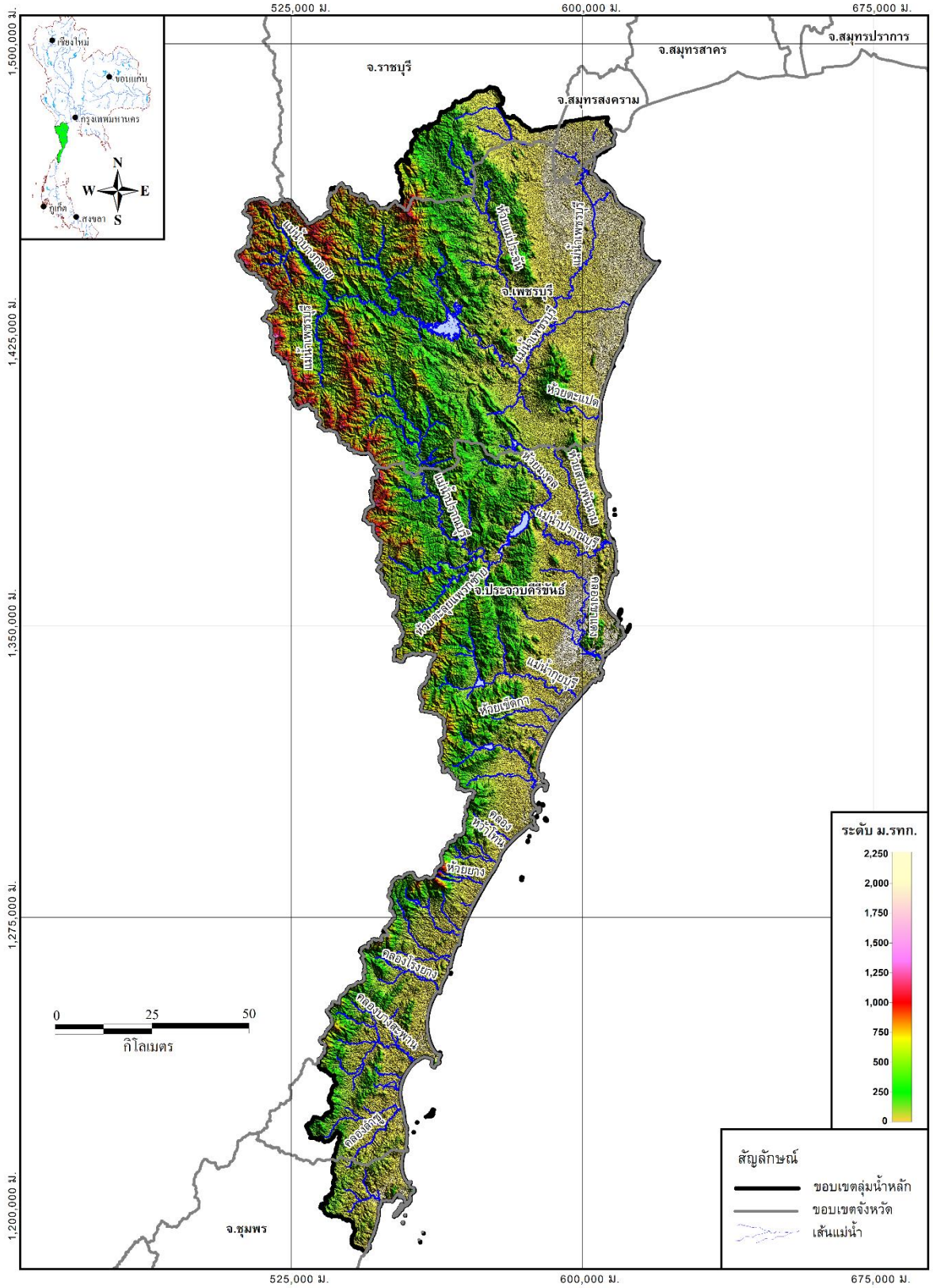
ลำน้ำสาขาที่สำคัญในเขตจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ แม่น้ำบางกลอย ต้นกำเนิดจากเทือกเขาตะนาวศรีทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของลุ่มน้ำ และไหลลงมาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้บรรจบกับแม่น้ำเพชรบุรีที่บริเวณใกล้บ้านห้วยครก อำเภอแก่งกระจาน ห้วยแม่ประโดน มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาทางด้านเหนือของลุ่มน้ำ ไหลมาบรรจบกับแม่น้ำเพชรบุรีที่บ้านประตูผี อำเภอแก่งกระจาน ห้วยแม่ประจันต์ มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาทางด้านเหนือของลุ่มน้ำ ไหลผ่านอำเภอหนองหญ้าปล้องมารวมกับแม่น้ำเพชรบุรีที่บ้านท่าชิก

อำเภอท่ายาง ห้วยผาก มีต้นกำเนิดจากภูเขาอ่างแก้วและภูเขาน้ำหยดทางตอนใต้ของลุ่มน้ำ ไหลมาบรรจบกับแม่น้ำเพชรบุรีบริเวณใกล้บ้านวังมะละกอ

สำหรับในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แม่น้ำส่วนใหญ่จะเป็นแม่น้ำสายสั้นๆ ได้แก่ แม่น้ำปราณบุรี ซึ่งมีต้นกำเนิดอยู่ที่ตอนใต้ของภูเขาพะเนินทุ่งในเขตอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ไหลขนานกับทิวเขาตะนาวศรีลงมาทางใต้แล้วเบนออกมาลงอ่าวไทยที่ อำเภอปราณบุรี แม่น้ำบางสะพานซึ่งมีต้นกำเนิดอยู่ที่เทือกเขาตะนาวศรีในอำเภอบางสะพาน และคลองกุยในเขตอำเภอกุยบุรี

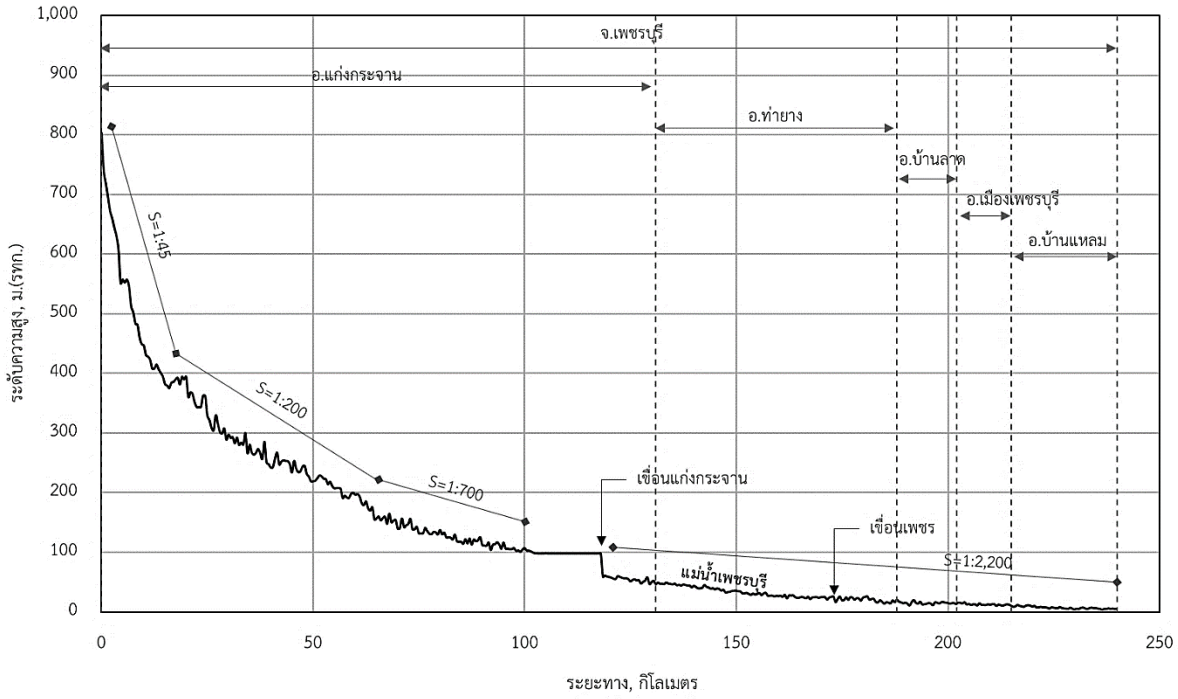
อ่างเก็บน้ำที่สำคัญ ได้แก่ เขื่อนแก่งกระจาน ตั้งอยู่ที่อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ความจุ 710 ล้าน ลบ.ม. และเขื่อนปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ความจุ 347 ล้าน ลบ.ม.

สภาพภูมิประเทศของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์แสดงได้ดัง**รูปที่ 2.1.1-1** รูปตัดตามยาวแม่น้ำเพชรบุรีตัวแทนความลาดชันลุ่มน้ำแสดงใน**รูปที่ 2.1.1-2** และแสดงรายละเอียดและขอบเขตของจังหวัดที่อยู่ในเขตลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ไว้ใน**ตารางที่ 2.1.1-1** และ **รูปที่ 2.1.1-3** ตามลำดับ

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.1-1 สภาพภูมิประเทศและลำน้ำสาขาในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

รูปที่ 2.1.1-2 รูปตัดตามยาวแม่น้ำเพชรบุรีแสดงความลาดชันลุ่มน้ำ

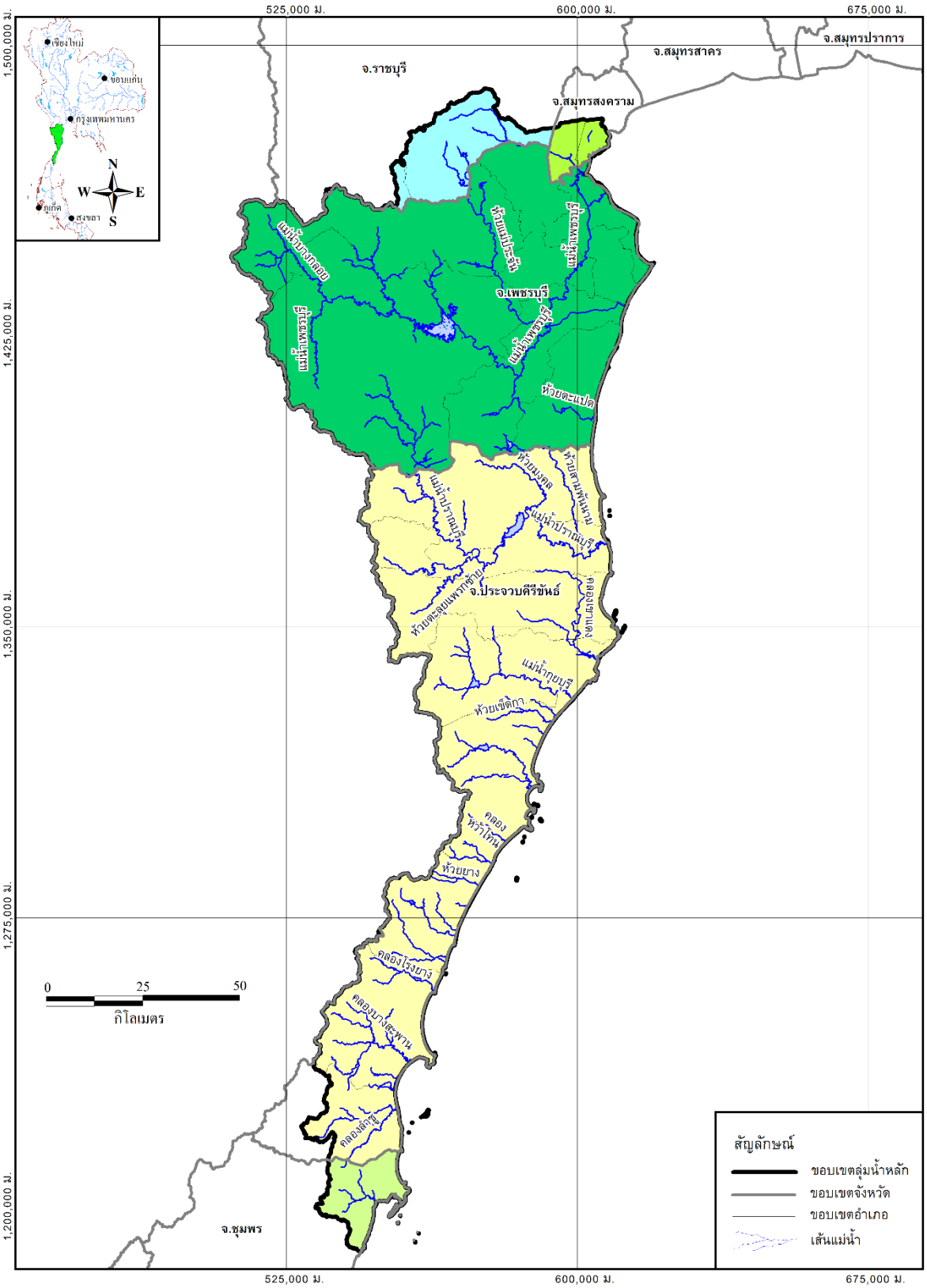
ตารางที่ 2.1.1-1 รายละเอียดของจังหวัดในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

จังหวัด	พื้นที่ จังหวัด	พื้นที่ในเขตลุ่มน้ำ		ร้อยละของ พื้นที่จังหวัด	ร้อยละของ พื้นที่ลุ่มน้ำ
	(ตร.กม.)	(ตร.กม.)	(ไร่)		
ราชบุรี	5,187.03	576.62	360,389	11.12	4.31
สมุทรสงคราม	415.34	169.39	105,866	40.78	1.27
เพชรบุรี	6,177.04	6,176.38	3,860,239	99.99	46.19
ประจวบคีรีขันธ์	6,422.64	6,130.67	3,831,666	95.45	45.85
ชุมพร	6,008.80	314.72	196,698	5.24	2.35
ข้างเคียง*		3.18	1,988		0.02
รวม		**13,370.96**	**8,354,859**		**100.00**

หมายเหตุ * พื้นที่ข้างเคียงประกอบด้วยพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ที่มีพื้นที่ตำบลที่อยู่ในลุ่มน้ำหลักน้อยกว่า 1% ของพื้นที่ตำบลนั้นๆ รวมทั้งพื้นที่เกาะเล็กๆ ที่ไม่ได้ระบุไว้ในแผนที่เขตการปกครอง

พื้นที่จังหวัด วัดจากขอบเขตจังหวัดจากกรมการปกครอง ปี พ.ศ.2561 ด้วยระบบพิกัด UTM WGS84 Zone47

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.1-3 ขอบเขตจังหวัดในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

2.1.2 สภาพภูมิอากาศ

พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งจะทำให้เกิดฝนตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม และสภาพอากาศแห้งและเย็น ช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ นอกจากลมมรสุมที่พัดผ่านประจำแล้ว ยังมีลมพายุจร เมื่อพัดผ่านจะทำให้เกิดฝนตกหนักในพื้นที่ จากข้อมูลภูมิอากาศที่สถานีตรวจวัดอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ จำนวน 4 สถานี คือ สถานีตรวจอากาศจังหวัดเพชรบุรี สถานีจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สถานีหัวหิน และสถานี สกษ.หนองพลับ สถิติข้อมูลช่วงปี 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2531-2560 แสดงการผันแปรรายเดือนของตัวแปรภูมิอากาศสถานีทั้ง 4 สถานี ไว้ใน**รูปที่ 2.1.2-1** โดยมีตัวแปรภูมิอากาศที่สำคัญ ได้แก่ อุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ ความเร็วลม เมฆปกคลุม และปริมาณการระเหยจากถาด สรุปได้ดัง**ตารางที่ 2.1.2-1** และสรุปได้ดังนี้

อุณหภูมิ: อุณหภูมิรายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 26.2 – 30.7 องศาเซลเซียส โดยช่วงที่อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในช่วงเดือนธันวาคม ถึงมกราคมและอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดประมาณเดือนเมษายน อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีมีค่าเท่ากับ 28.5 องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์ : ความชื้นสัมพัทธ์รายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 64.6 – 80.9 เปอร์เซ็นต์ โดยช่วงเวลาที่มีค่าความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดประมาณเดือนธันวาคมและช่วงเวลาที่มีค่าความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดประมาณเดือนกันยายน ค่าความชื้นสัมพัทธ์รายปีเฉลี่ยเท่ากับ 72.9 เปอร์เซ็นต์

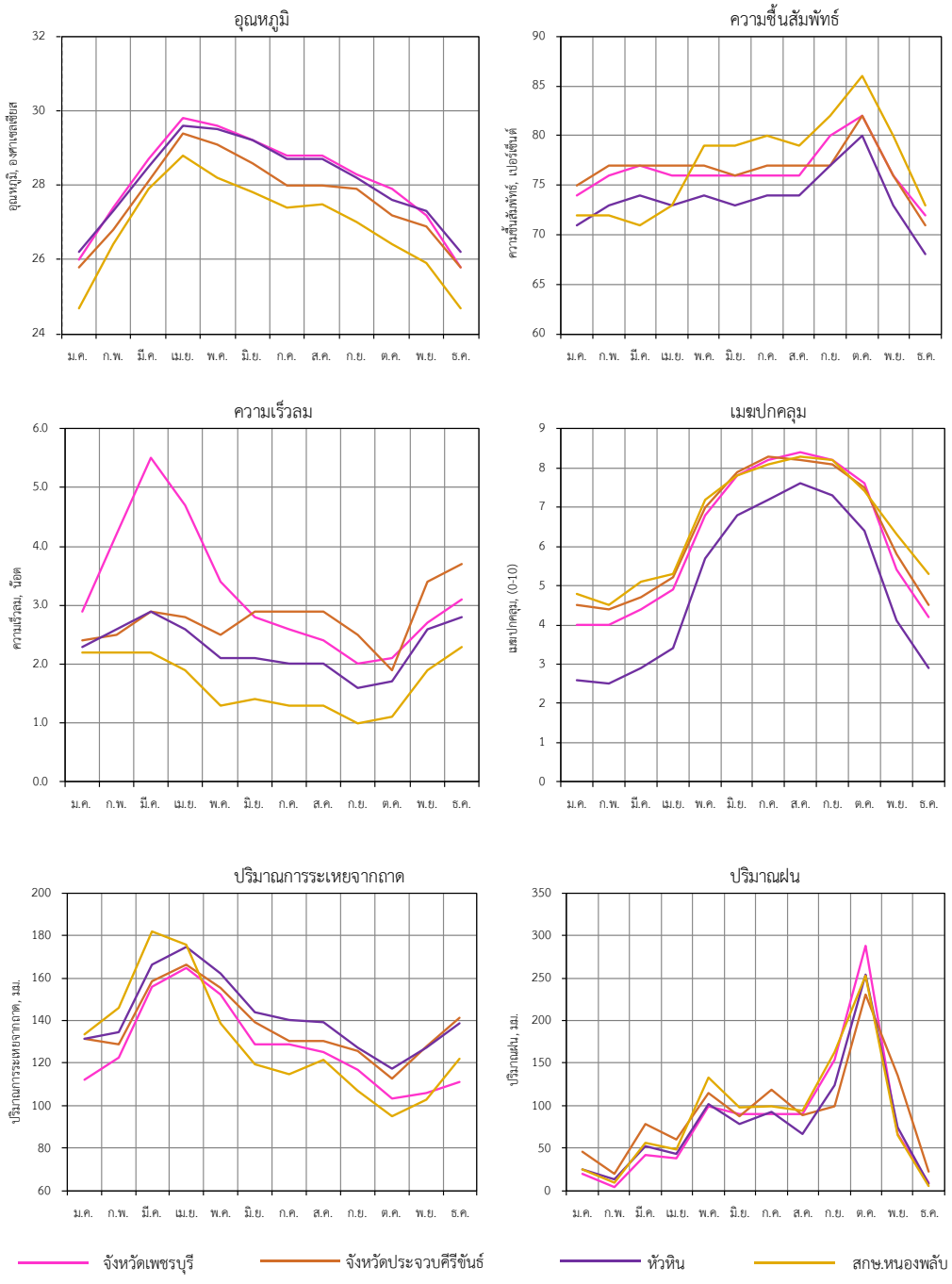
เมฆปกคลุม (0-10): ปริมาณเมฆปกคลุมมีค่าอยู่ระหว่าง 4.0 – 8.1 (ใน 10 ส่วนของท้องฟ้า) โดยปริมาณเมฆปกคลุมเฉลี่ยจะน้อยที่สุดในเดือนธันวาคม และจะมากที่สุดในเดือนสิงหาคม โดยเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 6.1 (ใน 10 ส่วนของท้องฟ้า)

ลมและพายุ: ความเร็วลมเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 1.6 – 3.3 นอต โดยมีความเร็วลมสูงสุดในเดือนมีนาคม จำนวนวันที่มีพายุฟ้าคะนองโดยเฉลี่ยเท่ากับ 53 วันต่อปี เดือนที่มีพายุฟ้าคะนองมากที่สุดคือเดือนกันยายนเฉลี่ย 9 วัน

ปริมาณการระเหยจากถาด: ปริมาณการระเหยรายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 102.2 – 164.9 มิลลิเมตร เดือนตุลาคมเป็นเดือนที่มีปริมาณการระเหยต่ำสุด ในขณะที่เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีปริมาณการระเหยสูงสุด ค่าปริมาณการระเหยรวมทั้งปีประมาณ 1,543.6 มิลลิเมตร

ปริมาณฝน: ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 6.7 – 284.5 มิลลิเมตร เดือนธันวาคมเป็นเดือนที่มีปริมาณฝนตกต่ำสุด ในขณะที่เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีปริมาณฝนสูงสุด ค่าปริมาณการระเหยรวมทั้งปีประมาณ 1,345.0 มิลลิเมตร โดยตลอดทั้งปีมีจำนวนวันฝนตกเฉลี่ย 119 วันอุณหภูมิ: อุณหภูมิราย

เดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 25.6 – 29.4 องศาเซลเซียส โดยช่วงที่อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดประมาณเดือนมกราคม และอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดประมาณเดือนเมษายน อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีมีค่าเท่ากับ 27.7 องศาเซลเซียส

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.2-1 การผันแปรรายเดือนของตัวแปรภูมิอากาศหลักสถานีตรวจอากาศในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 2.1.2-1 ค่าเฉลี่ยตัวแปรภูมิอากาศหลักของสถานีตรวจอากาศในลุ่มน้ำเพชรบุรี–ประจวบคีรีขันธ์

สถานีตรวจวัดสภาพภูมิอากาศ	ตัวแปรภูมิอากาศ	ค่าเฉลี่ยรายปี	ช่วงพิสัยของค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ยสูงสุดรายเดือน	ค่าเฉลี่ยต่ำสุดรายเดือน
จังหวัดเพชรบุรี	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	28.1	25.8 (ธ.ค.) . 29.8 (เม.ย.)	33.7 (พ.ค.)	21.5 (ธ.ค.)
	ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)	76.3	720 (ธ.ค.) - 82.0 (ต.ค.)	92.0 (ต.ค.)	55.0 (ธ.ค.)
	เมฆปกคลุม (0-10 อ๊อกต้า)	6.2	4.0 (ม.ค.) . 8.4 (ส.ค.)		
	ความเร็วลม (นอต)	3.2	2.0 (ก.ย.) - 5.5 (มี.ค.)	46.0 (ก.พ.)	
	ปริมาณการระเหยจากถาด (มิลลิเมตร)	1,527.50	103.5 (ต.ค.) - 164.7 (เม.ย.)		
	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร)	990.3	3.8 (ก.พ.) - 287.6 (ต.ค.)		
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	27.6	25.8 (ม.ค.) - 29.4 (เม.ย.)	34.4 (เม.ย.)	21.1 (ม.ค.)
	ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)	76.5	71.0 (ธ.ค.) - 82.0 (ต.ค.)	92.0 (ต.ค.)	56.0 (ธ.ค.)
	เมฆปกคลุม (0-10 อ๊อกต้า)	6.3	4.4 (ก.พ.) - 8.3 (ก.ค.)		
	ความเร็วลม (นอต)	2.8	1.9 (ต.ค.) - 3.7 (ธ.ค.)	40.0 (เม.ย.)	
	ปริมาณการระเหยจากถาด (มิลลิเมตร)	1,647.80	112.5 (ต.ค.) - 166.3 (เม.ย.)		
	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร)	1,100.60	19.9 (ก.พ.) . 231.0 (ต.ค.)		
หัวหิน	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	28.1	26.2 (ม.ค.) . 29.6 (เม.ย.)	33.7 (พ.ค.)	22.7 (ม.ค.)
	ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)	73.5	68.0 (ธ.ค.) - 80.0 (ต.ค.)	90.0 (ต.ค.)	57.0 (ธ.ค.)
	เมฆปกคลุม (0-10 อ๊อกต้า)	5	2.5 (ก.พ.) - 7.6 (ส.ค.)		
	ความเร็วลม (นอต)	2.3	1.6 (ก.ย.) - 2.9 (มี.ค.)	38.0 (เม.ย.)	
	ปริมาณการระเหยจากถาด (มิลลิเมตร)	1,703.30	117.4 (ต.ค.) - 174.7 (เม.ย.)		
	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร)	933.6	8.4 (ธ.ค.) - 253.8 (ต.ค.)		
สกษ.หนองพลับ	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	26.9	24.7 (ม.ค.) - 28.8 (เม.ย.)	36.5 (เม.ย.)	19.4 (ม.ค.)
	ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)	77.1	71.0 (มี.ค.) - 86.0 (ต.ค.)	97.0 (ต.ค.)	44.0 (มี.ค.)
	เมฆปกคลุม (0-10 อ๊อกต้า)	6.5	4.5 (ก.พ.) - 8.3 (ส.ค.)		
	ความเร็วลม (นอต)	1.7	1.0 (ก.ย.) - 2.3 (ธ.ค.)	43.0 (พ.ค.)	
	ปริมาณการระเหยจากถาด (มิลลิเมตร)	1,559.10	95.0 (ต.ค.) - 181.8 (มี.ค.)		
	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร)	1,049.40	5.8 (ธ.ค.) . 253.1 (ต.ค.)		

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

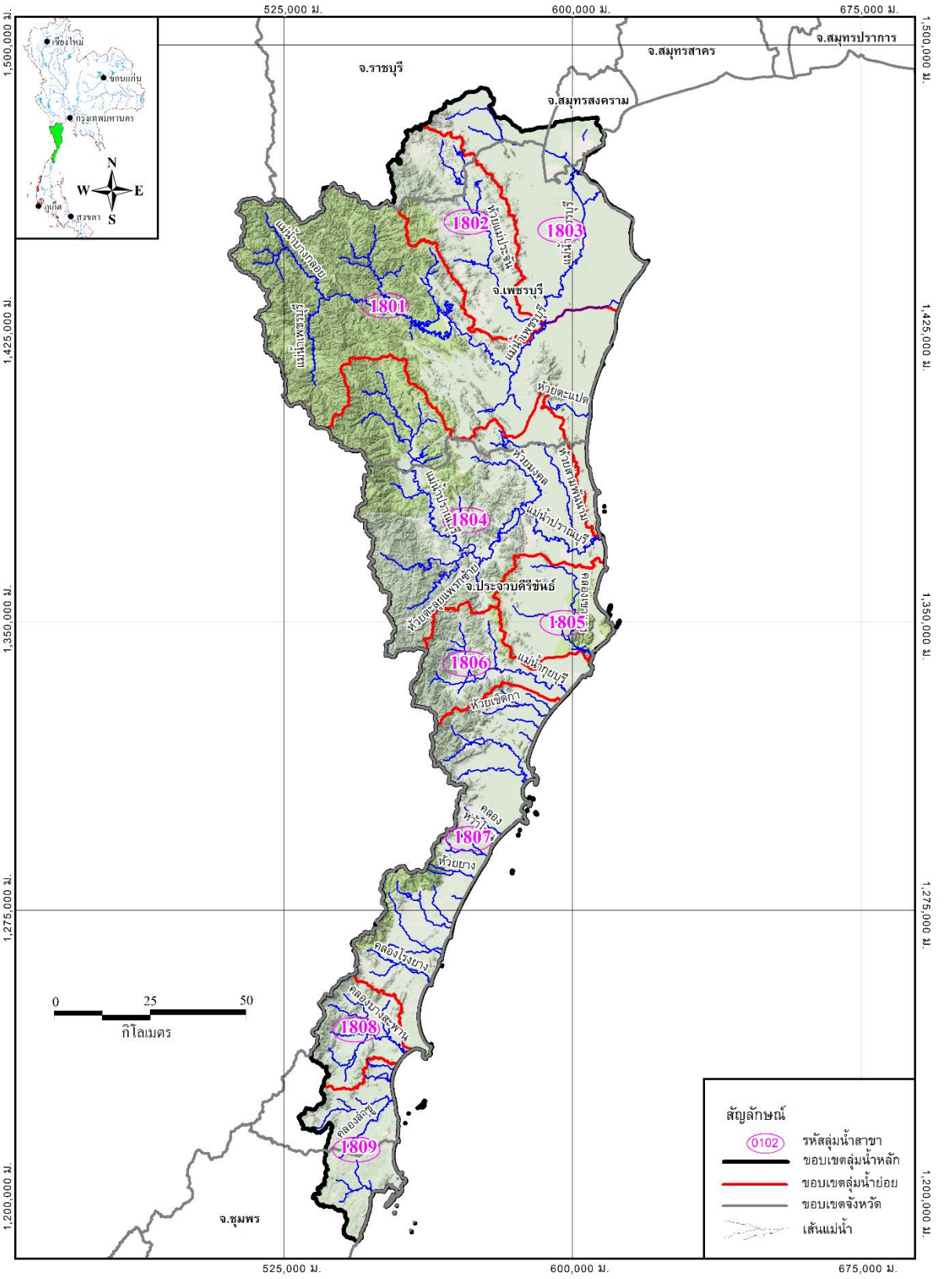
2.1.3 ระบบลุ่มน้ำ

การแบ่งลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ได้กำหนดตามผลการศึกษาของโครงการศึกษาทบทวนการแบ่งพื้นที่ลุ่มน้ำที่เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและผลกระทบจากการแบ่งพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2562 ซึ่งในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์แบ่งเป็น 9 ลุ่มน้ำสาขา คือ แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน ห้วยแม่ประจัน แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง แม่น้ำปราณบุรี (ลุ่มน้ำสาขา) คลองเขาแดง คลองกุย ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1 คลองบางสะพานใหญ่ ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2 รายละเอียดของแต่ละลุ่มน้ำสาขา แสดงใน**ตารางที่ 2.1.3-1** ขอบเขตลุ่มน้ำสาขาและแผนผังระบบลุ่มน้ำแสดงได้ดัง**รูปที่ 2.1.3-1** และ **รูปที่ 2.1.3-2** ตามลำดับ

ตารางที่ 2.1.3-1 รายละเอียดของลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

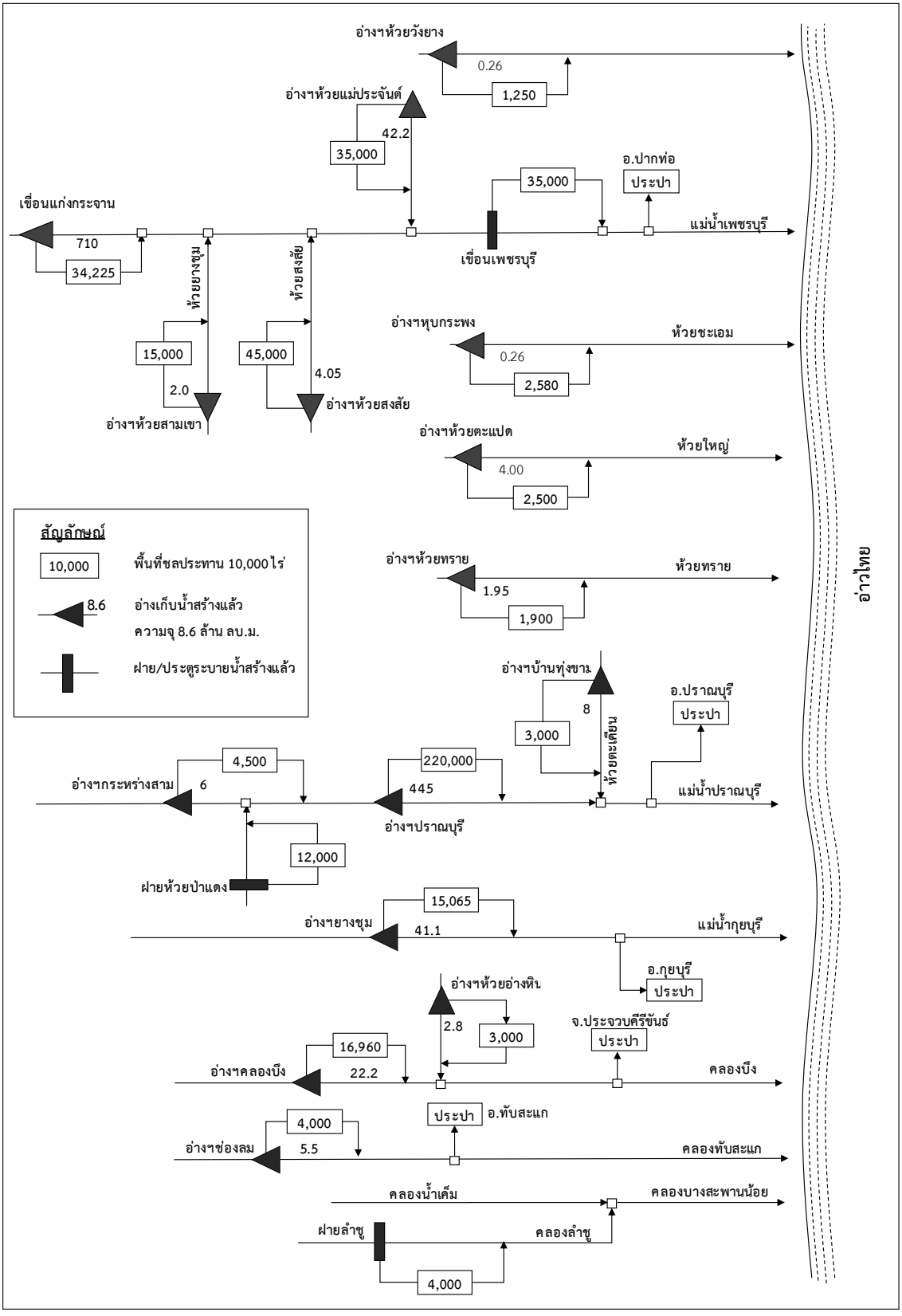
ลำดับ	รหัส	ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่ลุ่มน้ำสาขา		ร้อยละของพื้นที่	ครอบคลุมพื้นที่ (ทั้งหมด และ/หรือบางส่วน)	
			(ตร.กม.)	(ไร่)	ในลุ่มน้ำหลัก	จังหวัด	อำเภอ
1	1801	แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	3,475.57	2,172,231	25.99	ราชบุรี	บ้านคา
						เพชรบุรี	หนองหญ้าปล้อง ชะอำ ท่ายาง ท่ายาง แก่งกระจาน
						ประจวบคีรีขันธ์	ปราณบุรี หัวหิน
2	1802	ห้วยแม่ประจัน	1,123.14	701,960	8.40	ราชบุรี	ปากท่อ บ้านคา
						เพชรบุรี	เขาย้อย หนองหญ้าปล้อง ท่ายาง บ้านลาด แก่งกระจาน
3	1803	แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	1,605.07	1,003,167	12.00	ราชบุรี	ปากท่อ
						สมุทรสงคราม	เมืองสมุทรสงคราม อัมพวา
						เพชรบุรี	เมืองเพชรบุรี เขาย้อย หนองหญ้าปล้อง ท่ายาง บ้านลาด บ้านแหลม
4	1804	แม่น้ำปราณบุรี (ลุ่มน้ำสาขา)	2,917.28	1,823,302	21.82	เพชรบุรี	ชะอำ ท่ายาง แก่งกระจาน
						ประจวบคีรีขันธ์	กุยบุรี ปราณบุรี หัวหิน สามร้อยยอด
5	1805	คลองเขาแดง	653.59	408,492	4.89	ประจวบคีรีขันธ์	กุยบุรี ปราณบุรี สามร้อยยอด สามร้อยยอด
6	1806	คลองกุย	705.88	441,175	5.28	ประจวบคีรีขันธ์	เมืองประจวบคีรีขันธ์ กุยบุรี สามร้อยยอด
7	1807	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ส่วนที่ 1	1,703.93	1,064,959	12.74	ประจวบคีรีขันธ์	เมืองประจวบคีรีขันธ์ กุยบุรี ทับสะแก บางสะพาน
8	1808	คลองบางสะพานใหญ่	487.81	304,883	3.65	ประจวบคีรีขันธ์	บางสะพาน บางสะพานน้อย
9	1809	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ส่วนที่ 2	693.40	433,377	5.19	ประจวบคีรีขันธ์	บางสะพาน บางสะพาน บางสะพานน้อย
						ชุมพร	ปะทิว
10	18-is	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ (เกาะ)	5.28	3,301	0.04	ชุมพร	ปะทิว
รวม			13,370.96	8,356,847	100.00		

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.3-1 ขอบเขตลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.3-2 แผนผังระบบลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

2.1.4 ลักษณะทางอุตุ-อุทก

1) ปริมาณฝน

จากการรวบรวมข้อมูลปริมาณฝนรายเดือนของสถานีวัดน้ำฝนจากกรมอุตุนิยมวิทยาและกรมชลประทาน จำนวนทั้งสิ้น 34 สถานี แสดงรายละเอียดไว้ใน**ตารางที่ 2.1.4-1** จากการวิเคราะห์ปริมาณฝนในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์จากวิธีแฟคเตอร์ธีเอสเสน ดังแสดงปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยในรอบ 30 ปี ของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์และลุ่มน้ำสาขาไว้ใน**ตารางที่ 2.1.4-2** พบว่า ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีปริมาณฝนเฉลี่ยเท่ากับ 1,161.2 มิลลิเมตร ปริมาณน้ำฝนสวนใหญ่จะเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝนระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม คิดเป็น 78.7 % โดยเดือนที่มีฝนตกสูงสุดได้แก่เดือนตุลาคม มีปริมาณฝนเฉลี่ย 256.8 มิลลิเมตร สามารถแสดงกราฟการกระจายปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยไว้ใน**รูปที่ 2.1.4-1** และกราฟการผันแปรปริมาณฝนเฉลี่ยรายปี จำนวน 30 ปี ของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีค่าผันแปรอยู่ระหว่าง 580 - 1,505 มิลลิเมตรต่อปี แสดงไว้ใน**รูปที่ 2.1.4-2** รวมถึงแสดงเส้นชั้นน้ำฝนรายปีและรายเดือนเฉลี่ยไว้ใน**รูปที่ 2.1.4-3** และ **รูปที่ 2.1.4-4** ตามลำดับ

ตารางที่ 2.1.4-1 รายละเอียดสถานีวัดน้ำฝนในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

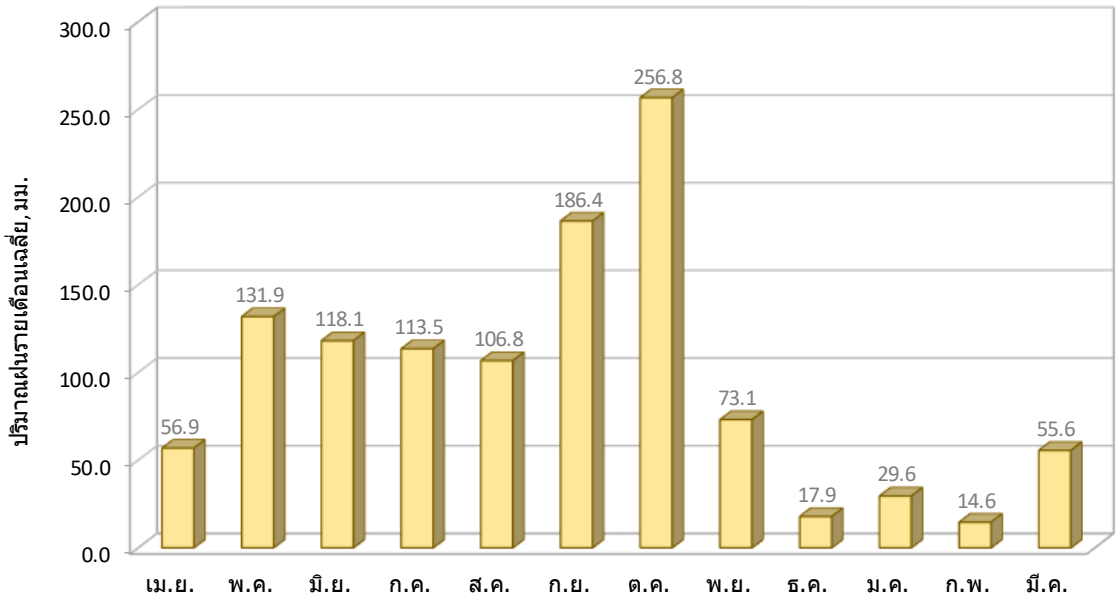
รหัสสถานี	สถานีวัดน้ำฝน	ที่ตั้งสถานี			ช่วงปี	ฝนรายปี เฉลี่ย
		ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	สถิติข้อมูล	,มม.
370012	อ.เมือง	คลองกระแชง	เมืองเพชรบุรี	เพชรบุรี	2463 - 2560	1,031
370022	อ.บ้านลาด	ท่าเสน	บ้านลาด	เพชรบุรี	2465 - 2560	994
370032	อ.บ้านแหลม	บ้านแหลม	บ้านแหลม	เพชรบุรี	2465 - 2549	996
370042	อ.เขาย้อย	สระพัง	เขาย้อย	เพชรบุรี	2465 - 2556	857
370052	อ.ชะอำ	ชะอำ	ชะอำ	เพชรบุรี	2465 - 2555	860
370062	อ.ท่ายาง	ท่ายาง	ท่ายาง	เพชรบุรี	2465 - 2560	797
370082	ศูนย์ฝึกอบรมการป่าไม้ชะอำ 246 อ.ชะอำ	ชะอำ	ชะอำ	เพชรบุรี	2500 - 2560	893
370090	เขื่อนเพชร อ.ท่ายาง	ท่าคอย	ท่ายาง	เพชรบุรี	2494 - 2550	910
370101	แม่น้ำเพชรบุรี (B.5) อ.แก่งกระจาน	แก่งกระจาน	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	2507 - 2554	1,063
370190	หนองนางจีน อ.เมือง	ดอนยาง	เมืองเพชรบุรี	เพชรบุรี	2512 -2550	746
370200	สถานีนาทดลองเพชรบุรี	ท่ายาง	ท่ายาง	เพชรบุรี	2511 -2550	899
370210	หนองจอก อ.ท่ายาง	หนองจอก	ท่ายาง	เพชรบุรี	2511 - 2550	839
370220	หนองกี้ อ.ท่ายาง	ท่ายาง	ท่ายาง	เพชรบุรี	2511 -2550	767
370230	กระจิวพัฒนา อ.ท่ายาง	มาบปลาเค้า	ท่ายาง	เพชรบุรี	2511 -2550	814
370240	ท่าโล้ อ.ท่ายาง	ท่าแลง	ท่ายาง	เพชรบุรี	2511 - 2550	875
370250	หนองแหน อ.บ้านลาด	โรงเข้	บ้านลาด	เพชรบุรี	2512 -2550	826
370260	บางจาก อ.เมือง	ธงชัย	เมืองเพชรบุรี	เพชรบุรี	2512 -2550	831
370270	ทุ่งเฟื้อ อ.บ้านแหลม	บางครก	บ้านแหลม	เพชรบุรี	2512 -2550	767
370280	ชลประทานตอนเพรียง อ.เมือง	สำมะโรง	เมืองเพชรบุรี	เพชรบุรี	2511 - 2550	940
370293	สตอ.เพชรบุรี อ.เมือง	ชะอำ	ชะอำ	เพชรบุรี	2520 - 2560	954
370322	อ.หนองหญ้าปล้อง	หนองหญ้าปล้อง	หนองหญ้าปล้อง	เพชรบุรี	2522 -2560	1,308
450013	อ.เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	2464 - 2560	1,114
450022	อ.บางสะพาน	แม่รำพึง	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	2465 -2552	1,311
450032	อ.ทับสะแก	ทับสะแก	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	2498 - 2554	1,065
450052	อ.ปราณบุรี	ปราณบุรี	ปราณบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	2465 - 2560	972
450062	นิคมสร้างตนเองประจวบคีรีขันธ์ อ.เมือง	อ่าวน้อย	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	2504 - 2560	878
450072	อ.กุยบุรี	กุยบุรี	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	2509 -2560	938
450082	สวนป่าเขาไม้รวก อ.เมือง	อ่าวน้อย	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	2511 - 2560	1,165
450100	โครงการกุยบุรี 3	กุยบุรี	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	2492 -2538	962
450112	อช.หาดวนกร อ.ทับสะแก	แสงอรุณ	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	2510 - 2555	1,034
450121	คบ.ปราณบุรี (PR.3A) อ.ปราณบุรี	หนองตาแต้ม	ปราณบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	2510 -2552	943
450152	สกษ.หนองพลับ อ.หัวหิน	หนองพลับ	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	2517 -2560	1.026
450171	ห้วยยางขวาง (GT.6) อ.บางสะพาน	ทองมงคล	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	2521 - 2554	1,446
450181	คลองกุย (KY.2) อ.กุยบุรี	หาดขาม	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	2521 - 2554	957

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

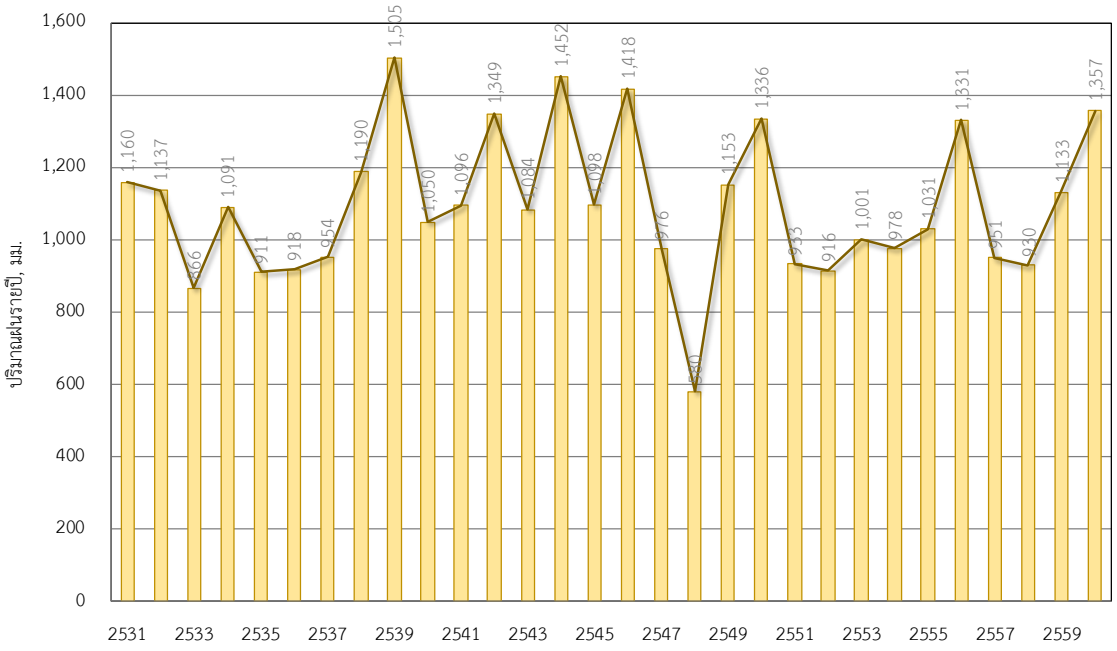
ตารางที่ 2.1.4-2 ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยรอบ 30 ปีของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์และลุ่มน้ำสาขา

ลุ่มน้ำสาขา	ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยรอบ 30 ปี												ฝนรายปีเฉลี่ย ,มม.	ฤดูฝน (พ.ค.-ต.ค.)	ฤดูแล้ง (เม.ย.-พ.ย.)
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.			
แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	53.1	122.8	111.8	104.3	97.5	184.6	270	60.3	9.6	24.9	11.7	40 1	1,099.60	890.9	208.6
ห้วยแม่ประจัน	76.2	152.3	143	110.7	102.4	225.8	247.5	52	10.4	32.6	20.6	57.3	1,230.80	981.8	249
แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	72.6	147.3	155.8	130.2	125.1	234	211.8	41.3	9	25.7	18.5	53.6	1,225.00	1,004.30	220.7
แม่น้ำปราณบุรี (ลุ่มน้ำสาขา)	43.8	111.7	100,7	103.4	96.4	169.8	276.1	62.8	9.2	21.7	8.6	46.1	1,050.30	858	1923
คลองเขาแดง	56.1	143	121.2	126.5	106.6	196.9	246.6	57.4	7.3	27.4	17.9	57.8	1,164.80	940.9	223.9
คลองกุย	46.9	128	96.6	98.3	93.1	162	257.7	65.3	6.3	24.5	8.3	54.5	1,041.50	835.8	205.8
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	48.2	132.5	97.7	99.5	93.5	163.2	253.1	65.2	5.8	25.3	9	56.4	1,049.40	839.5	209.9
ส่วนที่ 1															
คลองบางสะพานใหญ่	63	146.8	120.2	131.5	127.7	167.9	251.9	139.9	56.2	48.9	22.3	75.8	1,352.00	945.9	406.1
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	91.4	174.3	163.3	192.7	193	176.8	249.5	282.8	152.5	94	47.8	113	1,931.00	1,149.60	781.4
ส่วนที่ 2															
เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	56.9	131.9	118.1	113.5	106.8	186.4	256.8	73.1	17.9	29.6	14.6	55.6	1,161.20	913.5	247.7
(ลุ่มน้ำหลัก)															

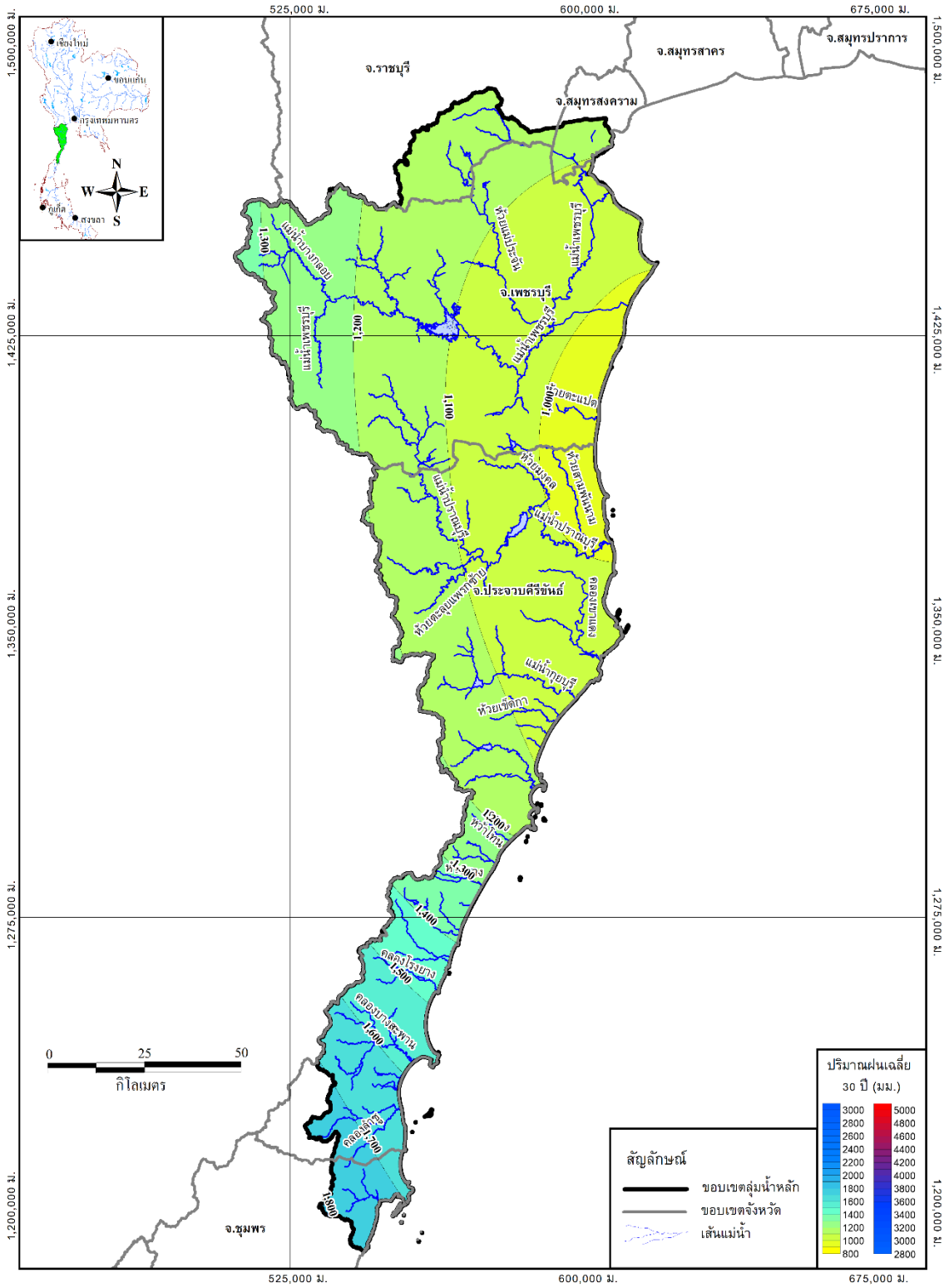
ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.4-1 การกระจายปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

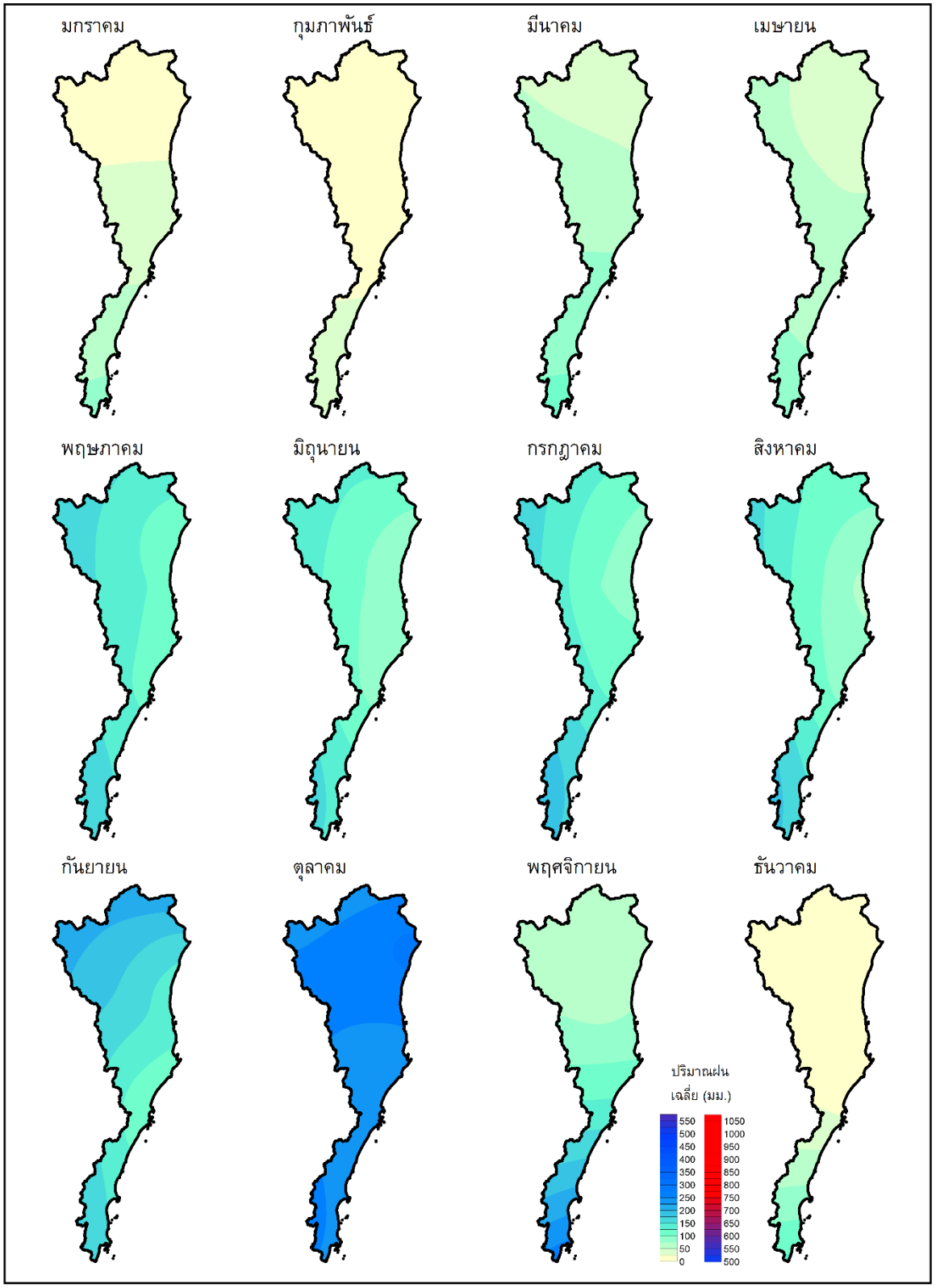

รูปที่ 2.1.4-2 การผันแปรของปริมาณฝนรายปีเฉลี่ยลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.4-3 เส้นชั้นน้ำฝนรายปีเฉลี่ยลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.4-4 เส้นชั้นน้ำฝนรายเดือนเฉลี่ยลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

2) ปริมาณน้ำท่า

การศึกษาปริมาณน้ำท่าของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณน้ำท่ารายเดือนและรายปี การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยและพื้นที่รับน้ำฝน การวิเคราะห์ปริมาณน้ำท่าในแต่ละลุ่มน้ำสาขาและการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปริมาณน้ำท่า โดยทำการรวบรวมข้อมูลปริมาณน้ำท่าจากสถานีวัดน้ำท่าจำนวน 27 สถานี รายละเอียดแต่ละสถานีแสดงใน**ตารางที่ 2.1.4-3** จากข้อมูลที่รวบรวมได้นำไปวิเคราะห์ความสัมพันธ์ถดถอยระหว่างปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยกับพื้นที่รับน้ำฝนดังแสดงใน**รูปที่ 2.1.4-5** และได้สมการความสัมพันธ์ดังนี้

$$Q_M = 0.6273\ A^{0.8569} \qquad (R^2 = 0.907)$$

เมื่อ Q_M คือ ปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ย , ล้าน ลบ.ม.

A คือ พื้นที่รับน้ำฝน, ตร.กม.

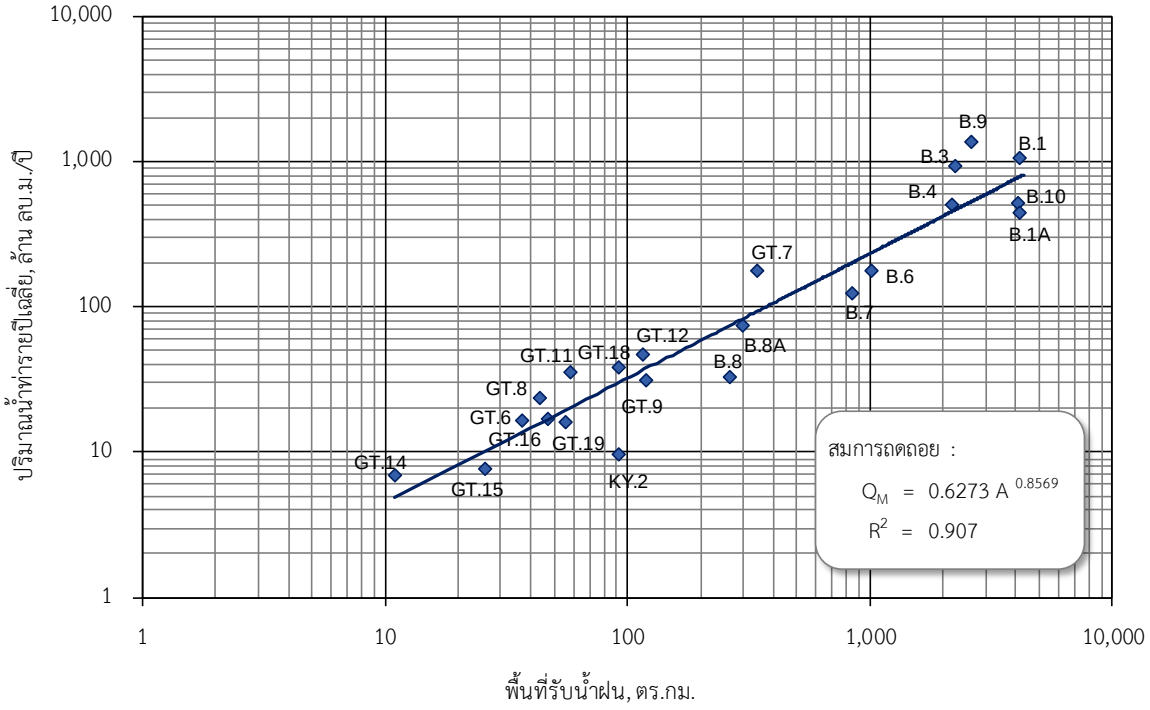
การวิเคราะห์ปริมาณน้ำท่าในลุ่มน้ำสาขา โดยการเลือกสถานีตัวแทนของลุ่มน้ำสาขานำมาคำนวณแฟคเตอร์ปรับค่าเพื่อนำไปคูณปริมาณน้ำท่ารายเดือนของสถานีตัวแทน เพื่อให้ได้ปริมาณน้ำท่ารายเดือนของลุ่มน้ำสาขา แฟคเตอร์ปรับค่าจะคำนวณจากอัตราส่วนพื้นที่รับน้ำฝนหรือคำนวณโดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยและพื้นที่รับน้ำฝน ซึ่งอาจจำเป็นต้องมีการปรับค่าให้เหมาะสมอีกครั้ง โดยพิจารณาการกระจายตามพื้นที่ของค่าปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยต่อหน่วยพื้นที่รับน้ำฝน และจากการกระจายของค่าปริมาณฝนรายปีเฉลี่ย อย่างไรก็ดีปริมาณน้ำท่ารายเดือนที่คำนวณได้ดังกล่าวจะเป็นลักษณะตามธรรมชาติ (Natural Flow) ซึ่งยังไม่ได้มีการพิจารณาใช้น้ำจากโครงการพัฒนาแหล่งน้ำต่างๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่าลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยปีละ 1,388 ล้าน ลบ.ม. เป็นปริมาณน้ำท่าในฤดูฝน (เดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม) เฉลี่ย 991 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 71.4 ของปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี โดยแยกเป็นรายลุ่มน้ำสาขาดัง**ตารางที่ 2.1.4-4** และแสดงกราฟการกระจายน้ำท่ารายเดือนเฉลี่ยไว้ใน**รูปที่ 2.1.4-6** และกราฟการผันแปรน้ำท่ารายปี จำนวน 30 ปี ของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีค่าผันแปรอยู่ระหว่าง 379 - 4,532 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี แสดงไว้ใน**รูปที่ 2.1.4-7**

ตารางที่ 2.1.4-3 รายละเอียดสถานีวัดน้ำท่าในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

รหัสสถานี	ลำน้ำ	ที่ตั้งสถานีวัดน้ำท่า			พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ช่วงปีสถิติข้อมูล	น้ำท่ารายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)
		สถานี	อำเภอ	จังหวัด			
B.5	แม่น้ำเพชรบุรี	บ้านวังวน	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	2,207	2515-2534	1,023.50
B.8A	ห้วยผาก	บ้านโพรงเข้	ท่ายาง	เพชรบุรี	301	2546-2560	73.9
B.9	แม่น้ำเพชรบุรี	บ้านสาระเห็ด	ท่ายาง	เพชรบุรี	2,617	2546-2560	1,358.10
B.8	ห้วยผาก	บ้านกะเหรี่ยง	ท่ายาง	เพชรบุรี	264	2521-2545	32.8
B.3	แม่น้ำเพชรบุรี	บ้านสองพี่น้อง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	2,244	2504-2546	933.6
B.7	ห้วยแม่ประจันต์	บ้านหนองบัว	บ้านลาด	เพชรบุรี	846	2521-2534	124.3
B.6	ห้วยแม่ประจันต์	สะพานรถยนต์	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	1,015	2520-2560	176.2
B.1A	แม่น้ำเพชรบุรี	บ้านไร่พะเนียด	บ้านลาด	เพชรบุรี	4,188	2521-2542	441.7
B.2	แม่น้ำเพชรบุรี	บ้านท่าสิก	ท่ายาง	เพชรบุรี	4,060	2482-2491	990.4
B.1	แม่น้ำเพชรบุรี	บ้านไร่พะเนียด	บ้านลาด	เพชรบุรี	4,188	2486-2493	1,065.10
B.2A	แม่น้ำเพชรบุรี	ทำนบเพชร	ท่ายาง	เพชรบุรี	4,060	2504-2526	549.8
B.10	แม่น้ำเพชรบุรี	ตลาดท่ายาง	ท่ายาง	เพชรบุรี	4,111	2528-2560	518.7
KY.2	คลองกุย	บ้านโป่งขาสาง	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	92	2524-2544	9.6
GT.12	คลองลำชู	บ้านห้วยสัก	บางสะพานน้อย	ประจวบคีรีขันธ์	117	2527-2534	47.3
GT.18	ห้วยทราย	บ้านจะกะบน	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	93	2530-2560	38.4
GT.8	คลองจะกระ	บ้านไร่คลอง	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	44	2542-2560	23.5
GT.16	คลองหว้าโทน	บ้านหินจวง	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	47	2540-2560	16.8
GT.17	คลองหินจวง	บ้านห้วยยาง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	50	2540-2560	17.5
GT.9	คลองยาง	บ้านกลาง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	120	2524-2560	30.9
GT.15	คลองทับสะแก	บ้านสวนสนห้วยทราย	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	26	2540-2560	7.7
GT.19	คลองอ่างทอง	บ้านอ่างทอง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	56	2536-2560	16.1
GT.10	คลองกรูด	ข้านหนองหญ้าปล้อง	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	112	2523-2560	52.6
GT.11	คลองใหญ่	บ้านช้างแรก	บางสะพานน้อย	ประจวบคีรีขันธ์	58	2523-2560	35.8
GT.7	คลองสะพานใหญ่	บ้านวังยาว	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	346	2523-2560	175.7
GT.14	คลองตำรุ	บ้านธรรมรัตน์	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	11	2527-2531	6.9
GT.6	ห้วยยางขวาง	บ้านไรใน	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	37	2521-2535	16.6

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

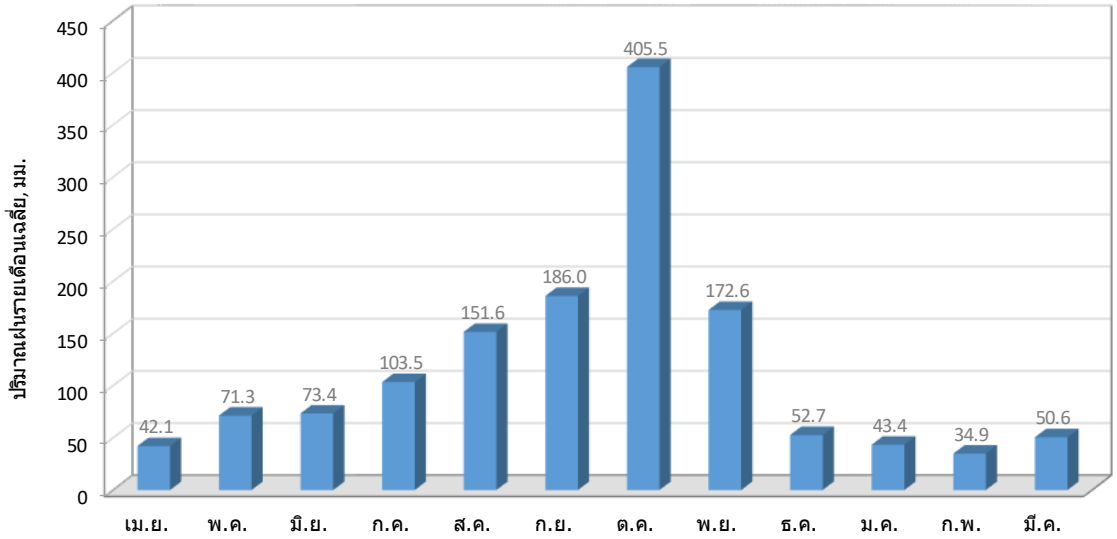
รูปที่ 2.1.4-5 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยและพื้นที่รับน้ำฝน

ตารางที่ 2.1.4-4 ปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยรอบ 30 ปีของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์และลุ่มน้ำสาขา

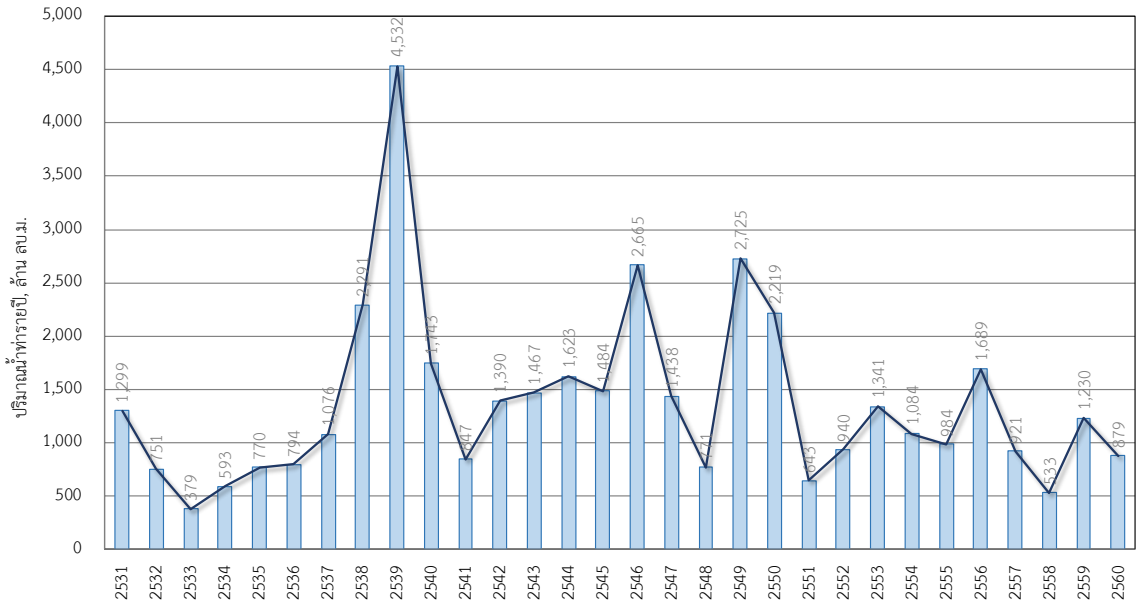
ลุ่มน้ำ	ปริมาณน้ำท่ารายเดือนเฉลี่ย,ล้าน ลบ.ม.												รวมทั้งปี ล้าน ลบ.ม.	ฤดูฝน (พ.ค.-ต.ค.)	ฤดูแล้ง (เม.ย.-พ.ย.)
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.			
แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	13.3	22.5	23.1	32.6	47.8	58.7	127.9	54.4	16.6	13.7	11	15.9	437.6	312.6	125
ห้วยแม่ประจัน	5	8.5	8.8	12.4	18.2	22.3	48.6	20.7	6.3	5.2	4.2	6.1	166.2	118.7	47.5
แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	6.9	11.6	11.9	16.8	24.7	30.3	65.9	28.1	8.6	7.1	5.7	8.2	225.7	161.2	64.5
แม่น้ำปราณบุรี (ลุ่มน้ำสาขา)	11.4	19.4	19.9	28.1	41.1	50.5	110	46.8	14.3	11.8	9.5	13.7	376.6	269	107.6
คลองเขาแดง	3.2	5.4	5.5	7.8	11.4	14	30.5	13	4	3.3	2.6	3.8	104.5	74.7	29.9
คลองกุย	3.4	5.7	5.9	8.3	12.2	15	32.6	13.9	4.2	3.5	2.8	4.1	111.6	79.8	31.9
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	7.2	12.2	12.6	17.7	26	31.8	69.4	29.5	9	7.4	6	8.7	237.6	169.7	67.9
ส่วนที่ 1															
คลองบางสะพานใหญ่	2.5	4.2	4.3	6.1	8.9	10.9	23.8	10.1	3.1	2.5	2	3	81.3	58.1	23.2
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	3.3	5.7	5.8	8.2	12	14.7	32.1	13.7	4.2	3.4	2.8	4	110	78.5	31.4
ส่วนที่ 2															
เพยรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	42.1	71.3	73.4	103.5	151.6	186	405.5	172.6	52.7	43.4	34.9	50.6	1,387.80	991.4	396.4
(ลุ่มน้ำหลัก)															

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

การวิเคราะห์ปริมาณน้ำท่าในลุ่มน้ำสาขา โดยการเลือกสถานีตัวแทนของลุ่มน้ำสาขา นำมาคำนวณแฟคเตอร์ปรับค่าเพื่อนำไปคูณปริมาณน้ำท่ารายเดือนของสถานีตัวแทน เพื่อให้ได้ปริมาณน้ำท่ารายเดือนของลุ่มน้ำสาขา แฟคเตอร์ปรับค่าจะคำนวณจากอัตราส่วนพื้นที่รับน้ำฝนหรือคำนวณโดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยและพื้นที่รับน้ำฝน ซึ่งอาจจำเป็นต้องมีการปรับค่าให้เหมาะสมอีกครั้ง โดยพิจารณาการกระจายตามพื้นที่ของค่าปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยต่อหน่วยพื้นที่รับน้ำฝน และจากการกระจายของค่าปริมาณฝนรายปีเฉลี่ย อย่างไรก็ดีปริมาณน้ำท่ารายเดือนที่คำนวณได้ดังกล่าวจะเป็นลักษณะตามธรรมชาติ (Natural Flow) ซึ่งยังไม่ได้มีการพิจารณาใช้น้ำจากโครงการพัฒนาแหล่งน้ำต่างๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ

รูปที่ 2.1.4-6 การกระจายปริมาณน้ำท่ารายเดือนเฉลี่ยลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

รูปที่ 2.1.4-7 การผันแปรของปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

3) ปริมาณน้ำหลาก

การศึกษาปริมาณน้ำหลากของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณน้ำหลากจากสถานีวัดน้ำของหน่วยงานต่างๆ จำนวน 19 สถานี แสดงรายละเอียดสถานีและข้อมูลปริมาณน้ำหลากรายปีเฉลี่ยไว้ใน**ตารางที่ 2.1.4-5** การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำหลากสูงสุดรายปีเฉลี่ยและพื้นที่รับน้ำฝน ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ถดถอยแสดงใน**รูปที่ 2.1.4-8** และได้สมการความสัมพันธ์ดังนี้

$$Q_F = 11.9042\ A^{0.4434} \qquad (R^2 = 0.783)$$

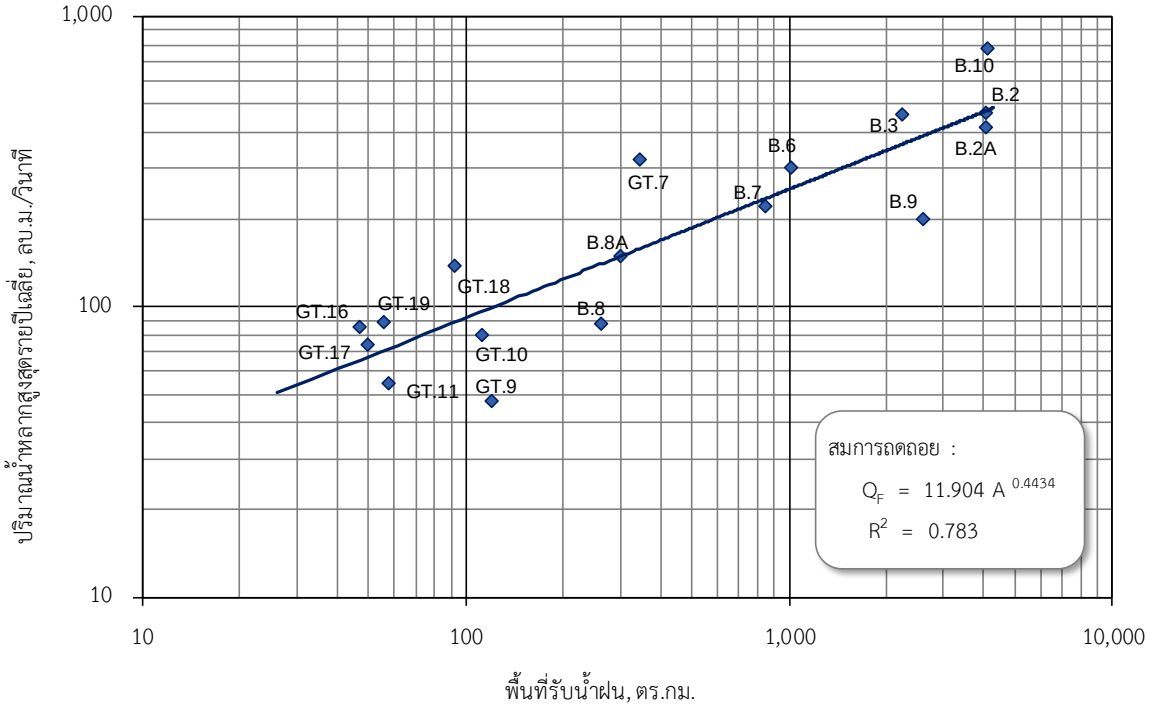
เมื่อ Q_F คือ ปริมาณน้ำหลากสูงสุดรายปีเฉลี่ย, ลบ.ม./วินาที

A คือ พื้นที่รับน้ำฝน, ตร.กม.

ตารางที่ 2.1.4-5 ปริมาณน้ำหลากสูงสุดรายปีเฉลี่ยของแต่ละสถานีวัดน้ำในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

รหัสสถานี	ลำน้ำ	ที่ตั้งสถานีวัดน้ำท่า			พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ปริมาณน้ำหลากสูงสุดรายปีเฉลี่ย ,(ล้าน ลบ.ม.)
		สถานี	อำเภอ	จังหวัด		
B.8A	ห้วยผาก	บ้านโพรงเข้	ท่ายาง	เพชรบุรี	301	148.88
B.9	แม่น้ำเพชรบุรี	บ้านสาระเห็ด	ท่ายาง	เพชรบุรี	2,617	199.8
B.8	ห้วยผาก	บ้านกะเหรี่ยง	ท่ายาง	เพชรบุรี	264	87
B.3	แม่น้ำเพชรบุรี	บ้านสองพี่น้อง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	2,244	459.7
B.7	ห้วยแม่ประจันต์	บ้านหนองบัว	บ้านลาด	เพชรบุรี	846	221.9
B.6	ห้วยแม่ประจันต์	สะพานรถยนต์	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	1,015	302.7
B.1A	แม่น้ำเพชรบุรี	บ้านไร่พะเนียด	บ้านลาด	เพชรบุรี	4,188	139.96
B.2	แม่น้ำเพชรบุรี	บ้านท่าสิก	ท่ายาง	เพชรบุรี	4,060	463.8
B.2A	แม่น้ำเพชรบุรี	ทำนบเพชร	ท่ายาง	เพชรบุรี	4,060	415.13
B.10	แม่น้ำเพชรบุรี	ตลาดท่ายาง	ท่ายาง	เพชรบุรี	4,111	774.6
GT.18	ห้วยทราย	บ้านจะกะบน	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	93	138
GT.16	คลองหว้าโทน	บ้านหินจวง	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	47	84.6
GT.17	คลองหินจวง	บ้านห้วยยาง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	50	73.97
GT.9	คลองยาง	บ้านกลาง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	120	47
GT.15	คลองทับสะแก	บ้านสวนสนห้วยทราย	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	26	24.34
GT.19	คลองอ่างทอง	บ้านอ่างทอง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	56	88.4
GT.10	คลองกรูด	บ้านหนองหญ้าปล้อง	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	112	79.8
GT.11	คลองใหญ่	บ้านช้างแรก	บางสะพานน้อย	ประจวบคีรีขันธ์	58	54.4
GT.7	คลองสะพานใหญ่	บ้านวังยาว	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	346	321.9

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.4-8 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำหลากสูงสุดรายปีเฉลี่ยและพื้นที่รับน้ำฝน

4) ปริมาณตะกอน

การศึกษาปริมาณตะกอนของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณตะกอนจากสถานีวัดน้ำของหน่วยงานต่างๆ แสดงรายละเอียดสถานีและข้อมูลปริมาณตะกอนแขวนลอยรายปีเฉลี่ยไว้ใน**ตารางที่ 2.1.4-6** การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณตะกอนแขวนลอยรายปีเฉลี่ยและพื้นที่รับน้ำฝน ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ถดถอยแสดงใน**รูปที่ 2.1.4-9** และได้สมการความสัมพันธ์ดังนี้

$$Q_S = 155.03\ A^{0.7697} \qquad (R^2 = 0.7367)$$

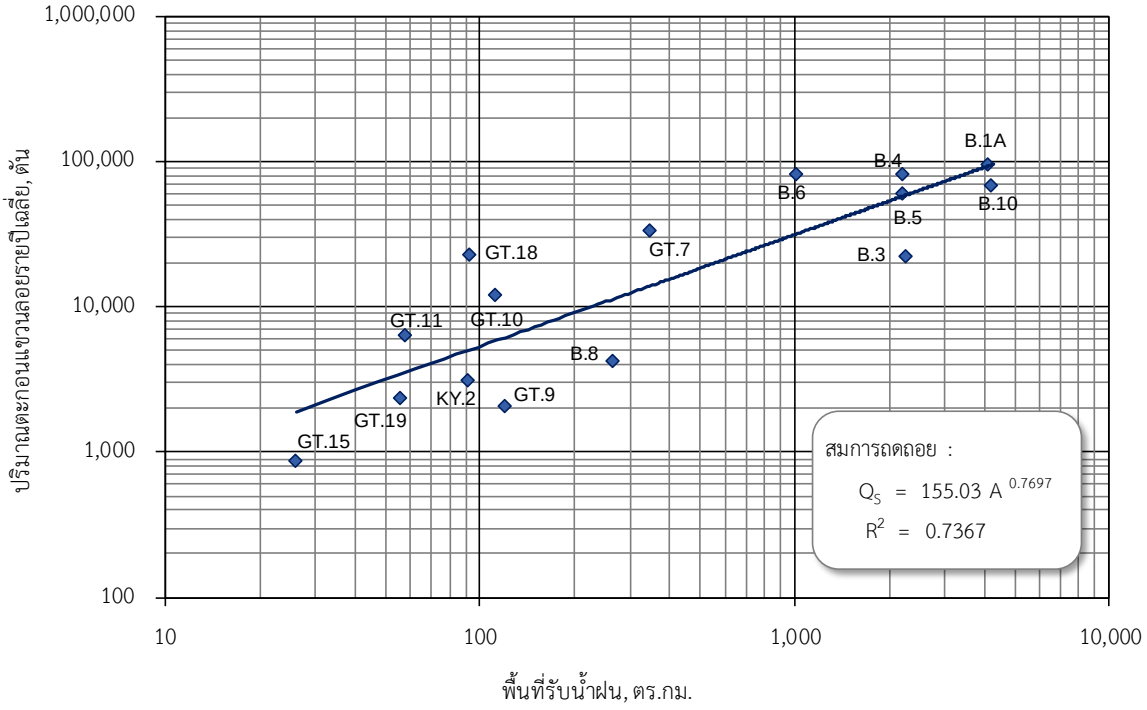
เมื่อ Q_S คือ ปริมาณตะกอนแขวนลอยรายปีเฉลี่ย, ตัน/ปี

A คือ พื้นที่รับน้ำฝน, ตร.กม.

ตารางที่ 2.1.4-6 ปริมาณตะกอนแขวนลอยรายปีเฉลี่ยของแต่ละสถานีวัดน้ำในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

รหัสสถานี	ลำน้ำ	ที่ตั้งสถานีวัดน้ำท่า			พื้นที่รับน้ำ	ตะกอนแขวนลอยรายปีเฉลี่ย	
		สถานี	อำเภอ	จังหวัด	(ตร.กม.)	(ตัน/ปี)	(ตัน/ปี/ตร.กม.)
B.4	แม่น้ำเพชรบุรี	แก่งกระจาน	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	2,203	81,538	37.01
B.5	แม่น้ำเพยรบุรี	บ้านวังวน	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	2,207	59,874	27.13
B.8	ห้วยผาก	บ้านกะเหรี่ยง	ท่ายาง	เพชรบุรี	264	4,276	16.2
B.3	แม่น้ำเพชรบุรี	บ้านสองพี่น้อง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	2,244	22,398	9.98
B.6	ห้วยแม่ประจันต์	สะพานรถยนต์	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	1,015	81,363	80.16
B.1A	แม่น้ำเพชรบุรี	บ้านไร่พะเนียด	บ้านลาด	เพชรบุรี	4,188	67,806	16.19
B.10	แม่น้ำเพชรบุรี	ตลาดท่ายาง	ท่ายาง	เพชรบุรี	4,111	94,736	23.04
KY.2	คลองกุย	บ้านโป่งขาสาง	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	92	3,126	33.98
GT.18	คลองจะกระ	บ้านจะกะบน	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	93	22,903	246.27
GT.9	คลองทับสะแก	บ้านกลาง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	120	2.059	17.16
GT.15	ห้วยทราย	บ้านสวนสนห้วยทราย	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	26	294	11.31
GT.19	คลองอ่างทอง	บ้านอ่างทอง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	56	2,377	42.45
GT.10	คลองกรูด	บ้านหนองหญ้าปล้อง	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	112	12,208	109
GT.11	คลองใหญ่	บ้านช้างแรก	บางสะพานน้อย	ประจวบคีรีขันธ์	58	6,322	109
GT.7	คลองสะพานใหญ่	บ้านวังยาว	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	346	33,567	97.01

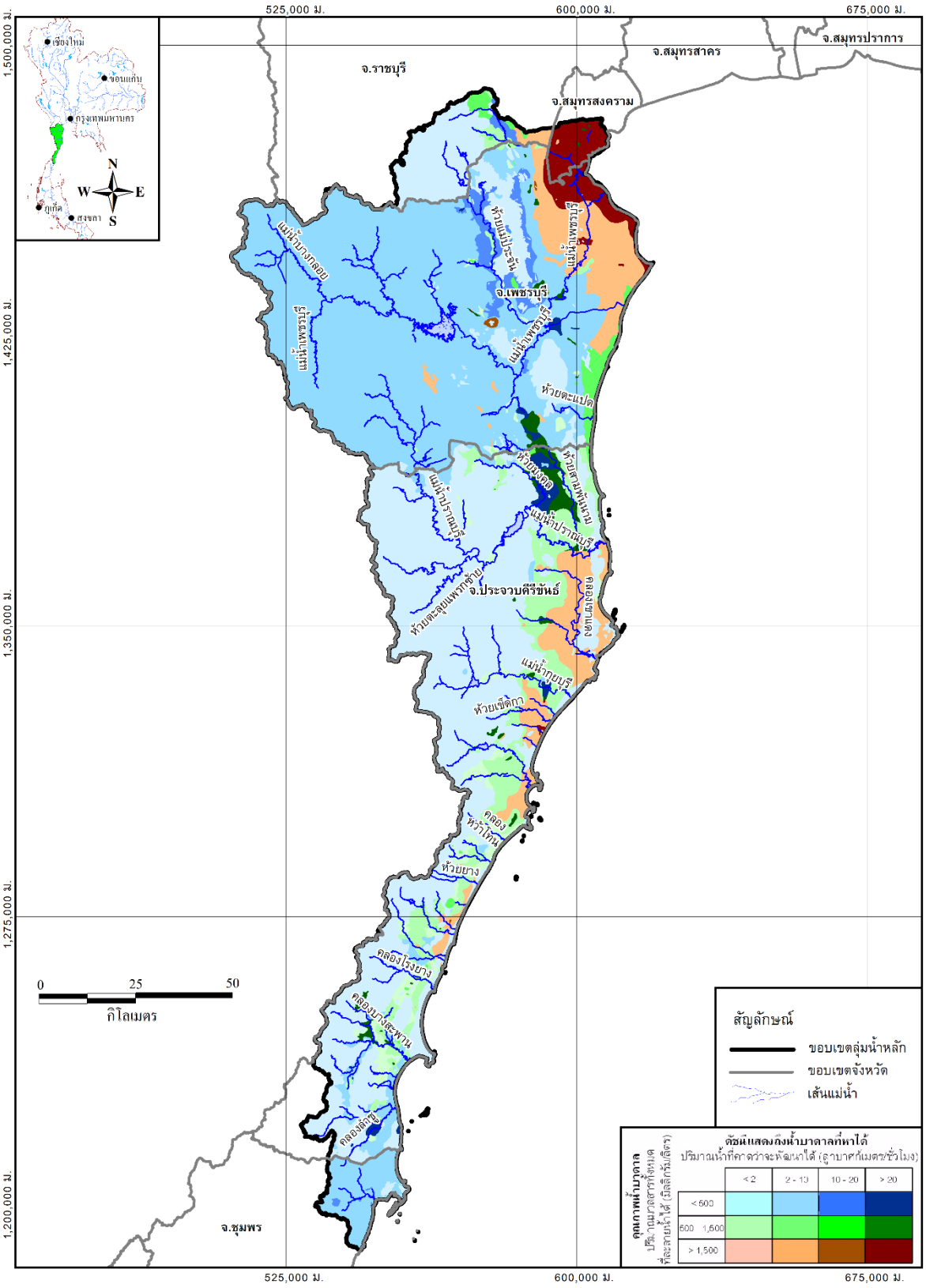
ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.4-9 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณตะกอนแขวนลอยรายปีเฉลี่ยและพื้นที่รับน้ำฝน

2.1.5 ลักษณะทางอุทกธรณีและน้ำใต้ดิน

จากแผนที่อุทกธรณีการใช้น้ำของชั้นน้ำบาดาลมาตราส่วน 1:100,000 ในพื้นที่ศึกษาดังแสดงไว้ใน**รูปที่ 2.1.5-1** ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสารละลายรวมในน้ำ (TDS, ppm) และศักยภาพในการพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ได้ (ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง) ซึ่งคุณภาพน้ำที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคและเพื่อการเกษตรกรรมจะต้องมีค่าปริมาณสารละลายรวมในน้ำน้อยว่า 500 ส่วนต่อล้านส่วน ซึ่งแสดงเป็นพื้นที่โทนสีน้ำเงินในรูปดังกล่าว และจากผลการวิเคราะห์สามารถคำนวณพื้นที่ส่วนต่างๆ ได้ดังแสดงไว้ใน**ตารางที่ 2.1.5-1** สามารถสรุปได้ว่า ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีพื้นที่ที่คุณภาพน้ำบาดาลเหมาะสำหรับการนำมาใช้ประโยชน์เท่ากับ 10,270.26 ตารางกิโลเมตร หรือเท่ากับร้อยละ 76.84 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยส่วนใหญ่มีศักยภาพการให้น้ำบาดาล 2-10 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง โดยครอบคลุมพื้นที่ 5,025.27 ตารางกิโลเมตร หรือเท่ากับร้อยละ 37.60 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ รองลงมาคือ พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาล น้อยกว่า 2 10-20 และ มากกว่า 20 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง ตามลำดับ โดยครอบคลุมพื้นที่ 4,896.54 248.13 และ 100.31 ตารางกิโลเมตร ตามลำดับ หรือเท่ากับร้อยละ 36.64 1.86 และ 0.75 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ ตามลำดับ

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.5-1 แผนที่แสดงศักยภาพน้ำบาดาลในบริเวณพื้นที่ศึกษา มาตราส่วน 1:100,000

ตารางที่ 2.1.5-1 แสดงพื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาลของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

รหัส/ชื่อลุ่มน้ำหลัก/สาขา	หน่วย	พื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาล															ไม่มีข้อมูล (ตร.กม.)
		TDS < 500 ส่วนต่อล้านส่วน					TDS 500-1,500 ส่วนต่อล้านส่วน					TDS >1,500 ส่วนต่อล้านส่วน					
		<2 ลบ.ม./ชม.	2-10 ลบ.ม./ชม.	10-20 ลบ.ม./ชม.	>20 ลบ.ม./ชม.	รวม	<2 ลบ.ม./ชม.	2-10 ลบ.ม./ชม.	10-20 ลบ.ม./ชม.	>20 ลบ.ม./ชม.	รวม	<2 ลบ.ม./ชม.	2-10 ลบ.ม./ชม.	10-20 ลบ.ม./ชม.	>20 ลบ.ม./ชม.	รวม	
18 ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	**ตร.กม.**	**4,896.54**	**5,025.27**	**248.13**	**100.31**	**10,270.26**	**330.38**	**932.67**	**174.16**	**184.07**	**1,621.27**		**1,096.82**	**8.05**	**334.53**	**1,439.41**	**34.73**
	ล้านไร่	**3.060**	**3.141**	**0.155**	**0.063**	**6.419**	**0.206**	**0.583**	**0.109**	**0.115**	**1.013**		**0.686**	**0.005**	**0.209**	**0.900**	**0.022**
1801 แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	ตร.กม.	224.71	3,006.39	4.03	13.43	3,248.56	7.80	32.54	104.48	12.11	156.93		65.44			65.44	4.64
	ล้านไร่	0.140	1.879	0.003	0.008	2.030	0.005	0.020	0.065	0.008	0.098		0.041			0.041	0.003
1802 ห้วยแม่ประจัน	ตร.กม.	501.83	437.28	143.78	0.79	1,083.68	16.07	10.87	4.70	1.19	32.83		0.16	6.27	0.19	6.63	
	ล้านไร่	0.314	0.273	0.090	0.000	0.677	0.010	0.007	0.003	0.001	0.021		0.000	0.004	0.000	0.004	
1803 แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	ตร.กม.	203.44	312.33	93.43	4.36	613.55	1.99	47.75	51.35	23.25	124.35		528.66	1.24	331.08	860.99	6.18
	ล้านไร่	0.127	0.195	0.058	0.003	0.383	0.001	0.030	0.032	0.015	0.078		0.330	0.001	0.207	0.538	0.004
1804 แม่น้ำปราณบุรี (ลุ่มน้ำสาขา)	ตร.กม.	1,644.20	788.77		60.36	2,493.33	43.30	207.45	2.79	108.64	362.18		59.44			59.44	2.33
	ล้านไร่	1.028	0.493		0.038	1.558	0.027	0.130	0.002	0.068	0.226		0.037			0.037	0.001
1805 คลองเขาแดง	ตร.กม.	253.28	8.48			261.75	6.48	148.97		6.05	161.51		229.26			229.26	1.07
	ล้านไร่	0.158	0.005			0.164	0.004	0.093		0.004	0.101		0.143			0.143	0.001
1806 คลองกุย	ตร.กม.	538.18	6.64		7.30	552.12	23.84	78.77		2.78	105.38		46.50		0.06	46.55	1.83
	ล้านไร่	0.336	0.004		0.005	0.345	0.015	0.049		0.002	0.066		0.029		0.000	0.029	0.001
1807 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	ตร.กม.	958.63	29.46			988.09	176.06	337.12	8.63	9.35	531.15		166.75	0.55	3.20	170.49	14.19
	ล้านไร่	0.599	0.018			0.618	0.110	0.211	0.005	0.006	0.332		0.104	0.000	0.002	0.107	0.009
1808 คลองบางสะพานใหญ่	ตร.กม.	322.07	52.19	1.61	0.65	376.52	34.19	53.03	2.20	20.69	110.11		0.62			0.62	0.58
	ล้านไร่	0.201	0.033	0.001	0.000	0.235	0.021	0.033	0.001	0.013	0.069		0.000			0.000	0.000
1809 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	ตร.กม.	250.21	383.74	5.28	13.42	652.65	20.65	16.18			36.83						3.92
	ล้านไร่	0.156	0.240	0.003	0.008	0.408	0.013	0.010			0.023						0.002
18-is เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ (เกาะ)	ตร.กม.	1.74	0.02			1.76											3.53
	ล้านไร่	0.001	0.000			0.001											0.002

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

2.1.6 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

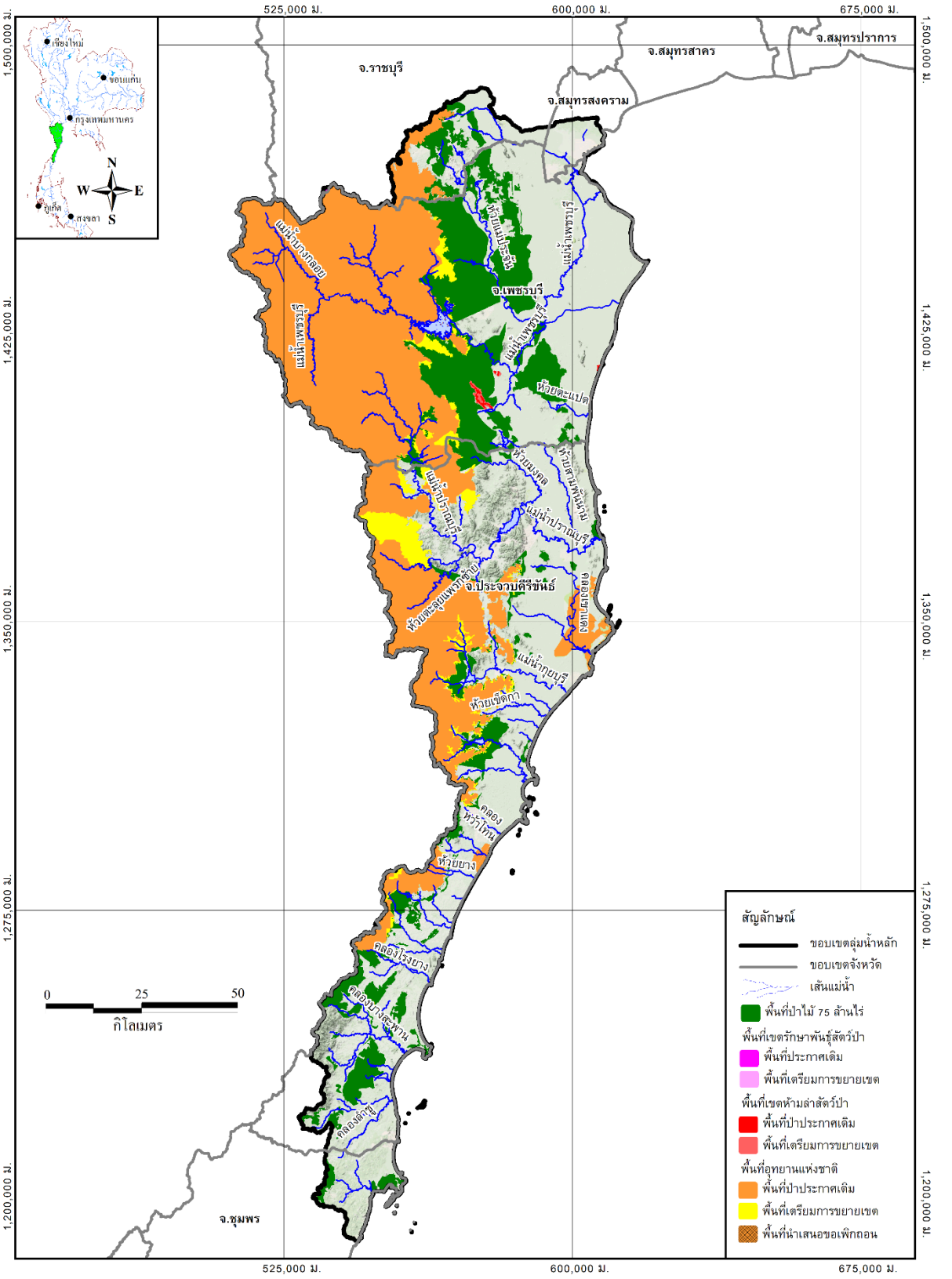
1) ทรัพยากรป่าไม้

จากข้อมูลทรัพยากรป่าไม้ในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ สามารถสรุปพื้นที่ป่าไม้ไว้ใน **ตารางที่ 2.1.6-1** และแสดงแผนที่ทรัพยากรป่าไม้ใน**รูปที่ 2.1.6-1** ซึ่งพบว่าพื้นที่ป่าไม้ในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีเท่ากับ 2,308.36 ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็น 1,442,725 ไร่ ซึ่งเท่ากับร้อยละ 17.27 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ

ตารางที่ 2.1.6-1 พื้นที่ป่าไม้ในเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

รหัส/ชื่อลุ่มน้ำหลัก/สาขา	หน่วย	พื้นที่ป่าไม้	พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า		พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า			พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	
			พื้นที่ประกาศเดิม	พื้นที่เตรียมการขยายเขต	พื้นที่ประกาศเดิม	พื้นที่เตรียมการขยายเขต	พื้นที่นำเสนอขอเพิกถอน	พื้นที่ประกาศเดิม	พื้นที่เตรียมการขยายเขต
18 ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบศรีขันธ์	ตร.กม.	2,308.36	8.1	8.88	4,525.10	382.36		2.43	
	ล้านไร่	1.443	0.005	0.006	2,828	0.239		0.002	
1801 แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	ตร.กม.	658.74	8.1	8.88	2,139.09	67.44		2.43	
	ล้านไร่	0.412	0.005	0.006	1.337	0.042		0.002	
1802 ห้วยแม่ประจัน	ตร.กม.	577.23			224.43	18.13			
	ล้านไร่	0.361			0.14	0.011			
1803 แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	ตร.กม.	195.58			21.05				
	ล้านไร่	0.122			0.013				
1804 แม่น้ำปราณบุรี (ลุ่มน้ำสาขา)	ตร.กม.	238.57			1,262.79	202.01			
	ล้านไร่	0.149			0.789	0.126			
1805 คลองเขาแดง	ตร.กม.	44.46			166.41	6.82			
	ล้านไร่	0.028			0.104	0.004			
1806 คลองกุย	ตร.กม.	68.93			353.26	41.54			
	ล้านไร่	0.043			0.221	0.026			
1807 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	ตร.กม.	269.65			35805	46.41			
	ล้านไร่	0.169			0.224	0.029			
1808 คลองบางสะพานใหญ่	ตร.กม.	140.31							
	ล้านไร่	0.088							
1809 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	ตร.กม.	114.89							
	ล้านไร่	0.072							
18-is เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ (เกาะ)	ตร.กม.				1.2				
	ล้านไร่				0.001				

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.6-1 พื้นที่ป่าไม้ในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

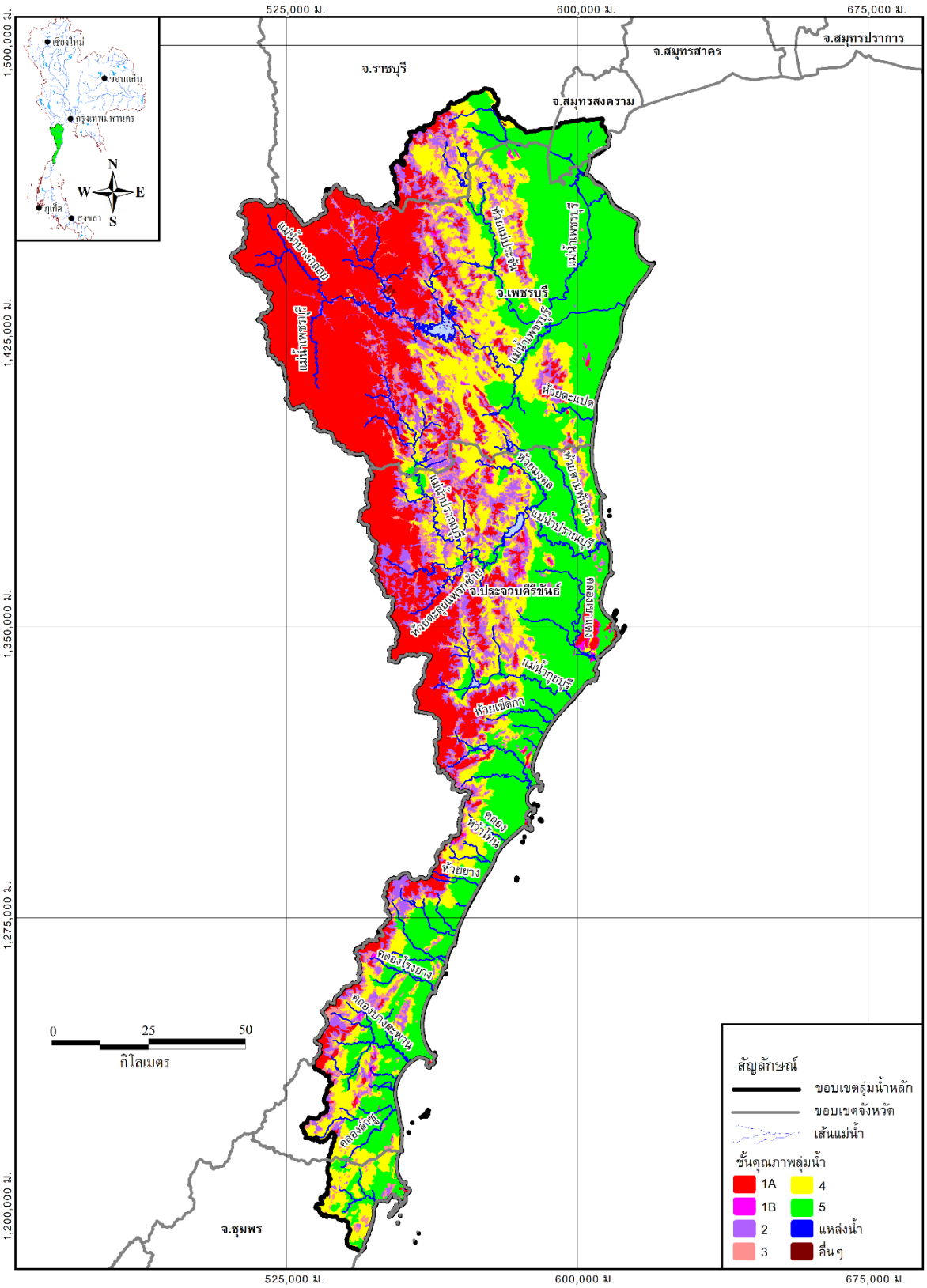
2) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1A 1B และ 2 เท่ากับ 3,685.51 63.41 และ 1,290.78 ตารางกิโลเมตร ตามลำดับ ซึ่งรวมเท่ากับร้อยละ 37.71 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ ดังแสดงไว้ใน **ตารางที่ 2.1.6-2** และ **รูปที่ 2.1.6-2**

ตารางที่ 2.1.6-2 พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

รหัส/ชื่อลุ่มน้ำหลัก/สาขา	หน่วย	พื้นที่ดัชนีคุณภาพลุ่มน้ำ								รวมทั้งหมด (ตร.กม.)
		1A	1B	2	3	4	5	E	W	
18 ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบศรีขันธ์	ตร.กม.	3,685.51	63.41	1,290.78	1,195.53	2,583.63	4,465.71	4.8	76.31	13,365.67
	ล้านไร่	2.303	0.04	0.807	0.747	1.615	2.791	0.003	0.048	8.354
1801 แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	ตร.กม.	1,916.11	6.29	253.39	243.57	494.45	512	3.68	46.08	3,475.57
	ล้านไร่	1.198	0.004	0.158	0.152	0.309	0.32	0.002	0.029	2.172
1802 ห้วยแม่ประจัน	ตร.กม.	150.27	1.67	182.31	211.3	435.73	141.85			1,123.14
	ล้านไร่	0.094	0.001	0.114	0.132	0.272	0.089			0.702
1803 แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	ตร.กม.	27.47	4.22	33.53	43.8	168.81	1,323.08	0.68	3.47	1,605.07
	ล้านไร่	0.017	0.003	0.021	0.027	0.106	0.827	0	0.002	1.003
1804 แม่น้ำปราณบุรี(ลุ่มน้ำสาขา)	ตร.กม.	1,011.28	6.23	450.39	346.5	559.24	541.24		2.4	2,917.28
	ล้านไร่	0.632	0.004	0.281	0.217	0.35	0.338		0.001	1.823
1805 คลองเขาแดง	ตร.กม.	44.44	25.41	0.021	0.022	0.054	428.29		0.92	653.59
	ล้านไร่	0.028	0.016	94.03	66.11	120.52	0.268		0.001	0.408
1806 คลองกุย	ตร.กม.	229.37	1.8	0.059	0.041	0.075	19232	0.12	1.62	705.88
	ล้านไร่	0.143	0.001	147.45	127.63	312.12	0.12	0	0.001	0.441
1807 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	ตร.กม.	235.42	10.41	0.092	0.08	0.195	855.61		15.29	1,703.93
	ล้านไร่	0.147	0.007	61.21	67.94	134.77	0.535		0.01	1.065
1808 คลองบางสะพานใหญ่	ตร.กม.	60.82	3.31	0.038	0.042	0.084	158.34	0.32	1.11	487.81
	ล้านไร่	0.038	0.002	34.79	53.9	271.91	0.099	0	0.001	0.305
1809 ชายฝั่งทะเลประจวบศรีขันธ์ส่วนที่ 2	ตร.กม.	10.33	4.08	0.022	0.034	0.17	312.97		5.42	693.4
	ล้านไร่	0.006	0.003	33.67	0.02	86.09	0.196		0.003	0.433
18-is เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ (เกาะ)	ตร.กม.	1.63			34.78		0.02		3.61	5.28
	ล้านไร่	0.001			0		0		0.002	0.003

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

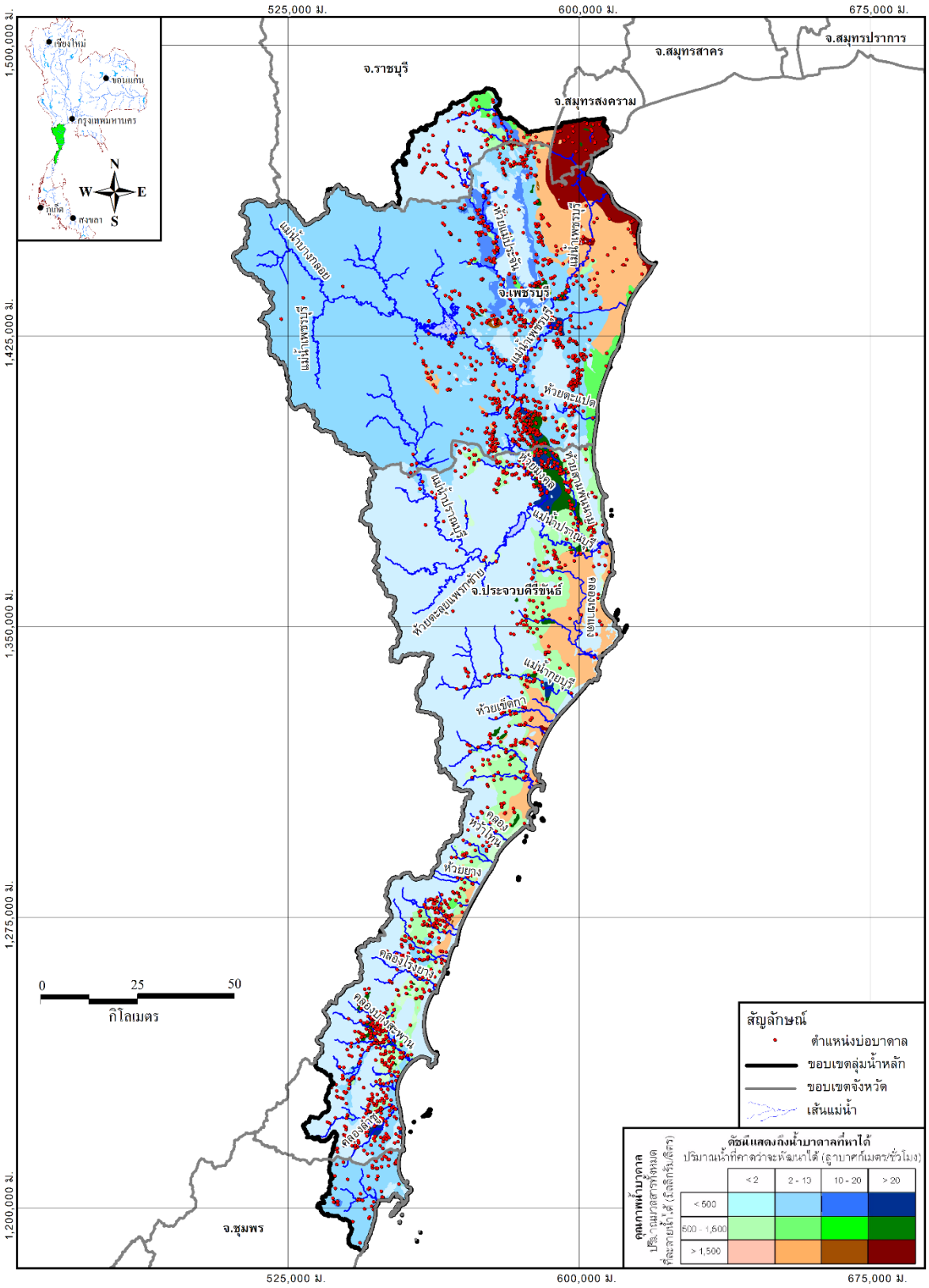

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.6-2 พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

3) น้ำบาดาล

ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ มีบ่อบาดาลที่อยู่ในพื้นที่ศักยภาพน้ำที่มีค่าปริมาณสารละลายรวม (TDS) น้อยกว่า 500 ส่วน/ล้านส่วน จำนวน 1,397 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 62.53 ของจำนวนบ่อทั้งหมด ส่วนบ่อบาดาลที่อยู่ในพื้นที่ศักยภาพน้ำที่มีค่าปริมาณสารละลายรวม (TDS) ระหว่าง 500-1,500 ส่วน/ล้านส่วน มีจำนวน 663 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 29.68 ของจำนวนบ่อทั้งหมด และบ่อบาดาลที่อยู่ในพื้นที่ศักยภาพน้ำที่มีค่าปริมาณสารละลายรวม (TDS) มากกว่า 1,500 ส่วน/ล้านส่วน มีจำนวน 174 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 7.79 ของจำนวนบ่อทั้งหมด จากบ่อบาดาลทั้งหมด มีบ่อบาดาลที่อยู่ในสถานะที่ใช้การได้จำนวน 2,194 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 98.21 ของจำนวนบ่อทั้งหมด และอยู่ในสถานะที่ใช้การไม่ได้จำนวน 40 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.79 ของจำนวนบ่อทั้งหมด โดยจากทั้งหมดมีบ่อบาดาลที่มีสภาพน้ำจืดจำนวน 2,179 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 97.54 ของจำนวนบ่อทั้งหมด และมีสภาพน้ำกร่อยจำนวน 55 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.46 ของจำนวนบ่อทั้งหมด บ่อบาดาลที่ขุดเจาะส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สำหรับอุปโภค-บริโภคจำนวน 1,854 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 82.99 ของจำนวนบ่อทั้งหมด ส่วนบ่อที่เหลือเป็นบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร จุดจ่ายน้ำถาวร บ่อสำรวจ และอื่นๆ อีกจำนวน 380 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 17.01 ของจำนวนบ่อทั้งหมด ภาพรวมของบ่อที่เจาะมีความลึกการเจาะอยู่ในช่วงพิสัย 6.50-172 เมตร และมีค่าเฉลี่ยความลึกการเจาะเท่ากับ 52.28 เมตร ความลึกการพัฒนาบ่ออยู่ในช่วงพิสัย 7.15-170.84 เมตร และมีค่าเฉลี่ยความลึกการพัฒนาเท่ากับ 52.20 เมตร สำหรับระดับน้ำปกติมีค่าอยู่ในช่วงพิสัย 0.11-1,500 เมตร และมีค่าเฉลี่ยของระดับน้ำปกติเท่ากับ 8.33 เมตร โดยมีระยะน้ำลดอยู่ในช่วงพิสัย 0.03-190.50 เมตร และมีค่าเฉลี่ยของระยะน้ำลดเท่ากับ 16.30 เมตร ปริมาณน้ำที่สูบทดสอบได้อยู่ในช่วงพิสัย 0.02-100 ลบ.ม./ชม. และมีค่าเฉลี่ยปริมาณน้ำเท่ากับ 5.90 ลบ.ม./ชม. แสดงตำแหน่งบ่อบาดาลและรายละเอียดของบ่อบาดาลสรุปตามสถานะของบ่อ สภาพน้ำ ความลึกการเจาะบ่อ ความลึกการพัฒนา ระดับน้ำปกติ ระดับน้ำลด และปริมาณน้ำที่พัฒนาได้ไว้ใน**รูปที่ 2.1.6-3** และ**ตารางที่ 2.1.6-3** ตามลำดับ

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.6-3 ตำแหน่งบ่อบาดาลและปริมาณน้ำบาดาลที่คาดว่าจะพัฒนาได้

ตารางที่ 2.1.6-3 รายละเอียดของบ่อบาดาลสรุปตามสถานะของบ่อ สภาพน้ำ ความลึกการเจาะบ่อ ความลึกการพัฒนา ระดับน้ำปกติ ระดับน้ำลด และปริมาณน้ำที่พัฒนาได้

ลุ่มน้ำหลัก/สาขา	จำนวนบ่อบาดาลในพื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาลต่างๆ (บ่อ)															พื้นที่อื่นๆ (บ่อ)	จำนวนบ่อ	สถานะบ่อ (บ่อ)		สภาพน้ำ (บ่อ)	
	ศักยภาพน้ำที่ TDS < 500 ppm (ลบ.ม./ชม.)					ศักยภาพน้ำที่ TDS 500 - 1,500 ppm (ลบ.ม./ชม.)					ศักยภาพน้ำที่ TDS > 1,500 ppm (ลบ.ม./ชม.)							ใช้การได้	ใช้การไม่ได้	น้ำจืด	น้ำกร่อย
	<2	2-10	10-20	>20	รวม	<2	2-10	10-20	>20	รวม	<2	2-10	10-20	>20	รวม						
18 ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	**458**	**761**	**104**	**74**	**1,397**	**144**	**335**	**35**	**149**	**663**	**-**	**121**	**10**	**43**	**174**	**-**	**2,234**	**2,194**	**40**	**2,179**	**55**
1801 แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	28	326	-	15	369	5	4	6	26	41	-	11	-	-	11	-	421	409	12	413	8
1802 ห้วยแม่ประจัน	60	89	60	2	211	16	14	3	3	36	-	1	10	1	12	-	259	253	6	257	2
1803 แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	28	119	31	5	183	3	26	15	16	60	-	54	-	42	96	-	339	331	8	326	13
1804 แม่น้ำปราณบุรี (ลุ่มน้ำสาขา)	65	78	-	46	189	17	75	7	80	179	-	16	-	-	16	-	384	383	1	382	2
1805 คลองเขาแดง	19	4	-	-	23	2	32	-	1	35	-	8	-	-	8	-	66	65	1	64	2
1806 คลองกุย	13	4	-	-	17	8	10	-	-	18	-	4	-	-	4	-	39	38	1	39	-
1807 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	121	13	-	-	134	40	124	3	2	169	-	26	-	-	26	-	329	324	5	306	23
1808 คลองบางสะพานใหญ่	49	28	5	-	82	44	37	1	21	103	-	1	-	-	1	-	186	184	2	183	3
1809 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	75	100	8	6	189	9	13	-	-	22	-	-	-	-	-	-	211	207	4	209	2

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

ตารางที่ 2.1.6-3 รายละเอียดของบ่อบาดาลสรุปตามสถานะของบ่อ สภาพน้ำ ความลึกการเจาะบ่อ ความลึกการพัฒนา ระดับน้ำปกติ ระดับน้ำลด และปริมาณน้ำที่พัฒนาได้ (ต่อ)

ลุ่มน้ำหลัก/สาขา	ประเภทบ่อ (บ่อ)					ความลึกเจาะ (ม.)		ความลึกพัฒนา (ม.)		ระดับน้ำปกติ (ม.)		ระดับน้ำลด (ม.)		ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./ชม./บ่อ)	
	บ่ออุปโภค -บริโภค	บ่อ เกษตร	บ่อเกษตร (ระดับตื้น)	บ่อ สำรวจ	ไม่ระบุ	เฉลี่ย	ต่ำสุด -สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด -สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด -สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด -สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด -สูงสุด
18 ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	**1,854**	**61**	**-**	**25**	**294**	**52.28**	**6.50-172**	**52.20**	**7.15-170.84**	**8.33**	**0.11-1,500**	**16.30**	**0.03-190.50**	**5.90**	**0.02-100**
1801 แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	380	7	-	5	29	54.40	12-160	55.45	12-160	7.83	0.30-36	17.78	0.08-57	6.51	0.91-100
1802 ห้วยแม่ประจัน	212	7	-	3	37	49.41	11-152	50.94	10.06-152	12.56	0.91-1,500	14.78	0.28-54	5.12	1-30
1803 แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	286	6	-	-	47	58.15	10-159	56.17	7.15-156	7.15	0.49-36.10	16.22	0.09-66	6.89	0.68-80
1804 แม่น้ำปราณบุรี (ลุ่มน้ำสาขา)	306	30	-	7	41	53.65	17.10-150	53.43	18-128	8.53	0.26-30	14.96	0.03-58.87	7.20	1.10-52.27
1805 คลองเขาแดง	48	-	-	-	18	51.06	18.50-122	56.49	18.50-122	7.82	0.64-88	18.77	0.50-115.02	4.97	1.10-20
1806 คลองกุย	28	-	-	-	11	40.47	6.50-104	39.81	15-104	7.29	0.50-22	11.33	0.14-40	6.53	1.59-27.89
1807 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	253	11	-	5	60	51.95	13-172	51.89	12.40-170.84	7.26	0.11-54	18.03	0.70-190.50	5.10	0.02-30
1808 คลองบางสะพานใหญ่	155	-	-	2	29	46.11	12.50-152	47.02	12.20-152	5.89	0.30-30	15.38	0.60-60	4.36	1-18
1809 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	186	-	-	3	22	48.16	15-140	46.78	14-140	9.67	0.30-178	16.20	0.03-75.34	4.38	0.26-23

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

2.1.7 ประชากร

ข้อมูลประชากรและครัวเรือน รวบรวมจากข้อมูลประชากรใช้ข้อมูลจากสถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง โดยนำพื้นที่ลุ่มน้ำคำนวณจากข้อมูล Shape File ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564 (ปรับปรุงล่าสุดเมื่อ 27 พฤษภาคม) ซึ่งลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ใน 5 จังหวัด 21 อำเภอ 164 ตำบล มีประชากรรวมทั้งสิ้น 1,132,561 คน แยกเป็นประชากรชาย 553,559 คน และประชากรหญิง 579,002 คน มีความหนาแน่นของประชากร 83 คนต่อตารางกิโลเมตร จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 548,978 ครัวเรือน เฉลี่ย 2 คนต่อครัวเรือน ดัง **ตารางที่ 2.1.7-1**

ตารางที่ 2.1.7-1 ข้อมูลประชากรในลุ่มน้ำ

ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565
ประชากรชาย (คน)	554,206	558,256	553,307	554,525	553,559
ประชากรหญิง (คน)	575,553	577,769	576,103	578,059	579,002
ประชากรรวม (คน)	1,129,759	1,136,025	1,129,410	1,132,584	1,132,561
จำนวนครัวเรือน	506,189	516,637	527,856	537,771	548,978
ความหนาแน่นประชากร (คน/ตร.กม.)	82.13	82.59	82.11	82.34	82.33
ขนาดครัวเรือน (คน/ครัวเรือน)	2.23	2.20	2.14	2.11	2.06
พื้นที่ลุ่มน้ำ (ตร.กม.)	13,755.66	13,755.66	13,755.66	13,755.66	13,755.66

หมายเหตุ:

ข้อมูลประชากรใช้ข้อมูลจากสถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

พื้นที่ลุ่มน้ำคำนวณจากข้อมูล Shape File ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564 (ปรับปรุงล่าสุดเมื่อ 27 พฤษภาคม 2564)

2.1.8 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบัน

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและโครงการชลประทานในปัจจุบันที่ก่อสร้างแล้วเสร็จในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ แบ่งประเภทโครงการตามขนาดความจุเก็บกัก ได้แก่ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ มีความจุเก็บกักมากกว่า 100 ล้าน ลบ.ม. ขึ้นไป โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง มีความจุเก็บกักตั้งแต่ 2 ถึง 100 ล้าน ลบ.ม. และโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก มีความจุเก็บกักน้อยกว่า 2 ล้าน ลบ.ม.

ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ มีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำทั้งสิ้น 297 โครงการ ประกอบไปด้วยโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ จำนวน 2 โครงการ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง 18 โครงการ และโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก 277 โครงการ ความจุเก็บกักรวม 1,394 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์รวม 1,117,973 ไร่ แสดงได้ดัง**ตารางที่ 2.1.8-1** และแสดงตำแหน่งโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบันใน**รูปที่ 2.1.8-1**

ตารางที่ 2.1.8-1 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบันในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

โครงการ พัฒนาแหล่งน้ำ	จำนวน โครงการ	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
ขนาดใหญ่	2	1,101	702,695
ขนาดกลาง	18	214	83,936
ขนาดเล็ก	277	79	331,342
รวม	297	1,394	1,117,973

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

(1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่

ในปัจจุบันลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ เขื่อนแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ความจุ 710 ล้าน ลบ.ม. และเขื่อนปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ความจุ 391 ล้าน ลบ.ม. พื้นที่รับประโยชน์รวมทั้งสิ้น 702,695 ไร่

(2) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลางที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ มีจำนวนทั้งสิ้น 18 โครงการ สามารถเก็บกักน้ำได้ 214 ล้าน ลบ.ม. มีพื้นที่ชลประทานรวมทั้งสิ้น 83,936 ไร่

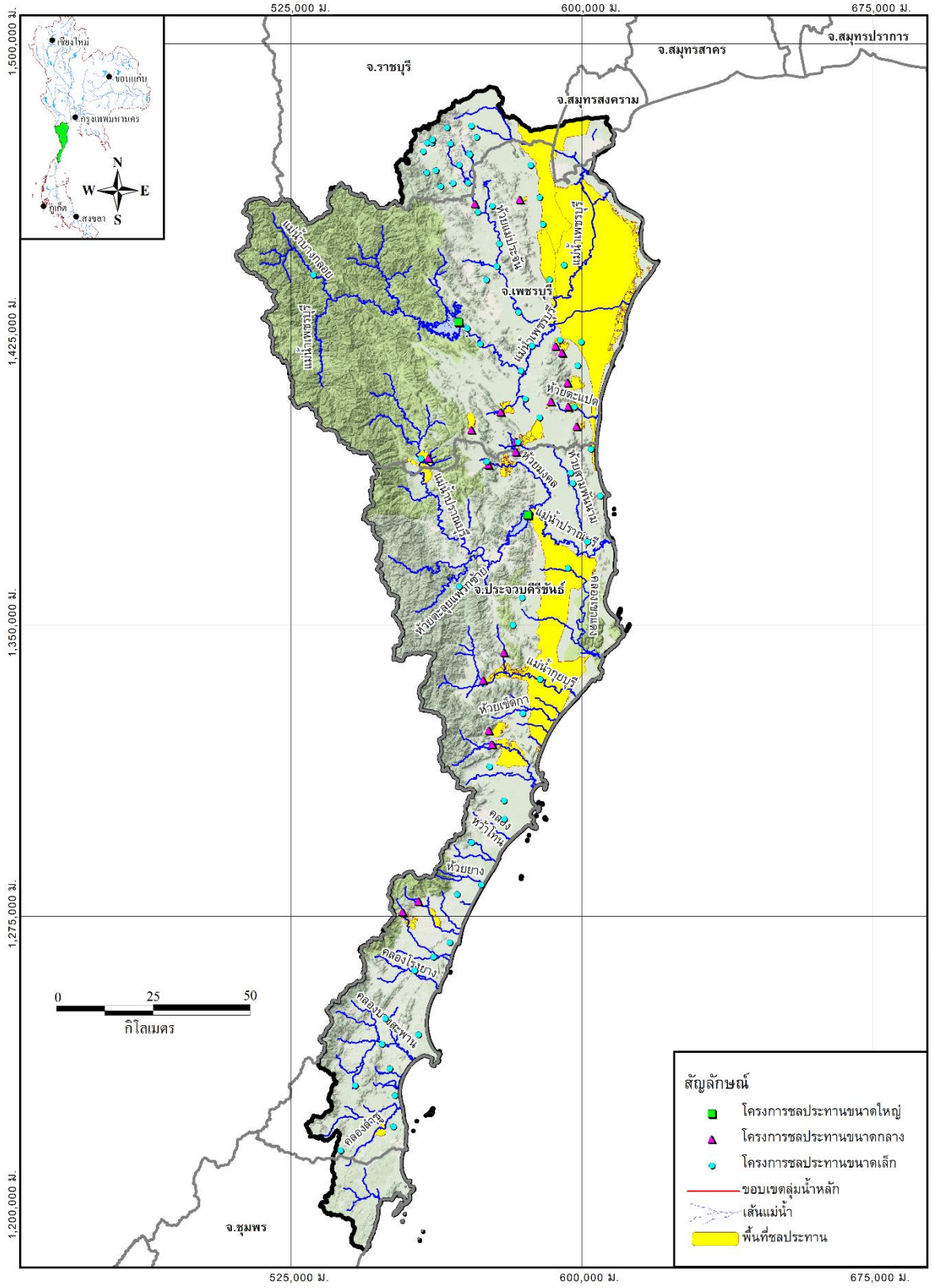
(3) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กซึ่งเป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำ หนอง บึง สระน้ำ บ่อน้ำตื้น บ่อน้ำบาดาล และอื่นๆ ที่ใช้เวลาในการก่อสร้างไม่เกิน 1 ปี ที่ได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ มีจำนวนรวมกันทั้งสิ้น 277 โครงการ มีปริมาตรความจุเก็บกัก 79 ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่รับประโยชน์รวมกันทั้งสิ้นเท่ากับ 331,342 ไร่

อย่างไรก็ตาม พื้นที่รับประโยชน์จากโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กส่วนใหญ่จะไม่มีระบบส่งน้ำทำให้การนำน้ำไปใช้ทำได้ไม่เต็มประสิทธิภาพมากนัก ซึ่งในทางปฏิบัติจะส่งผลให้พื้นที่รับประโยชน์ที่แสดงไว้จะลดลงอีกประมาณ 30% ถึง 40%

(4) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

ข้อมูลแหล่งเก็บกักน้ำที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่แหล่งน้ำรวม 5,532 ไร่ ความจุเก็บกักรวมทั้งสิ้น 32.30 ล้าน ลบ.ม.

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.8-1 ตำแหน่งโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบันในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

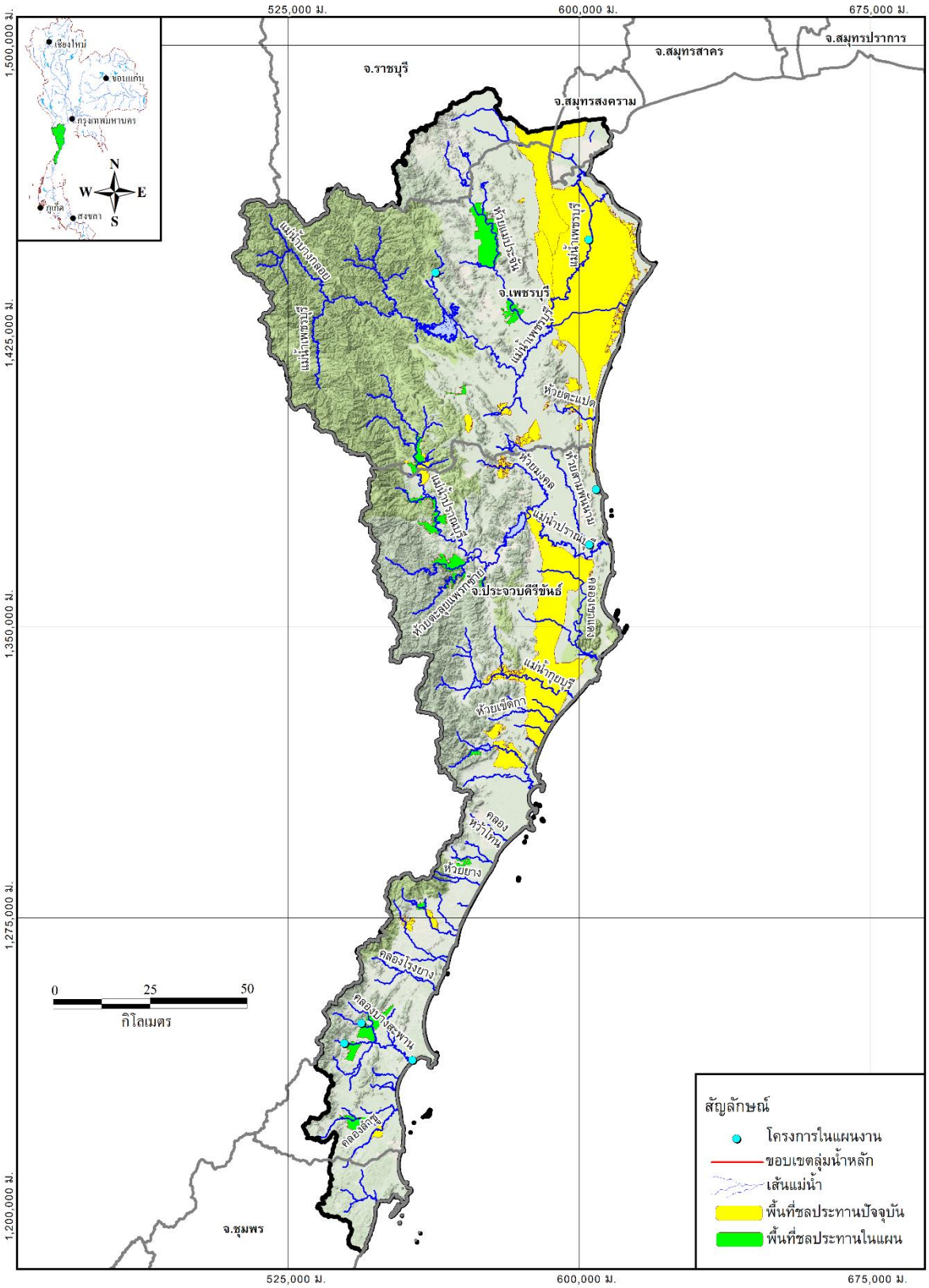
2) แผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

จากรายงานการศึกษา “โครงการศึกษาความเหมาะสมวิเคราะห์พื้นที่พิเศษและแนวทางแก้ไขเชิงบูรณาการ” สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ, 2561 ที่ได้รวบรวมแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพในการพัฒนา พบว่า ในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีแผนงานโครงการจำนวนทั้งสิ้น 8 โครงการ ความจุเก็บกักรวม 32.41 ล้าน ลบ.ม. และพื้นที่รับประโยชน์รวมทั้งสิ้น 125,488 ไร่ รายละเอียดแสดงดัง**ตารางที่ 2.1.8-2** และตำแหน่งโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ แสดงดัง**รูปที่ 2.1.8-2**

ตารางที่ 2.1.8-2 ประเภทและจำนวนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	ประเภทโครงการ	จำนวนโครงการ	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
1	เพิ่มประสิทธิภาพระบายน้ำ	1	0.00	120,000
2	บรรเทาอุทกภัย	1	0.00	0
3	ประตูระบายน้ำ	1	0.05	250
4	ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ	2	0.00	5,238
5	อ่างเก็บน้ำ	3	32.36	0
รวม		8	32.41	125,488

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.8-2 ตำแหน่งแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยในภาพลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

2.1.9 ความต้องการใช้น้ำ

การศึกษาและประเมินความต้องการใช้น้ำของกิจกรรมการใช้น้ำต่างๆ พิจารณาจากสภาพปัจจุบันของกิจกรรมการใช้น้ำ ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลและรายงานการศึกษาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กรอบแนวคิดการศึกษาและประเมินความต้องการใช้น้ำของลุ่มน้ำ ดังแสดงใน**ตารางที่ 2.1.9-1**

ตารางที่ 2.1.9-1 กรอบแนวคิดการศึกษาและประเมินความต้องการใช้น้ำสำหรับกิจกรรมต่างๆ ของลุ่มน้ำ

กิจกรรมการใช้น้ำ	การศึกษา/ประเมินความต้องการใช้น้ำ	
	ข้อมูล	การประเมิน/คำนวณ
การอุปโภค-บริโภค	- ประปา/แหล่งน้ำดิบ/กำลังผลิต - จำนวนประชากร - บ่อบาดาล	ประเมินจำนวนประชากร/ปริมาณน้ำผลิต
การเกษตร	รวบรวมข้อมูลกิจกรรมการปลูกพืชในพื้นที่ลุ่มน้ำ ได้แก่ - ชนิดพืช - ช่วงระยะเวลาการเพาะปลูก - การใช้น้ำ - การขาดแคลนน้ำ - ความเสียหายการเกษตร - ฯลฯ	ศึกษาและจำลองปริมาณความต้องการใช้น้ำโดยใช้การสมดุลน้ำในพื้นที่เพาะปลูกเพื่อหาปริมาณฝนใช้การและปริมาณความต้องการน้ำเพื่อการชลประทาน
การอุตสาหกรรม	- ข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรม - ประปา - การใช้น้ำ/อัตราการใช้น้ำ	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมรายจังหวัดและประเมินอัตราการใช้น้ำ
การท่องเที่ยว	-จำนวนนักท่องเที่ยว/อัตราการใช้น้ำ	ประเมินจำนวนนักท่องเที่ยว/ปริมาณน้ำ
รักษาระบบนิเวศท้ายน้ำ	ปริมาณน้ำต่ำสุดที่เคยเกิด	ไม่น้อยกว่าปริมาณน้ำต่ำสุดที่เคยเกิด

1) น้ำใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภคและการท่องเที่ยว

แนวความคิดในการประเมินปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและการท่องเที่ยว ในหลักการแล้ว ในด้านความต้องการน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคจะเป็นการประเมินจากจำนวนประชากรคูณด้วยอัตราความต้องการใช้น้ำของประชากร ส่วนปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยวก็จะประเมินจากจำนวนนักท่องเที่ยวคูณด้วยอัตราความต้องการใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยว ก็จะสามารถประเมินปริมาณความต้องการใช้น้ำทั้งสองส่วนได้ แต่ในการดำเนินการเนื่องจากอัตราความต้องการใช้น้ำในแต่ละพื้นที่จะมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากจากรูปแบบของกิจกรรมการใช้ที่แตกต่างกัน ความไม่แน่นอนของข้อมูลในบางประเด็น อาทิเช่น การเคลื่อนย้ายแรงงาน ประชากรแฝง หรือแม้แต่แหล่งน้ำที่นำมาใช้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการนั้นๆ ว่ามาจากแหล่งน้ำผิวดิน หรือแหล่งน้ำบาดาล ซึ่งการประเมินเฉพาะจากจำนวนประชากรคูณด้วยอัตราความต้องการใช้น้ำไม่สามารถตอบได้

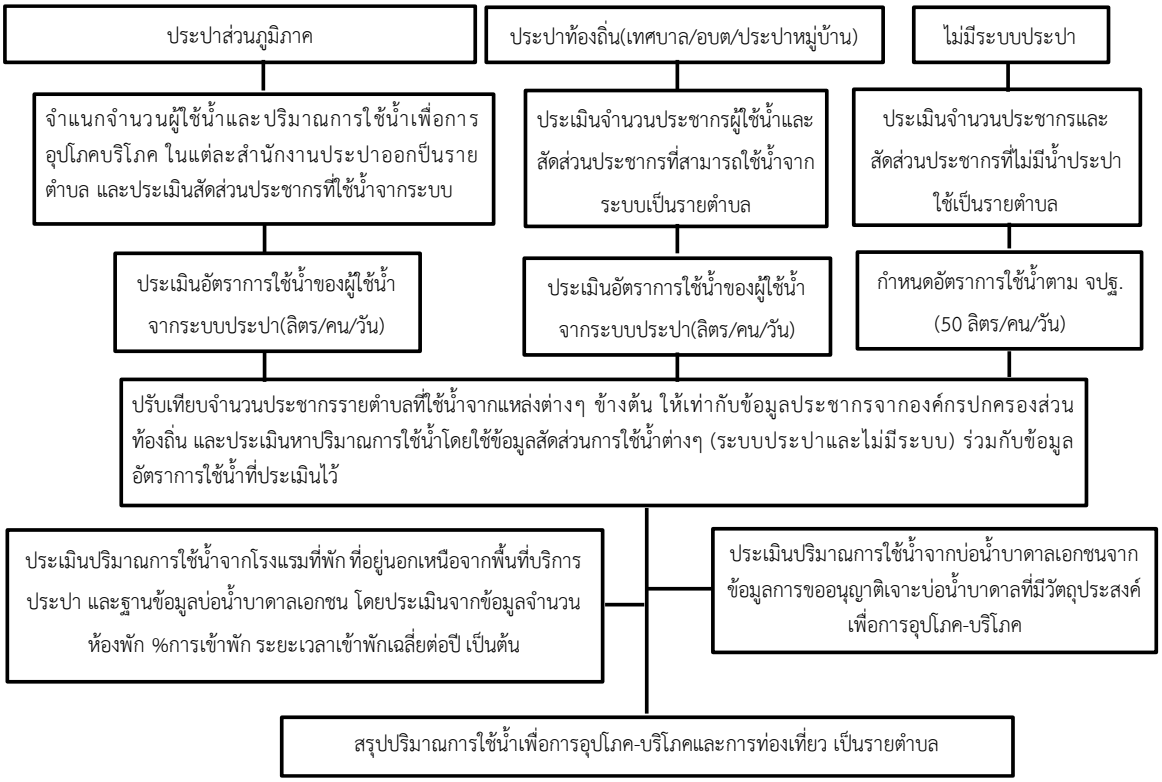
แนวคิดในการดำเนินการของที่ปรึกษา จึงพยายามพุ่งเป้าไปที่ระบบที่ส่งน้ำให้กับกิจกรรมการใช้น้ำว่าสามารถใช้น้ำจากระบบใดได้บ้าง ซึ่งในส่วนของปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและการท่องเที่ยวนั้น พบว่าระบบที่สามารถส่งน้ำให้กับกิจกรรมการใช้น้ำ ประกอบด้วย ระบบประปาขนาดใหญ่ ได้แก่ การประปาส่วนภูมิภาค ประปาระดับท้องถิ่น(เทศบาล อบต.) และระบบประปาขนาดเล็ก ได้แก่ ประปาหมู่บ้าน โดยในส่วนพื้นที่ที่อยู่กระจัดกระจายที่ไม่สามารถใช้น้ำจากระบบประปาได้จะมีการใช้น้ำจากบ่อน้ำบาดาล สระเก็บน้ำ ตลอดจนลำคลองต่างๆ เป็นต้น ในการดำเนินการคำนวณจะทำการแยกประชากรรายตำบลออกเป็นกลุ่มตามการใช้น้ำจากแหล่งที่ใช้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งที่ใช้จากระบบประปาและที่ไม่สามารถใช้น้ำจากระบบประปาได้ จากนั้นนำมาคูณด้วยอัตราการใช้น้ำต่อประชากรของระบบประปาในรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันจะสามารถประเมินปริมาณความต้องการใช้น้ำได้ รวมถึงจะทำให้ทราบถึงข้อมูลของแหล่งน้ำที่นำมาใช้ว่าเป็นการใช้น้ำจากแหล่งน้ำผิวดิน หรือแหล่งน้ำบาดาล

จากแนวความคิดดังกล่าว ได้กำหนดแนวทางในการประเมินปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่ออุปโภค-บริโภคและการท่องเที่ยวดังแสดงใน**รูปที่ 2.1.9-1** และสรุปแนวทางการดำเนินการได้ดังนี้

(1) ประเมินปริมาณการใช้น้ำจากระบบประปาจากการประปาส่วนภูมิภาค: จากข้อมูลจำนวนผู้ใช้น้ำและข้อมูลปริมาณการใช้น้ำแยกรายประเภททั้ง 6 ประเภท ของแต่ละสำนักงานประปา ได้แก่ ที่อยู่อาศัย ราชการ ธุรกิจขนาดเล็ก ธุรกิจขนาดใหญ่ รัฐวิสาหกิจ และอุตสาหกรรม สามารถนำมากำหนดเป็นกิจกรรมการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคจำนวน 3 ประเภท ได้แก่ ที่อยู่อาศัย ราชการ และธุรกิจขนาดเล็ก จากนั้นจึงนำข้อมูลจำนวนผู้ใช้น้ำ และปริมาณการใช้น้ำของกิจกรรมทั้ง 3 ประเภทดังกล่าวมาจำแนกตามขอบเขตการปกครองในระดับตำบล

จากผลการจำแนกข้อมูลดังกล่าว จะสามารถสรุปปริมาณการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ในแต่ละตำบลผ่านระบบประปาของสำนักงานประปาของการประปาส่วนภูมิภาคได้ และสามารถจำแนกสัดส่วนของแหล่งน้ำต้นทุนที่ใช้ตามแหล่งน้ำดิบที่ใช้ผลิตน้ำประปา

(2) ประเมินปริมาณการใช้น้ำจากระบบประปานอกพื้นที่การให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค: จากข้อมูลประปาเทศบาล/อบต. และประปาหมู่บ้าน (เป็นระบบประปาที่อยู่นอกเขตพื้นที่การให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค) สามารถนำมาสรุปปริมาณการใช้น้ำและสัดส่วนประชากรที่สามารถใช้น้ำจากระบบประปาในแต่ละเขตการปกครองได้ และสามารถจำแนกสัดส่วนของแหล่งน้ำต้นทุนที่ใช้ตามแหล่งน้ำดิบที่ใช้ผลิตน้ำประปาได้

รูปที่ 2.1.9-1 แนวทางในการประเมินปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่ออุปโภค-บริโภคและการท่องเที่ยว

(3) ประเมินปริมาณการใช้น้ำนอกเขตการจ่ายน้ำของระบบประปา: จากจำนวนประชากรทั้งหมดของแต่ละเขตการปกครอง เมื่อหักจำนวนประชากรที่ใช้น้ำจากระบบประปา ที่ประเมินจากข้อ (1) และข้อ (2) ออกแล้ว จำนวนประชากรที่เหลือคือประชากรที่อยู่ห่างไกลชุมชน ซึ่งไม่สามารถใช้น้ำจากระบบประปาดังกล่าวได้ จึงต้องใช้น้ำจากบ่อน้ำบาดาล ห้วย หนอง คลอง บึง ต่างๆ

จากข้อมูลจำนวนประชากรที่ได้ สามารถนำมาประเมินปริมาณการใช้น้ำบาดาลเพื่อการอุปโภค-บริโภค โดยคูณด้วยอัตราการใช้น้ำเท่ากับ 50 ลิตรต่อคนต่อวัน ตามมาตรฐานของการสำรวจความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

(4) ประเมินปริมาณการใช้น้ำจากบ่อน้ำบาดาลภาคเอกชน : จากฐานข้อมูลบ่อน้ำบาดาลเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์ในการขออนุญาตเจาะ เพื่อใช้น้ำบาดาลในการอุปโภค-บริโภค สามารถสรุปปริมาณการใช้น้ำได้โดยตรง โดยสรุปแยกเป็นรายตำบลจากระบบฐานข้อมูลบ่อน้ำบาดาลภาคเอกชนของสำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

(5) ประเมินปริมาณการใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยว : เป็นการประเมินปริมาณการใช้น้ำจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปพักค้างแรมในพื้นที่ต่าง ๆ โดยคณะศึกษาได้ตั้งสมมุติฐานว่า จะพิจารณาประเมินปริมาณการใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยวเฉพาะโรงแรม/ที่พักที่อยู่นอกเขตพื้นที่การให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาคเท่านั้น นอกจากนี้โรงแรมที่พักดังกล่าวจะต้องไม่มีรายชื่ออยู่ในฐานข้อมูลการขออนุญาติเจาะบ่อน้ำบาดาลในฐานข้อมูลบ่อน้ำบาดาลภาคเอกชนอีกด้วย โดยในการประเมินดังกล่าวจะทำการรวบรวมข้อมูลที่อยู่โรงแรมที่พักจำแนกรายตำบล รวมถึงจำนวนห้องพัก เปอร์เซ็นต์การเข้าพัก และระยะเวลาเข้าพักเฉลี่ยต่อปี เพื่อมาทำการคำนวณหาปริมาณการใช้น้ำที่เกิดจากการท่องเที่ยว

(6) จากขั้นตอน (1) ถึงขั้นตอนที่ (5) จะสามารถประเมินปริมาณการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและการท่องเที่ยวของแต่ละตำบลได้ทั้งหมด หลังจากนั้นนำมาสรุปให้เป็นข้อมูลรายลุ่มน้ำสาขาและลุ่มน้ำหลักต่อไป

จากแนวทางการวิเคราะห์ดังกล่าว สามารถคำนวณความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2562 สำหรับแต่ละลุ่มน้ำสาขา ได้ดังแสดงใน**ตารางที่ 2.1.9-2**

2) น้ำใช้เพื่อการเกษตร

ในการประเมินความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตร จะแบ่งเป็นพื้นที่ในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทาน โดยการศึกษาและจำลองปริมาณความต้องการใช้น้ำโดยใช้วิธีการสมดุลน้ำในแปลงพื้นที่เพาะปลูกซึ่งมีข้อมูลพื้นฐานในการคำนวณสรุปได้ดังนี้

- พื้นที่เพาะปลูก
- อัตราการคายระเหย และปริมาณฝนของแต่ละพื้นที่เพาะปลูก
- สัมประสิทธิ์การคายระเหยของพืชชนิดต่างๆ
- ชนิดของพืชที่ปลูก
- ปฏิทินการปลูกพืชชนิดต่างๆ ในแต่ละพื้นที่

2.1) การประเมินความต้องการใช้น้ำของพืชใดๆ (ETo) การประเมินความต้องการใช้น้ำของพืช โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การใช้น้ำของพืช (Kc) และการคายระเหยของพืชอ้างอิง (ETo) ดังนี้

$$ETc = Kc \times ETo$$

เมื่อ ETo = ความต้องการใช้น้ำของพืช (มม./วัน)

Kc = สัมประสิทธิ์การใช้น้ำของพืช

ETo = การคายระเหยของพืชอ้างอิง (มม./วัน)

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์การใช้น้ำของพืช (Kc) ซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดและอายุการเจริญเติบโตของพืช และค่าปริมาณการคายระเหยของพืชอ้างอิง (Reference Crop Evapotranspiration, ETo) คำนวณโดยวิธี “Penman-Monteith” แสดงดังแสดงค่าสัมประสิทธิ์การใช้น้ำของพืช (Kc) โดยวิธี Penman Montieth ใน**ตารางที่ 2.1.9-3** โดยรวบรวมจากกลุ่มงานวิจัยการใช้น้ำชลประทาน ส่วนการใช้น้ำชลประทาน สำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ (http://water.rid.go.th/hwm/cropwater/index.htm) และแสดงผลการคำนวนปริมาณการคายระเหยของพืชอ้างอิงรายเดือนเฉลี่ยที่สถานีตรวจอากาศที่ตั้งอยู่บริเวณลุ่มน้ำไว้ใน**ตารางที่ 2.1.9-4** และได้แสดงเส้นชั้นความลึกเทียบเท่าของปริมาณการคายระเหยของพืชอ้างอิงรวมทั้งปีเฉลี่ยและรายเดือนเฉลี่ยไว้ใน**รูปที่ 2.1.9-2** และ **รูปที่ 2.1.9-3** ตามลำดับ

ตารางที่ 2.1.9-2 ความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2562

รหัส/ชื่อลุ่มน้ำหลัก/สาขา	ความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2562 (ล้านลบ.ม./ปี)															
	การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค										การใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยว (นอกเขตประปา)**			รวมการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและ ท่องเที่ยว		
	กปน./กปภ.		ประปาท้องถิ่น		ไม่มีระบบประปา		บ่อน้ำ	รวมการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค								
	ผิวดิน	บาดาล	ผิวดิน	บาดาล	ผิวดิน	บาดาล	บาดาล	ผิวดิน	บาดาล	รวม	ผิวดิน	บาดาล	รวม	ผิวดิน	บาดาล	รวม
18 ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	**26.50**	**0.00**	**24.05**	**20.58**	**0.22**	**0.08**	**3.38**	**50.77**	**24.04**	**74.81**	**0.62**	**0.94**	**1.56**	**51.39**	**24.97**	**76.36**
1801 แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	1.07	0.00	3.92	5.02	0.04	0.03	0.77	5.03	5.82	10.84	0.56	0.83	1.39	5.59	6.64	12.23
1802 ห้วยแม่ประจัน	0.01	0.00	1.09	0.99	0.01	0.01	0.08	1.11	1.08	2.19	0.01	0.01	0.02	1.12	1.09	2.21
1803 แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	13.91	0.00	9.36	3.76	0.11	0.02	0.37	23.38	4.15	27.53	0.00	0.00	0.01	23.38	4.15	27.53
1804 แม่น้ำปราณบุรี (ลุ่มน้ำสาขา)	4.16	0.00	2.89	3.38	0.02	0.01	1.57	7.07	4.95	12.03	0.01	0.03	0.04	7.09	4.98	12.07
1805 คลองเขาแดง	1.74	0.00	0.97	0.64	0.01	0.00	0.08	2.72	0.72	3.44	0.00	0.00	0.00	2.72	0.72	3.44
1806 คลองกุย	0.76	0.00	0.69	0.38	0.01	0.00	0.00	1.47	0.39	1.85	0.00	0.00	0.00	1.47	0.39	1.85
1807 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	3.54	0.00	3.82	4.00	0.02	0.00	0.42	7.37	4.42	11.80	0.02	0.05	0.08	7.39	4.48	11.87
1808 คลองบางสะพานใหญ่	0.57	0.00	0.51	1.57	0.00	0.00	0.01	1.08	1.57	2.66	0.00	0.00	0.00	1.08	1.58	2.66
1809 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	0.74	0.00	0.80	0.84	0.00	0.00	0.09	1.55	0.93	2.47	0.00	0.01	0.02	1.55	0.94	2.49

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

ตารางที่ 2.1.9-3 ค่าสัมประสิทธิ์การใช้น้ำของพืช (Kc) โดยวิธี Penman Montieth

เดือน	มะนาว(1-3 ปี)	มะนาว (3-5 ปี)	มะม่วง	ส้มโอ	หญ้าแฝก	หญ้ารูซี่	หญ้าเนเปียร์แคระ	ถั่วไมยรา	กล้วยน้ำว้า	ปทุมมา	ธูปฤาษี	ขนุน	มะลิ	กล้วยหอม	**เดือนที่**	ฝ้าย	อ้อย	ละหุ่ง	หน่อไม้ฝรั่ง	เผือก	กุหลาบ
มค.	1.06	1.16	1.69	1.62	0.79	0.85	1.81	0.92	1.45		1.75	1.29	2.35	2.21	**1**	0.88	0.65	0.76	0.68	1.00	0.89
กพ.	1.02	1.11	1.61	1.45	0.87	1.24	1.90	1.12	1.64		1.70	1.01	1.35	2.02	**2**	1.19	0.86	0.86	1.10	1.23	0.95
มีค.	1.10	1.17	1.27	1.12	0.83	0.57	1.95	1.28	2.30		0.91	1.29	1.49	2.22	**3**	1.34	1.13	1.01	1.42	2.14	1.46
เมย.	1.38	1.47	1.24	1.02	1.03	1.05	2.28		2.11		0.80	1.59	1.08	1.94	**4**	1.15	1.35	1.02	1.48	2.27	1.49
พค.	1.44	1.51	1.19	1.13	1.37	0.88	2.25		2.38	0.35	0.88	1.73	1.84	1.74	**5**	0.85	1.56	1.01	1.29	1.66	1.16
มิย.	1.50	1.59	2.10	1.97	1.37	1.23	1.98		2.29	0.61	1.01	1.77	1.46	1.78	**6**	0.62	1.29	0.89	1.08	1.50	1.33
กค.	1.29	1.35	2.46	2.44	1.53	1.03	1.37	0.65	3.28	0.65	1.27	1.38	0.90	1.96	**7**		1.20	0.70	0.83		2.07
สค.	1.08	1.14	2.53	2.36	1.33	0.98	1.25	1.41	3.19	0.62	1.48	1.58	1.74	2.07	**8**		0.93	0.47	0.66		1.79
กย.	1.30	1.33	2.28	1.97	1.24	0.77	1.12	1.53	3.39	1.14	1.53	1.83	2.18	2.18	**9**		0.63		0.55		2.17
ตค.	1.40	1.42	2.29	1.96	1.26	1.09	0.76	0.75	3.39	0.67	1.49	0.84	2.32	2.18	**10**		0.52		0.61		2.25
พย.	1.18	1.21	2.50	1.90	1.34	0.58	1.77	0.54	1.63	0.52	1.54	0.65	2.19	1.88	**11**				0.76		1.73
ธค.	1.19	1.28	1.90	1.74	0.91	1.24	2.11	0.68	1.10	0.74	1.73	1.27	2.56	1.86	**12**				0.74		1.90

สัปดาห์ที่	ข้าวนาหว่านน้ำตม (สุพรรณบุรี 1)	ข้าว กข.	ข้าวขาวดอกมะลิ 105	ข้าวบาสมาติ	ข้าวสาลี	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ข้าวโพดหวาน	ข้าวฟ่าง	ถั่วเหลือง	ถั่วเขียว	งา	ทานตะวัน	แตงโม	กะหล่ำดอก	คะน้า	มะเขือเทศ	หอมหัวใหญ่	หอมแดง	มะระ	บานชื่น
1	0.80	1.03	0.66	1.22	0.50	0.63	0.65	0.54	0.64	0.58	0.59	0.68	1.02	1.01	0.54	0.73	0.75	0.72	0.88	0.36
2	1.05	1.07	0.79	1.30	0.52	0.72	0.68	0.57	0.69	0.87	0.70	0.73	1.14	1.36	0.60	0.82	0.76	0.82	1.09	0.58
3	1.25	1.12	0.97	1.36	0.61	0.86	0.84	0.68	0.81	1.18	0.85	0.75	1.60	1.43	0.68	0.91	0.80	0.94	1.23	0.77
4	1.40	1.29	1.18	1.45	0.76	1.13	0.99	0.84	1.01	1.40	1.11	0.78	1.90	1.47	0.72	1.01	0.88	1.05	1.35	0.93
5	1.50	1.38	1.35	1.47	1.11	1.35	1.16	1.05	1.23	1.28	1.23	0.81	2.10	1.49	0.78	1.12	1.01	1.15	1.43	1.07
6	1.55	1.45	1.51	1.49	1.26	1.52	1.22	1.21	1.32	1.19	1.28	0.85	1.90	1.19	0.83	1.21	1.12	1.20	1.48	1.18
7	1.60	1.50	1.61	1.49	1.33	1.61	1.21	1.23	1.35	0.66	1.24	0.90	1.73	1.17	0.73	1.30	1.21	1.20	1.47	1.27
8	1.63	1.48	1.64	1.48	1.38	1.63	1.15	1.26	1.34	0.44	1.21	0.95	1.44		0.67	1.36	1.32	1.15	1.46	1.33
9	1.68	1.42	1.62	1.46	1.37	1.58	0.96	1.25	1.27	0.34	1.13	0.97	1.03			1.41	1.38	1.08	1.41	1.38
10	1.60	1.34	1.60	1.44	1.32	1.50	0.72	1.20	1.09		0.98	1.06	0.75			1.41	1.41	0.92	1.36	
11	1.50	1.23	1.55	1.36	1.14	1.38	0.61	1.12	0.85		0.71	1.10	0.65			1.37	1.40	0.77	1.29	
12	1.36	0.94	1.46	1.23	0.83	1.15		0.94	0.74		0.55	1.03	0.52			1.31	1.37	0.67		
13	1.08	0.86	1.28	1.11	0.62	0.90		0.78	0.74			0.92				1.22	1.33			
14	0.65		1.08	0.93	0.46	0.67		0.69	0.72			0.80				1.08	1.29			
15					0.39			0.65				0.72				0.92	1.22			
16								0.62												

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

ตารางที่ 2.1.9-4 ค่าปริมาณการคายระเหยของพืชอ้างอิงที่สถานีตรวจอากาศโดยวิธี Penman Montieth

สถานี	รหัส	ปริมาณการคายระเหยของพืชอ้างอิงรายเดือนเฉลี่ย (มม.)												ทั้งปี (มม.)
		เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	
1. ราชบุรี	48464	118.7	124	149.7	156.3	139.8	118.5	115	117.5	115	106	110.4	118.4	1.485.8
2. ประจวบคีรีขันธ์ สกษ.หนองพลับ	48474	115.6	121.2	146.3	144.6	128	111.3	107.9	107.6	107.9	101.1	104.4	110.4	1,401.30
3. ประจวบคีรีขันธ์ สกษ.หัวหิน	48475	114.1	120.1	146.6	149.4	139.8	120.3	120.9	121.2	120.9	109.4	112.8	115.3	1,482.80
4. ชุมพร (สวี)	48520	102.6	112	134.9	124.5	112.5	100.5	97	107	97	100.4	92.1	95.8	1,282.50

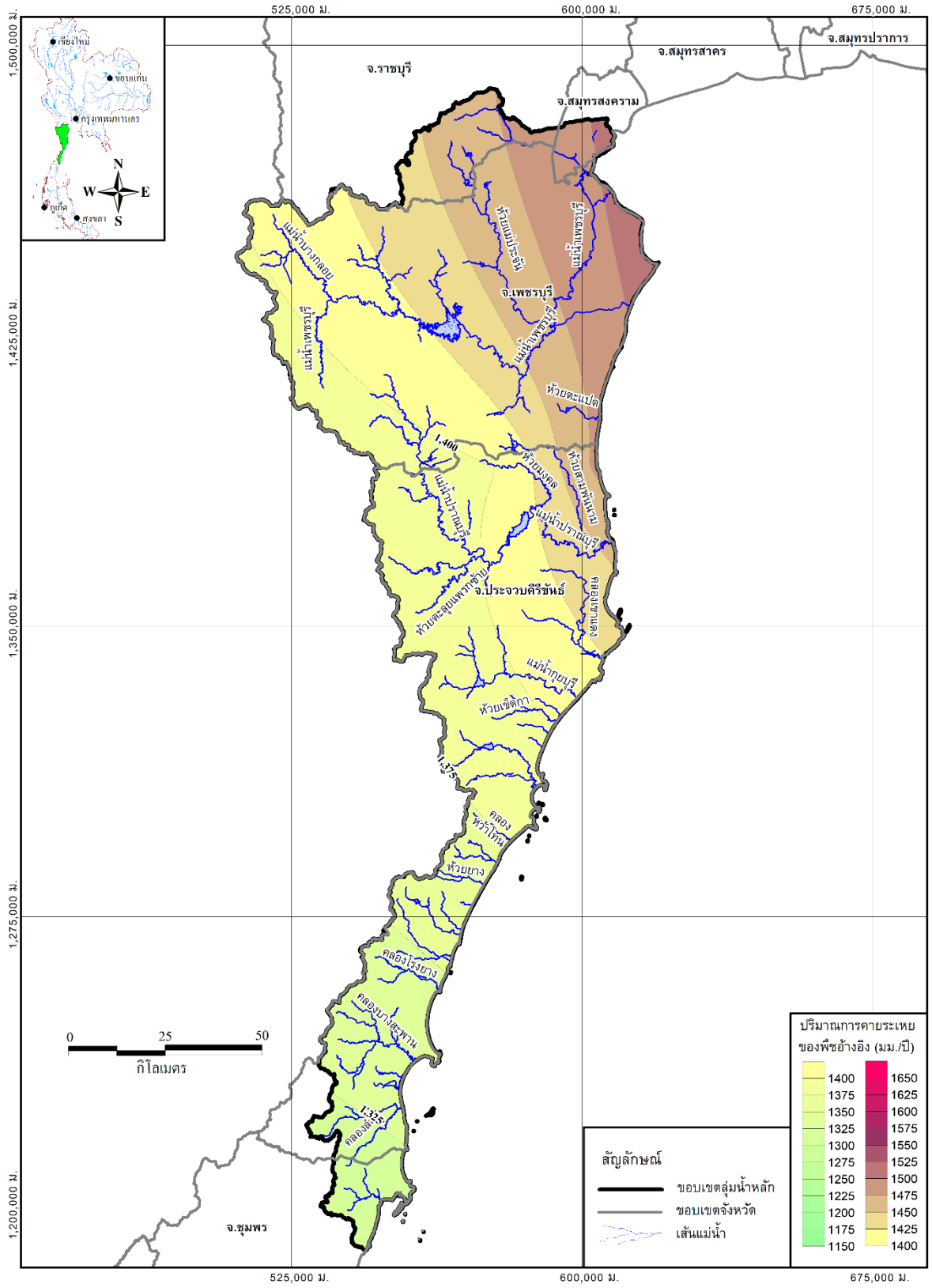
ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

2.2) แบบจำลองปริมาณฝนใช้การ (Effective Rainfall Model) ฝนใช้การหมายถึง ฝนที่พืชสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ปริมาณฝนใช้การของพืชแต่ละชนิดจะแตกต่างกันตามชนิดของพืชและวิธีการให้น้ำ เช่น ฝนใช้การของข้าวเป็นส่วนของปริมาณน้ำฝนที่ขังอยู่ในแปลงนาในระดับที่ไม่เป็นอันตรายแก่ต้นข้าว ส่วนฝนใช้การของพืชไร่หรือพืชอื่นเป็นส่วนของปริมาณน้ำฝนที่ซึมอยู่ในเขตรากพืชและพืชสามารถดูดไปใช้ได้ แบบจำลองปริมาณฝนใช้การเป็นแบบจำลองที่ใช้วิเคราะห์ประเมินปริมาณฝนที่สามารถนำมาใช้แทนน้ำชลประทาน ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญคือ ปริมาณฝนตกในแต่ละช่วงเวลา ปริมาณการใช้น้ำของพืช และความสูงของคันนา กล่าวคือ หากเกษตรกรนิยมเก็บน้ำชลประทานไว้ในแปลงนาที่ระดับต่ำ เมื่อฝนตกลงมากจะสามารถที่จะเก็บน้ำฝนไว้ในแปลงนาได้มาก เป็นต้น ดังนั้นในสัปดาห์ที่มีปริมาณฝนตกน้อยร้อยละของฝนใช้การจะสูงกว่าสัปดาห์ที่มีฝนตกมากและยังขึ้นอยู่กับปริมาณฝนที่ตกในสัปดาห์ก่อนๆ อีกด้วย

ผลการประเมินปริมาณฝนใช้การโดยแบบจำลองดังกล่าว มีค่าปริมาณน้ำฝนใช้การรายวันแล้วจึงนำมารวมกันเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำเข้าแบบจำลองความต้องการน้ำ

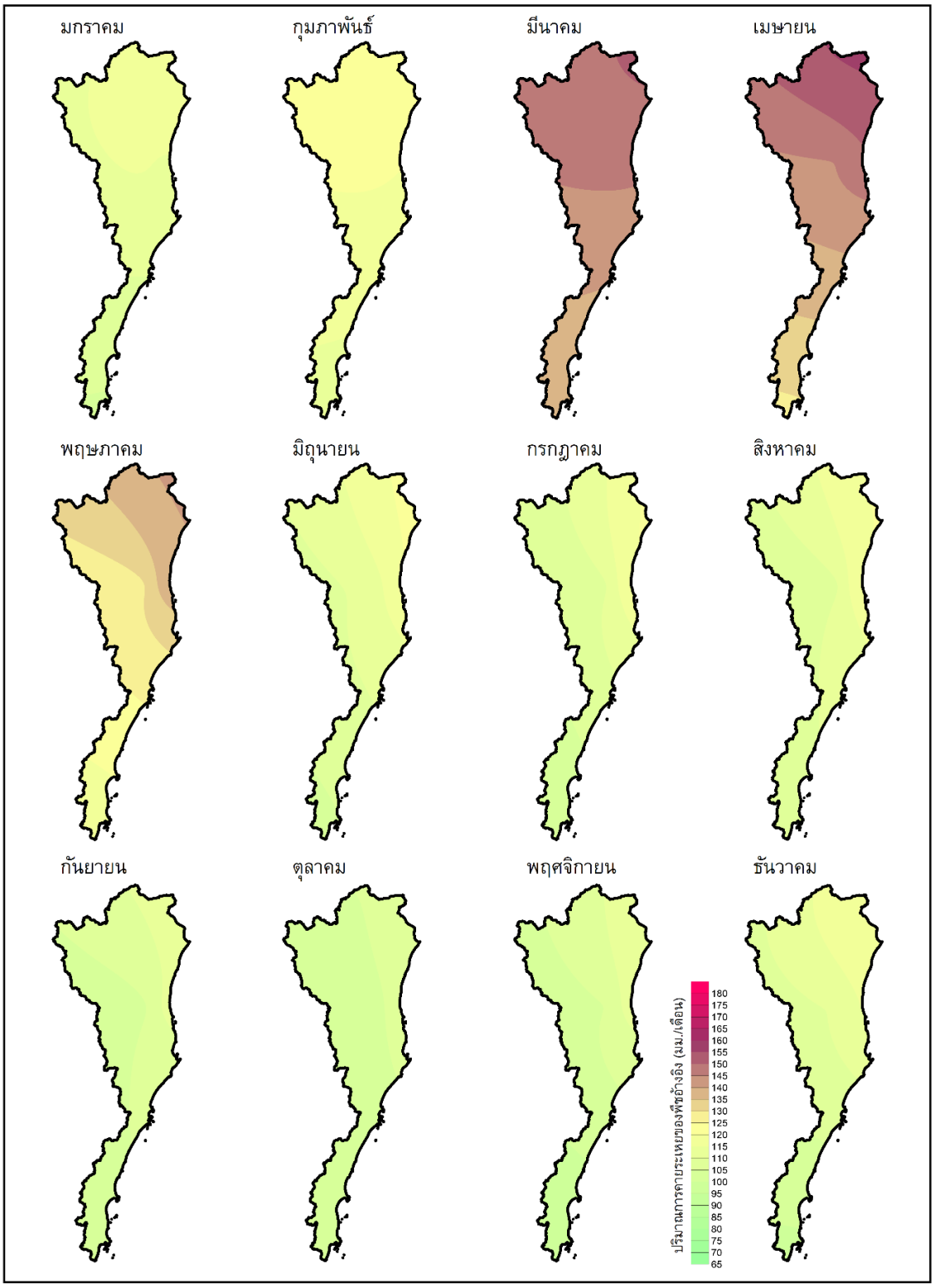
แบบจำลองปริมาณฝนใช้การ แสดงดังใน**รูปที่ 2.1.9-4** โดยกำหนดให้มีค่าระดับน้ำฝนใช้การสามารถถึงระดับน้ำในแปลงเพาะปลูก โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

- ระดับน้ำในแปลงที่ความจุต่ำสุด (STMIN) = 45 มม.
- ระดับน้ำในแปลงนาที่ความจุหลังการให้น้ำ (STO) = 90 มม.
- ระดับน้ำในแปลงนาที่ความจุสูงสุด (STMAX) = 120 มม.

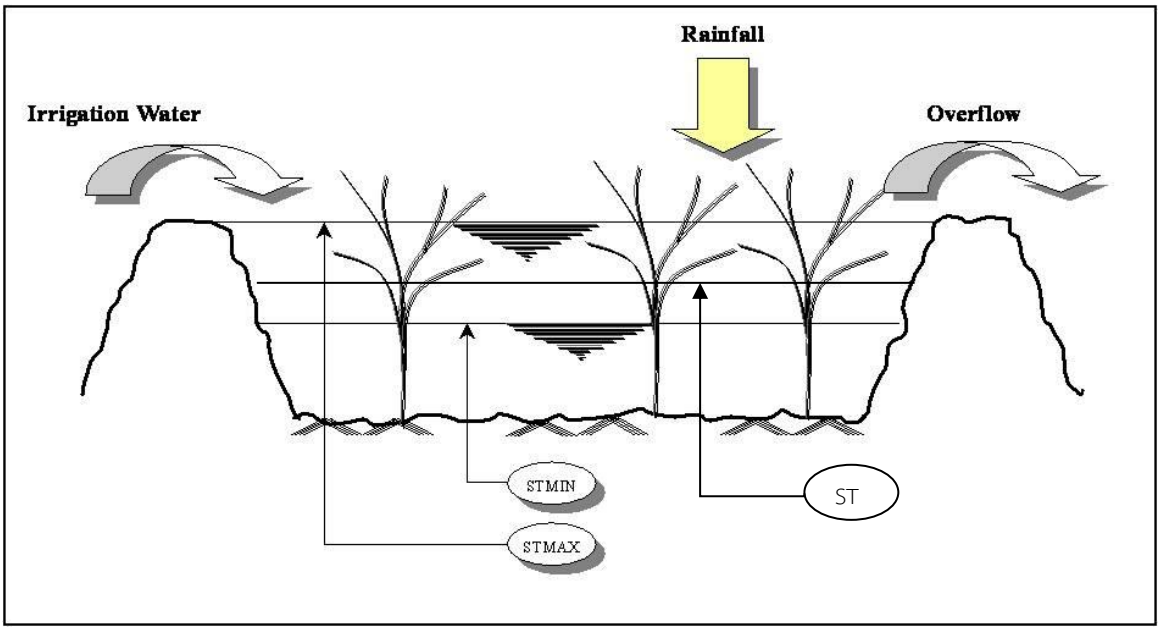
ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.9-2 เส้นชั้นความลึกเทียบเท่าของปริมาณการคายระเหยของพืชอ้างอิงรายปีเฉลี่ย

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

รูปที่ 2.1.9-3 เส้นชั้นความลึกเทียบเท่าของปริมาณการคายระเหยของพืชอ้างอิงรายเดือนเฉลี่ย

รูปที่ 2.1.9-4 แบบจำลองแปลงนา

2.3) ปริมาณน้ำเตรียมแปลง การปลูกข้าวต้องการปริมาณน้ำจำนวนหนึ่ง เพื่อใช้ในการเตรียมแปลงทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้งซึ่งการปลูกพืชชนิดอื่นต้องการน้อยมาก และปริมาณน้ำส่วนนี้จะแปรผันกับปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ คุณสมบัติทางกายภาพของดิน ความชื้นของดิน ชนิดของดิน ความสามารถการระเหยของน้ำ วิธีและระยะเวลาในการเตรียมแปลง ปริมาณน้ำเตรียมแปลงมีค่าประมาณ 200-300 มม. ระยะเวลาในการเตรียมแปลงสำหรับนาข้าว 1 ไร่เท่ากับ 2-3 สัปดาห์

2.4) ปริมาณน้ำซึมลงไปในดิน การปลูกข้าวจำเป็นต้องมีน้ำขังอยู่ในแปลงนาในระดับที่เหมาะสม ดังนั้นจะมีปริมาณน้ำส่วนหนึ่งที่ซึมเลยเขตรากพืชลงไปในดิน ซึ่งพืชไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ปริมาณน้ำซึมลงในดินขึ้นอยู่กับองค์ประกอบและปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ คุณสมบัติของดิน วิธีการเตรียมแปลง ความสูงของน้ำที่ขังในแปลงนาและระดับน้ำใต้ดิน ซึ่งพิจารณากำหนดให้ปริมาณน้ำที่ซึมลงในดินประมาณ 1.0-3.0 มม./วัน

2.5) ประสิทธิภาพการชลประทาน ประสิทธิภาพการชลประทานเป็นค่าดัชนีชี้วัดปริมาณน้ำชลประทานที่ต้องการ ซึ่งปริมาณน้ำชลประทานดังกล่าวควรมากกว่าปริมาณความต้องการใช้น้ำของพืชที่แปลงเพาะปลูก ทั้งนี้เพื่อทดแทนปริมาณน้ำที่สูญเสียระหว่างทางลำเลียงน้ำและที่สูญเสียในกระบวนการใช้น้ำ สำหรับโครงการนี้กำหนดประสิทธิภาพการชลประทานเท่ากับร้อยละ 55

2.6) ความต้องการน้ำชลประทาน (Irrigation Demand) แบบจำลองความต้องการน้ำชลประทาน (Irrigation Demand Model) ใช้วิเคราะห์ประเมินและจำลองความต้องการน้ำชลประทานรายสัปดาห์ หรือปริมาณน้ำที่ต้องการบริเวณอาคารบังคับน้ำปากคลองส่งน้ำ เพื่อให้สามารถ

ลำเลียงน้ำไปถึงแปลงเพาะปลูกด้วยปริมาณน้ำที่เพียงพอ สำหรับการเพาะปลูกข้าว พืชไร่พืชผัก หรืออื่นๆ ตามคำจำกัดความดังนี้

$$\text{ปริมาณความต้องการน้ำชลประทาน} = \frac{\text{ปริมาณการใช้น้ำของพืช} + \text{การรั่วซึมบนแปลง} - \text{ฝนใช้การ}}{\text{ประสิทธิภาพการชลประทาน}}$$

2.7) รูปแบบการปลูกพืช (Crop Pattern) สำหรับลุ่มน้ำย่อยต่างๆ จากการรวบรวมข้อมูลจัดเก็บของหน่วยงานในพื้นที่ กรมชลประทานและเกษตรจังหวัด อำเภอ เป็นต้น

จากการรวบรวมและทบทวนข้อมูล พบว่าลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรกรรมรวมทั้งสิ้น 2,664.42 ล้านลบ.ม.ต่อปี โดยเป็นความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรในเขตพื้นที่ชลประทานเท่ากับ 662.89 ล้านลบ.ม.ต่อปี และนอกเขตพื้นที่ชลประทานเท่ากับ 2,001.52 ล้านลบ.ม.ต่อปี ซึ่งแสดงรายละเอียดความต้องการน้ำของแต่ละลุ่มน้ำสาขา ดัง**ตารางที่ 2.1.9-5**

ตารางที่ 2.1.9-5 ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรกรรมของแต่ละลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

รหัส/ชื่อลุ่มน้ำหลัก/สาขา	ความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรม ปี พ.ศ. 2562 (ล้านลบ.ม/ปี)								
	พื้นที่เกษตรกรรมในเขตพื้นที่ชลประทาน*			พื้นที่เกษตรกรรม นอกเขตพื้นที่ชลประทาน			รวมในเขตพื้นที่ชลประทานและนอกเขตพื้นที่ชลประทาน		
	ฤดูฝน	ฤดูแล้ง	ทั้งปี	ฤดูฝน	ฤดูแล้ง	ทั้งปี	ฤดูฝน	ฤดูแล้ง	ทั้งปี
18 ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	267.61	395.29	662.89	713.79	1,287.74	2,001.52	981.4	1,683.02	2,664.42
1801 แม่น้ำเพชรบรีตอนบน	40.02	58.47	98.48	117.19	196.67	313.86	157.2	255.14	412.35
1802 ห้วยแม่ประจัน	0.22	0.31	0.53	67.51	161.71	229.22	67.73	162.02	229.75
1803 แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	155.25	192.83	348.09	69.25	71.45	140.7	224.51	264.28	488.79
1804 แม่น้ำปราณบุรี (ลุ่มน้ำสาขา)	14.15	45.17	59.32	43.12	190.73	233.85	57.28	235.89	293.17
1805 คลองเขาแดง	16.7	36.66	53.36	17.66	54.44	72.1	34.36	91.09	125.46
1806 คลองกุย	18.94	29.21	48.15	21.85	35.59	57.43	40.79	64.8	105.59
1807 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	15.86	20.55	36.41	257.6	317.89	575.49	273.47	338.43	611.9
1808 คลองบางสะพานใหญ่	0.04	0.07	0.11	15.3	73.1	88.39	15.34	73.17	88.51
1809 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	6.42	12.02	18.44	104.3	186.17	290.47	110.72	198.19	308.91

หมายเหตุ: * ไม่คิดประสิทธิภาพการชลประทาน

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

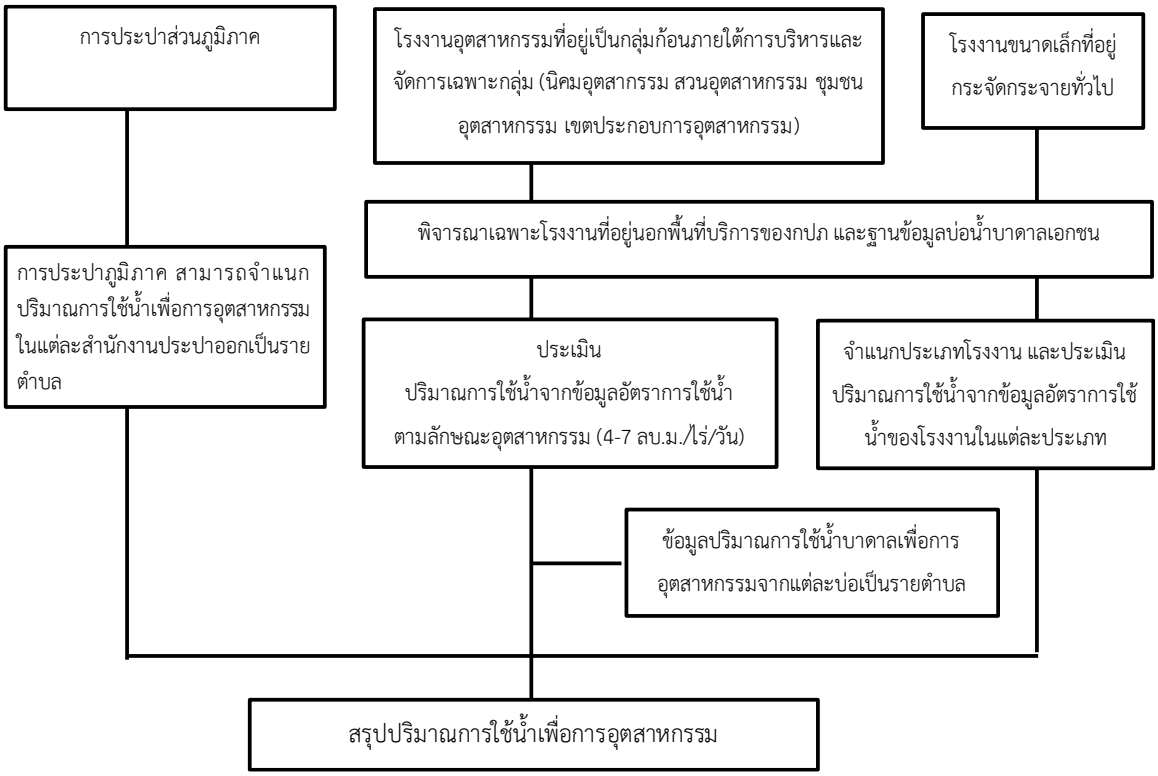
3) น้ำใช้เพื่อการอุตสาหกรรม

การศึกษาความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม เป็นการศึกษาถึงความต้องการน้ำเพื่อการอุตสาหกรรมของโรงงานประเภทต่างๆ ซึ่งมีความต้องการใช้น้ำที่แตกต่างกันตามประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งได้จำแนกไว้เป็น 10 ประเภท ดัง**ตารางที่ 2.1.9-6**

ตารางที่ 2.1.9-6 ความต้องการใช้น้ำตามประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม

รหัส	ประเภท	รายละเอียดประเภทอุตสาหกรรมหลัก	ปริมาณความต้องการน้ำ (ลบ.ม./ไร่/วัน))
01	Accessory	อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วน อุปกรณ์ต่างๆ	6.00
02	Chemical	อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์	8.00
03	Food	อุตสาหกรรมอาหาร เครื่องดื่ม	12.00
04	Metal	อุตสาหกรรมถลุง หล่อ โลหะ	5.00
05	Other	อุตสาหกรรมทั่วไป	7.00
06	Outside	อุตสาหกรรมกลางแจ้ง เช่น โม่-บดหิน ดูดทราย เผาถ่าน หีบฝ้าย อบเมล็ดพืช ฯลฯ	4.00
07	Paper	อุตสาหกรรมกระดาษ เช่น ผลิตเยื่อกระดาษ ภาชนะจากกระดาษ ฯลฯ	4.00
08	Textile	อุตสาหกรรมสิ่งทอ ฟอกหนัง ย้อมสี	5.00
09	Unmetal	ผลิตภัณฑ์อโลหะ เช่น แก้ว กระเบื้องเคลือบ ปูน ฯลฯ	8.00
10	Wood	ผลิตภัณฑ์ไม้ เครื่องเรือน	3.00

การประเมินความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม ใช้ฐานข้อมูลจากทะเบียนโรงงานอุตสาหกรรมของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม โดยนำมาคูณกับอัตราการใช้น้ำประเภทอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งกรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ประเมินไว้หลังจากนั้นจะรวมกับข้อมูลปริมาณการใช้น้ำจากการประปาและบ่อบาดาลของเอกชนในพื้นที่โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังแสดงไว้ใน**รูปที่ 2.1.9-5**

รูปที่ 2.1.9-5 แนวทางในการประเมินปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม

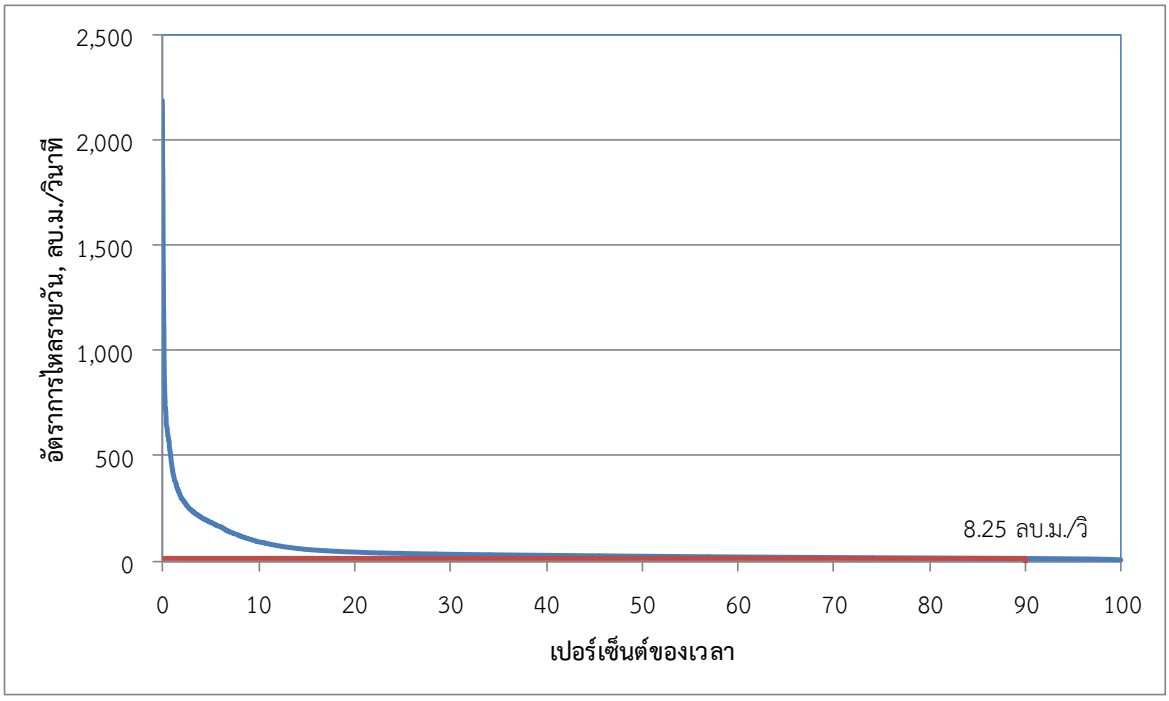
จากการวิเคราะห์ความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2562 ทั้งในส่วนของการประปานครหลวง และการประปาส่วนภูมิภาค บ่อน้ำบาดาลเอกชน (เพื่อการอุตสาหกรรม) โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กนอกเขตประปา ทั้งแหล่งน้ำผิวดินและใต้ผิวดิน พบว่าลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีความต้องการน้ำเพื่อการอุตสาหกรรม 30.57 ล้าน ลบ.ม./ปี รายละเอียดดัง**ตารางที่ 2.1.9-7**

ตารางที่ 2.1.9-7 ความต้องการน้ำเพื่อการอุตสาหกรรมของแต่ละลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

รหัส/ชื่อลุ่มน้ำหลัก/สาขา	ความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2562 (ล้านลบ.ม./ปี)							
	การประปานครหลวงและการประปาส่วนภูมิภาค		บ่อน้ำบาดาลเอกชน	โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กนอกเขตประปา		รวมการใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม		
	ผิวดิน	บาดาล		ผิวดิน	บาดาล	ผิวดิน	บาดาล	รวม
18 ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	5.64	0	11.22	6.76	6.96	12.39	18.18	30.57
1801 แม่น้ำเพชรบรีตอนบน	0.38	0	0.64	2.16	2.36	2.54	3	5.54
1802 ห้วยแม่ประจัน	0	0	0.03	0.16	0.13	0.16	0.16	0.32
1803 แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	2.68	0	3.67	3.5	1.99	6.18	5.66	11.84
1804 แม่น้ำปราณบุรี (ลุ่มน้ำสาขา)	0.69	0	4.44	0.16	0.78	0.85	5.22	6.07
1805 คลองเขาแดง	0.54	0	0.8	0.01	0.04	0.55	0.84	1.39
1806 คลองกุย	0.14	0	0.51	0.08	0.04	0.21	0.55	0.77
1807 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	0.83	0	0.76	0.47	1.07	1.3	1.83	3.13
1808 คลองบางสะพานใหญ่	0.11	0	0.11	0.07	0.2	0.18	0.31	0.49
1809 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	0.27	0	0.25	0.15	0.35	0.42	0.6	1.02

4) น้ำใช้เพื่อการรักษาระบบนิเวศท้ายน้ำ

ในการประเมินความต้องการใช้น้ำเพื่อรักษาสมดุลนิเวศวิทยาท้ายน้ำ จะใช้การวิเคราะห์โดยการจัดทำโค้งความสัมพันธ์ระหว่างเวลาและอัตราการไหลของน้ำ (Flow duration curve) ที่ไหลออกจากลุ่มน้ำรายวัน โดยจะวิเคราะห์หาอัตราการไหลที่มีค่าต่ำสุดที่ทำให้เกิดการไหลไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 เปอร์เซ็นต์ของเวลาที่ใช้ในการวิเคราะห์ และในบางครั้งจะกำหนดตามค่าความต้องการใช้น้ำด้านท้ายน้ำสำหรับกรณีเฉพาะต่างๆ เช่น การผลักดันน้ำเค็ม-น้ำเสีย การรักษาระดับน้ำเพื่อการเดินเรือ ความต้องการน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและอุตสาหกรรม เป็นต้น ดังนั้นปริมาณความต้องการน้ำเพื่อรักษาสมดุลนิเวศวิทยาท้ายน้ำจึงแตกต่างกัน จากผลการวิเคราะห์อัตราการไหลรายวันที่ไหลออกจากลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ สามารถจัดทำโค้งความสัมพันธ์ระหว่างเวลาและอัตราการไหลของน้ำได้ดังแสดงไว้ใน **รูปที่ 2.1.9-6** ซึ่งจะสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ดังนี้

รูปที่ 2.1.9-6 โค้งความสัมพันธ์ระหว่างเวลาและอัตราการไหลของน้ำ

จากการศึกษาเพื่อหาค่าปริมาณน้ำที่ใช้สำหรับการรักษาระบบนิเวศท้ายน้ำของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ พบว่ามีต้องมีอัตราการไหลรวมทุกจุดออกอย่างน้อยเท่ากับ 8.25 ลบ.ม./วินาที โดยมีความต้องการน้ำในช่วงฤดูแล้งระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายนเฉลี่ยเดือนละ 14.26 ล้าน ลบ.ม./เดือน รวมช่วงฤดูแล้งเท่ากับ 85.59 ล้าน ลบ.ม./ปี

5) ปริมาณความต้องการใช้น้ำทั้งหมด

จากผลการรวบรวมและทบทวนข้อมูลความต้องการใช้น้ำในด้านต่างๆ สามารถสรุปปริมาณความต้องใช้น้ำทั้งลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ได้ดัง**ตารางที่ 2.1.9-8**

ตารางที่ 2.1.9-8 สรุปปริมาณความต้องการใช้น้ำทั้งลุ่มน้ำ

รหัส/ชื่อลุ่มน้ำหลัก/สาขา	ความต้องการใช้น้ำ ปี พ.ศ. 2562 (ล้านลบ.ม./ปี)											
	ในเขตพื้นที่ ชลประทานและนอกเขตพื้นที่ ชลประทาน			การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและ ท่องเที่ยว			การใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม			รวมการใช้น้ำทั้งหมด		
	ฤดูฝน	ฤดูแล้ง	ทั้งปี	ผิวดิน	บาดาล	รวม	ผิวดิน	บาดาล	รวม	ผิวดิน	บาดาล	รวม
18 ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	981.4	1,683.02	2,664.42	51.39	24.97	76.36	12.39	18.18	30.57	2,728.20	43.15	2,771.35
1801 แม่น้ำเพชรบรีตอนบน	157.2	255.14	412.35	5.59	6.64	12.23	2.54	3	5.54	420.48	9.64	430.12
1802 ห้วยแม่ประจัน	67.73	162.02	229.75	1.12	1.09	2.21	0.16	0.16	0.32	231.03	1.25	232.28
1803 แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	224.51	264.28	488.79	23.38	4.15	27.53	6.18	5.66	11.84	518.36	9.81	528.17
1804 แม่น้ำปราณบุรี (ลุ่มน้ำสาขา)	57.28	235.89	293.17	7.09	4.98	12.07	0.85	5.22	6.07	301.11	10.2	311.31
1805 คลองเขาแดง	34.36	91.09	125.46	2.72	0.72	3.44	0.55	0.84	1.39	128.72	1.56	130.29
1806 คลองกุย	40.79	64.8	105.59	1.47	0.39	1.85	0.21	0.55	0.77	107.26	0.94	108.21
1807 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	273.47	338.43	611.9	7,39	4.48	11.87	1.3	1.83	3.13	620.59	6.31	626.91
1808 คลองบางสะพานใหญ่	15.34	73.17	88.51	1.08	1.58	2.66	0.18	0.31	0.49	89.77	1.89	91.66
1809 ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	110.72	198.19	308.91	1.55	0.94	2.49	0.42	0.6	1.02	310.88	1.54	312.42

หมายเหตุ: * ไม่คิดประสิทธิภาพการชลประทาน

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

2.2 ข้อมูลภาวะน้ำท่วม/คุณภาพน้ำที่เกิดขึ้น

2.2.1 ภาวะน้ำท่วม

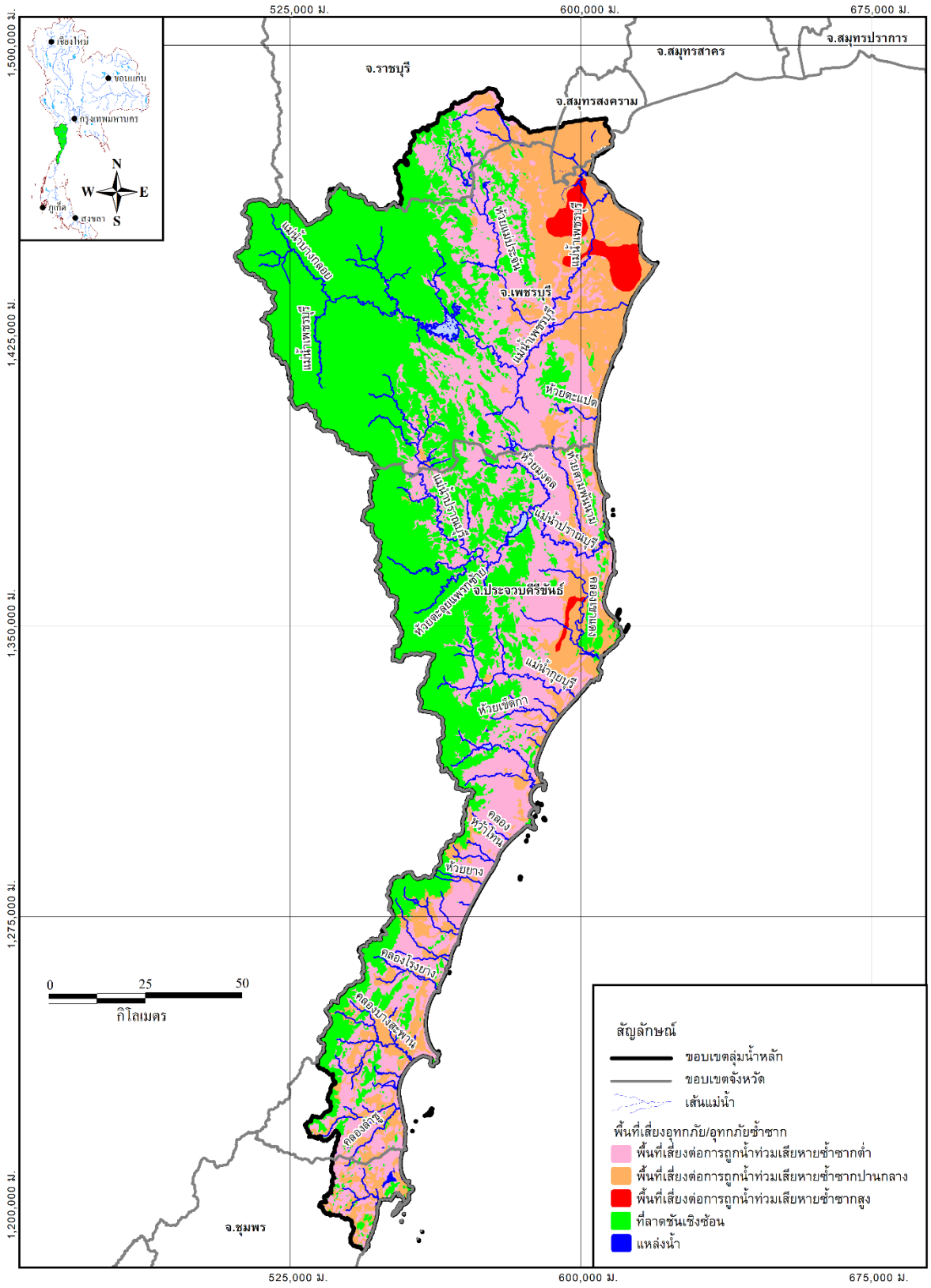
ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีเกิดสภาวะน้ำท่วมที่รุนแรงมากและเกิดผลกระทบในบริเวณกว้างบ่อยครั้ง ซึ่งมีพื้นที่เสียหายมากกว่า 200,000 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตรในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรีและพื้นที่ต่อเนื่อง พื้นที่ชุมชน และหน่วยงานราชการต่างๆ รวมถึงพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งประสบภัยน้ำท่วมอยู่เป็นประจำทำให้มีพื้นที่เสียหายมากกว่า 100,000 ไร่ ลักษณะการเกิดน้ำท่วมมี 2 ลักษณะ คือ

1) การเกิดน้ำท่วมในลักษณะน้ำป่าไหลหลาก หรือน้ำท่วมฉับพลัน จากกระแสน้ำไหลแรงในแม่น้ำเพชรบุรีเข้าทำความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินบริเวณริมฝั่งน้ำทั้งสองฝั่งตลอดจนอาคารชลประทาน ได้รับความเสียหายค่อนข้างรุนแรง สภาพน้ำท่วมประมาณ 2-3 วัน ซึ่งส่วนใหญ่จะเกิดในพื้นที่ตอนบนของลุ่มน้ำ ได้แก่ อ.หนองหญ้าปล้อง อ.แก่งกระจาน อ.ท่ายาง อ.บ้านลาด อ.ชะอำ อ.เขาย้อย และ

บริเวณอำเภอบางสะพาน สาเหตุเกิดจากฝนตกหนักและน้ำป่าไหลหลากจากต้นน้ำลงมามากจนลำน้ำสายหลักไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน ประกอบกับการกีดขวางทางน้ำของถนนเพชรเกษม และทางรถไฟสายใต้ และมีอาคารระบายน้ำไม่เพียงพอ

2) การเกิดน้ำท่วมในลักษณะน้ำท่วมขังในพื้นที่เป็นเวลาหลายวันไม่สามารถระบายน้ำออกได้ทัน มักเกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีความลาดชันน้อย และได้รับอิทธิพลจากน้ำทะเลหนุน การระบายน้ำจึงเป็นไปอย่างช้าๆ ทำให้พืชผลการเกษตรเสียหาย ส่วนใหญ่เกิดบริเวณพื้นที่ตอนล่างของลุ่มน้ำ ได้แก่ อ.เมืองเพชรบุรี อ.บ้านแหลม และ บางส่วนของ อ.เขาย้อย อันเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัด และเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญสู่ภาคใต้ของประเทศ รวมถึงบริเวณพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำสายหลักขนาดเล็ก คดเคี้ยวและตื้นเขิน ทำให้ความสามารถระบายน้ำไม่เพียงพอ ไม่สามารถระบายน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับลำน้ำถูกบุกรุกหรือมีสิ่งกีดขวางทางน้ำ เช่น ถนนเพชรเกษม และทางรถไฟสายใต้ นอกจากนี้ ปากน้ำยังได้รับอิทธิพลจากระดับน้ำทะเลทำให้การระบายน้ำออกสู่ทะเลลำบากมากขึ้น หากมีน้ำทะเลหนุนสูง การระบายน้ำมีเวลาจำกัดเนื่องจากเกิดน้ำขึ้น-ลง 2 ครั้งใน 1 วัน

สำหรับพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ได้แสดงไว้ใน**รูปที่ 2.2.1-1** และแสดงพื้นที่เสี่ยงภัยระดับต่างๆ รายลุ่มน้ำสาขา ไว้ใน**ตารางที่ 2.2.1-1**

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน

รูปที่ 2.2.1-1 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 2.2.1-1 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยรายลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ลุ่มน้ำสาขา	หน่วย	พื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย						
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง	ที่ลาดชันเชิงซ้อน	แหล่งน้ำ	ไม่มีข้อมูล	รวมทั้งหมด
18 ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบ	**ตร.กม.**	**4,715.96**	**2,358.10**	**235.45**	**5,900.18**	**105.82**	**50.17**	**13,365.67**
คีรีขันธ์	**ล้านไร่**	**2.947**	**1.474**	**0.147**	**3.688**	**0.066**	**0.031**	**8.354**
1801 แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	ตร.กม.	797.75	265.13		2,349.19	55.92	7.58	3,475.57
	ล้านไร่	0.499	0.166		1.468	0.035	0.005	2.172
1802 ห้วยแม่ประจัน	ตร.กม.	612.82	46.66		458.12	5.54		1,123.14
	ล้านไร่	0.383	0.029		0.286	0.003		0.702
1803 แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	ตร.กม.	300.23	970.00	214.79	94.05	9.47	16.52	1,605.07
	ล้านไร่	0.188	0.606	0.134	0.059	0.006	0.010	1.003
1804 แม่น้ำปราณบุรี	ตร.กม.	1,054.16	120.71		1,722.36	17.55	2.50	2,917.28
(ลุ่มน้ำสาขา)	ล้านไร่	0.659	0.075		1.076	0.011	0.002	1.823
1805 คลองเขาแดง	ตร.กม.	280.45	217.08	20.65	134.32		1.08	653.59
	ล้านไร่	0.175	0.136	0.013	0.084		0.001	0.408
1806 คลองกุย	ตร.กม.	255.02	66.48		378.18	4.35	1.84	705.88
	ล้านไร่	0.159	0.042		0.236	0.003	0.001	0.441
1807 ชายฝั่งทะเลประจวบ	ตร.กม.	911.20	275.49		497.06	3.91	16.27	1,703.93
คีรีขันธ์ส่วนที่ 1	ล้านไร่	0.569	0.172		0.311	0.002	0.010	1.065
1808 คลองบางสะพานใหญ่	ตร.กม.	156.17	150.52		180.21		0.91	487.81
	ล้านไร่	0.098	0.094		0.113		0.001	0.305
1809 ชายฝั่งทะเลประจวบ	ตร.กม.	348.15	246.03		86.69	9.08	3.46	693.40
คีรีขันธ์ส่วนที่ 2	ล้านไร่	0.218	0.154		0.054	0.006	0.002	0.433
18-is เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	ตร.กม.	1.82	0.02				3.44	5.28
(เกาะ)	ล้านไร่	0.001	0.000				0.002	0.003

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2563

2.2.2 คุณภาพน้ำ

1) คุณภาพน้ำผิวดินตามดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำทั่วไป หรือ ค่า WQI (ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2562)

จากข้อมูลผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์จำนวน 17 สถานี ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 8 (ราชบุรี) พิจารณาโดยใช้เกณฑ์ดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำทั่วไปหรือ WQI ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2562 พบว่า คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงดี รายละเอียดใน**ตารางที่ 2.2.2-1** โดยสรุปผลคุณภาพน้ำผิวที่สำคัญ ดังนี้

(1) แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง คุณภาพน้ำผิวดินของแม่น้ำเพชรบุรีตอนล่างอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงดี โดยดัชนีชี้วัดที่เป็นปัญหาสำคัญ ได้แก่ ค่าออกซิเจนละลาย (DO) ปริมาณความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) จากการปนเปื้อนจากอินทรีย์วัตถุที่ย่อยสลายจากน้ำทิ้งของบ้านเรือน หรือชุมชน และ

ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ ปริมาณแบคทีเรียในรูปโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) จากการระบายน้ำทิ้งของชุมชนเมือง ฟาร์มปศุสัตว์ และพื้นที่เกษตร เป็นต้น ปริมาณแบคทีเรียในรูปฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) เกิดจากการปนเปื้อนจากอุจจาระของสัตว์เลือดอุ่น เช่น มนุษย์ สุกร เป็นต้น รวมทั้งปริมาณแอมโมเนีย-ไนโตรเจน (NH3-N) โดยอาจส่งผลต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ โดยเฉพาะบริเวณปากแม่น้ำเพชรบุรี (PC01) สะพานข้ามก่อนเข้าตลาดบ้านแหลม (PC02) และสะพานเทศบาลเมืองเพชรบุรี (PC03) สาเหตุส่วนใหญ่คาดว่าเกิดจากน้ำเสียจากชุมชน โรงแรม รีสอร์ท เรือประมง เป็นต้น โดยแนวทางแก้ไข คือ ขอความร่วมมือประชาชน โรงแรม รีสอร์ท ที่ตั้งอยู่ริมน้ำ ในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ ติดตั้งถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปรวบรวมน้ำเสียจากเรือประมงนำเข้าระบบบำบัดรวม ไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรง

(2) แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี มีเพียงบริเวณท้ายเขื่อนแก่งกระจาน (PC06) ปี 2559 คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ดัชนีที่มีปัญหาคือ ปริมาณออกซิเจนละลาย (DO) ทั้งนี้สาเหตุที่คาดว่าคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม อาจเกิดจากน้ำเสียจากชุมชนแนวทางแก้ไข คือ ไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรง ขอความร่วมมือประชาชนริมน้ำในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ ติดตั้งถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปแต่ละครัวเรือน

(3) แม่น้ำปราณบุรี คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงดี ดัชนีชี้วัดที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ ค่าออกซิเจนละลาย (DO) ปริมาณความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) ปริมาณและแบคทีเรียในรูปโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) โดยเฉพาะบริเวณสะพานถนนเพชรเกษม หมู่ 6 กม.256 อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (PB03) มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง ซึ่งน่าจะมีสาเหตุจากน้ำเสียจากชุมชน แนวทางแก้ไข คือ ไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรง ขอความร่วมมือประชาชนริมน้ำในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ ติดตั้งถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปแต่ละครัวเรือน

(4) แม่น้ำกุยบุรี คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงพอใช้ ดัชนีชี้วัดที่เป็นปัญหาสำคัญ ได้แก่ ค่าออกซิเจนละลาย (DO) และแบคทีเรียในรูปโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ซึ่งน่าจะมีสาเหตุจากน้ำเสียจากชุมชน แนวทางแก้ไข คือ ไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรง ขอความร่วมมือประชาชนริมน้ำในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ ติดตั้งถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปแต่ละครัวเรือน

ตารางที่ 2.2.2-1 ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน ในลุ่มน้ำเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาเกณฑ์ดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำทั่วไป ประจำปี พ.ศ. 2559-2562

รหัสสถานี	ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำ						ประเภทแหล่งน้ำ (คุณภาพน้ำ)	ตัวชี้วัดคุณภาพน้ำที่มีปัญหา
	ปี	DO	BOD	TCB	FCB	NH_3-N		
		mg/l	mg/l.	MPN/100 ml		mg/l.		
แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง								
PC 01	2559	5.09	2.1	2,458	992	0.51	4	BOD, NH_3-N
	2560	3.35	3.1	19,650	14,880	0.37	4	DO,BOD, FCB
	2561	6.25	2.2	11,125	4,705	0.17	4	BOD, FCB
	2562	5.78	1.8	67,150	14,632	0.27	4	TCB, FCB
PC 02	2559	3.09	2.1	19,825	2,950	0.55	4	DO, BOD, NH_3-N
	2560	2.40	1..8	117,750	11,475	0.29	4	TCB,FCB
	2561	4.75	1.9	46,225	5,875	0.21	4	TCB,FCB
	2562	5.6	1.4	24,450	18,275	0.21	4	TCB,FCB
PC 03	2559	5.50	1.1	22,500	5,275	0.16	4	TCB,FCB
	2560	5.05	1.3	97,750	31,250	0.06	4	TCB,FCB
	2561	6.28	1.1	55,000	16,850	0.10	4	TCB,FCB
	2562	6.80	0.8	47,750	17,400	0.05	4	TCB,FCB
PC 04	2559	5.27	1.0	20,975	1,605	0.12	4	TCB
	2560	5.40	1.3	22,950	4,323	0.02	4	TCB,FCB
	2561	6.50	1.0	12,850	3,623	0.07	3	
	2562	6.70	0.78	21,225	3,200	0.025	4	
PC 4.1	2559	-	-	-	-	-		
	2560	4.80	1.1	17,825	3,323	0.03	3	
	2561	6.23	1.0	15,900	5,075	0.07	4	FCB
	2562	7.0	0.78	18,700	2,647.5	0.04	2	
PC 4.9	2559	-	-	-	-	-		
	2560	5.30	1.4	4,375	855	0.04	3	
	2561	6.70	0.9	3,323	625	0.06	2	
	2562	6.78	0.7	7,272.5	3,695	0.015	2	
PC 05	2559	6.12	1.1	923	32	0.12	2	
	2560	5.65	1.2	1,720	116	0.03	3	
	2561	7.43	1.2	2,005	122	0.04	3	
	2562	7.25	0.67	2,022	205	0.04	2	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 2		≥6.0	≤1.5	≤5,000	≤1,000	≤0.5	คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหา พิจารณา ดังนี้	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3		≥4.0	≤2.0	≤20,000	≤4,000	≤0.5	DO ต่ำกว่า 4.0 mg/l	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 4		≥2.0	≤4.0	-	-	≤0.5	BOD มากกว่า 2.0 mg/l TCB มากกว่า 20,000 MPN/100 ml FCB มากกว่า 4,000 MPN/100 ml NH_3-N มากกว่า 0.5 mg/l	

ตารางที่ 2.2.2-1 ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน ในลุ่มน้ำเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาเกณฑ์ดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำทั่วไป ประจำปี พ.ศ. 2559-2562 (ต่อ)

รหัสสถานี	ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำ						ประเภทแหล่งน้ำ (คุณภาพน้ำ)	ตัวชี้วัดคุณภาพน้ำที่มีปัญหา
	ปี	DO	BOD	TCB	FCB	NH_3-N		
		mg/l	mg/L	MPN/100 ml		mg/L		
แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน								
PC 5.1	2559	-	-	-	-	-	-	
	2560	6.43	1.0	3,898	135	0.03	2	
	2561	7.25	1.0	5,075	305	0.05	3	
	2562	6.93	0.67	2,872	121.2	0.04	2	
PC 5.9	2559	-	-	-	-	-	-	
	2560	4.80	1.3	8,873	663	0.34	3	
	2561	6.55	1.1	1,498	55	0.18	2	
	2562	5.30	0.7	1,441	67	0.13	3	
PC 06	2559	2.08	1.1	1,350	292	0.29	4	DO
	2560	4.45	1.1	3,473	41	0.38	3	
	2561	6.48	1.0	1,238	166	0.23	2	
	2562	5.05	0.8	261	56	0.17	3	
แม่น้ำปราณบุรี								
PB 01	2559	5.54	1.4	1,800	578	0.14	3	
	2560	4.25	1.3	3,300	1,415	0.12	3	
	2561	6.40	1.3	29,825	2,205	0.12	4	TCB
	2562	6.30	1.1	1,750	752.5	0.15	2	
PB 02	2559	4.69	1.5	2,198	363	0.15	3	
	2560	3.00	1.4	14,000	993	0.30	3	
	2561	5.58	1.3	8,425	980	0.14	3	
	2562	5.5	1.4	7,625	680	0.21	3	
PB 03	2559	2.98	1.6	78,725	523	0.34		DO, TCB
	2560	3.80	3.0	61,250	2,750	0.43	4	DO,BOD,TCB
	2561	5.8	2.0	37,550	3,348	0.17	4	TCB
	2562	6.2	1.3	14,050	3,807	0.3	2	
PB 04	2559	5.24	0.9	460	32	0.10	3	
	2560	4.40	1.2	9,650	202	0.03	3	
	2561	6.85	1.2	2,720	113	0.07	2	
	2562	6.3	1.1	2,350	65	0.1	2	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 2		≥6.0	≤1.5	≤5,000	≤1,000	≤0.5	คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหา พิจารณา ดังนี้	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3		≥4.0	≤2.0	≤20,000	≤4,000	≤0.5	DO ต่ำกว่า 4.0 mg/l	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 4		≥2.0	≤4.0	-	-	≤0.5	BOD มากกว่า 2.0 mg/l TCB มากกว่า 20,000 MPN/100 ml FCB มากกว่า 4,000 MPN/100 ml NH_3-N มากกว่า 0.5 mg/l	

ตารางที่ 2.2.2-1 ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน ในลุ่มน้ำเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาเกณฑ์ดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำทั่วไป ประจำปี พ.ศ. 2559-2562 (ต่อ)

รหัสสถานี	ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำ						ประเภทแหล่งน้ำ (คุณภาพน้ำ)	ตัวชี้วัดคุณภาพน้ำที่มีปัญหา
	ปี	DO	BOD	TCB	FCB	NH_3-N		
		mg/l	mg/L	MPN/100 ml		mg/L		
PB 05	2559	6.56	2.2	983	68	0.20	2	
	2560	4.40	1.2	9,650	202	0.03	3	BOD, FCB
	2561	7.53	1.0	5,138	84	0.11	3	
	2562	7.5	1.1	3,737	105.8	0.1	2	
แม่น้ำกุยบุรี								
KB01	2559	5.58	3.9	1,552	594	0.95	3	
	2560	4.35	1.4	8,750	650	0.05	3	
	2561	5.90	0.9	5,225	474.5	0.05	3	
	2562	5.05	0.9	13,425	832	0.15	3	
KB02	2559	3.38	1.1	7,375	132	0.06	4	DO
	2560	3.40	1.2	24,023	145	0.04	4	DO,TCB
	2561	7.05	0.7	8,650	293	0.05	3	
	2562	5.75	0.6	13,065	282	0.07	3	
1/ มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 2		≥6.0	≤1.5	≤5,000	≤1,000	≤0.5	คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหา พิจารณา ดังนี้	
1/ มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3		≥4.0	≤2.0	≤20,000	≤4,000	≤0.5	DO ต่ำกว่า 4.0 mg/l	
1/ มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 4		≥2.0	≤4.0	-	-	≤0.5	BOD มากกว่า 2.0 mg/l TCB มากกว่า 20,000 MPN/100 ml FCB มากกว่า 4,000 MPN/100 ml NH_3-N มากกว่า 0.5 mg/l	

หมายเหตุ : - 1/ ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 16 ง ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2537

- ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน ตามดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำโดยทั่วไป มาจากการเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำปีละ 4 ครั้ง (3 เดือนต่อครั้ง)

ที่มา : โครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์และแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์, 2564

2) แนวโน้มคุณภาพน้ำเมื่อพิจารณาจากดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป หรือค่า WQI

จากการประเมินแนวโน้มคุณภาพน้ำของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้ค่า WQI ระหว่างปี พ.ศ.2559-2562 พบว่า แม่น้ำเพชรบุรีมีแนวโน้มดีขึ้น จำนวน 7 สถานี คิดเป็นร้อยละ 70 และแนวโน้มเสื่อมโทรมลง จำนวน 3 สถานี คิดเป็นร้อยละ 30 แม่น้ำปราณบุรี มีแนวโน้มดีขึ้น จำนวน 2 สถานีคิดเป็นร้อยละ 40 และมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง จำนวน 3 สถานี คิดเป็นร้อยละ 60 แม่น้ำกุยบุรี มีแนวโน้มดีขึ้น จำนวน 1 สถานี และมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง จำนวน 1 สถานี คิดเป็นร้อยละ 50 แต่ทั้งนี้ แนวโน้มคุณภาพน้ำที่ดีขึ้นและเสื่อมโทรมลง ค่า WQI เปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย โดยในปี 2562 มีค่าใกล้เคียงกับปี 2561 รายละเอียดแสดงดัง**ตารางที่ 2.2.2-2**

ตารางที่ 2.2.2-2 แนวโน้มดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป (ค่า WQI) ในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างปี พ.ศ.2559-2562

รหัสสถานี	จุดตรวจวัด	ดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI)				แนวโน้มคุณภาพน้ำ
		1/2559	1/2560	1/2561	2/2562	
PC 01	ปากแม่น้ำเพชรบุรี อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	68	56	64	61	เสื่อมโทรมลง
PC 02	สะพานข้ามก่อนเข้า บ้านแหลม (ใกล้วัดในกลาง) อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	58	56	57	58	ดีขึ้น
PC 03	สะพานเทศบาล (ทางรถไฟ) ต.คลองกระแชง อ.เมือง จ.เพชรบุรี	60	57	58	61	ดีขึ้น
PC 04	สะพานถนนเพชรเกษม ก่อนเข้าตัวเมือง บ้านต้นมะม่วง-บ้านม่วง	62	61	70	64	เสื่อมโทรมลง
PC 4.1	สะพานราษฎร์ร่วมศรัทธา (วัดลาดศรัทธาราม) อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี	-*	66	66	71	ดีขึ้น
PC 4.9	สะพานยางหย่อง อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี	-*	71	82	76	เสื่อมโทรมลง
PC 05	ท้ายเขื่อนเพชรบุรี ต.ท่าแลง อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี	84	84	86	88	ดีขึ้น
PC 5.1	สะพานท่าไม้รวก อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี	-*	84	80	84	ดีขึ้น
PC 5.9	สะพานสองพี่น้อง อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี	-*	68	81	83	ดีขึ้น
PC 06	ท้ายเขื่อนแก่งกระจาน อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี		67	77	87	ดีขึ้น
PB 01	ปากแม่น้ำปราณบุรี อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์	74	71	69	77	ดีขึ้น
PB 02	สะพานบ้านนาห้วย อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์	71	63	67	73	ดีขึ้น
PB 03	สะพานถนนเพชรเกษม ม. 6 กม. 256 ต.เขาน้อย อ.ปราณบุรี จ. ประจวบคีรีขันธ์	56	52	66	63	เสื่อมโทรมลง
PB 04	โรงสูบน้ำแรงดันต่ำการประปาปราณบุรี อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์	84	73	82	81	เสื่อมโทรมลง
PB 05	ท้ายเขื่อนปราณบุรี อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์	74	69	84	80	เสื่อมโทรมลง
KB 01	ปากแม่น้ำกุยบุรี บ้านปากคลองเกลียว ต.บ่อนอก อ.กุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์	58	70	78	75	เสื่อมโทรมลง
KB 02	สะพานถนนเพชรเกษม ต.กุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์	69	67	81	82	ดีขึ้น

หมายเหตุ : 1/ รายงานคุณภาพน้ำผิวดินประจำปี 2559 2560 และ 2561

2/ รายงานผลการติดตามคุณภาพน้ำ ครั้งที่ 1/2562 (คุณภาพน้ำช่วงระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2561)

2/ รายงานผลการติดตามคุณภาพน้ำ ครั้งที่ 2/2562 (คุณภาพน้ำช่วงระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม 2562)

2/ รายงานผลการติดตามคุณภาพน้ำ ครั้งที่ 3/2562 (คุณภาพน้ำช่วงระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน 2562)

2/ รายงานผลการติดตามคุณภาพน้ำ ครั้งที่ 4/2562 (คุณภาพน้ำช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2562)

ที่มา : - สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 8 , 2563

2.3 สถิติการประสบอุทกภัยที่ผ่านมา

พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ เป็นลุ่มน้ำที่มักจะเกิดภาวะน้ำท่วม จากสถิติการเกิดที่ผ่านตามรายละเอียดดังนี้

ปี พ.ศ.2532 พายุใต้ฝุ่น "เกย์" ได้ก่อตัวบริเวณตอนใต้ของอ่าวไทย และเคลื่อนตัวขึ้นฝั่งที่บริเวณรอยต่อระหว่างอำเภอปะทิวกับอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ในตอนเช้าของวันที่ 4 พฤศจิกายน2532 แล้วเคลื่อนผ่านลงทะเลอันดามันในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2532 ซึ่งสามารถวัดปริมาณฝนสะสมรายวันสูงสุดได้ที่บริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีปริมาณฝนสะสม 120.9 มิลลิเมตร รองลงมาคือที่จังหวัดชุมพรปริมาณฝนสะสม 88.8 มิลลิเมตร

ปี พ.ศ.2546 เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2545 ถึง 3 มกราคม 2546 มีฝนตกหนักเนื่องจากเกิดหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงซึ่งมีกลุ่มฝนหนาแน่น ปกคลุมบริเวณอ่าวไทยในทางด้านตะวันออกของจังหวัดนครศรีธรรมราช ทำให้ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยบริเวณหลายจังหวัดมีฝนตกหนักซึ่งจะทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและ

น้ำบ่าไหลหลากโดยที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกิดอุทกภัยน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่ หมู่ 2ตำบลร่อนทอง ตำบลกำเนิดนพคุณ ตำบลพงษ์ประศาสน์ ตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน ระดับน้ำท่วมสูงประมาณ 10-30 เซนติเมตร ทั้งนี้มีน้ำท่วมขังถนนสายเพชรเกษมเข้ากรุงเทพฯ หลัก ก.ม.ที่ 392-393 ระดับน้ำสูงประมาณ 30 เซนติเมตร เป็นระยะทาง 100 เมตร และน้ำท่วมที่ว่าการอำเภอบางสะพาน ระดับน้ำสูงประมาณ 10 เซนติเมตร และเมื่อวันที่ 13-31 ตุลาคม 2546 ได้มีพายุดีเปรสชั่น 23W ที่พาดผ่านประเทศไทยและขึ้นฝั่งที่จังหวัดเพชรบุรี ส่งผลให้จังหวัดเพชรบุรีและบริเวณภาคใต้ตอนบนมีฝนตกหนัก เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่ลุ่มและพื้นที่เสี่ยงภัย โดยเฉพาะบริเวณจังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ฝนที่ตกลงมาอย่างหนัก ทำให้พื้นที่ในอำเภอปราณบุรี อำเภอสามร้อยยอด และอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประสบกับภาวะน้ำท่วม ถนนหลายสายในเขตเทศบาลหัวหิน น้ำท่วมระดับน้ำสูงประมาณ 50 เซนติเมตร รถเล็กไม่สามารถผ่านได้ ส่วนปริมาณน้ำในเขื่อนปราณบุรีมีมากกว่า 533 ล้านลูกบาศก์เมตร เกินปริมาณกักเก็บถึง 78 ล้านลูกบาศก์เมตร ทำให้ต้องเปิดบานประตูสูงถึง 4 เมตรเพื่อเร่งระบายน้ำ ส่งผลให้หลายพื้นที่ถูกน้ำท่วมโดยเฉพาะในตำบลวังก์พง ตำบลเขาน้อย และบริเวณเขตเทศบาลตำบลปราณบุรี พบว่าขบวนรถไฟที่มาจากภาคใต้ต้องจอดขนถ่ายผู้โดยสารขึ้นรถโดยสารที่สถานีหัวหิน เพื่อเดินทางเข้ากรุงเทพมหานคร เนื่องจากเส้นทางรถไฟถูกตัดขาดที่อำเภอชะอำ

ปี พ.ศ.2547 เมื่อวันที่ 25-26 พฤศจิกายน 2547 มีพายุโซนร้อนหมุ่ยฟ้าที่อ่อนกำลังลงจนกลายเป็นพายุดีเปรสชั่น เคลื่อนตัวผ่านประเทศไทยบริเวณจังหวัดชุมพรและประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งทำให้มีฝนตกหนักและฝนฟ้าคะนอง ในพื้นที่ระหว่างจังหวัดประจวบคีรีขันธ์กับจังหวัดชุมพร บริเวณอำเภอท่าแซะ อำเภอละแม และอำเภอหลังสวน สภาพน้ำท่วมปี พ.ศ.2550 ช่วงวันที่ 2-5 พฤษภาคม 2550 มีพายุดีเปรสชั่นบริเวณทะเลอันดามันส่งผลให้เกิดฝนตกหนักทางด้านตะวันตกของประเทศไทย หลังจากนั้นพายุได้สลายตัวเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำ ต่อมาในช่วงวันที่ 7-12 พฤษภาคม 2550 มีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทย ทำให้ยังคงมีฝนตกต่อเนื่องบริเวณด้านตะวันตกของประเทศ รวมถึงภาคเหนือและภาคใต้ฝั่งตะวันตก โดยเกิดฝนตกหนักที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่อำเภอบางสะพาน-หัวหิน ถูกพายุฝนพัดกระหน่ำอย่างหนักเกิดน้ำท่วมฉับพลันน้ำป่าไหลเข้าท่วมในหลายหมู่บ้านของตำบลธงชัย อำเภอบางสะพาน บ้านเรือนประชาชนเสียหายกว่า 10 หลังคาเรือน นอกจากนี้ บริเวณถนนเพชรเกษมฝั่งขาขึ้นกรุงเทพฯ ช่วงตั้งแต่หน้าซอยหัวหิน 102 จนถึงหน้าโรงเรียนหัวหินวิทยาลัย มีน้ำท่วมบนผิวการจราจรสูง 30-50 เซนติเมตร เป็นระยะทางกว่า 2 กิโลเมตร ทำให้การจราจรชะลอตัว รถยนต์ใช้ช่องการจราจรได้เพียงช่องเดียว ส่วนเส้นทางอื่นสามารถใช้การได้ตามปกติ

ปี พ.ศ.2553 ตั้งแต่ปลายเดือนกันยายนมีหย่อมความกดอากาศต่ำปกคลุมบริเวณภาคกลางตอนล่างและภาคใต้ รวมถึงอ่าวไทย ทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีฝนตกค่อนข้างมาก และหลังจากวันที่ 30กันยายน 2553 ได้มีร่องมรสุมกำลังแรงพาดผ่านภาคใต้ตอนบน และภาคตะวันออก เข้าสู่หย่อมความกดอากาศต่ำในทะเลจีนใต้ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ทำให้ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคใต้ มีฝนตกชุกหนาแน่นกับมีฝนหนัก สถานการณ์น้ำในแม่น้ำเพชรบุรีที่มีจำนวนมากได้ไหลทะลักเข้าท่วมบ้านเรือน

ประชาชนในซอยเสลาธง ตำบลคลองกระแชง อำเภอเมืองเพชรบุรี ซึ่งน้ำได้ซัดตลิ่งกันแม่น้ำพังจนทำให้น้ำไหลเชี่ยวเข้าท่วมบ้านเรือนสูงระดับ 40 เซนติเมตรสภาพน้ำท่วมปี พ.ศ.2556 เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2556 มีหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงที่ปกคลุมบริเวณทะเลอ่าวไทยใกล้กับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ภาคใต้ และอ่าวไทยมีกำลังแรง ทำให้เริ่มมีฝนตกหนักบริเวณภาคใต้ตอนล่างและพื้นที่ใกล้เคียงต่อมาในวันที่ 7 ตุลาคม 2556 หย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงดังกล่าวได้เคลื่อนตัวขึ้นฝั่งบริเวณประจวบคีรีขันธ์ ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ยังคงมีกำลังแรง ส่งผลให้มีฝนตกชุกหนาแน่น และมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง และในวันที่ 8 ตุลาคม 2556 หย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงบริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้เคลื่อนตัวลงสู่ทะเลอันดามันตอนบน ส่วนมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ยังคงมีกำลังค่อนข้างแรง ทำให้ภาคกลางตอนล่าง และภาคใต้ตอนบนยังคงมีฝนตกหนักบางแห่ง โดยจุดที่เกิดน้ำท่วมในตัวเมืองท่องเที่ยวอย่างหัวหิน ได้แก่ บริเวณถนนเพชรเกษม ด้านหน้าตลาดฉัตรไชย ถนนเดชานุชิต หรือตลาดโต้รุ่งหัวหิน มีน้ำท่วมขังผิวการจราจรฝั่งขาเข้าเกือบ 20-50 เซนติเมตร และวันที่ 6 พฤศจิกายน 2556 เกิดพายุดีเปรสชันบริเวณชายฝั่งประเทศเวียดนามตอนใต้ เคลื่อนขึ้นฝั่งเหนือเมืองโฮจิมินห์ ประเทศเวียดนาม จากนั้นได้อ่อนกำลังลงเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงบริเวณประเทศกัมพูชา และเคลื่อนลงสู่อ่าวไทยตอนบน ส่งผลให้ภาคตะวันออก ภาคกลางตอนล่าง และภาคใต้ มีฝนตกหนักบางแห่งบริเวณจังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และชุมพร และมีพายุลมแรงในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดมีน้ำท่วมขังถนนทุกสายในตัวเมืองเพชรบุรี นอกจากนี้ที่อำเภอปราณบุรีพบฝนตกหนัก

ทำให้เกิดน้ำท่วมภายในหมู่ข้านการเคหะปราณบุรี และพบว่าน้ำจำนวนมากได้ไหลทะลักท่วมบ้านเรือนประชาชน รวมไปถึงต้นไม้หักโค่นทับบ้านเรือนประชาชน และมีเรือประมงเล็กจมจากถูกคลื่นซัด สภาพน้ำท่วมปี พ.ศ.2557 ช่วงต้นเดือนตุลาคม 2557 มีร่องมรสุมพาดผ่านบริเวณภาคกลางตอนล่าง ภาคใต้ตอนบนและภาคตะวันออกอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับบริเวณความกดอากาศสูงกำลังค่อนข้างแรงจากประเทศจีนได้แผ่ลงมาปกคลุมภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ลักษณะดังกล่าวทำให้บริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีฝนบางพื้นที่ และมีฝนหนักบางแห่ง ส่วนภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคใต้ มีฝนตกกระจายและมีฝนหนักถึงหนักมากบาง โดยที่จังหวัดเพชรบุรีเกิดฝนตกหนัก วัดปริมาณน้ำฝนสูงสุดได้ที่อำเภอท่ายาง 152.0 มิลลิเมตร ทำให้เกิดน้ำท่วมในพื้นที่ 6 อำเกอ 16 ตำบล 61 หมู่บ้านและที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม อิทธิพลจากลมมรสุมที่พาดผ่านจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และพื้นที่ภาคใต้ ทำให้เกิดฝนตกหนักในหลายพื้นที่ โดยที่อำเภอหัวหินเกิดฝนตกหนัก มีปริมาณน้ำฝนสะสมจำนวนมากและไม่สามารถระบายลงทะเลได้ทัน ทำให้เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่ลุ่มต่ำเขตเทศบาลเมืองหัวหิน

ปี พ.ศ.2558 พายุดีเปรสชั่น "หว่ามก๋อ" (VAMCO) ได้ก่อตัวขึ้นบริเวณทะเลจีนใต้ตอนกลาง จากนั้นได้ทวีกำลังแรงเป็นพายุโซนร้อนและเคลื่อนขึ้นฝั่งประเทศเวียดนาม ผ่านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และอ่อนกำลังลงเป็นพายุดีเปรสชั่นก่อนเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยบริเวณอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อเข้าสู่ประเทศไทยได้อ่อนกำลังลงเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนล่าง และภาคตะวันออก ส่งผลให้พื้นที่ดังกล่าวเกิดฝนตกหนักและ

เกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะบริเวณภาคตะวันออก นอกจากนี้พายุดังกล่าวยังส่งอิทธิพลให้มรสุมตะวันตกเฉียงใต้มีกำลังแรงขึ้น ส่งผลให้เกิดฝนตกหนักและน้ำท่วมในหลายพื้นที่ของภาคใต้โดยเฉพาะด้านตะวันตกของภาค จากเหตุการณ์ดังกล่าวมีพื้นที่ประสบอุทกภัยรวมทั้งสิ้น 24 จังหวัด ได้แก่ ระยอง ชลบุรี พังงา ชุมพร ตราด สระบุรี ระนอง สตูล จันทบุรี สุรินทร์ ศรีสะเกษ ตรัง ฉะเชิงเทรา นครนายก กระบี่ พัทลุง นครศรีธรรมราช ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี สุราษฎร์ธานี เพชรบุรี ตาก สระแก้ว และสุพรรณบุรี

ปี พ.ศ.2559 ช่วงวันที่ 31 ตุลาคม ถึงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2559 ความกดอากาศสูงกำลังปานกลางถึงค่อนข้างแรงจากประเทศจีนได้แผ่ลงมาปกคลุมบริเวณประเทศไทยตอนบนอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมีมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมภาคใต้และอ่าวไทย ส่งผลให้เกิดฝนตกหนักในหลายพื้นที่โดยเฉพาะบริเวณภาคกลางตอนล่างและภาคใต้ตอนบน จากเหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้เกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะบริเวณจังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และพื้นที่ใกล้เคียง โดยวันที่ 1 พฤศจิกายน 2559 ปริมาณน้ำในลุ่มน้ำแม่ประจันมีปริมาณมาก เนื่องจากมีน้ำจากจังหวัดราชบุรี เข้ามาสมทบเพิ่มมากขึ้น ทำให้อ่างเก็บน้ำแม่ประจันต์มีน้ำเต็มอ่างเกินจำนวนที่จะรับได้ จึงมีการระบายน้ำจากห้วยแม่ประจันต์ลงในแม่น้ำเพชรบุรีมากขึ้น ส่งผลทำให้เขื่อนเพชรต้องเปิดการระบายน้ำในอัตรา 190 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และต้องเร่งผลักดันน้ำระบายออกทะเลโดยเร็ว เนื่องจากอำเภอเมืองเพชรบุรี ในพื้นที่ 4 ตำบล คือ ตำบลบ้านกุ่ม ตำบลบ้านหม้อ ตำบลหนองโสน และตำบลต้นมะม่วง มีบ้านเรือนประชาชนได้รับความเดือดร้อนรวม 1,880 หลังคาเรือน อำเภอบ้านแหลม 2 ตำบล คือ ตำบลบางครกและตำบลท่าแร้ง รวม 880 หลังคาเรือน น้ำได้ไหลเข้าท่วมที่นาและบ้านเรือน ตลอดจนถนนหนทางในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี และต่อมาในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2559 ชลประทานจังหวัดเพชรบุรีได้เพิ่มการระบายน้ำผ่านเขื่อนเพชร จากวันที่ 2 พฤศจิกายน 2559 ระบายอยู่ที่ 210 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที เป็น 228 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ส่งผลให้ปริมาณน้ำไหลบ่าเข้าท่วม 2 อำเภอ ประกอบด้วย 1) อำเภอเมืองเพชรบุรีทั้งหมด 5 ตำบล 1 เทศบาลเมือง 2) อำเภอบ้านแหลม 3 ตำบล

ปี พ.ศ.2560 ช่วงปลายเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม 2560 มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้มีกำลังค่อนข้างแรง ประกอบกับอิทธิพลจากหย่อมความกดอากาศต่ำที่เคลื่อนตัวเข้าปกคลุมภาคใต้ถึง 2 ครั้ง ส่งผลทำให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมากเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะทางด้านตะวันออกของภาค สำหรับหย่อมความกดอากาศต่ำที่เคลื่อนเข้าปกคลุมพื้นที่ภาคใต้ในครั้งแรกเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำที่อ่อนกำลังลงจากพายุ "คิโรกี" (KIROGI) ซึ่งเคลื่อนเข้าปกคลุมภาคใต้ในช่วงวันที่ 20-21 พฤศจิกายน 2560 ส่งผลให้มีฝนตกหนักมากในหลายจังหวัดของภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดเพชรบุรีที่เกิดน้ำท่วมหนักในหลายพื้นที่ ส่วนครั้งที่สอง หย่อมความกดอากาศต่ำได้เคลื่อนเข้าปกคลุมบริเวณภาคใต้ตอนล่างในช่วงวันที่ 30 พฤศจิกายน - 1 ธันวาคม 60 ส่งผลให้เกิดฝนตกหนักในพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้จังหวัดที่มีฝนตกหนักมาก มีปริมาณฝนสะสมเกิน 90 มิลลิเมตรต่อวัน ได้แก่ จังหวัดราชบุรี เพชรบุรีประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา นราธิวาส ปัตตานี ยะลา ระนอง ตรังพังงา กระบี่ ภูเก็ต ส่งผลทำให้เกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่จากสถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ทำให้เขื่อนเพชรต้องเร่งระบายน้ำถึง 327.26 ลบ.ม.วินาที ส่งผลให้น้ำทะลักเข้าท่วมในพื้นที่อำเภอบ้านลาด อำเภอเมืองเพชรบุรี และอำเภอ

บ้านแหลม สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนเป็นอย่างมาก ในพื้นที่เขตอำเภอเมืองเพชรบุรี พบว่าถนนหลายสาย เช่น ถนนราชดำเนิน ถนนบริพัตร ถนนบันไดอิฐ ซึ่งเป็นถนนเส้นหลักที่มีปริมาณรถสัญจรต่อวันเป็นจำนวนมาก มีน้ำท่วมขังสูงประมาณ 40-50 เซนติเมตร บางจุดน้ำทะลักเข้าท่วมบ้านของประชาชนและร้านค้าตลอดทั้งสองฝั่งของถนน

ปี พ.ศ.2561 ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม 2561 พายุโซนร้อน "เซินติญ" (SON-TINH) ได้เคลื่อนตัวเข้าใกล้ประเทศไทย โดยอ่อนกำลังลงเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำปกคลุมบริเวณตอนบนของประเทศลาวเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2561 นอกจากนี้ในช่วงกลางเดือนสิงหาคม 2561 พายุโซนร้อน "เบบินคา" (BEBINCA) ได้เคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยบริเวณจังหวัดเชียงรายในวันที่ 18 สิงหาคม 2561 ขณะมีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชัน ซึ่งอิทธิพลของพายุทั้งสองลูกส่งผลทำให้มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามันประเทศไทยและอ่าวไทยมีกำลังแรง เกิดฝนตกหนักในหลายพื้นที่รวมถึงบริเวณจังหวัดเพชรบุรี จากสถานการณ์ดังกล่าวกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รายงานสถานการณ์น้ำท่วมบริเวณจังหวัดเพชรบุรีเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2561 โดยมีน้ำท่วม ใน 6 อำเภอ 20 ตำบล 76 หมู่บ้าน 17 ชุมชน ประชาชนได้รับผลกระทบ 497 ครัวเรือน 2,048 คน ช่วงวันที่ 6-11 พฤศจิกายน 2561 บริเวณความกดอากาศสูงกำลังปานกลางจากประเทศจีนแผ่ลงมาปกคลุมภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลางอย่างต่อเนื่อง ส่วนมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ภาคใต้ และอ่าวไทยมีกำลังแรงเช่นกัน ประกอบกับมีหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงปกคลุมบริเวณอ่าวไทยตอนล่าง รวมทั้งหย่อมความกดอากาศต่ำบริเวณทะเลจีนใต้ตอนล่างที่ได้เคลื่อนขึ้นฝั่งประเทศมาเลเซียแล้วเคลื่อนเข้าปกคลุมภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทยในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2561 ส่งผลทำให้เกือบทุกภาคของประเทศไทยมีฝนตกอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะบริเวณภาคใต้เกิดฝนตกหนักในหลายพื้นที่ จากอิทธิพลดังกล่าวส่งผลให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง ตั้งแต่วันที่ 7-12 พฤศจิกายน 2561 ในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และเพชรบุรี รวม 13 อำเภอ 82 ตำบล 675 หมู่บ้าน ประชาชนได้รับผลกระทบ 30,694 ครัวเรือน มีผู้เสียชีวิต 3 ราย โดยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์น้ำได้ไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางสะพานน้อย อำเภอบางสะพาน และอำเภอทับสะแก รวม 17 ตำบล 152 หมู่บ้าน ประชาชนได้รับผลกระทบ 12,398 ครัวเรือน มีผู้เสียชีวิต 1 รายสภาพน้ำท่วมปี พ.ศ.2562 พายุโซนร้อน "ปาบึก" (PABUK) ก่อตัวขึ้นจากหย่อมความกดอากาศต่ำบริเวณทะเลจีนใต้ตอนล่าง เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และมีทิศทางการเคลื่อนตัวมาทางทิศตะวันตกมุ่งเข้าสู่อ่าวไทยตอนล่าง จากการวิเคราะห์ภาพจากดาวเทียมพบพื้นที่ถูกน้ำท่วมทั้งสิ้น 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลานครศรีธรรมราช ปัตตานี ยะลา พัทลุง ประจวบคีรีขันธ์ และชุมพร

ปี พ.ศ.2563 จากอิทธิพลของพายุระดับ 1 หย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรง ทำให้เกิดฝนตกหนักในช่วงวันที่ 9-11 ตุลาคม 2563 โดยเฉพาะที่อำเภอชะอำ ได้เกิดฝนตกหนักต่อเนื่องตลอดทั้งวันส่งผลทำให้เกิดน้ำท่วมขังบนถนนเพชรเกษม และบ้านเรือนประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มต่ำ ขณะเดียวกันอิทธิพลดังกล่าวทำให้เกิดน้ำป่าไหลทะลักเข้าท่วมพื้นที่ทางการเกษตรและบ้านเรือนประชาชน กว่า 400 หลังคาเรือน ในตำบลยางน้ำกลัดใต้ อำเภอหนองหญ้าปล้อง

ปี พ.ศ.2564 ช่วงวันที่ 8-10 พฤศจิกายน 2564 หย่อมความกดอากาศต่ำปกคลุมบริเวณประเทศมาเลเซีย ทำให้ลมตะวันออกและลมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมภาคใต้และอ่าวมีกำลังแรงขึ้น จากอิทธิพลดังกล่าวส่งผลให้เกิดฝนตกหนักในพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง ในช่วงกลางดึกของคืนวันที่ 9 พฤศจิกายน 2564 ที่ผ่านมา ทำให้น้ำจากคลองแม่ประจันต์ มีปริมาณน้ำเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและส่งผลให้เกิดน้ำป่าไหลหลากทะลักเข้าท่วมข้านเรือนประชาชนและพื้นที่ทางการเกษตร ในพื้นที่ตำบลยางน้ำกลัดใต้ ตำบลหนองหญ้าปล้อง และตำบลยางน้ำกลัดเหนือ (อำเภอหนองหญ้าปล้อง) ต่อมามวลน้ำดังกล่าวได้ไหลลงสู่เขื่อนเพชร ทำให้เขื่อนเพชรต้องเร่งระบายน้ำถึง 362.94 ลบ.ม/วินาที โดยในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2564 มวลน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรี ได้ล้นตลิ่งทะลักเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนในพื้นที่อำเภอท่ายาง อำเภอบ้านลาด อำเภอเมืองเพชรบุรี และอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนเป็นอย่างมาก

2.4 การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ผ่านมา

รายละเอียดมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2565/66 จำนวน 12 มาตรการ มีดังนี้

มาตรการ	ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. คาดการณ์ชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงช่วงฝนทิ้งช่วง (มีนาคม 2566 เป็นต้นไป)	- ประเมินพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและดินโคลนถล่มในช่วงเดือนมีนาคม ถึง ธันวาคม 2566 และปรับปรุงข้อมูลทุกเดือนเพื่อส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เตรียมการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน - ประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำจากช่วงฝนทิ้งช่วง ในช่วงเดือนมิถุนายน ถึง กรกฎาคม 2566 เพื่อให้หน่วยงานนำไปกำหนดแผนปฏิบัติการสำหรับเตรียมดำเนินการในเชิงป้องกันล่วงหน้าในพื้นที่เสี่ยง	- กรมอุตุนิยมวิทยา -สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - กรุงเทพมหานคร - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมทรัพยากรธรณี - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมชลประทาน
2. การบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อรองรับน้ำหลาก (ภายในสิงหาคม 2566)	- เตรียมความพร้อมการใช้พื้นที่ลุ่มต่ำฯ/แก้มลิงเป็นพื้นที่หน่วงน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก บริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาระดับความรุนแรงของน้ำท่วม รวมถึง	-กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงมหาดไทย - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมส่งเสริมการเกษตร

มาตรการ	ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	จัดทำแผนการระบายน้ำ/แผนเก็บกักน้ำไว้ใช้ก่อนสิ้นฤดูฝน เช่น พื้นที่ทุ่งบางระกำและพื้นที่ลุ่มต่ำลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง รวมถึงพื้นที่ลุ่มต่ำภายในเขตพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่ลุ่มต่ำอื่น ๆ - หลักเกณฑ์การใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำนองและการจ่ายเงินค่าทดแทนหรือค่าชดเชยความเสียหายในพื้นที่เอกชน	- กรุงเทพมหานคร
3. ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ/เขื่อนระบายน้ำและจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำเชิงบูรณาการ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)	3.1 เกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการน้ำทบทวนปรับปรุงหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการน้ำ สำหรับใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น - เกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) - เกณฑ์การระบายน้ำเขื่อน/อาคารระบายน้ำ -การคาดการณ์ฝนและปริมาณน้ำท่าในลำน้ำ - ประเมินน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำ - เกณฑ์ค่าเฝ้าระวังระดับเตือนภัย - เกณฑ์การบริหารจัดการ (กลไกการสั่งการ)	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - กรมประมง -กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
	3.2 การบริหารจัดการน้ำในภาพรวมของกลุ่มลุ่มน้ำ - จัดทำแผนบริหารจัดการน้ำระดับลุ่มน้ำในพื้นที่นำร่อง (ลุ่มน้ำ	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทน

มาตรการ	ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	วังและลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก) - ติดตามสถานการณ์น้ำในแหล่งน้ำทุกขนาดเพื่อเฝ้าระวังและควบคุมการบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำหรือเกณฑ์ควบคุม โดยคำนึงถึงการบริหารจัดการน้ำในภาพรวมของกลุ่มลุ่มน้ำ - จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำแหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ในช่วงภาวะวิกฤติ เช่น แผนการระบายน้ำเพื่อรักษาเสถียรภาพของอ่างเก็บน้ำ	และอนุรักษ์พลังงาน - กรมประมง -กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
4. เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุง อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ โทรมาตร ให้พร้อมใช้งาน และปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ(ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)	4.1 เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์ระบบระบายน้ำ ให้พร้อมใช้งาน ตรวจสอบสภาพความมั่นคง และซ่อมแซม อ่างเก็บน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำ รวมทั้งระบบระบายน้ำ - กรณีมีอาคารไม่พร้อมใช้งานหรือเสียหายระหว่างฤดูฝนให้จัดทำแผนซ่อมแซมปรับปรุงและแผนปฏิบัติการสำรองการบริหารจัดการน้ำหลาก	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน -กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรุงเทพมหานคร
	4.2 เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุง โทรมาตร ให้พร้อมใช้งาน - ตรวจสอบสถานีโทรมาตร ซ่อมแซมให้มีสภาพพร้อมใช้งาน	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมอุตุนิยมวิทยา - กรมประมง - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง

มาตรการ	ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	ได้ตามปกติในช่วงฤดูฝน รวมทั้งสามารถตรวจวัดแสดงผล และเชื่อมโยง ข้อมูลเพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้ในการติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา	ประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน -สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - กรุงเทพมหานคร
	4.3 ปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ - สำรวจ และจัดทำแผนดำเนินการกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำที่เกิดจากการก่อสร้างและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการพื้นที่น้ำท่วม/พื้นที่ชะลอน้ำ และการปรับปรุงคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่รับน้ำ และระบายน้ำได้อย่างสะดวกรวดเร็ว - ทบทวน/ตรวจสอบ สิ่งที่กีดขวางการไหลของน้ำในระบบทางน้ำจากการศึกษาการจัดทำผังน้ำเพื่อจัดทำแผนปรับปรุง แก้ไข	- กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมเจ้าท่า - กรุงเทพมหานคร - การรถไฟแห่งประเทศไทย -กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กองทัพบก - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาต
5. เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักรเครื่องมือบุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง(ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)	5.1 เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง - เตรียมความพร้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย/แผนเผชิญเหตุในภาวะน้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วง - เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วมและ	- กรมทรัพยากรน้ำ - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรุงเทพมหานคร - กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท -กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กองบัญชาการกองทัพไทย - กองทัพบก - กองทัพอากาศ

มาตรการ	ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	ช่วงฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง - เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์ - วางแผนจุดติดตั้งเครื่องผลักดันน้ำในพื้นที่ที่เหมาะสม - ติดตามวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วงด้วยภาพถ่ายดาวเทียม และอากาศยานไร้คนขับ (UAV) กำหนดแนวทางและเงื่อนไขของการแจ้งเตือนตามระดับความรุนแรงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น	- กองทัพเรือ - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
	5.2 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและปรับปรุงวิธีการส่งน้ำในพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง - วางแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ - ลดการสูญเสียน้ำโดยการปรับปรุงวิธีการส่งน้ำและซ่อมแซมระบบการส่งน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการใช้น้ำ ให้ได้ประโยชน์สูงสุด - การปฏิบัติการฝนหลวงในช่วงฝนทิ้งช่วง	- กรมชลประทาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล -กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปานครหลวง - การประปาส่วนภูมิภาค - กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
6. ตรวจความมั่นคง	- ตรวจสอบความมั่นคง แข็งแรงของคันกั้นน้ำทำนบ และพนังกั้น	- กรมโยธาธิการและผังเมือง -กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

มาตรการ	ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
ปลอดภัย คัน ทำนบ พนังกั้นน้ำ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน	น้ำ พร้อมทั้งซ่อมแซมและปรับปรุงให้มีสภาพพร้อมใช้งาน - เตรียมแผนเสริมความสูง หรือก่อสร้างคัน ทำนบ และพนังกั้นน้ำชั่วคราวหากจำเป็น	- กรมชลประทาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมเจ้าท่า - กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท -สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)	- จัดทำแผนบูรณาการด้านเครื่องจักรเครื่องมือ/สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดวัชพืช ผักตบชวาและขยะในลำน้ำ - ดำเนินการขุดลอกคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่หน้าตัดแม่น้ำลำคลองและเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ - ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนประชาชนในชุมชน ช่วยกันจัดเก็บหรือกำจัดวัชพืช ผักตบชวา และขยะในลำน้ำ - มอบหมายคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาผักตบชวากำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหาผักตบชวา ในช่วงก่อนฤดูฝนและระหว่างฤดูฝน 2566 ให้แล้วเสร็จภายในเมษายน 2566 - จัดทำ Big Cleaning Day ในพื้นที่ลุ่มน้ำนำร่อง	- กรมโยธาธิการและผังเมือง - กรมเจ้าท่า - กรมชลประทาน -กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรุงเทพมหานคร - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - กรมทรัพยากรน้ำ - สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

มาตรการ	ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
8. ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ (ตลอดช่วงฤดูฝน)	8.1 ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุจัดเตรียมพื้นที่อพยพ - บูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับชาติและระดับพื้นที่ - ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุและจัดเตรียมพื้นที่อพยพ (อย่างน้อยภาคละ 1 พื้นที่)	- กระทรวงมหาดไทย - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย -องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	8.2 ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย - ตั้งศูนย์บัญชาการบริหารจัดการน้ำส่วนหน้าสำหรับเผชิญเหตุ เพื่อเตรียมความพร้อมและบริหารจัดการสถานการณ์ - บูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงกลาโหม - สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ -กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กองบัญชาการกองทัพไทย - กรมอุตุนิยมวิทยา - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ -สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) -กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมประชาสัมพันธ์ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	8.3 จัดทำแผนการฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มาตรการ	ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	- บูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ - วางแผนกำหนดแนวทางการฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ	
9. เร่งพัฒนาและเก็บกักน้ำในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน (ภายในตุลาคมถึงพฤศจิกายน 2566)	- เร่งเก็บน้ำ/สูบทอยน้ำส่วนเกินในช่วงปลายฤดูฝนไปเก็บในอ่างเก็บน้ำ/แหล่งน้ำธรรมชาติไว้ใช้ในฤดูแล้ง - บริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ/แหล่งน้ำตามเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) หรือ เต็มศักยภาพเก็บกัก - พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำขนาดเล็กเพิ่มขึ้น ได้แก่ สระน้ำ หนองน้ำ บ่อน้ำตื้น เป็นต้น	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย -กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - กรมพัฒนาที่ดิน
10. สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายภาคประชาชนในการให้ข้อมูลสถานการณ์ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)	- อบรมการจัดการความรู้ Knowledge Management, KM) สร้างองค์ความรู้แก่ปราชญ์ชุมชนและภาคประชาชน - การให้องค์ความรู้ภาคประชาชนในการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งข้อมูลในพื้นที่ - สร้างเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อแจ้งข้อมูลสถานการณ์ - สร้างช่องทางในการส่งข้อมูล / แจ้งข้อมูลสถานการณ์	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - ทุกหน่วยงาน
11. การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)	11. การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)	- กระทรวงมหาดไทย -กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมประชาสัมพันธ์

มาตรการ	ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
12. ติดตาม ประเมินผล ปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย (ตลอดช่วงฤดูฝน)	- กำหนดประเด็นตัวชี้วัดการดำเนินการ (กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์) - ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์น้ำ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคประชาชนอย่างใกล้ชิด - ติดตามการดำเนินงานและสรุปผล เพื่อปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - ทุกหน่วยงาน

ที่มา: กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ณ วันที่ 16 มีนาคม 2566

หมายเหตุ

1. **เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2566** สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชุมสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางแก้ไข พร้อมรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางแก้ไขและปรับปรุงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเมื่อ **วันที่ 31 มกราคม 2566** สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติร่วมกับทุกภาคส่วนประชุมสัมมนาถอดบทเรียนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ฤดูฝน ปี2565 จากปัญหาและอุปสรรค พร้อมรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อมากำหนดมาตรการรับมือฤดูฝนในปี 2566 ให้เกิดความสมบูรณ์มุ่งป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยเพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนให้มากที่สุด สามารถสรุปประเด็นปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1) ขอให้พิจารณาปัจจัยการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) และการคาดการณ์สถานการณ์น้ำที่คลาดเคลื่อน

2) ขอให้บริหารจัดการทรัพยากรน้ำสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้เกิดผลกระทบในพื้นที่ลุ่มน้ำน้อยที่สุด

3) ขอให้ปรับปรุงเกณฑ์เฝ้าระวังระดับเตือนภัยให้สอดคล้องกับสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เปลี่ยนแปลงไป

4) ขอให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเชิงภาพรวมระดับลุ่มน้ำ (ต้นน้ำ - ปลายน้ำ) อย่างเป็นระบบ เช่นลุ่มน้ำวัง

5) ควรพิจารณาตำแหน่งการติดตั้งเครื่องผลักดันน้ำ เพื่อให้การระบายน้ำมีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

6) ควรพิจารณากำหนดแผนการกำจัดผักตบชวาตลอดลำน้ำอย่างมีส่วนร่วมและเป็นระบบ ให้สอดรับกับช่วงเวลาน้ำหลาก

7) ประชาชนโดยส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้พื้นฐานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

8) เห็นควรเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน

9) ควรพิจารณากระบวนการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชน ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลความพร้อมของอาคารชลศาสตร์ระบบระบายน้ำ และคันกั้นน้ำ ให้เป็นไปตามมาตรการรับมือฤดูฝนและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

10) งบประมาณรองรับการดำเนินงานตามมาตรการไม่เพียงพอต่อการเตรียมความพร้อมและไม่ทันต่อการให้ความช่วยเหลือ

ดังนั้น จึงได้นำประเด็นปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงมาตรการ จาก 13 มาตรการรับมือ ฤดูฝน ปี 2565 ที่ปรับมาเป็น 12 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566 ดังนี้

(1) มาตรการรวมกัน ได้แก่

(1.1) มาตรการที่ 4 ซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ สถานีโทรมาตร ให้พร้อมใช้งาน (เดิม) และมาตรการที่ 5 ปรับปรุง แก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ (เดิม) รวมเป็นมาตรการที่ 4 เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุง อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ โทรมาตร ให้พร้อมใช้งาน และปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ

(1.2) มาตรการที่ 7 เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือ บุคลากร ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและฝนน้อยกว่าค่าปกติ (เดิม) และ มาตรการที่ 8 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและปรับปรุงวิธีการส่งน้ำ (เดิม) รวมเป็น มาตรการที่ 5 เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือบุคลากร ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง โดยมีการเพิ่มกลไกในการขับเคลื่อนเพิ่มเติม

(1.3) มาตรการที่ 10 จัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ (เดิม) และ มาตรการที่ 11 ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย (เดิม) รวมเป็นมาตรการที่ 8 ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพปกติ

(2) มาตรการที่เพิ่มขึ้น ได้แก่

มาตรการที่ 9 เร่งเก็บกักน้ำ ในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน

มาตรการที่ 10 สร้างความเข้มแข็ง เครือข่ายภาคประชาชน ในการให้ข้อมูลสถานการณ์

2. เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566 สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้เสนอ (ร่าง) มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566 ต่อคณะทำงานบริหารจัดการน้ำภายใต้กองอำนวยการน้ำแห่งชาติได้พิจารณา (ร่าง) มาตรการรับมือฤดูฝน ปี2566 และเห็นชอบให้เสนอคณะอนุกรรมการอำนวยการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำต่อไป

3. เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2566 สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ นำ (ร่าง) มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566 เสนอคณะอนุกรรมการอำนวยการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ 1/2566 ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี(พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานการประชุม มีมติเห็นชอบ (ร่าง) มาตรการรับมือฤดูฝน ปี2566 และเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติต่อไป พร้อมทั้งมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับมาตรการอย่างเคร่งครัด

4. เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2566 จากการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ครั้งที่ 1/2566 มีมติเห็นชอบมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566 และเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเร่งรัดจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566 พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการภายใต้มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566 ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเพื่อให้การขับเคลื่อนมาตรการเป็นไปตามแผนและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5. สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จึงได้นำมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566 (12 มาตรการ) *เสนอคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2566 ซึ่งมีมติรับทราบและเห็นชอบมาตรการรับมือฤดูฝน ปี ๒๕๖๖ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว รายงานให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติทราบ พร้อมทั้งสรุปผลการดำเนินงานรายงานคณะรัฐมนตรีทราบ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปให้ถูกต้อง เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ หลักเกณฑ์และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด*

รูปที่ 2.4-1 มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2565/66

บทที่ 3

การกำหนดภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ

บทที่ 3

การกำหนดภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ

3.1 ความหมายและประเภทของการเกิดภาวะน้ำท่วม

3.1.1 บทนิยามของภาวะน้ำท่วม

ในอดีตการจัดการสาธารณภัยด้านน้ำอาศัยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านน้ำ ซึ่งมุ่งเน้นในเรื่องของการลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นหลัก ต่อมาภายหลังมีการจัดตั้ง สทนช. ขึ้นมาทำหน้าที่บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบ ทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติมีความเป็นเอกภาพตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนป้องกัน แนวทางมาตรการในป้องกันและแก้ไขเป็นการล่วงหน้า โดยอาศัยข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นส่วนเสริมให้กับ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นสาธารณภัยด้านน้ำ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำตั้งแต่การป้องกัน การตรียมความพร้อม การรับมือ และการเยียวยา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะเกิดเหตุที่จะใช้ควบคุม กำกับ แก้ไข การบริหารจัดการ "มวลน้ำ" ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึงสาธารณภัยด้านน้ำ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 (มาตรา 4) ได้

มีบทนิยามคำว่า "ภาวะน้ำท่วม" หมายความว่า สภาวะที่ปริมาณการไหลของน้ำหรือระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือไหลหลาก หรือฉับพลันจนอาจก่อเกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ และพืชที่อยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง แต่ไม่รวมถึงภาวะน้ำขึ้นและน้ำลงซึ่งเป็นปรากฏการณ์ปกติตามธรรมชาติ

3.1.2 ประเภทหรือความรุนแรงของภาวะน้ำท่วม

จากนิยามจะเห็นว่าได้มีการกำหนดความหมายภาวะน้ำท่วมไว้อย่างกว้างขวาง ดังนั้น ในเชิงของการบริหารจัดการซึ่งเกี่ยวข้องกับการบัญชาการและการบริหารจัดการแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ จะพิจารณาประเภทของภาวะน้ำท่วมตามความรุนแรงเป็นหลัก โดยภาวะน้ำท่วมที่มีความรุนแรงมากก็จะต้องการการบูรณาการระหว่างหน่วยงานหรือผู้มีอำนาจบัญชาการในระดับที่สูงกว่าภาวะ น้ำท่วมที่มีความรุนแรงน้อย โดยในส่วนของภัยด้านน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้แบ่งระดับภัยออกเป็น 3 ระดับคือ

- ระดับ 1: ระดับเสี่ยงน้ำท่วมรุนแรง
- ระดับ 2: ระดับรุนแรง
- ระดับ 3: ระดับวิกฤติ

สทนช. ได้กำหนดแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาวิกฤตินำ้ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการของ "ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ" พร้อมทั้งกำหนดให้มี"กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ" เป็นองค์กรในระดับบัญชาการซึ่งจัดตั้งขึ้นภายใต้กลไกของพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ เพื่อทำหน้าที่พิจารณากลั่นกรองสถานกรณ์เหตุฉุกเฉินและสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำที่เกิดขึ้นในระดับความรุนแรง (ระดับ 2 รุนแรง) ก่อนการยกระดับสถานการณ์ไปถึงภาวะวิกฤตินำ้ (ระดับ 3) ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ และมี "ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ" เป็นส่วนราชการภายในสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นองค์กรในระดับอำนวยการเป็นหน่วยงานบูรณาการ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการดำเนินการตั้งแต่การเตรียมความพร้อมรับมือ การแก้ไขปัญหาการฟื้นฟู และการบูรณาการการปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนเพื่อบริหารจัดการ "ทรัพยากรน้ำ" หรือ "มวลน้ำ" เป็นการเฉพาะ และสามารถเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนปฏิบัติการอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในการอำนวยการเมื่อเกิดเหตุ เพื่อบริหารจัดการรวบรวม บูรณาการ เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ ติดตามวิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับ ดูแลสถานการณ์น้ำ รวมถึงการประสานการปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ได้ให้นิยามของน้ำท่วม ไว้ดังนี้

น้ำท่วม (อุทกภัย) ซึ่งเกิดจากปริมาณน้ำท่วมขังเกินกว่า ระดับผิวดินตามสภาพปกติหรือมีปริมาณเกินกว่าขีดความสามารถในการกักเก็บหรือแม้กระทั่งปัญหาจาก การบริหารจัดการปริมาณน้ำหรือการระบายน้ำให้มีปริมาณที่เหมาะสมต่อพื้นที่ ไม่ว่าจะมีสาเหตุ อันเนื่องมาจากธรรมชาติ การกระทำของมนุษย์หรือเหตุอื่นใดก็ตาม

จากข้อมูลที่สรุปมาข้างต้น ประกอบกับการพิจารณาลักษณะการเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ จะพบว่าระดับความรุนแรงของสถานการณ์ในน้ำท่วมว่าจะเกิดความเสียหายมากหรือน้อยจะขึ้นกับการใช้ที่ดินของพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วมเป็นหลัก ดังนั้น เพื่อให้ง่ายต่อการพิจารณา จึงเสนอใช้เกณฑ์การกำหนดระดับวิกฤตินำ้ท่วมของพื้นที่โครงการ โดยพิจารณาจากการใช้ที่ดินในเขตพื้นที่น้ำท่วม กล่าวคือ

- ระดับภัย 1 (สทนช.) : ระดับเสี่ยงน้ำท่วมรุนแรง หมายถึง สถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่เป็นระยะเวลาสั้นๆ สามารถเข้าบริหารจัดการเพื่อแก้ไขสถานการณ์ได้
- ระดับภัย 2 (สทนช.) : ระดับรุนแรง หมายถึง สถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่ชุมชนสำคัญ ซึ่งมีการอยู่อาศัยหนาแน่น มีกิจกรรมที่ได้รับความเสียหายสูงเมื่อเกิดน้ำท่วม
- ระดับภัย 3 (สทนช.) : ระดับวิกฤติ หมายถึง สถานการณ์เกิดสถานการณ์น้ำท่วมในระดับที่รุนแรงกว่าระดับภัย 2 จน “กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรยกระดับสถานการณ์เป็นภาวะวิกฤติ (ระดับภัย 3) ควรให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ เช่น อาจเกิดภัยระดับ 2 ครอบคลุมหลายพื้นที่

หรือเกิดภัยต่อเนื่องเป็นระยะเวลานานตามปัจจัยประกอบการพิจารณาใน**ตารางที่ 3.1.2-1** ดังนั้นในกรณีนี้ค่าเกณฑ์เตือนภัยจะใช้เกณฑ์เดียวกับระดับภัย 2

ตารางที่ 3.1.2-1 เกณฑ์การกำหนดระดับวิกฤติน้ำ

เกณฑ์/เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุเงื่อนไข
พื้นที่	**พื้นที่ใช้สอยในลักษณะต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบและได้รับความเสียหาย** (1) พื้นที่ทางการเกษตรและปศุสัตว์ (2) พื้นที่ธุรกิจ อุตสาหกรรม และการประกอบการ (3) พื้นที่อยู่อาศัย (จำนวนหลังคาเรือน) (4) พื้นที่ทางธรรมชาติ
ประชากร	**จำนวนและลักษณะของประชากรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ** (1) จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ (2) จำนวนประชาการที่ต้องอพยพ (3) จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
ความยุ่งยาก/ซับซ้อนของสถานการณ์	**ความยากง่าย สถานการณ์แทรกซ้อน และเงื่อนไขทางเทคนิคของสถานการณ์** (1) ความรุนแรงของภัย ความเฉพาะเจาะจงทางเทคนิคของภัยการเกิดภัยต่อเนื่อง (2) ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญและเส้นทางการให้ความช่วยเหลือ (3) การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อไป ระยะเวลาที่การดำเนินกิจกรรมปกติที่ต้องหยุดชะงัก ระยะเวลาที่ต้องใช้ในการตอบสนองต่อสถานการณ์ และระยะเวลาที่ต้องช่วยฟื้นฟูเบื้องต้น
ศักยภาพด้านทรัพยากร	**ความสามารถในการปฏิบัติงานจากทรัพยากรที่มีอยู่** (1) กำลังคน ทั้งของหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน พร้อมทั้งอาสาสมัครหน่วยต่าง ๆ (2) เครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ และอุปกรณ์พิเศษต่างๆ ที่ต้องใช้ตามแต่ลักษณะทางเทคนิคของภัย (3) ปัจจัยยังชีพสำหรับแจกจ่ายแก่ผู้ได้รับผลกระทบของหน่วยงานหลัก และจากการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ หรือหน่วยงานภาคี (4) แหล่งที่มาและจำนวนเงินงบประมาณจากหน่วยงานในพื้นที่
เงื่อนไขอื่นๆ	**ดุลยพินิจจากการประเมินสถานการณ์จากเงื่อนไขต่างๆ** (1) ขอบเขตการปกครอง (2) การประเมินศักยภาพในการจัดการสาธารณภัย

ที่มา: คู่มือศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

3.2 เกณฑ์การยกระดับสถานการณ์

3.2.1 กรณีสถานการณ์ท่วม

ระดับที่ 1 ระดับเสี่ยงน้ำท่วมรุนแรง : ประเมินจากการเกิดสถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่เป็นระยะเวลาสั้น ๆ สามารถเข้าไปบริหารจัดการเพื่อแก้ไขสถานการณ์ได้

ระดับที่ 2 ระดับน้ำท่วมรุนแรง : ประเมินสถานการณ์น้ำระดับน้ำท่วมรุนแรง ดังนี้

1) กรณีลำน้ำสายหลักหรือแหล่งเก็บกักน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีปริมาณน้ำมากกว่าร้อยละ 80 ของความจุ หรือเกิน URC และคาดการณ์ว่าอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อน หรือดีเปรสชัน

หรือหย่อมความกดอากาศต่ำ หรือร่องมรสุม จะทำให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมากต่อเนื่องส่งผลให้ปริมาณน้ำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จนอาจก่อให้เกิดสถานการณ์ ดังนี้

1.1) น้ำท่วมขังในพื้นที่แต่ละจังหวัด มากกว่าร้อยละ 50 ความลึก มากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ

1.2) น้ำท่วมขังในพื้นที่มากกว่า 3 จังหวัด โดยในแต่ละจังหวัดมีน้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 25 ความลึก มากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ

1.3) น้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 25 ของจังหวัด แนวโน้มแผ่ขยายต่อเนื่องมากกว่า 3 จังหวัด ความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน หรือ

1.4) กรณีน้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 25 ของจังหวัด มีแนวโน้มแผ่ขยายส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังลุ่มน้ำใกล้เคียงความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน

2) กรณีเกิดน้ำล้นตลิ่งหรือมีน้ำหลากเข้าท่วม

2.1) พื้นที่ลุ่มต่ำ หรือ พื้นที่การเกษตร มีแนวโน้มการแผ่ขยายไม่น้อยกว่า 3 จังหวัด โดยแต่ละจังหวัดมีน้ำท่วมขังร้อยละ 25 ของจังหวัด ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ส่งผลให้พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย

2.2) พื้นที่เปราะบาง เช่น ชุมชนสำคัญซึ่งมีการอยู่อาศัยหนาแน่น มีที่ตั้งของโรงเรียน โรงพยาบาล เป็นต้น รวมทั้งพื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ซึ่งสถานการณ์น้ำท่วมขังมีแนวโน้มการแผ่ขยาย โดยมีความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรมการดำรงชีวิตตามปกติ (พื้นที่เปราะบาง คือพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพในการช่วยเหลือตนเองได้ภายหลัง จากเกิดเหตุการณ์ เนื่องจากไม่ได้เตรียมการจัดการหรือไม่สามารถเตรียมการจัดการกับความเสี่ยงไว้ อย่างเพียงพอ)

2.3) กรณีเกิดเหตุการณ์เขื่อนเก็บกักน้ำวิบัติ รวมทั้งพนัง/คันกันน้ำพังทลาย ทำให้มวลน้ำไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่ด้านท้ายน้ำ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ สถานการณ์น้ำท่วมขังมีแนวโน้มการแผ่ขยายมากกว่าร้อยละ 25 ของจังหวัด ความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของ คน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ

2.4) กรณีเกิดเหตุการณ์น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรมการดำรงชีวิตตามปกติ

ระดับที่ 3 ระดับน้ำท่วมวิกฤต : ประเมินสถานการณ์น้ำระดับน้ำท่วมวิกฤต ดังนี้

1) กรณีลำน้ำสายหลักหรือแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ มีปริมาณน้ำเต็มความจุ และคาดการณ์ว่าอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อน หรือดีเปรสชัน หรือหย่อมความกดอากาศต่ำ หรือร่องมรสุม จะทำให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมากต่อเนื่อง อาจส่งผลให้เกิดสถานการณ์ ดังนี้

1.1) น้ำท่วมขังในพื้นที่แต่ละจังหวัด มากกว่าร้อยละ 50 ความลึก มากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ

1.2) 1.2 น้ำท่วมขังในพื้นที่มากกว่า 3 จังหวัด โดยในแต่ละจังหวัดมีน้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 50 ความลึก มากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ

1.3) น้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 50 ของจังหวัด แนวโน้มแผ่ขยายต่อเนื่องมากกว่า 3 จังหวัด ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ

1.4) กรณีน้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 50 ของจังหวัด มีแนวโน้มแผ่ขยายส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังลุ่มน้ำใกล้เคียงความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน

1.5) กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินรุนแรง ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อย่างรุนแรง

2) กรณีเกิดน้ำล้นตลิ่งหรือมีน้ำหลากเข้าท่วม

2.1) พื้นที่ลุ่มต่ำ หรือ พื้นที่การเกษตร มีแนวโน้มการแผ่ขยายไม่น้อยกว่า 3 จังหวัด โดยแต่ละจังหวัดมีน้ำท่วมขังร้อยละ 50 ของจังหวัด ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ส่งผลให้พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย

2.2) พื้นที่เปราะบาง เช่น ชุมชนสำคัญซึ่งมีการอยู่อาศัยหนาแน่น มีที่ตั้งของโรงเรียน โรงพยาบาล เป็นต้น รวมทั้งพื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เช่น พื้นที่อุตสาหกรรม รวมทั้งพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สถานการณ์น้ำท่วมขัง โดยมีความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ ทำให้กิจกรรมในการดำรงชีวิตตามปกติต้องหยุดชะงัก

ทั้งนี้ ในการบริหารจัดการน้ำต้องอาศัยการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กระทรวงต่าง ๆ

2.3) กรณีเกิดเหตุการณ์เขื่อนเก็บกักน้ำวิบัติ รวมทั้งพนัง/คันกันน้ำพังทลาย ทำให้มวลน้ำไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่ด้านท้ายน้ำ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ สถานการณ์น้ำท่วมขังในพื้นที่แต่ละจังหวัด มากกว่าร้อยละ 50 หรือมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มมากขึ้นแผ่ขยายต่อเนื่องกันจากจังหวัดหนึ่งไปสู่อีกจังหวัดหนึ่ง และขยายวงกว้างในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 3 จังหวัด ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของ คน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อย่างรุนแรง

2.4) กรณีเกิดเหตุการณ์น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 3 จังหวัด ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อย่างรุนแรง ทำให้กิจกรรมในการดำรงชีวิตตามปกติต้องหยุดชะงัก

3.3 กฎหมาย ระเบียบ และ นโยบายที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากมีหน่วยงานและกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับน้ำท่วมอยู่มากพอสมควร ดังนั้นจึงต้องได้มีการทบทวนข้อมูลกฎระเบียบเหล่านี้ เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีความสอดคล้องไม่ขัดต่อกฎหมาย ทั้งนี้กฎหมาย ระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทยมีบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรง และบทบัญญัติของกฎหมายที่อื่นเกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

3.3.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย จำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย

(1) พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

(2) พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

(3) พระราชบัญญัติชลประทานหลวง พ.ศ. 2485 และมีแก้ไขเพิ่มเติม และ

(4) พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

รายละเอียด ดังนี้

3.3.1.1 พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

(1) บทนิยามคำว่า “ภาวะน้ำท่วม” หมายความว่า สภาวะที่ปริมาณน้ำ ปริมาณการไหลของน้ำหรือระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือไหลหลาก หรือฉับพลันจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ และพืชที่อยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งแต่ไม่รวมถึงภาวะน้ำขึ้นและน้ำลงซึ่งเป็นปรากฏการณ์ปกติตามธรรมชาติ (มาตรา 4)

(2) นายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามหมวด 5 ภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม (มาตรา 5 วรรคสอง)

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามพระราชบัญญัตินี้ หากได้ดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจ และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุและมิได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้กระทำการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิด ทั้งปวง (มาตรา 72)

(3) มาตรา 6 บัญญัติให้

“รัฐมีอำนาจใช้ พัฒนา บริหารจัดการ บำรุงรักษา ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้โดยอาจเปลี่ยนแปลงรูปร่างของแหล่งน้ำหรือขยายพื้นที่ของแหล่งน้ำก็ได้ แต่ถ้าเป็นการลดพื้นที่หรือให้เลิกใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เพื่อประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรน้ำสาธารณะที่มิใช่ทางน้ำชลประทานตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน และน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล นายกรัฐมนตรีอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรน้ำสาธารณะแห่งใดก็ได้

ให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบตามวรรคสอง มีอำนาจออกระเบียบหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเข้าใช้สอยทรัพยากรน้ำสาธารณะนั้นตามกรอบแนวทางที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติกำหนด โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องมิใช่หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสรรน้ำและการใช้น้ำตามที่กำหนดไว้ในหมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ

ระเบียบหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นตามวรรคสาม เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

(4) คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบูรณาการเกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำให้เกิดความเป็นเอกภาพ รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่มน้ำต่างๆ (มาตรา 17(10))

(5) คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เสนอ กนช. เพื่อให้ความเห็นชอบ (มาตรา 35(2)) รวมถึงพิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำต่อ กนช. (มาตรา 35(6))

(6) ในการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำตามมาตรา 43 และมาตรา 44 ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นแผนการบริหารจัดการน้ำมาพร้อมกับคำขอด้วย ทั้งนี้ แบบคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำและแผนการบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ หรืออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล แล้วแต่กรณีประกาศกำหนด โดยในแผนการบริหารจัดการน้ำต้องมีรายการเกี่ยวกับแผนจัดการน้ำที่กักเก็บไว้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วมด้วย และแผนจัดการน้ำที่กักเก็บไว้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วมนั้นอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันมิให้น้ำที่กักเก็บไว้ล้นออกไปนอกสถานที่กักเก็บน้ำจนอาจก่อให้เกิดน้ำท่วม หรือไปเพิ่มปริมาณน้ำที่ท่วมอยู่แล้วให้มากขึ้นไปอีก (มาตรา 47)

(7) เมื่อมีการประกาศผังน้ำในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 17(5) แล้ว การใช้ประโยชน์ที่ดินที่อยู่ในระบบทางน้ำตามผังน้ำจะต้องไม่ก่อให้เกิดการเบี่ยงเบนทางน้ำหรือกระแสน้ำหรือกีดขวางการไหลของน้ำในระบบทางน้ำ อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (มาตรา 56)

(8) ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
2) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
3) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
4) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
5) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
6) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
7) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด
8) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อน้ำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
9) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีการบูรณาการร่วมกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในเขตลุ่มน้ำตามความเหมาะสม

การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมและการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมตามวรรคสอง (4) และ (5) ให้เป็นไปตามแนวทางที่ กนช. ประกาศกำหนด (มาตรา 64)

(9) ในกรณีมีความจำเป็นต้องผันน้ำจากลุ่มน้ำหนึ่งไปยังอีกลุ่มน้ำหนึ่งเพื่อบรรเทาภาวะน้ำท่วม นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของ กนช. มีอำนาจสั่งให้ดำเนินการดังกล่าวได้เท่าที่จำเป็นในการบรรเทาภาวะน้ำท่วมนั้น (มาตรา 65 ประกอบมาตรา 59) นอกจากนี้ กนช. ยังมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและให้ความเห็นชอบการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำและการผันน้ำจากแหล่งน้ำระหว่างประเทศหรือแหล่งน้ำต่างประเทศ (มาตรา 17(12))

(10) เมื่อคณะกรรมการลุ่มน้ำได้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นแล้วให้เสนอต่อ กนช. เพื่อให้ความเห็นชอบ และจัดส่งแผนดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการ ในการนี้ ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องจัดสร้างหรือเตรียมอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างหรืออุปกรณ์นั้น หรือดำเนินการใดๆ เพื่อให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว

กรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมได้ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำเสนอเรื่องต่อ กนช. เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป (มาตรา 65 ประกอบมาตรา 62)

(11) ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนช. ให้ความเห็นชอบ และทบทวนแผนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะดำเนินการได้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม (มาตรา 65 ประกอบมาตรา 63)

(12) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของบุคคลใดๆ เพื่อทำการสำรวจ ตรวจสอบ หรือเก็บรวบรวมข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวต้องอยู่ภายในกรอบของแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งตามมาตรา 61 หรือแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามมาตรา 64 หรือทั้งสองแผนควบคู่กัน แล้วแต่กรณี

ในการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจทำลายสิ่งกีดขวาง ตัดฟันต้นไม้ ขุดดิน ปิดกันแนวเขตที่ดิน รื้อถอนสิ่งก่อสร้างซึ่งมิใช่เป็นบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของบุคคลใดๆ หรือดำเนินการอื่นใดเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมได้ แต่ต้องชดเชยความเสียหายแก่บุคคลนั้นด้วย (มาตรา 66 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)

(13) ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของบุคคลใดๆ เพื่อก่อสร้าง วางสิ่งของ สูบน้ำหรือระบายน้ำผ่านหรือเข้าไปในที่ดิน หรือติดตั้งอุปกรณ์ใดๆ โดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันที่จะมีการดำเนินการ ทั้งนี้ ต้องแสดงวัตถุประสงค์และลักษณะของการใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างและวันเวลาที่จะใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างด้วย แต่ถ้าเป็นกรณีฉุกเฉินเพื่อแก้ไขภาวะน้ำท่วม พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างเพื่อดำเนินการดังกล่าวได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า แต่ต้องแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างทราบในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้ (มาตรา 67 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)

(14) ห้ามมิให้บุคคลใดเอาไป ยักย้าย ทำอันตราย หรือทำให้เสียหายแก่สิ่งก่อสร้าง สิ่งของหรืออุปกรณ์ใดๆ หรือละเมิดมาตรการใดๆ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีขึ้นเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (มาตรา 71 วรรคหนึ่ง)

นอกจากนี้ ในกรณีเกิดปัญหาวิกฤตินำ้จนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐอย่างรุนแรง นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ อำนวยการแก้ไขปัญหาวิกฤตินำ้เป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤตินำ้จะผ่านพ้นไป และมีอำนาจออกคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดๆ ร่วมกันกระทำหรือห้ามกระทำการใดๆ เพื่อการป้องกัน แก้ไข ควบคุม ระงับ หรือบรรเทาผลร้ายจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที (มาตรา 24)

3.3.1.2 พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

(1) บทนิยามคำว่า "สาธารณภัย" หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย (มาตรา 4)

(2) กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า "กปภ.ช." ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการคนที่ หนึ่ง ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการ

สำนักงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการ โดยมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้แต่งตั้งข้าราชการในกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา 6)

(3) กปภ.ช มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตามที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดทำขึ้นตามมาตรา 11(1) ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงให้คำแนะนำ ปรึกษาแสะสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (มาตรา 7)

(4) กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ โดยมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอ กปภ.ช. เพื่อขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อหามาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ ปฏิบัติการ ประสานการปฏิบัติ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับภยันตราย หรือผู้ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย แนะนำ ให้คำปรึกษา และอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน รวมถึงติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละระดับ (มาตรา 11)

(5) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1) แนวทาง มาตรการ และงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
2) แนวทางและวิธีการในการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าและระยะยาวเมื่อเกิดสาธารณภัย รวมถึงการอพยพประชาชน หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย การดูแลเกี่ยวกับการสาธารณสุข และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารและการสาธารณูปโภค
3) หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการดำเนินการตาม 1) และ 2) และวิธีการให้ได้มาซึ่งงบประมาณเพื่อการดำเนินการดังกล่าว

4) แนวทางในการเตรียมพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้และจัดระบบการปฏิบัติการในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการฝึกบุคลากรและประชาชน

5) แนวทางในการซ่อมแซม บูรณะ ฟื้นฟู และให้ความช่วยเหลือประชาชนภายหลังที่สาธารณภัยสิ้นสุด

การกำหนดเรื่องดังกล่าวข้างต้น จะต้องกำหนดให้สอดคล้องและครอบคลุมถึงสาธารณภัยต่างๆ โดยอาจกำหนดตามความจำเป็นแห่งความรุนแรงและความเสี่ยงในสาธารณภัยด้านนั้นและในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้ระบุไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติด้วย (มาตรา 12)

(6) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติมีอำนาจควบคุมและกำกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักรให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (มาตรา 13)

(7) ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในพื้นที่ที่กำหนดก็ได้ โดยให้มีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการตามมาตรา 13 และผู้อำนวยการตามมาตรา 21 และมีอำนาจกำกับและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานในการดำเนินการตามมาตรา 25 มาตรา 28 และมาตรา 29 ด้วย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้วแต่กรณี(มาตรา 31)

3.3.1.3 พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) บทนิยามคำว่า "การชลประทาน" หมายความว่า กิจการที่กรมชลประทานจัดทำขึ้นเพื่อให้ได้มา ซึ่งน้ำหรือเพื่อกัก เก็บ รักษา ควบคุม ส่ง ระบายหรือแบ่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม การพลังงาน การสาธารณูปโภค หรือการอุตสาหกรรม และหมายความรวมถึงการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำกับรวมถึงการคมนาคมทางน้ำซึ่งอยู่ในเขตชลประทานด้วย คำว่า "ทางน้ำชลประทาน" หมายความว่าทางน้ำที่รัฐมนตรีได้ประกาศตามความในมาตรา 5 ว่าเป็นทางน้ำชลประทาน และคำว่า "เขตชลประทาน" หมายความว่า เขตที่ดินที่ทำการเพาะปลูกซึ่งจะได้รับประโยชน์จากการชลประทาน (มาตรา 4)

(2) ทางน้ำชลประทานแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

ประเภท 1 ทางน้ำที่ใช้ในการส่ง ระบาย กัก หรือกั้นน้ำเพื่อการชลประทาน

ประเภท 2 ทางน้ำที่ใช้ในการคมนาคมแต่มีการชลประทานร่วมอยู่ด้วย เฉพาะภายในเขตที่ได้รับประโยชน์จากการชลประทาน

ประเภท 3 ทางน้ำที่สงวนไว้ใช้ในการชลประทาน

ประเภท 4 ทางน้ำอันเป็นอุปกรณ์แก่การชลประทาน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ว่าทางน้ำใดเป็นทางน้ำชลประทาน และเป็นประเภทใด (มาตรา 5)

(3) นายช่างชลประทานมีอำนาจใช้พื้นที่ดินที่ปราศจากสิ่งปลูกสร้างซึ่งอยู่ในเขตการชลประทานได้เป็นครั้งคราวตามระยะเวลาที่จำเป็นแก่การชลประทาน โดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 6)

(4) ในกรณีฉุกเฉินเพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดแก่การชลประทาน นายช่างชลประทานมีอำนาจที่จะใช้ที่ดินหรือสิ่งของของบุคคลใดๆ ในที่ใกล้เคียงหรือในบริเวณที่อาจเกิดอันตรายได้เท่าที่จำเป็น แต่ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 7)

(5) เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการชลประทาน ถ้าไม่สามารถจะทำได้โดยวิธีอื่นให้ เจ้าของที่ดินที่อยู่ห่างทางน้ำหรือแหล่งน้ำใดมีสิทธิทำทางน้ำผ่านที่ดินของผู้อื่นได้ ในเมื่อนายช่างชลประทานผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอได้อนุญาตและกำหนดให้โดยกว้างรวมทั้งที่ทิ้งดินด้วยไม่เกินสิบเมตร แต่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เจ้าของและผู้ครอบครองที่ดินที่ทางน้ำนั้นผ่าน ในการที่จะให้อนุญาตและกำหนดทางน้ำนั้น ให้คำนึงถึงประโยชน์ของเจ้าของและผู้ครอบครองที่ดินที่ทางน้ำผ่าน และให้กำหนดให้ทำตรงที่ที่จะเสียหายแก่เจ้าของและผู้ครอบครองที่ดินนั้นน้อยที่สุด (มาตรา 9)

(6) เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะเข้าไปในที่ดินของบุคคลใดๆ เพื่อทำงานสำรวจตรวจสอบอันเกี่ยวกับการชลประทานได้ ในเมื่อได้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบล่วงหน้าตามสมควร แต่ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นต้องชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 10)

(7) เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อประโยชน์แก่การชลประทาน ถ้ามิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (มาตรา 11 วรรคหนึ่ง)

(8) อธิบดีกรมชลประทานมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ของกรมชลประทาน ให้เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ดูแลรักษาทางน้ำชลประทาน คันคลอง ชานคลอง ทำนบ พนัง หมุดระดับหลักฐานหรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้ในการชลประทานตามที่อธิบดีกำหนด การแต่งตั้งดังกล่าวให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการชลประทานในเขตนั้นด้วย (มาตรา 13)

(9) ห้ามมิให้เรื่อยนต์หรือเรือกลไฟเดินในทางน้ำชลประทานประเภท 1 เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาตจากเจ้าพนักงานเป็นครั้งคราวตามความจำเป็น และห้ามมิให้เรือยนต์หรือเรือกลไฟรับจ้าง

ขนส่งคนโดยสารหรือสินค้าหรือรับจ้างลากจูงในทางน้ำชลประทานประเภท 2 เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงาน (มาตรา 13 เบญจ วรรคหนึ่ง)

(10) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับการกำหนดเงื่อนไขการใช้เรือ แพ ในทางน้ำชลประทานประเภท 1 และประเภท 2 วางระเบียบการขอและการอนุญาตเดินเรือยนต์หรือเรือกลไฟในทางน้ำชลประทานประเภท 1 และการขอและการออกใบอนุญาตเดินเรือยนต์หรือเรือกลไฟรับจ้างขนส่งคนโดยสารหรือสินค้าหรือรับจ้างลากจูงในทางน้ำชลประทานประเภท 2 รวมถึงกำหนดเครื่องมือและวิธีที่จะใช้ในการจับสัตว์น้ำ ตลอดจนกำหนดเขตห้ามจับสัตว์น้ำในทางน้ำชลประทาน เพื่อป้องกันความเสียหายแก่การชลประทาน (มาตรา 14)

(11) เพื่อประโยชน์แก่การชลประทาน อธิบดีกรมชลประทานมีอำนาจปิด กั้น หรือเปิดน้ำในทางน้ำชลประทาน ขุดลอก ซ่อม หรือดัดแปลงแก้ไขทางน้ำชลประทาน หรือจัดให้มีสิ่งก่อสร้างขึ้นในทางน้ำชลประทาน รวมถึงการห้าม จำกัด หรือกำหนดเงื่อนไขในการนำเรือ แพ ผ่านทางน้ำชลประทานดังกล่าว การใช้อำนาจข้างต้นให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ชุมนุมชนในท้องถิ่นล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่กรณีฉุกเฉินอธิบดีมีอำนาจดำเนินการไปก่อนได้ (มาตรา 15)

(12) อธิบดีกรมชลประทานมีอำนาจห้าม จำกัดหรือกำหนดเงื่อนไขในการใช้เรือแพ การใช้น้ำ การระบายน้ำหรือการอื่นในทางน้ำชลประทานประเภท 4 โดยประกาศไว้ ณ ที่ชุมนุมชนในท้องถิ่นล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน (มาตรา 16)

(13) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือเทศมนตรีในท้องที่ซึ่งอยู่ในเขตชลประทานมีหน้าที่ดูแลรักษาคันคลองและทางน้ำชลประทานอันอยู่ในเขตท้องที่หรือเขตเทศบาลนั้น (มาตรา 17)

(14) ในการขุดซ่อมทางน้ำชลประทาน ถ้าไม่มีที่เททิ้งมูลดิน ก็ให้มีอำนาจเททิ้งมูลดินในที่ดินที่ใกล้เคียงได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ถ้าทำให้เสียหายแก่พืชผลหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งมีอยู่ในขณะนั้นแล้ว ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 19)

(15) เมื่อเจ้าพนักงานได้ส่งน้ำ ระบายน้ำ หรือสูบน้ำเข้าไปในที่ดินแห่งใดเพื่อประโยชน์ในการเพาะปลูก ห้ามมิให้ผู้ใดปิดกั้นน้ำไว้ด้วยวิธีใดๆ จนเป็นเหตุไม่ให้น้ำไหลไปสู่ที่ดินใกล้เคียงหรือปลายทาง ถ้าเห็นสมควร เจ้าพนักงานหรือนายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอมีอำนาจที่จะสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือผู้ทำการเพาะปลูก ให้เปิดสิ่งที่ปิดกั้นน้ำไว้ตามที่จะกำหนดให้หรือจัดการเปิดเสียเองก็ได้ ในการนี้เจ้าพนักงานหรือนายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอมีอำนาจเข้าไปในที่ดินแห่งหนึ่งแห่งใดเพื่อตรวจและจัดการดังกล่าวแล้ว (มาตรา 20)

(16) เมื่อเจ้าพนักงานได้ส่งน้ำหรือสูบน้ำเข้าไปในที่ดินแห่งใดเพื่อประโยชน์ในการเพาะปลูก เจ้าพนักงานหรือนายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือผู้ทำการเพาะปลูกบนพื้นที่ดินภายในบริเวณที่จะได้รับน้ำนั้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่จะได้กำหนดให้ เพื่อกักน้ำนั้นไว้ไม่ให้ไหลไปเสียเปล่าจนเป็นเหตุให้ที่ดินข้างเคียงไม่ได้รับน้ำตามที่ควร (มาตรา 21)

(17) ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้าง แก้ไข หรือต่อเติมสิ่งก่อสร้าง หรือปลูกปักสิ่งใด หรือทำการเพาะปลูก รุกล้ำทางน้ำชลประทาน ชานคลอง เขตคันคลอง หรือเขตพนัง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายช่างชลประทาน ในกรณีฉุกเฉินเพื่อป้องกันภยันตรายอันอาจเกิดขึ้นแก่การชลประทาน นายช่างชลประทานมีอำนาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้สิ่งรุกล้ำพ้นไปจากทางน้ำชลประทาน ชานคลอง เขตคันคลองหรือเขตพนังได้ (มาตรา 23)

(18) ถ้ามีต้นไม้ในที่ดินของผู้ใดรุกล้ำทางน้ำชลประทานหรือทำให้เสียหายแก่ทางน้ำชลประทาน ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นตัดหรือนำต้นไม้นั้นไปให้พ้นเสียได้ (มาตรา 24)

(19) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอันเป็นการกีดขวางทางน้ำชลประทาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายช่างชลประทาน ในกรณีฉุกเฉินเพื่อป้องกันภยันตรายอันอาจเกิดขึ้นแก่การชลประทาน นายช่างชลประทานมีอำนาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดให้สิ่งกีดขวางพ้นไปจากทางน้ำชลประทานได้ (มาตรา 25)

(20) ห้ามมิให้ผู้ใดขุดคลองหรือทางน้ำมาเชื่อมกับทางน้ำชลประทาน หรือมาเชื่อมกับทางน้ำอื่นที่เชื่อมกับทางน้ำชลประทาน หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้น้ำในทางน้ำชลประทานรั่วไหลอันอาจก่อให้เกิดการเสียหายแก่การชลประทาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมชลประทานหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย และอธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวปิดถมทางน้ำนั้นหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อมิให้น้ำรั่วไหลได้ต่อไป เพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดแก่การชลประทาน หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอธิบดีมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานจัดการได้ทันที และถ้าจำเป็นจะต้องใช้ที่ดินเพื่อการนี้ ก็ให้มีอำนาจใช้ที่ดินริมคลองหรือริมทางน้ำนั้นได้เท่าที่จำเป็น ค่าใช้จ่ายในการนี้รวมทั้งค่าเสียหายที่จะต้องชดใช้ให้แก่เจ้าของที่ดิน ให้คิดเอาจากผู้ฝ่าฝืนทั้งสิ้น (มาตรา 26)

(21) ห้ามมิให้ผู้ใดนำหรือปล่อยสัตว์พาหนะลงไปในทางน้ำชลประทานประเภท 1และประเภท 2 หรือเหยียบย่ำคันคลอง ชานคลอง หรือบริเวณสิ่งก่อสร้างอันเกี่ยวกับการชลประทาน เว้นแต่ในที่ที่ได้กำหนดอนุญาตไว้หรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงาน (มาตรา 27)

(22) ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งมูลฝอย ซากสัตว์ ซากพืช เถ้าถ่าน หรือสิ่งปฏิกูลลงในทางน้ำชลประทานหรือทำให้น้ำเป็นอันตรายแก่การเพาะปลูกหรือการบริโภค (มาตรา 28 วรรคหนึ่ง)

(23) ห้ามมิให้ผู้ใดปล่อยน้ำซึ่งทำให้เกิดเป็นพิษแก่น้ำตามธรรมชาติ หรือสารเคมีเป็นพิษลงในทางน้ำชลประทาน จนอาจทำให้น้ำในทางน้ำชลประทานเป็นอันตรายแก่เกษตรกรรม การบริโภคอุปโภคหรือสุขภาพอนามัย (มาตรา 28 วรรคสอง)

(24) ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้ประตูน้ำ ฝาย เขื่อนระบาย ประตูระบาย ท่อน้ำ ท่อเชื่อมสะพานทางน้ำ ปูม เสา หรือสายโทรศัพท์ ที่ใช้ในการชลประทานเสียหายจนอาจเกิดอันตรายหรือขัดข้องแก่การใช้สิ่งที่กล่าวนั้น (มาตรา 29)

(25) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันจะทำให้เสียหายแก่คันคลองชานคลอง ทำนบ พนัง หรือหมุดระดับหลักฐานที่ใช้ในการชลประทาน (มาตรา 30)

(26) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันจะเป็นการกีดขวางแก่แนวทางที่ได้สำรวจไว้ หรือเขตงาน หรือทำให้แนวทางที่ได้สำรวจไว้ หรือหมุดหมายแสดงเขตงานคลาดเคลื่อนหรือสูญหาย (มาตรา 31)

(27) ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ปิดหรือเปิดประตูน้ำ เขื่อนระบายประตูระบาย ท่อน้ำ ท่อเชื่อม สะพานทางน้ำ ปูม หรือลากเข็นสาลีในบริเวณทำนบหรือประตูระบาย(มาตรา 32)

(28) ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากนายช่างชลประทานหรือผู้ที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมชลประทานทำการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือรื้อถอนบรรดาสิ่งก่อสร้างอันเกี่ยวกับการชลประทาน (มาตรา 33)

(29) ห้ามมิให้ผู้ใดขุด ลอก ทางน้ำชลประทานอันจะทำให้เสียหายแก่การชลประทานหรือปิดกั้นทางน้ำชลประทาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมชลประทาน (มาตรา 34)

(30) เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งห้ามมิให้ผู้ใดชักหรือใช้น้ำในทางน้ำชลประทานในเมื่อเห็นว่าจะเป็นเหตุที่จะก่อให้เกิดการเสียหายแก่ผู้อื่น (มาตรา 35)

หมายเหตุ : (3) ถึง (30) เป็นหน้าที่และอำนาจของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในการบริหารจัดการปัญหาน้ำ หรือข้อห้ามตามกฎหมายเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำและปริมาณของน้ำ

3.3.1.4 พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

"น้ำบาดาล" หมายความว่า น้ำใต้ดินที่เกิดอยู่ในชั้นดิน กรวด ทราย หรือหิน ซึ่งอยู่ลึกจากผิวดินเกินความลึกที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่จะกำหนดความลึกน้อยกว่าสิบเมตรมิได้

"เจาะน้ำบาดาล" หมายความว่า กระทำแก่ชั้นดิน กรวด ทราย หรือหิน เพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำบาดาล หรือเพื่อระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล

"บ่อน้ำบาดาล" หมายความว่า บ่อน้ำที่เกิดจากการเจาะน้ำบาดาล

"เขตน้ำบาดาล" หมายความว่า เขตท้องที่ที่รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นเขตน้ำบาดาลโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

"กิจการน้ำบาดาล" หมายความว่า การเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล

"ใช้น้ำบาดาล" หมายความว่า นำน้ำจากบ่อน้ำบาดาลขึ้นมาใช้

"ระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล" หมายความว่า กระทำการใดๆ เพื่อถ่ายเทน้ำหรือของเหลวอื่นใดลงบ่อน้ำบาดาล

(2) พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหาน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค หรือเพื่อเกษตรกรรมในส่วนที่เกี่ยวกับการเจาะน้ำบาดาลและการใช้น้ำบาดาล เว้นแต่ในเขตท้องที่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยคำแนะนำของคณะกรรมการน้ำบาดาลประกาศกำหนดให้เป็นเขตวิกฤตการณ์น้ำบาดาลที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

เขตวิกฤตการณ์น้ำบาดาล ต้องเป็นเขตท้องที่ที่มีการสูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ในปริมาณที่มากเกินกว่าปริมาณน้ำที่ไหลลงสู่ชั้นน้ำบาดาล จนอาจทำให้เกิดการทรุดตัวของแผ่นดิน หรือการแพร่กระจายของน้ำเค็มเข้าสู่ชั้นน้ำบาดาล หรือการลดตัวลงของระดับน้ำในชั้นน้ำบาดาล หรือผลกระทบสำคัญอื่นต่อสิ่งแวดล้อม

แต่อย่างไรก็ตาม กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การของรัฐดังกล่าวข้างต้นต้องปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา 6 เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการเจาะน้ำบาดาล การเลิกเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาลแบบอนุรักษ์ การระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล การเลิกใช้บ่อน้ำบาดาล การป้องกันด้านสาธารณสุข และการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษด้วย (มาตรา 4)

(3) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยคำแนะนำของคณะกรรมการน้ำบาดาลมีอำนาจกำหนดเขตท้องที่ใดให้เป็นเขตน้ำบาดาลในกรณีที่การสูบน้ำบาดาลในเขตท้องที่ใดจะทำให้ชั้นน้ำบาดาลเสียหาย หรือเสื่อมสภาพ หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรของชาติ หรือทำให้สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ หรือเป็นอันตรายแก่ทรัพย์สินหรือสุขภาพของประชาชน หรือทำให้แผ่นดินทรุด รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจกำหนดเขตท้องที่นั้นให้เป็นเขตห้ามสูบน้ำบาดาล (มาตรา 5 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)

(4) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยคำแนะนำของคณะกรรมการน้ำบาดาลมีอำนาจประกาศกำหนดลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการเจาะน้ำขาดาล การเลิกเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาลแบบอนุรักษ์ การระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล การเลิกใช้บ่อน้ำบาดาล การป้องกันด้านสาธารณสุข และการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ (มาตรา 6(1))

(5) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยคำแนะนำของคณะกรรมการน้ำบาดาลมีอำนาจออกกฎกระทวงกำหนดประเภทการใช้น้ำบาดาล หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเรียกเก็บ ลดหย่อน หรือยกเว้นค่าใช้น้ำบาดาล (มาตรา 7(2)

(6) กำหนดให้มีคณะกรรมกรบริหารกองทุนพัฒนาน้ำบาดาล (คณะกรรมการบริหาร กพน.) ประกอบด้วย อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงบประมาณผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลแต่งตั้งผู้อำนวยการกองหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าผู้อำนวยการกองของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลเป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา 7 ฉ)

(7) คณะกรรมการบริหาร กพน. มีอำนาจหน้าที่เสนอแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งน้ำบาดาลและสิ่งแวดล้อมเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการน้ำบาดาล (มาตรา 7)

(8) กำหนดให้มีคณะกรรมการน้ำบาดาล ประกอบด้วย อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมอนามัยผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ว่าการการประปานครหลวงหรือผู้แทน ผู้ว่าการการประปาส่วนภูมิภาคหรือผู้แทน ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหรือผู้แทนกับผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสองคน เป็นกรรมการ และผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา 9)

(9) คณะกรรมการน้ำบาดาลมีหน้าที่ให้ความเห็นหรือคำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องการออกกฎกระทรวง หรือประกาศที่ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือในเรื่องอื่นที่ต้องปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ความเห็นหรือคำแนะนำแก่อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 14)

(10) ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการน้ำบาดาลในเขตน้ำบาดาลใดๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินในเขตน้ำบาดาลนั้นหรือไม่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย และผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต และต้องปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 6 (มาตรา 16 วรรคหนึ่ง และมาตรา 22)

(11) ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตเพื่อประกอบกิจการน้ำบาดาลในเขตน้ำบาดาลใด ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ในเขตน้ำบาดาลนั้น (มาตรา 17)

(12) ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้มี 3 ประเภท ดังนี้

1) ใบอนุญาตเจาะน้ำบาดาล

2) ใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล

3) ใบอนุญาตระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล (มาตรา 18)

(13) พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปตรวจการเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาลหรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตหรือตัวแทน ให้จัดการป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดจากการเจาะน้ำบาดาล ใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาลนั้นได้ (มาตรา 28)

(14) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่า การเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาลอาจก่อหรือได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อแหล่งน้ำบาดาล ให้มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือ

แก่ผู้รับใบอนุญาตให้เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือหยุดการเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล แล้วแต่กรณี ตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อป้องกันหรือระงับความเสียหายนั้นได้ (มาตรา 29)

(15) เมื่อปรากฏว่าการประกอบกิจการน้ำบาดาลของผู้รับใบอนุญาตผู้ใดจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในเขตน้ำบาดาล อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมีอำนาจสั่ง และกำหนดวิธีการให้ผู้รับใบอนุญาตแก้ไขเพื่อป้องกันความเสียหายนั้นได้ตามที่เห็นสมควร (มาตรา 34)

(16) ผู้ใดสูบน้ำบาดาลในเขตห้ามสูบน้ำบาดาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และจะริบเครื่องมือเครื่องใช้ หรือเครื่องจักรกลใดๆ ที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์กระทำความผิดเสียก็ได้ (มาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง)

3.3.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยอ้อมในการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยอ้อมในการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย จำนวน 28 ฉบับ ประกอบด้วย

(1) พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2558
(2) พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551
(3) พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562
(4) พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547
(5) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พุทธศักราช 2515
(6) พระราชบัญญัติรักษาคลอง ศก 121 (พ.ศ. 2445) และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(7) พระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ. 2526
(8) พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. 2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(9) พระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(10) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(11) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(12) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(13) พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(14) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(15) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(16) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(17) พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(18) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(19) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(20) พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(21) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(22) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

(23) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562

(24) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(25) พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(26) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2562

(27) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543

(28) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

รายละเอียด ดังนี้

3.3.2.1 พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2558

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

"การจัดรูปที่ดิน" หมายความว่า การดำเนินงานพัฒนาที่ดินที่ใช้เพื่อเกษตรกรรมให้สมบูรณ์ทั่วถึงที่ดินทุกแปลง เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยทำการรวบรวมที่ดินหลายแปลงในบริเวณเดียวกันเพื่อวางผังจัดรูปที่ดินเสียใหม่ การจัดระบบชลประทาน การจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน การบำรุงดิน การวางแผนการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลการเกษตร รวมตลอดถึงการแลกเปลี่ยน การโอน การรับโอนสิทธิในที่ดิน การให้เช่าซื้อที่ดิน และการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

"การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม" หมายความว่า การจัดระบบชลประทานจากทางน้ำชลประทานหรือแหล่งน้ำอื่นใดไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งการจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา

"เขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม" หมายความว่า เขตที่ดินที่มีประกาศกำหนดให้เป็นเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม"เขตโครงการจัดรูปที่ดิน" หมายความว่า เขตที่ดินที่มีประกาศกำหนดให้เป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

"ระบบชลประทาน" หมายความว่า คัน ดูน้ำ ทางระบายน้ำ ประตูน้ำ รวมทั้งสิ่งก่อสร้างหรืออุปกรณ์อื่นใดที่จัดทำขึ้นเพื่อกัก เก็บ รักษา ควบคุม ส่ง ระบายหรือจัดสรรน้ำในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

"ผู้บริหารท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรีหรือผู้บริหารท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมชลประทาน

(2) กำหนดให้มีคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง" ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง อธิบดีกรมการข้าว อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ เป็นที่ประจักษ์ด้านกฎหมาย การเกษตร การชลประทาน การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐศาสตร์ สิ่งแวดล้อม หรือด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดรูปที่ดิน จำนวนไม่เกินเก้าคนเป็นกรรมการ และให้หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา 6)

(3) คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง มีอำนาจหน้าที่

1) พิจารณาเสนอแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ
2) กำหนดนโยบายและพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และโครงการจัดรูปที่ดินในท้องที่ต่างๆ
3) พิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อออกประกาศกำหนดแนวเขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม
4) พิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน
5) วางระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และกิจการที่เกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และการจัดรูปที่ดินของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด
6) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและช่วยเหลือการทำเกษตรกรรมในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน
7) ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดินเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 11)

(4) สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม การจัดรูปที่ดิน รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ควบคุมสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่

1) จัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน
2) จัดทำแผนการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และโครงการจัดรูปที่ดิน
3) จัดทำแผนผังการจัดแปลงที่ดิน ระบบชลประทาน การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน และการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน
4) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและช่วยเหลือการทำเกษตรกรรม
5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดินตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด (มาตรา 14)

(5) ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน ประกอบด้วยแผนการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และแผนการจัดรูปที่ดิน โดยแสดงภาพรวมการพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน ระยะเวลาในการดำเนินการตามแผน กรอบงบประมาณ รวมทั้งกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามแผน แนวทางการประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบชลประทาน การบริหารและพัฒนาที่ดิน และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการทำเกษตรกรรม

ในการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำแผนด้วยให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางเสนอแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางเพื่อพิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไปและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนนั้น (มาตรา 17)

(6) การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวด 3 การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม โดยในกรณีที่สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือเจ้าของที่ดินในพื้นที่ที่ทำเกษตรกรรมมีความประสงค์ให้มีการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่ใด ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจัดทำโครง การเสนอต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางการเสนอโครงการดังกล่าวข้างต้น ต้องแสดงแนวเขตพื้นที่ที่ประสงค์จะจัดทำระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม แหล่งน้ำที่จะใช้ในการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม จำนวนเจ้าของที่ดินที่ทำ

เกษตรกรรม ประเภทของการทำเกษตรกรรม ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าในการดำเนินการ และประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 18 ถึงมาตรา 30)

(7) การจัดรูปที่ดิน เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวด 4 การจัดรูปที่ดิน โดยในกรณีที่สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือเจ้าของที่ดินในพื้นที่ที่ทำเกษตรกรรมมีความประสงค์ให้มีการจัดรูปที่ดินในพื้นที่ที่ทำเกษตรกรรมหรือพื้นที่ในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจัดทำโครงการเสนอต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ทั้งนี้ การเสนอโครงการดังกล่าวต้องแสดงแนวเขตพื้นที่ที่ประสงค์จะจัดรูปที่ดิน ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าในการดำเนินการ และประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ(มาตรา 31 ถึงมาตรา 59)

3.3.2.2 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

"การพัฒนาที่ดิน" หมายความว่า การกระทำใดๆ ต่อดินหรือที่ดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของดินหรือที่ดิน หรือเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้สูงขึ้น และหมายความรวมถึงการปรับปรุงดินหรือที่ดินที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติหรือขาดความอุดมสมบูรณ์เพราะการใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อรักษาดุลธรรมชาติหรือเพื่อความเหมาะสมในการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

"การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน" หมายความว่า การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้ "ดิน" หมายความรวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรียวัตถุต่างๆที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย

"การอนุรักษ์ดินและน้ำ" หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกันรักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของดินและการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาดุลธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ ที่ดินในทางเกษตรกรรม

(2) ให้มีคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมชลประทน อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมธนารักษ์ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูง เป็นที่ประจักษ์ในด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ ด้านการเกษตร หรือด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ดินเป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความจำเป็น (มาตรา 5)

(3) คณะกรรมการพัฒนาที่ดิน มีอำนาจและหน้าที่

1) กำหนดการจำแนกประเภทที่ดิน และเสนอขอรับความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติ

2) วางแผนการใช้ที่ดิน การพัฒนาที่ดิน การกำหนดบริเวณการใช้ที่ดินและการกำหนดเขตการอนุรักษ์ดินและน้ำ

3) ประกาศกำหนดเขตสำรวจที่ ดิน และประกาศกำหนดเขตสำรวจการอนุรักษ์ดินและน้ำ

4) กำหนดมาตรการเพื่อการปรับปรุงดินหรือที่ดิน หรือกำหนดมาตรการเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ (มาตรา 9)

(4) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนาที่ดินมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน และให้มีแผนที่แนบท้ายประกาศด้วย โดยแผนที่ดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งประกาศ (มาตรา 12)

(5) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและ ประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 25 วรรคหนึ่ง)

3.3.2.3 พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

"การผังเมือง" หมายความว่า การวาง จัดทำ และการดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองในระดับต่างๆ สำหรับเป็นกรอบชี้นำการพัฒนาทางด้านกายภาพในระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับเมือง ระดับชนบท และพื้นที่เฉพาะควบคู่กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง หรือชนบท ให้มีหรือทำให้ดียิ่งขึ้นซึ่งสุขลักษณะ ความสะดวกสบาย ความเป็นระเบียบความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง ความปลอดภัยของประชาชน สวัสดิภาพของสังคม การป้องกันภัยพิบัติ และการป้องกันความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อส่งเสริมการเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี หรือบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภูมิประเทศที่งดงามหรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ

"ผังเมืองรวม" หมายความว่า แผนผัง นโยบาย และโครงการ รวมทั้งมาตรการควบคุมโดยทั่วไปในพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเมืองและการดำรงรักษาเมืองบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณูปโภค สาธารณูปการ บริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง

"ผังเมืองเฉพาะ" หมายความว่า แผนผังและโครงการดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือดำรงรักษาบริเวณเฉพาะแห่งหรือกิจการที่เกี่ยวข้องในเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง หรือชนบท เพื่อประโยชน์ในการสร้างเมืองใหม่ การพัฒนาเมือง การอนุรักษ์เมือง หรือการฟื้นฟูเมือง

"ผังน้ำ" หมายความว่า ผังน้ำตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำ หรือผังแสดงเขตการพัฒนาแหล่งน้ำและพื้นที่น้ำหลาก

(2) บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มุ่งหมายเพื่อกำหนดรูปแบบการวางและจัดทำผังเมืองทุกระดับ พร้อมทั้งบริหารจัดการผังเมืองให้มีรูปแบบการดำเนินการและการบริหารจัดการที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ สภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการวางกรอบและนโยบายด้านการพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับเมือง และระดับชนบท ตลอดจนกระจายอำนาจในการวางและจัดทำผังเมืองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสามารถในการรองรับการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาของพื้นที่ทั้งนี้ ภายใต้วัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1) วางและจัดทำผังเมืองในแต่ละระดับให้สอดคล้องกัน
2) วางกรอบและนโยบายการพัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง และชนบทอย่างสมดุลและยั่งยืน
3) วางกรอบและนโยบายด้านการพัฒนา และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4) วางกรอบในการอนุรักษ์และรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม
5) วางแนวทางเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและโครงการพัฒนาภายใต้หน้าที่และอำนาจของตนให้สอดคล้องกับผังเมืองแต่ละระดับ
6) แก้ไขปัญหาผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่สอดคล้องกันให้มีการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการป้องกัน แก้ไข หรือบรรเทาภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น (มาตรา 6)

(3) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศเพื่อใช้เป็นกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศในด้านการใช้พื้นที่ การพัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง และชนบท โครงสร้างพื้นฐานหลัก การพัฒนาพื้นที่พิเศษ การรักษา

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการอื่นๆ ที่จำเป็น เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 13)

(4) ผังนโยบายระดับประเทศตามมาตรา 13 ประกอบด้วย

1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ

2) กรอบนโยบาย เป้าหมาย แผนและแผนผังทางด้านกายภาพ เพื่อการพัฒนาหรือการอนุรักษ์ของประเทศ ดังต่อไปนี้

(ก) การใช้ประโยชน์พื้นที่

(ข) การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน

(ค) โครงสร้างพื้นฐานด้านต่างๆ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยการจัดการน้ำ การสาธารณสุข การศึกษา การพลังงาน การท่องเที่ยว การคมนาคมและการขนส่ง รวมทั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

(ง) พื้นที่พัฒนาพิเศษซึ่งเป็นพื้นที่เพื่อดำเนินการพัฒนาตามนโยบาย

(จ) ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ

(ฉ) ศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

(ช) การพัฒนาเมืองและชนบท

(ซ) การเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค

(ฌ) การอื่นๆ ที่จำเป็น

3) มาตรการและวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับประเทศ

4) การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ (มาตรา 14)

(5) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาคเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาพื้นที่ที่มีขอบเขตเกินหนึ่งจังหวัด ในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาเมืองและชนบท การคมนาคมและการชนส่งการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ รวมทั้งการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(6) ผังนโยบายระดับภาคตามมาตรา 15 ประกอบด้วย

1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค

2) แผนที่แสดงเขตผังนโยบายระดับภาค

3) แผนผังที่ทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วย แผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนผังแสดงระบบสาธารณูปโภค

สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ ตามโครงสร้างพื้นฐาน แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศแผนผังแสดงผังน้ำ เป็นต้น

4) นโยบาย มาตรการ และวิธีดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับภาค

5) การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ (มาตรา 16)

(7) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาพื้นที่ระดับจังหวัดในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาเมืองและชนบท การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณูปโภคสาธารณูปการ และบริการสาธารณะ รวมทั้งการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอต่อคณะกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 17)

(8) ผังนโยบายระดับจังหวัดตามมาตรา 17 ประกอบด้วย

1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด

2) แผนที่แสดงเขตผังนโยบายระดับจังหวัด

3) แผนผังที่ทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วยแผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนผังแสดงระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ และบริการสาธารณะ ตามโครงสร้างพื้นฐาน แผนผังแสดงสภาพของทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ แผนผังแสดงผังน้ำ เป็นต้น

4) รายการประกอบแผนผังตามความจำเป็น

5) นโยบาย มาตรการ และวิธีดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับจังหวัด

6) การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ (มาตรา 18)

(9) ผังเมืองรวม ประกอบด้วย

1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม

2) แผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวมโดยแสดงข้อมูลภูมิประเทศ ระดับชั้นความสูง และพิกัดภูมิศาสตร์

3) แผนผังที่ทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยใช้มาตราส่วนตามความเหมาะสมที่มีความละเอียดเพียงพอให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจได้ง่าย สามารถเชื่อมโยงกับแผนที่ดิจิทัลที่เป็นมาตรฐานสากลตามเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยมีสาระสำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วยแผนผังกำหนดการใช้

ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่งโดยแสดงการเชื่อมต่อโครงข่ายการคมนาคมและการขนส่งไว้ด้วย แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภคสาธารณูปการ และบริการสาธารณะ แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนผังแสดงผังน้ำ เป็นต้น

4) รายการประกอบแผนผัง

5) ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองรวมและแผนผังตาม 3) ทุกประการ ดังต่อไปนี้

(ก) ประเภทและขนาดกิจการ

(ข) ประเภท ชนิด ขนาด ความสูง และลักษณะของอาคาร

(ค) อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นของอาคารทุกหลังต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร

(ง) อัตราส่วนพื้นที่อาคารปกคลุมดินต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร หรืออัตราส่วนพื้นที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมดินของแปลงที่ดินที่อาคารตั้งอยู่ต่อพื้นที่ใช้สอยรวมของอาคาร

(จ) ระยะถอยร่นจากแนวธรรมชาติ ถนน แนวเขตที่ดิน อาคาร แหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ และสถานที่อื่นๆ ที่จำเป็น รวมทั้งพื้นที่แนวกันชนด้วย

(ฉ) ขนาดของแปลงที่ดินที่จะอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร

(ช) ข้อกำหนดอื่นที่จำเป็นโดยรัฐมนตรีประกาศกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการผังเมือง (มาตรา 22)

3.3.2.4 พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547

(1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

"การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่" หมายความว่า การดำเนินการพัฒนาที่ดินหลายแปลงโดยการวางผังจัดรูปที่ดินใหม่ ปรับปรุงหรือจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และการร่วมรับภาระและกระจายผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ โดยความร่วมมือระหว่างเอกชนกับเอกชนหรือเอกชนกับรัฐ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่เหมาะสมยิ่งขึ้นในด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและชุมชน และเป็นการสอดคล้องกับการผังเมือง

"โครงการจัดรูปที่ดิน" หมายความว่า โครงการที่จัดทำขึ้นสำหรับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

"เจ้าของที่ดิน" หมายความว่า ผู้มีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้หมายความรวมถึงเจ้าของห้องชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดด้วย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่" คณะกรรมการส่วนจังหวัด" หมายความว่า คณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัดและให้หมายความรวมถึงคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาฟื้นที่กรุงเทพมหานครด้วย

(2) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 4 วรรคหนึ่ง)

(3) ให้มีคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ประกอบด้วย

1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ

2) ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานกรรมการ

3) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม อัยการสูงสุดผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมธนารักษ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเป็นกรรมการ และอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นกรรมการและเลขานุการ

4) ผู้แทนสภาทนายความ ผู้แทนสภาสถาปนิก ผู้แทนสภาวิศวกร ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ

5) ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสี่คนเป็นกรรมการ โดยกรรมการตาม 1) 2) 3) และ 4) ร่วมกันสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา 5)

(4) คณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่มีอำนาจหน้าที่

1) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และมาตรการสำคัญเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

2) ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ตามที่คณะกรรมการส่วนจังหวัดเสนอ

3) กำหนดมาตรฐานการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

4) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่และการอนุมัติโครงการของคณะกรรมการส่วนจังหวัด

5) ให้ความเห็นหรือคำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

6) ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอมายังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ (มาตรา 6)

(5) ให้มีคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัด ประกอบด้วย

1) ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ

2) รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ

3) เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ธนารักษ์พื้นที่อุตสาหกรรมจังหวัด ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด อัยการจังหวัดซึ่งเป็นหัวหน้าที่ทำการอัยการจังหวัด ผู้แทนกรมทางหลวง ผู้แทนการเคหะแห่งชาติ และผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นกรรมการและโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

4) ผู้แทนสภาทนายความ ผู้แทนหอการค้าจังหวัด และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัด หรือผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในกรณีจังหวัดใดไม่มีสภาอุตสาหกรรมจังหวัดเป็นกรรมการ

5) ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนสามคนเป็นกรรมการ โดยกรรมการตาม 1) 2) 3) และ 4) ร่วมกันสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในกรณีที่มีการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ในเขตพื้นที่ที่มีสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่นั้นร่วมเป็นกรรมการด้วย ในกรณีที่มีการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ในจังหวัดใดคาบเกี่ยวกับเขตพื้นที่จังหวัดอื่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ในพื้นที่คาบเกี่ยวร่วมเป็นกรรมการด้วย (มาตรา 11)

(6) ให้มีคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัด (มาตรา 11) หรือคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่กรุงเทพมหานคร (มาตรา 12) มีอำนาจหน้าที่

1) กำหนดมาตรการและแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

2) เสนอแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดต่อคณะกรรมการ เพื่อขอความเห็นชอบ

3) ประสานโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่กับโครงการหลักของท้องถิ่น

4) อนุมัติโครงการจัดรูปที่ดินที่ดำเนินการภายในเขตจังหวัด

5) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการนำที่ดินของรัฐมาใช้ การจัดหาที่ดินทดแทนที่ดินของรัฐและการเวนคืนที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

6) ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 13)

(7) ในบริเวณโครงการจัดรูปที่ดินที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่วนจังหวัดแล้วผู้ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีสิทธิที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้ โดยไม่ต้องขอความยินยอมจากเจ้าของที่ดิน

1) เข้าไปรื้อถอน เคลื่อนย้าย หรือดัดแปลงอาคาร ตลอดจนทำการอันจำเป็นอย่างอื่นในที่ดินของผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการจัดรูปที่ดิน

2) เข้าไปสำรวจ รังวัด จัดสร้างถนน ระบบระบายน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสีย และการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดรูปที่ดิน

3) ทำเครื่องหมายระดับ ขอบเขต และแนวเขต

4) ดำเนินการเพื่อแบ่งแยกแปลงที่ดิน รวมแปลงที่ดิน และทำนิติกรรมใดๆ เกี่ยวกับทรัพยสิทธิหรือสิทธิการเช่าแทนเจ้าของที่ดินในบริเวณโครงการจัดรูปที่ดินได้ทั้งนี้ ภายใต้วัตถุประสงค์ของโครงการจัดรูปที่ดินนั้น

การดำเนินการในอาคารหรือที่ดินที่มีผู้อาศัยอยู่ จะต้องมีการแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบล่วงหน้าตามระยะเวลาที่สมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้นั้น ส่วนการเข้าดำเนินการรื้อถอน เคลื่อนย้าย หรือดัดแปลงสิ่งสาธารณูปโภคที่หน่วยงานของรัฐควบคุมดูแลอยู่ จะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานนั้นก่อน โดยกำหนดเวลาให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์หรือหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลสิ่งสาธารณูปโภคนั้นแจ้งกลับว่าประสงค์จะดำเนินการเองหรือไม่ (มาตรา 58)

3.3.2.5 ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พุทธศักราช 2515

(1) กำหนดให้การประปาเป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค (ข้อ 3 (5))

(2) ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค เว้นแต่จะได้รับอนุญาตหรือได้รับสัมปทานจากรัฐมนตรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการประปา) (ข้อ 4)

(3) ในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะว่าด้วยกิจการตามที่ระบุไว้ในข้อ 3 การประกอบกิจการดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกิจการนั้น (ข้อ 6)

(4) ในการอนุญาตหรือให้สัมปทานตามข้อ 4 (กิจการประปา) รัฐมนตรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) จะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชนไว้ด้วยก็ได้ (ข้อ 7)

(5) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการประปา (ข้อ 11)

(6) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (แก้ไขคำว่า “กระทรวงมหาดไทย” เป็น “กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการประปา) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ (ข้อ 23)

อนึ่ง ปัจจุบันมีประกาศซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการประปา ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปาเพื่อความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชน พ.ศ. 2554 และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติกิจการตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการประปา ลงวันที่ 30 เมษายน 2553

3.3.2.6 พระราชบัญญัติรักษาคลอง ศก 121 (พ.ศ. 2445) และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) ถ้าหากว่าสามารถจะทำได้อย่างอื่นแล้ว ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดเอาหยากเยื่อ ฝุ่นฝอยหรือสิ่งโสโครกเททิ้งในคลอง และห้ามมิให้เททิ้งสิ่งของดังกล่าวมาแล้วลงในทางน้ำลำคู ซึ่งเลื่อนไหลมาลงคลองได้ ถ้าผู้ใดกระทำผิดจะมีโทษทั้งจำคุกและปรับ (มาตรา 6)

(2) การที่จะพาสัตว์พาหนะ คือ ช้าง, ม้า, โค, กระบือ, ข้ามคลองนั้น ให้ขึ้นลงได้ที่ท่าซึ่งกำหนดไว้ให้เป็นที่สำหรับข้ามสัตว์พาหนะ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดพาสัตว์พาหนะขึ้นลงในคลองนอกจากท่าข้ามเป็นอันขาด ถ้าผู้ใดกระทำผิดจะมีโทษปรับเป็นรายตัวสัตว์พาหนะ (มาตรา 7)

(3) ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดกระทำให้คลองและฝั่งคลอง หรือถนนหลวงเสียไปด้วยประการใดๆ ถ้าผู้ใดกระทำผิดจะมีโทษทั้งจำคุกและปรับ และต้องทำสิ่งซึ่งเสียหายให้คืนดีด้วย (มาตรา 9)

พระราชบัญญัติรักษาคลอง ศก 121 เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายฉบับหนึ่งที่กล่าวถึงการควบคุมการใช้ประโยชน์และการรักษาคุณภาพน้ำในคลองสาธารณะ

3.3.2.7 พระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พ.ศ. 2526

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“คลองประปา” หมายความว่า คลองที่การประปาใช้เก็บน้ำและส่งน้ำที่ได้มาจากแหล่งน้ำดิบ คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ เพื่อใช้ในการผลิตน้ำประปาตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้เป็นคลองประปา

“แหล่งน้ำดิบ” หมายความว่า แหล่งน้ำที่นำน้ำมาใช้ในการผลิตน้ำประปาของการประปา

“คลองรับน้ำ” หมายความว่า คลองที่ใช้รับน้ำดิบจากแหล่งน้ำดิบเข้าสู่คลองขังน้ำหรือคลองประปา

“คลองขังน้ำ” หมายความว่า คลองหรือที่ที่ใช้เก็บน้ำดิบสำหรับส่งเข้าคลองประปา

“เขตหวงห้าม” หมายความว่า เขตของคลองขังน้ำที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเป็นเขตหวงห้าม

“ท่อส่งน้ำดิบ” หมายความว่า ท่อส่งน้ำดิบที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาของการประปารวมทั้งท่ออื่นใดซึ่งส่งน้ำดิบจากคลองประปาลอดใต้คลองอื่นที่มิใช่คลองประปา

“ท่อผ่านคลอง” หมายความว่า ท่อส่งน้ำจากคลองอื่นหรือแหล่งน้ำอื่นที่ฝังลอดใต้คลองประปา

“การประปา” หมายความว่า การประปานครหลวงตามกฎหมายว่าด้วยการประปานครหลวงหรือการประปาส่วนภูมิภาคตามกฎหมายว่าด้วยการประปาส่วนภูมิภาค หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ดำเนินกิจการการประปาแล้วแต่กรณี

(2) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดชักน้ำหรือวิดน้ำในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ โดยใช้เครื่องสูบน้ำ ระหัด แครง โชงโลง หรือเครื่องมืออื่นใดอันมีลักษณะเดียวกัน หรือทำให้น้ำในคลองดังกล่าวรั่วไหล เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ แล้วแต่กรณี และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น อย่างไรก็ดี ข้อห้ามนี้ไม่ใช้บังคับแก่การตักน้ำไปใช้เพื่อการอุปโภคหรือบริโภคในครัวเรือน (มาตรา 8)

(3) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดขุดหรือขยายคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำสร้างทำนบหรือปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างอื่นใดลงในเขตคลองดังกล่าว เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ แล้วแต่กรณี และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น ทั้งนี้ ในกรณีได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างในบริเวณคลองประปา คลองรับน้ำหรือคลองขังน้ำ ให้สิ่งก่อสร้างดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของการประปา (มาตรา 9)

(4) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเดินเรือในคลองประปา คลองรับน้ำหรือเขตหวงห้ามเว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค หรือหน่วยงานอื่นของรัฐแล้วแต่กรณี

และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น รวมถึงห้ามมิให้ผู้ใดใช้ถ่อค้ำ หรือจอดเรือในบริเวณที่มีป้ายหรือเครื่องหมายของการประปาแสดงว่าเป็นบริเวณที่ฝังท่อส่งน้ำดิบ (มาตรา 10 และมาตรา 11)

(5) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดทำลายหรือทำให้เสียหายแก่คันคลอง ประตูน้ำ ทำนบหรือเชื่อนของการประปา ท่อส่งน้ำดิบ หรือท่อผ่านคลอง สะพานข้ามคลองประปา สะพานข้ามคลองรับน้ำหรือสะพานข้ามคลองขังน้ำ (มาตรา 12)

(6) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดนำหรือปล่อยสัตว์ใดๆ ลงไปในคลองประปา คลองรับน้ำหรือเขตหวงห้าม ห้ามมิให้ผู้ใดเทหรือทิ้งสิ่งใดๆ หรือระบายหรือทำให้น้ำโสโครกลงไปในคลองประปาคลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งซากสัตว์ ขยะมูลฝอย หรือสิ่งปฏิกูลลงในเขตคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ ห้ามมิให้ผู้ใดซักผ้า ล้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรืออาบน้ำในเขตคลองประปา รวมถึงห้ามมิให้ผู้ใดเพาะปลูกพืชชนิดหนึ่งชนิดใดในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือเขตหวงห้าม (มาตรา 13 ถึงมาตรา 17)

(7) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดจับสัตว์น้ำในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือเขตหวงห้ามหรือในคลองขังน้ำซึ่งอยู่นอกเขตหวงห้าม โดยใช้เครื่องมือที่ปักหรือตักไว้ อันเป็นการกีดขวางการปฏิบัติงานของการประปา (มาตรา 18)

3.3.2.8 พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. 2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) การประปานครหลวง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1) สำรวจ จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบเพื่อใช้ในการประปา
2) ผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปาในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ และควบคุมมาตรฐานเกี่ยวกับระบบประปาเอกชนในเขตท้องที่ดังกล่าว
3) ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวเนื่องกับหรือเป็นประโยชน์แก่การประปา (มาตรา 6 และมาตรา 8)

(2) การผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปา และการจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบโดยการประปานครหลวง เป็นกิจการสาธารณูปโภค และให้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายอันว่าด้วยการนั้น (มาตรา 7)

(3) การประปานครหลวงมีอำนาจกระทำการต่างๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 6 อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

1) สร้าง ซื้อ จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม และดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการ และความสะดวกต่างๆ ของการประปานครหลวง
2) ซื้อ จัดหา เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน ถือกรรมสิทธิ์ ครอบครอง จำหน่าย หรือดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สินใดๆ

3) สำรวจและวางแผนจำหน่ายน้ำที่จะทำใหม่ หรือขยายเพิ่มเติมภายในเขตท้องที่ตามมาตรา 6(2)

4) กำหนดอัตราราคาขายน้ำ ค่าบริการ และความสะดวกต่างๆ ของการประปานครหลวง และจัดระเบียบเกี่ยวกับวิธีชำระราคาและค่าบริการ

5) กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับระบบประปาเอกชนในเขตท้องที่ตามมาตรา 6(2)

6) จัดระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้ และรักษาทรัพย์สินของการประปานครหลวง

7) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบกิจการประปา

8) เข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่น หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประโยชน์แก่กิจการของการประปานครหลวง

9) ว่าจ้างหรือรับจ้างประกอบกิจการประปา

10) ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง และนายหน้าในกิจการตามวัตถุประสงค์ของการประปานครหลวง

11) ทำการค้าและให้บริการต่างๆ เกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องใช้เกี่ยวกับกิจการประปา

12) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการประปานครหลวง (มาตรา 13)

(4) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของการประปานครหลวง (มาตรา 19)

(5) คณะกรรมการการประปานครหลวง มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการประปานครหลวง รวมถึงวางข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามมาตรา 13 (มาตรา 24)

(6) เพื่อประโยชน์ในการสร้าง และบำรุงรักษาระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ เช่น ท่อน้ำ ประตูน้ำ โรงสูบน้ำ เครื่องวัดจำนวนน้ำ ถังพักน้ำ และอุปกรณ์ต่างๆ ให้พนักงานมีอำนาจที่จะใช้สอย หรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใดๆ ซึ่งมิใช่โรงเรือนที่คนอยู่อาศัยเป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

1) การใช้สอย หรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจ สร้าง หรือบำรุงรักษาระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ หรือการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ

2) ได้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันที่จะใช้สอย หรือเข้าครอบครอง

3) ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ หรือผู้ทรงสิทธิอื่นเนื่องจากการกระทำของพนักงานดังกล่าวข้างต้น บุคคลเช่นว่านั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจากการประปานครหลวงได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันในจำนวนค่าทดแทน ให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย โดยให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ (มาตรา 36)

(7) เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ในระบบการส่งและการจำหน่ายน้ำ เมื่อมีได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (มาตรา 37)

(8) ในการส่ง และการจำหน่ายน้ำ การประปานครหลวงมีอำนาจเดินท่อน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ไป ใต้ เหนือ ตาม หรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ๆ ในเมื่อพื้นดินนั้นไม่ใช่พื้นดินอันเป็นที่ตั้งโรงเรือนการประปานครหลวงมีอำนาจกำหนดบริเวณที่ดินที่เดินท่อน้ำ และติดตั้งอุปกรณ์ โดยมีความกว้างจากพ่อน้ำต้านละไม่เกินสองเมตรห้าสิบเซนติเมตร สำหรับท่อน้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่แปดสิบเซนติเมตรขึ้นไป ในบริเวณที่กำหนดนี้ให้การประปานครหลวงมีอำนาจตัดฟันตันกิ่งหรือรากของตันไม้ หรือพืชผลอย่างใดๆ ได้ โดยต้องจ่ายคำทดแทนในการที่ใช้ที่ดิน และในการตัดฟันแล้วแต่กรณีให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองด้วยจำนวนเงินอันเป็นธรรม เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้ได้รับประโยชน์คุ้มคำในการกระทำนั้นอยู่ด้วยในบริเวณที่กำหนดตังกล่าวข้างตัน ให้การประปานครหลวงจัดทำเครื่องหมายแสดงเขตไว้ และห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือปลูกตันไม้ขึ้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากการประปานครหลวงเป็นหนังสือ ในการอนุญาตนั้นจะอนุญาตโดยมีเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นหรือตันไม้ที่ปลูกขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากการประปานครหลวงการประ ปานครหลวงมีอำนาจรื้อถอน หรือตัดโดยไม่จำต้องชดใช้คำทดแทน (มาตรา 38 วรรคหนึ่งและวรรคสอง และมาตรา 39)

(9) ในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย พนักงานอาจเข้าไปในสถานที่ของบุคคลใดๆ เพื่อตรวจ ซ่อมแซม หรือแก้ไขระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำได้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เมื่อได้แจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบแล้ว (มาตรา 40)

(10) เพื่อประโยชน์ในการผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปาให้เป็นไปตามมาตรฐาน ผู้ใดประสงค์จะดำเนินการสร้างระบบประปาเอกชน หรือขยายระบบประปาเอกชนที่มีอยู่ในเขตท้องที่ตามมาตรา 6(2) จะต้องได้รับความเห็นชอบของการประปานครหลวง และจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานที่การประปานครหลวงประกาศกำหนด ผู้ใดดำเนินการดังกลำาวโดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากการประปานคหลวงหรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานที่การประปานครหลวงประกาศกำหนดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห นึ่งหมื่นบาท (มาตรา 40 ทวิ วรรคหนึ่ง และมาตรา 41 ทวิ)

3.3.2.9 พระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ในการประกอบและส่งเสริมธุรกิจการประปาโดยการสำรวจ จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบ เพื่อใช้ในการผลิต จัดส่งและจำหน่ายน้ำประปา รวมทั้งการดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับธุรกิจการประปา เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การให้บริการสาธารณูปโภค โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐ และสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นสำคัญ (มาตรา 5)

(2) กปภ. มีอำนาจกระทำกิจการต่างๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

1) ถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองหรือทรัพยสิทธิต่างๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน ทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
2) สำรวจ วางแผน และพัฒนาแหล่งน้ำดิบ ตลอดจนจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบ
3) สำรวจ วางแผน และสร้างระบบการผลิต การส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา
4) กำหนดราคาจำหน่ายน้ำประปา อัตราค่าบริการ ค่าเครื่องอุปกรณ์ และค่าสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนวิธีการและเงื่อนไขในการชำระราคาและค่าตอบแทนดังกล่าว
5) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้น้ำประปา เพื่อประโยชน์ในการให้บริการสาธารณูปโภค
6) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการใช้ และบำรุงรักษาทรัพย์สินของ กปภ.
7) ถือหุ้น หรือเข้าเป็นหุ้นส่วน หรือร่วมกิจการกับบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แก่การประกอบและส่งเสริมธุรกิจของ กปภ. (มาตรา 7)

(3) กปภ. มีอำนาจดำเนินการเพื่อจำหน่ายน้ำประปาในเขตท้องที่ซึ่งอยู่นอกเขตที่การประปานครหลวงมีอำนาจดำเนินการ แต่ กปภ. อาจดำเนินการจำหน่ายน้ำประปาในเขตที่การประปา-นครหลวงมีอำนาจดำเนินการได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากการประปานครหลวงแล้ว (มาตรา 8)

(4) คณะกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของ กปภ. อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง วางข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 5 และมาตรา 7 วางข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้ และรักษาทรัพย์สินของ กปภ. (มาตรา 17)

(5) เพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงรักษาระบบการผลิต การส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา เช่น แหล่งน้ำดิบ ท่อน้ำ โรงสูบน้ำ เครื่องวัดปริมาณน้ำ ถังพักน้ำ โรงกรองน้ำ

ถังตกตะกอน และอุปกรณ์ต่างๆ ให้พนักงานและลูกจ้างมีอำนาจใช้สอย หรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมิใช่ที่อยู่อาศัยของบุคคลใดๆ เป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

1) การใช้สอยหรือครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจเพื่อสร้างหรือบำรุงรักษาระบบการผลิต การส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา หรือเป็นการจำเป็นสำหรับการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบการผลิต การส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา

2) กปภ. ได้บอกกล่าวให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าแล้วโดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่อาจติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้ ให้ประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน การประกาศให้ทำเป็นหนังสือปิดไว้ ณ ที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่และ ณ ที่ว่าการเขตหรือที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และการที่จะกระทำนั้นไว้ด้วย (มาตรา 29 วรรคหนึ่ง)

(7) ในการผลิต การส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา ให้ กปภ. มีอำนาจเดินท่อน้ำและติดตั้งอุปกรณ์ไปใต้ เหนือ ตาม หรือข้ามพื้นดินของบุคคลใดๆ ในเมื่อที่ดินนั้นมิใช่ที่ตั้งโรงเรือนสำหรับอยู่อาศัยให้ กปภ. มีอำนาจกำหนดบริเวณที่ดินที่เดินท่อน้ำและติดตั้งอุปกรณ์โดยมีความกว้างจากท่อน้ำด้านละไม่เกินสองเมตรห้าสิบเซนติเมตรสำหรับท่อน้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่แปดสิบเซติเมตรขึ้นไปและให้ กปภ. ทำเครื่องหมายแสดงเขตไว้ในบริเวณดังกล่าวตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในบริเวณที่กำหนดดังกล่าวข้างต้นให้ กปภ. มีอำนาจรื้อถอนสิ่งที่สร้างหรือทำขึ้น หรือตัดฟัน ตัน กิ่ง หรือรากของต้นไม้ หรือพืชผลอย่างใดๆ ได้โดยต้องจ่ายค่าทดแทนในการที่ใช้ที่ดิน และในการรื้อถอนหรือตัดฟัน แล้วแต่กรณี ให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองด้วยจำนวนเงินอันเป็นธรรม เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้ได้รับประโยชน์คุ้มค่าในการกระทำนั้นอยู่ด้วย (มาตรา 30 วรรคหนึ่งถึงวรรคสาม)

(8) ในบริเวณที่กำหนดเป็นที่ดินที่เดินท่อน้ำและติดตั้งอุปกรณ์ ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ลูกต้นไม้ หรือกระทำการใดๆ อันอาจทำให้เกิดอันตรายหรือเป็นอุปสรรคต่อระบบการผลิต การส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก กปภ. เป็นหนังสือในการอนุญาตนั้นจะอนุญาตโดยมีเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยก็ได้ บรรดาโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ต้นไม้ หรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกขึ้น หรือทำขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตจาก กปภ. ให้ กปภ. มีอำนาจรื้อถอน ขนย้ายตัดฟัน หรือกระทำการใดๆ ได้ตามควรแก่กรณี โดยไม่จำต้องชดใช้ค่าเสียหาย และผู้ฝ่าฝืนต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้นด้วย (มาตรา 31)

(9) ในกรณีจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อป้องกันอันตรายหรือความเสียหายพนักงานและลูกจ้างอาจเข้าไปในที่ดินหรือสถานที่ของบุคคลใดๆ เพื่อตรวจ ซ่อมแซม หรือแก้ไขระบบการผลิต การส่งและการจำหน่ายน้ำประปาได้ แต่ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้นด้วย ก็ให้พนักงานหรือลูกจ้างแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบก่อน (มาตรา 32 วรรคหนึ่ง)

(10) เมื่อ กปภ. มีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ในการวางหรือจัดสร้างระบบการผลิต การส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา ถ้าไม่สามารถตกลงในเรื่องการโอนกันได้ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (มาตรา 33)

(11) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กปภ. เพื่อการนี้จะสั่งให้ กปภ. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของกปภ. ที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล หรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการ ตามนโยบายของรัฐบาล หรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการได้(มาตรา 46)

3.3.2.10 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) กำหนดบทนิยามคำว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา 4)

(2) กำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่

1) จัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภา
2) กำหนดการจัดระบบการบริการสาธารณะตามอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง
3) กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการกระจายอำนาจการอนุมัติหรือการอนุญาตตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้ต้องขออนุมัติหรือขออนุญาตไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการประชาชน และการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นๆ เป็นสำคัญ

5) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง (มาตรา 12)

(3) ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีอำนาจและหน้าที่

1) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ
2) รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ
3) ร่วมมือและประสานงานกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
4) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (มาตรา 15)

(4) ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่นๆ การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การผังเมือง (มาตรา 16)

(5) ภายใต้บังคับมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น (มาตรา 17)

(6) ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา 16 และมาตรา 17 (มาตรา 18)

(7) ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในส่วนใด (มาตรา 20)

(8) บรรดาอำนาจและหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐตามกฎหมายรัฐอาจมอบอำนาจและหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทนได้ ในการดำเนินงานตามอำนาจและหน้าที่ที่ระบุไว้ในมาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 และมาตรา 19 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจร่วมมือกันดำเนินการหรืออาจร้องขอให้ รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น แล้วแต่กรณี ดำเนินการแทนได้ (มาตรา 21)

3.3.2.11 พระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 5 กำหนดบทนิยามขึ้นใช้บังคับ ดังต่อไปนี้

“จังหวัด” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“อำเภอ” หมายความว่า อำเภอตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงกิ่งอำเภอด้วย

“ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด” หมายความว่า ข้าราชการที่ปฏิบัติกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและได้รับเงินเดือนโดยมีอัตราเงินเดือนและตำแหน่งในงบประมาณที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดขึ้น

“ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น นอกจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“ข้อบัญญัติ” หมายความว่า ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(2) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 6)

(3) ในจังหวัดหนึ่งให้มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น และกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ เขตจังหวัด (มาตรา 7 และมาตรา 8)

(4) สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น โดยในอำเภอหนึ่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้หนึ่งคน (มาตรา 9)

(5) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่

1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ และนโยบาย
2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
3) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
4) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด
5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น (มาตรา 35/5)

(6) องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

1) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
2) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
3) สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
4) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
5) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
6) ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนในการดูแลการจราจรและการรักษาความสงบเรียบร้อย
7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9) จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

10) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาค อาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 45)

(7) การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (มาตรา 45/1)

(8) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดได้ เมื่อได้รับความยินยอมจากราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 46)

(9) กิจการใดเป็นกิจการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพึงจัดทำตามอำนาจหน้าที่ ถ้าองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่จัดทำ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการนั้นได้ ในกรณีที่ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการดังกล่าว ให้คิดค่าใช้จ่ายและค่าภาระต่างๆ ตามความเป็นจริงได้ตามอัตราและระยะเวลาที่เหมาะสม (มาตรา 47)

(10) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น โดยเรียกค่าบริการได้ โดยตราเป็นข้อบัญญัติ (มาตรา 48)

(11) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมอบให้เอกชนกระทำกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทนที่เกี่ยวข้องแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดเสียก่อน (มาตรา 49 วรรคหนึ่ง)

(12) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจออกข้อบัญญัติเพื่อเก็บค่าธรรมเนียมใดๆ จากผู้ซึ่งใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีขึ้นได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (มาตรา 69)

(13) ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ และระเบียบข้อบังคับของทางราชการ เพื่อการนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ (มาตรา 77 วรรคหนึ่ง)

3.3.2.12 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) การจัดตั้งเทศบาล ได้กำหนดให้ท้องถิ่นที่มีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาลให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้นๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้เทศบาลเป็นทบวงการเมือง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น (มาตรา 7)

(2) เมื่อมีการจัดตั้งเทศบาลตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาลในระหว่า งที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่จัดตั้งเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ปลัดเทศบาล และให้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราว จนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี (มาตรา 8)

(3) เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 9)

(4) เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 10)

(5) เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 11)

(6) องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี (มาตรา 14)

(7) สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามจำนวน ดังต่อไปนี้

1) สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบสองคน

2) สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบแปดคน

3) สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนยี่สิบสี่คน

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 15)

(8) สมาชิกสภาเทศบาลย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนในเขตเทศบาลนั้น และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใดๆ (มาตรา 18)

(9) สภาเทศบาลมีประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่ง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล ประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาเทศบาล (มาตรา 20)

(10) ประธานสภาเทศบาล มีหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาเทศบาลให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล รองประธานสภาเทศบาล มีหน้าที่กระทำกิจการแทนประธานสภาเทศบาลในเมื่อประธานสภาเทศบาลไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ (มาตรา 21)

(11) ให้กระทรวงมหาดไทยวางระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาลไว้ (มาตรา 23)

(12) ให้เทศบาลมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 48 ทวิ)

(13) นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่

1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย
2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล
3) วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
4) รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ
5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น (มาตรา 48 เตรส)

(14) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น เป็นต้น

การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (มาตรา 50)

(15) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใดๆ ในเขตเทศบาล เพื่อให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ เป็นต้น (มาตรา 51)

(16) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล เพื่อกิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50 ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ เป็นต้น (มาตรา 53)

(17) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล เพื่อกิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53 กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง การส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว เป็นต้น (มาตรา 56)

3.3.2.13 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามขึ้นใช้บังคับ ดังต่อไปนี้

“หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“นายอำเภอ” หมายความรวมถึงปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย

“ตำบล” หมายความว่า ตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ที่อยู่นอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และในกรณีที่ตำบลใดมีพื้นที่อยู่ทั้งในและนอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ให้หมายความถึงเฉพาะพื้นที่ที่อยู่นอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

(2) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 5 วรรคหนึ่ง)

(3) ในตำบลหนึ่งให้มีสภาตำบลสภาหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้สภาตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยสภาตำบลประกอบด้วยสมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านของทุกหมู่บ้านในตำบล และแพทย์ประจำตำบล และสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นสมาชิกสภาตำบลหมู่บ้านละหนึ่งคน (มาตรา 6 และมาตรา 7)

สภาตำบลมีกำนันเป็นประธานสภาตำบล และมีรองประธานสภาตำบลคนหนึ่งซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากสมาชิกสภาตำบลตามมติของสภาตำบล (มาตรา 16)

(4) สภาตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลตามแผนงานโครงการ และงบประมาณของสภาตำบล เสนอแนะส่วนราชการในการบริหารราชการและพัฒนาตำบล ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 22)

(5) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย สภาตำบลอาจดำเนินกิจการภายในตำบล เกี่ยวกับการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก จัดให้มีและรักษาทางระบายน้ำ และรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล รวมถึงคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (มาตรา 23)

(6) ในการจัดทำโครงการหรือแผนงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในพื้นที่ตำบลใด ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นคำนึงถึงแผนพัฒนาตำบลนั้นด้วย (มาตรา 26)

(7) ในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบล ให้ประธานสภาตำบลเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินกิจการตามมติของสภาตำบล (มาตรา 27)

(8) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด สภาตำบลอาจทำกิจการนอกเขตสภาตำบล หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเพื่อทำกิจการร่วมกันได้เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน (มาตรา 28)

(9) การกำกับดูแลสภาตำบล ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ หากปรากฏว่าสภาตำบลกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งยุบสภาตำบลได้ตามคำเสนอแนะของนายอำเภอ (มาตรา 38 วรรคหนึ่ง และ มาตรา 39 วรรคหนึ่ง)

(10) สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยในวรรคสอง อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาในประกาศนั้นให้ระบุชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย ทั้งนี้ สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น (มาตรา 40 วรรคหนึ่ง และมาตรา 41 ทวิ)

(11) สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้กำหนดเขตใหม่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยด้วย (มาตรา 41 ตรี)

(12) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการเทศบาล อาจจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลได้โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย (มาตรา 42 วรรคหนึ่ง)

(13) องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นโดยองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 43 และมาตรา 44)

(14) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนเขตเลือกตั้งละหนึ่งคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น (มาตรา 45 วรรคหนึ่ง)

(15) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
3) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ (มาตรา 46)

(16) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 58)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่

1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ
2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล
3) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
4) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 59)

(17) องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วม ดังนี้

1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (มาตรา 67)

(18) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วม ดังนี้

1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

2) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

3) การผังเมือง (มาตรา 68)

(19) อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 66 มาตรา 67 และมาตรา 68 นั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใดๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าวให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย (มาตรา 69)

(20) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ (มาตรา 70)

(21) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติ หรือให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ (มาตรา 71)

(22) ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ (มาตรา 90)

3.3.2.14 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) การจัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ให้กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีระเบียบการบริหารตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอาณาเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร (มาตรา 6)

(2) การบริหารกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (มาตรา 9)

(3) สภากรุงเทพมหานครประกอบด้วยสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจำนวนเขตละหนึ่งคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขต ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 10)

(4) สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญของสภากรุงเทพมหานคร วิธีการประชุม การเสนอและพิจารณาร่างข้อบัญญัติ การเสนอญัตติ การปรึกษา การอภิปราย การลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การรักษาระเบียบ และความเรียบร้อย และกิจการอื่นอันเป็นหน้าที่ของสภากรุงเทพมหานคร (มาตรา 29)

(5) ให้กรุงเทพมหานครมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนหนึ่งซึ่งราษฎรเลือกตั้งขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายรำด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นกำหนด(มาตรา 44)

(6) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่

1) กำหนดนโยบายและบริหารราชการของกรุงเทพมหานครให้เป็นไป

2) สั่ง อนุญาต อนุมัติเกี่ยวกับราชการของกรุงเทพมหานคร

3) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการ

4) วางระเบียบเพื่อให้งานของกรุงเทพมหานครเป็นไปโดยเรียบร้อยอันดีของท้องถิ่น

5) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร (มาตรา 49)

(7) ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร และให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายอื่นได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี หรือคณะเทศมนตรีแล้วแต่กรณี โดยอนุโลม ทั้งนี้ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (มาตรา 50)

(8) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องดังต่อไปนี้

1) การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทั้งนี้ ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

2) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3) การผังเมือง

4) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

5) การขนส่ง

6) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ

7) การควบคุมอาคาร

8) การพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

9) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม

10) การสาธารณูปโภค

11) หน้าที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายระบุให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ เทศบาลนคร หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย หรือที่กฎหมายระบุเป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานครบรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจะมอบให้กรุงเทพมหานครปฏิบัติก็ได้ โดยให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ทำเป็นข้อบังคับหรือประกาศต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (มาตรา 89)

(9) ถ้ากิจการใดอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครอาจดำเนินการนั้นร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นได้โดยจัดตั้งเป็นองค์การเรียกว่า สหการ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วยผู้แทนของกรุงเทพมหานคร ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

การจัดตั้งสหการจะกระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้กำหนดชื่อ อำนาจหน้าที่ และวิธีดำเนินงาน เมื่อจะยุบเลิกสหการให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้ระบุวิธีจัดการทรัพย์สินไว้ด้วย (มาตรา 95)

(10) กรุงเทพมหานครอาจออกข้อบัญญัติเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใดๆ จากผู้ซึ่งใช้หรือได้ประโยชน์จากบริการสาธารณะที่กรุงเทพมหานคร จัดให้มีขึ้นได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (มาตรา 114)

3.3.2.15 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องต่างๆ รวมถึงกำหนดมาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และวิธีดำเนินการเพื่อตรวจสอบควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน โดยกฎกระทรวงดังกล่าวจะกำหนดให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปทุกท้องถิ่นหรือให้ใช้บังคับเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งก็ได้ และในกรณีที่กฎกระทรวงดังกล่าวจะสมควรกำหนดให้เรื่องที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิควิชาการหรือเป็นเรื่องที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วตามสภาพสังคมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 6)

(2) ในกรณีที่เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขโดยเร่งด่วน อธิบดีกรมอนามัยมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของวัตถุหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายดังกล่าวระงับการกระทำหรือให้กระทำการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายเช่นว่านั้นได้ตามที่เห็นสมควรถ้าบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาตามสมควร อธิบดีกรมอนามัยจะสั่งให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขปฏิบัติการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายดังกล่าวนั้นแทนก็ได้ (มาตรา 8)

(3) คณะกรรมการสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบาย แผนงานและมาตรการเกี่ยวกับการสาธารณสุข และพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องใดๆ เกี่ยวกับการสาธารณสุขตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมอบหมาย ให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง และต่อราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดโครงการและประสานงานระหว่างส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นต้น (มาตรา 10)

(4) กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชนรวมทั้งการระงับเหตุรำคาญด้วย ตลอดทั้งการดูแล ปรับปรุง บำรุงรักษา บรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คู คลอง และสถานที่ต่างๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ ในการนี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับ กำจัดและควบคุมเหตุรำคาญต่างๆ ได้ (มาตรา 26)

(5) เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตลาด ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย การจัดให้มีที่รวบรวมหรือกำจัดสิ่งปฏิกูล

หรือมูลฝอย การระบายน้ำทิ้ง การระบายอากาศ การจัดให้มีการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ (มาตรา 35)

3.3.2.16 พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนอกจากที่รกร้างว่างเปล่า และหมายความรวมถึงถนนและทางน้ำด้วย

“สถานสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เป็นสาธารณะสำหรับประชาชนใช้เพื่อการบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจ หรือการชุมนุม

“ทางน้ำ” หมายความว่า ทะเล ทะเลสาบ หาดทรายชายทะเล อ่างเก็บน้ำ แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง คันคลอง บึง คู ลำราง และหมายความรวมถึงท่อระบายน้ำด้วย

(2) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเทหรือทิ้งกรวด หิน ดิน เลน ทราย หรือเศษวัตถุก่อสร้างลงในทางน้ำ หรือกองไว้ หรือกระทำด้วยประการใดๆ ให้วัตถุดังกล่าวไหลหรือตกลงในทางน้ำ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวจัดการขนย้ายวัตถุดังกล่าวออกไปให้ห่างจากทางน้ำภายในระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด และถ้าการกระทำผิดดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำหรือทำให้ท่อระบายน้ำ คู คลอง ตื้นเขิน ให้มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวแก้ไขให้ทางน้ำดังกล่าวคืนสู่สภาพเดิม (มาตรา 23)

(3) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเท ปล่อยหรือระบายอุจจาระหรือปัสสาวะจากอาคารหรือยานพาหนะลงในทางน้ำ (มาตรา 30)

(4) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเท หรือทิ้งสิ่งปฏิกูล มูลฝอย น้ำโสโครกหรือสิ่งอื่นใดลงบนถนนหรือในทางน้ำ (มาตรา 33)

3.3.2.17 พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 5 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“การประมง” หมายความว่า การทำการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การดูแลรักษาสัตว์น้ำ การแปรรูปสัตว์น้ำ และหมายความรวมถึงการกระทำใดๆ ที่เป็นการสนับสนุนการทำการประมง

“ทำการประมง” หมายความว่า ค้นหา ล่อ จับ ได้มา หรือเก็บสัตว์น้ำ หรือการกระทำใดๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อล่อ จับ ได้มา หรือเก็บสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำ

“ประมงน้ำจืด” หมายความว่า การทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำที่อยู่ในน่านน้ำภายใน

“การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์น้ำหรือการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำทั้งโดยวิธีธรรมชาติ วิธีผสมเทียม หรือวิธีอื่นใดในที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำในช่วงใดของวงจรชีวิตสัตว์น้ำนั้น

“ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ” หมายความว่า บ่อ คอก กระชัง หรือที่ที่ใช้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำลักษณะอื่นใด ไม่ว่าจะอยู่ในที่ดินของเอกชน หรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือในที่จับสัตว์น้ำใดๆ ที่ผู้ขุด ผู้สร้าง ผู้จัดทำ เจ้าของ หรือผู้ครอบครองมีความมุ่งหมายโดยตรงที่จะใช้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

“การทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย” หมายความว่า การทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมาย การทำการประมงที่ไม่ได้รายงาน และการทำการประมงโดยไร้กฎเกณฑ์

(2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้ (มาตรา 6)

(3) คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย และกำกับการบริหารจัดการการประมง เช่น กำหนดนโยบายการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศ กำหนดแนวทางและเป้าหมายในการพัฒนาการประมงของประเทศให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและสิ่งแวดล้อม กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เหมาะสมและสามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน (มาตรา 19)

(4) ห้ามมิให้ผู้ใดปล่อย เท ทิ้ง ระบาย หรือทำให้วัตถุอันตรายตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดลงสู่ที่จับสัตว์น้ำ หรือปล่อย เท ทิ้ง ระบาย หรือทำให้สิ่งใดลงสู่ที่จับสัตว์น้ำในลักษณะที่เป็นอันตรายแก่สัตว์น้ำ หรือทำให้ที่จับสัตว์น้ำเกิดมลพิษในลักษณะที่เป็นอันตรายแก่สัตว์น้ำ (มาตรา 58)

(5) กำหนดให้ผู้ที่กระทำโดยเจตนาหรือโดยประมาททำให้ที่จับสัตว์น้ำเกิดมลพิษในลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สัตว์น้ำ ต้องรับผิดในค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการช่วยเหลือหรือป้องกันชีวิตสัตว์น้ำและทำให้ที่จับสัตว์น้ำฟื้นฟูกลับสู่สภาพตามธรรมชาติ ทั้งนี้ ตามที่อธิบดีกรมประมงกำหนด (มาตรา 59)

(6) ในกรณีที่ปรากฏว่าในที่จับสัตว์น้ำแห่งใดเกิดสภาวะมลพิษ หรือมีการปนเปื้อนของสารพิษหรือสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อมนุษย์หรือต่อสัตว์น้ำเกินมาตรฐานที่อธิบดีกรมประมงประกาศกำหนด อธิบดีมีอำนาจประกาศห้ามทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำแห่งนั้นภายในเวลาที่กำหนดได้ (มาตรา 100)

3.3.2.18 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“เรือ” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิด ไม่ว่าจะใช้เพื่อบรรทุกลำเลียง โดยสาร ลาก จูง ดัน ยก ขุดหรือลอก รวมทั้งยานพาหนะอย่างอื่นที่สามารถใช้ในน้ำได้ทำนองเดียวกัน

"เจ้าท่า" หมายความว่า อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย

(2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้

1) กำหนดแนวแม่น้ำลำคลองหรือทะเลอาณาเขตแห่งใดเป็นเขตท่าเรือและเขตจอดเรือ

2) กำหนดทางเดินเรือทั่วไปและทางเดินเรือในเขตท่าเรือนอกจากทางเดินเรือในเขตท่าเรือกรุงเทพฯ

3) กำหนดแนวทะเลแห่งใดภายในน่านน้ำไทยเป็นเขตควบคุมการเดินเรือ (มาตรา 12)

(3) ให้เจ้าท่าโดยคำแนะนำของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจประกาศกำหนดแนวแม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ หรือทะเลอาณาเขต เป็นเขตห้ามจอดเรือหรือแพ (มาตรา 45/1 วรรคหนึ่ง)

(4) ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งห้ามใช้และให้แก้ไขท่ารับส่งคนโดยสาร ท่ารับส่งสินค้า ท่าเทียบเรือและแพในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย ซึ่งมีสภาพไม่ปลอดภัยในการใช้ หรืออาจเกิดอันตรายแก่ประชาชนหรือแก่การเดินเรือ โดยแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบเป็นหนังสือ ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้ปิดคำสั่งไว้ ณ ท่ารับส่งคนโดยสาร ท่ารับส่งสินค้า ท่าเทียบเรือ หรือแพนั้น และให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองได้รับคำสั่งนั้นแล้ว (มาตรา 46 ทวิ)

(5) ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำเข้าไปเหนือน้ำ ในน้ำ และใต้น้ำของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยหรือบนชายหาดของทะเลดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า (มาตรา 117 วรรคหนึ่ง)

(6) ห้ามมิให้ผู้ใดเท ทิ้ง หรือทำด้วยประการใดๆ ให้หิน กรวด ทราย ดิน โคลน อับเฉา สิ่งของหรือสิ่งปฏิกูลใดๆ ยกเว้นน้ำมันและเคมีภัณฑ์ลงในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือทะเลภายในน่านน้ำไทย อันจะเป็นเหตุให้เกิดการตื้นเขิน ตกตะกอนหรือสกปรก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียในการขจัดสิ่งเหล่านั้นด้วย (มาตรา 119)

(7) ห้ามมิให้ผู้ใดเท ทิ้ง หรือทำด้วยประการใดๆ ให้น้ำมันและเคมีภัณฑ์หรือสิ่งใดๆ ลงในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบอันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยอันอาจจะเป็นเหตุให้เกิดเป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิตหรือต่อสิ่งแวดล้อมหรือเป็นอันตรายต่อการเดินเรือในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบดังกล่าว ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวาง

โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการแก้ไขสิ่งเป็นพิษหรือชดใช้ค่าเสียหายเหล่านั้นด้วย (มาตรา 119 ทวิ)

(8) ให้เจ้าท่ามีหน้าที่ดูแล รักษาและขุดลอกร่องน้ำ ทางเรือเดิน แม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบและทะเลภายในน่านน้ำไทย

ห้ามมิให้ผู้ใดขุดลอก แก้ไข หรือทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเปลี่ยนแปลงร่องน้ำ ทางเรือเดิน แม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบหรือทะเลภายในน่านน้ำไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาทและให้เจ้าท่าสั่งให้หยุดกระทำการดังกล่าว (มาตรา 120)

3.3.2.19 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“สิ่งแวดล้อม” หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์ได้ทำขึ้น

“คุณภาพสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า ดุลยภาพของธรรมชาติ อันได้แก่ สัตว์ พืช และทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ และสิ่งที่มนุษย์ได้ทำขึ้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชน และความสมบูรณ์สืบไปของมนุษยชาติ

“มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า ค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำ อากาศ เสียง และสภาวะอื่นๆ ของสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

“เขตอนุรักษ์” หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตสงวนเพื่อการท่องเที่ยว และเขตพื้นที่คุ้มครองอย่างอื่นเพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติตามที่มีกฎหมายกำหนด

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง

(2) ให้นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน (มาตรา 11 วรรคหนึ่ง)

(3) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจและหน้าที่

1) เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี
2) กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม
3) พิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

4) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

5) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร และการส่งเสริมการลงทุนเพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี

6) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี (มาตรา 13)

(4) ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และบุคคลอื่น ส่งเอกสารการสำรวจผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของโครงการและแผนงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลนั้นมาพิจารณา ในการนี้อาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วย หากเห็นว่าโครงการและแผนงานใดอาจจะทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เสนอมาตรการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป (มาตรา 19 วรรคหนึ่ง)

(5) ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คณะกรรมการผู้ชำนาญการ หรือคณะอนุกรรมการ อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม (มาตรา 20)

(6) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจมอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ หรือกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอมายังคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ (มาตรา 21)

(7) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องต่อไปนี้

1) มาตรฐานคุณภาพน้ำในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน โดยจำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำในแต่ละพื้นที่

2) มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งรวมทั้งบริเวณพื้นที่ปากแม่น้ำ

3) มาตรฐานคุณภาพน้ำบาดาล

การกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้น จะต้องอาศัยหลักวิชาการ กฎเกณฑ์ และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องด้วย (มาตรา 32)

(8) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจัดทำแผนปฏิบัติการเรียกว่า “แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม” เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ทั้งนี้ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนงานหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น (มาตรา 35)

(9) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาจจัดทำเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาวได้ตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วยแผนงาน และแนวทางการดำเนินงานในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1) การจัดการคุณภาพอากาศ น้ำ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่นๆ
2) การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
3) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
4) การประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินกองทุนที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
5) การจัดองค์กรและระเบียบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และระหว่างส่วนราชการกับเอกชน รวมทั้งการกำหนดอัตรากำลังพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
6) การตรากฎหมายและออกกฎข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
7) การตรวจสอบ ติดตาม และวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (มาตรา 36)

3.3.2.20 พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามคำว่า “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

(2) ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควร รัฐมนตรีจะลดหรือยกเว้นค่าภาคหลวงให้บุคคลซึ่งประสบภัยพิบัติสาธารณะตามความจำเป็นเฉพาะรายก็ได้ (มาตรา 9 ทวิ 11)

(3) เพื่อบำบัดปัดป้องภยันตรายซึ่งมีมาเป็นสาธารณะโดยฉุกเฉินแก่ไม้หรือของป่าในป่าใด พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งผู้รับอนุญาตหรือผู้รับสัมปทานในป่านั้นหรือป่าที่ใกล้เคียง รวมทั้งคนงานหรือผู้รับจ้างของผู้รับอนุญาตหรือผู้รับสัมปทานให้ให้ความช่วยเหลือด้วยแรงงานหรือสิ่งของตามที่จำเป็นแก่การนั้นได้ (มาตรา 65)

(4) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ใดในเขตสัมปทานเพื่อประโยชน์ในการสร้างเขื่อนชลประทานหรือเขื่อนพลังน้ำ หรือเพื่อการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือความมั่นคงของชาติ หรือเพื่อรักษาความสมดุลของสภาพแวดล้อมหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการ ดังต่อไปนี้

1) ให้สัมปทานที่มีพื้นที่สัมปทานทับพื้นที่ดังกล่าวสิ้นสุดลงทั้งแปลง
2) ให้ผู้รับสัมปทานหยุดการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานเป็นการชั่วคราวในพื้นที่ดังกล่าวตามระยะเวลาที่เห็นสมควร
3) ตัดเขตพื้นที่ดังกล่าวออกจากพื้นที่ในสัมปทาน (มาตรา 68 ทวิ)

(5) นอกจากการสิ้นสุดลงตามอายุของสัมปทาน หรือตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัมปทาน หรือตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น สิทธิการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานในเขตพื้นที่สัมปทานทั้งแปลงหรือบางส่วน ย่อมสิ้นสุดลงเมื่อพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตที่กำหนดให้เป็น

1) อุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือ
2) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (มาตรา 68 ตรี)

3.3.2.21 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“ป่า” หมายความว่า ที่ดิน รวมตลอดถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมาย

“ป่าสงวนแห่งชาติ” หมายความว่า ป่าที่ได้กำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมป่าไม้

(2) ในจังหวัดใดที่มีป่าสงวนแห่งชาติ ให้มี “คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด” มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรการในการควบคุมดูแล และการส่งเสริมการปลูกป่า รวมทั้งการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับแนวทางที่อธิบดีกำหนด ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวต้องกำหนดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในพื้นที่ด้วย (มาตรา 11)

(3) ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ เว้นแต่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 14)

(4) ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 14 ถ้าได้กระทำเป็นเนื้อที่เกินยี่สิบห้าไร่ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ต้นน้ำลำธาร หรือพื้นที่ชายฝั่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท (มาตรา 31)

3.3.2.22 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“สัตว์ป่า” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดซึ่งโดยทั่วไปย่อมเกิดและดำรงชีวิตอยู่ในธรรมชาติอย่างเป็นอิสระ และให้หมายความรวมถึงไข่และตัวอ่อนของสัตว์เหล่านั้นด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึงสัตว์พาหนะตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ สัตว์ซึ่งได้รับการยอมรับในทางวิชาการว่าสายพันธุ์นั้นเป็นสัตว์บ้านไม่ใช่สัตว์ป่า และสัตว์ที่ได้มาจากการสืบพันธุ์ของสัตว์ดังกล่าว

(2) ผู้ใดจะจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี โดยยื่นเอกสารโครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ บัญชีรายการชนิดและจำนวนสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าที่มีหรือจะมีไว้ในครอบครองโดยต้องแสดงหลักฐานการได้มา พร้อมด้วยแผนที่แสดงที่ตั้ง แบบแปลน และแผนผังของสวนสัตว์

โครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ และแบบแปลนและแผนผังของสวนสัตว์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1) การจัดการพื้นที่เลี้ยงและจัดแสดงสัตว์
2) การสุขาภิบาล การบำบัดน้ำเสีย การกำจัดของเสีย และการควบคุมโรค
3) การปฏิบัติการและมาตรการฉุกเฉินต่างๆ (มาตรา 33)

(3) คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ

1) พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการขยายหรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
2) เสนอแนะนโยบายและมาตรการที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองและดูแลรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และพื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่า

3) ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

4) กำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อการอนุรักษ์และเพาะพันธุ์สัตว์ป่า การค้าสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า และการประกอบกิจการสวนสัตว์

5) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ (มาตรา 45)

(4) เมื่อปรากฏว่าบริเวณพื้นที่ใดมีสภาพธรรมชาติสมควรต้องอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าอย่างปลอดภัย และรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า ตลอดจนคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศให้คงเดิม เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า” (มาตรา 47)

(5) ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำด้วยประการใดให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้น เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ หรือปิดกั้นหรือทำให้กีดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก (มาตรา 55)

(6) ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเป็นกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งต้องเข้าไปปฏิบัติการตามหน้าที่ (มาตรา 53)

(7) ความในมาตรา 53 หรือมาตรา 55 มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีดังต่อไปนี้

1) มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินเพื่อการป้องกันภยันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน หรือเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติ อันเป็นสาธารณะ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการใดแล้วให้รายงานต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อทราบโดยมิชักช้า

2) เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือการสำรวจการศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาธรรมชาติ หรือเพื่ออำนวยความปลอดภัย หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป

ในการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินเพื่อการป้องกันภยันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน หรือเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่น

ช่วยเหลือในการกระทำดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อทราบ และให้ถือว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 56)

(8) เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดตัด โค่น แผ้วถาง เผา ทำลาย ต้นไม้หรือพฤกษชาติอื่น หรือทำลาย ทำให้เสื่อมสภาพขุด เก็บ ซื้งแร่ ดิน หิน กรวด ทราย ลูกรัง ของป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติใดๆ หรือเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์หรือสัตว์ป่า หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้น หรือเหือดแห้ง เป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือเมื่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ

ความที่กล่าวข้างต้นมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติการเพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือการคุ้มครอง รักษาหรือช่วยเหลือสัตว์ป่า (มาตรา 67)

3.3.2.23 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“อุทยานแห่งชาติ” หมายความว่า พื้นที่ที่มีความโดดเด่นสวยงามทางธรรมชาติเป็นพิเศษหรือมีความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสัตว์ป่าหรือพืชป่าประจำถิ่นที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ หรือโดดเด่นด้านธรณีวิทยา หรือมรดกทางวัฒนธรรมที่สมควรสงวนหรืออนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์ของคนในชาติหรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติหรือนันทนาการของประชาชนอย่างยั่งยืน

“วนอุทยาน” หมายความว่า พื้นที่ที่มีสภาพธรรมชาติสวยงามเหมาะแก่การสงวนรักษาไว้ให้เป็นแหล่งคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติหรือนันทนาการของประชาชนโดยส่วนรวม

(2) คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ

1) กำหนดนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ
2) เสนอแนะการกำหนดพื้นที่ใดเป็นอุทยานแห่งชาติ การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

3) พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่ใดเป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ รวมทั้งการขยายหรือการเพิกถอนวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

4) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ (มาตรา 16)

(3) ภายในอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นการเปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ทะเล ท่วมท้น เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ หรือปิดกั้นหรือทำให้กีดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก (มาตรา 19)

(4) ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินที่จะต้องกระทำการหรืองดเว้นการกระทำใดๆ ในอุทยานแห่งชาติเพื่อช่วยเหลือหรือป้องกันภยันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา 19 ในการนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการกระทำดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดีเพื่อทราบ (มาตรา 25)

(5) ผู้ใดยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ถ้าได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือพื้นที่เปราะบางของระบบนิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา 41)

3.3.2.24 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้โรงงานตามประเภทชนิดหรือขนาดใดเป็นโรงงานจำพวกที่ 1 โรงงานจำพวกที่ 2 หรือโรงงานจำพวกที่ 3 แล้วแต่กรณี โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการควบคุมดูแล การป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ การป้องกันความเสียหาย และการป้องกันอันตรายตามระดับความรุนแรงของผลกระทบที่จะมีต่อประชาชนหรือสิ่งแวดล้อม (มาตรา 7)

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการประกอบกิจการโรงงานให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อให้โรงงานจำพวกใดจำพวกหนึ่งหรือทุกจำพวกต้องปฏิบัติตามในเรื่องการกำหนดมาตรฐานและวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใดๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน (มาตรา 8)

(2) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าผู้ประกอบกิจการโรงงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการประกอบกิจการโรงงานมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขหรือปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ (มาตรา 37)

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ถ้ามีเหตุที่ทางราชการสมควรเข้าไปดำเนินการแทน ให้ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือมอบหมายให้บุคคลใดๆ เข้าจัดการแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งนั้นได้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าจัดการนั้นตามจำนวนที่จ่ายจริงรวมกับเบี้ยปรับในอัตราร้อยละสามสิบต่อปีของเงินจำนวนดังกล่าว

ถ้าทางราชการได้เข้าไปจัดการแก้ไขปัญหามลพิษหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงงาน ให้ขอรับเงินช่วยเหลือจากกองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการได้ และเมื่อได้รับเงินตามวรรคหนึ่งจากผู้ประกอบกิจการโรงงานแล้วให้ชดใช้เงินช่วยเหลือที่ได้รับมาคืนแก่กองทุนสิ่งแวดล้อมดังกล่าวต่อไป (มาตรา 42)

3.2.2.25 พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) ให้จัดตั้งการนิคมอุตสาหกรรมขึ้น เรียกว่า “การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “กนอ.” และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1) การจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินที่เหมาะสมเพื่อจัดตั้งหรือขยายนิคม-อุตสาหกรรมหรือเพื่อดำเนินธุรกิจอื่นที่เป็นประโยชน์ หรือเกี่ยวเนื่องกับ กนอ.
2) การปรับปรุงที่ดินที่ กนอ. ได้มา รวมทั้งจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในการดำเนินงานและการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพเพื่อให้บริการแก่ผู้ประกอบอุตสาหกรรม ผู้ประกอบพาณิชยกรรม และผู้ประกอบกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบพาณิชยกรรม รวมตลอดทั้งการจัดให้มีและบริหารจัดการกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค ที่พักอาศัย การขนส่งทางบกและทางน้ำ ท่าเรือ การสื่อสารโทรคมนาคม หรือกิจการอื่นใดทั้งนี้ ที่จำเป็นหรือเป็นประโยชน์แก่กิจการของนิคมอุตสาหกรรม หรือผู้ประกอบกิจการหรือผู้อยู่อาศัยในนิคมอุตสาหกรรม
3) การดำเนินกิจการท่าเรือ

4) การพัฒนาชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงหรือการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะแก่ชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง (มาตรา 6)

(2) ให้ กนอ. มีอำนาจกระทำกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

1) การควบคุมการดำเนินงานของผู้ประกอบอุตสาหกรรม ผู้ประกอบพาณิชยกรรม ผู้ประกอบกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบพาณิชยกรรม และผู้ใช้ที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายรวมทั้งการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการสาธารณสุขหรือที่กระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
2) การกำกับหรือจัดให้มีระบบป้องกันอุบัติภัย ระบบรักษาความปลอดภัย และระบบบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม รวมตลอดถึงการควบคุมและจัดการน้ำเสีย การจัดการขยะมูลฝอย และการจัดการมลภาวะอื่นใดในนิคมอุตสาหกรรม (มาตรา 10)

(3) ให้คณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมีอำนาจวางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กนอ. อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึงการออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 6 และมาตรา 10 (มาตรา 23)

3.3.2.26 พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2562

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“สารสนเทศทรัพยากรน้ำ” หมายความว่า กระบวนการในการนำข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำมาผ่านกระบวนการการจัดการสารสนเทศจนได้เป็นข่าวสารด้านทรัพยากรน้ำ ซึ่งอาจอยู่ในรูปข้อความ ตาราง กราฟ หรือภูมิสารสนเทศที่พร้อมนำมาใช้ปฏิบัติงาน ประกอบการตัดสินใจ ประกอบการวางแผนจัดการ และนำมาสรุปเป็นความรู้ได้

“การจัดการสารสนเทศ” หมายความว่า การจัดข้อมูลให้เป็นกลุ่มเชื่อมโยงกัน เพื่อการวิเคราะห์และประมวลผลจนได้เป็นข่าวสารพร้อมใช้งาน ซึ่งจำเป็นต้องมีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีกระบวนการประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูล และแสดงผล เพื่อให้เกิดเป็นระบบใช้จัดการสารสนเทศ

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

(2) กำหนดให้สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า “สสน.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Hydro–Informatics Institute (Public Organization)” เรียกโดยย่อว่า “HII” มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1) รวบรวม เชื่อมโยง บูรณาการ และวิเคราะห์ข้อมูลน้ำและภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อน้ำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาให้เป็นระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ รวมทั้งให้บริการข้อมูลเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำของประเทศ
2) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำ
3) ส่งเสริมความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำ
4) นำเสนอและถ่ายทอดผลการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และให้บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันให้ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวกและเกิดประสิทธิผล โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือไม่ก็ได้
5) ดำเนินการอื่นเพื่อพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติให้มีแนวทางที่สอดคล้องกันและเป็นระบบเดียวกัน สถาบันอาจเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันหรือร่วมดำเนินการกับสถาบันตามวัตถุประสงค์ของสถาบันได้ (มาตรา 6 และมาตรา 8)

(3) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 8 ให้สถาบันมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

1) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพยสิทธิต่างๆ
2) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมทุกประเภท เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสถาบัน
3) ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์การหรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน
4) จัดให้มีหรือให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบัน
5) เข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสถาบันตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
6) กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสถาบันตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
7) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินกิจการต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำกำหนด

8) เป็นตัวแทนหรือมอบหมายหรือว่าจ้างให้บุคคลหรือนิติบุคคลอื่นประกอบกิจการต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน

9) ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน (มาตรา 9)

(4) กำหนดให้มีคณะกรรมการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการและการดำเนินงานของสถาบันเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หน้าที่และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

1) กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสถาบัน

2) อนุมัติงบประมาณประจำปี งบการเงิน แผนการลงทุน และการดำเนินโครงการตามที่คณะกรรมการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำกำหนด

3) ให้ความเห็นชอบในการกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการในการดำเนินกิจการของสถาบัน

4) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน

5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการบูรณาการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ คณะกรรมการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำมีอำนาจเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับการประสานงานในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ หรือหน้าที่และอำนาจของสถาบันต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติสั่งการตามที่เห็นสมควร (มาตรา 19)

(5) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลการดำเนินกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมายและให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี และแผนต่างๆ ที่เกี่ยวกับสถาบัน เพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สถาบันชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของสถาบันที่ขัดต่อกฎหมาย วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี หรือแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันได้ (มาตรา 43)

3.3.2.27 พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543

(1) กำหนดบทนิยาม คำว่า “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ และคำว่า “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (มาตรา 3)

(2) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า “สทอภ.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Geo-Informatics and Space Technology Development Agency (Public Organization)” เรียกโดยย่อว่า “GISTDA” (มาตรา 5)

(3) สำนักงานมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1) พัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศให้เป็นความรู้ที่ไร้พรมแดนและเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม
2) ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียม และเป็นศูนย์ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติจากข้อมูลดาวเทียม
3) ให้บริการข้อมูลที่ได้จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ ซึ่งรวมทั้งบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง
4) ให้บริการให้คำปรึกษาและพัฒนาบุคลากรในด้านสำรวจข้อมูลจากระยะไกลด้วยดาวเทียมและภูมิสารสนเทศ
5) ศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนา และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับเทคโนโลยีอวกาศ ซึ่งรวมทั้งการพัฒนาและสร้างดาวเทียมสำรวจทรัพยากรธรรมชาติขนาดเล็กเองได้
6) เป็นหน่วยงานหลักกำหนดมาตรฐานกลางสำหรับระบบสำรวจข้อมูลระยะไกลและระบบภูมิสารสนเทศที่เหมาะสม (มาตรา 7)

(4) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการดังต่อไปนี้ด้วย

1) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพยสิทธิต่างๆ
2) ก่อตั้งสิทธิ หรือทำนิติกรรมใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
3) เข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสำนักงานตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
4) กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
5) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินกิจการ

6) จัดให้มีและให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงาน

7) ติดต่อประสานงานและทำความตกลงร่วมมือในโครงการแลกเปลี่ยนหรือช่วยเหลือทางวิชาการกับหน่วยงานหรือองค์การต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศในกิจการอันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

8) ปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีอวกาศและระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ตามที่ได้รับมอบหมาย

9) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสำนักงาน (มาตรา 8)

(5) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลสำนักงานให้ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

1) กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสำนักงาน

2) อนุมัติแผนการลงทุน แผนการเงิน และงบประมาณของปีถัดไปของสำนักงาน

3) ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนออกระเบียบข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับสำนักงานในเรื่องการให้บริการข้อมูล การเผยแพร่ หรือการนำข้อมูลไปใช้

4) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสำนักงาน (มาตรา 19)

(6) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงาน นโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสำนักงาน เพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สำนักงานชี้แจงแสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของสำนักงานที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงาน นโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสำนักงาน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสำนักงานได้ (มาตรา 41)

3.3.2.28 พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“น้ำเสีย” หมายความว่า น้ำเสียตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

“เขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย” หมายความว่า พื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสาคร และพื้นที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ระบบบำบัดน้ำเสีย” หมายความว่า ระบบท่อ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดที่มิใช่องค์การจัดการน้ำเสียจัดให้มีขึ้นเพื่อรับและบำบัดน้ำเสีย

“ระบบบำบัดน้ำเสียรวม” หมายความว่า ระบบท่อ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่องค์การจัดการน้ำเสียได้จัดให้มีขึ้นเพื่อรับและบำบัดน้ำเสีย

“ระบบระบายน้ำ” หมายความว่า ระบบทางหรือท่อระบายน้ำที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดให้มีขึ้นในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

“ท่อรวบรวมน้ำเสียแยก” หมายความว่า ท่อรวบรวมน้ำเสียที่องค์การจัดการน้ำเสียได้จัดให้มีขึ้นที่แยกต่างหากออกจากระบบระบายน้ำ

“แผนปฏิบัติการ” หมายความว่า แผนการดำเนินการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย ซึ่งจัดทำโดยองค์การจัดการน้ำเสีย หรือแผนการดำเนินการบริหารหรือรับจัดการน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์การปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น

“ราชการส่วนภูมิภาค” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย

“ข้อตกลงร่วม” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างองค์การจัดการน้ำเสียกับราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาค หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

“ข้อตกลงจัดการน้ำเสีย” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างองค์การจัดการน้ำเสียกับผู้ใช้บริการระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

(2) กำหนดให้จัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย เรียกโดยย่อว่า “อจน.” มีวัตถุประสงค์ในการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมสำหรับการบำบัดน้ำเสียภายในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย และการให้บริการรับบริหารหรือจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย รวมทั้งบริการหรือกิจการต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพในเชิงเศรษฐกิจ (มาตรา 4 และมาตรา 6)

(3) องค์การจัดการน้ำเสียมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

1) ให้คำเสนอแนะหรือเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการประกาศกำหนดเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย
2) สำรวจ วางแผนปฏิบัติการ ออกแบบ ก่อสร้าง ดำเนินการ จัดการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียรวม รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการของระบบบำบัดน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย และระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย
3) ดำเนินการเกี่ยวกับการนำน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่และการผลิตพลังงานจากน้ำเสีย เพื่อให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและตามข้อตกลงร่วม
4) ทำข้อตกลงร่วม เพื่อให้การจัดการน้ำเสียในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสียบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ
5) เข้าร่วมกิจการกับหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือของรัฐ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร หรือกับองค์การระหว่างประเทศ หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ขององค์การจัดการน้ำเสีย
6) ประสานงานกับราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสีย (มาตรา 7)

(4) กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย มีอำนาจหน้าที่วางนโยบาย และควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การจัดการน้ำเสีย อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

1) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ
2) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ โดยให้สอดคล้องกับข้อตกลงร่วม
3) ออกระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดเงื่อนไขของข้อตกลงจัดการน้ำเสีย
4) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 6 และมาตรา 7 (มาตรา 18)

(5) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การจัดการน้ำเสีย เพื่อการนี้จะสั่งให้องค์การจัดการน้ำเสียชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี หรือมติหรือคำสั่งของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

แห่งชาติตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินการได้ (มาตรา 28)

(6) ในกรณีที่องค์การจัดการน้ำเสียจะต้องเสนอเรื่องใดๆ ไปยังคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรี ให้องค์การจัดการน้ำเสียนำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี (มาตรา 29)

3.4 แนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม

3.4.1 แนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำฯ และ พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ

กรณีเกิดวิกฤติน้ำจะมีการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ (เช่น ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ตามที่ได้นำเสนอรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ผ่านมา) กับองค์กรตาม พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ โดยในเชิงของประเภทของภัยด้านน้ำ แบ่งออกได้เป็น 2 บริบท คือ

- บริบทด้านปริมาณน้ำ ได้แก่ น้ำแล้ง และ น้ำท่วม
- บริบทด้านคุณภาพน้ำ ได้แก่ ภัยจากภาวะมลพิษ กรณีมีสารเคมี และวัตถุอันตรายปนเปื้อนสู่ทรัพยากรน้ำ

สำหรับในเชิงของแนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานตามระดับภัยนั้นอาจแบ่งได้เป็น 2 แนวทาง คือ

- แนวทางที่ 1 ภัยระดับ 3 : วิกฤติ ที่ต้องมีผู้บัญชาการ โดย “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ”
- แนวทางที่ 2 ภัยต่ำกว่าระดับ 3 ที่ไม่ต้องบัญชาการ โดย “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ”

3.4.2 การบูรณาการร่วมกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

ในภาวะฉุกเฉินหรือสาธารณภัยต่างๆ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ถือเป็นกฎหมายหลักในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกรูปแบบ โดยกำหนดให้มีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งในสาธารณภัยแต่ละระดับจะมีการระบุผู้รับผิดชอบและมอบหมายผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามระดับการจัดการสาธารณภัยนั้น อันเป็นการวางแผนการเผชิญเหตุอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดโครงสร้างองค์กร ข้อมูล

การสนับสนุนการตัดสินใจ การควบคุม การสั่งการ และการใช้แนวทางที่เหมาะสมเพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉิน[1] ดังนี้

กรณีน้ำแล้ง (ภัยแล้ง) และน้ำท่วม (อุทกภัย) ที่เกิดในเขตจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดแนวทางดำเนินการดังนี้

(1) เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้เป็นหน้าที่ของ “ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ผู้บริหารท้องถิ่น) แห่งพื้นที่นั้น” เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และให้แจ้ง “ผู้อำนวยการอำเภอ (นายอำเภอ) ที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่” และ “ผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด)” ทราบทันที

(2) กรณีที่พื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัยอยู่ในความรับผิดชอบของผู้อำนวยการท้องถิ่นหลายคน ผู้อำนวยการท้องถิ่นคนหนึ่งคนใดจะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนก็ได้ แล้วให้แจ้งผู้อำนวยการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว

(3) กรณีผู้อำนวยการท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอ หรือผู้อำนวยการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป

(4) ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่ติดต่อหรือใกล้เคียงมีหน้าที่สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ผู้อำนวยการซึ่งรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงนั้น

(5) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น เจ้าพนักงานที่ประสบเหตุมีหน้าที่ต้องเข้าดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นเพื่อสั่งการต่อไป และในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองชีวิตหรือป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลได้

(6) กรณีเจ้าพนักงานจำเป็นต้องเข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับบริเวณที่เกิดสาธารณภัยเพื่อทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แล้ว เว้นแต่ไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ในเวลานั้น หรือเมื่อมีผู้อำนวยการอยู่ด้วย และหากทรัพย์สินนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสาธารณภัยได้ง่าย ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินออกจากอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวได้ หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตาม

[1] แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย, พฤษภาคม 2558.

คำสั่ง ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจขนย้ายทรัพย์สินนั้นได้ตามความจำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบบรรดาความเสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว

(7) ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นและ ทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(8) ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน โดยมีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ผู้อำนวยการกลาง (อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) และผู้อำนวยการในเขตพื้นที่

สำหรับแนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉินนั้น แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติได้จำแนกรูปแบบขององค์กรออกตามเขตพื้นที่ตั้งแต่สาธารณภัยระดับเล็กไปจนกระทั่งระดับใหญ่ ดังนี้

1) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/เมืองพัทยา)

จัดตั้ง “ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น” เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมี “ผู้อำนวยการท้องถิ่น (ผู้บริหารท้องถิ่น)” เป็นผู้ควบคุมและสั่งการเพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์นั้นจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยทุกขั้นตอน หากในกรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับการสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง และหรือ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ

2) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ (ศบก.อ.)

ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ” เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมี “ผู้อำนวยการอำเภอ (นายอำเภอ)” เป็นผู้ควบคุมและสั่งการ เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่สถานการณ์ปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น โดยอำนวยการและประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้อย่างมีเอกภาพ รวดเร็วและทั่วถึง

3) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)

ในกรณีการจัดการสาธารณภัยระดับ 1 และระดับ 2 ให้ “กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง” รับผิดชอบอำนวยการ ประสานการปฏิบัติ ประเมินสถานการณ์ และสนับสนุนการสั่งการของ “กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ” รวมทั้งติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ รายงานและเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรี เพื่อตัดสินใจยกระดับการจัดการสาธารณภัยเป็นระดับ 3 และระดับ 4

4) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

ให้รับผิดชอบบังคับบัญชา อำนวยการ วินิจฉัยสั่งการ ควบคุม และประสานความร่วมมือในการจัดการสาธารณภัยตามการจัดการสาธารณภัยระดับ 3 และระดับ 4

3.4.3 การบูรณาการของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติตามแผนป้องกันและบรรเทาและสาธารณภัยแห่งชาติ และพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้กำหนดบทบาท หน้าที่ และแนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมประมาณ 28 หน่วยงาน ประกอบไปด้วยหน่วยงานระดับกระทรวง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงต่างๆ และหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ซึ่งจะร่วมบูรณาการภายใต้บทบาทและภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ และหากหน่วยงานใดมีแผนปฏิบัติการในกรณีหนึ่งกรณีใดเป็นการเฉพาะแผนปฏิบัติการนั้นก็จะถูกนำไปบูรณาการร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสารณภัยแห่งชาติด้วย

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต ด้วยเหตุนี้ ในการบูรณาการร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติจะต้องดำเนินการตั้งแต่กระบวนการจัดทำนโยบาย การจัดทำแผนป้องกัน แนวทางมาตรการในขั้นตอนการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำในแต่ละระดับของภัย กระบวนการพัฒนาเครื่องมือกลไกต่างๆ การจัดการองค์ความรู้ด้านทรัพยากรน้ำ การบูรณาการข้อมูลและการนำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงาน และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ได้กำหนดสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาวะปกติและภาวะวิกฤตของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติและสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค ดังนี้

(1) บทบาทด้านการบริหารจัดการ (ก่อนเกิดเหตุ)

การบริหารจัดการและจัดสรรการใช้น้ำอย่างเหมาะสม การจัดทำผังน้ำเพื่อเป็นข้อมูลเส้นทางน้ำของประเทศ การบูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำรวมถึงการพัฒนา

เทคโนโลยีและระบบคาดการณ์และเตือนภัยด้านทรัพยากรน้ำที่ถูกต้องแม่นยำ สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) บทบาทด้านการเตรียมความพร้อมรับมือ (ก่อนเกิดเหตุ)

การจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ภาวะน้ำแล้ง ในระดับลุ่มน้ำและในระดับชาติ รวมถึงการติดตาม เฝ้าระวัง วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ ประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ

(3) บทบาทด้านการระงับและเผชิญเหตุ (ขณะเกิดเหตุ)

การประกาศเขตภาวะน้ำท่วม-แล้ง และเขตภาวะน้ำท่วม-แล้งอย่างรุนแรง และกำหนดกิจการใดๆ ที่สามารถใช้น้ำได้ในปริมาณที่เหมาะสม ตลอดจนวิธีการใช้น้ำเพื่อลดปริมาณการใช้น้ำหรือการห้ามการใช้น้ำบางประเภทที่เกิดกว่าความจำเป็น การกำหนดวิธีการแบ่งปันน้ำ การผันน้ำ การเฉลี่ยน้ำที่อยู่ในความครอบครองของเอกชนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในการอุปโภคบริโภคของประชาชน การปฏิบัติการตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วม ภาวะน้ำแล้ง ตลอดจนการประเมินสถานการณ์และพิจารณาการยกระดับของภัยเพื่อเสนอนายกรัฐมนตรีให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

(4) บทบาทด้านการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ (หลังเกิดเหตุ)

การจ่ายเงินทดแทนการใช้น้ำที่ต้องเฉลี่ยเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในการอุปโภคบริโภคของประชาชนในภาวะน้ำแล้ง-น้ำท่วม การจ่ายค่าชดเชยความเสียหายจากกรณีที่จำเป็นต้องทำลายรื้อถอนสิ่งใดๆ ที่กีดขวางการไหลของน้ำซึ่งจำเป็นต้องกระทำเพื่อแก้ไขปัญหาตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม และการจ่ายค่าชดเชยการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของเอกชนเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม รวมถึงการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติการระงับเหตุ รวบรวมข้อมูลความเสียหาย พื้นที่ที่เกิดวิกฤตน้ำ ปัญหาและอุปสรรค เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วมในระยะยาว และที่อาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต

3.4.4 การบูรณาการและประสานงานของ “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการฉุกเฉินในกรณีน้ำแล้ง (ภัยแล้ง) หรือกรณีน้ำท่วม (อุทกภัย) ในกรณีวิกฤตน้ำ

นอกเหนือไปจากการบูรณาการปฏิบัติตามแผนการจัดการในภาวะฉุกเฉินและมาตรการรับมือจากวิกฤตน้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดไว้ โดยเฉพาะการควบคุมสถานการณ์ให้ไม่เกิดผลกระทบในระดับที่ร้ายแรงขึ้น การเผชิญเหตุการณ์ การบรรเทาเหตุ และการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ การลดความสูญเสียหรือเสียหาย ตลอดจนการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับคืนสู่ภาวะปกติ

ภายใต้แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติแล้ว หากสถานการณ์ยกระดับความรุนแรงจนเป็นภัยด้านน้ำระดับ 3 : “วิกฤตน้ำ” (เทียบระดับ 4 สาธารณภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ) ซึ่งบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำดังกล่าวคือ การจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” เพื่อเป็นองค์กรระดับชาติในการทำหน้าที่บริหารจัดการ “มวลน้ำ” เพื่อลดผลกระทบและแก้ไขวิกฤตน้ำในเรื่องนั้นๆ ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการระหว่าง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

โดยในภาวะวิกฤตน้ำมีแนวทางการบูรณาการและแผนปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือขณะเกิดเหตุ ดังนี้

วิกฤตน้ำเนื่องจากสถานการณ์น้ำท่วม (อุทกภัย)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
1. อำนาจสั่งการตามกฎหมาย	- นายกรัฐมนตรี (ผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ)	-	
2. การบูรณาการในระดับนโยบาย	- ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	- คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)	
3. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย - การเคลื่อนย้ายประชาชนออกจากพื้นที่เกิดเหตุ	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	- กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.)	
- การแจกจ่ายอาหาร น้ำดื่ม อุปกรณ์และเครื่องยังชีพ	- กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)	- กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.)	
		- กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล (กอปภ.ทน./ทม./ทต.) - กองทัพ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่ประสบเหตุ - การประปา (นครหลวง/ภูมิภาค)	

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
- การดูแลความปลอดภัยและทรัพย์สิน	- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	- กองทัพ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบ - ในพื้นที่ประสบเหตุ	
- การช่วยเหลือทางการแพทย์	- กระทรวงสาธารณสุข - องค์การเภสัชกรรม	- กรมแพทย์ทหาร - ในสังกัดกระทรวงกลาโหม - โรงงานเภสัชกรรมทหาร	
- การป้องกันน้ำ และการระบายน้ำ เช่น จัดทำทำนบดิน ขุดคลอง/ทาง ระบายน้ำหรือเตรียมพื้นที่รับน้ำ เป็นต้น	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมชลประทาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - กองทัพ/กระทรวงกลาโหม - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	
- การผันน้ำ	- คณะกรรมการลุ่มน้ำ - คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมชลประทาน	กรณีผันน้ำระหว่างประเทศต้องบูรณาการร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ	
4. การพยากรณ์ การติดตามเฝ้าระวัง และการเตือนภัย	- คณะกรรมการลุ่มน้ำ - (แต่ละลุ่มน้ำ) - กรมชลประทาน (ติดตามปริมาณน้ำที่กักเก็บ และการจ่ายน้ำในเขตชลประทาน) - กรมอุตุนิยมวิทยา - (การพยากรณ์สภาพอากาศ) - กรมป้องกันและบรรเทา - สาธารณภัย (ติดตามสถานการณ์ และการแจ้งเตือนภัย) - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (เฝ้าระวังปริมาณ	- กรมประชาสัมพันธ์ - กสทช. - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมอุทกศาสตร์ - กองทัพเรือ - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและ	พิจารณาตามพื้นที่และภารกิจของแต่ละหน่วยงานพิจารณาตามพื้นที่ของแต่ละหน่วยงาน

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
	น้ำในอ่างเก็บน้ำหรือเขื่อนขนาดใหญ่ และ เตือนภัยชุมชนท้ายอ่างเก็บน้ำหรือเขื่อน)	- ภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - การประปา (นครหลวง/ภูมิภาค)	
5. การสนับสนุนข้อมูลเพื่อจัดทำแผนระงับเหตุหรือแผนปฏิบัติการ - ข้อมูลสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำ/ผังน้ำ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมชลประทาน	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค - ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมทรัพยากรน้ำ - การไฟฟ้าฝ่ายผลิต	
- ข้อมูลสภาพอากาศ	- กรมอุตุนิยมวิทยา	- กรมอุทกศาสตร์กองทัพเรือ - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและ - ภูมิสารสนเทศ - (องค์การมหาชน)	
- ข้อมูลเส้นทางสัญจร เส้นทางเลี่ยงพื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ประสบภัย	- กระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวง/กรมทางหลวงชนบท/กรมเจ้าท่า) - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตพื้นที่ตามกฎหมายเฉพาะ	- กรมป่าไม้ - กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช	- สำนักงานป่าไม้จังหวัด - อุทยานแห่งชาติ	พื้นที่อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
	- กรมโรงงานอุตสาหกรรม - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	- สภาอุตสาหกรรมจังหวัด	พื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล		พื้นที่เขตชลประทาน และอ่างเก็บน้ำชลประทาน น้ำบาดาล
6. การออกประกาศ/คำสั่ง - เขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	- นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	มาตรา 31 พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ
7. การฟื้นฟูเยียวยา - การฟื้นฟูเยียวยาด้านผลิตผลทางการเกษตร	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงบประมาณ	
- การจ่ายค่าทดแทนการใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง	- หน่วยงานซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งนั้น สังกัด	- สำนักงบประมาณ	มาตรา 67 วรรคสาม พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ
- การซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างหรือทางสัญจร	- กรมโยธาธิการและผังเมือง - กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท - กรมเจ้าท่า	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - กองทัพ	
- การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้)	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
- การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและการจัดการมลพิษ	- กรมควบคุมมลพิษ		
8. งบประมาณ	- สำนักงบประมาณ	- กระทรวงการคลัง	มาตรา 24 พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ
9. การรายงานและสรุปผลการดำเนินการ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค	มาตรา 24 พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ

3.4.5 งบประมาณในการดำเนินงานตามแผนบูรณาการและการดำเนินงานของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) และแผนแม่บทต่างๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้กำหนดให้มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ สำหรับ 6 ยุทธศาสตร์หลักและรายการค่าดำเนินการภาครัฐ โดย 1 ใน 6 ของยุทธศาสตร์นั้น ได้แก่ "ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม" โดยส่วนหนึ่งในกรอบการใช้จ่ายงบประมาณนั้นได้ให้ความสำคัญกับการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยแยกเป็นงบประมาณรายจ่ายบูรณาการในแผนงานบูรณาการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ซึ่งในดังกล่าว ครอบคลุมการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้ประเทศมีความมั่นคงด้านน้ำเพิ่มขึ้น มีการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ทั้งน้ำบนดินและน้ำใต้ดิน เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ โดยจัดทำแผนบรรเทาอุทกภัยแบบบูรณาการ จัดระบบการจัดการภัยพิบัติจากน้ำในภาวะวิกฤต เตือนภัยอุทกภัยและภัยแล้งเพื่อลดความสูญเสียและความสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาแหล่งน้ำทั้งในและนอกเขตชลประทานให้สามารถทำเกษตรได้ จัดหาพัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเขตเมือง เกษตร อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พื้นที่ป่าต้นน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งกักเก็บน้ำระบบกระจายน้ำและเชื่อมโยงโครงชายลุ่มน้ำทั้งในและนอกเขตชลประทาน ปรับปรุงทางน้ำ พื้นที่รองรับน้ำจัดทำผังเมืองและระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนและพื้นที่เศรษฐกิจ พัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสนับสนุนองค์กรลุ่มน้ำ พัฒนาระบบฐานข้อมูล การประชาสัมพันธ์ การติดตามประเมินผลและการมีส่วนร่วม[2] สำหรับงบประมาณที่นำมาใช้จ่ายในกรณีประสบเหตุฉุกเฉินหรือสาธารณภัยทั้งบริบทด้านคุณภาพน้ำและบริบทด้านปริมาณน้ำ โดยสามารถใช้จ่ายจากงบประมาณสำหรับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามภารกิจหน้าที่ต้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานต่างๆ เช่น งบประมาณ รายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และส่วนราชการระดับกระทรวงและระดับกรม หรือการเบิกจ่ายจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น รวมถึงเงินทดรองราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในกรณีเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่ และจังหวัดได้ใช้วงเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในกรณีฉุกเฉินให้ถูกต้องตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกระทรวงการคลังตังกล่าวกำหนด เป็นต้น

นอกจากนี้มาตรา 24 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ยังได้บัญญัติให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ เป็นหน้าที่ของสำนักงบประมาณ ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์บัญชาการเฉพาะ

[2] งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563, สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

กิจ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายและสนับสนุนการปฏิบัติงานทั้งหมด ซึ่งหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดๆ ก็ตาม หากปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจหรือปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ย่อมสามารถเบิกจ่ายจากงบประมาณตามที่สำนักงบประมาณจัดสรรให้ได้เช่นกัน

บทที่ 4

แนวทางป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

บทที่ 4
แนวทางการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

4.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน

การบริหารจัดการน้ำตามภารกิจที่กำหนดไว้ของหน่วยงานต่างๆ รวมถึงข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่มีในปัจจุบัน พบว่าการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมนั้น ประกอบด้วยแผนการบูรณาการระหว่างองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายหลายฉบับ ที่สำคัญได้แก่ การบูรณาการตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวเป็นกฎหมายหลักในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกรูปแบบ ในกรณีเกิดภาวะฉุกเฉินหรือสาธารณภัยต่างๆ โดยกำหนดให้มีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งสาธารณภัยแต่ละระดับจะมีการระบุผู้รับผิดชอบและมอบหมายผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามระดับการจัดการสาธารณภัยนั้น อันเป็นการวางแผนการเผชิญเหตุอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดโครงสร้างองค์กร ข้อมูลการสนับสนุนการตัดสินใจ การควบคุมการสั่งการ และการใช้แนวทาง ที่เหมาะสมเพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉิน ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการประสานการปฏิบัติในกรณีที่เกิดภาวะน้ำท่วมได้ ทั้งนี้การประสานการปฏิบัติยังคงต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและเอกชนด้วยเพื่อความสมบูรณ์ครบถ้วน

ดังนั้น ในการบริหารจัดการน้ำท่วมในพื้นที่โครงการ เพื่อป้องกันหรือบรรเทาปัญหาน้ำท่วมลดความเสียหายที่อาจจะเกิดต่อชีวิตและทรัพย์สิน จะใช้แผนการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่กล่าวมาข้างต้นซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการบูรณาการหน่วยงานที่ สทนช. กำหนด โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่

ก่อนเกิดภัย เป็นการดำเนินการ ก่อนมีการประกาศภาวะน้ำท่วม
ช่วงเกิดภัย เป็นการดำเนินการ หลังจากมีการประกาศภาวะน้ำท่วม
หลังเกิดภัย เป็นการดำเนินการ หลังประกาศยกเลิกภาวะน้ำท่วม

การดำเนินการในแต่ละช่วงมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานโดยมีรายละเอียดอำนาจและหน้าที่ของผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน แสดงตามช่วงเวลาการดำเนินการดัง**ตารางที่ 4.1-1** ถึง **ตารางที่ 4.1-3** และการบูรณาการหน่วยงานการจัดการน้ำท่วมดัง**รูปที่ 4.1-1** ถึง**รูปที่ 4.1-3**

ตารางที่ 4.1-1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน ก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ ก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
1. การจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมต้องเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง)	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 2 (คณะกรรมการลุ่มน้ำ)		รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการลุ่มน้ำในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2562
		กรมประชาสัมพันธ์	เป็นศูนย์กลางการประชาสัมพันธ์ภาครัฐ	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2545
		กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	ดูแลงานประชาสัมพันธ์ และประสานเครือข่ายสารสนเทศระดับประเทศ (สำนักงานปลัด บริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน))	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560
		สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	กำกับให้ผู้ขอรับใบอนุญาตให้ดำเนินการแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบเมื่อรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอ	พ.ร.บ.การกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ 2551 (มาตรา 35)
		สำนักงบประมาณ	จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงบประมาณ พ.ศ. 2551
2. การจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในส่วนของน้ำท่วมต้องเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย		เป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ และจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ	พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550
		หน่วยงานเดียวกับลำดับ 1	ประชาสัมพันธ์ ประสานเครือข่ายสารสนเทศ จัดสรรงบประมาณตามกฎหมาย	กฎหมายเดียวกับลำดับ 1
3. การบูรณาการด้านข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำ สถานการณ์น้ำ และแผนที่ (พยากรณ์ เฝ้าระวังติดตาม และเตือนภัย)	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ)		รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติและคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำ คาดการณ์ข้อมูลอากาศ รวมทั้งพยากรณ์สถานการณ์น้ำ	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2562
	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย		เฝ้าระวังและเตือนภัย รวมถึงประสานขอความร่วมมือจากสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อให้ได้ข้อมูลในส่วนของการดำเนินการก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม	พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ ก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
	กรมชลประทาน		เฝ้าระวัง ติดตาม และวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ ในเขตพื้นที่การชลประทาน	พ.ร.บ.ชลประทานหลวง พ.ศ. 2485
	กรมทรัพยากรน้ำ (ศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ และสำนักวิจัย พัฒนาและอุทกวิทยา)		สร้างระบบเฝ้าระวังป้องกันและเตือนภัย ศึกษา วิจัยด้านอุทกวิทยา และจัดทำแผนที่อุทกวิทยา	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2545
		กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล)	เฝ้าระวังระดับน้ำกักเก็บน้ำ และควบคุมคุณภาพน้ำบาดาล	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรน้ำบาดาล พ.ศ. 2551
		กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	เฝ้าระวัง และให้ข้อมูลเกี่ยวกับระดับน้ำทะเล	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2545
		กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	เฝ้าระวังและเตือนภัยในกรณีที่อาจเกิดภาวะน้ำป่าไหลหลาก หรือดินโคลนถล่ม	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช พ.ศ. 2547
		กรมอุตุนิยมวิทยา	ประสานให้ข้อมูลในการตรวจ เฝ้าระวังติดตาม รายงานสภาวะอากาศและปรากฏการณ์ธรรมชาติ และประเมินสถานการณ์น้ำ	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมอุตุนิยมวิทยา พ.ศ. 2552
		การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำในเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำ	พ.ร.บ.การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511
		กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำในเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2562
		กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ	ให้การสนับสนุนและให้บริการด้านอุทกศาสตร์อุตุนิยมวิทยา	พ.ร.ฎ.แบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพเรือ กองทัพไทย พ.ศ. 2552
		สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)	เป็นหน่วยงานที่เป็นคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ	พ.ร.ฎ.จัดตั้งสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2562
		สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	ให้บริการข้อมูลที่ได้จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศซึ่งรวมทั้งบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง	พ.ร.ฎ.จัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543
		การประปาส่วนภูมิภาค	ให้ข้อมูลปริมาณน้ำดิบและปริมาณน้ำประปา	พ.ร.บ. การประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2522

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ ก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
		กระทรวงมหาดไทย (ผู้ว่าราชการจังหวัด)	ประสานงานและร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดหรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 57
		กรมการปกครอง (นายอำเภอ)	ป้องกันภยันตรายของราษฎรและรักษาความสงบในท้องที่	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 62
		องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จัดให้มีสาธารณูปโภคและป้องกันบำบัดภัยในท้องถิ่น	กฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. 2496 พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครพ.ศ. 2528 และพ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542)
4. การบูรณาการด้านข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 2 (คณะกรรมการลุ่มน้ำ)		รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการลุ่มน้ำและคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำแผนแม่บทการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2562
		สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จัดทำนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประสานและจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560
		กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	รวบรวม จัดทำ และให้บริการข้อมูลข้อสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีต่างๆ ในฐานะศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศด้านสิ่งแวดล้อม	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555
		กรมป่าไม้	ศึกษา วิจัย วางแผน และประสานงานเกี่ยวกับการปลูกป่าเพื่อการฟื้นฟูสภาพป่าและระบบนิเวศ	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ พ.ศ. 2547
		กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	ศึกษา วิจัย และพัฒนาวิธีการอนุรักษ์ การบริหารจัดการ และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และความ หลากหลายทางชีวภาพ	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พ.ศ. 2547

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ ก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
5. การบูรณาการด้านการควบคุมมลพิษทางน้ำ	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 2 (คณะกรรมการลุ่มน้ำ)		ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรผู้ใช้น้ำในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมมลพิษทางน้ำในเขตลุ่มน้ำ	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2562
	กรมควบคุมมลพิษ		ควบคุม กำกับ ดูแล อำนวยการ ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลเกี่ยวกับการคุ้มครองและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษ	พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. 2561
		กรมโรงงานอุตสาหกรรม	ศึกษา พัฒนา วิเคราะห์ วิจัย และส่งเสริมการประกอบกิจการโรงงานและธุรกิจอุตสาหกรรมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560
		การนิคมอุตสาหกรรม	ควบคุมการดำเนินงานของผู้ประกอบอุตสาหกรรมผู้ประกอบพาณิชยกรรม รวมทั้งดำเนินงานที่กระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมีอำนาจกำกับหรือจัดให้มีระบบบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม	พ.ร.บ.การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522
		องค์การจัดการน้ำเสีย	ประสานงานกับราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสีย	พ.ร.ฎ.จัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย
		กระทรวงมหาดไทย (ผู้ว่าราชการจังหวัด)	ประสานงานและร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดหรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 57
		กรมการปกครอง (นายอำเภอ)	ป้องกันภยันตรายของราษฎรและรักษาความสงบในท้องที่	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 62
		องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงประสานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น	กฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. การเตรียมการกักเก็บน้ำ เพื่อใช้ประโยชน์ในฤดูแล้ง	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 2 (คณะกรรมการลุ่มน้ำ)		ให้ความเห็นชอบใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สอง หรือประเภทที่สาม แล้วแต่กรณี โดยผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นแผนการบริหารจัดการน้ำ ซึ่งต้องมีรายการเกี่ยวกับสถานที่กักเก็บน้ำประกอบด้วย	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
	กรมชลประทาน		ดำเนินการจัดให้ได้มาซึ่งน้ำ หรือกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร การพลังงาน การสาธารณูปโภค หรือ การอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมชลประทน พ.ศ. 2557

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ ก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
	กรมทรัพยากรน้ำ (สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ)		กำหนดรูปแบบ หลักเกณฑ์ จัดทำข้อกำหนดในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบำรุงรักษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำธรรมชาติ	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2545
	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล		บริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล รวมทั้งจัดให้มีการกักเก็บน้ำเพื่อสำรองไว้ใช้ในภาวะน้ำท่วม	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรน้ำบาดาล พ.ศ. 2551
		กรมเจ้าท่า (สำนักพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำ)	ดำเนินการเกี่ยวกับการขุดลอกและรักษาร่องน้ำทางเดินเรือ เพื่อเป็นแหล่งรองรับน้ำ	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมเจ้าท่า พ.ศ. 2558
		การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	สร้างเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ หรือสิ่งอื่น อันเป็นอุปกรณ์ของเขื่อนหรืออ่างนั้น เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์	พ.ร.บ.การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511
		กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	ดำเนินการกักเก็บน้ำในอ่างเก็บน้ำที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงาน	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2562
		กระทรวงมหาดไทย (ผู้ว่าราชการจังหวัด)	ประสานงานและร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดหรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 57
		กรมการปกครอง (นายอำเภอ)	ป้องกันภยันตรายของราษฎรและรักษาความสงบในท้องที่	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 62
		องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงประสานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น	กฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
7. การเตรียมการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่อาจได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 2 (คณะกรรมการลุ่มน้ำ)		ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม (ตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
		กรมการข้าว (สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว)	เตือนภัยและวางระบบการช่วยเหลือชาวนาด้านภัยธรรมชาติ	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการข้าว พ.ศ. 2557
		กรมประมง (กองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ)	ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย วางแผน กำกับดูแล ติดตามและประเมินผลกำหนดแนวทางและดำเนินการตามแผนภัยพิบัติด้านการประมงสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรชาวประมง และผู้ประกอบการประมง	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประมง พ.ศ. 2559
		กรมปศุสัตว์ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	ผลิตและขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีสู่เกษตรกร รวมทั้งผลิตเสบียงสัตว์ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติ	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมปศุสัตว์ พ.ศ. 2557

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ ก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
		กรมส่งเสริมการเกษตร (สำนักงานเกษตรจังหวัด)	ศึกษา วิเคราะห์ และวางแผนการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน และประสานการดำเนินงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตของเกษตรกร	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. 2557
		กระทรวงมหาดไทย (ผู้ว่าราชการจังหวัด)	ประสานงานและร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดหรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 57
		กรมการปกครอง (นายอำเภอ)	ป้องกันภยันตรายของราษฎรและรักษาความสงบในท้องที่	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 62
		องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงประสานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น	กฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 4.1-2 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน ช่วงเกิดภาวะน้ำท่วม

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ ช่วงเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
1. การออกประกาศเขตพื้นที่วิกฤติน้ำท่วม และการเตือนภัยน้ำท่วม	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 2 (คณะกรรมการลุ่มน้ำโดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี)		ประกาศกำหนดเขตพื้นที่วิกฤติน้ำท่วม	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
	หน่วยงานผู้รับผิดชอบในเขตพื้นที่วิกฤตน้ำท่วม		ประกาศแจ้งให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นรวมถึงห้ามบุคคลใดๆ เข้าไปอยู่อาศัยหรือดำเนินกิจการใดในพื้นที่ประกาศดังกล่าวให้ กำหนดระยะเวลาการห้ามและเขตพื้นที่ที่ห้ามตามที่จำเป็นไว้ด้วย	พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 (เงื่อนไขในการออกประกาศคือมีข้อมูลเพียงพอที่จะเกิดภาวะน้ำท่วม หรือเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่/แยกตามเขตพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ/แยกตามระดับความร้ายแรงของสาธารณภัย)
		กรมชลประทาน	ประกาศแจ้งให้ประชาชนในเขตพื้นที่ชลประทานทราบถึงภาวะน้ำท่วม	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมชลประทาน พ.ศ. 2557
		การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	แจ้งเตือนกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากการระบายน้ำจากเขื่อนกักเก็บน้ำ	พ.ร.บ.การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511
		กรมประชาสัมพันธ์	ศูนย์กลางการประชาสัมพันธ์ภาครัฐ	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2545
		กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	ดูแลงานประชาสัมพันธ์ และประสานเครือข่ายสารสนเทศระดับประเทศ	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัล

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ ช่วงเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
			(สำนักงานปลัด บริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน))	เพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560
		สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และกำหนดหลักเกณฑ์การใช้คลื่นความถี่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553
2. การปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงาน ตามกฎหมายเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (อาจดาเนินการตั้งแต่ช่วงก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม หรือระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วม)	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 2		พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของบุคคลใดๆ เพื่อทำการสำรวจตรวจสอบ หรือเก็บรวบรวมข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมภายในกรอบของแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของบุคคลใดๆ เพื่อก่อสร้างวางสิ่งของ สูบน้ำ หรือระบายน้ำผ่านหรือเข้าไปในที่ดิน หรือติดตั้งอุปกรณ์ใดๆ โดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างทราบล่วงหน้า เว้นแต่เป็นกรณีฉุกเฉินเพื่อแก้ไขภาวะน้ำท่วม ไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย		ดำเนินการเพื่อบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็วและบำบัดปัดป้องภยันตรายเฉพาะเท่าที่จำเป็น	พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550
	กรมชลประทาน		ในกรณีฉุกเฉิน เพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดแก่การชลประทาน นายช่างชลประทานอาจใช้ที่ดินหรือสิ่งของของบุคคลใดๆ ในที่ใกล้เคียงหรือในบริเวณที่อาจเกิดอันตรายได้เท่าที่จำเป็น เจ้าพนักงานอาจเข้าไปในที่ดินของบุคคลใดๆ เพื่อทำงานสำรวจ ตรวจสอบอันเกี่ยวกับการชลประทานได้ ในเมื่อได้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบล่วงหน้า	พ.ร.บ.ชลประทานหลวง พ.ศ. 2485
	กรมทรัพยากรน้ำ (สำนักส่งเสริมและประสานมวลชน สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7)		ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยใช้กลไกคณะอนุกรรมการลุ่มน้ำ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำแก่ผู้มีส่วนได้เสีย	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2545

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ ช่วงเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 6, 8)		ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนแก่ประชาชนในพื้นที่ประสบภัยพิบัติธรรมชาติ	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรน้ำบาดาล พ.ศ. 2551
		กระทรวงมหาดไทย (ผู้ว่าราชการจังหวัด)	ประสานงานและร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดหรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 57
		กรมการปกครอง (นายอำเภอ)	ป้องกันภยันตรายของราษฎรและรักษาความสงบในท้องที่	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 62
		องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	สนับสนุนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
		กระทรวงกลาโหม (ส่วนราชการในส่วนที่เกี่ยวข้อง)	สนับสนุนภารกิจอื่นของรัฐในการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติและการช่วยเหลือประชาชน	พ.ร.บ.จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551
		สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	รักษาความสงบเรียบร้อยความปลอดภัยของประชาชน	พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 (หน้าที่และอำนาจของหน่วยงานต่างๆ แยกตามเขตพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายอาจได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นการเฉพาะกิจได้)
3. การระบายน้ำ	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ		จัดทำผังน้ำ และเตรียมระบบทางน้ำเพื่อให้สามารถระบายน้ำได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
		กระทรวงมหาดไทย (ผู้ว่าราชการจังหวัด)	ประสานงานและร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดหรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 57
		กรมการปกครอง (นายอำเภอ)	ป้องกันภยันตรายของราษฎรและรักษาความสงบในท้องที่	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 62
		องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จัดทำผังและระบบการระบายน้ำให้สอดคล้องกับผังน้ำ รวมถึงจัดเตรียมเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้ในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม เช่น เครื่องสูบน้ำ	กฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
		กรมเจ้าท่า (สำนักพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำ)	ดำเนินการเกี่ยวกับการขุดลอกและรักษาร่องน้ำทางเดินเรือ เพื่อเป็นทางระบายน้ำ	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมเจ้าท่า พ.ศ. 2558

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ ช่วงเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
4. การผันน้ำ (การผันน้ำในลุ่มน้ำเดียวกัน/ลุ่มน้ำสาขา การผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ การผันน้ำในแหล่งน้ำระหว่างประเทศ)	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 2 (คณะกรรมการลุ่มน้ำ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ		คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาปริมาณการใช้น้ำ การจัดสรรน้ำและจัดลำดับความสำคัญในการใช้น้ำในเขตลุ่มน้ำรวมถึงพิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ/คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี)		คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและให้ความเห็นชอบการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ และการผันน้ำจากแหล่งน้ำระหว่างประเทศหรือแหล่งน้ำต่างประเทศ	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
		กรมทรัพยากรน้ำ (สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ) (กรณีการผันน้ำในแหล่งน้ำระหว่างประเทศ)	ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศในกรณีที่จำเป็นต้องมีการผันน้ำระหว่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่อยู่ในลุ่มน้ำโขง เพราะปฏิบัติงานในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการโครงการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงและคณะกรรมการระหว่างประเทศของฝ่ายไทย	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2545
		กระทรวงการต่างประเทศ (กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ) (กรณีการผันน้ำในแหล่งน้ำระหว่างประเทศ)	มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการต่างประเทศและราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการต่างประเทศ	พ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2558
		กระทรวงกลาโหม	สนับสนุนเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้ในการผันน้ำ	พ.ร.บ.จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551
5. การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (นายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ)		อำนวยการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำท่วมเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำท่วมจะผ่านพ้นไป	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 (มาตรา 24)
		สำนักงบประมาณ	พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งและสนับสนุนการปฏิบัติงาน	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 (มาตรา 24)
6. การช่วยเหลือทางการแพทย์	กระทรวงสาธารณสุข (ส่วนราชการในสังกัดที่เกี่ยวข้อง และ		เป็นหน่วยงานหลักด้านการแพทย์และการสาธารณสุขในการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินและสาธารณภัย โดยจัดให้มีระบบ	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2560

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ ช่วงเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
	หน่วยงานที่อยู่ในกำกับดูแล เช่น กองสาธารณสุขฉุกเฉิน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข)		บัญชาการเหตุการณ์ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข สั่งการหน่วยงานในสังกัด รวมถึงหน่วยงานในกำกับของกระทรวงสาธารณสุข และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน	
		สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ	ประสานงาน สนับสนุน ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติการด้านการแพทย์ฉุกเฉิน	พ.ร.บ.การแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2551 (มาตรา 15)

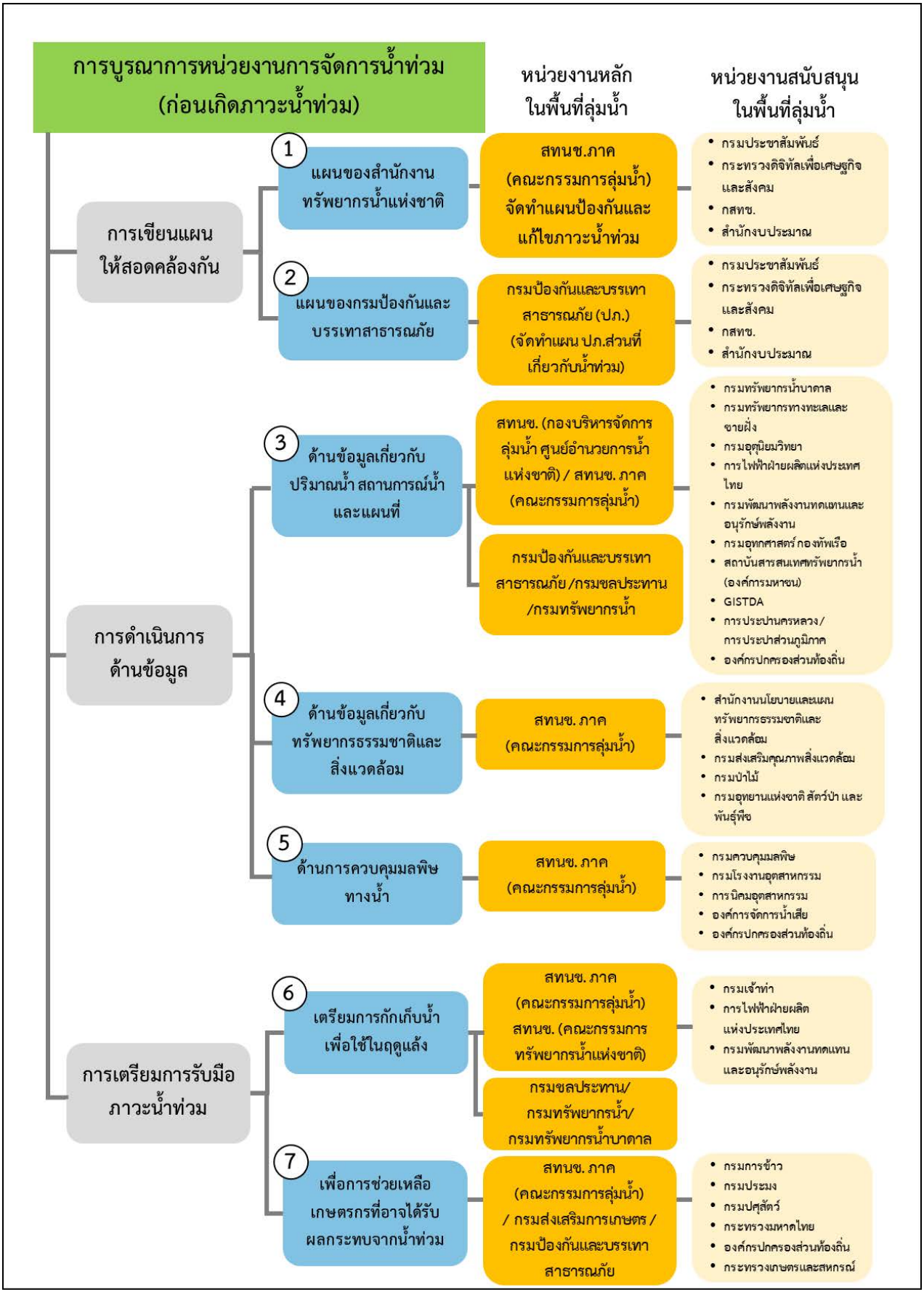
ตารางที่ 4.1-3 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน หลังเกิดภาวะน้ำท่วม

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ หลังเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
1. การจ่ายค่าทดแทนหรือค่าชดเชยความเสียหายจากการใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างให้แก่เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง	หน่วยงานผู้รับผิดชอบซึ่งเป็นต้นสังกัดของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการ		การจ่ายค่าทดแทนหรือค่าชดเชยความเสียหายจากการที่พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของบุคคลใดๆ เพื่อก่อสร้าง วางสิ่งของ สูบน้ำหรือระบายน้ำผ่าน หรือติดตั้งอุปกรณ์ใดๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 (มาตรา 67 วรรคสาม)
		สำนักงบประมาณ	ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (เบิกจ่ายจากงบกลางหน่วยงานผู้รับผิดชอบขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณโดยตรง)	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงบประมาณ พ.ศ. 2551
2. การจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมายอื่น	หน่วยงานผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นๆ		ในกรณีที่ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงาน ซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุและมิได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหากเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้ใดซึ่งมิใช่เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการบำบัดภยันตรายจากสาธารณภัยนั้น ให้ทางราชการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้นั้น	พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย .ศ. 2550 และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายจากการบำบัดภยันตรายจากสาธารณภัย พ.ศ. 2554
		กระทรวงการคลัง	อนุมัติวงเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (น้ำท่วม) กรณีฉุกเฉินได้ตามความเหมาะสมจำเป็น	ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562

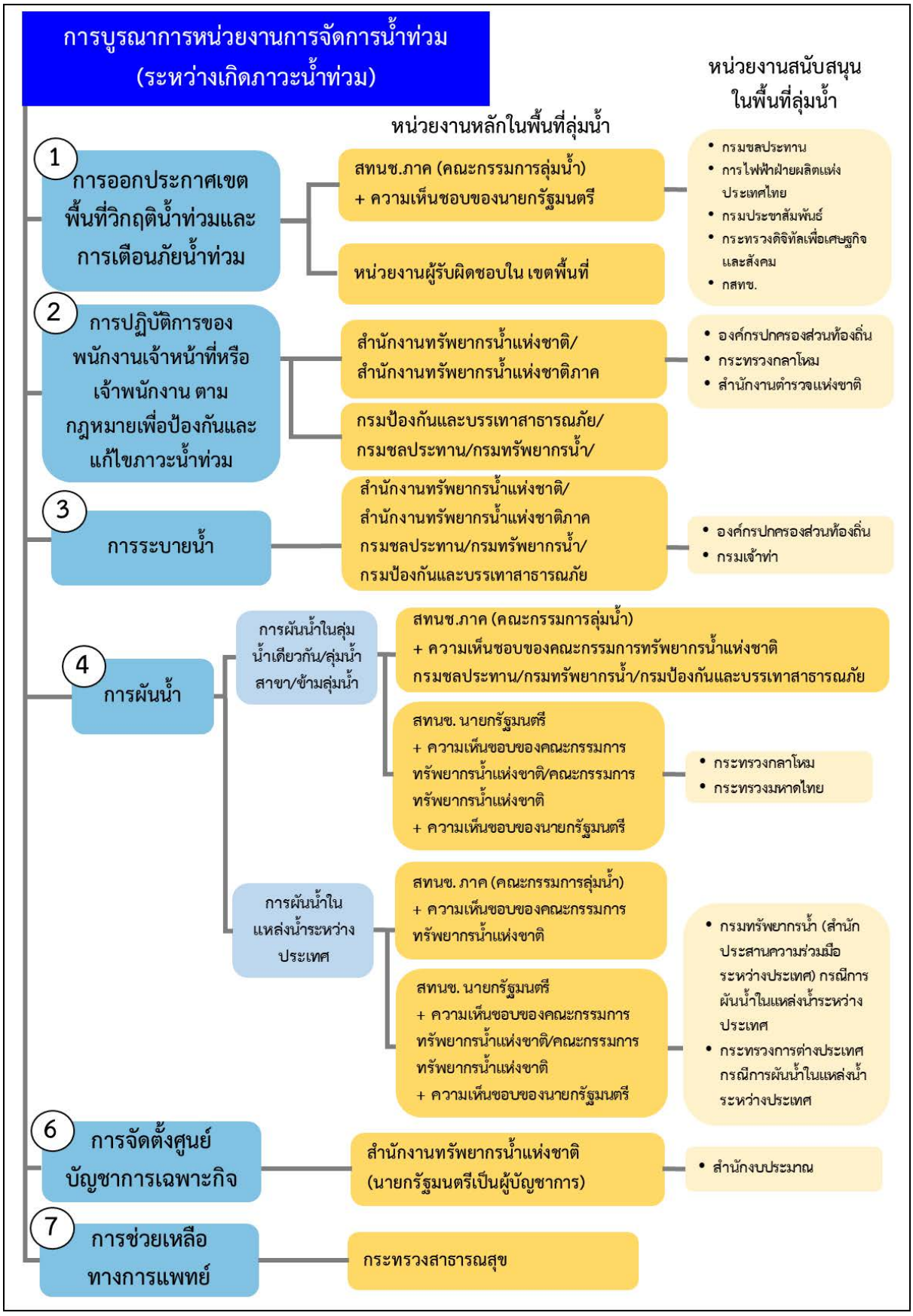
การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ หลังเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
		สำนักงบประมาณ	ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงบประมาณ พ.ศ. 2551 อนึ่ง การช่วยเหลือเกษตรกรหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการสูญเสียพื้นที่ทำการเกษตรและผลิตผลทางการเกษตรในระหว่างเกิดหรือหลังเกิดภาวะน้ำท่วม ควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้จดทะเบียนกับภาครัฐก่อน เพื่อให้มีขอบเขตการช่วยเหลือที่ชัดเจน
		กระทรวงมหาดไทย (ผู้ว่าราชการจังหวัด)	ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562
		องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายด้วยการให้ความช่วยเหลือเพื่อเยียวยาและฟื้นฟูหลังเกิดภัยหรือการป้องกันและระงับโรคติดต่อ	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. 2560
3. การช่วยเหลือทางการแพทย์	กระทรวงสาธารณสุข (ส่วนราชการในสังกัดที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่อยู่ในกำกับดูแล)		มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการอนามัย การป้องกัน ควบคุม และรักษาโรคภัย และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง
4. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 2		รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ/คณะกรรมการลุ่มน้ำโดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชน ประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2562
	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ส่วนราชการในสังกัดที่เกี่ยวข้อง)		ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดภาวะน้ำท่วม หรือที่ต้องได้รับการฟื้นฟู หรือ บำรุงรักษาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำสาธารณะ รวมถึงดำเนินการตามภารกิจและหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ หลังเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
		กระทรวงมหาดไทย (ผู้ว่าราชการจังหวัด)	ประสานงานและร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดหรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 57
		กรมการปกครอง (นายอำเภอ)	ป้องกันภยันตรายของราษฎรและรักษาความสงบในท้องที่	พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 62
		องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย	กฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ในกรณีที่มีการกระทำอันก่อให้เกิดความเสียหายหรืออาจเกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำสาธารณะหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแลทรัพยากรน้ำสาธารณะในบริเวณดังกล่าวมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ที่กระทำการดังกล่าวดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อขจัดความเสียหายและทำให้ทรัพยากรน้ำสาธารณะกลับคืนสู่สภาพเดิมหรือสภาพที่ใกล้เคียงกับสภาพเดิมหรือเหมาะสมจะใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้)
6. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 2		ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรผู้ใช้น้ำในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการใช้การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างสมดุลและยั่งยืน	พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2562
	กรมชลประทาน		พัฒนาแหล่งน้ำตามศักยภาพของลุ่มน้ำให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมชลประทาน พ.ศ. 2557
	กรมทรัพยากรน้ำ		ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ พัฒนาวิชาการ กำหนดมาตรฐานและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านทรัพยากรน้ำ ทั้งระดับภาพรวมและระดับลุ่มน้ำเพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำที่เป็นเอกภาพและยั่งยืน	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2551

การดำเนินการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ หลังเกิดภาวะน้ำท่วม	หมายเหตุ
	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล		ติดตาม ประเมินผลและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำบาดาล พัฒนาวิชาการ กำหนดมาตรฐาน และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านทรัพยากรน้ำบาดาล เพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำบาดาลที่เป็นเอกภาพและยั่งยืน	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรน้ำบาดาล พ.ศ. 2551
		กรมควบคุมมลพิษ/ กรมโรงงานอุตสาหกรรม/ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	ศึกษา และให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อการดำเนินธุรกิจทั้งในส่วนของภาคเกษตรกรรมภาคพาณิชยกรรม และภาคอุตสาหกรรม หลังจากภาวะน้ำท่วม เพื่อหามาตรการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงการบำบัดน้ำที่ปนเปื้อนให้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. 2561 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560 และพ.ร.บ.การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522
		การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	ประเมินผลปริมาณน้ำและสถานการณ์น้ำในเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อเป็นกรณีศึกษาหลังภาวะน้ำท่วมได้ผ่านพ้นไป	พ.ร.บ.การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511

รูปที่ 4.1-1 การบูรณาการหน่วยงานการจัดการน้ำท่วม ช่วงก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม

รูปที่ 4.1-2 การบูรณาการหน่วยงานการจัดการน้ำท่วม ระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วม

รูปที่ 4.1-3 การบูรณาการหน่วยงานการจัดการน้ำท่วม หลังเกิดภาวะน้ำท่วม

4.2 การเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานพื้นที่น้ำท่วม

4.2.1.1 พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม

พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมตามผลการศึกษาพื้นที่เป้าหมาย (Area Based) พบว่าในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่เป้าหมาย (Area Based) รหัส C-14 ลุ่มน้ำเพชรบุรีและลุ่มน้ำปราณบุรี และรหัส C-15 ลุ่มน้ำสาขาคลองบางสะพานใหญ่ ดังแสดงใน**รูปที่ 4.2.1-1**

1) พื้นที่เป้าหมาย (Area Based) C-14 ลุ่มน้ำเพชรบุรีและลุ่มน้ำปราณบุรี

1.1) สภาพพื้นที่

Area Based ลุ่มน้ำเพชรบุรีและลุ่มน้ำปราณบุรี เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมและภัยแล้ง ครอบคลุมพื้นที่ 100 ตำบล 10 อำเภอ 2 จังหวัด คือ เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม 7,300 ไร่ พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง 123,100 ไร่ พื้นที่เสี่ยงภัยรวม 130,400 ไร่ มีปริมาณน้ำขาดแคลนด้านการเกษตรในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งประมาณ 93 ล้าน ลบ.ม. มีปริมาณน้ำส่วนเกินที่ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมไหลหลากประมาณ 9 ล้าน ลบ.ม. ความลึกน้ำท่วม 0.75 – 1.00 ม. ระยะเวลาน้ำท่วม 10 วัน มีครัวเรือนได้รับผลกระทบประมาณ 18,000 ครัวเรือน

สภาพภูมิประเทศพื้นที่ตอนบนในเขต อ.หนองหญ้าปล้อง อ.เขาย้อย อ.บ้านลาด มีลักษณะเป็นที่ราบสลับภูเขา พื้นที่จะค่อยๆ ลาดเทลงมาทางทิศตะวันออก ทางตอนกลาง Area Based จะมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ส่วนพื้นที่ทางด้านตะวันออกของ Area Based มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล มีลำน้ำสายสั้นๆ กระจายอยู่ทั่วไป พื้นที่ทางตอนล่างในเขต อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี มีเทือกเขาเป็นแนวเขาเตี้ยๆ ที่ทำให้เกิดที่ราบระหว่างภูเขา มีที่ราบริมฝั่งทะเลยาวไปจรด อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ โดยมีเขาสามร้อยยอดอยู่บริเวณใกล้ชายฝั่งทะเล

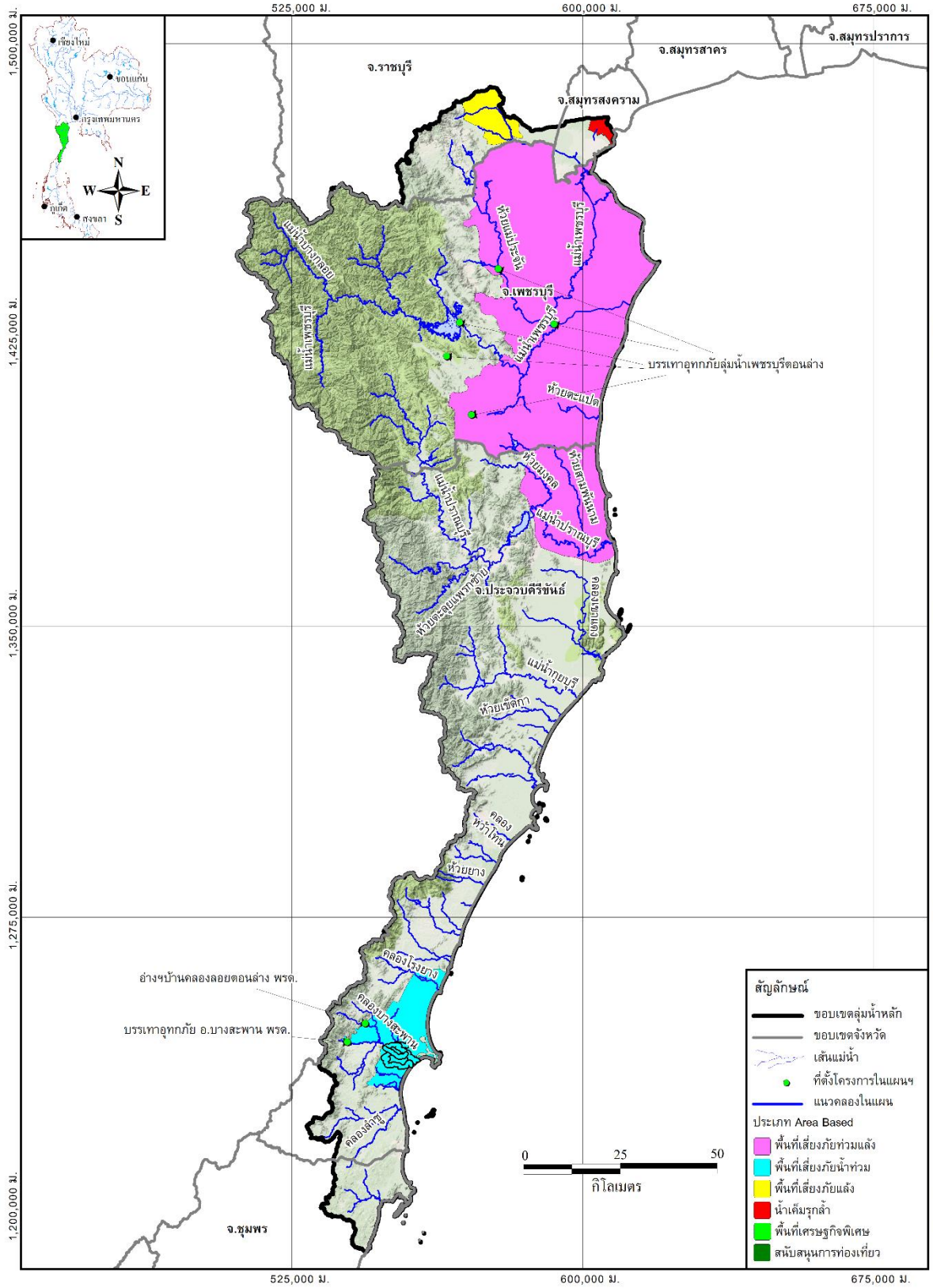
ลำน้ำที่สำคัญใน Area Based

- แม่น้ำเพชรบุรี (ความยาว 227 กม.) มีต้นกำเนิดที่เทือกเขาตะนาวศรีทางด้านตะวันตก บริเวณ อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี ไหลผ่าน อ.แก่งกระจาน อ.ท่ายาง อ.บ้านลาด อ.เมืองเพชรบุรี และไหลลงสู่อ่าวไทย ที่ อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี โดยมีลำน้ำสาขาที่สำคัญ 4 ลำน้ำ ได้แก่ ห้วยบางกลอย ห้วยแม่ประโดน ห้วยแม่ประจันต์ และ ห้วยผาก
- ห้วยบางกลอย (ความยาว 45 กม.) มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาตะนาวศรีทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของลุ่มน้ำ และ ไหลลงมาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้บรรจบกับแม่น้ำเพชรบุรีที่บริเวณใกล้บ้านห้วยครก อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี
- ห้วยแม่ประโดน (ความยาว 56 กม.) มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาทางด้านเหนือของลุ่มน้ำ ไหลมาบรรจบกับแม่น้ำเพชรบุรีที่บ้านประตูผี อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี

- ห้วยแม่ประจันต์ (ความยาว 46 กม.) มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาทางด้านเหนือของลุ่มน้ำ ไหลผ่าน อ.หนองหญ้าปล้อง มารวมกับแม่น้ำเพชรบุรีที่บ้านท่าชิก อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี
- ห้วยผาก (ความยาว 30 กม.) มีต้นกำเนิดจากภูเขาอ่างแก้วและภูเขาน้ำหยดทางตอนใต้ของลุ่มน้ำ ไหลมาบรรจบ กับแม่น้ำเพชรบุรีบริเวณใกล้บ้านวังมะละกอ
- แม่น้ำปราณบุรี (ความยาว 189 กม.) มีต้นกำเนิดจากอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานของเทือกเขาตะนาวศรี จากการไหลรวมกันของน้ำจากห้วยและแม่น้ำหลายสายมารวมกันที่บ้านกร่าง อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี จากนั้นไหลผ่าน อ.หัวหินก่อนจะลงสู่ทะเลอ่าวไทยที่ อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์

แหล่งเก็บน้ำที่สำคัญจังหวัดใน Area Based

- จ.เพชรบุรี มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 1 แห่ง คือ อ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน (710 ล้านลูกบาศก์เมตร) อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 4 แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์ (42.2 ล้านลูกบาศก์เมตร) อ่างเก็บน้ำห้วยผาก (27.5 ล้านลูกบาศก์เมตร) อ่างเก็บน้ำห้วยสงสัย (4.05 ล้านลูกบาศก์เมตร) อ่างเก็บน้ำห้วยสามเขา (3.4 ล้านลูกบาศก์เมตร)
- จ.ประจวบคีรีขันธ์ มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 1 แห่ง คือ อ่างเก็บน้ำปราณบุรี (391 ล้านลูกบาศก์เมตร)

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (2562)

รูปที่ 4.2.1-1 พื้นที่เป้าหมายและแผนงานโครงการสำคัญ Area Based

1.2) ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ

จากรายงานโครงการศึกษาความเหมาะสมวิเคราะห์พื้นที่พิเศษ และแนวทางแก้ไขเชิงบูรณาการ (2561) ได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรึกษาหารือและรับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ จากผู้แทนจากหน่วยงานส่วนภูมิภาคและคณะกรรมการลุ่มน้ำ ซึ่งมีสรุปข้อมูลที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการและการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมดังแสดงในตารางดังนี้

พื้นที่	ประเด็นสำคัญ/สาเหตุ	แนวทางหลักการแก้ไข
ต.บ้านแหลม ต.บางครก ต.ท่าแร้ง อ.บ้านแหลม **จ.เพชรบุรี**	น้ำท่วมขังเป็นเวลานานเนื่องจากเป็นพื้นที่รับน้ำปลายน้ำก่อนน้ำไหลลงทะเล และระบายน้ำได้ช้าเมื่อมีน้ำทะเลหนุน	- ขุดคลอง D9 เพิ่มช่องทางระบายน้ำเพื่อผันน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรี ต.ท่าแร้งออก อ.บ้านแหลม ลงสู่ทะเล 100 ลบ.ม./วินาที
อ.เมืองเพชรบุรี **จ.เพชรบุรี**	น้ำท่วมเนื่องจาก - ฝนตกหนักด้านเหนือน้ำ - การระบายน้ำจากเขื่อนแก่งกระจาน - มีสิ่งกีดขวางทางน้ำ	- ขุดคลอง D9 เพิ่มช่องทางระบายน้ำเพื่อผันน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรี ต.ท่าแร้งออก อ.บ้านแหลม ลงสู่ทะเล 100 ลบ.ม./วินาที - ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ - ปรับปรุง River Outlet เขื่อนแก่งกระจาน - ติดตั้งสถานีอัตโนมัติวัดน้ำฝนและน้ำท่าในพื้นที่ต้นน้ำ
อ.บ้านลาด อ.เมืองเพชรบุรี อ.บ้านแหลม **จ.เพชรบุรี**	น้ำท่วมเนื่องจากฝนตกหนักด้านเหนือน้ำ และการระบายน้ำจากเขื่อนแก่งกระจาน	- ขุดลอกขยายคลองระบายน้ำ D18 ลงสู่ทะเลบริเวณ ต.แหลมผักเบี้ย (200 ลบ.ม./วินาที) - ขุดลอกขยายคลอง D1 ลงสู่ทะเลบริเวณ อ.ชะอำ - ขุดลอกแม่น้ำเพชรบุรีตั้งแต่ อ.เมือง ถึง ต.บางตะบูน อ.บ้านแหลม (ระยะทาง 16 กม.) อยู่ระหว่างดำเนินการ - คันกั้นน้ำ - ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ

พื้นที่	ประเด็นสำคัญ/สาเหตุ	แนวทางหลักการแก้ไข
อ.หัวหิน **จ.ประจวบคีรีขันธ์**	น้ำท่วมขังในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน บริเวณที่ราบริมถนนเพชรเกษม เนื่องจากมีถนน และทางรถไฟขวางทางระบายน้ำ ทำให้ประสิทธิภาพการระบายน้ำลงสู่ทะเลลดลง	- ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ
ต.ยางน้ำกลัดเหนือ ต.ยางน้ำกลัดใต้ **อ.หนองหญ้าปล้อง** ต.เขาใหญ่ **อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี** ต.เขาจ้าว อ.ปราณบุรี **จ.ประจวบคีรีขันธ์**	น้ำท่วมจากน้ำป่าไหลหลาก	- ฟื้นฟูป่าต้นน้ำป่ายาง ป่าชะอำ ป่าบ้านโรง - ปรับปรุงประสิทธิภาพลำน้ำ
อ.ปราณบุรี **จ.ประจวบคีรีขันธ์**	น้ำท่วมบริเวณที่ลุ่มต่ำริมแม่น้ำปราณบุรี และพื้นที่ริมถนนเพชรเกษม เนื่องจากระบายน้ำไม่ทัน	- เพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำปราณบุรี - ปรับปรุงประสิทธิภาพลำน้ำ - ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ

1.3) สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไข

สภาพปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้นเป็นลักษณะน้ำท่วมล้นตลิ่ง เนื่องจากปริมาณฝนที่ตกมีปริมาณมาก แม้จะมีเขื่อนแก่งกระจาน ช่วยบรรเทากรณีฝนตกเหนือเขื่อน แต่เมื่อเขื่อนเต็มแล้ว การระบายน้ำจากเขื่อนจะเป็นไปได้ช้าเนื่องจากท่อระบายน้ำออกจากตัวเขื่อนมีขนาดเล็ก ดังนั้นในพื้นที่มีความจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการโดยประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง แก้มลิงริมแม่น้ำ แนวคลองผันน้ำ การป้องกันน้ำท่วมชุมชน เป็นต้น ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาโครงการต่างๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการน้ำ สำหรับแผนงานโครงการที่จะใช้แก้ปัญหาน้ำท่วม ได้แก่

(1) การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำลำห้วยใหญ่พร้อมระบบส่งน้ำ อ่างเก็บน้ำห้วยไทร พร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ

(2) เพิ่มความจุเก็บกักของอ่างเก็บน้ำปราณบุรี

(3) เพิ่มศักยภาพการระบายน้ำเขื่อนเพชรบุรี และคันกั้นน้ำ

(4) เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำในลำน้ำสายหลักปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ โดยการเพิ่มศักยภาพคลองระบายน้ำ D1 (550 CMS) เพิ่มศักยภาพคลองระบายน้ำ D9 และคลองสายใหญ่ฝั่งขวา (100 CMS)

(5) ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง ระบบป้องกันน้ำท่วม เขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี จ.เพชรบุรี ระบบป้องกันน้ำท่วม พื้นที่ชุมชนหัวหิน อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

(6) จัดทำผังเมือง ผังระบายน้ำ เพื่อป้องกันการบุกรุกลำน้ำและพื้นที่เสี่ยงในอนาคต

ดังที่กล่าวมาแล้ว เมื่อสามารถพัฒนาได้ครบทุกโครงการหรือระหว่างการพัฒนา ควรมีมาตรการในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับปัญหาน้ำท่วมในรอบปีสูงๆ ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต เช่น การเตือนภัย แผนอพยพ มาตรการเยียวยา เป็นต้น

2) พื้นที่เป้าหมาย (Area Based) C-15 ลุ่มน้ำสาขาคลองบางสะพานใหญ่

2.1) สภาพพื้นที่

Area Based ลุ่มน้ำสาขาคลองบางสะพานใหญ่ เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม ครอบคลุมพื้นที่ 6 ตำบล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สภาพปัญหาเป็นน้ำท่วมไหลหลาก มีปริมาณน้ำส่วนเกินที่ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วม 65 ล้าน ลบ.ม. ความลึก 0.75 – 1.00 ม. ระยะเวลาน้ำท่วม 2 วัน ซึ่งจะสร้างผลกระทบต่อการจราจรและชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำ มีครัวเรือนได้รับผลกระทบ 21,000 ครัวเรือน

ลักษณะภูมิประเทศของ Area Based ด้านทิศตะวันตก คือ เทือกเขาตะนาวศรีซึ่งกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยและเมียนมาในแนวเหนือ-ใต้ มีพื้นที่เข้ามาเกือบถึงตอนกลางของ Area Based พื้นที่ถัดมามีภูเขาเตี้ยๆ ตอนกลาง เป็นที่ราบระหว่างภูเขา และลาดเทไปทางด้านตะวันออก ซึ่งเป็นที่ราบริมฝั่งทะเลตามแนวชายฝั่งอ่าวไทย

ลำน้ำสายสำคัญในพื้นที่ คือ คลองบางสะพาน (ความยาว 41 กม.) ซึ่งเกิดจากเทือกเขาตะนาวศรี มีลำน้ำสาขาย่อย ๆ หลายสายไหลจากทิศตะวันตกมารวมกันแล้วไหลไปทางทิศตะวันออกลงสู่อ่าวไทยที่ท้าย อ.บางสะพาน

2.2) ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ

จากรายงานโครงการศึกษาความเหมาะสมวิเคราะห์พื้นที่พิเศษ และแนวทางแก้ไขเชิงบูรณาการ (2561) ได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรึกษาหารือและรับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ จากผู้แทนจากหน่วยงานส่วนภูมิภาคและคณะกรรมการลุ่มน้ำ ซึ่งมีสรุปข้อมูลที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการและการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมดังแสดงในตารางดังนี้

พื้นที่	ประเด็นสำคัญ/สาเหตุ	แนวทางหลักการแก้ไข
ถนนสายฝ่ายท่า-ถ้ำม้าร้อง	ฝนที่ตกหนักติดต่อกันหลายวันทำให้เกิดน้ำหลากจากเทือกเขาตะนาวศรีไหลเข้าท่วม	- ปรับปรุงประสิทธิภาพลำน้ำโดยขุดลอกคลองบางสะพาน คลองแม่รำพึง และห้วยเขาม้าร้อง ขยายทางระบายน้ำบริเวณถนนและรางรถไฟ
ต.พงศ์ประศาสน์ ต.ชัยเกษม ต.ร่อนทอง อ.บางสะพาน	น้ำท่วมจากน้ำที่ไหลหลากมาจากเทือกเขาตะนาวศรี	

พื้นที่	ประเด็นสำคัญ/สาเหตุ	แนวทางหลักการแก้ไข
เทศบาลตำบลกำเนิดนพคุณ อ.บางสะพาน	น้ำจากคลองบางสะพานไหลเข้าท่วมบริเวณวัดเขาโบสถ์ และวัดห้วยทรายขาว โดยมีจุดวิกฤติที่ต้องเฝ้าระวังมากที่สุดคือพื้นที่โรงพยาบาลบางสะพาน	- พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำบริเวณต้นน้ำ - ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ - ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ

2.3) สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไข

ลุ่มน้ำสาขาคลองบางสะพานใหญ่ ปัญหาส่วนใหญ่คือปัญหาน้ำท่วมล้นตลิ่งเกิดไม่นานแต่มักสร้างความเสียหายให้ชุมชนและบ้านเรือนริมแม่น้ำ ดังนั้นในภาพรวมจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาโครงการต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการน้ำท่วมซึ่งในพื้นที่มีศักยภาพในการพัฒนาโครงการ อ่างเก็บน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพลำน้ำ และคลองผันน้ำ สำหรับแผนงานโครงการที่จะใช้แก้ปัญหาน้ำท่วม ได้แก่

(1) ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองลอย พร้อมระบบส่งน้ำ อ่างเก็บน้ำบ้านไทรทอง

(2) เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำในลำน้ำสายหลักปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ โดยการขุดขยายคลองแม่รำพึง พร้อมอาคารประกอบ ขุดขยายคลองปัตตามัง พร้อมอาคารประกอบ

(3) พัฒนาระบบผันน้ำ ได้แก่ คลองผันน้ำคลองแม่รำพึง-อ่าวบ่อทองหลาง คลองผันน้ำคลองเขาม้าร้อง-อ่าวบางสะพาน

(4) จัดทำผังเมือง ผังระบายน้ำ เพื่อป้องกันการบุกรุกลำน้ำและพื้นที่เสี่ยงในอนาคต

จากที่กล่าวมา เมื่อสามารถพัฒนาได้ครบทุกโครงการหรือระหว่างการพัฒนา ควรมีมาตรการในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับปัญหาน้ำท่วมในรอบปีสูงๆ ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต เช่น การเตือนภัย แผนอพยพ มาตรการเยียวยา เป็นต้น นอกจากนี้ ในการบริหารจัดการน้ำช่วงปลายฤดูฝน ควรมีปริมาณน้ำในคลองระบายที่เพียงพอเพื่อใช้ประโยชน์ช่วงหน้าแล้ง

4.2.1.2 แผนเผชิญหตุและแนวทางป้องกันน้ำท่วม

กรมชลประทาน ได้จัดทำแผนเผชิญหตุและแนวทางป้องกันอุทกภัยรายจังหวัด ของจังหวัดต่าง ๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ดังนี้

1) จังหวัดราชบุรี

ที่มา: กรมชลประทาน (2564)

รูปที่ 4.2.1-2 แผนเผชิญเหตุและแนวทางป้องกันอุทกภัย พื้นที่จังหวัดราชบุรี

2) จังหวัดสมุทรสงคราม

ที่มา: กรมชลประทาน (2564)

รูปที่ 4.2.1-3 แผนเผชิญเหตุและแนวทางป้องกันอุทกภัย พื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม

3) จังหวัดเพชรบุรี

ที่มา: กรมชลประทาน (2564)

รูปที่ 4.2.1-4 แผนเผชิญเหตุและแนวทางป้องกันอุทกภัย พื้นที่จังหวัดเพชรบุรี

4) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่มา: กรมชลประทาน (2564)

รูปที่ 4.2.1-5 แผนเผชิญเหตุและแนวทางป้องกันอุทกภัย พื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

5) จังหวัดชุมพร

ที่มา: กรมชลประทาน (2564)

รูปที่ 4.2.1-6 แผนเผชิญเหตุและแนวทางป้องกันอุทกภัย พื้นที่จังหวัดชุมพร

4.2.1.3 การประเมินสถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำ

การประเมินสถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำ เป็นการพิจารณาสถานการณ์วิกฤตน้ำ ทั้งกรณีน้ำท่วม น้ำแล้ง และคุณภาพน้ำ จะมีการประเมินจากสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น ปริมาณฝนสะสม ปริมาณน้ำท่า ปริมาณน้ำในแหล่งเก็บกักน้ำ ระดับคุณภาพน้ำ และอื่น ๆ ร่วมกับการประเมินคาดการณ์แนวโน้มอิทธิพลของสภาพอากาศ ที่จะส่งผลกระทบในพื้นที่ เช่นพายุหมุนเขตร้อน ดีเปรสชัน หย่อมความกดอากาศต่ำ ร่องมรสุม และคลื่นลมแรง ฯลฯ รวมถึงพื้นที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งมีความจำเป็นต้องบูรณาการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด และเร่งแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ ให้กลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว ซึ่งการประเมินสถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำ ประกอบด้วยการพิจารณา

(1) สถานการณ์ปัจจุบันและคาดการณ์แนวโน้ม เช่น ปริมาณฝนสะสม ปริมาณน้ำท่า ปริมาณน้ำในแหล่งเก็บกักน้ำ และระดับคุณภาพน้ำ เป็นต้น

(2) อิทธิพลของสภาพอากาศ เช่น พายุหมุนเขตร้อน ดีเปรสชัน หย่อมความกดอากาศต่ำ ร่องมรสุม และคลื่นลมแรง เป็นต้น

(3) พื้นที่รับผลกระทบ เช่น พื้นที่เปราะบาง (พื้นที่ชุมชนสำคัญ ซึ่งมีการอยู่อาศัยหนาแน่น มีที่ตั้งของโรงเรียน โรงพยาบาล และพื้นที่อนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรม พื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ฯลฯ)

การประเมินสถานการณ์น้ำ กรณีน้ำท่วม

ระดับที่ 1 ระดับเสี่ยงน้ำท่วมรุนแรง : ประเมินจากการเกิดสถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่เป็นระยะเวลาสั้น ๆ สามารถเข้าไปบริหารจัดการเพื่อแก้ไขสถานการณ์ได้

ระดับที่ 2 ระดับน้ำท่วมรุนแรง : ประเมินสถานการณ์น้ำระดับน้ำท่วมรุนแรง ดังนี้

1. กรณีลำน้ำสายหลักหรือแหล่งเก็บกักน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีปริมาณน้ำมากกว่าร้อยละ 80 ของความจุ หรือเกิน URC และคาดการณ์ว่าอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อน หรือดีเปรสชัน หรือหย่อมความกดอากาศต่ำ หรือร่องมรสุม จะทำให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมากต่อเนื่องส่งผลให้ปริมาณน้ำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จนอาจก่อให้เกิดสถานการณ์ ดังนี้

1.1 น้ำท่วมขังในพื้นที่แต่ละจังหวัด มากกว่าร้อยละ 50 ความลึก มากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ

1.2 น้ำท่วมขังในพื้นที่มากกว่า 3 จังหวัด โดยในแต่ละจังหวัดมีน้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 25 ความลึก มากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ

1.3 น้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 25 ของจังหวัด แนวโน้มแผ่ขยายต่อเนื่องมากกว่า 3 จังหวัด ความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน หรือ

1.4 กรณีน้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 25 ของจังหวัด มีแนวโน้มแผ่ขยายส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังลุ่มน้ำใกล้เคียงความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน

2. กรณีเกิดน้ำล้นตลิ่งหรือมีน้ำหลากเข้าท่วม

2.1 พื้นที่ลุ่มต่ำ หรือ พื้นที่การเกษตร มีแนวโน้มการแผ่ขยายไม่น้อยกว่า 3 จังหวัด โดยแต่ละจังหวัดมีน้ำท่วมขังร้อยละ 25 ของจังหวัด ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ส่งผลให้พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย

2.2 พื้นที่เปราะบาง เช่น ชุมชนสำคัญซึ่งมีการอยู่อาศัยหนาแน่น มีที่ตั้งของโรงเรียน โรงพยาบาล เป็นต้น รวมทั้งพื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ซึ่งสถานการณ์น้ำท่วมขังมีแนวโน้มการแผ่ขยายโดยมีความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรมการดำรงชีวิตตามปกติ (พื้นที่เปราะบาง คือพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพในการช่วยเหลือตนเองได้ภายหลัง

จากเกิดเหตุการณ์ เนื่องจากไม่ได้เตรียมการจัดการหรือไม่สามารถเตรียมการจัดการกับความเสี่ยงไว้ อย่างเพียงพอ)

3. กรณีเกิดเหตุการณ์เขื่อนเก็บกักน้ำวิบัติ รวมทั้งพนัง/คันกันน้ำพังทลาย ทำให้มวลน้ำไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่ด้านท้ายน้ำ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ สถานการณ์น้ำท่วมขังมีแนวโน้มการแผ่ขยายมากกว่าร้อยละ 25 ของจังหวัด ความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของ คน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ

4. กรณีเกิดเหตุการณ์น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรมการดำรงชีวิตตามปกติ

ระดับที่ 3 ระดับน้ำท่วมวิกฤต : ประเมินสถานการณ์น้ำระดับน้ำท่วมวิกฤต ดังนี้

1. กรณีลำน้ำสายหลักหรือแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ มีปริมาณน้ำเต็มความจุ และคาดการณ์ว่าอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อน หรือดีเปรสชัน หรือหย่อมความกดอากาศต่ำ หรือร่องมรสุม จะทำให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมากต่อเนื่อง อาจส่งผลให้เกิดสถานการณ์ ดังนี้

1.1 น้ำท่วมขังในพื้นที่แต่ละจังหวัด มากกว่าร้อยละ 50 ความลึก มากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ

1.2 น้ำท่วมขังในพื้นที่มากกว่า 3 จังหวัด โดยในแต่ละจังหวัดมีน้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 50 ความลึก มากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ

1.3 น้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 50 ของจังหวัด แนวโน้มแผ่ขยายต่อเนื่องมากกว่า 3 จังหวัด ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ

1.4 กรณีน้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 50 ของจังหวัด มีแนวโน้มแผ่ขยายส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังลุ่มน้ำใกล้เคียงความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน

1.5 กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินรุนแรง ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อย่างรุนแรง

2. กรณีเกิดน้ำล้นตลิ่งหรือมีน้ำหลากเข้าท่วม

2.1 พื้นที่ลุ่มต่ำ หรือ พื้นที่การเกษตร มีแนวโน้มการแผ่ขยายไม่น้อยกว่า 3 จังหวัด โดยแต่ละจังหวัดมีน้ำท่วมขังร้อยละ 50 ของจังหวัด ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ส่งผลให้พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย

2.2 พื้นที่เปราะบาง เช่น ชุมชนสำคัญซึ่งมีการอยู่อาศัยหนาแน่น มีที่ตั้งของโรงเรียน โรงพยาบาล เป็นต้น รวมทั้งพื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เช่น พื้นที่อุตสาหกรรม รวมทั้งพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สถานการณ์น้ำท่วมขัง โดยมีความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน

หรือของรัฐ ทำให้กิจกรรมในการดำรงชีวิตตามปกติต้องหยุดชะงัก ทั้งนี้ ในการบริหารจัดการน้ำต้องอาศัยการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กระทรวงต่าง ๆ

3. กรณีเกิดเหตุการณ์เขื่อนเก็บกักน้ำวิบัติ รวมทั้งพนัง/คันกันน้ำพังทลาย ทำให้มวลน้ำไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่ด้านท้ายน้ำ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ สถานการณ์น้ำท่วมขังในพื้นที่แต่ละจังหวัดมากกว่าร้อยละ 50 หรือมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มมากขึ้นแผ่ขยายต่อเนื่องกันจากจังหวัดหนึ่งไปสู่อีกจังหวัดหนึ่งและขยายวงกว้างในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 3 จังหวัด ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของ คน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อย่างรุนแรง

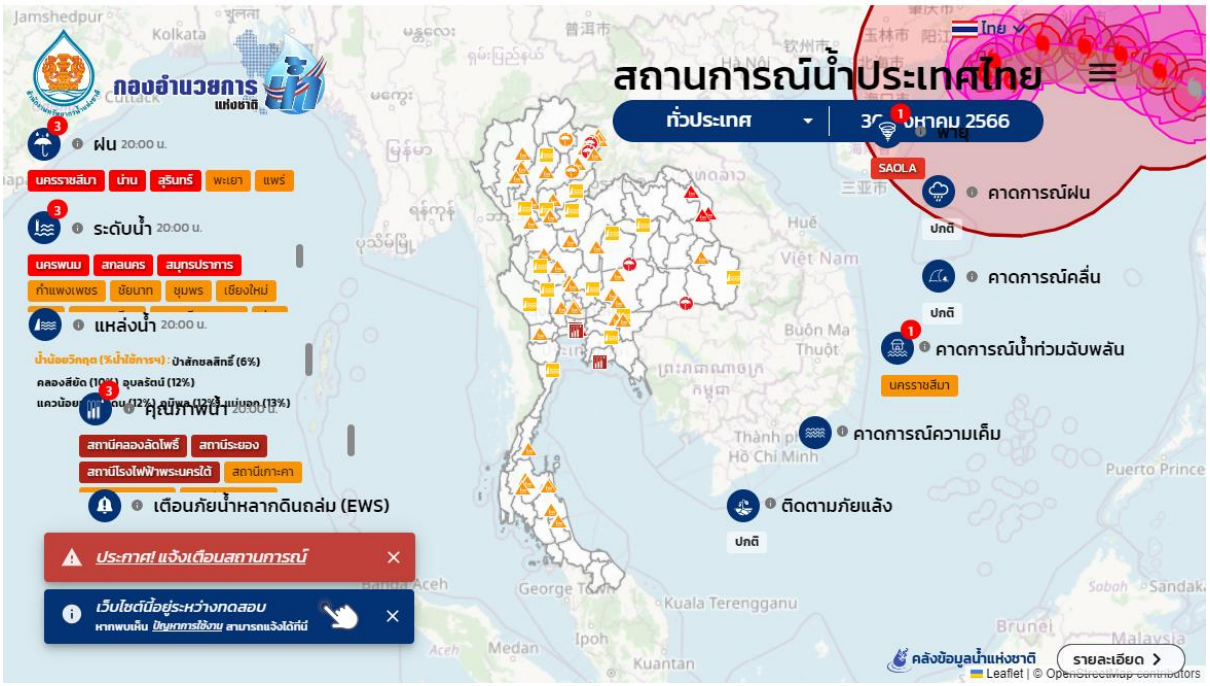
4. กรณีเกิดเหตุการณ์น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 3 จังหวัด ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐอย่างรุนแรง ทำให้กิจกรรมในการดำรงชีวิตตามปกติต้องหยุดชะงัก

4.2.2 ระบบเตือนภัย

ระบบเตือนภัยน้ำท่วมที่ได้จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานต่างๆ ทำหน้าที่แสดงผลการตรวจวัด การวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภาวะน้ำท่วมที่อาจเกิดขึ้น โดยมีตัวอย่างแพลตฟอร์มของระบบเตือนภัยจากหน่วยงานต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) เว็ปไซต์ One map

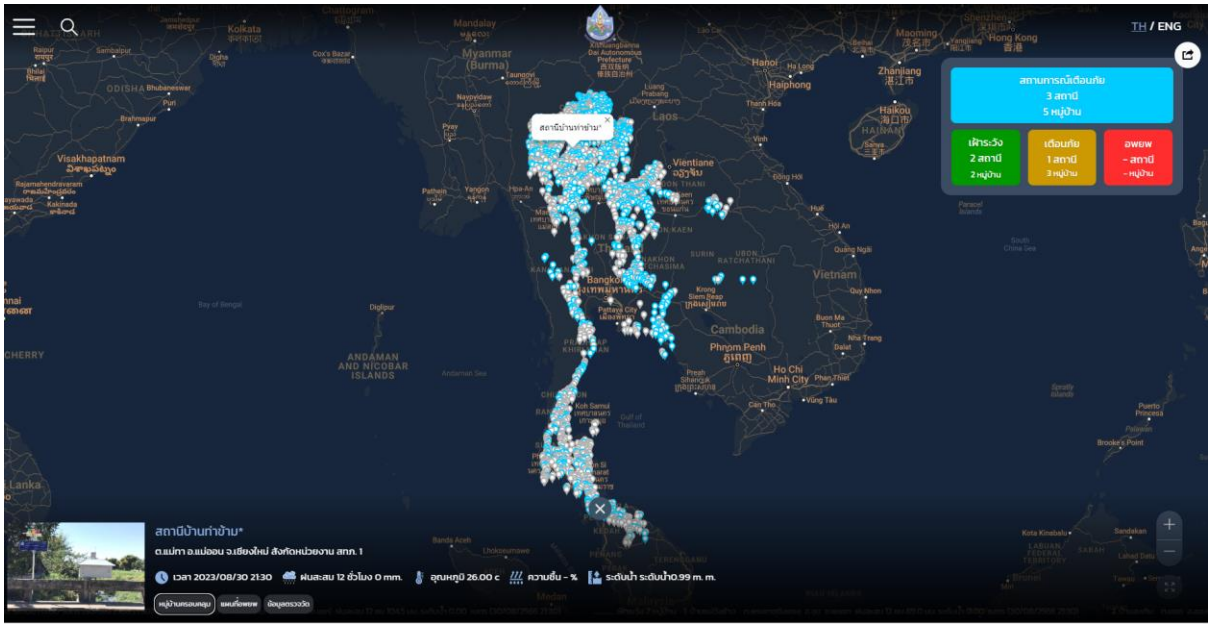
เว็บไซต์ One map จัดทำขึ้นโดย ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สามารถเข้าถึงเว็ปไซต์ได้ที่ https://nationalthaiwater.onwr.go.th/ ซึ่งในเว็ปไซต์สามารถติดตามข้อมูลปริมาณฝน ข้อมูลระดับน้ำ ข้อมูลแหล่งน้ำ ข้อมูลคุณภาพน้ำ และข้อมูลเตือนภัยน้ำหลากดินถล่ม นอกจากนี้ยังมีข้อมูลการคาดการณ์ฝน คาดการณ์คลื่น คาดการณ์น้ำท่วมฉับพลัน คาดการณ์ความเค็ม ติดตามภัยแล้ง และการติดตามเส้นทางของพายุ โดยข้อมูลดังกล่าวสามารถใช้สำหรับการแจ้งเตือนการเกิดพายุ ฝนตกหนัก การเฝ้าระวังน้ำล้นตลิ่ง และน้ำท่วม เป็นต้น โดยแพลตฟอร์มเว็ปไซต์ One map แสดงดัง**รูปที่ 4.2.2-1**

รูปที่ 4.2.2-1 เว็ปไซต์ one map (https://nationalthaiwater.onwr.go.th)

2) ระบบ Early Warning System

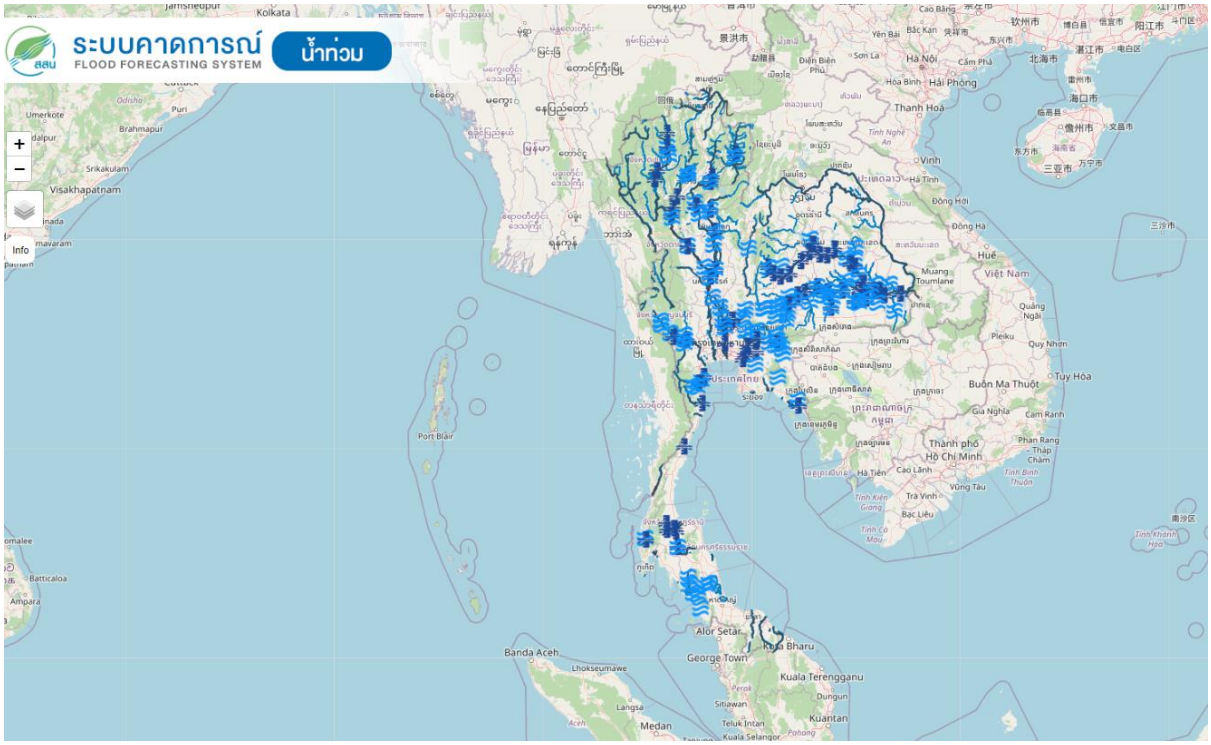
เว็บไซต์ **Early Warning System** จัดทำขึ้นโดย กรมทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สามารถเข้าถึงเว็บไซต์ได้ที่ http://ews.dwr.go.th/ews/index.php ซึ่งเว็บไซต์เป็นระบบปฏิบัติการเฝ้าระวังและเตือนภัยล่วงหน้าน้ำหลาก-ดินถล่ม ซึ่งมีลักษณะการแจ้งเตือนเป็นพื้นที่เสี่ยงภัยในระดับรายหมู่บ้าน โดยที่สถานีตรวจวัดแสดงข้อมูลปริมาณฝน อุณหภูมิ ความชื้น และระดับน้ำ โดยแต่ละสถานีจะแสดงหมู่บ้านที่ครอบคลุมและแผนที่อพยพ ร่วมด้วย โดยแพลตฟอร์มเว็บไซต์ **Early Warning System** แสดงดัง**รูปที่ 4.2.2-2**

รูปที่ 4.2.2-2 เว็บไซต์ **Early Warning System** (http://ews.dwr.go.th/ews/index.php)

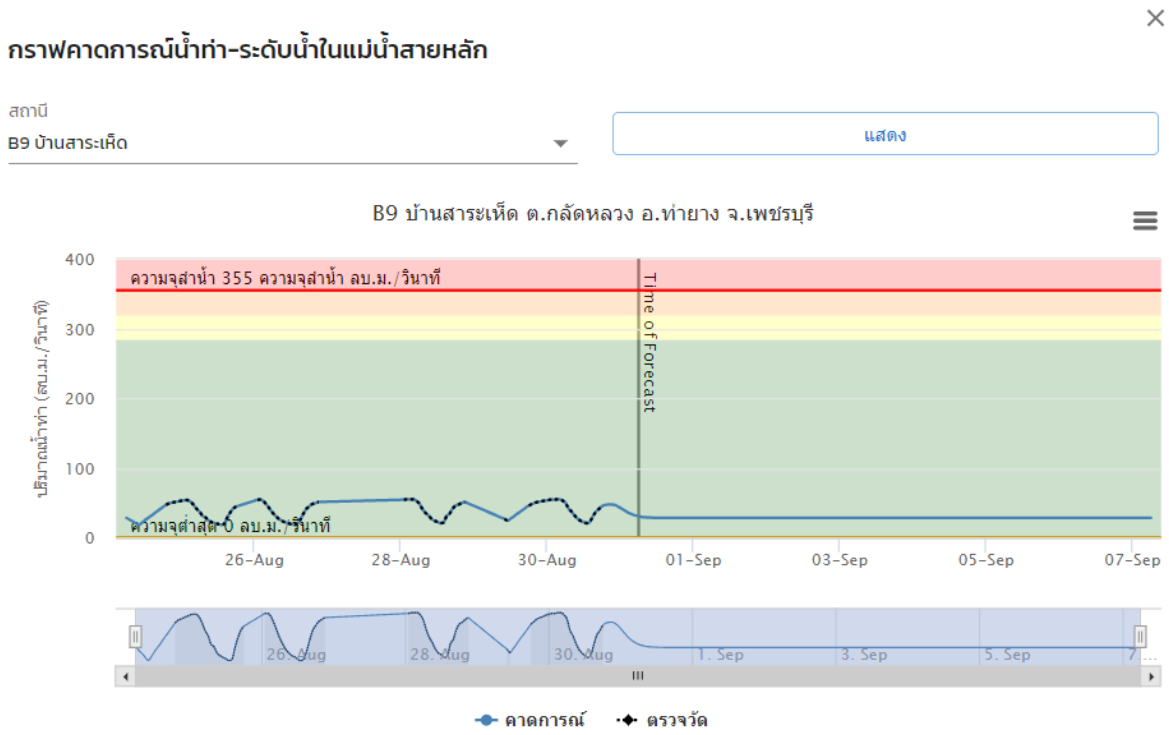
3) ระบบคาดการณ์น้ำท่วม (Flood Forecast System)

ระบบคาดการณ์น้ำท่วม (Flood Forecast System) จัดทำขึ้นโดย สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์กรมหาชน) (สสน.) สามารถเข้าถึงระบบดังกล่าวได้ที่เว็บไซต์ คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ หรือ https://www.thaiwater.net/floodforecast แสดงดัง**รูปที่ 4.2.2-3** โดยระบบแสดงข้อมูลคาดการณ์ปริมาณน้ำท่าล่วงหน้า 7 วัน ในสถานีซึ่งตั้งอยู่ในแม่น้ำสายหลัก ซึ่งมีการแสดงความจุลำน้ำและแทบสีความรุนแรงร่วมกับข้อมูลปริมาณน้ำท่าตรวจวัดและน้ำท่าคาดการณ์แสดงดัง**รูปที่ 4.2.2-4**

รูปที่ 4.2.2-3 ระบบคาดการณ์น้ำท่วม (Flood Forecast System)

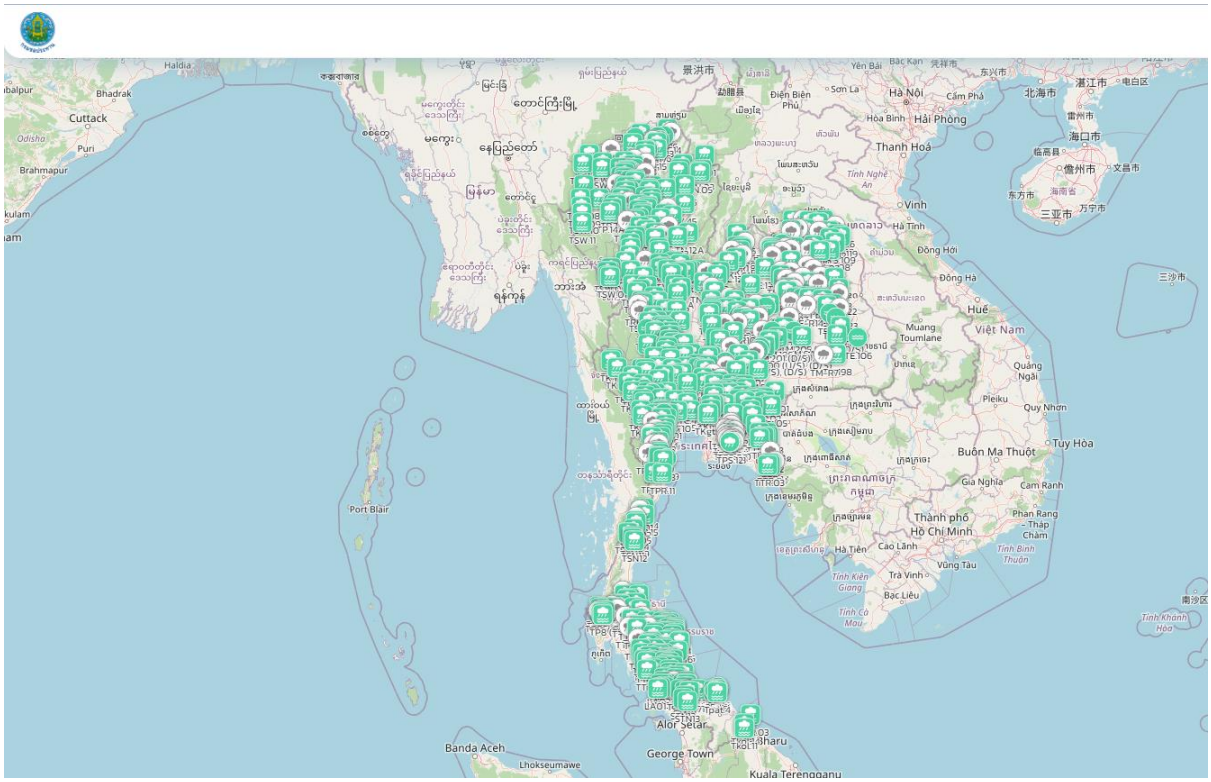
https://www.thaiwater.net/floodforecast

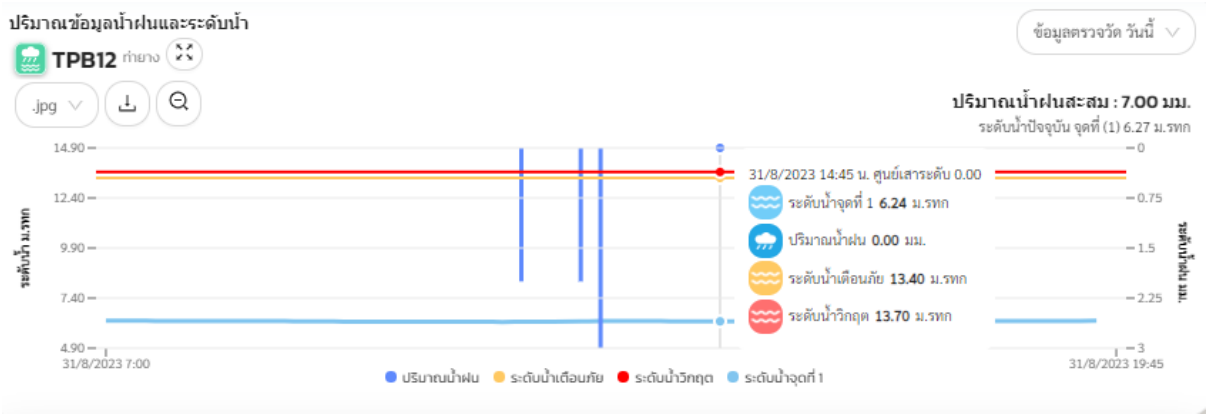
รูปที่ 4.2.2-4 การแสดงข้อมูลการคาดการณ์ปริมาณน้ำท่าล่วงหน้าในระบบคาดการณ์น้ำท่วม

4) ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัย

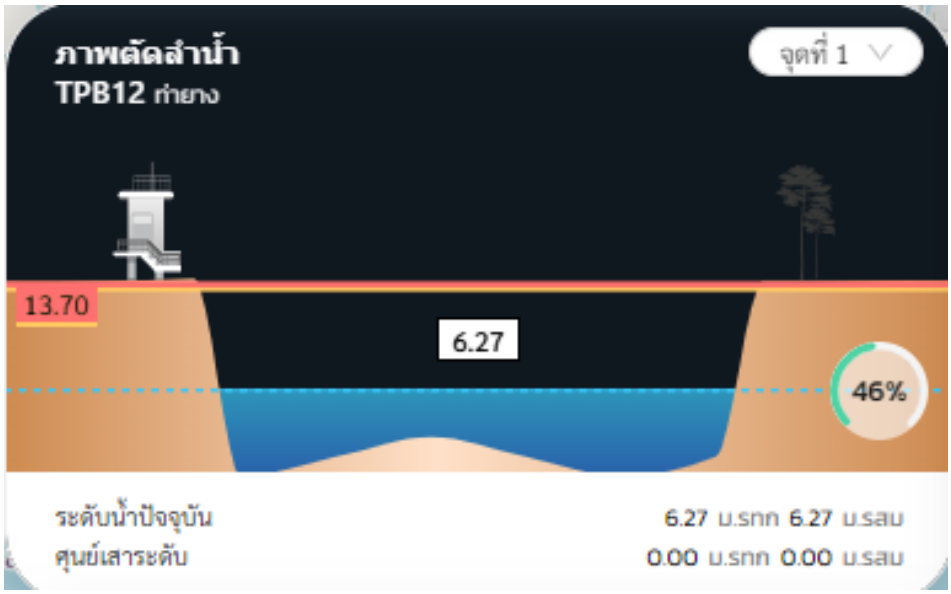
ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัย จัดทำขึ้นโดย กรมชลประทาน สามารถเข้าถึงระบบดังกล่าวได้ที่เว็ปไซต์ https://telerid.rid.go.th โดยระบบแสดงข้อมูลระดับน้ำ ข้อมูลปริมาณน้ำท่า ข้อมูลปริมาณน้ำฝน ข้อมูลระดับน้ำเตือนภัย ข้อมูลระดับน้ำวิกฤต และภาพจากกล้อง CCTV โดยหน้าหลักเว็ปไซต์ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัย แสดงดัง**รูปที่ 4.2.2-5** ข้อมูลระดับน้ำแต่ละช่วงเวลาในระดับสถานีแสดงดัง**รูปที่ 4.2.2-6** และข้อมูลระดับน้ำเปรียบเทียบกับรูปตัดลำน้ำแสดงดัง**รูปที่ 4.2.2-7** โดยในลุ่มน้ำมีสถานีโทรมาตรในระบบจำนวนทั้งสิ้น 26 สถานีแสดงรายชื่อสถานีดัง**ตารางที่ 4.2.2-1**

รูปที่ 4.2.2-5 ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัย https://telerid.rid.go.th

รูปที่ 4.2.2-6 การแสดงข้อมูลระดับน้ำเปรียบเทียบข้อมูลระดับน้ำเตือนภัย ระดับวิกฤต และปริมาณฝน ในระดับสถานี

รูปที่ 4.2.2-7 การแสดงข้อมูลระดับน้ำเปรียบเทียบกับรูปตัดลำน้ำ

ตารางที่ 4.2.2-1 รายชื่อสถานีในระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัย

ลำดับ	รายชื่อสถานีโทรมาตร
1	TPB01 : บ้านโป่งลึก
2	TPB02 : เขาพะเนินทุ่ง
3	TPB03 : บ้านแม่คะเมย
4	TPB04 : บ้านพุมะคำ
5	TPB05 : บ้านท่าตะคร้อ
6	TPB06 : บ้านห้วยกวางจริง
7	TPB09 : บ้านยางคู่
8	TPB10 : บ้านหนองโรง
9	TPB11 : บ้านเขาลูกช้าง
10	TPB12 : ท่ายาง
11	TPB13 : บ้านลาด
12	TPB14 : เมืองเพชร
13	TPB15 : บ้านแหลม
14	TPB17 : สถานีเขื่อนเพชร (ท้ายน้ำ)
15	TPR.2 : อบต.ห้วยสัตว์ใหญ่
16	TPR.4 : เขื่อนปราณบุรี
17	TPR.5 : บ้านเขาน้ำตก
18	TPR.6 : เทศบาลตำบลหนองพลับ
19	TPR.7 : บ้านห้วยมงคล
20	TPR.9 : ปากน้ำปราณบุรี
21	TPR.10 : ห้วยมงคล
22	TPR.11 : บ้านบ่อนอก
23	TPR.12 : อ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบ
24	TPR.13 : อ่างเก็บน้ำยางชุม
25	TPR.14 : ฝายวังยาว
26	TPR.15 : วัดปากแพรก

4.3 การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม

การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) จากภาวะน้ำท่วม จะเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นในการลดผลกระทบทางลบและความสูญเสียที่เกิดจากภาวะน้ำท่วม ในขณะเดียวกันก็พิจารณาถึงผลกระทบทางบวกควบคู่กันไปด้วย เพื่อจะได้เตรียมแนวทางการลดผลกระทบที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า มีแนวทางการบรรเทาผลกระทบขณะเกิดภัย ให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบที่เหมาะสม รวมทั้งมีการเก็บข้อมูลที่จำเป็นเพื่อใช้ประกอบการเยียวยา ฟื้นฟูหลังจากภาวะน้ำท่วมสิ้นสุดลง รวมทั้งใช้ข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการวิเคราะห์เพื่อปรับแนวทางการลดผลกระทบล่วงหน้า และแนวทางการบรรเทาผลกระทบขณะเกิดภัยให้ดีขึ้นต่อไป เป็นวัฏจักรเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ

การจัดการความเสี่ยงมีวงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นแนวทางการจัดการความสี่ยงที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจรเพื่อรับมือกับภัยที่มีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้น และอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม จึงไม่จำเป็นต้องมีการจัดการตามลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non - Linear) โดยเป็นการดำเนินการในลักษณะเป็นวงรอบ (Closed Loop) อย่างต่อเนื่อง และไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการ ดังนั้น จึงเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งการจัดการสาธารณภัยในแต่ละห้วงเวลาการเกิดสาธารณภัยอาจมีความคาบเกี่ยวกัน (Overlap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแสดงใน**รูปที่ 4.3-1**

ที่มา: แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารภัยแห่งชาติ 2564-2570

รูปที่ 4.3-1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management: DRM) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน

4.4 การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 64 ระบุว่า ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้ดเป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย

โดยความในวรรคสอง วงเล็บ 5 ระบุว่า การจัดทำระบบเตือนภัย เป็นรายการที่ต้องมีในแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม และในวรรคสี่ กำหนดให้ การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามแนวทางที่ กนช. ประกาศกำหนด

ซึ่งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ที่ 4/2562 ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2562 เพื่อให้การพัฒนา บริหารจัดการ บำรุงรักษา ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำเกิดความสมดุลและยั่งยืนเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิชาการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีอำนาจหน้าที่ กำหนดหลักเกณฑ์ และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามหลักวิชาการ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และกำกับให้หน่วยงานจัดทำหรือปรับปรุงเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ให้เป็นมาตรฐานสามารถใช้บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบพลวัตสอดคล้องกับสถานการณ์

ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือหลักที่สำคัญในการตัดสินใจบริหารจัดการน้ำทั้งในภาวะปกติและในสภาวะการเกิดภัยแล้ง อุทกภัยและปัญหาคุณภาพน้ำ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรน้ำจะต้องนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวนำไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำต่อไป โดยคณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ได้รวบรวมเกณฑ์การใช้สีในการจำแนกระดับความรุนแรงปริมาณฝน ปริมาณน้ำในลำน้ำ ซึ่งหน่วยงานรายงานข้อมูลการใช้สีจำแนกระดับความรุนแรง เกณฑ์การแจ้งเตือน และปรับระดับสีการแจ้งเตือนเป็นสีเขียว เหลือง แดง ให้สอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นในการจัดทำระบบเตือนภัยในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์อ้างอิงตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ปริมาณฝน

กรมอุตุนิยมวิทยา ได้จัดทำการใช้สีในการจำแนกระดับความรุนแรงของฝน 1 ชั่วโมง และฝนสะสม (รวม) 24 ชั่วโมง ดัง**ตารางที่ 4.4-1** และ **4.4-2**

ตารางที่ 4.4-1 เกณฑ์ความรุนแรงของฝน 1 ชั่วโมง

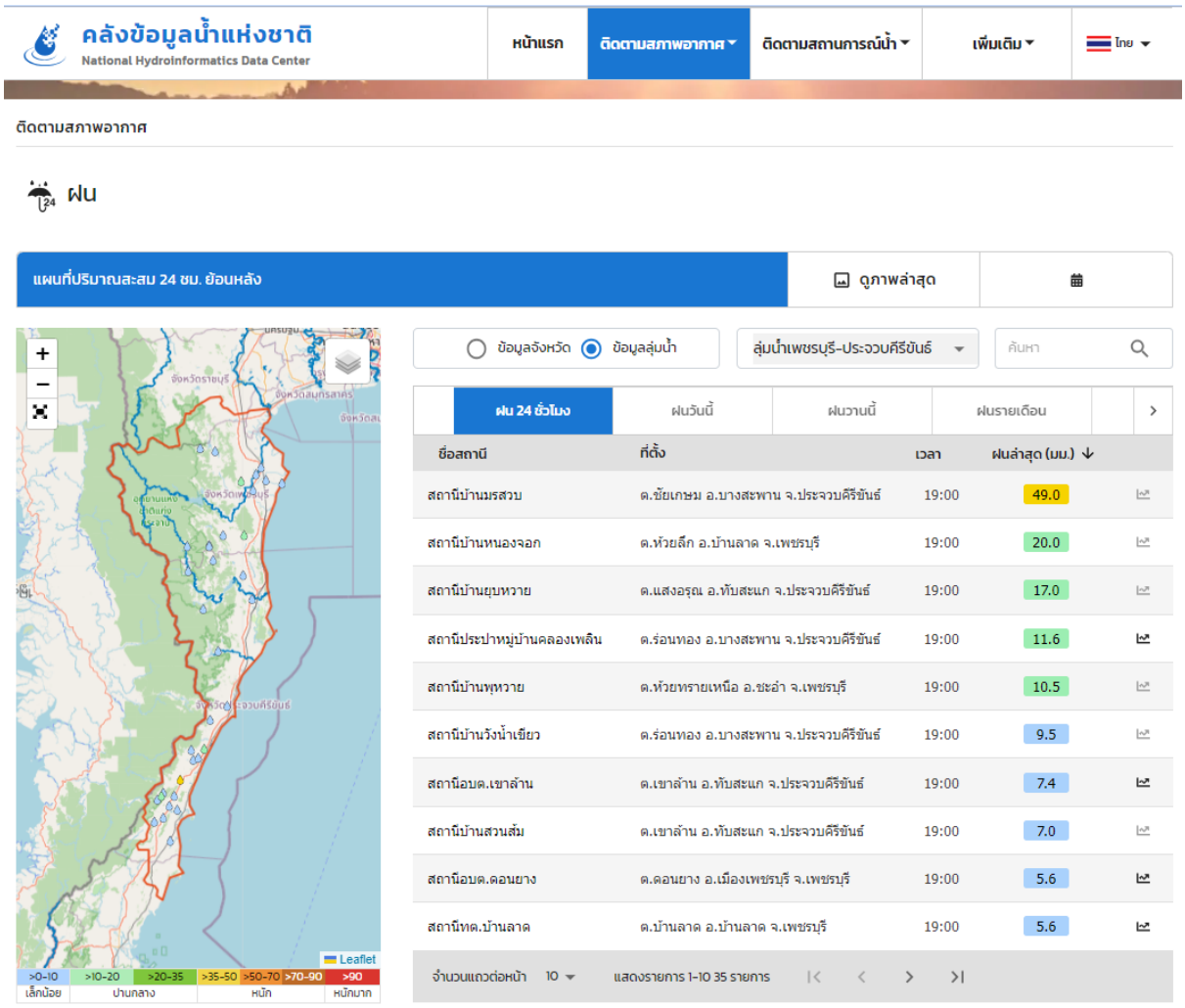
เกณฑ์ฝน	อัตราการตกของฝน ต่อชั่วโมง
ฝนเบา (Light rain)	มีปริมาณน้อยกว่า 2.5 มิลลิเมตร
ฝนปานกลาง (Moderate rain)	ปริมาณระหว่าง 2.5 – 10.0 มิลลิเมตร
ฝนหนัก (Heavy rain)	ปริมาณระหว่าง 10.0 – 50.0 มิลลิเมตร
ฝนตกหนักมาก (Violent rain)	ปริมาณมากกว่า 50.1 มิลลิเมตร

ตารางที่ 4.4-2 เกณฑ์ปริมาณฝนสะสม (รวม) 24 ชั่วโมง

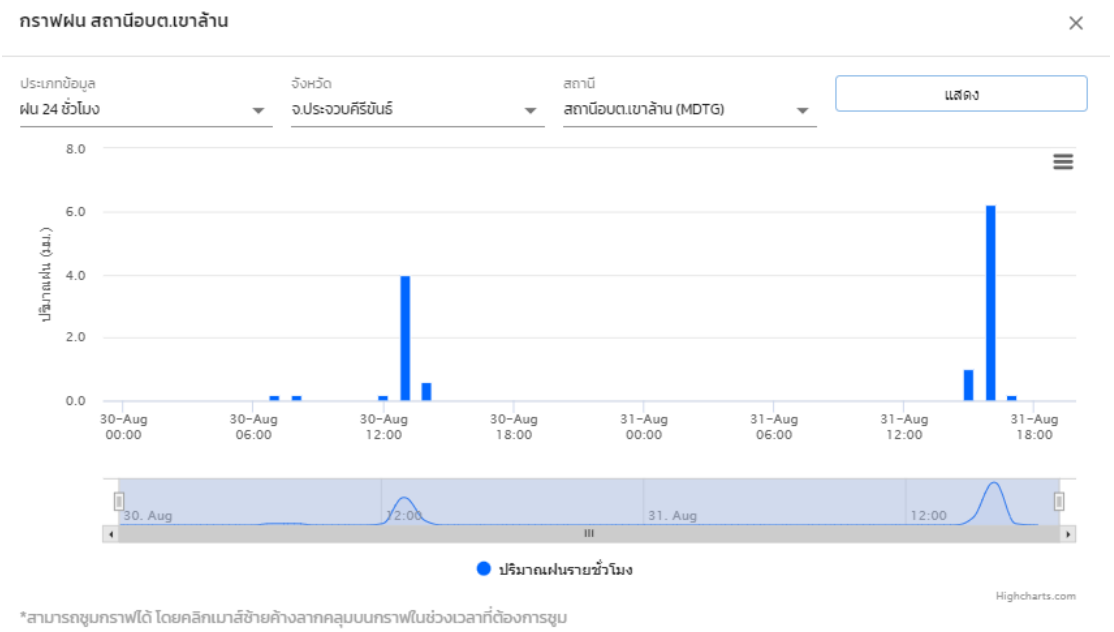
เกณฑ์ฝน	ปริมาณฝนสะสม
ฝนวัดจำนวนไม่ได้	ปริมาณฝนน้อยกว่า 0.1 มิลลิเมตร
ฝนเล็กน้อย (Light rain)	ปริมาณฝนระหว่าง 0.1 - 10.0 มิลลิเมตร
ฝนปานกลาง (Moderate rain)	ปริมาณฝนระหว่าง 10.1 - 35.0 มิลลิเมตร
ฝนหนัก (Heavy rain)	ปริมาณฝนระหว่าง 35.1 - 90.0 มิลลิเมตร
ฝนตกหนักมาก (Very Heavy rain)	ปริมาณฝนตั้งแต่ 90.1 มิลลิเมตรขึ้นไป

โดยในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ได้มีการดำเนินการคัดเลือกและกำหนดสถานีในการเฝ้าระวังจากแพลตฟอร์ม “คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ (www.thaiwater.net)” ซึ่งดำเนินการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลโดยสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ ซึ่งมีการเผยแพร่ข้อมูลตรวจวัดในระดับรายวันหรือน้อยกว่า และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับเว็ปไซต์ one map เพื่อประกอบเป็นข้อมูลสำหรับระบบเตือนภัยในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ โดยมีสถานีวัดน้ำฝน จำนวน 75 สถานี โดยมีการแสดงผลข้อมูลปริมาณฝนในคาบความถี่ต่างๆ ตั้งแต่ระดับชั่วโมง ปริมาณฝนสะสม 24 ชั่วโมง ข้อมูลสถิติปริมาณฝนรายวันและ

ปริมาณฝนรายเดือน และการเปรียบเทียบข้อมูลตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แสดงดัง**รูปที่ 4.4-1** และ การแสดงข้อมูลปริมาณฝนรายชั่วโมงระดับสถานี **รูปที่ 4.4-2** โดยรายละเอียดที่ตั้งของสถานีตรวจวัดแสดงดัง**ตารางที่ 4.4-3**

รูปที่ 4.4-1 การแสดงข้อมูลปริมาณฝนในเว็ปไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ

รูปที่ 4.4-2 การแสดงข้อมูลปริมาณฝนรายชั่วโมงระดับสถานีในเว็ปไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ

ตารางที่ 4.4-3 รายละเอียดของสถานีวัดน้ำฝน

ลำดับ	รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ละติจูด	ลองจิจูด	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	หน่วยงาน
1	781	ทต.บางสะพานน้อย	11.08	99.45	บางสะพาน	บางสะพานน้อย	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
2	712	บ้านหนองตาจอน	13.43	99.67	ทุ่งหลวง	ปากท่อ	ราชบุรี	สสน.
3	756	อบต.ปลายโพงพาง	13.38	99.93	ปลายโพงพาง	อัมพวา	สมุทรสงคราม	สสน.
4	758	เมืองเพชรบุรี	13.09	99.94	ต้นมะม่วง	เมืองเพชรบุรี	เพชรบุรี	สสน.
5	759	อบต.ดอนยาง	13.01	99.97	ดอนยาง	เมืองเพชรบุรี	เพชรบุรี	สสน.
6	760	อบต.หนองหญ้าปล้อง	13.17	99.69	หนองหญ้าปล้อง	หนองหญ้าปล้อง	เพชรบุรี	สสน.
7	762	การประปา ทม.ชะอำ	12.79	99.96	ชะอำ	ชะอำ	เพชรบุรี	สสน.
8	765	ทต.ท่ายาง	12.96	99.90	ท่ายาง	ท่ายาง	เพชรบุรี	สสน.
9	768	อบต.เขากระปุก	12.72	99.74	เขากระปุก	ท่ายาง	เพชรบุรี	สสน.
10	769	ทต.บ้านลาด	13.05	99.92	บ้านลาด	บ้านลาด	เพชรบุรี	สสน.
11	771	อบต.สองพี่น้อง	12.87	99.68	สองพี่น้อง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	สสน.
12	772	แก่งกระจาน	12.92	99.82	วังไคร้	ท่ายาง	เพชรบุรี	สสน.
13	774	เขาพะเนินทุ่ง	12.83	99.37	ห้วยแม่เพรียง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	สสน.
14	775	อบต.เกาะหลัก	11.80	99.75	เกาะหลัก	เมืองประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
15	776	ทต.กุยบุรี	12.07	99.87	กุยบุรี	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
16	777	วัดยางชุม	12.10	99.71	หาดขาม	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
17	778	อบต.เขาล้าน	11.52	99.60	เขาล้าน	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
18	780	ทต.ร่อนทอง	11.26	99.44	ร่อนทอง	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
19	782	ทต.ปราณบุรี	12.38	99.89	เขาน้อย	ปราณบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
20	783	วัดเนินสวรรค์มงคลธรรม	12.42	99.82	หนองตาแต้ม	ปราณบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
21	784	ปราณบุรี	12.39	99.91	เขาน้อย	ปราณบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
22	786	อบต.ทับใต้	12.49	99.90	ทับใต้	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
23	787	อบต.ห้วยสัตว์ใหญ่	12.53	99.54	ห้วยสัตว์ใหญ่	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
24	1761	บ้านหินสี	13.32	99.56	ยางหัก	ปากท่อ	ราชบุรี	ทน.
25	1762	บ้านไทยประจัน	13.28	99.56	ยางหัก	ปากท่อ	ราชบุรี	ทน.
26	1793	บ้านหุบกะพง	12.78	99.90	เขาใหญ่	ชะอำ	เพชรบุรี	ทน.
27	1795	บ้านห้วยตะวาย	12.81	99.80	ท่าไม้รวก	ท่ายาง	เพชรบุรี	ทน.
28	1796	บ้านพุตูม	13.02	99.75	ห้วยลึก	บ้านลาด	เพชรบุรี	ทน.
29	1797	บ้านหนองจอก	13.01	99.83	ห้วยลึก	บ้านลาด	เพชรบุรี	ทน.
30	1798	บ้านสวนใหญ่พัฒนา	12.61	99.53	ป่าเด็ง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	ทน.
31	1800	บ้านหนองไม้แก่น	11.84	99.71	เกาะหลัก	เมืองประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
32	1801	บ้านด่านสิงขร	11.78	99.67	คลองวาฬ	เมืองประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
33	1803	บ้านหุบผึ้ง	11.73	99.66	ห้วยทราย	เมืองประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
34	1805	บ้านตะแบกโพรง	11.44	99.48	อ่างทอง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
35	1807	บ้านน้ำตกสาย 1	11.62	99.62	ห้วยยาง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
36	1808	บ้านหัวเขา	11.66	99.64	ห้วยยาง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
37	1813	บ้านช่องลม	11.12	99.37	ช้างแรก	บางสะพานน้อย	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
38	1814	บ้านเขาควง	12.46	99.95	หนองแก	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.

ลำดับ	รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ละติจูด	ลองจิจูด	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	หน่วยงาน
39	1815	บ้านใหม่หัวนา	12.53	99.96	หนองแก	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
40	1817	บ้านหนองใหญ่	12.33	99.98	สามร้อยยอด	สามร้อยยอด	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
41	1818	บ้านหัวตาลแถว	12.22	99.97	สามร้อยยอด	สามร้อยยอด	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
42	12477	หัวหิน	12.51	99.84	ทับใต้	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
43	12478	ท่ายาง	12.81	99.79	ท่าไม้รวก	ท่ายาง	เพชรบุรี	สสน.
44	12479	คลองขนาน	11.24	99.44	ทองมงคล	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
45	13873	วัดคะเมยกาญจนผลาราม	13.00	99.59	แก่งกระจาน	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	สสน.
46	13874	อบต.พุสวรรค์	13.01	99.74	พุสวรรค์	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	สสน.
47	13875	รร.ตชด. นเรศวรบ้านห้วยโสก	12.66	99.54	ป่าเด็ง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	สสน.
48	13877	ที่ว่าการอำเภอหัวหิน	12.53	99.88	ทับใต้	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
49	13878	ศาลากลางหมู่บ้าน แพรกตะลุย	12.32	99.62	ศิลาลอย	สามร้อยยอด	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
50	13879	ประปาหมู่บ้านคลองเพลิน	11.32	99.39	ร่อนทอง	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
51	13880	รร.บ้านดงไม้งาม	11.32	99.47	ร่อนทอง	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
52	13881	น้ำตกไทรคู่	11.25	99.34	ร่อนทอง	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
53	13882	สำนักงานเกษตร อำเภอบางสะพาน	11.24	99.48	กำเนิดนพคุณ	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
54	13883	ศาลากลางหมู่บ้าน ในล๊อค	11.18	99.36	ทองมงคล	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
55	1080927	บ้านพุหวาย	12.72	99.85	ห้วยทรายเหนือ	ชะอำ	เพชรบุรี	ทน.
56	1080928	บ้านหุบเฉลา	12.66	99.65	เขากระปุก	ท่ายาง	เพชรบุรี	ทน.
57	1080929	บ้านแม่คะเมย	13.00	99.59	แก่งกระจาน	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	ทน.
58	1080930	บ้านหนองเกตุ	12.95	99.67	แก่งกระจาน	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	ทน.
59	1080931	บ้านลำตะเคียน	12.98	99.64	แก่งกระจาน	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	ทน.
60	1080932	บ้านหนองน้ำดำ	12.78	99.57	ห้วยแม่เพรียง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	ทน.
61	1080933	บ้านพุไทร	12.86	99.55	ห้วยแม่เพรียง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	ทน.
62	1080934	บ้านห้วยไผ่	12.76	99.61	ห้วยแม่เพรียง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	ทน.
63	1080935	บ้านห้วยรางโพธิ์	13.08	99.63	ยางน้ำกลัดใต้	หนองหญ้าปล้อง	เพชรบุรี	ทน.
64	1080936	บ้านลิ้นช้าง	13.19	99.61	ยางน้ำกลัดเหนือ	หนองหญ้าปล้อง	เพชรบุรี	ทน.
65	1080937	บ้านมะค่าสี่ซอง	12.59	99.68	หนองพลับ	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
66	1080938	บ้านป่าละอู	12.51	99.52	ห้วยสัตว์ใหญ่	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
67	1080939	บ้านวังน้ำเขียว	11.33	99.40	ร่อนทอง	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
68	1080940	บ้านคลองลอย	11.29	99.37	ร่อนทอง	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
69	1080941	บ้านราชมงคล	11.20	99.40	ทองมงคล	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
70	1081081	บ้านสวนขนุน*	11.51	99.57	นาหูกวาง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	ทน.
71	1109563	วัดนิคมประชาสรรค์ (วัดวังไทรดิ่ง)	11.94	99.71	อ่าวน้อย	เมืองประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
72	1109564	อ่างเก็บน้ำคลองช่องลม	11.57	99.53	นาหูกวาง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
73	1109567	วัดวังปลาช่อน	13.24	99.65	ยางหัก	ปากท่อ	ราชบุรี	สสน.
74	1109568	โรงเรียนบ้านห้วยไผ่	12.76	99.61	ห้วยแม่เพรียง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	สสน.
75	1109569	โรงเรียนบ้านเขาอ่างแก้ว	12.67	99.66	เขากระปุก	ท่ายาง	เพชรบุรี	สสน.

2) ปริมาณน้ำในลำน้ำ

เกณฑ์การใช้สีในการจำแนกระดับความรุนแรงของปริมาณน้ำในลำน้ำ ซึ่งใช้สีแสดงสถานะของปริมาณน้ำในลำน้ำ ดังนี้

สีเขียว - *ปกติ* คือ ปริมาณน้ำในลำน้ำอยู่ระหว่าง 30-80% ของระดับตลิ่งต่ำ

สีเหลือง - *เฝ้าระวังน้ำมาก* คือ ปริมาณน้ำในลำน้ำอยู่ระหว่าง 80-100% ของระดับตลิ่งต่ำ

เฝ้าระวังน้ำน้อย คือ ปริมาณน้ำในลำน้ำอยู่ระหว่าง 20-30% ของระดับตลิ่งต่ำ

สีแดง - *วิกฤตินำ้มาก* คือ ปริมาณน้ำในลำน้ำมากกว่า 100% ของระดับตลิ่งต่ำ

วิกฤตินำ้น้อย คือ ปริมาณน้ำในลำน้ำน้อยกว่า 20% ของระดับตลิ่งต่ำ

โดยที่ในเว็ปไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ ได้รวบรวมสถานีวัดน้ำท่าจากหน่วยงานต่างๆ มีจำนวนสถานีทั้งสิ้น 14 สถานี โดยเป็นสถานีหลักแห่งชาติ 4 สถานี คือ B.10, B.15, Gt.7 และ Gt.20 และสถานีในระดับอื่นๆ 10 สถานี แสดงตำแหน่งที่ตั้งดัง**รูปที่ 4.4-3** และรายละเอียดของสถานีทั้งตำแหน่งที่ตั้งและหน่วยงานที่รับผิดชอบแสดงดัง**ตารางที่ 4.4-4**

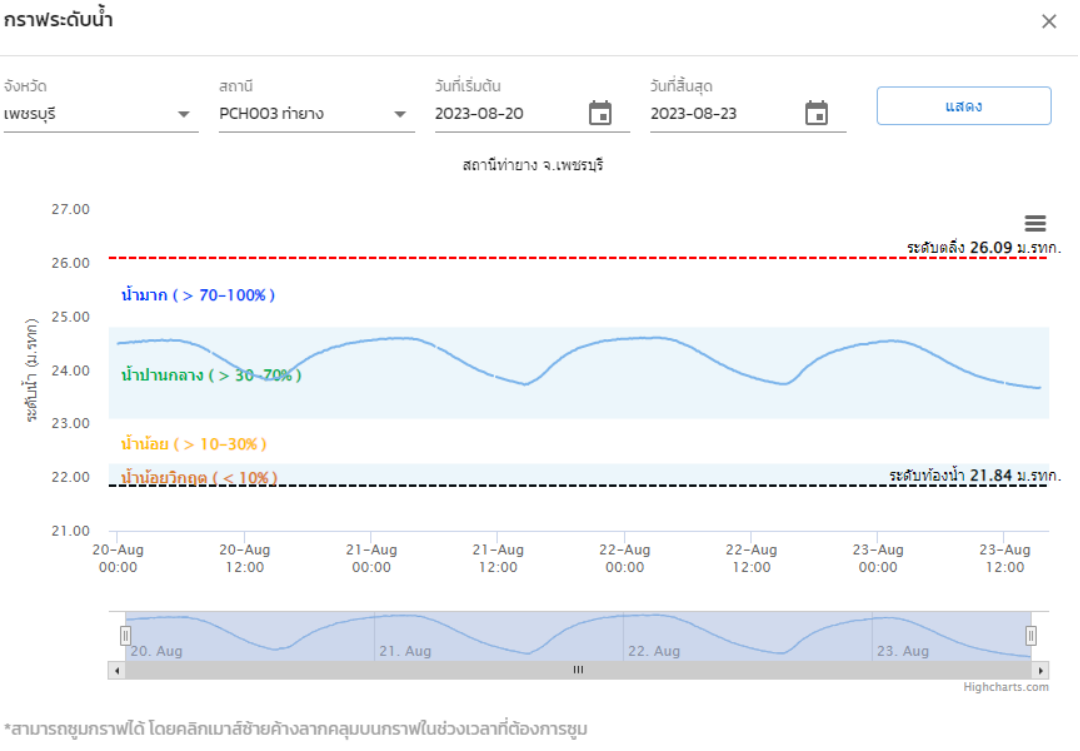

รูปที่ 4.4-3 การแสดงตำแหน่งที่ตั้งสถานีวัดน้ำท่าการแสดงตำแหน่งที่ตั้งสถานีวัดน้ำฝน ในเว็ปไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ

ตารางที่ 4.4-4 รายละเอียดของสถานีวัดน้ำท่า

ลำดับ	รหัส	ชื่อสถานี	ละติจูด	ลองจิจูด	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	หน่วยงาน
1	PRN001	ปราณบุรี	12.39	99.91	เขาน้อย	ปราณบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
2	Gt.20	สะพานรถยนต์ ร.ร.อนุบาลบางสะพาน	11.21	99.51	กำเนิดนพคุณ	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	ชป.
3	PCH001	เมืองเพชรบุรี	13.09	99.94	ต้นมะม่วง	เมืองเพชรบุรี	เพชรบุรี	สสน.
4	B.15	สะพานตลาดเทศบาล	13.11	99.95	คลองกระแชง	เมืองเพชรบุรี	เพชรบุรี	ชป.
5	B.16	บ้านลาด	13.05	99.92	บ้านลาด	บ้านลาด	เพชรบุรี	ชป.
6	B.10	บ้านท่ายาง	12.97	99.89	ท่ายาง	ท่ายาง	เพชรบุรี	ชป.
7	Gt.7	บ้านวังยาว	11.24	99.44	ทองมงคล	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	ชป.
8	BSP002	คลองขนาน	11.24	99.44	ทองมงคล	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
9	PCH002	แก่งกระจาน	12.92	99.82	วังไคร้	ท่ายาง	เพชรบุรี	สสน.
10	PCH003	ท่ายาง	12.81	99.79	ท่าไม้รวก	ท่ายาง	เพชรบุรี	สสน.
11	B.9	บ้านสาระเห็ด ต.กลัดหลวง	12.81	99.77	กลัดหลวง	ท่ายาง	เพชรบุรี	ชป.
12	PRN002	หัวหิน	12.51	99.84	ทับใต้	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	สสน.
13	Gt.11	บ้านช้างแรก	11.06	99.37	ช้างแรก	บางสะพานน้อย	ประจวบคีรีขันธ์	ชป.
14	B.3A	บ้านสองพี่น้อง	12.86	99.68	สองพี่น้อง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	ชป.

โดยที่ตัวอย่างรายละเอียดของข้อมูลตรวจวัดระดับน้ำในเว็บไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติแสดงดัง**รูปที่ 4.4-4** ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความถี่ในการบันทึกค่าทุก 10 นาที และระดับน้ำอ้างอิงจำแนกตามเกณฑ์การใช้สีในการจำแนกระดับความรุนแรงของปริมาณน้ำในลำน้ำแสดงดัง**ตารางที่ 4.4-5**

รูปที่ 4.4-4 ตัวอย่างการแสดงข้อมูลระดับน้ำในเว็บไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ

ตารางที่ 4.4-5 ระดับน้ำอ้างอิงจำแนกตามระดับความรุนแรงของปริมาณน้ำ

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ระดับตลิ่งต่ำสุด (ม.รทก.)	ระดับท้องน้ำ (ม.รทก.)	น้อยกว่า 20%	20 – 30 (%)	30 – 80 (%)	80 – 100 (%)	มากกว่า 100%
PRN001	ปราณบุรี	6.93	-2.10	-0.29	-0.29 - 0.61	0.61 - 5.12	5.12 - 6.93	6.93
Gt.20	สะพานรถยนต์ ร.ร.อนุบาลบางสะพาน	3.70	-0.74	0.15	0.15 - 0.59	0.59 - 2.81	2.81 - 3.70	3.70
PCH001	เมืองเพชรบุรี	6.00	-0.37	0.90	0.9 - 1.54	1.54 - 4.73	4.73 – 6.00	6.00
B.15	สะพานตลาดเทศบาล	5.40	-0.32	0.82	0.82 - 1.4	1.40 - 4.26	4.26 - 5.40	5.40
B.16	บ้านลาด	8.90	1.61	3.07	3.07 - 3.8	3.80 - 7.44	7.44 - 8.90	8.90
B.10	บ้านท่ายาง	13.90	4.92	6.72	6.72 - 7.61	7.61 - 12.1	12.10 - 13.90	13.90
Gt.7	บ้านวังยาว	19.30	10.55	12.30	12.3 - 13.18	13.18 - 17.55	17.55 - 19.30	19.30
BSP002	คลองขนาน	16.48	10.96	12.06	12.06 - 12.62	12.62 - 15.38	15.38 - 16.48	16.48
PCH002	แก่งกระจาน	23.20	17.11	18.33	18.33 - 18.94	18.94 - 21.98	21.98 - 23.20	23.20
PCH003	ท่ายาง	26.09	21.84	22.69	22.69 - 23.11	23.11 - 25.24	25.24 - 26.09	26.09
B.9	บ้านสาระเห็ด ต.กลัดหลวง	31.80	24.97	26.34	26.34 - 27.02	27.02 - 30.43	30.43 - 31.80	31.80
PRN002	หัวหิน	31.78	28.00	28.76	28.76 - 29.13	29.13 - 31.02	31.02 - 31.78	31.78
Gt.11	บ้านช้างแรก	40.60	37.72	38.30	38.3 - 38.58	38.58 - 40.02	40.02 - 40.60	40.60
B.3A	บ้านสองพี่น้อง	45.40	40.49	41.47	41.47 - 41.96	41.96 - 44.42	44.42 - 45.40	45.40

นอกจากนี้ยังสามารถเข้าถึงข้อมูลปริมาณน้ำในลำน้ำได้จาก ระบบคาดการณ์น้ำท่วม (Flood Forecast System) (https://www.thaiwater.net/floodforecast) และระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัย (https://telerid.rid.go.th) ดังที่แสดงรายละเอียดไว้ใน**หัวข้อที่ 4.2.2**

3) ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ

เกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) ประกอบด้วย 2 เส้น คือเส้นควบคุมปริมาณน้ำตอนบน (Upper Rule Curve (URC)) และ เส้นควบคุมปริมาณน้ำตอนล่าง (Lower Rule Curve (LRC))

1. เส้นควบคุมปริมาณน้ำตอนบน (Upper Rule Curve (URC)) คือโค้งเกณฑ์การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำที่ใช้สำหรับการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน จะพร่องน้ำจากอ่างเก็บน้ำในแต่ละช่วงเวลาที่กำหนดในปริมาณเท่าใด เพื่อให้มีปริมาตรว่างสำหรับรับปริมาณน้ำหลากที่จะไหลเข้าอ่างเก็บน้ำโดยไม่เกิดการไหลล้นอ่าง ซึ่งก่อให้เกิดอุทกภัยในบริเวณด้านท้ายอ่างเก็บน้ำ หรือหากเกิดการไหล ล้นอ่างเก็บน้ำ ก็ให้เกิดน้อยที่สุด

2. เส้นควบคุมปริมาณน้ำตอนล่าง (Lower Rule Curve (LRC)) คือโค้งเกณฑ์การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำที่ใช้สำหรับการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง จะรักษาปริมาณน้ำ ไว้ในอ่างเก็บน้ำในแต่ละช่วงเวลาที่ กำหนดไว้เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดน้ำแห้งอ่างเก็บน้ำ

เกณฑ์การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำพิจารณาจากข้อมูลปริมาตรน้ำร่วมกับโค้งปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) ที่ปรับปรุงใหม่ ปี 2562 มติที่ประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันจันทร์ที่ 16 ธันวาคม 2562 เห็นชอบหลักเกณฑ์การใช้สีแสดงสถานะของแหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ดังนี้

สีเขียว - *ปกติ* คือ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำอยู่ระหว่าง Lower Rule Curve (LRC) กับ Upper Rule Curve (URC)

สีเหลือง - *เฝ้าระวังน้ำมาก* คือ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำอยู่ระหว่าง Upper Rule Curve (URC) กับ ระดับเก็บกักปกติ (รนก.)
- *เฝ้าระวังน้ำน้อย* คือ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำอยู่ระหว่าง Lower Rule Curve (LRC) กับ ระดับเก็บกักต่ำสุด (Dead Storage)

สีแดง - *วิกฤติน้ำมาก* คือ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำอยู่สูงกว่าระดับเก็บกักปกติ (รนก.)
- *วิกฤติน้ำน้อย* คือ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำอยู่ต่ำกว่าระดับเก็บกักต่ำสุด (Dead Storage)

โดยสำหรับการจัดทำระบบเตือนภัยในแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมจำเป็นต้องพิจารณาข้อมูลปริมาณน้ำในแหล่งน้ำร่วมกับเส้นควบคุมปริมาณน้ำตอนบนและระดับเก็บกักปกติ ซึ่งหากปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเกินเส้นควบคุมปริมาณน้ำตอนบนและระดับเก็บกักปกติอาจจะต้องมีการพิจารณาถึงการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำ โดยเกณฑ์การระบายน้ำจะต้องมีการพิจารณาดังนี้

1. ต้องไม่มีผลกระทบต่อด้านเหนือน้ำและท้ายน้ำ โดยพิจารณาอย่างเป็นระบบลุ่มน้ำ
2. พิจารณาเงื่อนไขและข้อตกลงเดิมที่ภาครัฐจัดทำขึ้นกับภาคประชาชน (ถ้ามี)
3. มีการกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ในแต่ละช่วงอัตราการระบายน้ำ
4. ให้จัดทำเป็นรูปเล่มคู่มือเกณฑ์การระบายน้ำเป็นรายแห่ง
5. เกณฑ์การระบายน้ำนี้จะต้องสร้างการรับรู้ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

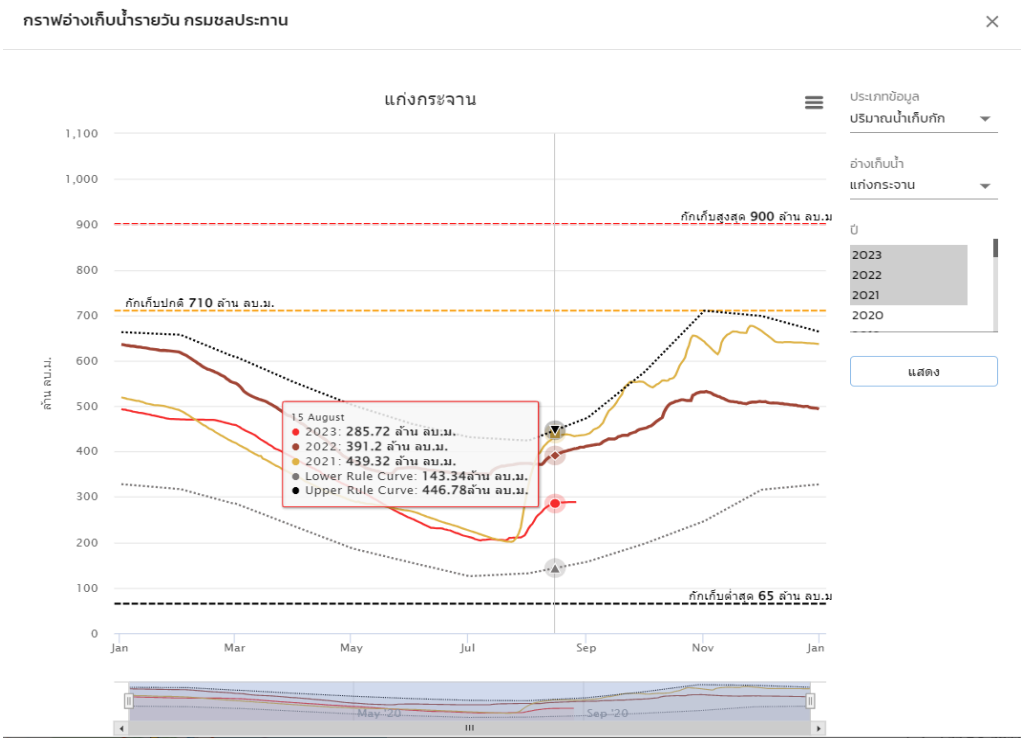
โดยในเว็บไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ ได้ทำการรวบรวมข้อมูลอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์จำนวนทั้งสิ้น 18 แห่ง จำแนกเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่จำนวน 3 แห่ง และอ่างเก็บน้ำขนาดกลางจำนวน 15 แห่ง แสดงตำแหน่งที่ตั้งดัง**รูปที่ 4.4-5** และรายละเอียดของสถานีแสดงดัง**ตารางที่ 4.4-6** โดยที่ตัวอย่างรายละเอียดของข้อมูลตรวจวัดปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำและเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) ในเว็บไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติแสดงดัง**รูปที่ 4.4-6** ซึ่งมีการตรวจวัดในคาบความถี่รายวัน

รูปที่ 4.4-5 การแสดงตำแหน่งที่ตั้งสถานีวัดน้ำในอ่างเก็บน้ำใหญ่และกลางการแสดงตำแหน่งที่ตั้งสถานีวัดน้ำฝนในเว็ปไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ

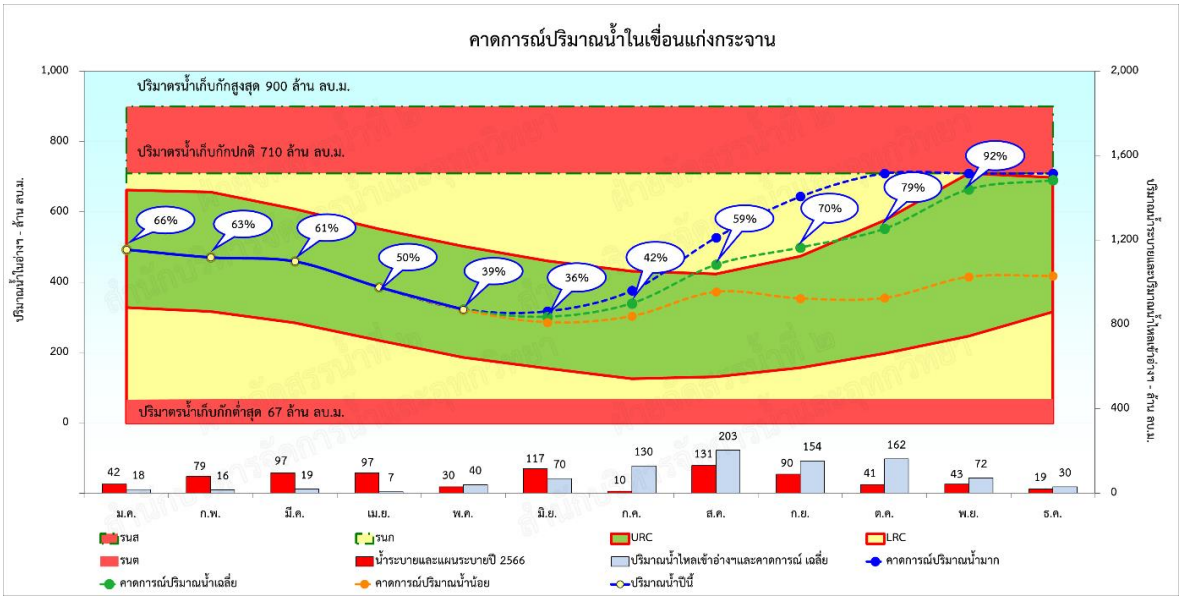
ตารางที่ 4.4-6 รายละเอียดของสถานีวัดน้ำในอ่างเก็บน้ำ

ลำดับ	ชื่อแหล่งน้ำ	ที่ตั้ง					ขนาดแหล่งน้ำ	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ละติจูด	ลองจิจูด	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด			
1	เขื่อนแก่งกระจาน	12.92	99.63	แก่งกระจาน	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	ใหญ่	710	ชป.
2	เขื่อนปราณบุรี	12.46	99.79	หนองตาแต้ม	ปราณบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	ใหญ่	391	ชป.
3	อ่างเก็บน้ำห้วยไทรงาม	12.56	99.69	หนองพลับ	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	ใหญ่	9.5	ชป.
4	อ่างเก็บน้ำห้วยวังเต็น	12.15	99.73	หาดขาม	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	กลาง	11.4	ชป.
5	อ่างเก็บน้ำกระหร่างสาม	12.60	99.56	ป่าเด็ง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	กลาง	6	ชป.
6	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์	13.21	99.66	หนองหญ้าปล้อง	หนองหญ้าปล้อง	เพชรบุรี	กลาง	42.2	ชป.
7	อ่างเก็บน้ำห้วยผาก	12.77	99.66	กลัดหลวง	ท่ายาง	เพชรบุรี	กลาง	27.5	ชป.
8	อ่างเก็บน้ำห้วยสามเขา	12.66	99.66	เขากระปุก	ท่ายาง	เพชรบุรี	กลาง	3.4	ชป.
9	อ่างเก็บน้ำห้วยสงสัย	12.71	99.72	ป่าเด็ง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	กลาง	4.054	ชป.
10	อ่างเก็บน้ำทุ่งขาม	12.63	99.76	ไร่ใหม่พัฒนา	ชะอำ	เพชรบุรี	กลาง	8	ชป.
11	อ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด	12.72	99.89	สามพระยา	ชะอำ	เพชรบุรี	กลาง	4	ชป.
12	อ่างเก็บน้ำคลองช่องลม	11.57	99.53	เขาล้าน	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	กลาง	5.5	ชป.
13	อ่างเก็บน้ำคลองจะกระ	11.55	99.49	นาหูกวาง	ทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	กลาง	10.4	ชป.
14	อ่างเก็บน้ำยางชุม	12.08	99.67	หาดขาม	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	กลาง	41.1	ชป.
15	อ่างเก็บน้ำคลองบึง	11.93	99.70	อ่าวน้อย	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	กลาง	22.2	ชป.
16	อ่างเก็บน้ำห้วยอ่างหิน	11.97	99.70	อ่าวน้อย	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	กลาง	2.8	ชป.
17	อ่างเก็บน้ำห้วยมงคล	12.58	99.80	ทับใต้	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	กลาง	5.85	ชป.
18	อ่างเก็บน้ำห้วยป่าเลา	12.53	99.51	ห้วยสัตว์ใหญ่	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	กลาง	>2 ล้าน ลบ.ม.	ท.น.

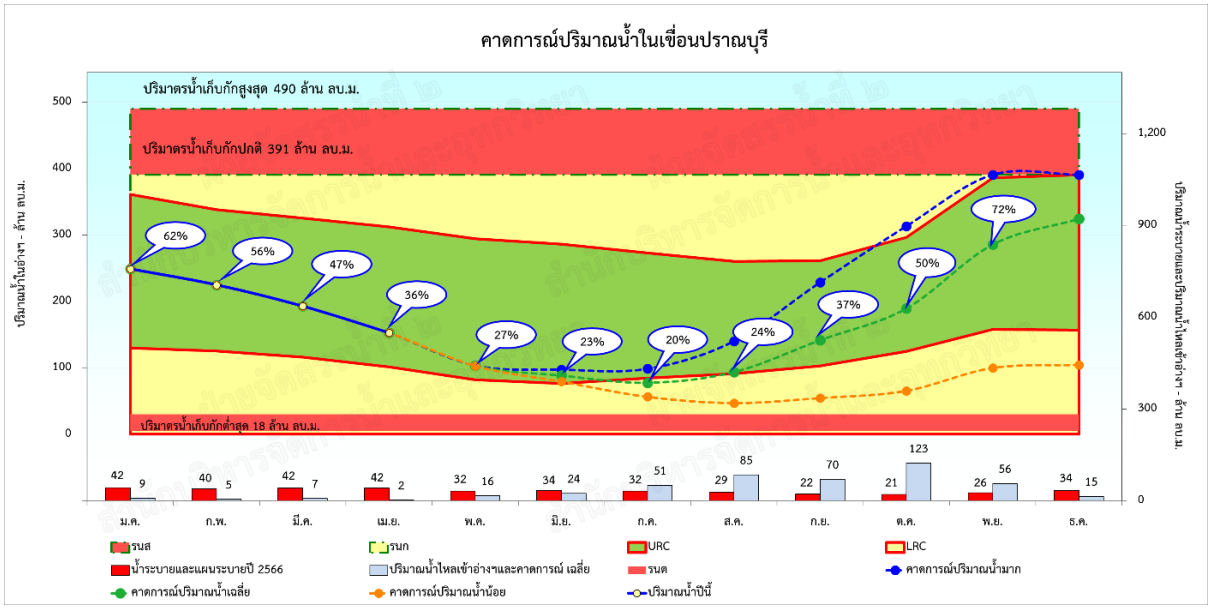

รูปที่ 4.4-6 การแสดงข้อมูลปริมาตรน้ำในอ่างเก็บน้ำร่วมกับข้อมูลโค้งปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำในเว็บไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ

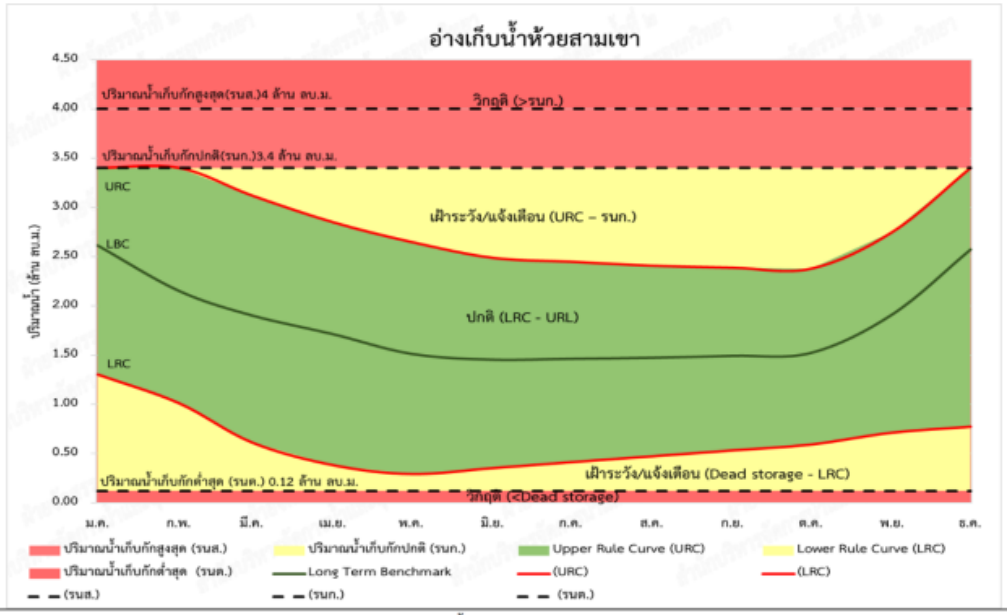
สำหรับข้อมูลเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) ของอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งได้แก่ อ่างเก็บน้ำเขื่อนแก่งกระจาน อ่างเก็บน้ำเขื่อนปราณบุรี แสดงดัง**รูปที่ 4.4-7** และ **รูปที่ 4.4-8** และอ่างเก็บน้ำขนาดกลางที่เก็บกักน้ำไว้ใช้ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยสามเขา อ่างเก็บน้ำห้วยสงสัย อ่างเก็บน้ำห้วยทราย อ่างเก็บน้ำทุ่งขาม อ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด อ่างเก็บน้ำกระหร่างสาม อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์ อ่างเก็บน้ำห้วยผาก อ่างเก็บน้ำคลองช่องลม อ่างเก็บน้ำคลองจะกระ อ่างเก็บน้ำยางชุม อ่างเก็บน้ำคลองบึง อ่างเก็บน้ำห้วยอ่างหิน อ่างเก็บน้ำห้วยไทรงาม และ อ่างเก็บน้ำห้วยวังเต็น ซึ่งแต่ละอ่างสามารถจัดสรรน้ำให้กับพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการชลประทานเพชรบุรี และโครงการชลประทานประจวบคีรีขันธ์ มีเส้นปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตเพื่อการบริหารจัดการน้ำร่วมกับการคาดการณ์ปริมาณน้ำแสดงดัง**รูปที่ 4.4-9 ถึง รูปที่ 4.4-23**

รูปที่ 4.4-7 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน

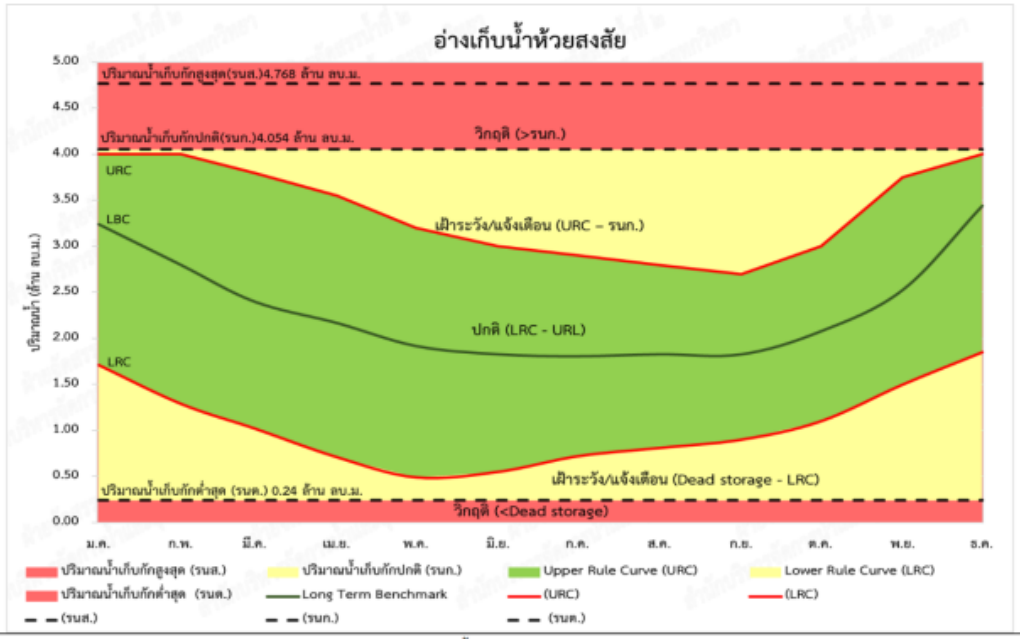

รูปที่ 4.4-8 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำปราณบุรี

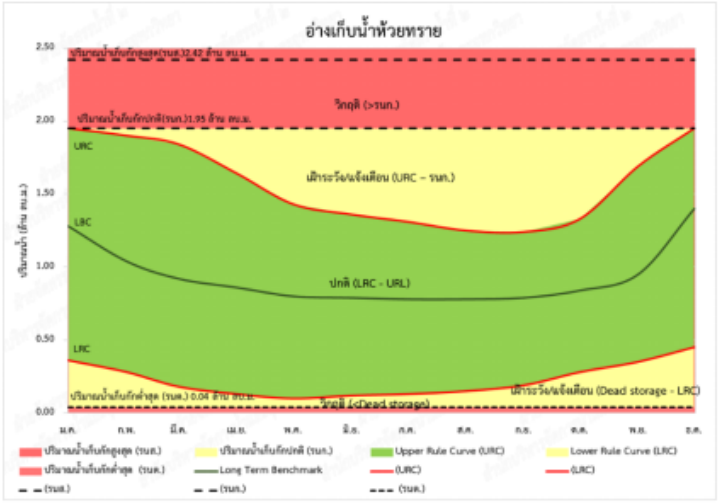
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	3.40	3.40	3.12	2.85	2.65	2.49	2.45	2.41	2.39	2.38	2.75	3.40
LRC	1.30	1.01	0.61	0.38	0.29	0.35	0.41	0.47	0.53	0.59	0.71	0.77

รูปที่ 4.4-9 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยสามเขา

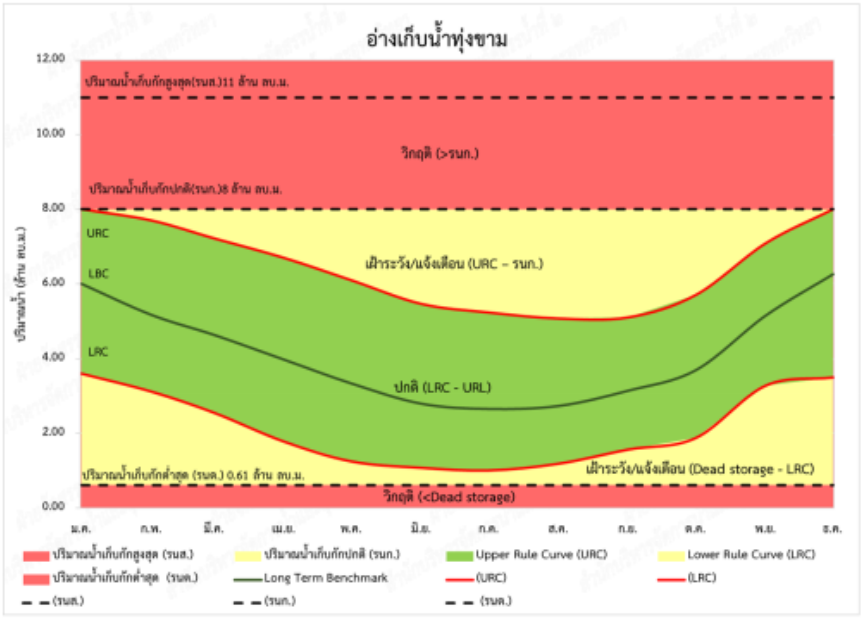
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	4.00	4.00	3.80	3.55	3.20	3.00	2.90	2.80	2.70	3.00	3.75	4.00
LRC	1.71	1.29	1.02	0.71	0.49	0.55	0.72	0.81	0.90	1.10	1.50	1.85

รูปที่ 4.4-10 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยสงสัย

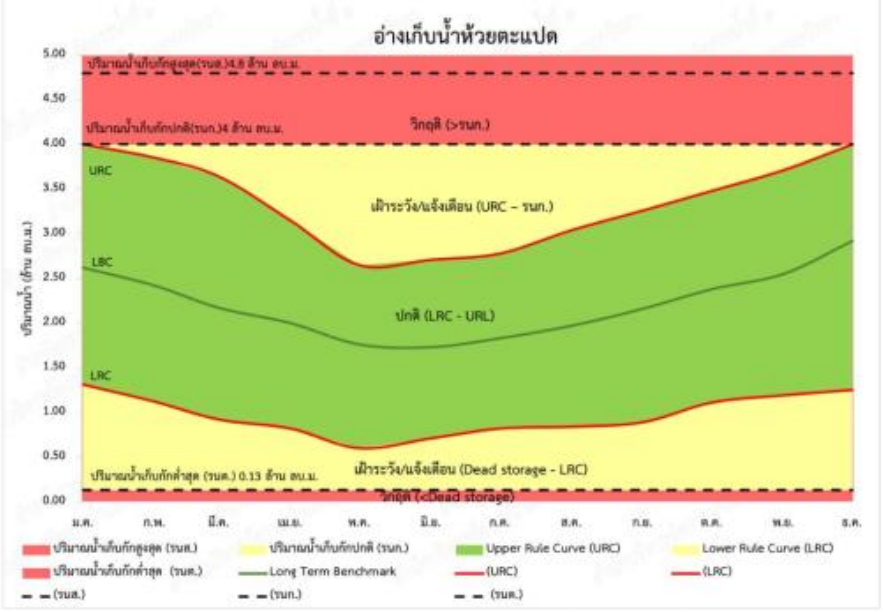
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	1.95	1.90	1.84	1.64	1.43	1.36	1.31	1.25	1.24	1.33	1.69	1.95
LRC	0.36	0.28	0.18	0.13	0.10	0.12	0.13	0.15	0.19	0.28	0.35	0.45

รูปที่ 4.4-11 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยทราย

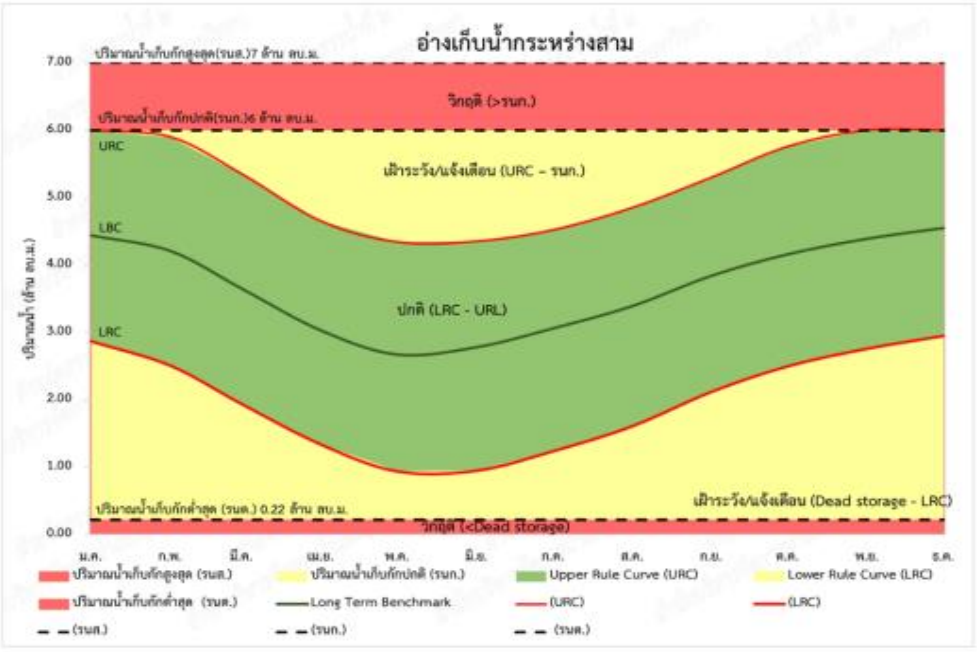
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	8.00	7.70	7.22	6.70	6.10	5.47	5.24	5.08	5.11	5.71	7.09	8.00
LRC	3.60	3.12	2.55	1.78	1.25	1.08	1.01	1.19	1.57	1.88	3.28	3.50

รูปที่ 4.4-12 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำทุ่งขาม

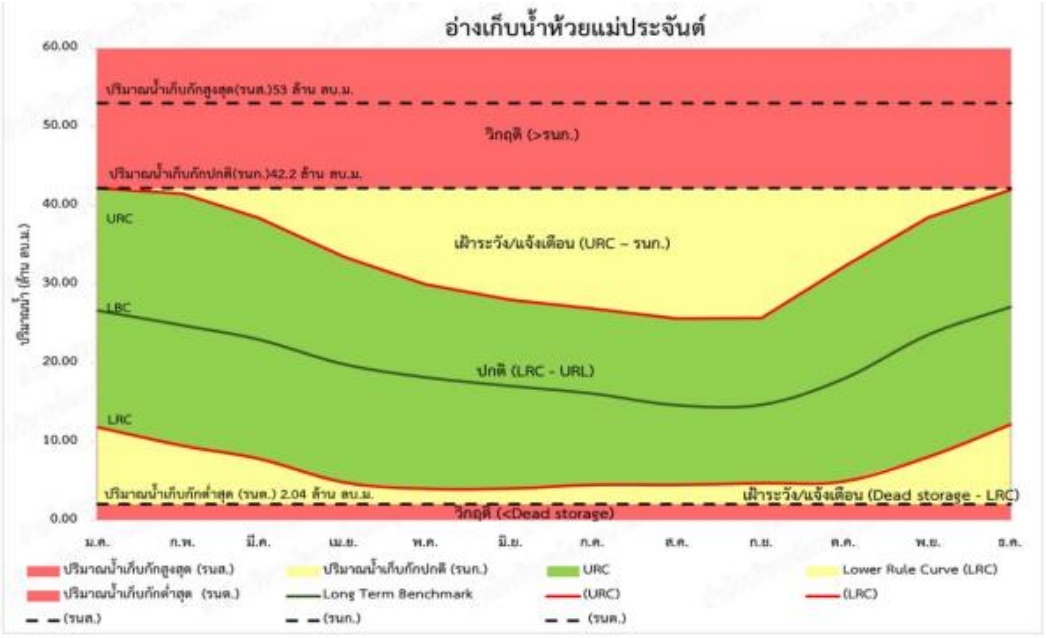
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	4.00	3.85	3.64	3.15	2.65	2.71	2.78	3.04	3.26	3.48	3.71	4.00
LRC	1.31	1.12	0.92	0.82	0.60	0.71	0.82	0.84	0.89	1.11	1.19	1.25

รูปที่ 4.4-13 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด

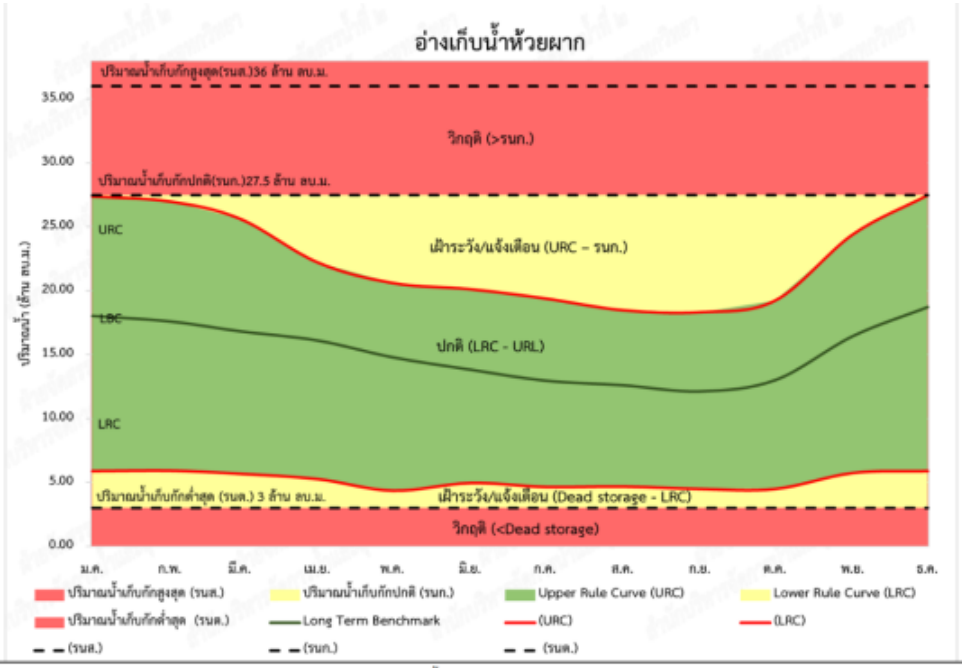
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	6.00	5.90	5.35	4.65	4.34	4.35	4.52	4.85	5.30	5.76	6.00	6.00
LRC	2.87	2.51	1.94	1.34	0.94	0.95	1.24	1.61	2.12	2.50	2.76	2.95

รูปที่ 4.4-14 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำกะหร่างสาม

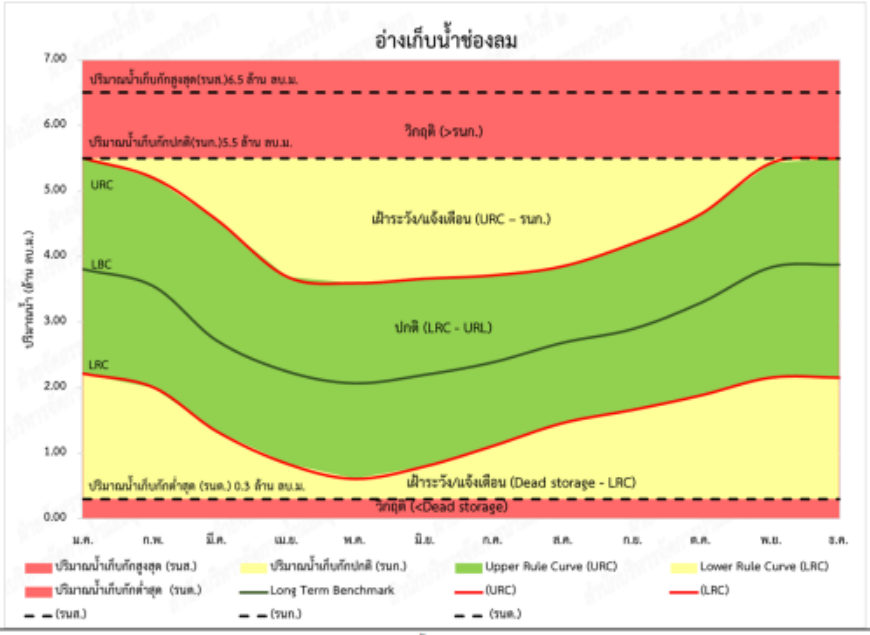
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	42.20	41.50	38.41	33.50	30.02	28.04	26.88	25.63	25.68	32.22	38.50	42.00
LRC	11.80	9.47	7.82	4.85	4.04	4.07	4.54	4.55	4.73	4.96	8.07	12.14

รูปที่ 4.4-15 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์

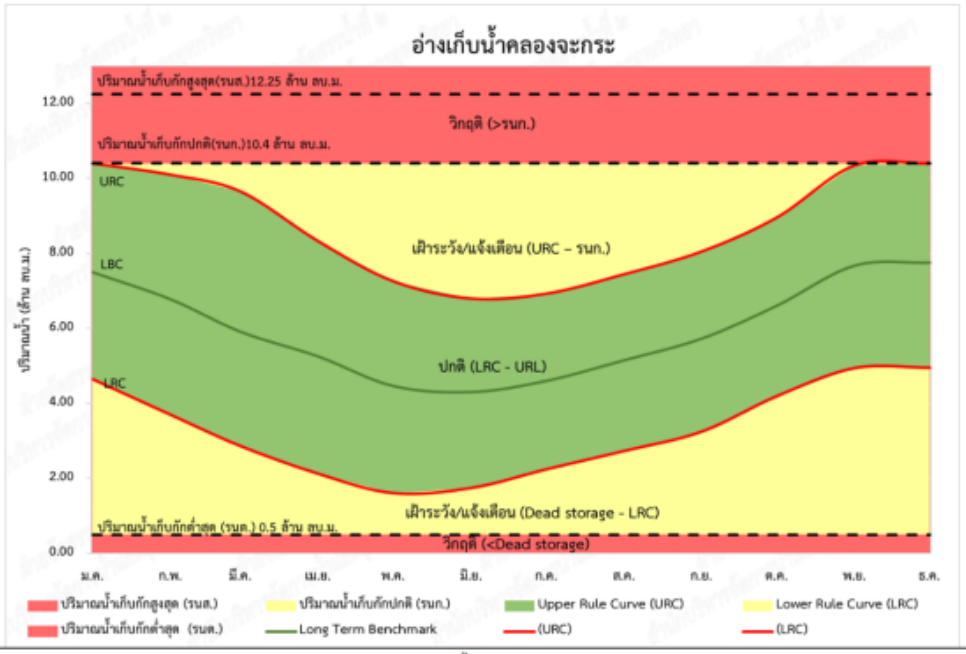
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	27.40	27.00	25.65	22.23	20.61	20.13	19.40	18.48	18.32	19.24	24.42	27.50
LRC	0.00	5.93	5.69	5.28	4.38	4.97	4.67	4.70	4.51	4.51	5.75	5.90

รูปที่ 4.4-16 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยผาก

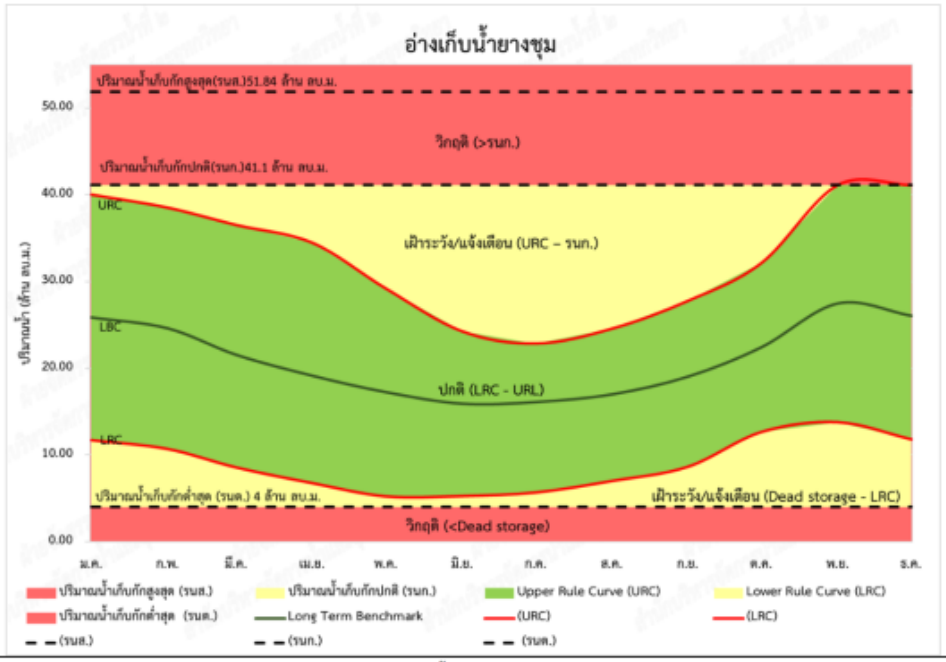
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	5.50	5.20	4.56	3.69	3.59	3.66	3.71	3.85	4.20	4.65	5.43	5.50
LRC	2.21	2.00	1.33	0.84	0.61	0.80	1.11	1.46	1.66	1.88	2.15	2.15

รูปที่ 4.4-17 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำคลองช่องลม

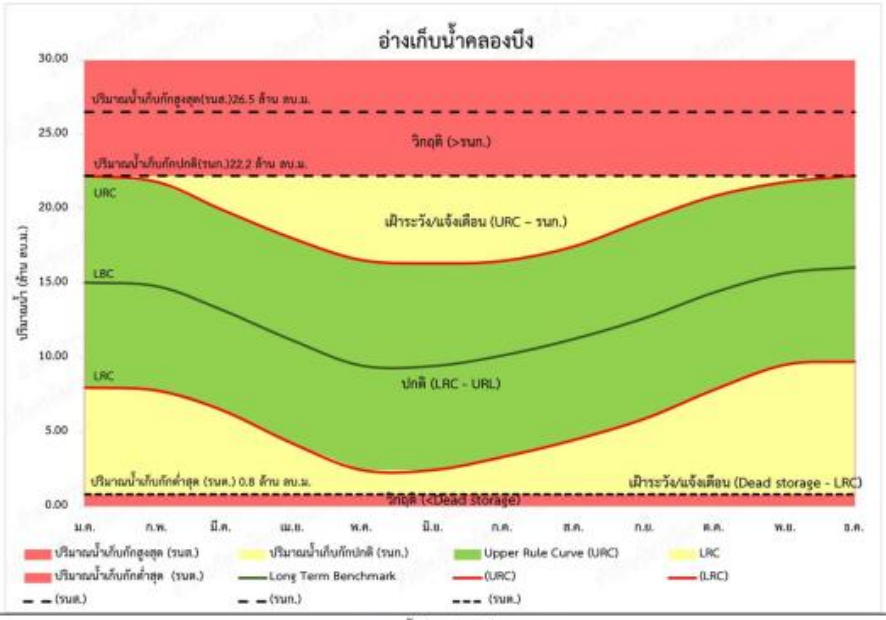
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	10.40	10.10	9.65	8.32	7.25	6.79	6.92	7.44	8.05	8.96	10.35	10.40
LRC	4.65	3.70	2.86	2.12	1.60	1.74	2.24	2.73	3.25	4.20	4.95	4.96

รูปที่ 4.4-18 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำคลองจะกระ

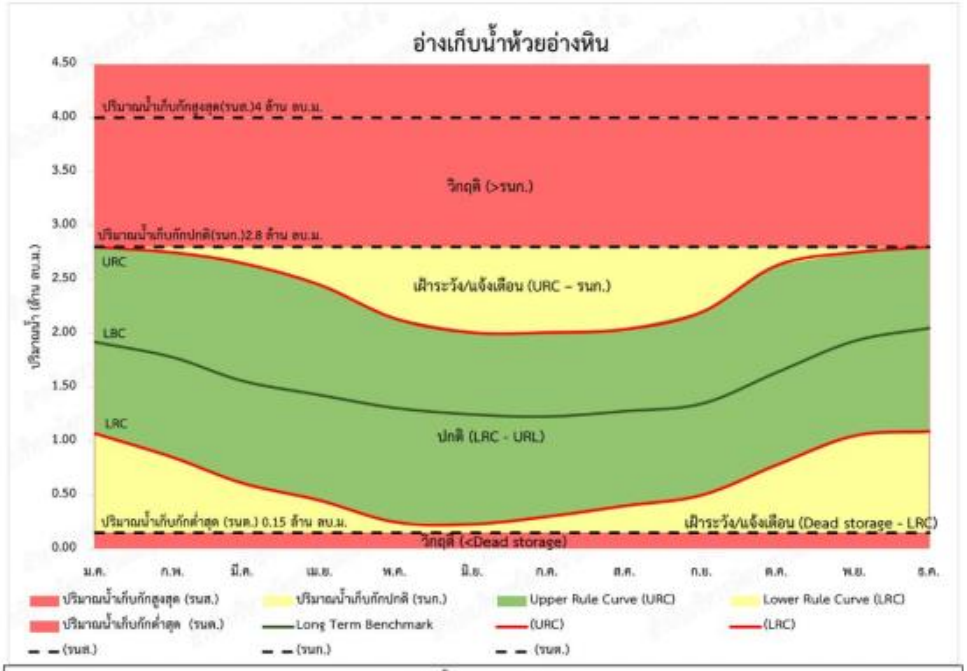
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	40.00	38.50	36.50	34.45	29.17	24.26	22.85	24.56	27.77	32.15	41.10	41.10
LRC	11.71	10.69	8.55	6.74	5.21	5.25	5.66	6.99	8.64	12.66	13.78	11.80

รูปที่ 4.4-19 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำยางชุม

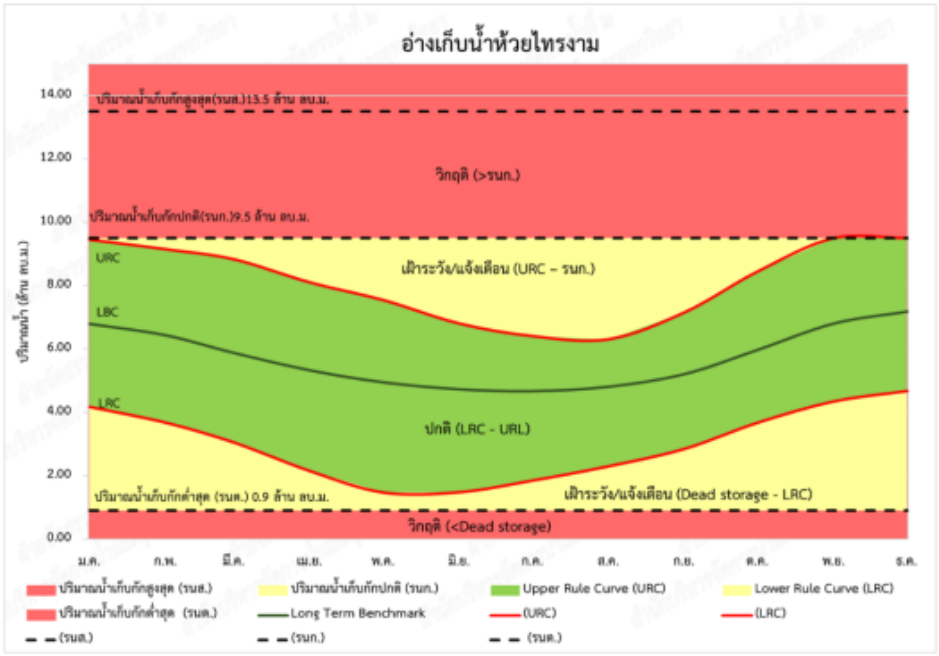
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC ปรับปรุง 62	22.20	21.80	19.95	18.00	16.54	16.32	16.48	17.45	19.24	20.84	21.78	22.20
LRC ปรับปรุง 62	8.00	7.80	6.50	4.24	2.45	2.45	3.32	4.47	5.91	7.85	9.54	9.74

รูปที่ 4.4-20 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำคลองบึง

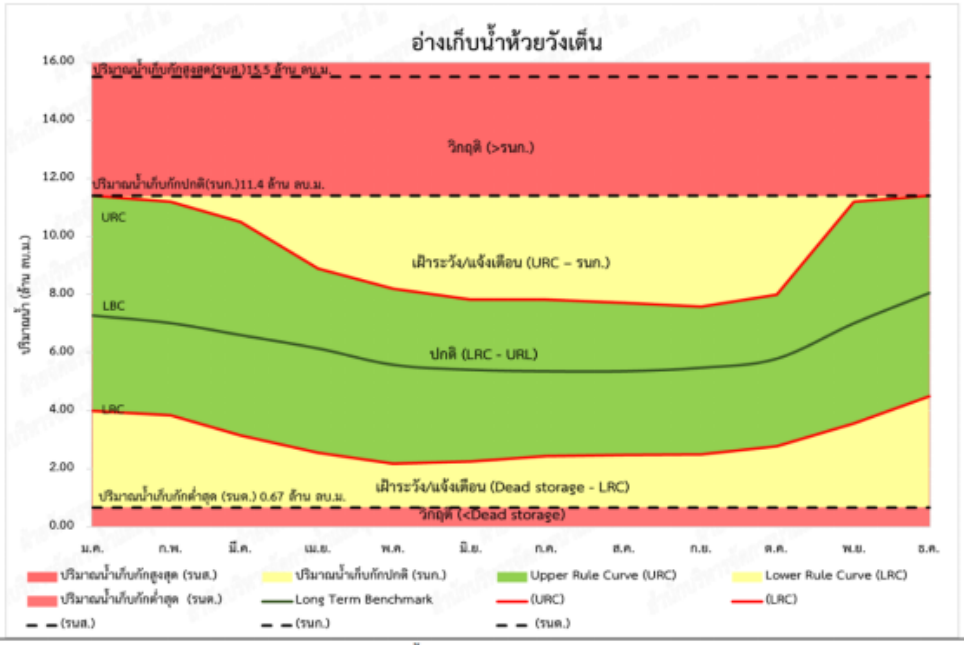
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	2.80	2.75	2.65	2.45	2.14	2.01	2.01	2.04	2.20	2.63	2.75	2.80
LRC	1.07	0.85	0.61	0.45	0.25	0.23	0.30	0.40	0.50	0.78	1.05	1.09

รูปที่ 4.4-21 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยอ่างหิน

ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	9.45	9.15	8.83	8.10	7.54	6.80	6.40	6.30	7.15	8.45	9.50	9.50
LRC	4.18	3.68	3.05	2.15	1.47	1.48	1.85	2.30	2.85	3.68	4.35	4.68

รูปที่ 4.4-22 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยไทรงาม

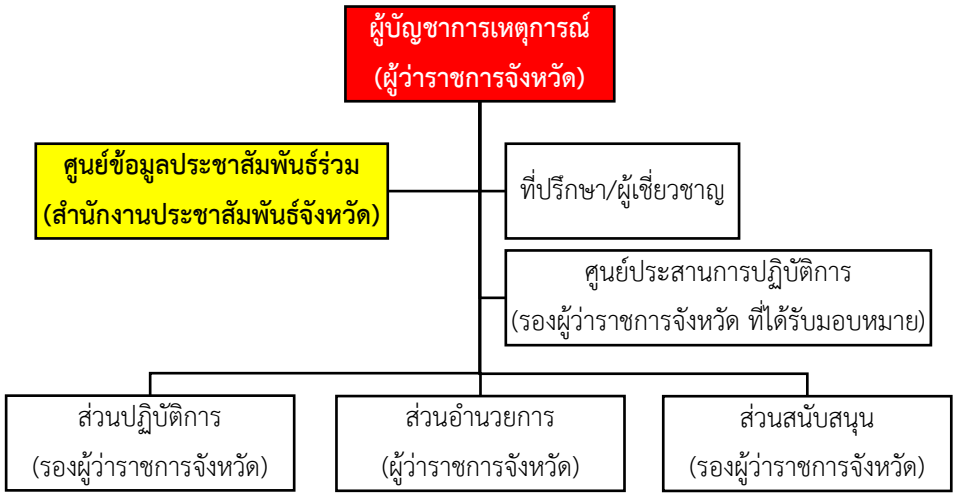
ปริมาณน้ำต้นเดือน (ล้าน ลบ.ม.)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
URC	11.40	11.20	10.50	8.90	8.20	7.83	7.83	7.71	7.58	8.00	11.20	11.40
LRC	4.00	3.85	3.15	2.56	2.17	2.25	2.45	2.47	2.49	2.77	3.56	4.50

รูปที่ 4.4-23 เกณฑ์ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำแบบพลวัตอ่างเก็บน้ำห้วยวังเต็ม

4.5 การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ

เมื่อทราบข้อมูลสำหรับเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภาวะน้ำท่วมแล้ว นอกเหนือจากการสื่อสารไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการบูรณาการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมแล้ว การสื่อสารไปยังประชาชนก็สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบถึงข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหรือที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตัวได้ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ ทั้งในกรณีเกิดภาวะน้ำท่วมปกติและกรณีที่เกิดภาวะน้ำท่วมอย่างรุนแรงได้ รวมถึงการขอรับความช่วยเหลือในระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วมหรือหลังจากที่ภาวะน้ำท่วมได้ผ่านพ้นไปแล้ว

ทั้งนี้ ในการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ ควรเป็นการแจ้งเตือนล่วงหน้าที่มีมาตรฐานเป็นรูปแบบเดียวกันจะทำให้สะดวกต่อการรับทราบและเข้าใจข้อมูลที่ได้รับในแนวทางเดียวกันเพื่อให้ประชาชนได้เตรียมความพร้อมรับมือในกรณีที่เกิดภาวะน้ำท่วมขึ้น จึงใช้แนวทางปฏิบัติของโครงสร้างองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉิน กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่กำหนดไว้ โดยมีโครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ดัง**รูปที่ 4.5-1**

รูปที่ 4.5-1 โครงสร้างองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉิน กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์

ตามโครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ **ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (Joint Information Center: JIC)** มีหน้าที่ประสานข้อมูลเหตุการณ์กับส่วนต่างๆ ภายใต้โครงสร้างองค์กรปฏิบัติ เพื่อเป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูลและสื่อสารตลอดจนประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์สู่ประชาชนและสื่อมวลชน รวมทั้งปฏิบัติการด้านข่าวสาร (Information Operation) ที่ครอบคลุมการจัดการข่าวปลอม ข่าวลือ และการปฏิบัติการจิตวิทยามวลชน เพื่อสร้างความเข้าใจและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ (แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564-2570) โดยมีกรมประชาสัมพันธ์เป็นหน่วยงานหลักร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) **กรมประชาสัมพันธ์** (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร กระจายข่าวผ่านช่องทางสื่อหลายประเภท ซึ่งส่งผ่านข้อมูลโดยตรงไปยังประชาชน และยังมีหน้าที่เสริมสร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงานรัฐที่เข้ามาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน และระหว่างประชาชนกับประชาชนด้วยกันเองในพื้นที่ เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำขอบเขต แผนงาน ภารกิจ และโครงสร้างภายในศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม ตามคู่มือการปฏิบัติงานศูนย์ข้อมูลข่าวสารร่วม ภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (กรมประชาสัมพันธ์, 2562)

2) **กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม** จะเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาและบริหารจัดการโครงข่ายการสื่อสารโทรคมนาคมในการแจ้งข่าวสาร ข้อมูลไปยังประชาชนผ่านช่องทางออนไลน์ต่างๆ

3) **สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ** ซึ่งมีบทบาทในบริหารจัดการและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ซึ่ง

ครอบคลุมโครงข่ายการสื่อสารรโทรคมนาคมในการแจ้งข้อมูลข่าวสารไปยังประชาชนผ่านทางคลื่นความถี่ของผู้ให้บริการ

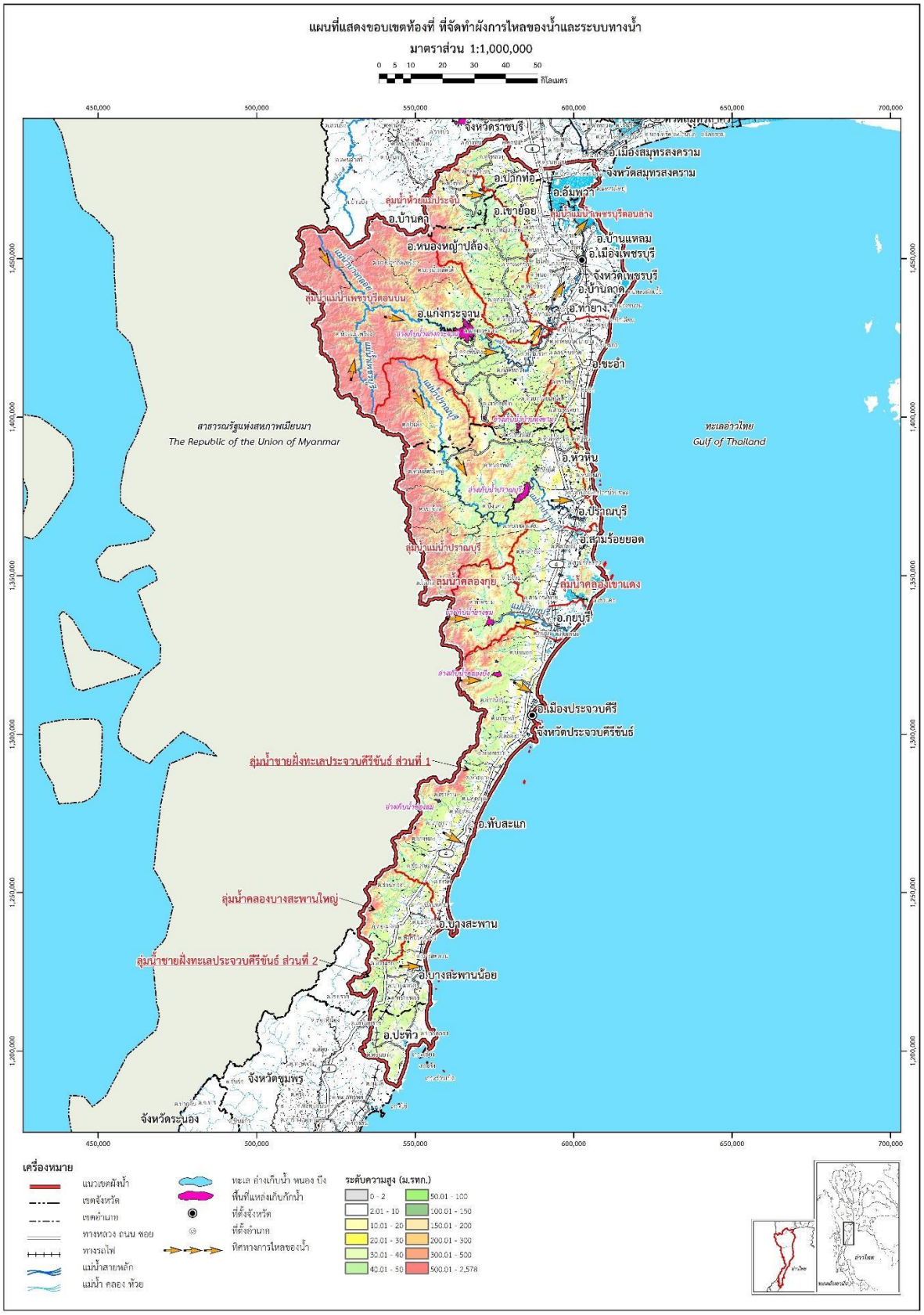
4) **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนในพื้นที่ทราบภายในขอบเขตพื้นที่การปกครองของตนเอง อีกทั้งจะช่วยกระจายข่าวสาร รวมถึงการแจ้งแนวทางปฏิบัติเบื้องต้นให้แก่ประชาชนได้รับทราบเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับภาวะน้ำท่วมที่กำลังเกิดขึ้นหรือที่อาจจะเกิดขึ้น การขอรับความช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม หรือการขอรับการชดเชยเยียวยาหลังภาวะน้ำท่วมได้พ้นไปแล้ว

รายการเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ อาจกำหนดให้รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลตามรายการเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ ตามความจำเป็นและที่เห็นสมควร

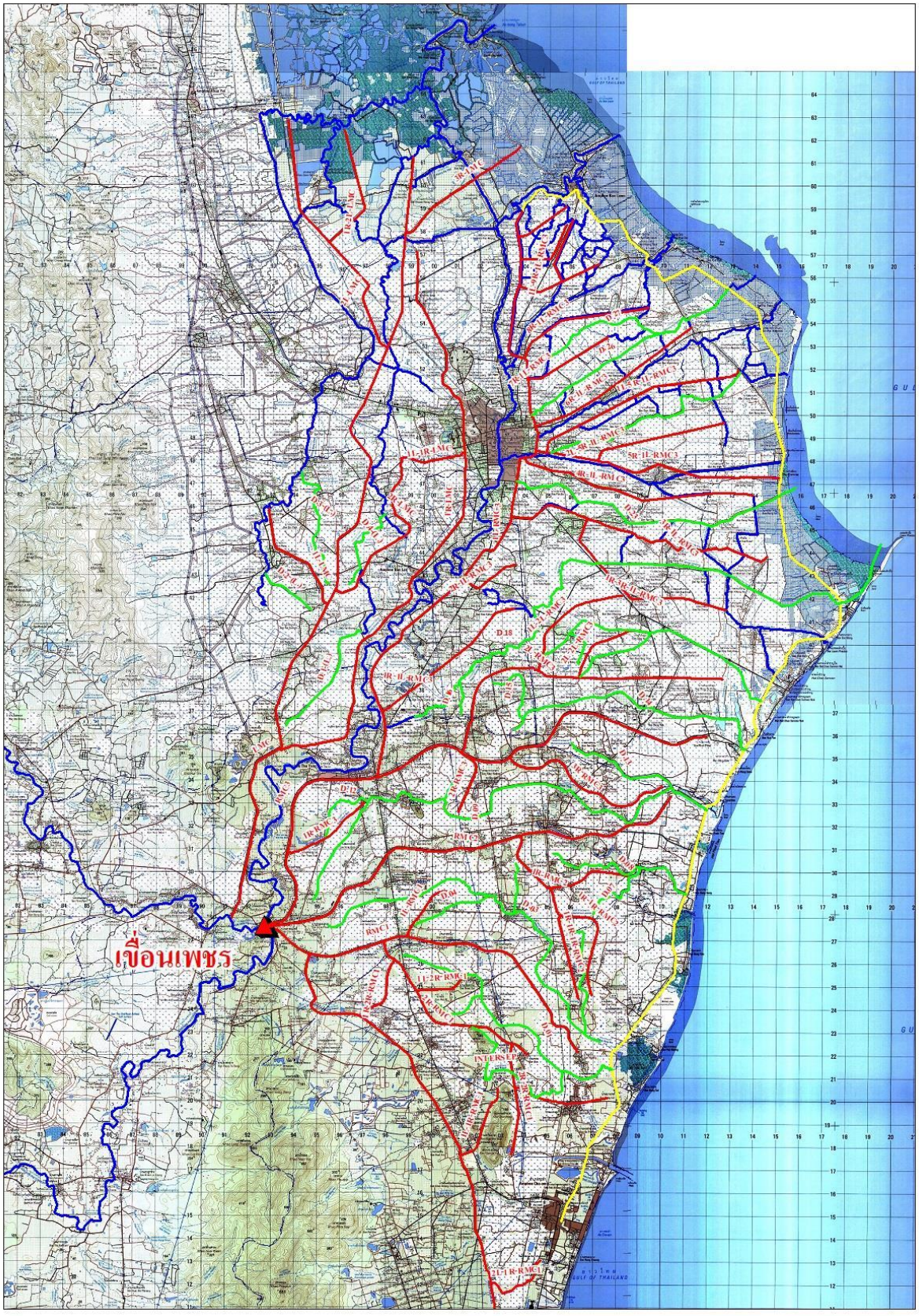
4.6 วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการ

4.6.1 เส้นทางการไหลของน้ำ

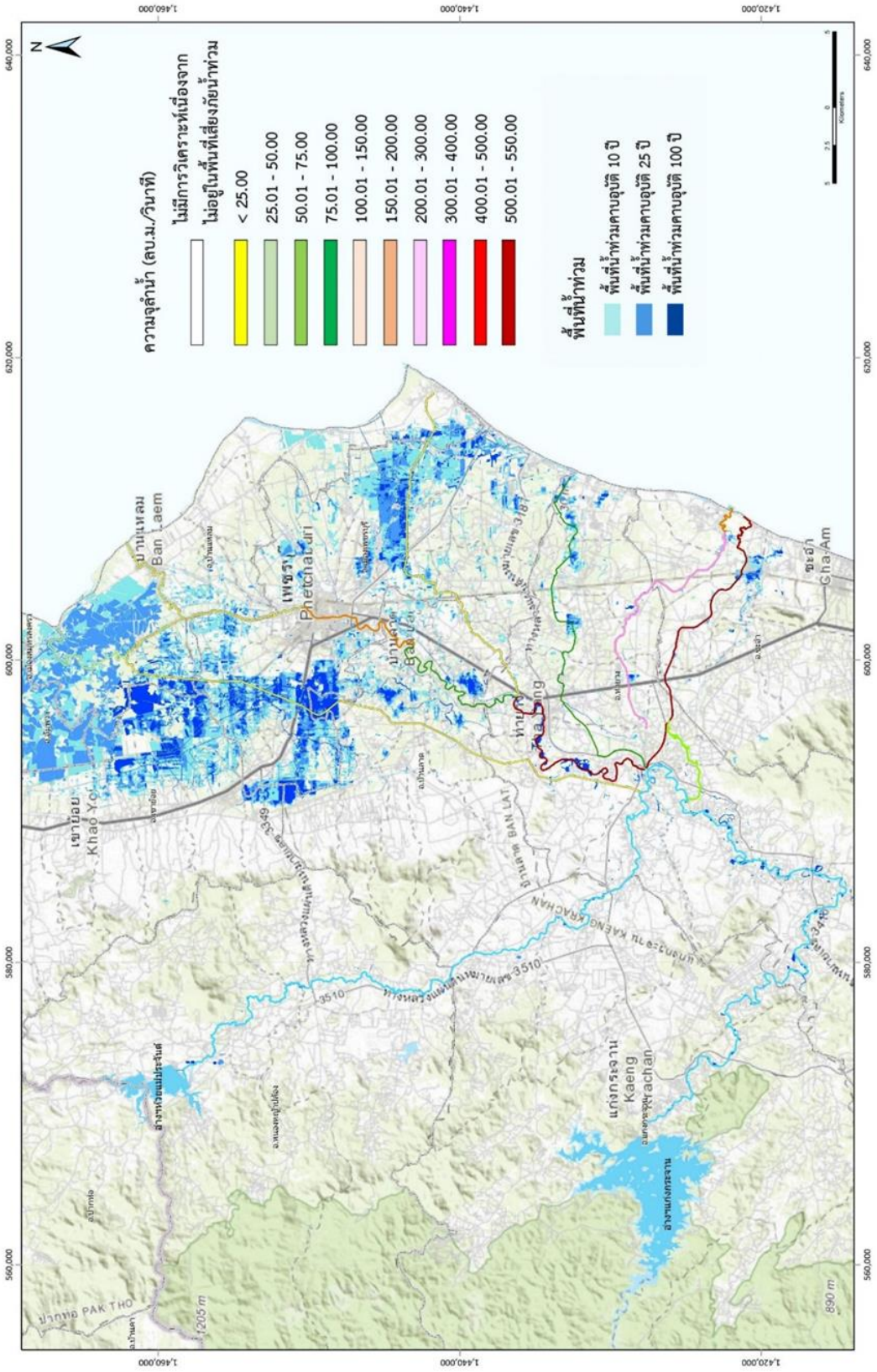
เส้นทางการไหลของน้ำในลำน้ำภายในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์แสดงได้เป็นข้อมูลระบบทางน้ำ ข้อมูลประกอบที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วม เช่น ความจุลำน้ำ พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม แยกตามลุ่มน้ำย่อยที่สำคัญ แสดงตาม**รูปที่ 4.6.1-1** ถึง **รูปที่ 4.6.1.4** โดยข้อมูลส่วนนี้จะใช้ประกอบการพิจารณาเกณฑ์ต่างๆ รวมทั้งพื้นที่รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วมตามหัวข้อย่อยอื่น ๆ

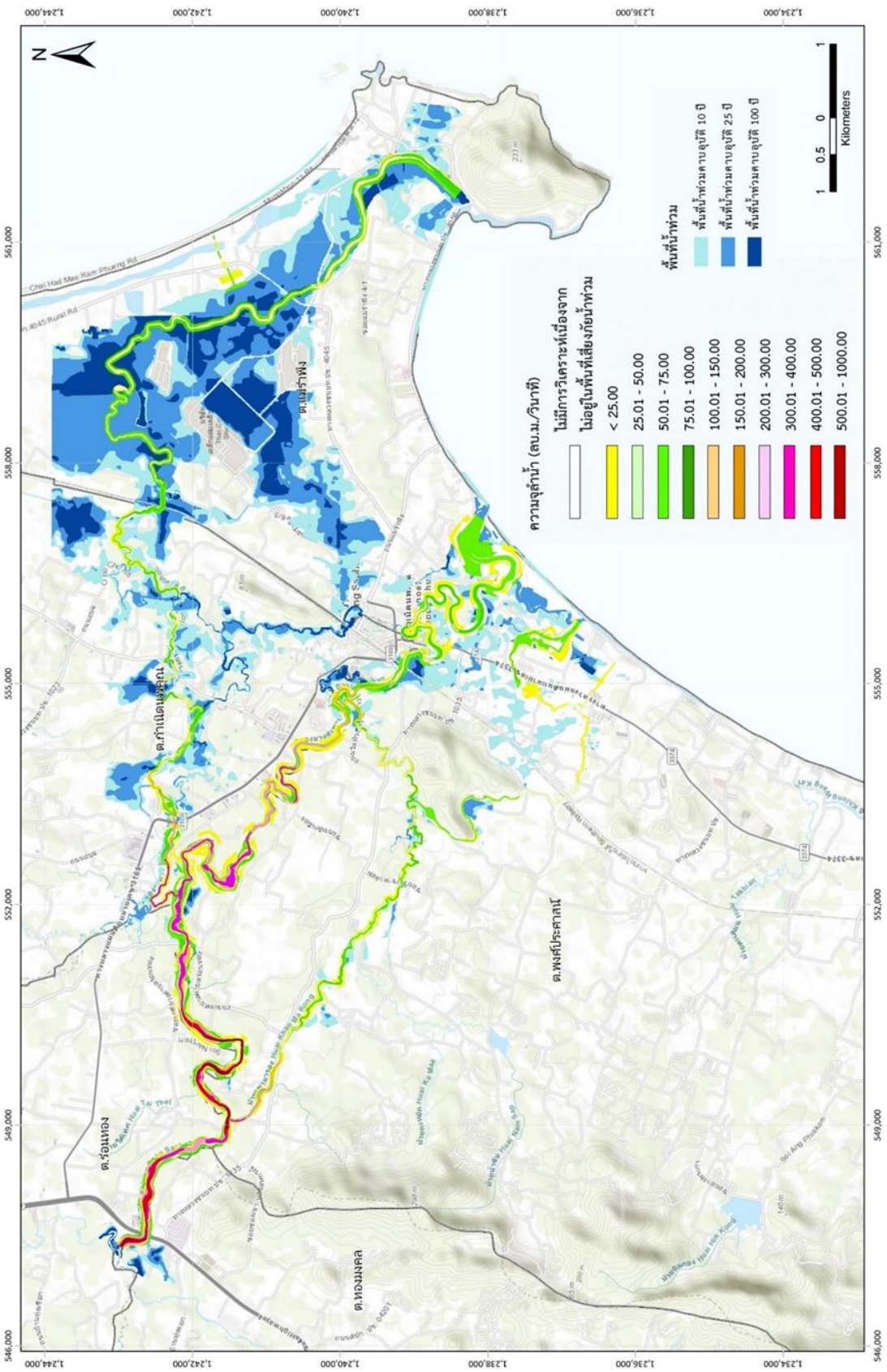
รูปที่ 4.6.1-1 ผังการไหลของน้ำและระบบทางน้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

รูปที่ 4.6.1-2 แผนที่เส้นทางน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรี

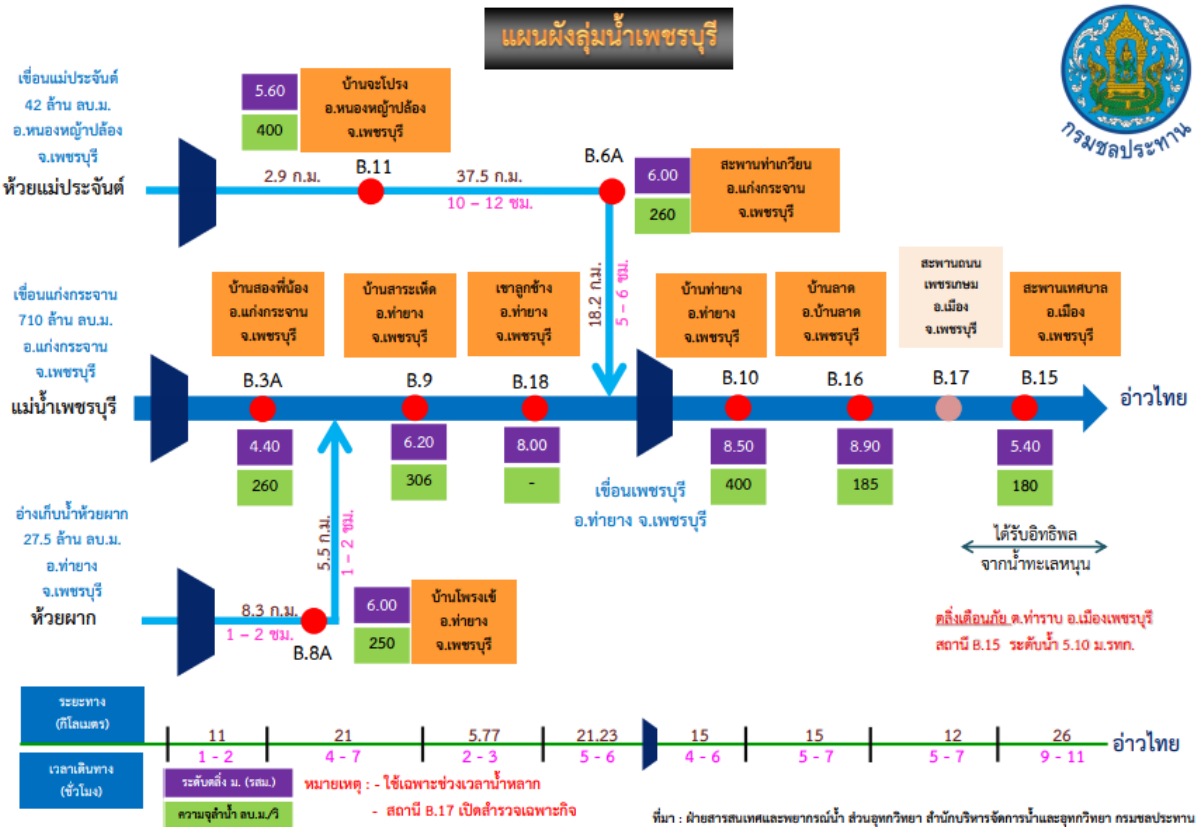
รูปที่ 4.6.1-3 แผนที่แสดงความจุลำน้ำของลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง

N
ความลุ่มน้ำ (ลบ.ม./วินาที)
ไม่มีการวิเคราะห์เนื่องจากไม่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม
< 25.00
25.01 - 50.00
50.01 - 75.00
75.01 - 100.00
100.01 - 150.00
150.01 - 200.00
200.01 - 300.00
300.01 - 400.00
400.01 - 500.00
500.01 - 1000.00
พื้นที่น้ำท่วม
พื้นที่น้ำท่วมคาบอุบัติ 10 ปี
พื้นที่น้ำท่วมคาบอุบัติ 25 ปี
พื้นที่น้ำท่วมคาบอุบัติ 100 ปี
1 0.5 0 1
Kilometers
ต.ท่าแดง
ต.ทองหลาง
ต.พงศ์ประศาสน์
ต.ท่าแยก
ต.ท่าเยี่ยม
ต.ท่าเรือ
ต.ท่าเสา
ต.ท่าเสด็จ
ต.ท่าเสด็จ
ต.ท่าเสด็จ

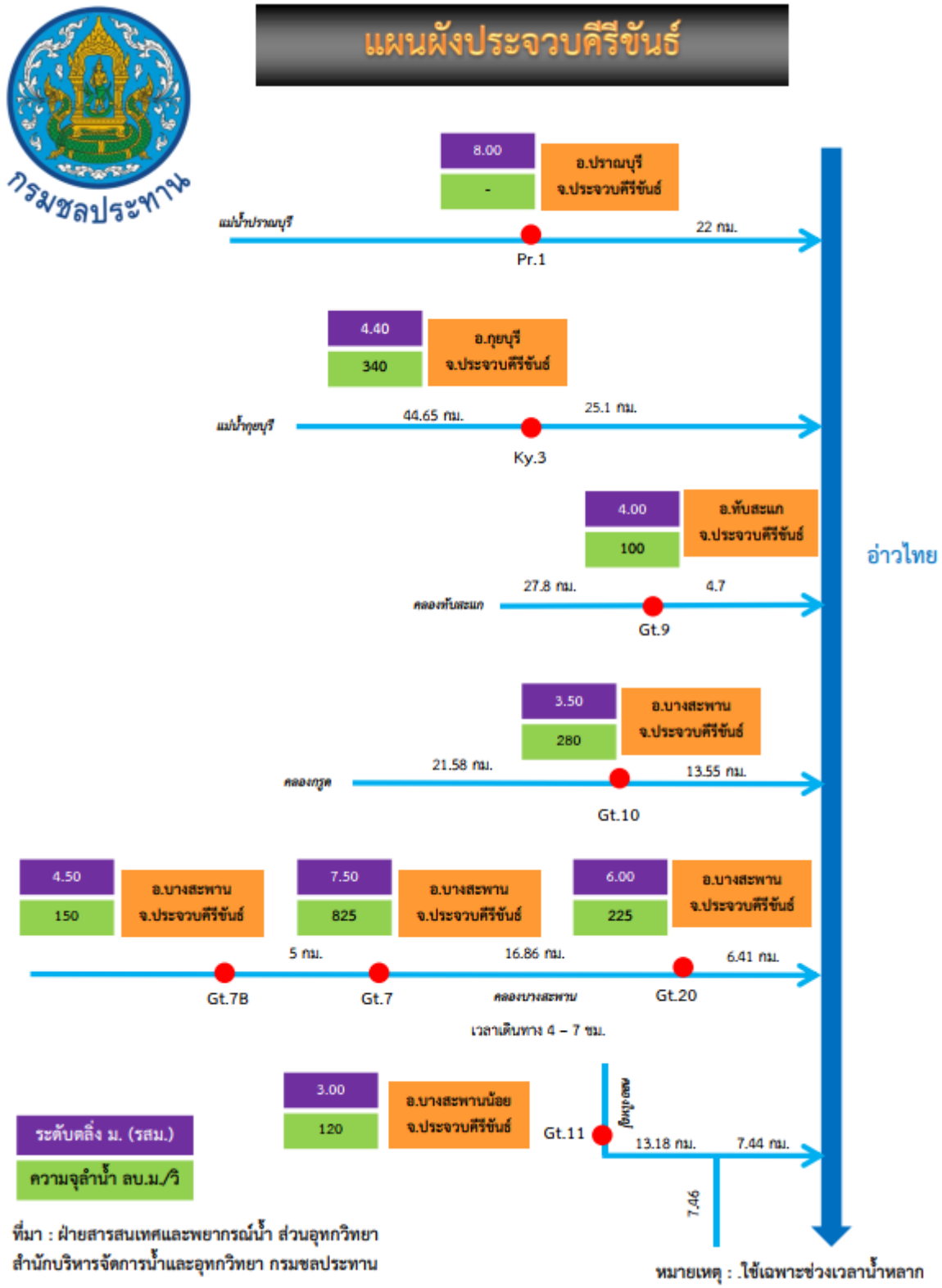
4.6.2 แนวทางการระบายน้ำที่รวดเร็ว

การวิเคราะห์ระยะเวลาในการเดินทางของน้ำในลำน้ำ จะใช้เพื่อประกอบการพิจารณาระบายน้ำหลากของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์สภาพการไหลในลำน้ำเพชรบุรีแสดงได้ดัง **รูปที่ 4.6.2-1** สภาพการไหลลุ่มน้ำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์แสดงได้ดัง**รูปที่ 4.6.2-2**

การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำในลุ่มน้ำประจวบ-เพชรบุรี (เขื่อนแก่งกระจาน เขื่อนเพชร เขื่อนปราณบุรี) มีเกณฑ์การจัดการและการปฏิบัติงานแสดงดัง**รูปที่ 4.6.2-3** ถึง **รูปที่ 4.6.2-5** ตามลำดับ

รูปที่ 4.6.2-1 แผนผังลุ่มน้ำจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 4.6.2-2 แผนผังลุ่มน้ำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รูปที่ 4.6.2-3 เกณฑ์การบริหารจัดการระบายน้ำของเขื่อนแก่งกระจาน

รูปที่ 4.6.2-4 เกณฑ์การบริหารจัดการระบายน้ำของเขื่อนเพชร

รูปที่ 4.6.2-5 เกณฑ์การบริหารจัดการน้ำของเขื่อนปราณบุรี

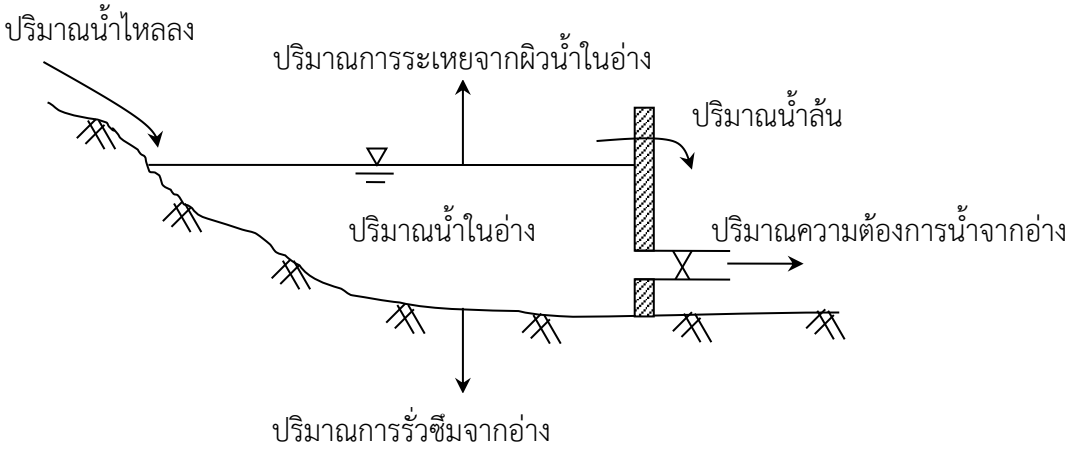
ในการเตรียมการระบายน้ำท่วมในแต่ละลุ่มน้ำให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ จะนำผังน้ำของแต่ละลุ่มน้ำที่จัดทำขึ้นโดยศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ มาใช้ประกอบการจัดทำแผนการระบายน้ำ โดยพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 กำหนดให้ “ผังน้ำ” หมายความว่า “*แผนที่หรือ แผนผังแสดงระบบทางน้ำที่มีน้ำไหลผ่าน ซึ่งเชื่อมโยงกันตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงทางออกสู่พื้นที่แหล่งน้ำ ทะเล หรือทางออกทางน้ำระหว่างประเทศ ซึ่งระบบทางน้ำดังกล่าวครอบคลุมทั้งแม่น้ำ ลำลอง ห้วย หนอง บึง กุด ป่าบุ่ง ป่าทาม พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่แหล่งกักเก็บน้ำ พื้นที่ทางน้ำหลาก พื้นที่น้ำนอง พื้นที่ลุ่มต่ำ ทางน้ำ หรือพื้นที่อื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกันไม่ว่าจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น โดยทางน้ำ ดังกล่าวอาจมีน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปีหรือบางช่วงเวลาก็ได้*” รวมถึงพิจารณาการใช้ประโยชน์ที่ดินอยู่ในระบบทางน้ำตามผังน้ำซึ่งจะต้องไม่ก่อให้เกิดการเบี่ยงเบนทางน้ำหรือกระแสน้ำหรือกีดขวางการไหลของน้ำในระบบทางน้ำอันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ในการระบายน้ำจึงต้องมีการจัดทำเป็นแผนการระบายน้ำเพื่อให้สามารถระบายน้ำตามผังน้ำที่มีอยู่ได้ โดยมีหน่วยงานสนับสนุนที่สามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเส้นทางระบายน้ำ ได้แก่กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำกรมทางหลวง และกรมทางหลวงชนบท กรมแผนที่ทหาร กรมโยธาธิการและผังเมือง สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ(องค์การมหาชน) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การผันน้ำก็เป็นอีกมาตรการหนึ่งในการแก้ไขภาวะน้ำท่วม โดยพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 บัญญัติให้มีการผันน้ำได้ 2 วิธี คือ การผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำที่มาตรา 35(6) กำหนดให้เป็นของคณะกรรมการลุ่มน้ำในการพิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำต่อ กนช. หรือในกรณีจำเป็น มาตรา 65 ประกอบมาตรา 59 กำหนดให้เป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบ กนช. ในการออกคำสั่งให้มีการผันน้ำเพื่อบรรเทาภาวะน้ำท่วมได้ และการผันน้ำจากแหล่งน้ำระหว่างประเทศหรือแหล่งน้ำต่างประเทศ มาตรา 17(12) กำหนดให้ กนช. พิจารณาและให้ความเห็นชอบการผันน้ำจากแหล่งน้ำระหว่างประเทศหรือแหล่งน้ำต่างประเทศได้ ซึ่งการผันน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมนี้ควรจะเกิดขึ้นในกรณีของการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำหนึ่งไปยังอีกลุ่มน้ำหนึ่ง ซึ่งเป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีหรือ กนช. แล้วแต่กรณี เป็นบุคคลผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการออกคำสั่ง แต่ถ้าเกิดกรณีของการผันน้ำจากแหล่งน้ำระหว่างประเทศหรือแหล่งน้ำต่างประเทศ กนช. ก็จะมีอำนาจพิจารณาให้ความ เห็นชอบได้ และเมื่อมีการเห็นชอบแล้วต้องมีการปฏิบัติการผันน้ำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จึงต้องมีหน่วยงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมชลประทาน กระทรวงกลาโหม และกระทรวงการต่างประเทศ

4.7 วิธีการเก็บกักน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

การเก็บกักน้ำเพื่อใช้ประโยชน์ต้องอาศัยเครื่องมือสำคัญคืออ่างเก็บน้ำเพื่อทำหน้าที่กักเก็บน้ำในยามที่ปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างมากกว่าความต้องการ เพื่อให้มีน้ำเพียงพอสำหรับส่งให้กับความต้องการต่าง ๆ ในช่วงเวลาขาดแคลนน้ำ การวางแผนการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำประจำเดือนจะทำได้โดยการวิเคราะห์สมดุลของน้ำ (Water Balance) ในอ่างเก็บน้ำ ดังแสดงใน **รูปที่ 4.7-1**

หลักการสมดุลของน้ำในอ่างคือ ปริมาณน้ำที่ไหลเข้าอ่าง - ปริมาณน้ำที่ไหลออกจากอ่างทั้งหมด = ปริมาณน้ำในอ่างที่เปลี่ยนไป หรือจาก**รูปที่ 4.7-1** เราสามารถเขียนสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำไหลเข้า ปริมาณน้ำไหลออก และปริมาณน้ำในอ่างแต่ละเดือนได้ ดังนี้

รูปที่ 4.7-1 สมดุลของน้ำในอ่างเก็บน้ำ

ปริมาณน้ำในอ่างเมื่อสิ้นเดือน = ปริมาณน้ำในอ่างเมื่อต้นเดือน+ปริมาณน้ำที่ไหลลงอ่างในเดือนนั้น
- ปริมาณความต้องการน้ำจากอ่างเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ
- ปริมาณการระเหยจากผิวน้ำในอ่างเดือนนั้น
- ปริมาณการรั่วซึมจากอ่างในเดือนนั้น

หากปริมาณน้ำในอ่างเมื่อสิ้นเดือนที่คำนวณได้มากกว่าปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุด จะถือว่ามีการไหลล้นอ่างในเดือนนั้น และปริมาณน้ำที่ไหลล้นอ่างจะเท่ากับ ปริมาณน้ำในอ่างเมื่อสิ้นเดือนลบด้วยปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุด และปริมาณน้ำในอ่างสำหรับต้นเดือนต่อไปจะเท่ากับปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุด

ในทางกลับกันถ้าปริมาณน้ำในอ่างเมื่อสิ้นเดือนที่คำนวณได้น้อยกว่าปริมาณน้ำเก็บกักต่ำสุดจะถือว่ามีการขาดน้ำในเดือนนั้น ปริมาณน้ำที่ส่งจากอ่างจะน้อยกว่าความต้องการน้ำทั้งหมดจากอ่าง ปริมาณน้ำที่ขาดไปเท่ากับปริมาณน้ำเก็บกักต่ำสุดลบด้วยปริมาณน้ำในอ่างเมื่อสิ้นเดือน ปริมาณน้ำในอ่างสำหรับต้นเดือนถัดไปจะเท่ากับปริมาณน้ำเก็บกักต่ำสุด

การวางแผนการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำจะประกอบไปด้วย การประเมินปริมาณน้ำไหลลงอ่าง ปริมาณความต้องการน้ำจากอ่างทั้งหมด การสูญเสียน้ำเนื่องจากการระเหยและการรั่วซึม แล้วนำเอามาคำนวณหาปริมาณน้ำที่ต้องส่งและที่เหลืออยู่ในอ่างจากปริมาณน้ำที่มีอยู่เมื่อต้นเดือนตามหลักสมดุลน้ำ การคำนวณสมดุลน้ำประจำเดือนจะทำต่อเนื่องกันไปตลอดระยะเวลาที่ใช้ในการวางแผนซึ่งปกติจะเป็นรายฤดูกาล

4.7.1 การปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำ (Reservoir Operations)

การปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำ (Reservoir Operations) หมายถึง การเก็บกักน้ำในอ่างและการส่งน้ำจากอ่างเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ โดยมีการวางแผนล่วงหน้าว่าควรจะเก็บกักและส่งน้ำจากอ่างในแต่ละช่วงเวลาเป็นปริมาณเท่าใด และมีการปฏิบัติการตามแผนที่วางไว้ตราบเท่าที่สภาพในอนาคตเป็นไปตามที่คาดคะเนไว้ ถ้าสภาพในอนาคตต่างจากที่คาดคะเนไว้ในตอนวางแผน การปฏิบัติการอาจต่างจากแผนที่วางไว้ เพื่อลดสภาวะการขาดแคลนน้ำหรือน้ำล้นอ่างเก็บน้ำ

ในการปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำ สิ่งสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำคือการคาดการณ์ปริมาณน้ำไหลลงอ่างในช่วงระยะเวลาวางแผนล่วงหน้า เช่นในช่วง 6 เดือนข้างหน้า ถ้าสามารถรับรู้ปริมาณน้ำไหลงอ่างในแต่ละเดือนในช่วง 6 เดือนข้างหน้า การวางแผนจะทำได้ง่าย โดยขั้นแรกจะสมมุติแผนการใช้น้ำจากอ่างแล้วจึงทำการวิเคราะห์สมดุลน้ำในอ่างในแต่ละเดือนอย่างต่อเนื่อง 6 เดือน ผลการวิเคราะห์สมดุลของน้ำจะทำให้ทราบว่าควรจะเก็บกักน้ำแต่ละเดือนเท่าใด ควรส่งน้ำในแต่ละเดือนเท่าใด และเมื่อใดจะมีการขาดแคลนน้ำและการไหลล้นอ่าง สิ่งนี้จะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าแผนการใช้น้ำจากอ่างควรต้องมีการปรับแผนการใช้น้ำและการเก็บกักน้ำใหม่ เพื่อไม่ให้เกิดการขาดแคลนน้ำและน้ำไหลล้นอ่าง หรือเกิดให้น้อยที่สุด

สำหรับการวางแผนการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำ ROS (Reservoir Operation Study) การวางแผนการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำต้องมีการคำนวณคาดการณ์การใช้น้ำของกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดทั้งปีอยู่แล้ว เช่น การใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูก การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค การอุตสาหกรรม รักษาระบบนิเวศ ฯลฯ ซึ่งถ้าไม่วางแผนแล้วอาจจะทำให้สูญเสียน้ำโดยไม่จำเป็น

ดังนั้น การวางแผนการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำมีเป้าหมายที่สำคัญคือ เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการจัดสรรน้ำให้กับกิจกรรมการใช้น้ำต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่เหลืออยู่ โดยไม่เกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อวิเคราะห์เป้าหมายการปลูกพืชและปริมาณความต้องการใช้น้ำในกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำที่มีอยู่เพื่อจัดทำแผนการจัดสรรน้ำในฤดูแล้งและฤดูฝน ปริมาณน้ำที่จัดส่งรายวัน รายสัปดาห์และรายเดือนพร้อมเกณฑ์การควบคุมการจัดสรรน้ำในอ่างเก็บน้ำ (ROS) ที่สามารถใช้ควบคุมกำกับการบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพสูงสุด การวางแผนการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำ ROS (Reservoir Operation Study) ได้ดำเนินการตามกรอบแนวทางการบริหารจัดการน้ำของกรมชลประทาน โดยมีแนวทางการดำเนินการ คือ

1) รวบรวมข้อพื้นฐานประกอบด้วย

(1) ข้อมูลรายละเอียดโครงการ

(2) ข้อมูลแผนการเพาะปลูกพืช

(3) ข้อมูล Inflow และความต้องการใช้น้ำภาคส่วนต่าง ๆ

(4) ข้อมูลโค้งความจุและพื้นที่ผิวน้ำ

(5) ข้อมูลอ่างเก็บน้ำ (กรณีมีอ่างเก็บน้ำ)

2) คำนวณความต้องการใช้น้ำ

การคำนวณหาการใช้น้ำของพื้นที่ในโครงการประเภทต่าง ๆ การประเมินแผนการใช้น้ำในอ่างเก็บน้ำ Reservoir Operation Study (ROS) เป็นเครื่องมือช่วยในการประเมินความต้องการใช้น้ำของพืชในฤดูเพาะปลูก บ่อปลา บ่อกุ้ง ฯลฯ และวิเคราะห์สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดสรรน้ำให้แต่ละกิจกรรมได้สะดวก และรวดเร็ว

3) การหาความต้องการใช้น้ำของพืช

ปริมาณการใช้น้ำของพืชเป็นข้อมูลที่สำคัญอย่างยิ่งที่เพราะปริมาณการใช้น้ำของพืชนี้ จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับปริมาณและความถี่ในการให้น้ำ ปริมาณการใช้น้ำของพืช (Consumptive Use) หรือ Evapotranspiration ET) เป็นปริมาณน้ำทั้งหมดที่สูญเสียจากพื้นที่เพาะปลูกสู่บรรยากาศในรูปของไอน้ำ ปริมาณน้ำดังกล่าวประกอบขึ้นด้วย ส่วนใหญ่ ๆ 2 ส่วนคือ

(1) ปริมาณน้ำที่พืชดูดไปจากดิน นำไปใช้สร้างเซลล์และเนื้อเยื่อแล้วคายออกสู่บรรยากาศทางใบซึ่งเรียกว่า การคายน้ำ (Transpiration)

(2) ปริมาณที่ระเหยจากผิวดินบริเวณรอบ ๆ ต้นพืช จากผิวน้ำในขณะให้น้ำหรือในขณะที่มีน้ำขังอยู่และจากน้ำที่เกาะอยู่ตามใบเนื่องจากฝนหรือการให้น้ำ ซึ่งเรียกว่าการระเหย (Evaporation)

4) ปริมาณฝนใช้การ (Effective Rainfall)

ฝนใช้การคือปริมาณฝนที่ตกลงมาแล้วสามารถนำน้ำฝนไปใช้แทนน้ำชลประทานได้ โดยปกติแล้วไม่จำเป็นว่าฝนที่ตกลงมาบนพื้นที่เพาะปลูกนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อพืชได้ทั้งหมด ทั้งนี้ เพราะว่าส่วนที่จะเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงคือส่วนที่เก็บกักไว้ในเขตรากที่พืชสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งหมด ภายหลังหรือกรณีที่เป็นนาข้าวก็จะเป็นส่วนที่ขังอยู่ในแปลงนาในระดับที่ไม่มากเกินไปจนเป็นอันตรายแก่ข้าว

ปริมาณฝนใช้การหรือปริมาณฝนที่สามารถนำมาใช้แทนน้ำชลประทานได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ปริมาณฝนที่ตกในแต่ละช่วงเวลา ปริมาณการใช้น้ำของพืช ความเคยชินของชาวนาต่อการเก็บกักน้ำชลประทานไว้ในแปลงนาและความสูงของคันนา เช่น ถ้าชาวนานิยมเก็บน้ำชลประทานเอาไว้ในแปลงนาระดับต่ำ เมื่อฝนตกลงมาก็มีความสามารถที่จะเก็บน้ำฝนไว้ในแปลงนาได้มาก เป็นต้น นอกจากนี้ จะเห็นว่าในเดือนที่มีฝนตกน้อย เปอร์เซ็นต์ของฝนที่ใช้งานจะสูงกว่าเดือนที่มีฝนตกมากและยังขึ้นอยู่กับปริมาณฝนที่ตกในเดือนก่อน ๆ เป็นสำคัญด้วย

5) การวางแผนการส่งน้ำ

จุดประสงค์หลักของการวางแผนการส่งน้ำก็เพื่อหาแนวทางในการวางแผนการใช้น้ำชลประทานให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพราะในปัจจุบันชาวนานิยมปลูกข้าวนาปรังกันมาก จึงทำให้น้ำที่เคยมีใช้อย่างเหลือเฟือเกิดการขาดแคลน ฉะนั้น การที่จะขยายพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายมากนักก็คือการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ การวางแผนการส่งน้ำก่อนการเพาะปลูก ที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นการวางแผนการส่งน้ำล่วงหน้าเป็นสัปดาห์ไป

วิธีการวางแผนการส่งน้ำล่วงหน้าเป็นรายสัปดาห์ข้อมูลกิจกรรมการเพาะปลูกและข้อมูลฝนในอดีตมีความสำคัญมาก ถ้ามีข้อมูลหลายปีและข้อมูลนั้นถูกต้องจะทำให้การทำนายปริมาณน้ำที่จะส่งให้พื้นที่เพาะปลูกได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ข้อมูลกิจกรรมเพาะปลูกในอดีตเป็นรายสัปดาห์ที่ต้องการใช้ประกอบด้วย

(1) พื้นที่ตกกล้ารายสัปดาห์

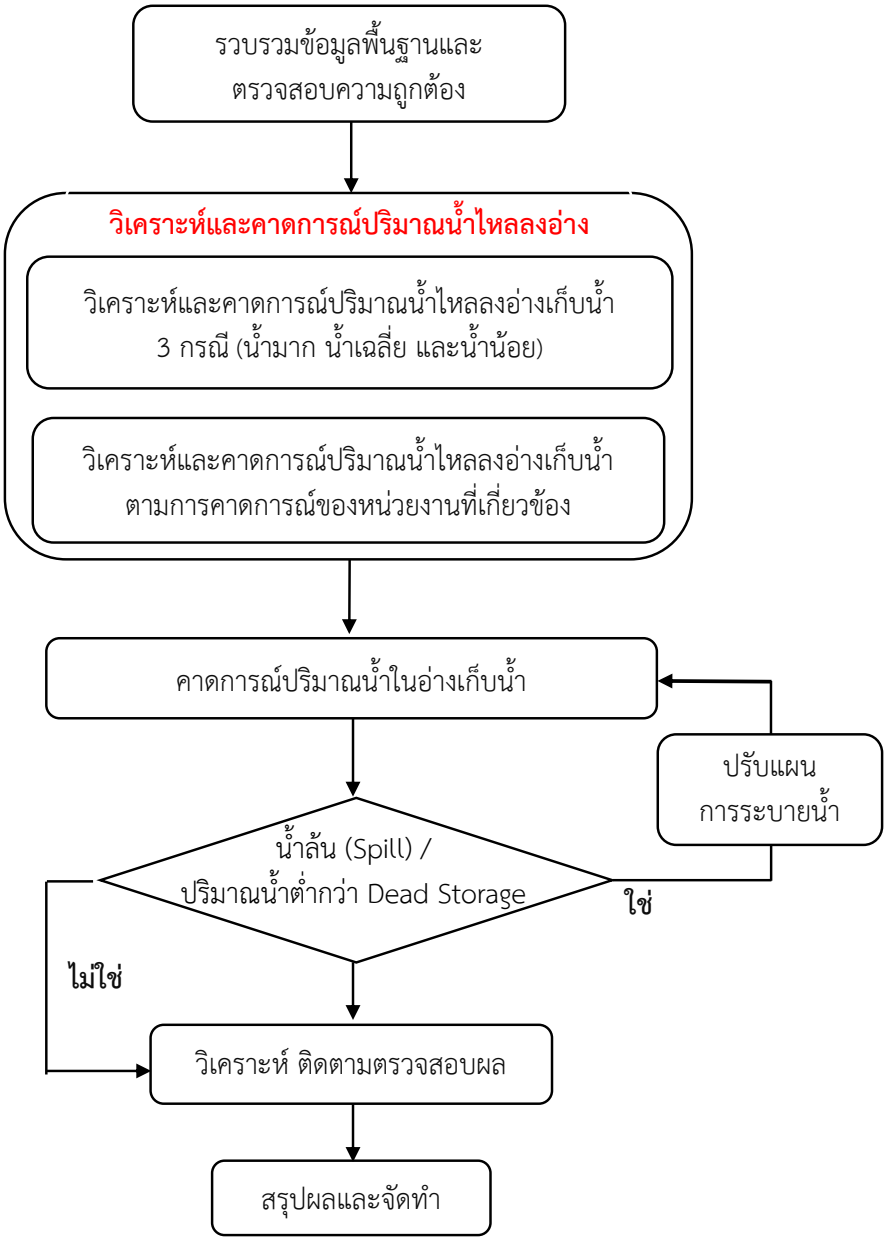
(2) พื้นที่เตรียมแปลงรายสัปดาห์

(3) พื้นที่ปักดำรายสัปดาห์

6) ประสิทธิภาพระบบชลประทาน

ประสิทธิภาพชลประทาน หมายถึง อัตราส่วนที่คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ระหว่างปริมาณน้ำสุทธิที่จะต้องให้แก่พืชต่อปริมาณน้ำทั้งหมดที่ต้องให้แก่พืช การหาค่าประสิทธิภาพของการชลประทานนั้นอาจทำได้หลายแห่งคือถ้าวัดปริมาณน้ำทั้งหมดที่ต้องให้แก่พืชที่แปลงเพาะปลูกเป็นประสิทธิภาพชลประทานที่แปลงเพาะปลูก ถ้าวัดที่ปากคลองส่งน้ำก็จะเป็นประสิทธิภาพของการชลประทานที่ปากคลองส่งน้ำ และถ้าวัดที่หัวงานของโครงการชลประทานก็จะเป็นประสิทธิภาพชลประทานที่หัวงานหรือประสิทธิภาพของโครงการชลประทานเป็นต้น

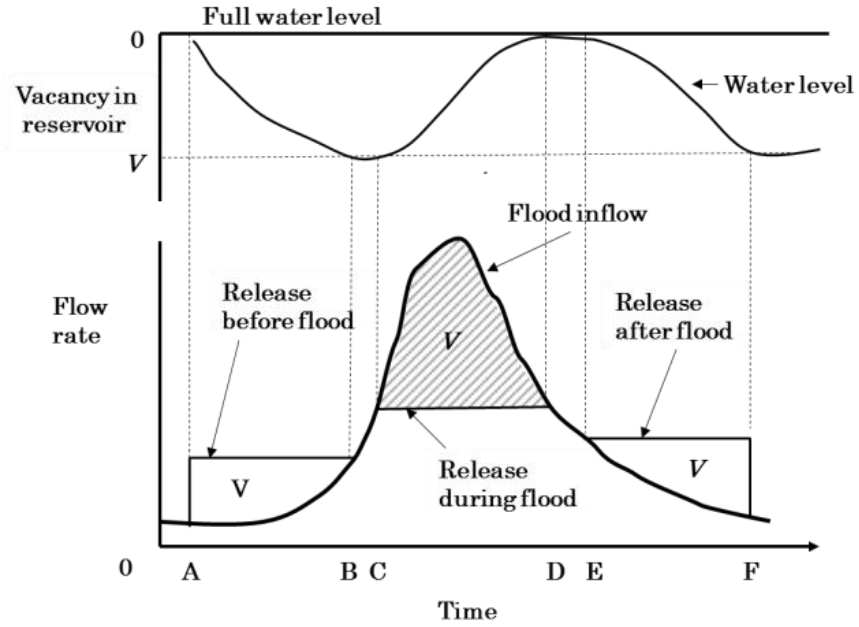
ทั้งนี้การบริหารจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำต้องมีการจัดทำ Dynamic Operating Curve เพื่อควบคุมการจัดสรรน้ำในอ่างเก็บน้ำให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกันระหว่างปริมาณน้ำต้นทุนในอนาคตที่ได้จากการพยากรณ์ด้วยเทคนิคทางสถิติ และความต้องการใช้น้ำสำหรับกิจกรรมการใช้น้ำต่าง ๆ เช่น การอุปโภคบริโภค การรักษาระบบนิเวศ ด้านการเกษตร และอุตสาหกรรม ในอ่างเก็บน้ำในช่วงเวลาต่าง ๆ

รูปที่ 4.7.1-1 ผังการดำเนินการคาดการณ์ปริมาณน้ำในการอ่างเก็บน้ำ

4.7.2 ระบบปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำ Vacancy Requirement Rule Curve

กระบวนการของระบบปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำด้วยวิธี Vacancy Requirement Rule Curve (VRRC) แสดงได้ดัง**รูปที่ 4.7.2-1** ทั้งนี้เป็นการแสดงกระบวนการขั้นพื้นฐานเพื่อเก็บกักน้ำในอ่างเก็บน้ำจากกรณีที่มีพายุฝนเพียง 1 ครั้ง โดยปริมาณน้ำที่เกี่ยวกับอ่างเก็บน้ำคือ ปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำ ปริมาณน้ำระบายและปริมาตรเก็บกัก

รูปที่ 4.7.2-1 กระบวนการของระบบปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำ

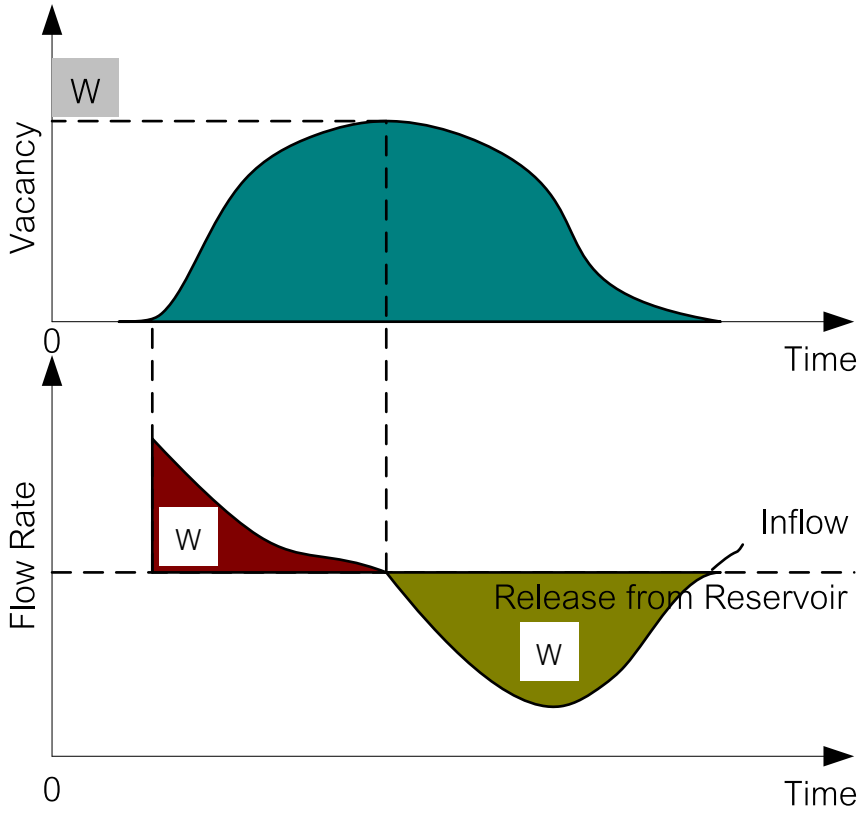
(1) ปริมาณน้ำที่ระบายในช่วงระยะเวลาที่เกิดอุทกภัยคำนวณได้จาก อัตราระบายสูงสุดจากผังเกณฑ์ปริมาณน้ำเฝ้าระวังเพื่อการบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำ ปริมาณน้ำระบายสูงสุดนี้จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายจากอุทกภัย หากจำเป็นให้ปรับเกณฑ์เพิ่มขึ้น โดยพิจารณามูลค่าความเสียหายที่จะเกิดขึ้นได้ให้น้อยที่สุด กำหนดให้ปริมาตรน้ำที่เก็บกักในอ่างเก็บน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมด้วยตัวแปร V

(2) ปริมาตรเก็บกักเพื่อป้องกันน้ำท่วม (V) ของอ่างเก็บน้ำจะเริ่มเก็บกักเมื่อระบบปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมเริ่มดำเนินการ ทั้งนี้สามารถเริ่มการระบายน้ำได้หลากหลายวิธีการ การระบายน้ำออกจากอ่างเก็บน้ำคงที่ ทั้งนี้สมมติว่าปริมาณน้ำก่อนเข้าฤดูฝนนั้น เก็บกักที่เต็มระดับเก็บกักปกติ (Full Water Level, FWL) ปริมาณน้ำระบายก่อนฤดูฝน ด้วยอัตราคงที่เพื่อสามารถระบายน้ำจากเต็มระดับเก็บกักปกติให้พร่องสู่ปริมาตรเก็บกักเพื่อป้องกันน้ำท่วม (V)

(3) หลังจากการป้องกันน้ำท่วม ระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำจะอยู่ที่เต็มระดับเก็บกักปกติ (FWL) ต้องทำการลดระดับน้ำเพื่อเตรียมการป้องกันน้ำท่วมจากพายุฝนลูกต่อไป การระบายน้ำด้วยอัตราคงที่ภายหลังการป้องกันน้ำท่วม ซึ่งผู้ปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำต้องคำนวณหาปริมาณน้ำระบายในช่วงนี้ให้เหมาะสม

(4) เพื่อการรักษาปริมาณน้ำระบาย ไม่ให้เกิน เป้าหมายในช่วงก่อนและหลังการป้องกันน้ำท่วม ระดับน้ำที่แสดงในรูป ถูกนำมาใช้เป็น เส้นปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำตัวบน (Upper Rule Curve, URC) ซึ่งหากในการปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำจริงการรักษาระดับน้ำเก็บกักสูงสุดไว้ที่ระดับเก็บกักปกติ (Normal Pool Level) และไม่เกินระดับเก็บกักสูงสุด (Maximum Pool Level)

ปริมาตรเก็บกักที่เพียงพอกับความต้องการใช้น้ำ ในช่วงเวลาต่างๆ โดยแนวทางการกำหนดปริมาตรเก็บกักน้ำน้อยที่สุดที่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำในอนาคตของแต่ละช่วงเวลาที่พิจารณาบริหารน้ำด้วยเส้นปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำตัวล่าง (Lower Rule Curve, LRC) ทั้งนี้แนวคิดในการสร้างเส้นปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำตัวล่าง จะสมมุติว่าในช่วงฤดูแล้งปริมาณน้ำที่ไหลออกจากอ่างส่วนเกิน (Surplus Outflow) มีปริมาตรเท่ากับ W ดังนั้นก่อนถึงช่วงฤดูแล้งจำเป็นต้องเก็บกักน้ำในอ่างไว้ให้มีปริมาตรเท่ากับ W เพื่อให้มีน้ำเพียงพอต่อความต้องการตลอดช่วงฤดูแล้ง ด้วยการระบายน้ำออก (Release) ในอัตราที่ต่ำกว่าปริมาณน้ำที่ไหลเข้าอ่าง (Inflow) จนกระทั่งเมื่อสิ้นสุดฤดูแล้งปริมาณน้ำจะแห้งอ่างเก็บน้ำพอดีดังแสดงใน**รูปที่ 4.7.2-2**

รูปที่ 4.7.2-2 ปริมาณน้ำที่จำเป็นต้องเก็บกักเพื่อใช้ในช่วงฤดูแล้ง

4.8 การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยน้ำท่วม

เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม จึงใช้แนวทางปฏิบัติของโครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564-2570 ที่กำหนดไว้ ในที่นี้คือ "ศูนย์ประสานการปฏิบัติ (ที่ทำการปกครองจังหวัด)" แสดงดัง**รูปที่ 4.5-1** ทั้งก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม ระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วม และหลังเกิดภาวะน้ำท่วม โดยมีหน้าที่ดังนี้

1) **ศูนย์ประสานการปฏิบัติ** มีหน้าที่ ประสานงาน และประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม โดยให้จัดทำแนวทางการประสานงานและการปฏิบัติงานสนับสนุนศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ สำหรับกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องในสำนักนายกรัฐมนตรีเข้าร่วมปฏิบัติงานในฐานะหน่วยงานหลักด้วย

2) **ส่วนปฏิบัติการ (Operation Section)** มีหน้าที่ปฏิบัติการเพื่อลดและบรรเทาภยันตรายที่เกิดขึ้นด้วยการเข้าควบคุมสถานการณ์เพื่อรักษาชีวิตและปกป้องทรัพย์สิน ให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว โดยให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ดังกล่าวร่วมกันจัดทำขอบเขต แผนงาน ภารกิจ และโครงสร้างภายในส่วนปฏิบัติการ

3) **ส่วนอำนวยการ (Planning Section)** มีหน้าที่ ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม สถานการณ์ แจ้งเตือนภัย ประสาน รวบรวมข้อมูลสถานะทรัพยากร เพื่อใช้ในการประเมินความต้องการ และความจำเป็นในการสนับสนุนทรัพยากรในภาวะฉุกเฉิน พร้อมทั้ง จัดให้มีการประชุมเพื่อร่วมจัดทำแผนเผชิญเหตุโดยใช้ข้อมูลที่ได้รับจากส่วนปฏิบัติการและส่วนสนับสนุนเป็นฐานดำเนินการ

4) **ส่วนสนับสนุน (Logistics and Administration Section)** มีหน้าที่ สนับสนุน การส่งกำลังบำรุงที่จำเป็น และตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณ การเงิน การคลัง และการรับบริจาค เพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจในแต่ละด้านร่วมกันจัดทำขอบเขต แผนงาน ภารกิจ และโครงสร้างภายในส่วนสนับสนุน

4.9 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 17(2) ได้กำหนดให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ และแผนงบประมาณการบริหารทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำ และเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาในการจัดทำงบประมาณประจำปี ดังนั้น ในแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รายการเกี่ยวกับงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการตามมาตรา 64(2) จึงต้องพิจารณาตามงบประมาณที่แต่ละลุ่มน้ำได้รับการจัดสรร (งบปกติ) นอกจากนี้ในการบูรณาการบริหารจัดการน้ำ อาจมีการพิจารณาร่วมกับงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ที่กำหนดไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตามที่พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 มาตรา 12 กำหนดภายใต้กรอบงบประมาณที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับการจัดสรร

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้บัญญัติรองรับ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการไว้แล้วในมาตรา 14(3) งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ ซึ่งงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการดังกล่าว ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16 ดังนั้นในการบริหารจัดการน้ำในภาวะน้ำท่วม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้ช่องทางตามกฎหมายต่าง ๆ ตามที่กล่าวข้างต้นในการขอใช้งบประมาณได้

ดังนั้น ในภาวะปกติ งบประมาณในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (งบประมาณปกติ) ประกอบด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวง/หน่วยงาน (Function) งบประมาณรายจ่ายพื้นที่ (Area: จังหวัดและกลุ่มจังหวัด กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ (Agenda)

ในกรณีฉุกเฉิน พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 24 บัญญัติว่า *ในกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐอย่างรุนแรง ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ อำนวยการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป ทั้งนี้ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อให้กับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งและสนับสนุนการปฏิบัติงาน*

บทที่ 5

การขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

บทที่ 5
การขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

5.1 กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

เพื่อให้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่จัดทำขึ้นสามารถถูกนำไปใช้เพื่อเตรียมการรองรับในกรณีปกติ และในสถานการณ์ที่เกิดภาวะน้ำท่วมทั้งในกรณีที่เป็นเหตุการณ์ที่สามารถคาดการณ์ได้ และในกรณีที่เกิดภาวะน้ำท่วมอย่างรุนแรง จึงจะเป็นต้องมีการกำหนดกลไกการขับเคลื่อนแผน ดังนี้

5.1.1 การจัดตั้งองค์กร

ในการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมจำเป็นต้องมีการจัดตั้งองค์กรระดับพื้นที่ลุ่มน้ำได้แก่ "***ศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์***" เพื่อเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการสถานการณ์ด้านน้ำ เพื่อป้องกันและลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหากเกิดภาวะน้ำท่วม โดยหน้าที่ของศูนย์บริหารสถานการณ์ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีดังนี้

- บูรณาการข้อมูลและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- พิจารณากลั่นกรองในการยกระดับสถานการณ์
- สนับสนุนการแก้ไขปัญหา เพื่อการป้องกันและเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ภาวะน้ำท่วม รวมถึงสนับสนุนข้อมูลเพื่อให้กองอำนวยการน้ำแห่งชาติกลั่นกรอง และกำหนดมาตรการหรือนโยบายในการแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วม
- กำหนดแนวทางการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยการบูรณาการการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และหน่วยงานด้านสาธารณภัยให้มีความสอดคล้องส่งเสริมกัน จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย
- จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วม โดยต้องมีการติดตาม เฝ้าระวัง วิเคราะห์สถานการณ์น้ำ และชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงภัยภาวะน้ำท่วม และกำหนดมาตรการเชิงป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม

5.1.2 การอำนวยการ

การขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม จำเป็นต้องมีการบูรณการของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ ให้ดำเนินการสอดคล้องและเชื่อมโยงกันในทุกมิติ ทั้งมิติของพื้นที่ลุ่มน้ำตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนกระทั่งปลายน้ำ และมิติของหน่วยงานในการดำเนินการตามภารกิจตั้งแต่หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพยากรณ์อากาศ การคาดการณ์สถานการณ์น้ำ การบริหารจัดการ การติดตามเฝ้าระวัง ดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขเมื่อเกิดเหตุการณ์หรือภัย รวมถึงมิติของการเชื่อมโยงการ

ดำเนินงานตั้งแต่องค์กรระดับนโยบายสู่องค์กระระดับปฏิบัติการจนกระทั่งถึงผู้รับประโยชน์คือประชาชน โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ อาทิเช่น

- การกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- มีการกำหนดโครงสร้างในการสั่งการที่มีความชัดเจนในแต่ละสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในแผนการดำเนินงาน และความเชื่อมโยงกับแผนทุกระดับที่เกี่ยวข้อง
- การจัดเตรียมฐานข้อมูลสำหรับการประเมินสถานการณ์น้ำอย่างต่อเนื่อง และข้อมูลเพื่อใช้ในการปฏิบัติการเมื่อเกิดภาวะวิกฤติ
- มีการสื่อสารที่ครอบคลุม ทั่วถึง และทันต่อสถานการณ์
- มีการประเมินและทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาแผน

5.1.3 การปฏิบัติการ

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดโครงสร้างของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด และระดับชาติ และได้มีการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564-2570 ซึ่งมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและครอบคลุมกับการเกิดภัยพิบัติทั้งหมด ในการปฏิบัติตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมจึงใช้แนวทางการปฏิบัติตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเป็นหลักในการปฏิบัติการ

5.2 โครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบ

การบริหารจัดการน้ำในภาวะน้ำท่วมจำเป็นต้องมีการกำหนดองค์กรหรือผู้รับผิดชอบเพื่อทำหน้าที่ในส่วนต่างๆเอาไว้เป็นการล่วงหน้า เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือสถานการณ์น้ำและลดความสับสนในการทำงาน โดยการกำหนดโครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบการทำงานในระดับนโยบาย ระดับบัญชาการ ระดับอำนวยการ ระดับปฏิบัติการ และระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ ดังนี้

5.2.1 ระดับนโยบาย

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) มีหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำ พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่มน้ำ เพื่อบูรณาการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมระหว่างลุ่มน้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2561

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ มีหน้าที่กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ซึ่งในปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยอาศัยแผนการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564-2570

5.2.2 ระดับบัญชาการ

ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ มีหน้าที่ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ที่ระบุว่า “ในกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐอย่างรุนแรง ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการอำนวยการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป ทั้งนี้ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งและสนับสนุนการปฏิบัติงาน” ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับวิกฤติ (ระดับ 3)

วัตถุประสงค์ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

เพื่อให้การบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาในกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำ เกิดเอกภาพในการบูรณาการ การประสานงานและการบัญชาการสถานการณ์ เพื่อลดความรุนแรงและบรรเทาผลกระทบที่เกิดจากวิกฤตน้ำที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที มีความรวดเร็วต่อสถานการณ์ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

อำนาจในการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีมีฐานะเป็นผู้บัญชาการ อำนวยการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำเป็นการชั่วคราวจนกว่าปัญหาวิกฤตน้ำจะผ่านพ้นไป

ผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

นายกรัฐมนตรีฐานะเป็นผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ มีอำนาจออกคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดๆ ร่วมกันกระทำหรือห้ามกระทำการใดๆ เพื่อการป้องกัน แก้ไข ควบคุม ระงับ หรือบรรเทาผลร้ายจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที โดยคำสั่งดังกล่าว มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ รองรับให้มีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยให้ประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยไม่ชักช้า

หน่วยงานขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ

การสนับสนุนด้านงบประมาณ

กำหนดให้สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายและสนับสนุนการปฏิบัติงานทั้งหมด

การคุ้มครองการปฏิบัติการตามหน้าที่

ในการปฏิบัติการใดๆ ของเจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ที่ได้ดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจ หรือการปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ หากอยู่ภายใต้เงื่อนไขสองประการ กล่าวคือ ได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุ และมิได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผลของการปฏิบัติการดังกล่าวกำหนดบทสันนิษฐานเบื้องต้นว่า ให้ผู้นั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดทั้งปวง

การฝ่าฝืนคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มิได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่าเมื่อเจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีจะมีสภาพบังคับเช่นไร แต่เมื่อพิจารณาสถานะของคำสั่งดังกล่าวแล้ว มาตรา 24 บัญญัติรองรับให้คำสั่งดังกล่าวมีสภาพอย่างกฎและมีผลบังคับเป็นการทั่วไป การฝ่าฝืนคำสั่งดังกล่าวในทางบริหารราชการแผ่นดินย่อมถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้วแต่กรณี โดยมาตรา 88 ได้กำหนดโทษอาญากรณีที่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ด้วยในขณะเดียวกัน

ความโปร่งใสในการดำเนินงานของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

เมื่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจแล้วเสร็จ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติต้องจัดทำรายงานและสรุปผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบโดยไม่ชักช้า

ในการปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจนั้นถือเป็นการปฏิบัติการโดยองค์กรตามกฎหมายซึ่งมีโครงสร้างขององค์กรขนาดใหญ่ หรือมีภารกิจในระดับชาติเพื่อแก้ไข

ปัญหาในขณะเกิดวิกฤติน้ำหรือเทียบเท่าสาธารณภัยขนาดใหญ่หรือขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 3 หรือระดับ 4 ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ) ดังนั้น ในการปฏิบัติการของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจึงมีลักษณะเป็นการสั่งการผ่านนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยจะมีการบูรณาการในระดับนโยบายหรือการกำหนดแผนงานให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาร่วมกับองค์กรที่มีโครงสร้างใกล้เคียงกัน ได้แก่ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้บัญชาการฯ

โดยศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจมีโครงสร้างและหน้าที่ ดังนี้

โครงสร้างศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

1.	นายกรัฐมนตรี	ผู้บัญชาการ
2.	รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย	รองผู้บัญชาการ
3.	กระทรวงที่เกี่ยวข้อง 10 กระทรวง	กรรมการ
4.	หน่วยงานทหารและตำรวจ 5 หน่วยงาน	กรรมการ
5.	สำนักงบประมาณ	กรรมการ
6.	ผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่า 4 ท่าน	กรรมการ
7.	เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

(1) ควบคุม สั่งการ บัญชาการ และอำนวยการแก้ไขวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราวจนกว่าสถานการณ์น้ำจะเข้าสู่ภาวะปกติ

(2) ออกคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดๆ ร่วมกันกระทำหรือห้ามกระทำการใดๆ เพื่อการป้องกัน แก้ไข ควบคุม ระงับ หรือบรรเทาผลร้ายจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที และประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

(3) ประสานการปฏิบัติการรับมือสถานการณ์น้ำเชื่อมโยงการช่วยเหลือ ฟื้นฟู ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) ในกรณีที่เป็น สาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำหรือวิกฤติน้ำ จัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ (ส่วนหน้า) เพื่อดูแล ควบคุม การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่วิกฤติ และบูรณาการการปฏิบัติงานในการอำนวยการการบริหารจัดการสถานการณ์อุทกภัย และสั่งการ

(4) ให้หน่วยปฏิบัติเร่งแก้ไขสถานการณ์น้ำวิกฤติในพื้นที่และประสานการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย

(5) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็น

(6) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ประธานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติมอบหมาย

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ เมื่อสถานการณ์น้ำอยู่ในเกณฑ์ระดับรุนแรง (ระดับ 2) กองอำนวยการน้ำแห่งชาติมีโครงสร้างและหน้าที่ในการดำเนินการดังนี้

โครงสร้างกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ

1.	รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย	ผู้อำนวยการ
2.	เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	รองผู้อำนวยการ
3.	หน่วยงาน 30 หน่วยงาน	กรรมการ
4.	ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน	กรรมการ
5.	รองเลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

(1) อำนวยการ บริหารจัดการ รวบรวม บูรณาการ ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับ สั่งการ และประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานดูแลสถานการณ์น้ำในภาวะน้ำท่วม น้ำแล้ง และคุณภาพน้ำในระดับรุนแรง (ระดับ 2) เพื่อให้สถานการณ์กลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

(2) พิจารณาระดับความรุนแรงสถานการณ์ภาวะวิกฤติน้ำ เพื่อให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเสนอนายกรัฐมนตรีจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ตามนัยมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

(3) ออกคำสั่งเป็นหนังสือหรือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใดๆมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

(4) พิจารณาจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการน้ำส่วนหน้าสำหรับเผชิญเหตุในพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อม และการบริหารจัดการเหตุในภาวะวิกฤติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(5) แต่งตั้งคณะทำงานฯ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็น

(6) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ หรือประธานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติมอบหมาย

โดยกองอำนวยการน้ำแห่งชาติมีบทบาทหน้าที่ในแต่ละช่วงของสถานการณ์น้ำดังนี้

<u>บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน (ก่อนเกิดเหตุ)</u>

1) การเตรียมความพร้อมรับมือ การแก้ไขปัญหา การฟื้นฟู และการบูรณาการการปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อบริหารจัดการให้เป็นระบบและเกิดประสิทธิภาพ

2) เชื่อมโยงแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ แผนงบประมาณการบริหารทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ และแผนต่างๆ ภายใต้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ให้ทำงานร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนปฏิบัติการอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดรับกัน

3) การสร้างการรับรู้ให้แก่สาธารณชน

<u>บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ขณะเกิดเหตุ)</u>

1) ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับดูแลสถานการณ์น้ำที่เกิดขึ้น

2) ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการน้ำในสถานการณ์น้ำที่เกิดขึ้น โดยอำนวยการและบูรณาการร่วมกันกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)" และ "กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)"

3) ประกาศแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำต่อ "กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)"

4) พิจารณาระดับความรุนแรงของสถานการณ์ ก่อนนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณายกระดับสถานการณ์เป็นวิกฤตน้ำและการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติน้ำฯ

5) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐานหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาเพื่อบริหารจัดการสถานการณ์น้ำได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นองค์กรในระดับอำนวยการเพื่อรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งบูรณาการข้อมูลสารสนเทศ แผนงาน โครงการ งบประมาณ บริหารจัดการ การติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

6) เป็นหน่วยงานหลักในการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ เพื่อเสนอแนะนโยบาย และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและประสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติ

7) จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำและกรอบงบประมาณของประเทศแบบบูรณาการ และเสนอแนะแนวทางการวางแผนเพื่อการบริหารทรัพยากรน้ำต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

8) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการที่ได้กำหนดไว้

9) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ประเมินความต้องการในการใช้น้ำเพื่อการต่างๆ ความสามารถในการสนองความต้องการดังกล่าว และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์อำนวยการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

10) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

11) ดำเนินการให้มีศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในกรณีจำเป็นฉุกเฉิน เพื่อแก้ไขปัญหาในภาวะวิกฤตน้ำ

12) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานหรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

13) ทั้งนี้ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (กอนช.) จะมีบทบาทสำคัญในการบูรณาการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตั้งแต่ระดับ 2 : รุนแรง หรือ คาดว่าจะรุนแรงขึ้นไป

หน่วยบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เมื่อสถานการณ์น้ำอยู่ในเกณฑ์ระดับเสี่ยงรุนแรง (ระดับ 1) หน่วยบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีหน้าที่ในการดำเนินการดังนี้

โครงสร้างหน่วยบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

1.	เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	ประธานฯ
2.	รองเลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	รองประธานฯ
3.	หน่วยงาน 30 หน่วยงาน	คณะทำงาน
4.	ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน	คณะทำงาน
5.	ผู้แทน สทนช. ภาค 1-4	คณะทำงาน
6.	ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

(1) อำนวยการ บริหารจัดการ รวบรวม บูรณาการ ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับ สั่งการ และประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานดูแลสถานการณ์น้ำในภาวะน้ำท่วม น้ำแล้ง และคุณภาพน้ำ ในระดับเสี่ยงรุนแรง (ระดับ 1) เพื่อให้สถานการณ์กลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

(2) พิจารณาระดับความรุนแรงสถานการณ์ภาวะวิกฤติน้ำ เสนอกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ เพื่อดำเนินการตามหลักเกณฑ์การยกระดับสถานการณ์น้ำที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเห็นชอบ

(3) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใดๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

(4) แต่งตั้งคณะทำงานฯ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็น

(5) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ หรือประธานกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติมอบหมาย

กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) กระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่บังคับบัญชา อำนวยการ ควบคุม กำกับ ดูแล และประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

5.2.3 ระดับอำนวยการ

คณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่ในระดับอำนวยการเมื่อเกิดสถานการณ์น้ำในรูปแบบต่างๆ โดยมีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ดังนี้

- **มาตรา 35 (2)** จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเสนอ กนช. เพื่อให้ความเห็นชอบ
- **มาตรา 64** ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้น
- **มาตรา 65** ให้นำความในมาตรา 59 มาตรา 62 และมาตรา 63 มาใช้บังคับแก่การผันน้ำจากลุ่มน้ำหนึ่งไปยังอีกลุ่มน้ำหนึ่งเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วม การเสนอแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเพื่อให้ความเห็นชอบ การจัดส่งแผนดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการ และการแก้ไขปัญหากรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าวได้ รวมทั้งการติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม และการทบทวนแผนดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งบูรณาการข้อมูลสารสนเทศ แผนงาน โครงการ งบประมาณ บริหารจัดการ การติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(1) เป็นหน่วยงานหลักในการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ เพื่อเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและประสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติ

(2) จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำและกรอบงบประมาณของประเทศแบบบูรณาการ และเสนอแนะแนวทางการวางแผนเพื่อการบริหารทรัพยากรน้ำต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(3) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการที่ได้กำหนดไว้

(4) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ประเมินความต้องการใช้น้ำเพื่อการต่างๆ ความสามารถในการสนองความต้องการดังกล่าว และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์อำนวยการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(5) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(6) ดำเนินการให้มีศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในกรณีจำเป็นฉุกเฉิน เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำ

(7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานหรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.) กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ดังนี้

(1) ภาวะปกติ ประสานงาน และบูรณาการข้อมูลและการปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของสรรพกำลัง เครื่องมืออุปกรณ์ แผนปฏิบัติการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยทั้งระบบ

(2) ภาวะใกล้เกิดภัย เตรียมการเผชิญเหตุ การติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัย พร้อมทั้งรายงานและเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีตามแต่ระดับการจัดการสาธารณภัยเพื่อตัดสินใจในการรับมือสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น โดยเรียกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการประกอบกำลังเริ่มปฏิบัติการ

(3) ภาวะเกิดภัย อำนวยการและบูรณาการประสานการปฏิบัติ ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดเล็ก (ระดับ 1) และขนาดกลาง (ระดับ 2) โดยให้ กอปภ. รับผิดชอบในการอำนวยการประเมินสถานการณ์ และสนับสนุนกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ รวมถึงติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ รายงานสถานการณ์ และแจ้งเตือน พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อตัดสินใจยกระดับในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) และนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายในกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงยิ่ง (ระดับ 4)

5.2.4 ระดับปฏิบัติการ

ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สทนช. มีอำนาจหน้าที่ตามข้อ 13 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานทรัพยากรน้ำ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2562 ดังนี้

(1) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และคาดการณ์ข้อมูลอากาศ รวมทั้งพยากรณ์สถานการณ์น้ำ เพื่อสนับสนุนการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

(2) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบคลังข้อมูลบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กำหนดมาตรฐานข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการบริหารทรัพยากรน้ำและการตัดสินใจของ กนช. และคณะกรรมการลุ่มน้ำ

(3) เป็นศูนย์อำนวยการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อติดตาม และเฝ้าระวังป้องกัน และเตือนภัยสถานการณ์น้ำ

(4) ติดตามและจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำของประเทศ

(5) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริหารและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน

(6) จัดทำผังน้ำ และฐานข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับภูมิสารสนเทศผังน้ำ

(7) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังน้ำแก่หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(8) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลภูมิสารสนเทศทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้ในการสื่อสาร การนำเสนอข้อมูล และสนับสนุนการบริหารทรัพยากรน้ำ

(9) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และออกแบบการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนแหล่งน้ำทะเบียนผู้ใช้น้ำประเภทต่างๆ และทะเบียนองค์กรผู้ใช้น้ำ

(10) ศึกษา วิจัย และพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศทรัพยากรน้ำ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำเดียวกัน

ทั้งนี้ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติต้องปฏิบัติงานร่วมกับคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ คณะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการข้อมูลติดตาม ประเมินวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์คาดการณ์สถานการณ์น้ำ ทั้งในภาวะปกติ และในภาวะวิกฤติ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของ หน่วยบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตั้งแต่ก่อนเกิดภัยจนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย ทั้งนี้มีหน่วยงานภายใต้ สทนช. สนับสนุนเสริมการปฏิบัติงาน

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (ท้องถิ่น) กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบอำนวยการควบคุมสนับสนุนและประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกขั้นตอนตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานตามภารกิจพร้อมจัดเจ้าหน้าที่ประจำ เพื่อสนับสนุนการทำงานของกองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจเมื่อเกิดภาวะวิกฤติน้ำหรือมีการร้องขอ

5.2.5 ระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ

การดำเนินงานในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำและระดับจังหวัด ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนแผนการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ดังนี้

ระดับลุ่มน้ำ: จัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบ

ประธานกรรมการลุ่มน้ำ	ผู้อำนวยการ
ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ลุ่มน้ำ	รองผู้อำนวยการ
ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ลุ่มน้ำ	กรรมการ
ส่วนราชการในพื้นที่ลุ่มน้ำ	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค	กรรมการและเลขานุการหลัก

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต	กรรมการและเลขานุการร่วม
ส่วนราชการในพื้นที่ลุ่มน้ำ	กรรมการและเลขานุการร่วม

หน้าที่

(1) บูรณาการ เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงวิเคราะห์แนวโน้มภาวะน้ำท่วมที่อาจก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบ

(2) บริหารจัดการ บูรณการ กำหนดมาตรการ จัดทำแผนปฏิบัติการ และเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อการบริหารจัดการน้ำ

(3) บริหารจัดการและบูรณาการร่วมกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

(4) พิจารณาเสนอการกำหนดระดับความรุนแรงสถานการณ์ภาวะน้ำท่วมต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำหรือกองอำนวยการน้ำแห่งชาติเพื่อพิจารณาตามหน้าที่และอำนวจ

(5) ออกหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใดๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

(6) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็นอย่างน้อยต้องมีคณะทำงานด้านการบริหารจัดการน้ำ ด้านการให้ความช่วยเหลือและด้านการสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์

(7) บูรณาการ ติดตามการดำเนินงาน ของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งเสนอแนวทางการทบทวนแผนดังกล่าวต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ

(8) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ หรือรองนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ระดับจังหวัด จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์น้ำจังหวัด

องค์ประกอบ

ผู้ว่าราชการจังหวัด	ผู้อำนวยการ
ปลัดจังหวัด	รองผู้อำนวยการ
ส่วนราชการในจังหวัด	กรรมการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	กรรมการและเลขานุการหลัก
ท้องถิ่นจังหวัด	กรรมการและเลขานุการร่วม

หน้าที่

(1) ปฏิบัติการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงวิเคราะห์แนวโน้มภาวะน้ำท่วมที่อาจก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบ

(2) ปฏิบัติการ บูรณาการ กำหนดมาตรการ จัดทำแผนปฏิบัติการ และเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการน้ำ

(3) ปฏิบัติการและบูรณาการร่วมกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอำเภอและท้องถิ่น

(4) พิจารณาเสนอการกำหนดระดับความรุนแรงสถานการณ์ภาวะน้ำท่วมต่อศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

(5) ออกหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐานหรือวัตถุใดๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

(6) แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็นอย่างน้อยต้องมีคณะทำงานด้านการบริหารจัดการน้ำ ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านการสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์

(7) บูรณาการ ติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งเสนอแนวทางการทบทวนแผนดังกล่าวต่อคณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด

(8) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ หรือกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ หรือรองนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

5.3 แนวทางการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมแบบบูรณาการ

5.3.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสาธารณภัยด้านน้ำ

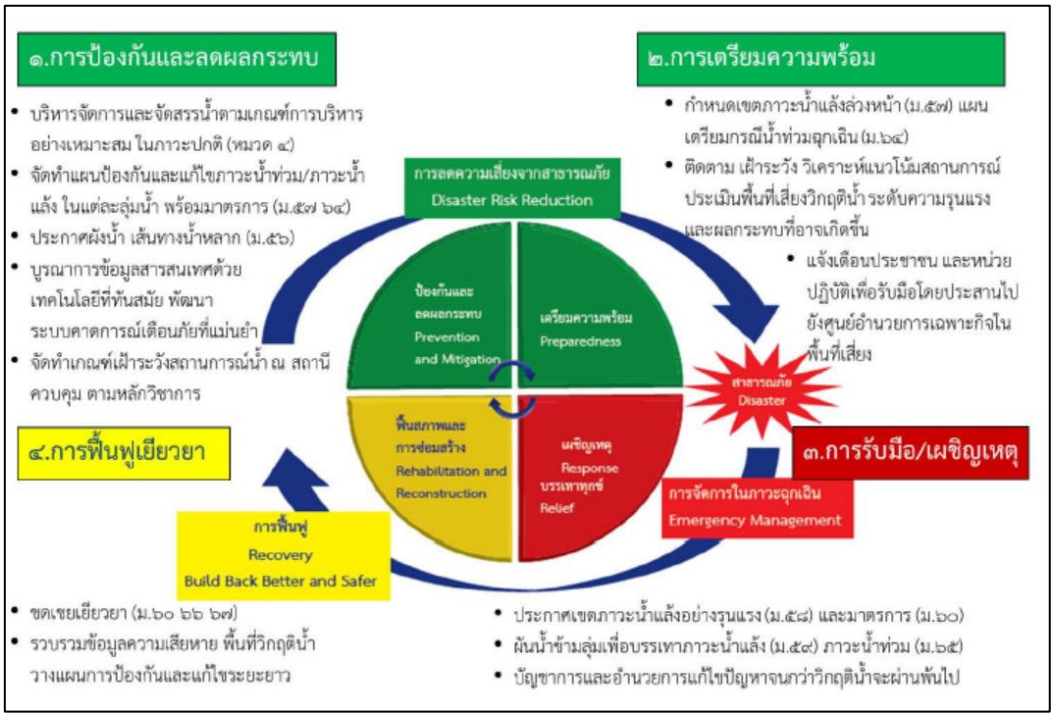
ในอดีตที่ผ่านมาการจัดการสาธารณภัยด้านน้ำอาศัยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ซึ่งจะมุ่งเน้นในเรื่องของการลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นหลัก ภายหลังจากการจัดตั้ง สทนช. ขึ้นมาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบ ส่งผลให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติมีความเป็นเอกภาพ ตั้งแต่ด้านการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนป้องกัน และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขล่วงหน้า โดยอาศัยข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นส่วนเสริมให้กับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564-2570 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นสาธารณภัยด้านน้ำ ซึ่งสามารถเพิ่ม

ประสิทธิภาพการรับมือกับน้ำท่วม เริ่มตั้งแต่การป้องกัน การเตรียมความพร้อม การรับมือ และการเยียวยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะเกิดเหตุที่จะใช้ควบคุม กำกับ แก้ไข การบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบูรณาการร่วมกันระหว่าง สทนช. และกระทรวงมหาดไทยในภาวะน้ำท่วมนั้น ควรเริ่มตั้งแต่กระบวนการกำหนดนโยบาย จัดทำแผน กิจกรรม งบประมาณ แนวทางมาตรการในขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ตลอดจนกระบวนการพัฒนาเครื่องมือกลไกต่างๆ การจัดการองค์ความรู้ด้านทรัพยากรน้ำ การบูรณาการข้อมูล การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆในกระบวนการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น ระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ เทคโนโลยีสารสนเทศ สนับสนุนการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการการแก้ไขปัญหาให้ทันต่อสถานการณ์น้ำ เกิดการบูรณการรับมือ การป้องกันและบรรเทาปัญหาน้ำท่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

นอกจากนโยบายที่ได้กำหนดสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมแล้ว จำเป็นต้องมีการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติสำหรับการบริหารจัดการน้ำท่วมของประเทศ โดยต้องมีศูนย์กลางการบัญชาการหรือศูนย์ปฏิบัติการเฉพาะกิจเพื่อรับภาวะเหตุฉุกเฉินระดับต่างๆทั้งในส่วนกลางและพื้นที่ลุ่มน้ำ รวมทั้งต้องมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบช่วยตัดสินใจให้กับผู้บัญชาการสถานการณ์หรือผู้อำนวยการสถานการณ์ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในการปฏิบัติการ ประกอบด้วยการใช้เงื่อนไขใดในการตัดสินใจต่อสถานการณ์น้ำระหว่างเงื่อนไขด้านความพร้อม กำลังความสามารถ และความรุนแรงของสถานการณ์

ทั้งนี้หากพิจารณาถึงหลักสากลในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ที่เริ่มต้นจากการป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention and Mitigation) การเตรียมความพร้อม (Preparedness) การเผชิญเหตุบรรเทาทุกข์ (Response and relief) และฟื้นสภาพและการซ่อมสร้าง (Rehabilitation and Reconstruction) แล้ว สทนช. สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการรับมือกับสาธารณจากภาวะน้ำท่วมได้ทุกขั้นตอนภายใต้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2561 ดังแสดงใน**รูปที่ 5.3.1-1**

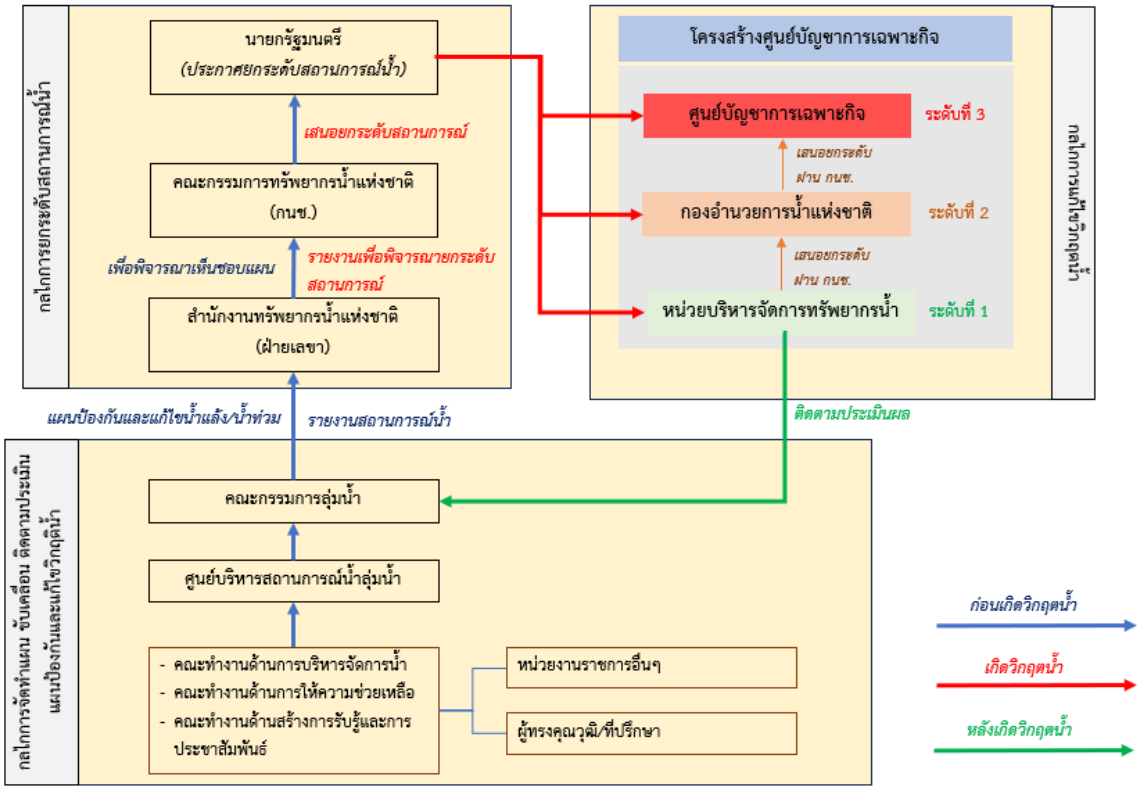
รูปที่ 5.3.1-1 การจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ ที่เพิ่มประสิทธิภาพขึ้นโดย สทนช.

5.3.2 กลไกลการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในสถานการณ์ปกติและภาวะวิกฤติ

ในการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมทั้งในสถานการณ์ปกติและภาวะวิกฤติ เป็นการบูณาการงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (**รูปที่ 5.3.2-1**) โดยคณะกรรมการลุ่มน้ำเป็นผู้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเพื่อเสนอต่อ กนช. ให้ความเห็นชอบ จากนั้นคณะกรรมการลุ่มน้ำร่วมกับศูนย์บริหารสถานการณ์ลุ่มน้ำจะจัดส่งแผนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการตามแผน พร้อมทั้งบริหารจัดการ และบูรณาการระหว่างหน่วยงาน และแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ (รายละเอียดตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรหัวข้อ 5.2.5) โดยคณะกรรมการลุ่มน้ำจะดำเนินการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนป้องกันและแก้ไขน้ำท่วมเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ในช่วงเกิดวิกฤติน้ำศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำจะพิจารณาเสนอการกำหนดระดับความรุนแรงของสถานการณ์น้ำต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำพิจารณาและเสนอต่อ สทนช. และ กนช. พิจารณาเพื่อประกาศยกระดับสถานการณ์ โดยในการประกาศสถานการณ์วิกฤติน้ำท่วมสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 (ระดับน้ำเสี่ยงน้ำท่วมรุนแรง) ระดับที่ 2 (ระดับน้ำท่วมรุนแรง) และระดับที่ 3 (ระดับน้ำท่วมวิกฤติ) โดยหากเป็นระดับที่ 1 จะมีการจัดตั้งหน่วยบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ระดับ

ที่ 2 จะมีการจัดตั้งกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ และระดับที่ 3 จะมีการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เพื่อบรรเทาและแก้ไขสถานการณ์วิกฤติน้ำ และเมื่อมีการประกาศยกเลิกสถานการณ์วิกฤติ คณะกรรมการลุ่มน้ำจะทำการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขน้ำท่วม เพื่อนำไปปรับปรุงแผนต่อไป

รูปที่ 5.3.2-1 กลไกลการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

5.3.3 เกณฑ์การยกระดับสถานการณ์น้ำท่วม

ระดับการจัดการภัยของ สทนช. สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับเสี่ยงน้ำท่วมรุนแรง (ระดับที่ 1) ระดับน้ำท่วมรุนแรง (ระดับที่ 2) และระดับน้ำท่วมวิกฤติ (ระดับที่ 3) โดยมีเกณฑ์การยกระดับสถานการณ์น้ำท่วมดังนี้

ระดับเสี่ยงน้ำท่วมรุนแรง (ระดับ 1) กรณีเกิดสถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่เป็นระยะเวลาสั้นๆ สามารถเข้าบริหารจัดการเพื่อแก้ไขสถานการณ์ได้

ระดับรุนแรง (ระดับ 2) สามารถประเมินสถานการณ์ได้ดังนี้

1) กรณีลำน้ำสายหลักหรือแหล่งกักเก็บน้ำขนาดกลางและใหญ่มีปริมาณน้ำมากกว่าร้อยละ 80 ของความจุ หรือเกิน URC และคาดการณ์ว่าอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อน หรือ ดีเปรสชัน หรือหย่อมความกดอากาศต่ำ หรือร่องมรสุมจะทำให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมากต่อเนื่องส่งผลให้ปริมาณน้ำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจนอาจก่อให้เกิดสถานการณ์ ดังนี้

- น้ำท่วมขังในพื้นที่แต่ละจังหวัดมากกว่าร้อยละ 50 ความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ
- น้ำท่วมขังในพื้นทีมากกว่า 3 จังหวัด โดยในแต่ละจังหวัดมีน้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 25 ความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30วัน หรือ
- น้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 25 ของจังหวัด แนวโน้มแผ่ขยายต่อเนื่องมากกว่า 3 จังหวัด ความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วันหรือ
- กรณีน้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 25 ของจังหวัด มีแนวโน้มแผ่ขยายส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังลุ่มน้ำใกล้เคียงความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน

2) กรณีเกิดน้ำล้นตลิ่งหรือมีน้ำหลากเข้าท่วม

- พื้นทีลุ่มต่ำ หรือพื้นที่การเกษตรมีแนวโน้มการแผ่ขยายไม่น้อยกว่า 3 จังหวัด โดยแต่ละจังหวัดมีน้ำท่วมขังร้อยละ 25 ของจังหวัด ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ส่งผลให้พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย
- พื้นที่เปราะบาง เช่น ชุมชนสำคัญ ซึ่งมีการอยู่อาศัยหนาแน่น มีที่ตั้งของโรงเรียน โรงพยาบาล เป็นต้น รวมทั้งพื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ซึ่งสถานการณ์น้ำท่วมขังมีแนวโน้มการแผ่ขยายโดยมีความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของ คน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรม การดำรงชีวิตตามปกติ (พื้นที่เปราะบาง คือพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพในการช่วยเหลือตนเองได้ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์ เนื่องจากไม่ได้เตรียมการจัดการ หรือไม่สามารถเตรียมการจัดการกับความเสี่ยงไว้อย่างเพียงพอ)

3) กรณีเกิดเหตุการณ์เขื่อนเก็บกักน้ำวิบัติรวมทั้งพนัง / คันกั้นน้ำพังทลาย ทำให้มวลน้ำไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่ด้านท้าย ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ สถานการณ์น้ำท่วมขังมีแนวโน้มการแผ่ขยายมากกว่าร้อยละ 25 ของจังหวัด ความลึกมากกว่า 0.5 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 15 วัน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ

4) กรณีเกิดเหตุการณ์น้ำป่าไหลหลากและดินถล่ม ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของ คน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรมการดำรงชีวิตตามปกติ

ระดับวิกฤติ (ระดับ 3) สามารถประเมินสถานการณ์ได้ดังนี้

1) กรณีลำน้ำสายหลักหรือแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่มีปริมาณน้ำเต็มความจุ และคาดการณ์ว่าอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อน หรือดีเปรสชัน หรือหย่อมความกดอากาศต่ำหรือร่องมรสุมจะทำให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมากต่อเนื่อง อาจส่งผลให้เกิดสถานการณ์ดังนี้

- น้ำท่วมขังในพื้นที่แต่ละจังหวัดมากกว่าร้อยละ 50 ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ
- น้ำท่วมขังในพื้นที่มากกว่า 3 จังหวัด โดยในแต่ละจังหวัดมีน้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 50 ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ
- น้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 50 ของจังหวัด แนวโน้มแผ่ขยายต่อเนื่องมากกว่า 3 จังหวัด ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ
- กรณีน้ำท่วมขังมากกว่าร้อยละ 50 ของจังหวัด มีแนวโน้มแผ่ขยายส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังลุ่มน้ำใกล้เคียง ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน หรือ
- กรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินรุนแรง ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐอย่างรุนแรง

2) กรณีเกิดน้ำล้นตลิ่งหรือมีน้ำหลากเข้าท่วม

- พื้นที่ลุ่มต่ำ หรือพื้นที่การเกษตรมีแนวโน้มการแผ่ขยายไม่น้อยกว่า 3 จังหวัด โดยแต่ละจังหวัดมีน้ำท่วมขังร้อยละ 50 ของจังหวัด ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ส่งผลให้พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย
- พื้นที่เปราะบาง เช่น ชุมชนสำคัญซึ่งมีการอยู่อาศัยหนาแน่น มีที่ตั้งของโรงเรียน โรงพยาบาล พื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เช่น พื้นที่อุตสาหกรรม รวมทั้งพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สถานการณ์น้ำท่วมโดยมีความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของ คน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐทำให้กิจกรรมในการดำรงชีวิตตามปกติต้องหยุดชะงัก ทั้งนี้ในการบริหารจัดการน้ำต้องอาศัยการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กระทรวงต่างๆ

3) กรณีเกิดเหตุการณ์เขื่อนเก็บกักน้ำวิบัติรวมทั้งพนัง / คันกั้นน้ำพังทลาย ทำให้มวลน้ำไหลหลาก ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ สถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่แต่ละจังหวัดมากกว่าร้อยละ 50 หรือแนวโน้มรุนแรงเพิ่มมากขึ้นแผ่ขยายต่อเนื่องกันจากจังหวัดหนึ่งไปสู่อีกจังหวัดหนึ่งและขยายวงกว้างในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 3 จังหวัด ความลึกมากกว่า 1.0 ม. ระยะเวลาน้ำท่วมขังมากกว่า 30 วัน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ อย่างรุนแรง

4) กรณีเกิดเหตุการณ์น้ำป่าไหลหลากและดินถล่มในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 3 จังหวัด ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของ คน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐอย่างรุนแรง ทำให้เป็นกิจกรรมในการดำรงชีวิตตามปกติต้องหยุดชะงัก

นอกจากนั้นจากแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564-2570 ได้มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการตัดสินใจยกระดับการจัดการสาธารณภัย โดยใช้เงื่อนไขในการพิจารณาทั้งหมด 5 เงื่อนไข ได้แก่ ลักษณะพื้นที่ ประชากรที่ได้รับผลกระทบ ความซับซ้อนของเหตุการณ์ ศักยภาพด้านทรัพยากร และการพิจารณาตัดสินใจของผู้บัญชาการหรือผู้อำนวยการ โดยมีรายละเอียดดัง**ตารางที่ 5.3.3-1**

ตารางที่ 5.3.3-1เงื่อนไขในการตัดสินใจยกระดับสาธารณภัยของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564-2570

เกณฑ์/เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุในเงื่อนไข
1. พื้นที่	พื้นที่ใช้สอยลักษณะต่างๆที่ได้รับผลกระทบและความเสียหาย (1.1) พื้นที่ทางการเกษตรและปศุสัตว์ (1.2) พื้นที่ธุรกิจ อุตสาหกรรม และสถานประกอบการ (1.3) พื้นที่อยู่อาศัย (จำนวนหลังคาเรือน) (1.4) พื้นที่ทางธรรมชาติ
2. ประชากร	จำนวนและลักษณะของประชากรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (2.1) จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ (2.2) จำนวนผู้อพยพ (2.3) จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บ (2.4) จำนวนผู้เสียชีวิต
3. ความซับซ้อน	ความยากง่าย สถานการณ์แทรกซ้อน และเงื่อนไขทางเทคนิคของสถานการณ์ (3.1) ความรุนแรงของภัย ความเฉพาะเจาะจงทางเทคนิคของภัย การเกิดภัยต่อเนื่อง (3.2) ความเสียหายที่เกิดขึ้นหรือส่งผลกระทบต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญ และเส้นทางการให้ความช่วยเหลือ (3.3) การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อไป ระยะเวลาที่การดำเนินกิจกรรมปกติต้องหยุดชะงัก ระยะเวลาในการตอบสนองต่อสถานการณ์ และระยะเวลาในการฟื้นฟูเบื้องต้น
4. ศักยภาพด้านทรัพยากร	ขีดความสามารถในการปฏิบัติงานจากทรัพยากรที่มีอยู่

เกณฑ์/เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุในเงื่อนไข
	(4.1) กำลังคนของหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน รวมทั้งภาคประชาสังคม (4.2) เครื่องมือ อุปกรณ์ ยากพาหนะ และอุปกรณ์พิเศษต่างๆตามลักษณะทางเทคนิคของแต่ละภัย (4.3) ปัจจัยยังชีพสำหรับแจกจ่ายแก่ผู้ได้รับผลกระทบ (4.4) แหล่งที่มาและงบประมาณจากหน่วยงานในพื้นที่
5. การพิจารณาตัดสินใจของผู้บัญชาการ/ผู้อำนวยการ	ดุลยพินิจจากการประเมินสถานการณ์ตามเงื่อนไขต่างๆ (5.1) ขอบเขตการปกครอง (5.2) การประเมินศักยภาพในการจัดการสาธารณภัย

ที่มา: แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด พศ. 2564-2570

5.3.4 การจัดทำแผนปฏิบัติการ

การขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมแบบบูรณาการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติการได้อย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกับปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝนที่ทางสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้ดำเนินการจัดทำดังแสดงใน**รูปที่ 5.3.4-1** โดยแนวทางในการปฏิบัติประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) การเตรียมและการสร้างการรับรู้ 2) การวิเคราะห์ คาดการณ์ และติดตามสถานการณ์ 3) การบริหารจัดการน้ำในภาวะวิกฤต และ 4) การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดฤดูกาล

ทั้งนี้ในปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝน ได้กำหนดช่วงเวลาปฏิบัติของแต่ละขั้นตอนรวมถึงกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุนในการปฏิบัติการซึ่งเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมต่อไป

(1) การจัดทำแผนปฏิบัติการก่อนฤดูฝน

การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เพื่อใช้เป็นคู่มือปฏิบัติงานตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนเข้าฤดูฝนซึ่งเป็นการจัดทำแผนการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานให้สอดคล้องกัน โดยในแผนปฏิบัติการจะต้องประกอบด้วยดังนี้

1) การกำหนดพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและดินโคลนถล่ม
2) การติดตามสถานการณ์น้ำ ประกอบด้วยการคัดเลือกสถานีหลักเฝ้าระวังการกำหนดเกณฑ์เฝ้าระวังรายสถานีหลัก การเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์น้ำรายสถานีหลักเฝ้าระวัง ด้านปริมาณน้ำ (สถานีวัดน้ำฝน สถานีวัดน้ำท่า สถานีวัดน้ำในแหล่งน้ำ) และด้านคุณภาพน้ำ

3) การติดตามผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคม โดยการกำหนดวิธีการสำรวจผลกระทบและความเสียหายในพื้นที่ การจำแนกจำนวนประชากรและลักษณะประชากรที่ได้รับผลกระทบ การวิเคราะห์ความซับซ้อนความยากง่ายของสถานการณ์และเงื่อนไขทางเทคนิคของสถานการณ์และการประเมินศักยภาพด้านทรัพยากรที่สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานแก้ปัญหา
4) การกำหนดเกณฑ์การตัดสินใจยกระดับการจัดการภัยน้ำท่วม ให้กำหนดเกณฑ์การใช้ดุลยพินิจจากการประเมินสถานการณ์จากเงื่อนไขต่างๆ ประกอบการพิจารณาตัดสินใจ ซึ่งเงื่อนไขของสถานการณ์อย่างน้อยต้องประกอบด้วยสถานการณ์ด้านปริมาณน้ำ สถานการณ์ด้านคุณภาพน้ำ และสถานการณ์ด้านผลกระทบกับสังคม เป็นต้น
5) การกำหนดมาตรการและแนวทางดำเนินการแก้ไข ได้แก่
   (1) กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุนอย่างน้อยต้องมี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการน้ำ ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านการสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์
   (2) กำหนดแหล่งงบประมาณที่ใช้ดำเนินการ
   (3) กำหนดแหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการ
   (4) กำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น
   (5) การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์จากระบบเตือนภัยน้ำท่วม
   (6) กำหนดรูปแบบและแนวทางการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
   (7) กำหนดวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการ
   (8) กำหนดวิธีการเก็บกักน้ำในเขื่อน/อ่างเก็บน้ำ ลำน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติ รวมถึงพื้นที่ลุ่มต่ำที่ใช้รับน้ำนองหลังน้ำลดเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ภายหลัง
   (9) กำหนดรูปแบบและแนวทางการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยจากน้ำท่วม

(2) การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

การดำเนินการของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดทำปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูฝนเป็นหลักการปฏิบัติเสนอให้ กนช. เห็นชอบแล้ว และใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการน้ำของทุกลุ่มน้ำกับหน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติงานกับ สทนช. เป็นงานประจำตามภารกิจเพื่อกำกับดูแลการบริหารทรัพยากรน้ำของประเทศ สำหรับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเป็นการติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วมในลุ่มน้ำนั้นๆ เป็นการเฉพาะเพื่อการป้องกันและแก้ไขหรือบรรเทาสถานการณ์น้ำท่วมเมื่อเกิดขึ้น โดยดำเนินการตามวิธีการและขั้นตอนที่กำหนดในแผนปฏิบัติที่ได้กำหนดเป็นกรอบแนวทางไว้แล้ว และกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติให้ชัดเจนยิ่งขึ้นตาม

สภาพการณ์หรือสถานการณ์นั้นๆอย่างเป็นรูปธรรม ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้โดยเฉพาะเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม ให้ดำเนินการดังนี้

1) ด้านข้อมูลข่าวสาร โดยดำเนินการ
   - จัดให้มีระบบการเชื่อมโยงและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
   - จัดให้มีการแจ้งประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วมอย่างถูกต้องเพียงพอและเหมาะสม
2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยดำเนินการ
   - จัดให้มีการสำรวจตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคพื้นฐานและสิ่งปลูกสร้าง
   - จัดทำแผนบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่สวัสดิภาพ และทรัพย์สินของประชาชนและชุมชน
3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการ
   - สำรวจตรวจสอบทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหาย และลดความเสี่ยงจากการเกิดภาวะน้ำท่วม
   - วางแผนบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4) ด้านภัยพิบัติ โดยดำเนินการ
   - จัดให้มีระบบเตือนภัยพิบัติล่วงหน้า
   - วางแผนและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วม
5) การวางมาตรการรับมือกับความเสี่ยงภาวะน้ำท่วมที่จะเกิดขึ้น โดยดำเนินการ
   - วางแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อลดความเสี่ยง
   - จัดทำแผนผังแสดงเส้นทางการไหลของน้ำ
   - ให้มีการประเมินความเสี่ยงเบื้องต้นที่เกี่ยวกับน้ำท่วม
6) จัดทำแผนที่ภัยพิบัติและแผนที่ความเสี่ยงจากน้ำท่วม โดยแสดงถึง
   - ความเป็นไปได้ของปริมาณน้ำที่จะท่วมและระดับน้ำที่อาจจะเกิดขึ้น
   - ความเป็นไปได้ของทิศทางน้ำและความเร็วการไหลของน้ำท่วมที่อาจเกิดขึ้น
   - จำนวนพื้นที่และประชากรที่อาจได้รับผลกระทบเมื่อเกิดน้ำท่วม
   - ชนิดและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่อาจได้รับผลกระทบเมื่อเกิดน้ำท่วม
   - การประกอบอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่อาจเพิ่มความเสี่ยงจากมลพิษเมื่อเกิดน้ำท่วม
   - พื้นที่คุ้มครองที่อาจได้รับผลกระทบหรือการป้องกันรักษาคุณภาพน้ำเมื่อเกิดน้ำท่วม

7) การปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามมาตรา 66 และมาตรา 67 ของพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

8) กำหนดมาตรการและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบตามมาตรา 69 และมาตรา 70 ของพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

9) การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานซึ่งประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูลความเสียหายพื้นที่ที่เกิดวิกฤติน้ำ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วมในระยะยาวต่อไป

(3) การดำเนินการหลังฤดูฝน

เมื่อสิ้นสุดสถานการณ์น้ำท่วมจะต้องดำเนินการดังนี้

1) ทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม และจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมเพื่อปรับปรุงและเสนอ กนช. ประกาศกำหนดใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการ

2) กรณีหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมได้ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำเสนอเรื่องต่อ กนช. เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป

3) ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป เพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะดำเนินเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม

รูปที่ 5.3.4-1 ปฏิทินการจัดการทรัพยากรน้ำฤดูฝน

บทที่ 6

การรายงานผล

บทที่ 6
การรายงานผล

6.1 กลไกการรายงานผล

การรายงานผลตามโครงสร้างการบัญชาการอำนวยการ ปฏิบัติการ และหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานปฏิบัติ ตามรายละเอียดใน**หัวข้อ5.2** มีศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำ เป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่รายงานผล โดยบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะวิกฤตน้ำตาม**หัวข้อ 4.2** รวมถึงวิเคราะห์แนวโน้มภาวะวิกฤตน้ำที่อาจก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบ โดยในภาวะที่ยังไม่เกิดวิกฤตน้ำ ให้รายงานต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ ทั้งนี้เมื่อเกิดวิกฤตน้ำ การรายงานผลจะแตกต่างกันตามระดับภัย โดยระดับที่ 1 ระดับเสี่ยงน้ำท่วมรุนแรง รายงานต่อหน่วยบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ระดับที่ 2 ระดับน้ำท่วมรุนแรง รายงานต่อกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ และระดับที่ 3 ระดับน้ำท่วมวิกฤต รายงานต่อศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ซึ่งรายละเอียดการรายงานผลจะแตกต่างกันระดับภัยด้วย

6.2 แนวทางการรายงานผล

6.2.1 กรณีไม่เกิดภาวะน้ำท่วม

จากปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝน (**หัวข้อ 5.3.4**) ได้มีการกำหนดช่วงเวลาที่จะเริ่มมีการวิเคราะห์ คาดการณ์ และติดตามสภาพอากาศ ฝน น้ำท่า อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติไว้ โดยในกรณีที่ผลการวิเคราะห์ไม่พบว่าจะเกิดภัยน้ำท่วม การรายงานผลจะมีเฉพาะส่วนของข้อมูลน้ำเป็นหลัก โดยยังไม่มีข้อมูลพื้นที่ประสบภัย

การรายงานผลในส่วนนี้จะดำเนินการร่วมกับการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม รูปแบบของการรายงานผลให้เป็นไปตามที่หน่วยงานรับผิดชอบกำหนด โดยจะเป็นหน่วยงานเดียวกับที่จัดทำระบบเตือนภัยนั้นๆ ได้แก่

- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ และกองบริหารจัดการลุ่มน้ำ)
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ (ศูนย์ป้องกันวิกฤตน้ำ และสำนักวิจัย พัฒนา และอุทกวิทยา)

เนื้อหาของการรายงานผลในกรณีที่ยังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม อย่างน้อยควรครอบคลุมข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วมตาม**หัวข้อ 4.2** โดยอาจพิจารณานำเสนอเฉพาะบางสถานีหรือบางอ่างเก็บน้ำที่มีขนาดใหญ่ หรือควรนำเสนอภาพรวมของปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำในลุ่มน้ำ และอาจมีข้อมูลพื้นที่เสี่ยงที่คาดว่าอาจเกิดภัยน้ำท่วมขึ้น รวมถึงข้อมูลด้านการบริหารที่คาดว่าจะดำเนินการเพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบด้วย โดยการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบเป็นไปตาม**หัวข้อ 4.3**

6.2.2 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมระดับเสี่ยงน้ำท่วมรุนแรง (ระดับ 1) และระดับน้ำท่วมรุนแรง (ระดับ 2)

จากการติดตามสถานการณ์ตาม**หัวข้อ 6.2.1** กรณีที่ผลการวิเคราะห์ พบว่า เกิดสถานการณ์น้ำท่วม การรายงานควรระบุข้อมูล ได้แก่

- ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม ตาม**หัวข้อ 4.2** อาทิ ปริมาณฝนปัจจุบันและการคาดการณ์ ปริมาณน้ำท่าปัจจุบันและการคาดการณ์ และสถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำ
- ข้อมูลสถานการณ์ภาวะน้ำท่วม เช่น พื้นที่ประสบภัยวิกฤตน้ำ พื้นที่เฝ้าระวัง และผู้ได้รับผลกระทบ
- แนวทางการบริหารและบรรเทาภัยที่เกิดขึ้น เช่น การระบายน้ำ และมาตรการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ
- ข้อมูลคาดการณ์ระดับน้ำทะเลหนุน

การเกิดภาวะน้ำท่วมระดับเสี่ยงน้ำท่วมรุนแรง (ระดับ 1) และระดับน้ำท่วมรุนแรง (ระดับ 2) มีโครงสร้างการอำนวยการแก้ไขวิกฤตน้ำอยู่ที่ระดับหน่วยบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ซึ่งมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่บูรณาการข้อมูลและจัดทำรายงานตั้งแต่ภาวะก่อนเกิดภาวะวิกฤตน้ำอยู่แล้ว

6.2.3 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมระดับวิกฤต (ระดับ 3)

ในกรณีที่เกิดภัยในระดับที่ 3: วิกฤติ โครงสร้างการบัญชาการ อำนวยการ ปฏิบัติการ จะเปลี่ยนไปจากวิกฤตน้ำ ระดับ 1 และ 2 โดยจะมีการตั้ง "ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ" ขึ้น โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ ตามที่แสดงไว้ใน**บทที่ 5** ดังนั้น ในส่วนของการรายงานผลนอกจากจะมีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับวิกฤตน้ำ ระดับ 1 และ 2 (**หัวข้อ 6.2.2**) แล้ว อาจต้องมีการเพิ่มรายงานสรุปสถานการณ์น้ำและทางเลือกในการบรรเทาวิกฤติน้ำ ในกรณีที่สภาพปัญหา รุนแรงเกินกว่าเกณฑ์การบริหาร ที่แสดงไว้ใน**บทที่ 4** ทั้งนี้ เพื่อประกอบการตัดสินใจของนายกรัฐมนตรี ในการบัญชาการสถานการณ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่สุด รวมทั้งอาจต้องมีการรายงานผลการติดตามข้อสั่งการของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจด้วย

บทที่ 7

การติดตามและประเมินผล

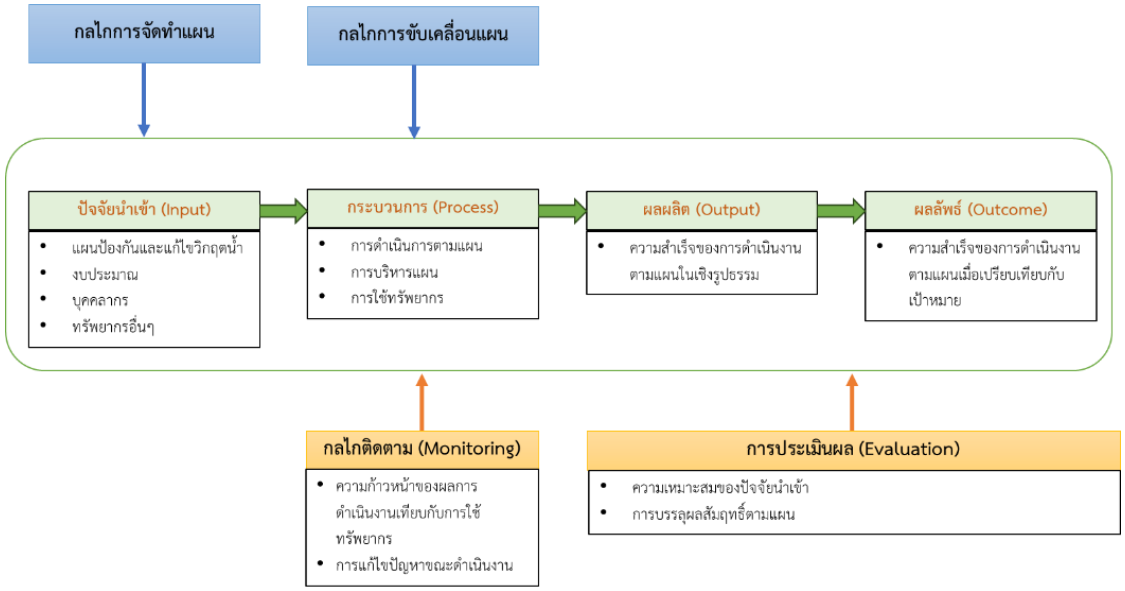
บทที่ 7
การติดตามประเมินผล

7.1 กลไกการติดตามประเมินผล

ตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2561 มาตรา 65 *ให้นำความในมาตรา 59 มาตรา 62 และมาตรา 63 มาใช้บังคับแก่การผันน้ำจากลุ่มน้ำหนึ่งไปยังอีกลุ่มหนึ่งเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม การเสนอแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมต่อ กนช. เพื่อให้ความเห็นชอบ การจัดส่งแผนดังกล่าวไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการ และการแก้ไขปัญหากรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าวได้ รวมทั้งการติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม และการทบทวนแผนดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม* ดังนั้น คณะกรรมการลุ่มน้ำต้องทำการติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนช. ให้ความเห็นชอบ และทบทวนแผนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะดำเนินการได้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม ซึ่งจำเป็นต้องมีกลไกการติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขวิกฤตน้ำ เพื่อนำไปสู่การทบทวนแผนที่มีประสิทธิภาพ

การติดตาม (Monitoring) เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผน ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า การดำเนินงาน และผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับ สำหรับการกำกับ ทบทวน และแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน และการประเมินผล (Evaluation) เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของแผน โดยมีแนวคิดของกลไกการติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขวิกฤตน้ำ ดังแสดงใน**รูปที่ 7.1-1**

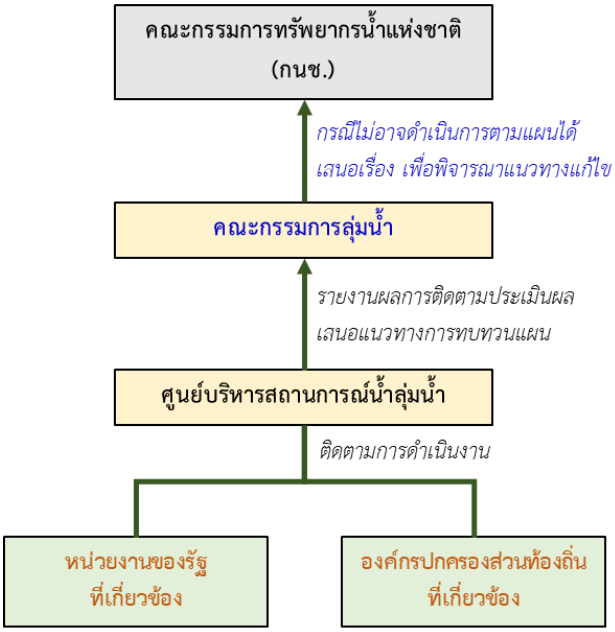
การติดตามประเมินผล ควรมีกระบวนการและการจัดการให้เกิดการทบทวนทั้งด้านการจัดการ (Management Review) และการทบทวนผลงาน (Performance Review) ที่เหมาะสมและทันต่อสถานการณ์ โดยใช้หลักการประเมินผลสัมฤทธิ์ โดยวิเคราะห์การบรรลุถึงเป้าหมายการจัดการความเสี่ยงจากภาวะวิกฤตน้ำ หลักการคิดเชิงเหตุผล โดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุไปสู่ผลลัพธ์และผลกระทบด้วยข้อมูล รวมถึงเหตุผลเชิงประจักษ์ที่เชื่อถือได้ และหลักความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและภาคส่วนต่างๆ ทั้งนี้กรณีมีการเกิดวิกฤตน้ำ ควรมีการถอดบทเรียนจากสภาพภัยและผลการดำเนินการในช่วงที่เกิดวิกฤตน้ำที่ผ่านมา เพื่อนำไปปรับปรุงแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมถึงเกณฑ์การเตือนภัยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงมากยิ่งขึ้น

รูปที่ 7.1-1 กลไกการติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขวิกฤตน้ำ

7.2 แนวทางการติดตามประเมินผล

คณะกรรมการลุ่มน้ำและสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค ในฐานะเลขาคณะกรรมการลุ่มน้ำ เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการติดตามประเมินผล รวมถึงเป็นผู้นำผลการติดตามประเมินผลไปใช้ในการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ตาม พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2561 มาตรา 65 ทั้งนี้ การดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขวิกฤตน้ำ มีการบูรณาการการดำเนินการระหว่างหน่วยงาน ดังนั้น การติดตามประเมินผล จำเป็นต้องประสานงานกับหน่วยงานหลักด้านน้ำอื่นๆ ได้แก่ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล และหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกรมอุตุนิยมวิทยา นอกจากนี้ คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่ในการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม หากมีหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมได้ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำเสนอเรื่องต่อ กนช. เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป โดยมีแนวทางการติดตามประเมินผล และการนำผลการติดตามประเมินผลไปใช้ แสดงดัง**รูปที่ 7.2-1**

รูปที่ 7.2-1 แนวทางการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขวิกฤตน้ำ

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องเชื่อมโยงกับปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝนที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ดังนั้น การติดตามประเมินผลการดำเนินงานสามารถช่วงเวลาการประเมินผลตามปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้ 3 ช่วง ดังนี้

1) มาตรการก่อนเกิดฤดูฝน ควรติดตามประเมินผลการกำหนดพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและดินโคลนถล่ม ติดตามสถานการณ์น้ำอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการบูรณาการด้านข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำ ข้อมูลพายุฝน ระดับน้ำในแม่น้ำ ปริมาณน้ำในเขื่อน/อ่างเก็บน้ำ ศักยภาพในการรับน้ำของแหล่งเก็บกักน้ำและพื้นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งเป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม และกรณีมีข้อมูลบ่งชี้จะเกิดภาวะน้ำท่วม ให้เตรียมการออกประกาศ (กำหนดเขต) / ประกาศเขตพื้นที่ กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน และกรณีเกิดปัญหาวิกฤตน้ำท่วม เพื่อกำหนดการบริหารจัดการในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ

- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ)
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ (ศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ และสำนักวิจัยพัฒนาและ อุทกวิทยา)
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล)
- กรมอุตุนิยมวิทยา
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

2) มาตรการระหว่างฤดูฝน ในการติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วม จัดทำแผนที่ภัยพิบัติและแผนที่ความเสี่ยงจากน้ำท่วม จัดทำแผนผังแสดงเส้นทางการไหลของน้ำเพื่อการบริหารจัดการควบคุมปริมาณน้ำ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูลความเสียหาย พื้นที่ที่เกิดวิกฤตน้ำ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วมในระยะยาวต่อไป

3) มาตรการหลังฤดูฝน ดำเนินการประเมินผลจากรายงานผลการปฏิบัติงาน และกรณีมีการเกิดวิกฤตน้ำ ควรมีการถอดทบทเรียนจากสภาพภัยและผลการดำเนินการในช่วงที่เกิดวิกฤตน้ำที่ผ่านมาเพื่อใช้เป็นข้อมูลในทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขวิกฤตน้ำ โดยหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

7.3 แนวทางการปรับปรุงแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2561 มาตรา 65 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนช. ให้ความเห็นขอบ และทบทวนแผนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะดำเนินการได้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม

ในการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขวิกฤตน้ำ ควรมีการทบทวนผลการวิเคราะห์ คาดการณ์ และติดตามสภาพอากาศ ฝน น้ำท่า อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติ ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปแล้ว นอกจากนี้ ควรนำผลการติดตามประเมินผลการนำแผนป้องกันและแก้วิกฤตน้ำไปปฏิบัติ (จาก**หัวข้อ 7.2**) มาใช้ประกอบการทบทวนด้วย เพื่อนำไปสู่การทบทวนการกำหนดเกณฑ์เฝ้าระวัง การเตือนภัยน้ำท่วม และวิธีการป้องกันและแก้ไขวิกฤตน้ำที่มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เบอร์ติดต่อที่ระบุพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามแผน

ภาคผนวก ก

เบอร์ติดต่อที่ระบุพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามแผน

สำนักนายกรัฐมนตรี	**เบอร์ติดต่อ**
ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สทนช.	0-2554-1847
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 2 (คณะกรรมการลุ่มน้ำ)	0-2147-5185
กรมประชาสัมพันธ์	0-2618-2323
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
กรมการข้าว (สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว)	0-2561-3056
กรมประมง (กองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ)	0-2562-0600-15
กรมปศุสัตว์ (สำนักพัฒนาอาหารสัตว์)	0-2653-4444
กรมชลประทาน	0-2241-0020 ถึง 29
กรมฝนหลวงและการบินเกษตร	0-2940-5960-3
กระทรวงคมนาคม	
กรมเจ้าท่า (สำนักพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำ)	0-2266-7990
กรมทางหลวง	0-2254-6668-76
กรมทางหลวงชนบท	0-2551-5000
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
กรมควบคุมมลพิษ	0-2298-2000
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	0-2561-0777 0-2579-6666 # 1249
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7 (ลุ่มน้ำท่าจีน,แม่กลอง,เพชรบุรี-ประจวบฯ)	0-3233-4989
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	0-2666-7000
สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 6 (ตรัง) (ชุมพร, ระนอง, สุราษฎร์ธานี, พังงา, นครศรีธรรมราช, ภูเก็ต, กระบี่, ตรัง)	0-7582-5700-1

<u>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</u>	**เบอร์ติดต่อ**
สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 8 (ราชบุรี) (ราชบุรี, ประจวบคีรีขันธ์, นครปฐม, เพชรบุรี, สมุทรปราการ, สมุทรสงคราม, สมุทรสาคร)	0-3233-4872-5
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	0-2141-1296-99 0-2141-1246-7
สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 3 (เพชรบุรี)	0-3247-0459
สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 8 (สมุทรสาคร)	0-3487-1253
<u>กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม</u>	
กรมอุตุนิยมวิทยา	0-2399-4566, 0-2399-4568-74
<u>กระทรวงพลังงาน</u>	
กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	0-2223-0021-9 (ต่อ 1656), 0-2223-2593-5 (ต่อ 1656), 0-2222-4102-9 (ต่อ 1656)
สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	0-2670-8888 Call Center 1200 (โทรฟรี)
สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	0-2143-0567
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)	0-2158-0901
การประปานครหลวง	Call Center 1125 ตลอด 24 ชั่วโมง 0-2504-0123
การประปาส่วนภูมิภาค	1662
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	ศูนย์บริการข้อมูล กฟผ. สายด่วน 1416
องค์การจัดการน้ำเสีย	0-2273-8530-39
กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ	0-2475-7062

หน่วยงาน ปภ. ที่มีพื้นที่รับผิดชอบ 5 จังหวัดในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

กระทรวงมหาดไทย	**เบอร์ติดต่อ**
สนง. ปภ.จังหวัดราชบุรี	0-3233-2571-3
สนง. ปภ.จังหวัดสมุทรสาคร	0-3442-6424
สนง. ปภ.จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	0-3260-4570
สนง. ปภ.จังหวัดเพชรบุรี	0-3242-6230
สนง. ปภ.จังหวัดชุมพร	0-7750-4829

หมายเหตุ : เบอร์ติดต่อที่ระบุพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามแผนโดยละเอียด รายจังหวัด อ้างอิงตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของแต่ละจังหวัด

หมายเลขสายด่วน !!! ตลอด 24 ชั่วโมง

จัดทำโดย : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนนทบุรี

ภาคผนวก ข

การติดต่อสื่อสารและการบูรณาการหน่วยงาน

ภาคผนวก ข

การติดต่อสื่อสารและการบูรณาการหน่วยงาน

ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สทนช. โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 2 ร่วมดำเนินการตามแผนของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งเป็นศูนย์กลางการสื่อสารในเขตพื้นที่รับผิดชอบตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้สามารถติดต่อประสานงาน สั่งการ รายงานการปฏิบัติและสถานการณ์ระหว่างทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว และเชื่อถือได้ การสื่อสารจัดเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการบริหารจัดการสาธารณภัย ให้สามารถประสานดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว โดยมีหลักการปฏิบัติจัดตั้งระบบสื่อสารที่จำเป็นให้ใช้งานอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ประกอบด้วย

1. การสื่อสารหลัก

ระบบสื่อสารหลัก คือ ระบบสื่อสารที่มีการใช้งานโดยทั่วไปของหน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ เป็นช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงานและระหว่างหน่วยงานกับประชาชนซึ่งทุกหน่วยงานต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ไว้ให้พร้อมใช้สำหรับการติดต่อสื่อสารได้ตลอดเวลาและเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณภัยอย่างทั่วถึง

2. การสื่อสารรอง

ระบบสื่อสารรอง คือ ระบบสื่อสารที่มีใช้โดยทั่วไปและใช้งานควบคู่กับระบบสื่อสารหลักเป็นช่องทางเสริมในการติดต่อสื่อสารโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดให้มีระบบการสื่อสารรองให้สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างทั่วถึง

3. การสื่อสารสำรอง

ระบบสื่อสารสำรอง ได้จัดเตรียมระบบสื่อสารสำรองไว้ทดแทนในกรณีระบบสื่อสารหลักไม่สามารถใช้ได้ เช่น โทรศัพท์ โทรสาร โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์เคลื่อนที่แจ้งเหตุ

<u>การประสานงาน</u>

1) ในสภาวะปกติ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานกับหน่วยงานรัฐ เอกชน และองค์กรการกุศลในพื้นที่จังหวัด เพื่อขอรับการสนับสนุนกำลังพล ยานพาหนะ และเครื่องจักรกลต่างๆ ในการสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด

2) ในภาวะฉุกเฉิน เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น หรือมีการประกาศเขตภัยพิบัติในพื้นที่ประสบสาธารณภัย ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จิตอาสา อาสาสมัคร มูลนิธิ องค์กรการกุศล ในจังหวัด ต้องรายงานตัวต่อผู้บัญชาการณ์เหตุการณ์หรือศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ที่จังหวัด อำเภอ หรือองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

จัดขึ้นแล้วแต่กรณี เพื่อประสานการปฏิบัติ จัดกำลังพล ยานพาหนะ เครื่องจักรกลต่างๆ ในการปฏิบัติการบรรเทาสาธารณภัย

การประสานองค์กร หน่วยงาน องค์การสาธารณกุศล แนวทางปฏิบัติในการประสาน มีดังนี้

<u>การปฏิบัติ</u>

(1) ก่อนเกิดสาธารณภัย

(1.1) จัดทำบัญชีรายชื่อหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์การสาธารณกุศลในเขตจังหวัด พร้อมสถานที่ตั้ง รายชื่อผู้ติดต่อประสานงาน หมายเลขโทรศัพท์และทรัพยากรที่สามารถให้การสนับสนุนได้

(1.2) ให้ทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน องค์การสาธารณกุศลในจังหวัด จัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์/ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นแต่ละระดับ และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ตลอด 24 ชั่วโมง (กรณีเกิดสาธารณภัย) พร้อมอุปกรณ์และกำลังคนที่สามารถปฏิบัติภารกิจได้

(1.3) ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลในพื้นที่ สำนักงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินของจังหวัด ร่วมกับองค์การสาธารณกุศลในจังหวัดจัดทำแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนกำลังทรัพยากร เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เพื่อการปฏิบัติงานขององค์กรปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยแต่ละระดับ

(2) ขณะเกิดสาธารณภัย

(2.1) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น กรณีองค์การสาธารณกุศลไปถึงพื้นที่ประสบภัยพิบัติก่อน ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกั้นเขตพื้นที่อันตราย และกันไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปยังพื้นที่อันตราย พร้อมทั้งแจ้งหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยทันที เพื่อดำเนินการควบคุมสถานการณ์สาธารณภัย

(2.2) กรณีที่ได้รับการประสานจากศูนย์บัญชาการเหตุการณ์/ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นแต่ละระดับและสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ตำรวจ สาธารณสุข ให้องค์กร สาธารณกุศล จัดชุดเคลื่อนที่เร็วออกไปยังที่เกิดเหตุ และให้รายงานตัวที่ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์/ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น หรือผู้บัญชาการเหตุการณ์เพื่อรับมอบหมายภารกิจในการปฏิบัติการ

(3) หลังเกิดสาธารณภัย

(3.1) ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษาความปลอดภัยในสถานที่เกิดเหตุ และพื้นที่รองรับการอพยพ

(3.2) ประสานหน่วยแพทย์และพยาบาล ให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ประสบสาธารณภัย พร้อมทั้ง ลำเลียงผู้ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาล

(3.3) อพยพช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยไปยังที่ปลอดภัย หรือพื้นที่รองรับการอพยพ

ภาคผนวก ค

พื้นที่ประสบภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ

ภาคผนวก ค

พื้นที่ประสบภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

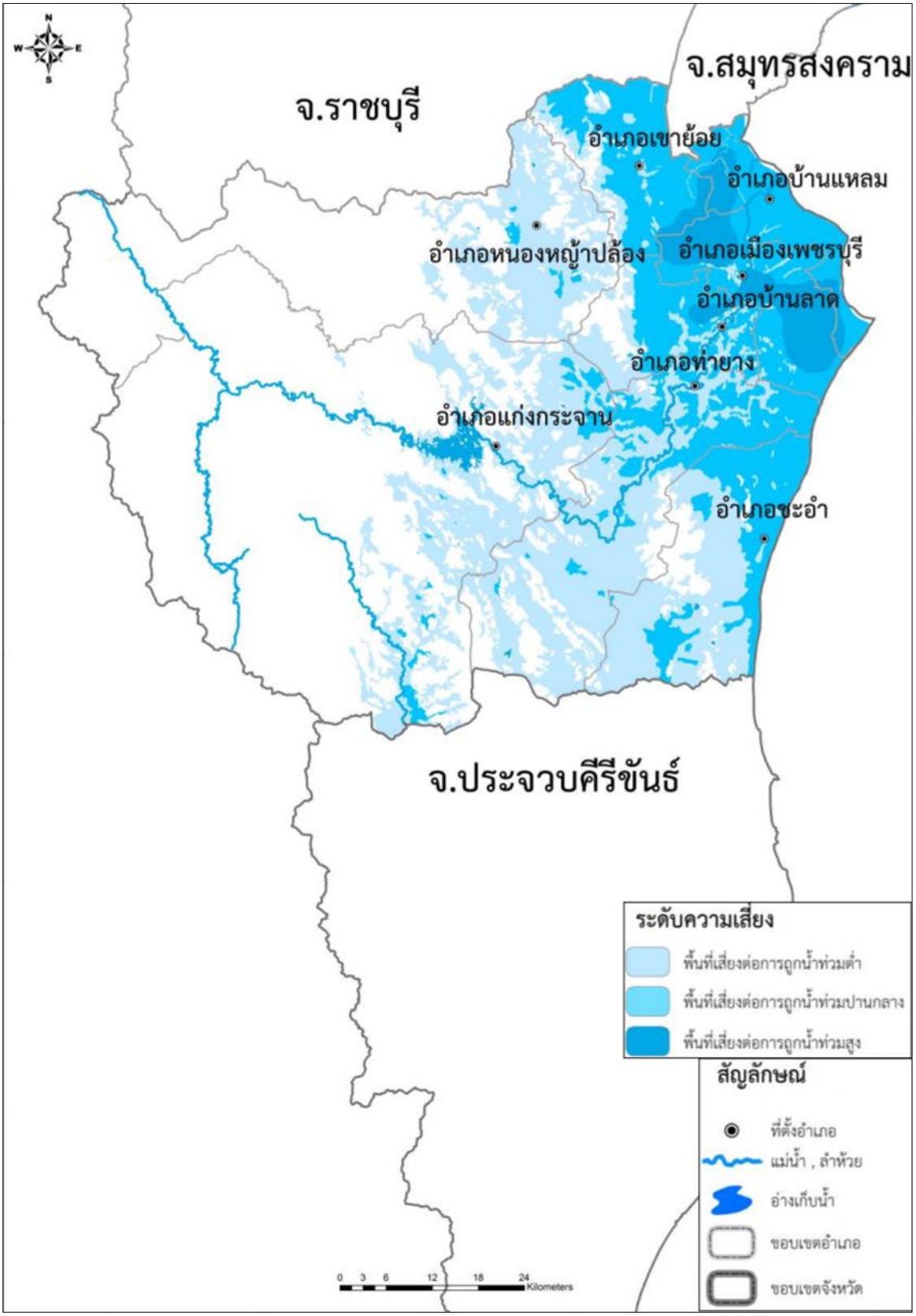
ค.1 พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากในจังหวัดเพชรบุรี

กรมพัฒนาที่ดิน ได้ทำการศึกษาเรื่องพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2559 การกำหนดขอบเขตและระดับการเกิดน้ำท่วมซ้ำซาก ได้พิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ขอบเขตพื้นที่ราบน้ำท่วมถึง ข้อมูลพื้นที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซาก และแปลความหมายจากข้อมูลดาวเทียม บริเวณที่เกิดน้ำท่วมในอดีตมาซ้อนทับกัน (Overlay) โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ซึ่งสามารถจัดกลุ่มระดับความรุนแรงในการเกิดน้ำท่วมซ้ำซากในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีได้ดัง**รูปที่ ค.1-1** พบว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเพชรบุรีที่บริเวณที่ราบมักจะเกิดน้ำท่วม โดยพื้นที่ท่วมซ้ำซากบ่อยครั้งมีพื้นที่ทั้งหมด 1,099 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.88 ของพื้นที่น้ำท่วมทั้งหมด และพื้นที่น้ำท่วมเป็นครั้งคราวมีพื้นที่ 3,704 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 77.11 ของพื้นที่น้ำท่วมทั้งหมด ดัง**ตารางที่ ค.1-1**

ตารางที่ ค.1-1 สรุปพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากจังหวัดเพชรบุรี

อำเภอ	ตำบล	ระดับความรุนแรงของพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก			เนื้อที่ (ไร่)
		น้ำท่วมขัง 8-10 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	น้ำท่วมขัง 4-7 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	น้ำท่วมขังไม่เกิน 3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	
เขาย้อย	หนองปลาไหล	-	-	281	281
ท่ายาง	เขากระปุก	-	-	99	99
บ้านลาด	ถ้ำรงค์	-	-	74	74
บ้านแหลม	ท่าแร้ง	-	-	84	84
	ท่าแร้งออก	-	-	95	95
	บางแก้ว	-	70	282	352
	บางขุนไทร	-	284	55	339
	บางครก	-	-	254	254
	บ้านแหลม	-	-	534	534
	แหลมผักเบี้ย	-	137	68	205
เมืองเพชรบุรี	ธงชัย	-	-	391	391
	นาพันสาม	-	415	1,143	1,558
	บางจาก	-	126	116	242
	บางจาน	-	67	61	128
	บ้านกุ่ม	-	-	167	167
รวมทั้งจังหวัด		**-**	**1,099**	**3,704**	**4,803**

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

รูปที่ ค.1-1 พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากของจังหวัดเพชรบุรี

ค.2 พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กรมพัฒนาที่ดินได้ทำการศึกษาเรื่องพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2559 การกำหนดขอบเขตและระดับการเกิดน้ำท่วมซ้ำซาก ได้พิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ขอบเขตพื้นที่ราบน้ำท่วมถึงข้อมูลพื้นที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซาก และแปลความหมายจากข้อมูลดาวเทียม บริเวณที่เกิดน้ำท่วมในอดีตมาซ้อนทับกัน (Overlay) โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ซึ่งสามารถจัดกลุ่มระดับความรุนแรงในการเกิดน้ำท่วมซ้ำซากในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้ดัง**รูปที่ ค.2-1** พบว่า พื้นที่บริเวณที่ราบจะเป็นพื้นที่น้ำท่วมเป็นครั้งคราว โดยมีพื้นที่ทั้งหมด 2,983 ไร่ ดัง**ตารางที่ ค.2-1**

ตารางที่ ค.2-1 สรุปพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

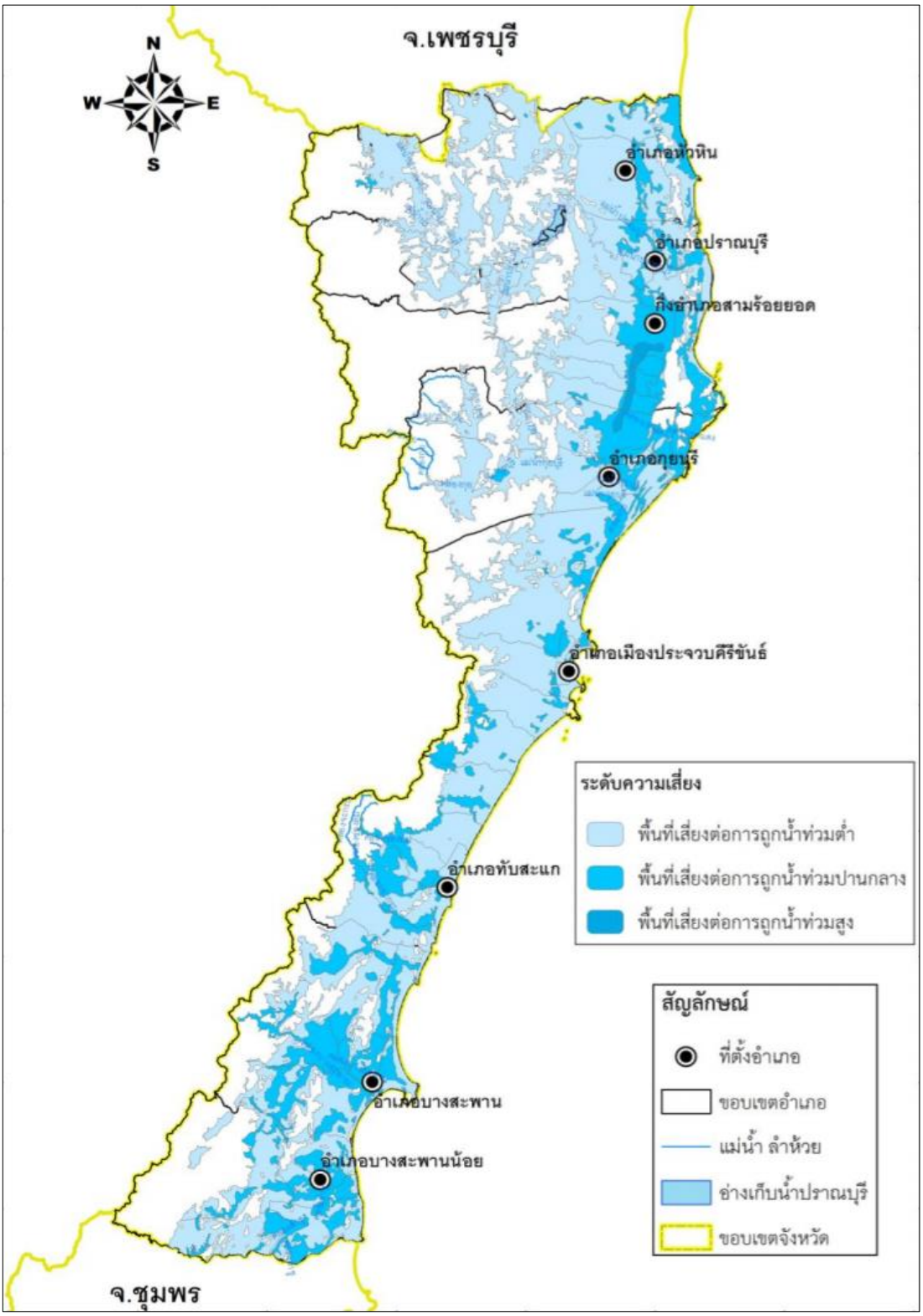
อำเภอ	ตำบล	ระดับความรุนแรงของพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก			เนื้อที่ (ไร่)
		น้ำท่วมขัง 8-10 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	น้ำท่วมขัง 4-7 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	น้ำท่วมขังไม่เกิน 3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	
กุยบุรี	กุยเหนือ	-	-	282	282
	ดอนยายหนู	-	-	1,511	1,511
	สามกระทาย	-	-	268	268
เมืองประจวบคีรีขันธ์	คลองวาฬ	-	-	59	59
สามร้อยยอด	ไร่เก่า	-	-	167	167
	ไร่ใหม่	-	-	510	510
หัวหิน	ทับใต้	-	-	64	64
	หินเหล็กไฟ	-	-	122	122
รวมทั้งจังหวัด		**-**	**-**	**2,983**	**2,983**

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

ค.3 ข้อมูลการเกิดภาวะน้ำท่วม

ในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ เกิดสภาวะน้ำท่วมที่รุนแรงมากและเกิดผลกระทบในบริเวณกว้างบ่อยครั้ง ซึ่งมีพื้นที่เสียหายมากกว่า 200,000 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตรในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรีและพื้นที่ต่อเนื่อง พื้นที่ชุมชน และหน่วยงานราชการต่าง ๆ รวมถึงพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งประสบภัยน้ำท่วมอยู่เป็นประจำทำให้มีพื้นที่เสียหายมากกว่า 100,000 ไร่ สามารถสรุปพื้นที่น้ำท่วมจากภาพถ่ายดาวเทียมในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2549-2561 ได้ดัง**ตารางที่ ค.3-1**

นอกจากนั้นกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้สรุป พื้นที่ประสบอุทกภัย 5 ครั้งในรอบ 5 ปี ช่วงปี 2556 ถึง 2560 ในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ได้ดัง**ตารางที่ ค.3-2**

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

รูปที่ ค.2-1 พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ ค.3-1 พื้นที่น้ำท่วมจากภาพถ่ายดาวเทียม แยกรายลุ่มน้ำสาขาในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2549-2561

ลุ่มน้ำสาขา	อำเภอ	พื้นที่น้ำท่วมในปีต่างๆ (ตร.กม.)												
		2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561
แม่น้ำเพชรบุรี ตอนบน	แก่งกระจาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.24
	ชะอำ	-	-	-	-	1.51	3.35	11.20	-	-	-	-	9.88	-
	ท่ายาง	-	-	-	-	0.82	12.44	-	-	3.21	-	1.86	2.47	2.65
	ปราณบุรี	-	-	-	-	0.05	-	-	-	-	-	-	-	-
	หัวหิน	-	-	-	-	0.98	-	-	-	-	-	-	-	-
ห้วยแม่ประจัน	ท่ายาง	-	-	-	-	-	1.36	-	-	0.12	-	-	-	0.34
แม่น้ำเพชรบุรี ตอนล่าง	เมืองสมุทรสาคร	-	-	-	-	-	-	0.45	-	-	-	-	-	-
	ปากท่อ	-	-	-	-	0.22	5.08	-	-	-	-	-	-	-
	อัมพวา	-	-	-	-	-	2.61	0.88	-	1.54	-	0.00	-	-
	เมืองเพชรบุรี	-	-	-	-	-	4.89	5.24	-	25.74	-	61.09	69.48	-
	เขาย้อย	-	-	-	-	-	22.98	2.31	-	7.18	-	6.97	2.28	-
	บ้านแหลม	-	-	-	-	-	3.07	12.11	-	10.17	-	22.74	13.94	-
	บ้านลาด	-	-	-	-	0.12	6.71	-	-	2.44	-	4.39	12.78	2.89
	ท่ายาง	-	-	-	-	0.49	6.53	-	-	7.14	-	2.48	1.84	6.77
แม่น้ำปราณบุรี	ชะอำ	-	-	-	-	0.99	-	-	-	-	-	-	-	-
	ปราณบุรี	-	-	-	-	2.63	-	-	-	0.22	-	-	-	-
	หัวหิน	-	-	-	-	1.51	-	-	-	-	-	-	-	-
คลองเขาแดง	กุยบุรี	0.67	-	-	-	13.48	-	-	-	3.03	-	-	-	-
	ปราณบุรี	-	-	-	-	0.34	-	-	-	0.06	-	-	-	-
	สามร้อยยอด	7.68	-	-	-	18.37	-	-	-	2.55	-	-	-	-
คลองกุย	เมืองประจวบฯ	-	-	-	-	0.22	-	-	-	0.19	-	-	-	-
	กุยบุรี	0.64	-	-	-	10.38	-	-	-	3.56	-	-	-	-
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ส่วนที่ 1	เมืองประจวบฯ	-	-	-	-	7.97	-	-	-	0.17	-	-	3.12	-
	กุยบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	0.01	-	-	-	-
	ทับสะแก	-	-	-	-	0.65	-	-	-		-	-	0.43	-
	บางสะพาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.22	-
คลองบางสะพานใหญ่	บางสะพาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.36	-
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ส่วนที่ 2	บางสะพาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.09	-
	บางสะพานน้อย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.57	-
	ปะทิว	-	0.72	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด		**8.99**	**0.72**	**-**	**-**	**60.72**	**69.04**	**32.19**	**-**	**67.34**	**-**	**99.53**	**122.45**	**12.89**

ที่มา : สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน), จากการวิเคราะห์ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)

ตารางที่ ค.3-2 พื้นที่ประสบอุทกภัย 5 ครั้งในรอบ 5 ปี (ปี 2556 - 2560)

ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	หมู่ที่	ลุ่มน้ำ
เขาไชยราช	ปะทิว	ชุมพร	11	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
เขาไชยราช	ปะทิว	ชุมพร	2	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
ชุมโค	ปะทิว	ชุมพร	10	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
ชุมโค	ปะทิว	ชุมพร	11	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
ชุมโค	ปะทิว	ชุมพร	14	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
ชุมโค	ปะทิว	ชุมพร	5	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
ชุมโค	ปะทิว	ชุมพร	6	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
ชุมโค	ปะทิว	ชุมพร	7	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
ชุมโค	ปะทิว	ชุมพร	8	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
ชุมโค	ปะทิว	ชุมพร	9	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
ดอนยาง	ปะทิว	ชุมพร	10	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
ดอนยาง	ปะทิว	ชุมพร	13	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
ดอนยาง	ปะทิว	ชุมพร	6	เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ที่มา: ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2566

ภาคผนวก ง

บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย

ตารางที่ ง-1 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดชุมพร

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)									ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																	
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบปิดล้อมเขา	ที่ราบปิดล้อมเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	อื่นๆ			มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่นๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไฟฉาย	อปพร.	มัลติมีเดียเตือนภัย	OTOS		E	N
86030701	ปะทิว	ไชยราช	1	เขาเลี้ยว	754	265	1	/								/																						ร.ร.บ้านเขาเลี้ยว	533658	1205110
86030702			2	ทุ่งพัด	249	139	2	/								/																						ร.ร.พละ	532958	1206610
86030703			3	พละ	534	257	2									/																						ร.ร.พละ	531358	1207810
86030704			4	ไชยราช	546	227	1									/																						วัดห้วยยูง	537841	121870
86030705			5	หนองผาก	314	105	1									/																						วัดหนองผาก	538758	1208090
86030706			6	ทรายแก้ว	544	196	1									/																						ร.ร.บ้านทรายแก้ว	548158	1209910
86030707			7	ม่วงแถว	336	117	2		/							/																						ศาลาหมู่บ้าน		
86030708			8	ชัยพฤกษ์	396	114	2				/					/																						สำนักสงฆ์ชัยพฤกษ์		
86030709			9	ทรายเงิน	352	104	1									/																						ร.ร.บ้านทรายแก้ว		
86030710			10	สันติสุข	332	88	1				/																											ร.ร.บ้านไชยราช		
86030711			11	ทุ่งทอง	233	97	2				/																											ร.ร.บ้านพละ		
86030601		ปากคลอง	1	ทุ่งมหา	930	296	2			/																											ร.ร.บ้านปากคลอง	547558	1201310
86030602			2	บ่อสำโรง	576	148	1						/																									สำนักสงฆ์บ่อสำโรง	549958	1202110
86030603			3	ถ้ำธง	462	151	1						/			/																						ร.ร.บ้านถ้ำธง	554789	1206448
86030604			4	บางแหวน	689	163	1					/				/																						ร.ร.วัดบางแหวน	547658	1205010
86030605			5	น้ำพุ	413	200	1						/			/																						ร.ร.บ้านน้ำพุ	552658	1212710
86030606			6	บนไร่	700	250	1						/			/																						ร.ร.บ้านบนไร่		
86030607			7	ท่าแอด	604	159	1						/			/																						สำนักสงฆ์แก้วประเสริฐ		
86030501		ดอนยาง	1	มาบอำมฤต	242	77	1									/																						ร.ร.ชุมชนมาบอำมฤต	537858	1201310
86030502			2	ห้วยรากไม้	662	201	1					/		/																								ร.ร.บ้านห้วยรากไม้	544658	1205710
86030503			3	ดอนยาง	482	180	1									/																						วัดดอนยาง	542858	1201710
86030504			4	ดอนทราย	321	131	1									/																						วัดดอนยาง	545058	1201810
86030505			5	ทุ่งเรี้ย	408	146	2				/																											ร.ร.บ้านทุ่งเรี้ย	534758	119910
86030506			6	ทุ่งมังกะตาล	350	130	2				/																											ร.ร.บ้านทุ่งเรี้ย	537958	1201310
86030507			7	ทุ่งดำรงค์	398	115	2				/																											ร.ร.บ้านทุ่งเรี้ย		
86030508			8	ทุ่งเศรษฐี	287	86	2				/																											ร.ร.บ้านทุ่งเรี้ย		
86030509			9	ดอนสัก	328	109	2									/																						ร.ร.บางแหวน		

ตารางที่ ง-1 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดชุมพร

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)									ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																			
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบปิดล้อมเขา	ที่ราบเชิงเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำป่าไหลหลาก	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	อื่นๆ			มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไซเรน	อปพร.	มัลติมีเดียเตือนภัย	OTOS		E	N
86030510			10	ห้วยแก้ว	748	232	2									/																		วัดดอนยาง		
86030511			11	กรมหลวง	264	74	2									/																		วัดดอนยาง		
86030512			12	ทุ่งน้ำใส	134	46	1									/																		ศาลเจ้า		
86030513			13	ในบ้าน	32	20	1									/																		วัดมาบอำมฤต		
86030514			14	ดอนทรายงาม	306	79	1									/																		ร.ร.ห้วยรากไม้		
86030515			15	ดอนทรายพัฒนา	317	94	1									/																		วัดดอนยาง		
86030516			16	ดอนสำราญพัฒนา	326	84	1									/																		วัดดอนยาง		
86030401		ชุมโค	1	แหลมแท่น	566	232	1					/	/								/						/					/		ร.ร.บ้านหินกบ	539458	1179910
86030402			2	ชุมโค	557	206	1					/	/	/						/							/					/		ร.ร.บ้านดอนทราย	536158	1184710
86030403			3	ถ้ำเขาพลู	724	269	1			/		/									/							/					/		ร.ร.บ้านชุมโค	535158	1185810
86030404			4	วังช้าง	763	356	1						/	/							/							/					/		ร.ร.บ้านคลองวังช้าง	536558	1188810
86030405			5	บางจาก	903	308	1						/							/							/					/		ร.ร.บ้านบางจาก	543458	1190110
86030406			6	บ่อเมา	1,901	801	1					/	/							/							/					/		ร.ร.บ้านบ่อเมา	540058	1183710
86030407			7	ทรัพย์สมบูรณ์	426	182	1					/								/							/					/		ร.ร.บ้านทรัพย์สมบูรณ์	539958	1192710
8603048			8	ช่องมุด	1,013	296	1							/						/							/					/		ร.ร.สหกรณ์ประชานุกูล	531497	1188381
86030409			9	ดอยปลักหมู	548	155	1					/		/						/							/					/		ร.ร.บ้านดอนทราย		
86030410			10	เกาะภูมิ	651	192	1						/	/						/							/					/		ร.ร.บ้านคลองวังช้าง		
86030411			11	ทุ่งยอ	936	295	1			/										/							/					/		วัดเอราวัณ		
86030412			12	ช่องมุด 2	537	163	2			/			/								/						/						/		ร.ร.สหกรณ์ประชานุกูล		
86030413			13	สมบูรณ์สุข	356	136	2			/			/								/						/						/		ร.ร.สหกรณ์ประชานุกูล		
86030414			14	ประชาธิปไตย	194	73	2			/	/		/								/						/						/		ร.ร.สหกรณ์ประชานุกูล		

หมายเหตุ :

(1) ระดับความรุนแ รง 1 = ความเสี่ยงต่ำ 2 = ความเสี่ยงปานกลาง 3 = ความเสี่ยงสูง

(2) เครื่องมือกู้ภัย (9) อื่นๆ หมายถึง รถกู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว

ตารางที่ ง-2 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)							ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์ ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ																			
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกระทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำลื่นไหลหลาก	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไซเรน	อปพร.	มิสเตอร์เตือนภัย	OTOS		E	N
77010201	เมือง	เกาะหลัก	1	หนองกก	527	156	2	/						/			624	156																ร.ร.บ้านหนองกก	475836	1309676
77010202			2	หนองหูช้าง	1,751	617	2	/						/			1,400	350																ศาลเจ้าจีน	475841	1306769
77010207			7	หนองไม้แก่น	623	162	2			/				/			88	22																วัดทุ่งเคล็ด	475776	1308122
77010209			9	มะขามโพรง	797	201	2			/				/			8	2																สำนักสงฆ์หนองขาม	475797	1303271
77010210			10	ดอนเหียง	912	287	2	/				/					500	125																สำนักสงฆ์ดอนเหียง	475857	1307522
77010300		คลองวาฬ	1	ชุมชนหัวบ้าน	1,463	356	2		/			/					160	40																อนามัยคลองวาฬ	475847	1297453
77010300			1	ชุมชนกลางบ้าน	1,725	367	2	/				/					100	25																ร.ร.บ้านคลองวาฬ	475856	1298268
77010300			1	ชุมชนบ้านบน	2,020	373	2	/				/					75	15																วัดคลองวาฬ	475860	1298779
77010304			4	หว้าโทน	904	251	2		/					/			80	20																ร.รบ้านทางหวาย	475804	1296051
77010306			6	ด่านสิงขร	1,515	413	2			/				/			150	30																ร.รบ้านด่านสิงขร	475741	1300810
77010308			8	นาทอง	633	410	2	/						/			340	85																วัดหนองบัว	475838	1301386
77010403		ห้วยทราย	3	วังมะเดื่อ	691	211	2			/				/			450	175																ร.รบ้านบึง	475722	1293536
77010405			5	หุบผึ้ง	457	138	2			/				/			15	6																วัดวังมะเดื่อ	475719	1296338
77010406			6	หุบไผ่	457	138	2			/				/			80	20																วัดวังมะเดื่อ	475714	1294206
77010407			7	โป่งเกตุ	830	239	2			/				/			28	9																ร.ร.เศรษฐพานิช	475686	1291001
77010409			9	ห้วยทราย	1,219	533	2	/						/			700	370																วัดเกตชยาราม	475785	1292787
77010410			10	หัวโก	846	236	2			/				/			135	45																วัดหนองเสือ	475754	1298458
77010501		อ่าวน้อย	1	หนองหญ้าปล้อง	874	225	2	/				/					500	178																ร.ร.หนองหญ้าปล้อง	475861	1319567

ตารางที่ ง-2 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)							ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์ ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ																				
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกระทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำลำตะคลอง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไซเรน	อปพร.	มิสเตอร์เตือนภัย	OTOS		E	N
77010502			2	อ่าวน้อย	1,589	473	2		/				/				220	44																ร.ร.บ้านคั่นกระได	475896	1310149
77010503			3	คั่นกระได	2,294	483	2		/				/				1,393	271																ร.ร.บ้านคั่นกระได	475882	1312159
77010504			4	บ้านบึง	2,736	1,047	2		/				/				2,100	750																ร.ร.บ้านบึง	475855	1312153
77010505			5	หนองเสือ	1,403	380	2			/				/			32	8																ร.ร.บ้านหนองเสือ	475788	1310127
77010506			6	เกตุเอน	1,301	367	2		/					/			700	250																ร.รไทยรัฐวิทยา	475816	1314115
77010508			8	วังไทรติ่ง	1,559	424	2				/			/			100	44																ร.รไทยรัฐวิทยา	475777	1319712
77010509			9	กิโลสิบสอง	1,929	510	2				/			/			198	56																ร.ร.ประชาสงเคราะห์	475775	1314246
77010511			11	หนองยายเอม	1,302	336	2				/			/			1,269	302																ร.รบ้านหนองยายเอม	475795	1310536
77010515			15	ไร่ยุบ	708	158	2		/					/			100	25																ร.รบ้านหนองยายเอม	475796	1313186
77010601		บ่อนอก	1	ปากคลองเกลียว	287	71	2		/				/	/			214	47																ร.รบ้านละลอง	475986	1331451
77010602			2	ปากตะโล้	248	62	2		/				/				150	30																วัดบ่อนอก	475965	1332691
77010603			3	ท่าฝาง	172	40	2		/				/				172	40																ร.ร วัดบ่อนอก	475961	1333265
77010604			4	ละลอง	208	65	2		/				/				144	48																ร.ร วัดบ่อนอก	475962	1330012
77010607			7	คลองชายธง	1,044	272	2		/				/				72	18																ร.รคลองชายธง	475933	1327391
77010609			9	หนองปุหลก	573	183	2	/				/					50	10																ร.รบ้านหนองปุหลก	475855	1328888
77010612			12	เข็ดกา	406	106	2			/				/			52	10																ร.รบ้านหนองปุหลก	475815	1327662
77020101	กุยบุรี	กุยบุรี	1	กุยบุรี	114	23	3		/				/				45	10		/						/				/				วัดกุยบุรี	475936	1334139
77020102			2	บน	270	78	3		/				/				108	31		/							/								วัดกุยบุรี	475927	1332551

ตารางที่ ง-2 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)								ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																		ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์ ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ																			
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกระทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำลันตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไซเรน	อปพร.	มิสเตอร์เตือนภัย	OTOS		E	N
77020103			3	หนองมะชาง	195	59	3		/				/				78	23		/						/								วัดกุยบุรี	475920	1333541
77020107			7	หนองหมู	181	64	3		/				/				72	25			/					/			/					วัดกุยบุรี	475929	1337013
77020108			8	ท่าข้าม	211	64	3		/				/				84	26			/					/								วัดกุยบุรี	475935	1339271
77020203		กุยบุรีเหนือ	3	โพธิ์เรียง	782	174	3		/				/				312	69		/						/								วัดอู่ตะเภา	475987	1332631
77020204			4	โคกรัก	583	133	3		/				/				233	53		/					/									วัดอู่ตะเภา	475983	1334307
77020205			5	ปากเหมือง	137	36	3		/				/				54	14			/					/								วัดอู่ตะเภา	475973	1333672
77020206			6	ท่าเฝือก	79	51	3		/				/				31	20		/						/								วัดอู่ตะเภา	475951	1333858
77020210			10	หัวเกาะ	125	25	3	/				/					50	10			/				/									วัดอู่ตะเภา	475988	1338440
77020211			11	แหลมสะแก	254	53	3		/			/					101	21			/				/									วัดอู่ตะเภา	475971	1335588
77020301		เขาแดง	1	คุ้มโตนด	304	82	3		/			/					212	32			/						/								ร.ร.คุ้มโตนด	476095	1346114
77020302			2	เขาแดง	863	215	3		/			/					345	86		/							/								ร.ร.บ้านเขาแดง	476048	1341800
77020303			3	ทุ่งน้อย	910	230	3		/			/					364	92		/							/								วัดทุ่งน้อย	476036	1337002
77020401		ดอนยายหนู	1	ดอนยายหนู	1,459	337	3	/				/					583	134		/					/									วัดดอนยายหนู	476016	1342296
77020402			2	ดอนมะขาม	342	87	3	/				/					136	34		/					/									ร.ร.ดอนมะขาม	476009	1341634
77020403			3	หนองจอก	476	100	3	/				/					190	40		/					/									วัดหนองจอก	475999	1339110
77020404			4	ดอนบ่อกุ่ม	697	153	3	/				/					278	61		/					/									วัดดอนยายหนู	475995	1341833
77020601		สามกระทาย	1	นาวัลเปรียง	1,966	443	3	/				/					786	177		/					/									ร.ร.นาวัลเปรียง	475922	1346819
77020608			8	วังน้อย	671	170	3								/		268	68			/						/								อ่างเก็บน้ำนาวัลเปรียง	475881	1348365

ตารางที่ ง-2 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)							ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์ ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ																				
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกระทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำลื่นไหลหลาก	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไซเรน	อปพร.	มิสเตอร์เตือนภัย	OTOS		E	N
77020703		หาดขาม	3	หาดขาม	1,107	236	3			/				/			442	94		/							/								อบต.หาดขาม	475888	1337115
77020705			5	ยางชุม	628	146	3			/				/			251	58		/							/								อบต.หาดขาม	475772	1337227
77020707			7	รวมไทย	1,974	456	3			/				/	/		592	136		/							/								อบต.หาดขาม	475720	1342264
77020708			8	พุบอน	148	43	3			/				/	/		59	17			/						/			/	/				อบต.หาดขาม	475729	1334062
77030101	ทับสะแก	ทับสะแก	1	ทุ่งประดู่	682	118	3	/	/			/	/				45	12			/		/				/					/		/	ศาลาหมู่บ้าน	475696	1276046
77030105			5	ดงยาง	1,094	239	3	/	/			/	/				65	15			/		/				/					/		/	หอประชุมอำเภอ	475678	1273044
77030201		อ่างทอง	1	อ่างทอง	1,152	179	3	/	/			/	/				120	40			/		/				/					/		/	ที่ทำการ อบต.	475606	1263859
77030202			2	จักรล่าง	670	68	3	/	/			/	/				120	40			/		/				/					/		/	ที่ทำการ อบต.	475637	1264309
77030208			8	ตะแบกโพรง	664	122	3	/	/			/	/				38	11			/		/				/					/		/	ศาลาหมู่บ้าน	475522	1265710
77030209			9	โคกตาหอม	603	91	3	/	/			/	/				30	9			/		/				/					/		/	ศาลาหมู่บ้าน	475648	1263753
77030303		นาหูกวาง	3	โปร่งแดง	1,028	146	3	/	/			/	/				65	15			/		/				/					/		/	ศาลาหมู่บ้าน	475618	1271476
77030311			11	ประชาราษฎร์บำรุง	595	104	3	/	/	/		/	/				80	20			/		/				/					/		/	ศาลาหมู่บ้าน	475602	1268294
77030403		เขาล้าน	3	นาล้อม	188	30	3	/	/			/	/				30	9			/		/				/					/		/	วัดนาล้อม	475646	1271729
77030407			7	กลาง	802	181	3	/	/			/	/				120	38			/		/				/					/		/	ที่ทำการเทศบาล	475659	1273489
77030410			10	สวนขนุน	590	103	3	/	/			/	/				70	20			/		/				/					/		/	ศาลาหมู่บ้าน	475622	1273397
77030504		ห้วยยาง	4	น้ำตกสาย2	616	110	3	/		/				/	/		250	55			/		/				/					/	/	/	ศาลาหมู่บ้าน	475696	1285516
77030505			5	ทุ่งกว้าง	731	131	3	/	/			/		/			110	35			/		/				/					/		/	ศาลาหมู่บ้าน	475728	1281824
77030511			11	น้ำตกสาย1	526	188	3	/	/	/		/		/	/		120	37			/		/				/					/		/	วัดทุ่งยาว	475679	1283914

ตารางที่ ง-2 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)							ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์ ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ																			
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกระทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไซเรน	อปพร.	มิสเตอร์เตือนภัย	OTOS		E	N
77030601		แสงอรุณ	1	ไร่ใน	944	180	3	/	/	/		/		/	/		120	38			/		/				/					/		/	วัดไร่ใน	475702	1281881
77030603			3	แสงอรุณ	564	103	3	/	/	/		/		/	/		65	16			/		/				/					/		/	ศาลาหมู่บ้าน	475684	1279113
77040101	บางสะพาน	กำเนิดนพคุณ	1	ตลาดบางสะพาน	1,515	605	2		/			/		/			918	323			/		/				/		/	/		/		/	วัดเขาโบสถ์	475555	1239248
77040102			2	นาผักขวง	1,020	452	2		/			/		/			105	301			/		/				/		/	/		/		/	ร.ร. นาผักขวง	475573	1245019
77040103			3	ปอแดง	928	275	2		/			/		/			180	48			/		/				/		/	/		/		/	วัดถ้ำเขาน้อย	475555	1243480
77040105			5	ห้วยทรายขาว	679	364	2		/			/		/			384	97			/		/				/		/	/		/		/	อบต.กำเนิดฯ	475545	1240308
77040106			6	ดอนทอง	1,156	442	2		/			/		/			456	129			/		/				/		/	/		/		/	อบต.กำเนิดฯ	475523	1242787
77040201		พงศ์ประศาสน์	1	ฝ่ายท่า	2,186	1,019	2	/	/	/		/	/	/			130	30			/		/				/		/	/		/	/	/	วัดเขาถ้ำม้าร้อง	475544	1238479
77040704			4	ม้าร้อง	978	307	3	/	/			/		/			90	20			/		/				/		/	/		/	/	/	วัดเขาถ้ำม้าร้อง	475522	1238364
77040205			5	หลักเมือง	710	210	2	/	/			/		/			110	27			/		/				/		/	/		/	/	/	วัดเขาถ้ำม้าร้อง	475526	1239863
77040208			8	ทุ่งขี้ตำย	684	211	2	/	/			/		/			130	30			/		/				/		/	/		/	/	/	สำนักสงฆ์ทุ่งขี้ตำย	475491	1240961
77040209			9	ต้นทองหลาง	876	402	2	/	/			/		/		/	10	2			/		/				/		/	/		/	/	/	รร.บ้านสวนหลวง	475538	1234662
77040301		ร่อนทอง	1	ดอนสำนัก	1,659	580	2		/	/		/		/			150	30			/		/				/		/	/		/	/	/	ทต.ร่อนทอง	475512	1243234
77040304			4	สามแยกบางสะพาน	451	418	2			/	/			/	/	/	200	40		/			/				/		/	/		/		/	ทต.ร่อนทอง	475480	1243636
77040305			5	เกาะยายฉิม	3,370	980	2	/	/			/	/	/		/	150	30		/			/			/			/	/		/		/	ทต.ร่อนทอง	475479	1246242
77040306			6	ป่าร่อน	1,037	326	2			/						/	100	20			/			/		/			/	/		/		/	วัดเกาะยายฉิม	475458	1250433
77040307			7	วังน้ำเขียว	1,508	488	2	/	/	/		/		/		/	130	29			/		/				/		/	/		/		/	สำนักสงฆ์บ้านวังน้ำเขียว	475439	1251742
77040308			8	คลองลอย	1,450	484	2		/	/	/		/	/	/	/	200	40		/			/			/			/	/		/	/	/	รร.บ้านคลองลอย	475410	1248448

ตารางที่ ง-2 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)							ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ																			
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกระทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำลำตะคลอง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไซเรน	อปพร.	มิสเตอร์เตือนภัย	OTOS		E	N
77040309			9	คลองเพลิน	1,131	346	3		/	/			/	/	/	/	210	41		/			/			/			/	/		/	/	/	สำนักสงฆ์บ้านวังน้ำเขียว	475435	1251088
77040402		ธงชัย	2	ปากคลอง	1,300	388	2					/	/	/			1,000	250			/		/				/		/			/	/	/	รร.วัดธงชัยธรรมจักร	475622	1255862
77040404			4	หนองระแวง	794	190	2	/	/			/	/				35	7			/		/			/			/			/	/	/	รร.บ้านหนองระแวง	475607	1258586
77040405			5	ดอนแหลมใหญ่	897	423	2	/	/			/	/				30	6		/			/			/			/	/		/	/	/	วัดธงชัยธรรมจักร	475606	1255331
77040406			6	หนองตาเมือง	1,029	399	2			/				/	/		50	28			/		/					/	/			/	/	/	อบต.ธงชัย	475585	1254363
77040407			7	หนองมงคล	904	279	2	/	/								10	4			/		/					/	/			/	/	/	ศาลาฯ ม.7	475592	1249803
77040408			8	ตะเคียนยสองพี่น้อง	727	299	2			/			/	/			15	3		/			/					/	/			/	/	/	อบต.ธงชัย	475584	1254437
77040409			9	ทางสาย	438	144	2		/			/	/				-	-			/		/					/	/			/		/	วัดทางสาย	475634	1257085
77040504		ชัยเกษม	4	มรสวบ	974	257	2			/	/		/	/			70	19			/		/					/			/	/	/	/	/	อบต.ชัยเกษม	475525	1260938
77040509			9	หนองโปร่ง	934	276	2		/	/	/		/	/			10	3			/		/					/			/	/	/	/	/	รร.ชัยเกษมวิทยาฯ	475512	1262873
77040511			11	เขามัน	817	239	2					/		/	/		210	51			/		/					/			/	/	/	/	/	รร.ชัยเกษมวิทยาฯ	475499	1260355
77040601		ทองมงคล	1	วังยาว	589	181	2		/	/	/			/	/	/	50	10		/				/			/			/	/		/	/	/	ศาลาหมู่บ้าน	475478	1242118
77040603			3	ราษฎร์ประสงค์	946	333	2		/	/	/			/	/	/	30	7		/				/			/			/	/		/	/	/	วัดราษฎร์ประสงค์	475440	1238447
77040605			5	ธรรมรัตน์	979	346	2		/	/	/			/	/	/	53	11		/				/			/			/	/		/	/	/	วัดธรรมรัตน์	475425	1233403
77040608			8	ในล๊อค	902	235	2		/	/	/			/	/	/	30	6		/				/			/			/	/		/	/	/	วัดธรรมรัตน์	475388	1235913
77040610			10	ราชมงคล	689	162	2		/	/	/			/	/	/	35	7		/				/			/			/	/		/	/		อบต.ทองมงคล	475441	1237379
77050105	บางสะพานน้อย	ปากแพรก	5	แขก	453	143	2	/				/				/	15	3			/		/					/		/	/		/	/	/	ศาลาประชาคม	475533	1225201
77050201		บางสะพาน	1	หนองม้อง	645	200	2	/				/				/	200	50					/					/		/	/		/	/	/	ศาลาประชาคม	475508	1228867

ตารางที่ ง-2 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง (4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)								ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																		ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ																				
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)		ที่ลุ่มแอ่งกระทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำลื่นไหลลง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไซเรน	อปพร.	มิสเตอร์เตือนภัย	OTOS		E	N
77050202			2	คลองน้ำเค็ม	212	61	2		/			/				/	112	31	/				/				/		/	/		/	/	/	รร.ปากคลอง	475516	1226529
77050203			3	ปากคลอง	130	59	2		/			/		/	/	/	50	25		/			/				/		/	/		/	/	/	รร.ปากคลอง	475532	1226686
77050206			6	ดอนตะเคียน	283	82	2	/				/			/	/	50	15					/				/		/	/		/	/	/	รร.บ้านดอนตะเคียน	475499	1225939
77050209			9	หนองคล้า	759	238	2			/		/		/		/	150	90		/			/				/		/	/		/	/	/	ศาลาประชาคม	475500	1227422
77050210			10	หนองเสม็ด	598	225	3		/			/				/	400	200	/				/				/		/	/		/	/	/	ศาลาประชาคม	475523	1228567
77060801	ปราณบุรี	วังก์พง	1	เบญจพาส	1,057	287	2	/				/	/	/			150	40			/			/			/	/			/		/		สนง.ชลประทาน	476029	1371733
77070200	หัวหิน	หนองแก	-	ชุมชนหนองแก	12,673	7,986	2	/				/					6,035	3,800						/			/	/		/		/	/		วัดเขาใหญ่	476044	1386643
77070410		หนองพลับ	10	หนองหอย	339	86	2		/				/				273	80									/	/		/		/	/		วัดมาลัยทับใต้	475582	1391541
77070602		ห้วยสัตว์ใหญ่	2	ฟ้าประทาน	744	229	2		/				/	/			652	200									/	/		/	/	/	/	/	อบต.ห้วยสัตว์ใหญ่	475590	1385155
77070608			8	เฉลิมราชพัฒนา	422	119	2		/				/	/			380	107									/	/		/		/	/		อบต.ห้วยสัตว์ใหญ่	475679	1283914
77070701		บึงนคร	1	หนองหินใน	365	145	2		/				/				120	48									/	/		/		/	/		ศาลาหมู่บ้าน	475844	1379733
77070702			2	เนินพยอม	400	181	2	/	/			/	/				212	96									/	/		/		/	/		รร.บ้านเนินพยอม	475798	1375803
77070705			5	บึงนคร	501	273	2		/				/				243	132									/	/		/		/	/		โครงการชลประทาน	475710	1369455

หมายเหตุ:

(1) ระดับความรุนแรง 1 = ความเสี่ยงต่ำ 2 = ความเสี่ยงปานกลาง 3 = ความเสี่ยงสูง

(3) เครื่องมือกู้ภัย (9) อื่นๆ หมายถึง รถกู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว

ตารางที่ ง-3 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดเพชรบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)									ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่อง มือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																		
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ			มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้															
																									มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องโทรเรน	อปพร.	มัลติมีเดียเตือนภัย	OTOS		E	N
76010301	เมืองเพชรบุรี	บางจาน	1	วัดชีสาม	967	225	2		/			/					150	50			/						/		/			/			วัดใหม่เจริญธรรม	607458	1450811
76010401		นาพันสาม	1	นาขลู่	343	72	2	/				/					300	75											/			/			ที่สาธารณในตำบล	610158	1444311
76010403			3	ฝั่งท่า	575	110	2	/				/					100	35	/										/			/			ที่สาธารณในตำบล	610758	1443511
76010408			8	นาพรม	449	72	2	/				/					150	60		/									/			/			วัดนาพรม	610358	1443011
76010504		ธงชัย	4	ทุ่งเฟื้อ	371	94	2	/				/					227	69		/								/		/	/	/			อบต.	598837	1457289
76010505			5	นาป่า	259	71	2	/				/					180	55		/								/				/			สนามกีฬา	598637	1452889
76010506			6	ขลู่	269	65	2	/				/					190	43		/								/				/			สนามกีฬา	599037	1454689
76010507			7	ขลู่เหนือ	221	50	2	/				/					169	46		/								/				/			วัดอินทราราม	599158	1455211
76010605		บ้านกุ่ม	5	โพธิ์	436	93	2	/				/					190	60			/											/			ถนนบ้านแหลม - เพชรบุรี	602758	1452311
76010606			6	บางปลาหมอ	275	60	2	/				/					145	45			/											/			ศาลากลางบ้าน	602758	1452811
76010607			7	บางปลาหมอ	216	47	2	/				/					110	30			/											/			ถนนบ้านแหลม - เพชรบุรี	602658	1453511
76010608			8	หน้าวัดกุฎิ	228	56	2	/				/					110	35		/												/			ศาลากลางบ้าน	602558	1454211
76010609			9	กุ่ม	160	40	2	/				/					160	40		/												/			ศาลากลางบ้าน	602558	1454611
76010610			10	กุ่ม	170	50	2	/				/					170	50		/												/			ถนนบ้านแหลม - เพชรบุรี	603058	1455611
76010611			11	ใหม่	179	44	2	/				/					50	18		/						/			/						ถนนบ้านแหลม - เพชรบุรี	602858	1456311
76010612			12	ใต้เมืองใหญ่	390	72	2	/				/	/				93	30		/								/		/						ศาลากลางบ้าน	602758	1457111
76010613			13	หน้าวัดปากคลอง	168	100	2	/				/	/				199	50		/								/		/						ถนนในหมู่บ้าน	602437	1458069
76010701		หนองโสน	1	ฉาง	955	217	2		/				/				190	60			/							/		/						ศาลากลางบ้าน	603903	1452495
76010702			2	นามอญ	788	248	2		/				/	/			270	85		/										/		/			ถนนในหมู่บ้าน	603558	1450011
76010703			3	หนองโสน	449	94	2		/				/				39	10										/		/		/			ถนนบ้านแหลม - เพชรบุรี	604558	1451011
76010705			5	คตอ้อย	347	85	2		/				/				133	40										/		/		/			ศาลากลางบ้าน	603458	1451811
76010707			7	ศาลาลอย	1,445	380	2		/			/					110	10										/				/			ถนนบ้านแหลม - เพชรบุรี	603544	1449755
76010801		ไร่ส้ม	1	ไร่ตอน	560	145	2	/				/					140	45			/							/	/			/			วัดเขาบันไดอิฐ	601058	1450111
76010803			3	ไร่ส้ม	705	115	2	/				/					290	100			/							/	/			/			วัดเขาบันไดอิฐ	598658	1450311
76010804			4	ไร่ส้ม	515	141	2	/						/			190	60			/								/			/			วัดเขาบันไดอิฐ	598658	1450511
76010807			7	หัวดอน	352	77	2	/						/			215	71			/								/			/			ถ.เลียบคลองชลประทาน ต.ไร่ส้ม	599158	1448311
76010808			8	ทางหลวง	486	127	2	/						/			239	80			/								/	/			/			ถ.เลียบคลองชลประทาน ต.ไร่ส้ม	599358	1448311
76010809			9	ดอนจุฬา	618	168	2	/						/			120	49			/								/	/			/			วัดเขาบันไดอิฐ	599758	1448511

ตารางที่ ง-3 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดเพชรบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)									ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่อง มือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																		
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องโทรเรน	อปพร.	มัลติมีเดียต้อนภัย	OTOS		E	N
76011001		บางจาก	1	ดอนสนาม	184	37	2		/			/	/				180	37			/					/			/				/			ถนนลาดยางในหมู่บ้าน	597058	1453411
76011002			2	ปากคลอง	224	54	2		/			/	/				229	54		/									/				/			ถนนลาดยางในหมู่บ้าน	597358	1452911
76011004			4	สามเรือน	531	128	2		/			/	/				135	43		/						/			/				/			ถนนลาดยางในหมู่บ้าน	596858	1452311
76011005			5	เหมืองไทรทอง	128	34	2		/				/				123	34			/								/				/			วัดใหม่บางจาก	596858	1453811
76011006			6	หัวเวียง	528	110	2		/			/	/				528	110			/							/	/				/			ถนนลาดยางในหมู่บ้าน	596158	1454511
76011007			7	ทุ่งเฟื้อ	530	120	2		/			/	/				530	120			/								/		/		/			สะพานคสล.ม.7	597434	1457590
76011008			8	ลำพัง	338	75	2		/			/	/				338	75			/							/	/				/			ถนนลาดยางในหมู่บ้าน	596658	1454911
76011101		บ้านหม้อ	1	ไร่	497	156	2		/				/	/			200	67			/								/				/			วัดไม้รวกสุชาราม	601758	1445511
76011102			2	ไร่พะเนียด	368	111	2		/			/	/				198	66			/								/				/			อบต.บ้านหม้อ	601958	1446911
76011104			4	หลุมดิน	2,063	721	2	/				/					160	50											/				/			ร.ร.คงคาราม	601458	1448311
76011105			5	โคกมะกรูด	1,679	698	2	/				/					93	30											/				/			วัดเขาบันไดอิฐ	601378	1448750
76011106			6	ร่วมพัฒนา	757	367	2	/				/					125	40			/								/				/			สนง.เกษตร	601378	1448611
76011201		ต้นมะม่วง	1	ท่าศิริ	587	346	2		/				/				120	30										/	/				/			วัดท่าศิริ	602358	1446511
76011202			2	ไร่ตีนน้ำ	486	110	2		/				/				160	50											/				/			สนง.เกษตร	602658	1445456
76011203			3	โพธิ์ด้วน	1,253	435	2		/				/				149	30										/	/				/			ศาลากลางบ้าน	602858	1447011
76011408		นาวุ้ง	8	บ่อมอญ-บ่อพราหมณ์	537	79	2	/				/					60	18											/				/			ถนนลาดยางสายบ้านหาดเจ้า	606658	1445911
76011502		สำมะ โรง	2	นาไทร	269	61	2	/				/					85	20		/						/			/				/			วัดลาดโพธิ์	608658	1447111
76011503			3	สำมะโรง	350	78	2	/				/					250	78			/								/				/			วัดลาดโพธิ์	609058	1446011
76011504			4	ไนไร่	142	30	2	/				/					142	30			/								/				/			วัดลาดโพธิ์	608858	1445111
76011601		โพธิ์พระ	1	ต้นโพธ์	261	59	2	/				/					150	40		/								/							ศาลากลางบ้าน	609558	1447411
76011602			2	หัวบ้าน	320	62	2	/				/					35	10			/								/							ศาลากลางบ้าน	609158	1447111
76011605			5	วัด	305	81	2	/				/					110	33			/							/	/							ถนนสายบ้านบางแก้ว	609658	1447311
76011606			6	พราหมณ์	156	38	2	/				/					65	18			/															ศาลากลางบ้าน	611158	1447111
76011607			7	นาท่า	125	33	2	/				/					55	15			/															ถนนลาดยางบ้านบางแก้ว	610917	1448775
76011608			8	ใต้(บน)	95	23	2	/				/					75	22			/							/								ถนนลาดยางบ้านบางแก้ว	611858	1448311
76011610			10	นาเกลือน	237	56	2	/				/					50	16			/							/								ถนนลาดยางบ้านบางแก้ว	611158	1447111
76011611			11	หนองทะเล	120	27	2	/				/					45	15			/							/								ถนนลาดยางบ้านบางแก้ว	611658	1447111
76011702		หาดเจ้าสำราญ	2	หาดเจ้าสำราญ	1,237	717	2						/				181	198			/									/	/				/	ศาลากลางบ้าน	615558	1438211
76011703			3	โคกพลับ	471	173	2					/					138	46		/	-								/	/				/	ศาลากลางบ้าน หมู่ 3	612558	1435711

ตารางที่ ง-3 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดเพชรบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)									ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่อง มือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																			
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินตก/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องโทรมาตร	อปพร.	มัคคุเทศก์ท้องถิ่น	OTOS		E	N
76011704			4	บางทะลุ	1,275	321	2		/				/				185	56		/	-							/	/			/		/	ถนนเพชรบุรี-หาดเจ้า	614058	1440711
76011706			6	บางกุลา	541	105	2						/				60	20			/							/	/			/		/	ศาลากลางบ้าน หมู่ 6	613658	1435511
76011707			7	หนองกระพุก	95	34	2					/					45	15			/							/	/			/		/	ศาลากลางบ้าน หมู่ 7	612658	1436811
76011901		หัวสะพาน	1	ไผ่ล้อม	370	120	2	/				/	/				171	52		/		/	/	/		/		/	/			/		/	ถนนเพชรเกษม	596758	1450630
76011902			2	ดอนไผ่	102	29	2	/				/					123	40			/					/		/	/			/		/	ถนนเพชรเกษม	595158	1448611
76011903			3	ดอนพุทธา	242	58	2	/				/					242	58			/					/		/	/			/		/	ถนนเพชรเกษม	594658	1449211
76011905			5	ดอนขุนแขวง	344	74	2	/				/					160	50		/						/		/	/			/		/	ถนนเพชรเกษม	594659	1449811
76011907			7	ดอนข่อฟ้า	181	52	2	/				/					109	31		/						/		/	/			/		/	ศาลาเอนกประสงค์	593558	1448411
76011909			9	หัวดอน	582	135	2	/				/					115	35			/						/	/	/			/		/	ศาลาประชาธิปัตย์	594458	1452611
76011910			10	หัวสะพาน	786	253	2	/	/			/					125	41			/						/	/	/			/		/	วัดเขมา	594758	1450911
76011911			11	บ่อหลวง	240	59	2		/			/					120	40			/							/	/			/		/	ถนนเพชรเกษม	592658	1452211
76011914			14	ตลาดหัวสะพาน	470	113	2		/			/					50	18			/							/	/			/		/	ถนนเพชรเกษม	594758	1451211
76012104		โพธิ์ไร่หวาน	4	เพรียงเหนือ	390	98	2	/				/					129	40		/							/	/			/			วัดเพรียง	605458	1445311
76012106			6	บ่อหวาย	430	100	2		/				/				183	60			/						/	/			/			วัดเพรียง	606858	1443111
76012401		หนองพลับ	1	สมอดาน	218	53	2	/				/					190	45			/							/	/			/			สำนักสงฆ์ดอนนที	608158	1443311
76012403			3	ดอนทราย	360	105	2	/				/					119	35		/							/		/			/			สำนักสงฆ์ดอนนที	608958	1441811
76012405			5	เหนือ	540	225	2	/				/					89	25		/							/		/			/			ศาลากลางบ้าน	608258	1443011
76012406			6	ดอนยี่กอก	828	181	2	/				/					176	52		/							/		/			/			ร.ร.บ้านดอนยี่กอก	609158	1441311
76012407			7	ดอนขวาง	480	100	2	/				/					95	28	/							/	/		/			/			สถานีอนามัยตำบล	608408	1441011
76020101	เขาย้อย	เขาย้อย	1	ห้วยกระแหก	945	267	2	/				/					210	67			/							/	/			/			อำเภอเขาย้อย	588758	1463611
76020102			2	เขาย้อยบน	1,031	319	2		/			/					160	90			/							/	/			/			วัดท่าศิริชัย	589258	1462611
76020103			3	ห้วยหลวง	1,216	292	2	/				/					153	45		/							/	/	/			/			วัดยาง	590858	1462611
76020104			4	ท้ายตลาด	475	147	2	/				/					160	47		/							/	/	/			/			วัดท้ายตลาด	591258	1463311
76020105			5	เขาย้อย	1,475	721	2		/								75	21			/							/	/			/			ร.ร.บ้านวัง	589458	1462611
76020106			6	น้อย	970	223	2		/								80	23		/							/	/	/			/			วัดท้ายตลาด	591958	1463311
76020201		สระพัง	1	สระพัง	684	171	2		/				/				241	71			/							/	/			/			วัดสระพัง	589458	1465111
76020202			2	หนองแหน	730	239	2		/				/				135	39			/						/	/	/			/			ร.ร.บ้านหนองแหน	589358	1465711
76020203			3	สระพัง	515	133	2		/				/				115	33			/						/	/	/			/			วัดสระพัง	589458	1464911
76020204			4	หนองส้ม	874	502	2		/				/				169	50			/						/	/	/			/			วัดหนองส้ม	589558	1466811
76020301		บางเค็ม	1	กล้วย	478	144	2	/	/			/					150	44		/							/		/			/			ร.ร.วัดโพธิ์	589558	1468911

ตารางที่ ง-3 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดเพชรบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)									ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่อง มือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																		
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องโทรมาตร	อปพร.	มัคคุเทศก์ท้องถิ่น	OTOS		E	N
76020302			2	บางเค็ม	1,042	335	2	/					/				112	33			/						/		/						ศาลาเกษตร	589959	1469111
76020303			3	หนองบัว	336	220	2		/			/					69	20			/								/						ที่เนินในหมู่บ้าน	591558	1468611
76020304			4	บางเค็ม	790		2		/					/			95	270			/						/		/						ศาลากลางบ้าน	590058	1469711
76020401		ทับคาง	1	ดอนทราย	542	168	2	/				/					230	68			/								/						ศาลาบ้านบน	589158	1460511
76020402			2	หนองแหน	594	206	2	/				/					129	36			/								/						วัดทับคาง	589858	1461111
76020403			3	ท่าหอย	495	190	2	/				/					155	45			/						/		/						วัดทับคาง	590358	1458611
76020404			4	บ้านทับคางบน	786	207	2	/				/					135	39			/								/						วัดทับคาง	589858	1459211
76020405			5	ทับคาง	596	178	2	/				/					155	45			/								/						ที่เนินในหมู่บ้าน	590358	1459011
76020504		หนองปลาไหล	4	คลองน้ำเชี่ยว	345	112	2	/				/					120	35			/			/		/			/			/		/	วัดบ้านไผ่	595858	1459111
76020505			5	ท่าเรือ	156	87	2	/				/					84	24			/					/			/			/		/	ที่เนินในหมู่บ้าน	593158	1459611
76020701		หนองชุมพล	1	วังกระล่อม	294	121	2		/				/				170	55			/			/			/		/			/			ร.ร.หนองประดู่	587458	1474311
76020703			3	หนองประดู่	378	136	2			/			/				180	60			/			/			/		/			/			ที่ราบเชิงเขาพุม่วง	586558	1471211
76020705			5	เนินรัก	344	130	2			/			/	/			130	50			/								/		/	/			ที่ราบเชิงเขาพุม่วง	581363	1473711
76020706			6	อู่ตะเภา	457	251	2			/				/			89	25			/								/			/			ถนนคัดคลอง	581781	1470993
76030103	หนองหญ้าปล้อง	หนองหญ้าปล้อง	3	หนองไผ่	1,036	248	2			/				/			146	43			/								/			/	/	/	ร.ร.หนองไผ่	581782	1470993
76030104			4	หนองหญ้าปล้อง	1,703	527	2			/				/			197	58			/								/			/	/	/	ร.ร.หนองหญ้าปล้อง	581783	1470993
76030109			9	โคกวัด	533	116	2	/				/					120	35			/								/			/	/	/	วัดหนองหญ้าปล้อง	575258	1453311
76030111			11	ห้วยสาริกา	399	88	2			/			/		/		160	45			/								/			/	/	/	ร.พ.หนองหญ้าปล้อง	576238	1451074
76030301		ยางน้ำกลัดใต้	1	ยางน้ำกลัดใต้	168	44	2			/			/	/	/		115	33			/								/				/		ร.ร.ยางน้ำกลัดใต้	577358	1442811
76030302			2	โป่งวิเชียร	465	106	2			/			/	/			85	26			/								/				/		ศาลากลางบ้าน	577858	1442511
76030203		ยางน้ำกลัดเหนือ	3	ลิ้นช้าง	281	55	2			/					/		46	12			/								/				/		วัดลิ้นช้าง	565758	1458111
76030205			5	น้ำพุร้อน	128	39	2			/					/		51	15			/								/				/		ศาลาประชาคม	565658	1453111
76030306			6	ห้วยรางโพธิ์	203	56	2			/					/		69	20			/								/			/	/		ศาลากลางบ้าน	569958	1448111
76030401		ท่าตะคร้อ	1	วังซอ	219	43	2			/			/	/			70	22			/			/			/		/			/		/	~~ถนนในหมู่บ้าน~~	~~578558~~	1448511
76030402			2	ท่าตะคร้อ	1,351	380	2			/			/	/			95	127			/								/	/		/		/	ร.ร.ท่าตะคร้อ	578958	1449811
76030405			5	ทุ่งเคล็ด	273	67	2			/			/	/			153	45			/			/			/		/	/		/		/	อาคารเอนก ประสงค์	578458	1444411
76040207	ชะอำ	บางเก่า	7	บางเกตุ	361	239	2	/				/					135	39										/	/			/			ร.ร.บ้านบางเกตุ	607658	1420710
76040208			8	ม่วง	364	87	2	/				/					130	87			/						/		/						ศาลากลางบ้าน	607618	1422895
76040301		นายาง	1	บ่อ	149	33	2	/				/					69	20			/						/	/	/			/			ร.ร.บ้านบ่อ	603858	1421810

ตารางที่ ง-3 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดเพชรบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)									ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่อง มือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																			
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องโทรเรน	อปพร.	มัลติมีเดียเตือนภัย	OTOS		E	N
76040303			3	นายาง	341	142	2	/				/					190	100		/								/	/	/			/			ร.ร.นายาง	603358	N 1424510
76040305			5	เนินทราย	832	215	2	/				/					65	201			/							/	/	/			/			ร.ร.เนินทราย	601158	1425510
76040306			6	โคกเศรษฐี	359	83	2	/				/					268	79			/							/	/	/			/			ร.ร.โคกเศรษฐี	604158	1420610
76040307			7	ดอน	526	104	2	/				/					295	109			/								/	/			/			ร.ร.บ้านดอน	604458	1421910
76040308			8	ไร่	352	102	2	/				/					280	98		/								/	/	/			/			ร.ร.บ้านไร่	599460	1424885
76040401		เขาใหญ่	1	ตลาดใหม่	445	95	2			/			/	/			445	95		/								/	/	/			/			ร.ร.นิคม	601258	1419810
76040402			2	เขาไม้นวล	743	288	2	/					/				290	88		/								/	/	/			/			ร.ร.นิคม	601458	1420210
76040403			3	หนองสะเดา	939	317	2	/					/				105	31										/	/	/	/		/			ร.ร.นิคม	602058	1418210
76040404			4	ห้วยหิน	718	172	2	/				/					170	50		/								/	/	/			/			ศาลากลางบ้าน	599918	1419195
76040405			5	ไร่เนิน	627	152	2	/				/					180	52			/							/	/	/			/			ศาลากลางบ้าน	599458	1420010
76040406			6	หนองจันทร์	851	259	2	/				/					200	59			/								/	/			/			ศาลากลางบ้าน	597535	1419570
76040408			9	หุบกระพง	1,545	380	2		/					/			280	80		/								/	/	/			/			ร.ร.หุบกระพง	597058	1412610
76040410			10	หุบกระพง	1,048	201	2		/					/			290	82		/								/	/	/			/			ร.ร.หุบกระพง	597558	1413110
7604010		หนองศาลา	1	หนองศาลา	515	132	2	/				/					70	32			/							/		/	/					วัดหนองศาลา	606118	1424995
7604010			2	หนองศาลา	536	131	2	/				/					72	131			/							/		/						ร.ร.วัดหนองศาลา	606618	1427395
7604010			4	เพชรบูรณ์	193	46	2	/				/					190	46			/									/						ร.ร.วัดหนองศาลา	607818	1426095
7604010			5	บ่อไร่	583	148	2	/				/					160	148			/									/						ร.ร.วัดหนองศาลา	608918	1428195
7604010			6	สถานี	213	64	2	/				/					169	64			/							/		/						ร.ร.วัดหนองศาลา	605395	1427115
76040601		ห้วยทรายเหนือ	1	ทุ่งจับญวน	390	95	2	/				/					130	40		/								/		/			/			อบต.ห้วยทรายเหนือ	588958	1403710
76040602			2	ทุ่งหลวง	399	100	2	/				/					110	35		/								/		/			/			อบต.ห้วยทรายเหนือ	591458	1403210
76040603			3	ทุ่งเคล็ด	557	131	2	/				/					290	80		/										/			/			อบต.ห้วยทรายเหนือ	586758	1405410
76040604			4	บ่อหลวง	469	121	2	/				/					71	21		/										/			/			อบต.ห้วยทรายเหนือ	586158	1403510
76040702		ไร่ใหม่พัฒนา	2	ไร่ใหม่พัฒนา	867	251	2			/		/		/			195	60		/								/		/	/		/			อบต.ไร่ใหม่พัฒนา	586758	1400510
76040703			3	รางจิก	612	185	2			/		/					250	76		/										/			/			สถานีอนามัยรางจิก	585558	1402210
76040704			4	หนองเขื่อน	806	223	2	/				/		/			160	50		/										/			/			ร.ร.บ้านหนองเขื่อน	588858	1401056
76040706			6	โป่งแย้	1,157	362	2			/		/					157	45		/								/		/			/			สถานีอนามัยไร่ใหม่พัฒนา	581751	1397754
76040801		สามพระยา	1	สามพระยา	561	122	2			/				/			292	86		/										/			/			อบต.สามพระยา	596358	1400910
76040802			2	ช้างแทงกระจาด	682	189	2	/				/		/			95	71			/							/		/			/			ร.ร.บ้านช้างแทงกระจาด	595158	1402610
76040803			3	ดอนมะกอก	689	239	2	/						/			189	60		/								/		/			/			ร.ร.ดอนมะกอก	594958	1400510

ตารางที่ ง-3 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดเพชรบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)									ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่อง มือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																				
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	อื่นๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่นๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องโทรเรน	อปพร.	มัลติมีเดียเตือนภัย	OTOS		E	N
76040804			4	หนองข้าวนก	688	233	2	/				/					79	21			/						/		/			/			อบต.สามพระยา	596458	1401510
76040805			5	หนองโสน	508	129	2	/				/					87	25		/								/				/			ร.ร.ดอนมะกอก	592921	1399377
76040806			6	อ่างหิน	610	179	2	/						/			109	35		/								/				/			ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย	597558	1406810
76040901		ดอนขุนห้วย	1	วังยาวสระพระ	523	101	2	/					/				150	50		/						/	/	/			/			ปั๊มศรีธนญชัย	600487	1423211
76040902			2	ร่องระกำ	690	102	2			/				/			145	45		/						/	/	/			/			วัดร่องระกำ	599987	1423111
76040903			3	หนองเผาถ่าน	1,216	307	2			/		/		/			110	30		/							/	/			/			ร.ร.หนองเผาถ่าน	597458	1422910
76040904			4	หัวเกาะ	346	84	2	/					/				290	80		/							/	/			/			ร.ร.หนองเผาถ่าน	596858	1424510
76040905			5	ดอนขุนห้วย	1,242	225	2			/		/		/			85	25		/							/	/			/			สถานีอนามัยดอนขุนห้วย	596658	1422610
76040906			6	ใหม่พัฒนา	564	105	2	/					/	/			199	90		/							/	/			/			ร.ร.บ้านรี่องระกำ	594158	1421010
76050101	ท่ายาง	ท่ายาง	1	ท่ายาง	6,190	1,238	2		/				/				480	150			/						/	/	/			/			วัดเขากะจิว	596858	1434311
76050102			2	หนองสัก	581	83	2		/				/				260	83			/							/	/			/			วัดท่ากระเทียม	597158	1434711
76050103			3	ท่ากระเทียม	1,525	305	2		/				/				199	70			/						/	/	/			/			วัดท่ากระเทียม	597558	1436111
76050104			4	ไสค้าน	332	83	2		/				/				220	80			/							/	/			/			วัดไสค้าน	598158	1436911
76050107			7	หนองบัวย	2,140	428	2	/				/					176	52		/							/	/	/			/			ถนนคันคลองชลประทาน	596958	1431610
76050201		ท่าคอย	1	ท่าต้นโพธิ์	1,165	228	2		/				/				96	28		/							/		/			/			วัดท่าขาม	594658	1429110
76050202			2	วัดชุมด่าน	944	241	2		/				/				195	57		/									/			/			วัดท่าขาม	593658	1430610
76050203			3	ท่าคอย	2,024	506	2		/				/				187	95		/							/		/			/			ถนนคันคลองชลประทาน	596058	1433960
76050301		ยางหย่อง	1	ยางหย่อง	684	161	2		/				/				190	61		/							/		/			/			ถนนคันคลองชลประทาน	596258	1435311
76050302			2	ท่าวาย	545	115	2		/								545	115		/							-		/			/			ถนนคันคลองชลประทาน	596158	1436711
76050303			3	ท่าโรงหีบ	531	131	2		/								195	90									/		/			/			ถนนคันคลองชลประทาน	597158	1437111
76050305			5	ท่าโล้	642	125	2		/								270	93		/							/		/			/			ถนนคันคลองชลประทาน	594958	1434911
76050601		ท่าไม้รวก	1	ท่าไม้รวก	650	129	2		/				/				70	89	/					/			/	/	/			/		/	วัดหนองเตียน	586358	1421710
76050602			2	หนองเตียน	1,503	296	2		/				/				195	59	/					/			/	/	/			/		/	วัดหนองเตียน	590658	1424710
76050603			3	ในคุ้ง	416	83	2	/	/			/					290	83	/								/	/	/			/		/	ศาลากลางบ้าน	592158	1426610
76050604			4	หนองชุมแสง	640	126	2	/				/					240	70	/								/	/	/			/		/	ปั๊มน้ำมัน	591458	1423310
76050609			9	ห้วยตะวาย	603	160	2		/					/			83	30	/								/	/	/			/		/	ถนนลาดยาง	586458	1416510
76050611			11	หนองชุมแสง	343	72	2		/			/	/				230	72	/								/	/	/			/		/	วัดศรีชุมแสง	586459	1416510
76050701		วังไคร้	1	แม่ประจันต์	408	80	2		/			/					190	52	/					/			/		/						วัดแม่ประจันต์	586460	1426989
76050702			2	ห้วยเสือ	517	130	2	/	/			/					130	42	/					/			/		/						ศาลากลางบ้าน	589358	1429110

ตารางที่ ง-3 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดเพชรบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)									ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่อง มือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																			
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	อื่นๆ			มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่นๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องโทรเรน	อบรม	มัลติมีเดียเตือนภัย	OTOS		E	N
76050706			6	แม่ประจันต์	623	122	2		/			/					68	22	/											/					วัดแม่ประจันต์	589658	1427910
76050708			8	ฝั่งท่า	208	51	2		/				/				145	51	/									/		/					วัดแม่ประจันต์	588858	1428810
76050709			9	แม่ประจันต์ล่าง	470	100	2		/	/				/			245	80	/					-						/					วัดแม่ประจันต์	590658	1427710
76051101		กลัดหลวง	1	สาระเห็ด	852	235	2		/			/	/				195	70			/							/	/	/		/		/	วัดสาระเห็ด	583858	1416310
76051105			5	โพรงเข้	690	192	2		/			/	/				170	60		/				/				/	/	/		/		/	วัดสาระเห็ด	575958	1416610
76051107			7	ท่ากระทุ่ม	240	63	2		/	/		/		/			183	54		/								/	/	/		/		/	ศาลากลางบ้าน	584258	1414510
76051109			9	วัดมะละกอ	364	82	2	/	/			/	/				287	82		/									/	/		/		/	ศาลากลางบ้าน	585458	1417010
76051110			10	วังข้าวสาร	464	98	2	/	/								175	45		/								/	/	/		/		/	ศาลากลางบ้าน	570283	1411110
76051301		เขากระปุก	1	หนองโรง	733	139	2			/				/			163	42	/					/				/	/	/		/		/	วัดหนองโรง	586158	1408810
76051302			2	หนองตาฉาว	648	124	2			/				/			86	24		/								/	/	/		/		/	ร.ร.หนองตาฉาว	584458	1405110
76051311			11	โป่งเกตุบน	489	110	2			/					/		136	38			/								/	/	/		/		/	ศาลากลางบ้าน	576458	1404610
76051313			13	เขาอ่างแก้ว	369	122	2			/					/		162	45			/								/	/	/	/	/		/	ร.ร.หนองชุมแสง	571700	1400800
76051308			8	หุบเฉลา	565	166	2			/					/		165	46			/								/	/	/	/	/		/	ศาลากลางบ้าน	570024	1400864
76051401		ท่าแลง	1	คอละออม	726	162	2	/	/					/	/		180	62	/					/				/		/		/			ศาลากลางบ้าน	592958	1428611
76051402			2	ท่าเหว	302	69	2		/						/		120	40	/					/				/		/		/			ถนนคันคลองชลประทาน	591958	1430310
76051403			3	บ่อตะกั่ว	404	108	2		/						/		404	108	/											/		/			ถนนคันคลองชลประทาน	592358	1431710
76051404			4	น้ำลัด	395	103	2		/						/		239	65	/											/	/	/			ถนนคันคลองชลประทาน	592458	1432811
76051406			6	ท่าแลง	577	147	2		/						/		198	53	/									/		/		/			ศูนย์แสดงสินค้า	588671	1432231
76051407			7	แม่เบี้อ	374	75	2				/		/		/		189	51	/											/		/			วัดเขาปากช่อง	592658	1434811
76051410			8	บ้านหนองน้ำถ่าย	350	70	2				/		/		/		100	30	-	/				/						/		/			ถนนคันคลองชลประทาน	588673	1432231
76060101	บ้านลาด	บ้านลาด	1	โพธิ์ใหญ่	748	170	2	/				/					176	45			/			/				/	/	/		/			ถนนคันคลองชลประทาน	601258	1444511
76060102			2	หาดทราย	384	84	2	/				/					210	65			/							/	/	/		/			วัดหาดทราย	600858	1444211
76060103			3	วัง	416	82	2	/				/					195	65		/	-								/	/		/			ศาลากลางบ้าน	600858	1443811
76060104			4	หัวเกาะ	128	39	2	/				/					135	38			/								/	/		/			สหกรณ์บ้านลาด	600939	1443167
76060507			7	วังขนาน	493	191	2		/				/				391	115			/								/	/		/			ศาลากลางบ้าน	599658	1442911
76060508			8	ในลุ่ม	432	89	2		/				/				180	50			/							/	/	/		/			ศาลากลางบ้าน	599027	1442648
76060202		บ้านหาด	2	ท่าช้าง	580	153	2	/				/					198	53			/							/		/					ร.ร.วัดกุ่ม	598458	1443611
76060204			4	ไร่หนอง	579	138	2	/				/					175	45			/									/					ศาลากลางบ้าน	598958	1446211
76060205			5	หนองแก้ว	453	124	2	/				/					189	52			/									/					ศาลากลางบ้าน	598358	1445911
76060401		ตำหรุ	1	ศาลาเขื่อน	588	148	2		/				/				190	52		/								/		/					ถนนคันคลองชลประทาน	598558	1441611

ตารางที่ ง-3 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดเพชรบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)									ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่อง มือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																				
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องโทรเรน	อปพร.	มัลติมีเดียเตือนภัย	OTOS		E	N
76060402			2	บ้านระหารน้อย	797	193	2		/				/				193	57	/											/					วัดตำหรุ	597958	1441811
76060403			3	ตำหรุใน	234	62	2		/				/				123	37		/							/		/					ถนนคันคลองชลประทาน	598258	1441111
76060404			4	ตำหรุ	364	89	2		/				/				192	57	/										/					ถนนคันคลองชลประทาน	597158	1440211
76060405			5	ระหารใหญ่	423	98	2		/				/				191	66		/				/			/		/					ถนนคันคลองชลประทาน	596758	1440911
76060406			6	บ้านท่ามะเกลือ	429	103	2		/				/				189	55	/								/		/					ถนนคันคลองชลประทาน	596958	1438511
76060501		สมอ พลือ	1	สมอพลือ	633	157	2		/				/				290	80		/									/					ถนนเพชรเกษม	602058	1444611
76060502			2	ท่าไชย	586	178	2		/				/				210	60			/								/					ถนนเพชรเกษม	602758	1445111
76060701		ท่าเสน	1	ไร่โพธิ์	306	74	2		/				/				135	44			/						/		/					ถนนคันคลองชลประทาน	599458	1441911
76060702			2	ท่าศาลา	426	111	2		/				/				160	50			/								/					ร.ร.ลาดศรีทธาธรรม	599458	1441511
76060703			3	ท่ามะพูด	303	78	2		/				/				195	62			/								/					ถนนคันคลองชลประทาน	600058	1442711
76060706			6	หาดทราย	396	88	2		/				/				189	60			/						/		/					ถนนคันคลองชลประทาน	601258	1444011
76061103		ลาดโพธิ์	3	ลาดโพธิ์	489	119	2	/				/					190	60			/								/					ร.ร.วัดวังบัว	607758	N 1445411
76061104			4	เหมืองหาม	312	87	2	/				/					261	87			/								/					ถนนเพชรเกษม	596758	1442711
76061701		ถ้ำรงค์	1	ขลุบ	587	136	2		/				/				180	60		/				/			/	/	/		/		/	ถนนเพชรเกษม	599058	1441311
76061702			2	ม่วงงาม	713	169	2		/				/				195	70		/				/			/	/	/		/		/	ถนนเพชรเกษม	597958	1440011
76061703			3	ถ้ำรงค์	650	160	2		/				/				159	90		/				/			/	/	/		/		/	ถนนเพชรเกษม	599458	1440411
76061805		ห้วยลึก	5	พุตูม	549	147	2			/				/			130	40		/				/			/			/	/			ร.ร.บ้านพุตูม	583158	1439311
76061806			6	หนองจิก	459	135	2			/				/			190	60		/								/		/	/			ร.ร.บ้านพุตูม	588058	1436911
76070104	บ้านแหลม	บ้านแหลม	4	บ้านใน	1,707	309	2	/					/				198	52	/								/	/			/		/	วัดไทรทอง	606158	1459811
76070105			5	ย่านซื่อ	2,749	305	2	/					/				160	54	/							/	/	/			/		/	วัดในกลาง	605258	1459811
76070109			9	ทุ่งนา	1,343	252	2	/					/				190	252	/								/	/			/		/	วัดไทรทอง	606558	1460211
76070801		บางครก	1	บ้านใหม่บน	755	164	2		/				/				250	100	/									/						วัดใหม่สุทธาวาส	603658	1456311
76070802			2	บ้านใหม่ล่าง	397	80	2		/				/				190	60		/									/					วัดใหม่สุทธาวาส	603658	1457311
76070803			3	บางลำพู	502	100	2		/				/				121	45		/							/		/					วัดบางลำภู	603658	1458811
76070804			4	ปากคลอง	1,270	293	2		/				/				180	50		/							/		/					วัดปากคลอง	603158	1458811
76070805			5	บ้านลัดล่าง	955	212	2		/				/				180	50		/							/		/					วัดเขาตะเครา	602658	N 1461311
76070806			6	กระทุ่มราย	565	107	2		/			/					300	100	/										/					วัดเฟื่อสุธรรม	599858	1461711
76070807			7	ทุ่งเฟื้อ	394	77	2		/			/					195	80	/								/		/					วัดเฟื่อสุธรรม	598858	1460111

ตารางที่ ง-3 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดเพชรบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)									ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่อง มือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																				
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องโทรเรน	อปพร.	มัลติมีเดียออนภัย	OTOS		E	N
76070808			8	นาป่า	287	65	2		/				/				95	30		/						/								วัดเขาตะเครา	603258	1461111
76070811			11	บางหอ	340	85	2		/			/					170	50		/						/			/		/			วัดบางหอ	599858	1460711
76070901		ท่าแร้ง	1	ดอนเทพศักดิ์	571	143	2	/				/					180	50	/							/			/		/	/		วัดไทรทอง	607158	1456811
76070902			2	คลองแหลม	502	88	2		/				/				195	70	/							/			/		/	/		มัสยิดคลองแหลม	606558	1456211
79070903			3	หัวกระทุ่ม	654	125	2		/				/				250	100	/										/		/	/		มัสยิดคลองแหลม	605458	1455111
79070904			4	ป่าขวาง	1,081	300	2		/			/	/				200	80		/									/		/	/		มัสยิดกลาง	604158	1454311
76070905			5	ท่าไทร	850	175	2		/				/				195	70		/						/			/		/	/		วัดบันไดทอง	603158	1453111
76071001		ท่าแร้งออก	1	เหมืองตลาดแก้ว	1,280	258	2		/				/				240	80	/										/			/	/	มัสยิดกรุงอิสลาม	603858	1452811
76071002			2	เหมืองไทร	892	174	2		/				/				190	50		/						/			/			/	/	มัสยิดตีตายัะ	605858	1454511
76071003			3	คลองมอญ	401	88	2	/				/					190	50		/									/			/	/	ร.ร.บ้านคลองมอญ	603161	1453111
76071004			4	เหมืองกลาง	390	130	2	/				/					180	60		/						/			/			/	/	ร.ร.บ้านคลองมอญ	612958	1448811
76080101	แก่งกระจาน	แก่งกระจาน	1	แก่งกระจาน	1,371	683	2						/				120	30			/								/	/		/	/		วัดแก่งกระจาน	570458	1426610
76080103			3	ถ้ำเสือ	470	548	2						/				130	35			/								/	/		/	/		วัดเขากลิ้ง	577958	1421110
76080106			6	แม่คะเมย	1,124	368	2				/			/	/		65	20		/									/	/			/	วัดแม่คะเมย	577959	1435810
76080107			7	หนองเกตุ	367	89	2				/				/		92	30		/									/	/			/	ศาลากลางบ้าน	571458	1427910
76080108			8	ท่าเรือ	560	148	2				/				/		120	40		/									/	/	/		/	ศาลากลางบ้าน	567958	1427010
76080109			9	น้ำทรัพย์	496	130	1							/			70	22			/								/	/	/	/	/	/	วัดแม่คะเมย	569158	1435110
76080110			10	พุเข็ม	348	106	2				/				/		65	20			/								/	/			/		ศาลากลางบ้าน	563658	1428310
76080201		สองพี่น้อง	1	สองพี่น้อง	671	192	2							/			86	35			/									/	/		/		วัดสองพี่น้อง	573358	1422810
76080203			3	ท่าลิงลม	766	134	2				/				/		185	60			/									/			/		ศาลากลางบ้าน	560858	1425110
76080203			4	ห้วยปลาดุก	669	196	2							/			178	55			/	-								/			/		ค่ายฝึกรบพิเศษที่1 แก่งฯ	571525	1418110
76080206			5	โป่งอิฐ	170	49	2				/				/		170	49			/									/	/		/		ศาลากลางบ้าน	569158	1419810
76080301		วังจันทร์	1	บ้านซ่อง	1,045	286	2						/				90	35			/									/			/		วัดวังจันทร์	583158	1431610
76080302			2	หนองมะกอก	1,011	243	2						/				89	30			/									/			/		วัดหนองมะกอก	583658	1432110
76080304			4	โปร่งตาเพชร	246	75	1						/				60	20			/									/			/		วัดวังจันทร์	581958	1433111
76080401		ป่าเด็ง	1	ป่าเด็ง	361	204	2							/			204	60			/			/			/			/	/		/	/	ร.ร.ห้วยโสก	558465	1392357
76080402			2	ร่วมใจพัฒนา	678	269	2				/				/		250	70			/			/			/			/			/		วัดห้วยโสก	556765	1393257
76080403			3	ป่าแดง	645	200	2				/				/		230	70			/		/				/			/	/	/	/		วัดห้วยโสก	557765	1393057
76080404			4	เสาร์ห้า	436	117	1					/			/		250	75			/						/			/	/	/	/		วัดห้วยโสก	557465	1391257
76080405			5	สวนใหญ่พัฒนา	286	114	1						/		/		230	65			/						/			/			/		วัดป่าเด็ง	557265	1394757

ตารางที่ ง-3 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดเพชรบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)									ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่อง มือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนเรายุรา (หลัง)	ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																	
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำเซาะตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ			มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไซเรน	อปพร.	มัลติมีเดียเตือนภัย	OTOS		E	N
76080406			6	ป่าเด็งใต้	479	144	3				/				/		280	90		/				/			/		/	/		/	/	/	วัดห้วยโสก	559058	1393810
76080407			7	ห้วยสัตว์ใหญ่	232	78	3				/		/		/		128	55		/			/				/		/	/		/	/	/	วัดห้วยโสก	557358	1397710
76080408			8	เขาแหลม	429	163	2					/			/		240	75		/				/			/		/			/		/	ศาลากลางบ้าน	562158	1399810
76080501		พุสวรรค์	1	มะขามโพรง	977	624	2			/			/				119	35		/							/		/			/			วัดห้วยกวางจริง	557362	1397710
76080505			5	นากรวย	289	82	2			/			/				105	28		/							/		/	/		/			ร.ร.ห้วยกวางจริง	578758	1435119
76080506			6	ในคลอง	235	65	2			/			/				68	20		/							/		/			/			ร.ร.ห้วยกวางจริง	578658	1437111
76080601		ห้วยแม่เพรียง	1	บางกลอย	284	50	3			/				/			284	50		/				/			/		/	/	/	/	/	/	ร.ร.ตชด.บางกรวย-โป่งลึก	541258	1434910
76080602			2	โป่งลึก	171	42	3				/			/			204	60		/			/				/		/	/		/		/	ร.ร.ตชด.บางกรวย-โป่งลึก	534458	1435110
76080603			3	พุไทร	393	193	3				/				/		316	93			/								/	/	/	/		/	ศาลากลางบ้าน	556958	1422710
76080604			4	หนองน้ำดำ	676	186	3				/				/		204	60		/				/			/		/			/		/	อาคารเอนก ประสงค์	561158	1414410
76080605			5	ด่านโง่	519	171	2				/				/		95	30		/							/		/	/		/		/	ศาลากลางบ้าน	560858	1416810
76080606			6	ห้วยไผ่	734	246	2				/				/		205	55		/				/			/		/	/		/	/	/	ที่สาธารณในตำบล	563758	1410610

หมายเหตุ :

(1) ระดับความรุนแ รง 1 = ความเสี่ยงต่ำ 2 = ความเสี่ยงปานกลาง 3 = ความเสี่ยงสูง

(2) เครื่องมือกู้ภัย (9) อื่นๆ หมายถึง รถกู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว

ตารางที่ ง-4 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดราชบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)						ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																	
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกระทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำเอ่อล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	อื่นๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่นๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไซเรน	อปพร.	มิสเตอร์เตือนภัย	OTOS		E	N
70080101	ปากท่อ	ทุ่งหลวง	1	หนองไร่	1,029	239	3			/		/		/				1,029	239			/					/						/		/	ร.ร.วัดสนาม	584158	1485611
70080102			2	หนองข่อย	795	180	3			/		/		/				795	180			/					/						/		/	ร.ร.ชุมชนวัดทุ่งหลวง	578758	1485511
70080103			3	ทุ่งหลวง	928	223	3			/		/		/				928	223			/					/			/			/		/	วัดเกตุปัญญา	577858	1484911
70080104			4	พุคาย	1,094	245	3			/		/		/				1,094	245			/					/			/			/		/	ร.ร.วัดสันติการาม	574658	1483811
70080105			5	หนองโสน	701	149	3			/				/				701	149			/					/			/			/		/	ศาลาประชาคมหนองโสน	583958	1485011
70080106			6	หนองไผ่	369	94	3			/		/		/				369	94			/					/			/			/		/	ร.ร.บ้านหนองไผ่	575858	1482511
70080107			7	หนองน้ำใส	888	213	3			/				/				888	213			/					/			/			/		/	ร.ร.บ้านหนองน้ำใส	579958	1481211
70080108			8	เขาพระเอก	943	212	3			/				/				943	212			/					/			/			/		/	ร.ร.เขาพระเอก	578658	1486311
70080109			9	หนองกอก	671	153	3			/				/				671	153			/					/			/			/		/	ศาลาเอนกประสงค์หนองกอก	581858	1484611
70080110			10	หนองตาจอน	595	129	3			/		/		/				595	129			/					/			/			/		/	ศาลาเอนกประสงค์หนองตาจอน	573858	1485511
70080111			11	หนองวัวดำ	814	179	3			/			/	/	/			814	179			/					/			/			/		/	ร.ร.บ้านหนองวัวดำ	570858	1482311
70080112			12	พุยาง	374	83	3			/	/			/	/			374	83			/					/			/			/		/	ศาลาเอนกประสงค์พุยาง	569958	1481911
70080113			13	เขากลอย	470	56	3			/				/				470	56			/					/			/			/		/	ศาลาเอนกประสงค์เขากลอย		
70080114			14	หนองเด่น	524	110	3			/				/				524	110			/					/			/			/		/	วิทยาลัยการอาชีพปากท่อ		
70080115			15	เหล่ามะละกอ	737	162	3			/				/				737	162			/					/			/			/		/	ร.ร.วัดสันติการาม		
70080116			16	เนิน	118	453	3			/				/				118	453			/					/			/			/		/	ศาลาเอนกประสงค์บ้านเนิน		
70080202		วังมะนาว	2	ห้วยโรง	476	136	3			/		/						476	136			/					/			/			/			วัดวังมะนาว	591671	1474274
70080203			3	วังมะนาว	118	36	3			/			/	/				118	36			/					/			/			/			วัดวังมะนาว	590258	1474811
70080204			4	ไร่กงสี	766	204	3			/			/	/				766	204			/					/			/			/			วัดวังมะนาว	587558	1475511

ตารางที่ ง-4 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดราชบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)						ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																			ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																	
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำเอ่อล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	อื่นๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่นๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไซเรน	อปพร.	มิสเตอร์เตือนภัย	OTOS		E	N
70080206			6	ห้วยน้อย	504	117	3			/			/	/				504	117			/					/						/			วัดวังมะนาว	584275	1474674
70080207			7	มณีลอย	792	207	3			/			/	/				792	207			/					/				/		/			วัดวังมะนาว	582758	1475311
70080301		ดอนทราย	1	ดอนทราย	567	160	3			/			/	/				567	160			/					/						/			อบต.ดอนทราย	588358	1479211
70080302			2	ไพรสะเดา	1,194	293	3			/		/						1,194	293			/					/						/			วัดดอนทราย	583158	1477911
70080303			3	หนองบัวหิ่ง	1,059	272	3			/		/						1,059	272			/					/						/			อบต.ดอนทราย	586458	1476711
70080304			4	หนองจอก	840	212	3			/			/					840	212			/					/						/			อบต.ดอนทราย	587126	1476876
70080305			5	เขาถ่าน	679	181	3			/				/				679	181			/					/						/			อบต.ดอนทราย	578758	1478311
70080306			6	เขาอีสำ	290	70	3			/			/					290	70			/					/						/			อบต.ดอนทราย	580858	1480211
70080307			7	รางโบสถ์	405	104	3			/			/					405	104			/					/						/			อบต.ดอนทราย	581558	1479111
70080308			8	หนองระกำ	495	131	3			/			/					495	131			/					/						/			อบต.ดอนทราย	586458	1479711
70080309			9	เขาถ้ำ	418	100	3			/			/					418	100			/					/						/			อบต.ดอนทราย	587258	1478311
70080401		หนองกระทุ่ม	1	ใต้วัด	423	105	3			/			/					423	105			/					/						/			อบต.หนองกระทุ่ม	586358	1481711
70080402			2	หนองกระทุ่ม	663	160	3			/			/					663	160			/					/						/			อบต.หนองกระทุ่ม	584158	1480611
70080403			3	หนองง้าว	526	126	3			/			/					526	126			/					/						/			อบต.หนองกระทุ่ม	584658	1483811
70080404			4	ข้างวัด	312	76	3			/			/					312	76			/					/						/			อบต.หนองกระทุ่ม	585958	1483611
70080405			5	ป่าขุย	837	205	3			/			/					837	205			/					/						/			อบต.หนองกระทุ่ม	585958	1483511
70080406			6	เขาดิน	637	168	3			/			/					637	168			/					/						/			อบต.หนองกระทุ่ม	582758	1481511
70080407			7	ตีนเนิน	743	169	3			/			/					743	169			/					/						/			อบต.หนองกระทุ่ม	582470	1482442
70080408			8	เขาช้าง	520	134	3			/			/					520	134			/					/						/			อบต.หนองกระทุ่ม		

ตารางที่ ง-4 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดราชบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)						ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																		ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																	
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกะทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำเอ่อล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	อื่นๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่นๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไซเรน	อปพร.	มิสเตอร์เตือนภัย	OTOS		E	N
70080501		ปากท่อ	1	ตลาดปากท่อ	1,572	524	3			/		/	/				1,572	524			/					/						/		/	อบต.ปากท่อ	591558	1479111
70080502			2	โคกพระ	524	146	3			/		/	/				524	146			/					/						/		/	อบต.ปากท่อ	590758	1480111
70080503			3	โพธิ์เกี้ยว	269	66	3			/		/	/				269	66			/					/						/		/	อบต.ปากท่อ	591358	1479611
70080504			4	หนองสรวง	448	114	3			/		/	/				448	114			/					/						/		/	อบต.ปากท่อ	591458	1480811
70080505			5	ดงตาล	453	169	3			/		/	/				453	169			/					/						/		/	อบต.ปากท่อ	590658	1478111
70080506			6	บ้านไร่	335	82	3			/		/	/				335	82			/					/						/		/	อบต.ปากท่อ	590258	1480911
70080507			7	ตาดง	218	53	3			/		/	/				218	53			/					/						/		/	อบต.ปากท่อ	592158	1479111
70080508			8	ดอนม่วง	584	179	3			/		/	/				584	179			/					/						/		/	อบต.ปากท่อ	590858	1478711
70080801		อ่างหิน	1	ห้วยน้อย	350	102	3			/		/	/	/			350	102			/					/				/		/			อบต.อ่างหิน	572958	1487911
70080802			2	หนองโก	464	142	3			/		/	/	/			464	142			/					/				/		/			อบต.อ่างหิน	573858	1489611
70080803			3	บ้านโป่ง	304	103	3			/				/			304	103			/					/				/		/			อบต.อ่างหิน	572958	1486811
70080804			4	นาคอก	541	153	3			/		/	/	/			541	153			/					/				/		/			อบต.อ่างหิน	574058	1491611
70080805			5	อ่างหิน	707	194	3			/		/	/	/			707	194			/					/				/		/			อบต.อ่างหิน	573158	1491911
70080806			6	หนองปากทาง	361	101	3			/		/	/	/			361	101			/					/				/		/			อบต.อ่างหิน	574758	1490211
70080807			7	โป่งเก้ง	318	92	3			/		/	/	/			318	92			/					/				/		/			อบต.อ่างหิน		
70081001		ยางหัก	1	วังปลาซ่อน	460	154	3			/	/			/			460	154			/					/				/		/			อบต.ยางหัก	569106	1473533
70081002			2	ตากแดด	310	151	3			/	/			/			310	151			/					/				/		/			อบต.ยางหัก	586158	1463311
70081003			3	ท่ายาง	345	204	3			/	/			/			345	204			/					/				/		/			อบต.ยางหัก	564358	1466711
70081004			4	หินสี	443	130	3			/	/			/			443	130			/					/				/		/			อบต.ยางหัก	560158	1472811

ตารางที่ ง-4 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดราชบุรี

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)						ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																		ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ)																	
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกระทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำเอ่อล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	อื่นๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องไฟเรน	อปพร.	มัสเตอร์เตือนภัย	OTOS		E	N
70081005			5	ไทยประจัน	387	125	3			/	/			/			387	125			/					/				/			/			อบต.ยางหัก	560558	1468111
70081006			6	ยางคู่	359	117	3			/	/			/			359	117			/					/				/			/			อบต.ยางหัก	570958	1466811
70081007			7	ห้วยศาลา	528	176	3			/	/			/			528	176			/					/				/			/			อบต.ยางหัก	569006	1471823
70081008			8	ลานคา	331	107	3			/	/			/			331	107			/					/				/			/			อบต.ยางหัก	563058	1476511
70081101		วันดาว	1	ทำเนียบ	97	323	3			/		/	/				97	323			/					/							/			วัดวันดาว	593258	1477811
70081102			2	หนองเสือ	44	180	3			/		/	/				44	180			/					/							/			วัดวันดาว	592558	1475711
70081103			3	หนองกระเฉด	121	32	3			/		/	/				121	32			/					/							/			วัดวันดาว	592458	1476911
70081201		ห้วยยางโทน	1	หัวเขาจีน	401	108	3			/				/	/		401	108			/					/							/			อบต.ห้วยยางโทน	578966	1474047
70081202			2	ห้วยยางโทน	460	115	3			/				/			460	115			/					/							/			อบต.ห้วยยางโทน	578658	1476711
70081203			3	หนองลังกา	934	239	3			/	/			/	/		934	239			/					/							/			อบต.ห้วยยางโทน	576658	1473811
70081204			4	พุเกตุ	679	176	3			/				/			679	176			/					/							/			อบต.ห้วยยางโทน	575558	1478111
70081205			5	พุมะเดื่อ	376	121	3			/		/		/			376	121			/					/							/			อบต.ห้วยยางโทน	576958	1476711
70100204	อ.บ้านคา	บ้านบึง	4	พุน้ำร้อน	581	136	3	/	/	/				/			581	136			/	/				/			/	/		/		/	ร.ร.สโมสรโรตารี่	547358	1470911

หมายเหตุ :

(1) ระดับความรุนแ รง 1 = ความเสี่ยงต่ำ 2 = ความเสี่ยงปานกลาง 3 = ความเสี่ยงสูง

(2) เครื่องมือกู้ภัย (9) อื่นๆ หมายถึง รถกู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว

ตารางที่ ง-5 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดสมุทรสงคราม

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)							ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
																		ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ท่าน																			
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกระทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำล้นตลิ่ง	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้	มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องโทรมาร	อปพร.	มิสเตอร์เตือนภัย	OTOS		E	N
75010901	เมือง	คลองโคน	1	บ้านคลองคต	403	114	3		/				/				403	114	/					/			/	/		/		/			วัดคลองโคน	604758	1475611
75010902			2	บ้านคลองโคน	822	188	3		/				/				822	188	/					/			/	/		/		/			วัดคลองโคน	604558	1474511
75010903			3	บ้านคลองโคน	568	124	3		/				/				568	124	/					/			/	/		/		/			วัดคลองโคน	603958	1474111
75010904			4	บ้านแพรกทะเล	530	135	3		/				/				530	135	/					/			/	/		/		/			วัดธรรมประสิทธิ์	603358	1473011
75010905			5	บ้านคลองข่อง	912	213	3		/				/				912	213	/					/			/	/		/		/			วัดธรรมประสิทธิ์	602158	1472211
75010906			6	ประชาชมชื่น	475	135	2		/				/				475	135		/				/			/	/		/		/			วัดธรรมประสิทธิ์	601858	1476111
75030401	อัมพวา	วัดประดู่	1	บ้านวัดประดู่	435	134	2	/				/					435	134		/				/			/	/		/		/		/	วัดแก้วเจริญ	599058	1476811
75030402			2	บ้านบางกระรี้	769	201	2	/				/					769	201		/				/			/	/		/		/		/	วัดประดู่	596558	1485711
75030403			3	บ้านคลองประดู่	170	41	2	/				/					170	41		/				/			/	/		/		/		/	ศูนย์ อสม.หมู่ที่ 4	596258	1484411
75030404			4	บ้านตอนบุก	651	149	2	/				/					651	149		/				/			/	/		/		/		/	ศูนย์ อสม.หมู่ที่ 5	595758	1483311
75030405			5	บ้านต้นมูก	732	169	2	/				/					732	169		/				/			/	/		/		/		/	ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5	596458	1482311
75030406			6	บ้านศาลาแดง	541	121	2	/				/					541	121		/				/			/	/		/		/		/	ที่ทำการ อบต.วัดประดู่	596358	1480911
75030407			7	บ้านคลองขุด	268	70	2	/				/					268	70		/				/			/	/		/		/		/	ที่ทำการ อบต.วัดประดู่	594358	1480511
75030408			8	บ้านสี่แยก	1,587	333	2	/				/					1,587	333		/				/			/	/		/		/		/	บริเวณบ้านกำนันหมู่ที่ 8	594758	1479811
75030409			9	บ้านคลองสัมโชติ	449	112	2	/				/					449	112		/				/			/	/		/		/		/	วัดช่องลม	595558	1479511
75030410			10	บ้านทำเนียบ	293	76	2	/				/					293	76		/				/			/	/		/		/		/	วัดช่องลม	594758	1478811
75030801		ปลายโพงพาง	1	บ้านปากวน	778	182	2	/	/			/	/				778	182		/				/			/	/		/		/			ร.ร.วัดประชาโฆสิทธิตาราม	600125	1481608
75030802			2	บ้านวัดประชา	1,101	233	2	/	/			/	/				1,101	233		/				/			/	/		/		/			ร.ร.วัดประชาโฆสิทธิตาราม	602158	1480711
75030803			3	บ้านลัดตาช่วย	757	167	2	/	/			/	/				757	167		/				/			/	/		/		/			ที่ทำการ อบต.ปลายโพงพาง	601958	1479811
75030804			4	บ้านอมรวดี	1,834	359	2	/	/			/	/				1,834	359		/				/			/	/		/		/			ร.ร.วัดอมรวดี	599414	1480992
75030805			5	บ้านคลองขุดเล็ก	676	138	2	/	/			/	/				676	138		/				/			/	/		/		/			มัสยิดดำรงค์อิสราม	600258	1478411
75030806			6	บ้านหน้าวัดนางพิมพ์	478	100	2	/	/			/	/				478	100		/				/			/	/		/		/			ร.ร.วัดนางพิมพ์	601558	1480511
75030807			7	บ้านโคกเกตุ	1,564	328	2	/	/			/	/				1,564	328		/				/			/	/		/		/			วัดโคกเกตุ	602294	1481444
75030808			8	บ้านวัดสี่แยก	603	137	2	/	/			/	/				603	137		/				/			/	/		/		/			ร.ร.วัดสี่แยก	597216	1478847
75030809			9	บ้านคลองแขก	640	132	2	/	/			/	/				640	132		/				/			/	/		/		/			มัสยิดดำรงค์อิสราม	597058	1479211
75031001		แพรกหนามแดง	1	บ้านคลองขุดเล็ก	925	195	3	/				/					925	195	/					/			/	/		/		/			ที่ว่าการอำเภออัมพวา	600258	1478411

ตารางที่ ง-5 บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย จังหวัดสมุทรสงคราม

รหัสจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน (1)	พื้นที่เสี่ยงภัย (2)				จำนวนประชากร/ครัวเรือนของหมู่บ้าน (3)		(4)	ลักษณะที่ตั้ง (5)				ลักษณะของภัย (6)					ความเสียหายที่อาจได้รับ (7)									ระยะเวลาที่หมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหาอุทกภัย/น้ำท่วมขัง (8)			เครื่องมือในการกู้ภัย (9)		ระบบเตือนภัย (10)		การฝึกอบรม (11)			พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร (12)	พิกัดระวางแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร มาตรส่วน 1:50000 (13)	
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	ครัวเรือน (หลัง)	ระดับความรุนแรงของพื้นที่เสี่ยง	ที่ลุ่มแอ่งกระทะ	ที่ลุ่มริมลำน้ำ	ที่ราบติดเชิงเขา	ที่เนินเขา/ภูเขา	น้ำท่วมขัง	น้ำลัดเลาะ	น้ำป่าไหลหลาก	ดิน/โคลนถล่ม	ภัยอื่น ๆ	จำนวนประชากร (คน)	บ้านเรือนราษฎร (หลัง)	ด้านการเกษตร (เกษตร/ปศุสัตว์/ประมง)			โครงสร้างพื้นฐาน (ถนน/สะพาน/อ่างเก็บน้ำ,ฝาย,ทำนบ			มากกว่า 7 วัน	4 - 7 วัน	น้อยกว่า 4 วัน	เรือ	อื่น ๆ	เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน	เครื่องโทรมาตร	อปพร.	มิสเตอร์เตือนภัย	OTOS		E	N
																		มากกว่า1,000 ไร่	500 - 1,000 ไร่	น้อยกว่า 500 ไร่	ไม่สามารถใช้การได้	ใช้การได้แต่ต้องซ่อมแซม	ชำรุดแต่ยังใช้การได้												
75031002			2	บ้านคลองสะพานหัน	568	133	3	/				/					568	133	/					/			/	/		/		/			ลานหน้าวัดภุมรินทร์	596791	1479079
75031003			3	บ้านรั้ว	533	115	3	/				/					533	115	/					/			/	/		/		/			ลานหน้าวัดภุมรินทร์	596558	1476811
75031004			4	บ้านแพรกหนามแดง	729	199	3	/				/					729	199	/					/			/	/		/		/			วัดนางสีใหญ่	594158	1477211
75031005			5	บ้านคลองสมบูรณ์	486	106	3	/				/					486	106	/					/			/	/		/		/			วัดนางสีใหญ่	594158	1474111
75031006			6	บ้านคลองผีหลอก	626	177	3	/				/					626	177	/					/			/	/		/		/			วัดนางสีใหญ่	596858	1474711
75031101		ยี่สาร	1	บ้านเขายี่สาร	875	195	3	/	/			/	/				875	195	/					/			/	/		/		/			วัดเขายี่สาร	595058	1475811
75031102			2	บ้านคลองบ้านนอก	428	91	3	/	/			/	/				428	91	/					/			/	/		/		/			วัดเขายี่สาร	597658	1470811
75031103			3	บ้านต้นลำแพน	584	154	3	/	/			/	/				584	154	/					/			/	/		/		/			ร.ร.ต้นลำแพน	599168	1469050
75031104			4	บ้านดอกจั่น	511	109	3	/	/			/	/				511	109	/					/			/	/		/		/			วัดเขายี่สาร	595658	1467411
75031105			5	บ้านคลองขุดเล็ก	806	167	3	/	/			/	/				806	167	/					/			/	/		/		/			วัดเขายี่สาร	600758	1475811

หมายเหตุ :

(1) ระดับความรุนแ รง 1 = ความเสี่ยงต่ำ 2 = ความเสี่ยงปานกลาง 3 = ความเสี่ยงสูง

(2) เครื่องมือกู้ภัย (9) อื่นๆ หมายถึง รถกู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว

ภาคผนวก จ

แผนการจัดการระบายน้ำเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม

ภาคผนวก จ
แผนการจัดการระบายน้ำเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม

แผนการจัดการระบายน้ำเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม ได้แก่ การกำหนดการระบายน้ำท่วมตามทิศทางที่เหมาะสมกับขีดความสามารถในการระบายน้ำของลำน้ำ ร่วมกับข้อมูลระยะเวลาการเดินทางของน้ำท่วม พื้นที่ชะลอน้ำท่วม และพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมของลุ่มน้ำ โดยพิจารณาสถานการณ์ ประกอบด้วย

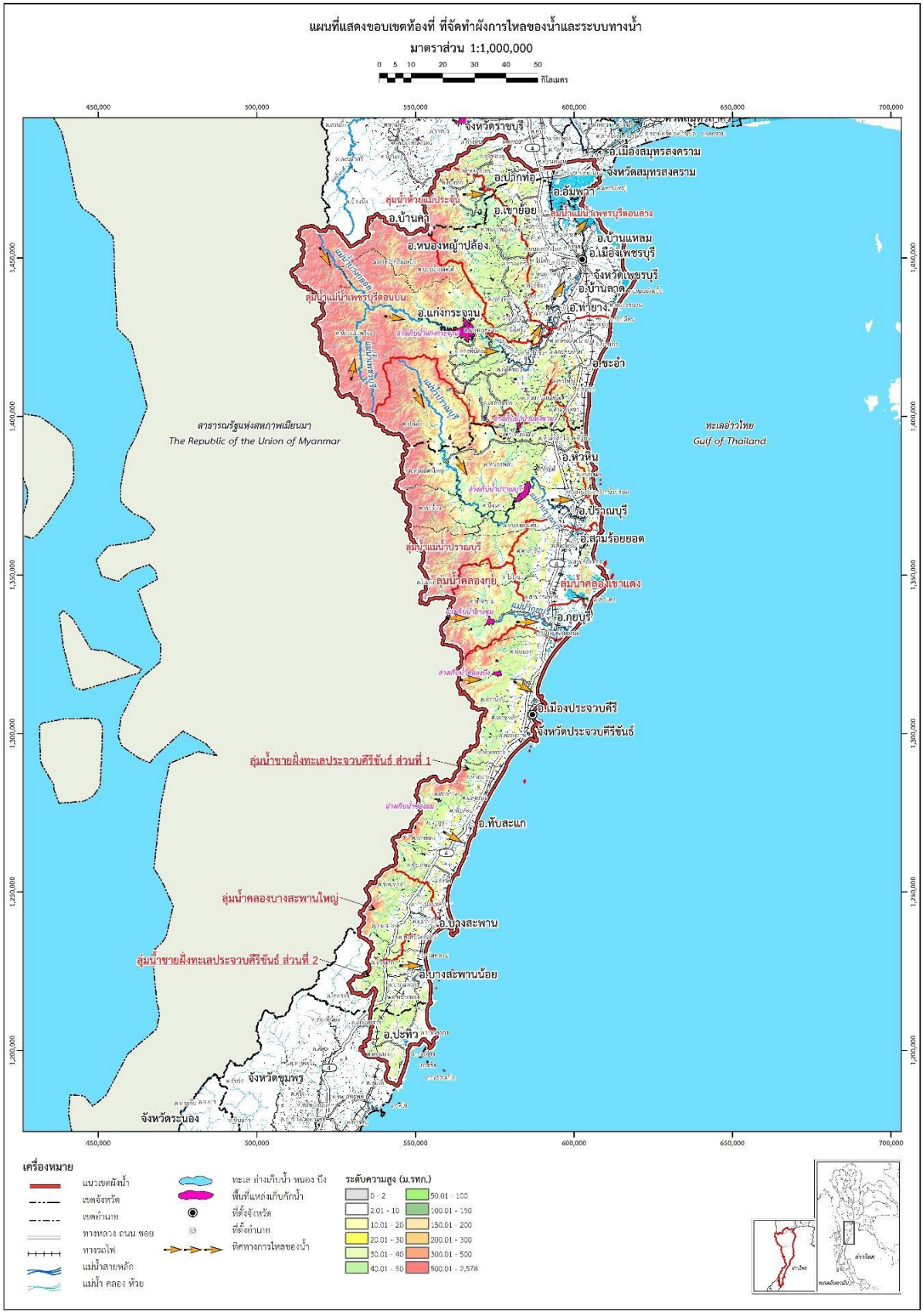
- ผังน้ำ ระยะเวลาการเดินทางของน้ำและเกณฑ์การพิจารณาสถานการณ์น้ำ เกณฑ์การเตือนภัยน้ำท่วมที่จะใช้ในการพิจารณาระดับภัย เพื่อใช้ในระบบพยากรณ์ เตือนภัย หรือใช้โดยบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- พื้นที่รับผลกระทบตามเกณฑ์พิจารณาสถานการณ์น้ำในหัวข้อที่ผ่านมา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ประกอบการดำเนินการช่วยเหลือบรรเทาและแจ้งเตือนประชาชน
- เกณฑ์การบริหารจัดการองค์ประกอบ เช่น อ่างเก็บน้ำ ประตูระบายน้ำ โดยหน่วยงานต้องมีแนวทางให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

จ.1 เส้นทางการไหลของน้ำเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม

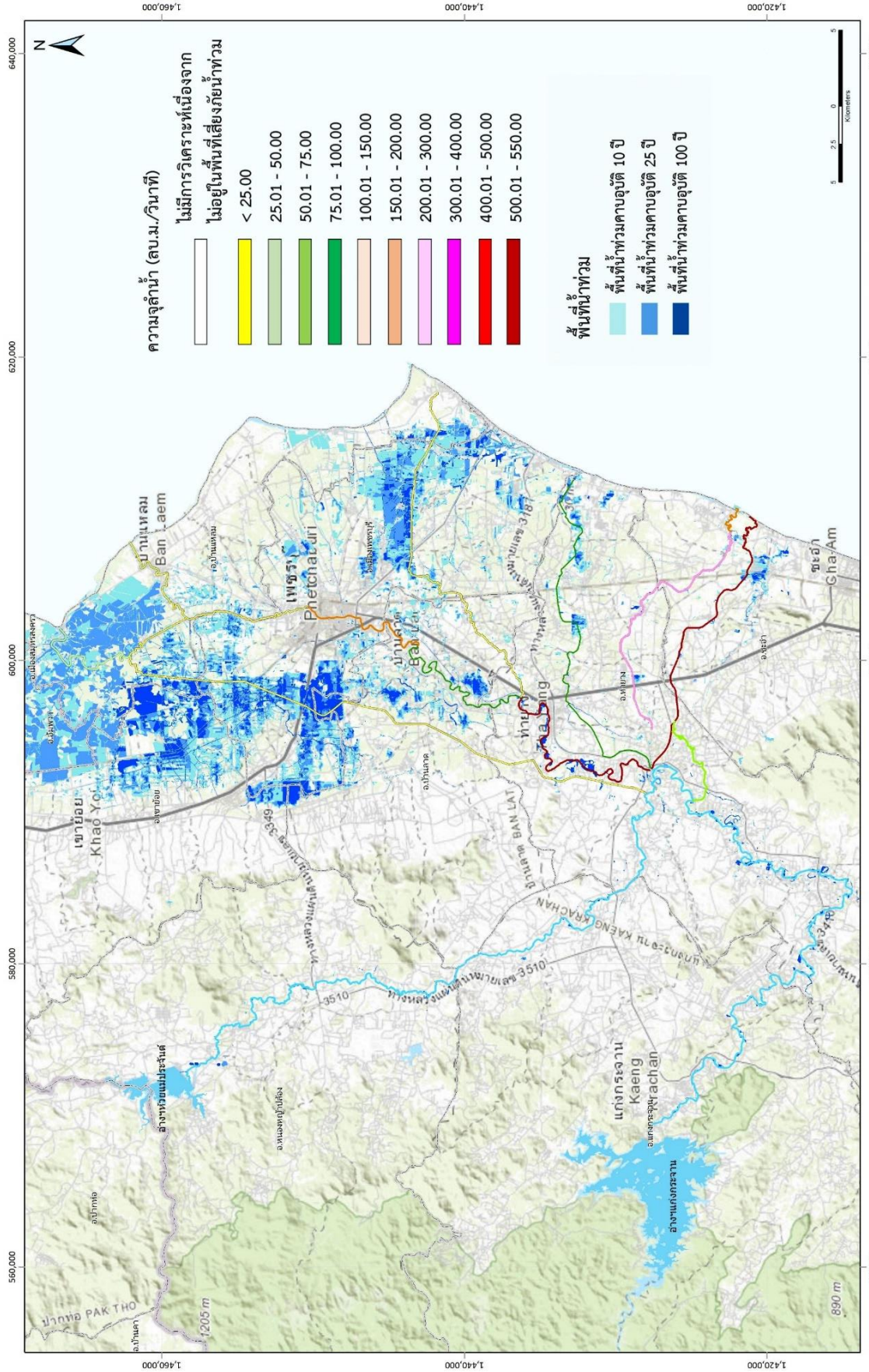
ข้อมูลระบบทางน้ำ ข้อมูลประกอบที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วม เช่น ความจุลำน้ำ พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม พื้นที่ทางน้ำหลาก พื้นที่น้ำนอง และพื้นที่ลุ่มต่ำ ตาม**รูปที่ จ.1-1** ถึง **รูปที่ จ.1-4** โดยข้อมูลส่วนนี้จะใช้ประกอบการพิจารณาเกณฑ์ต่างๆ รวมทั้งพื้นที่รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วมตามหัวข้อย่อยอื่น ๆ

จ.2 ระยะเวลาการเดินทางของน้ำ

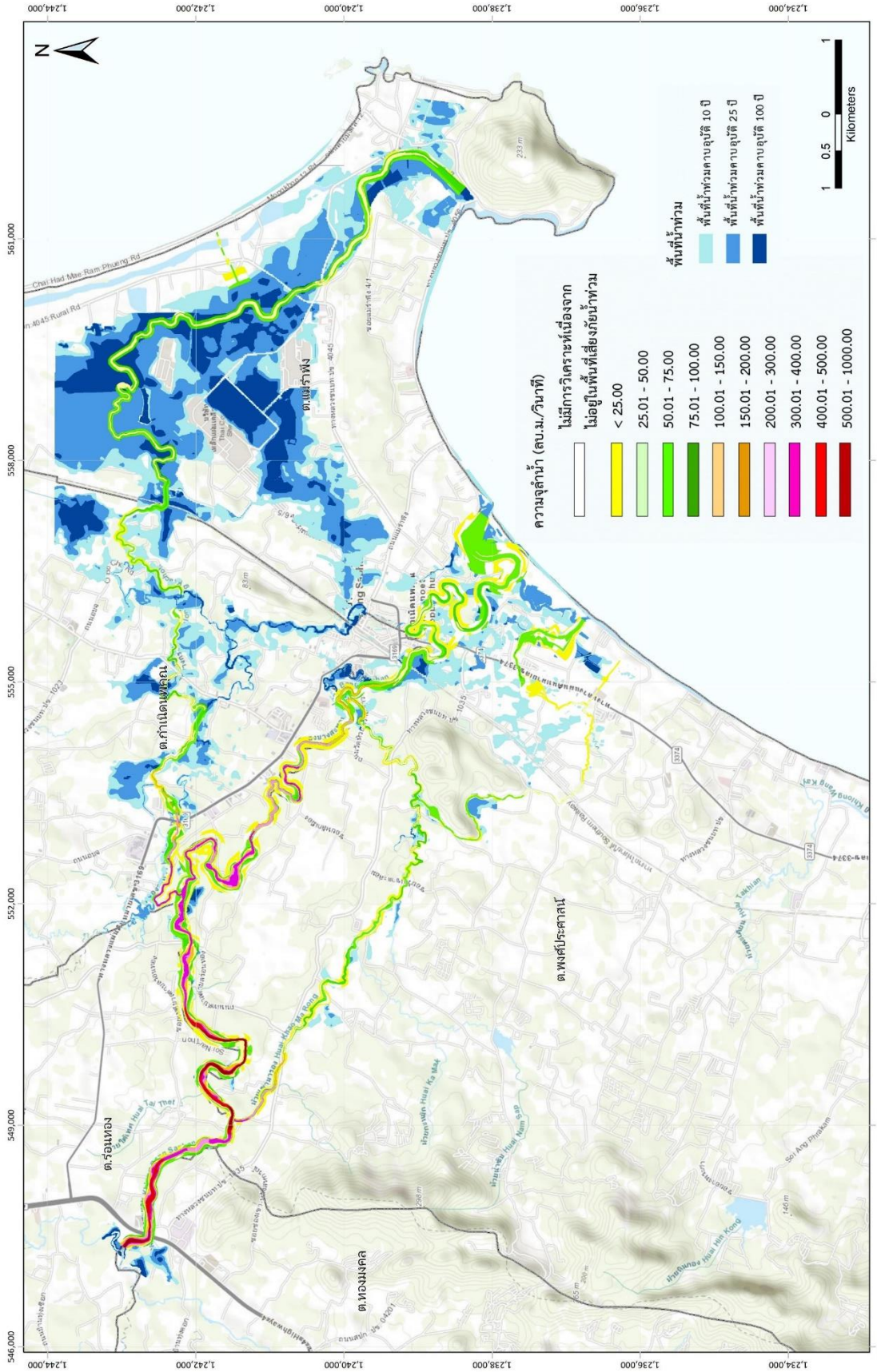
การวิเคราะห์ระยะเวลาในการเดินทางของน้ำในลำน้ำ จะใช้เพื่อประกอบการพิจารณาเตือนภัยน้ำหลากของโครงการจากข้อมูลตรวจวัดโดยตรง รวมถึงจากผลคาดการณ์ปริมาณน้ำล่วงหน้าแบบ manual ในกรณีไม่ได้มีการวิเคราะห์สถานการณ์น้ำโดยใช้แบบจำลองคณิตศาสตร์ ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์สภาพการไหลในลำน้ำแม่น้ำเพชรบุรี และ แม่น้ำในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แสดงได้ดัง**รูปที่ จ.2-1 รูปที่ จ.2-2**

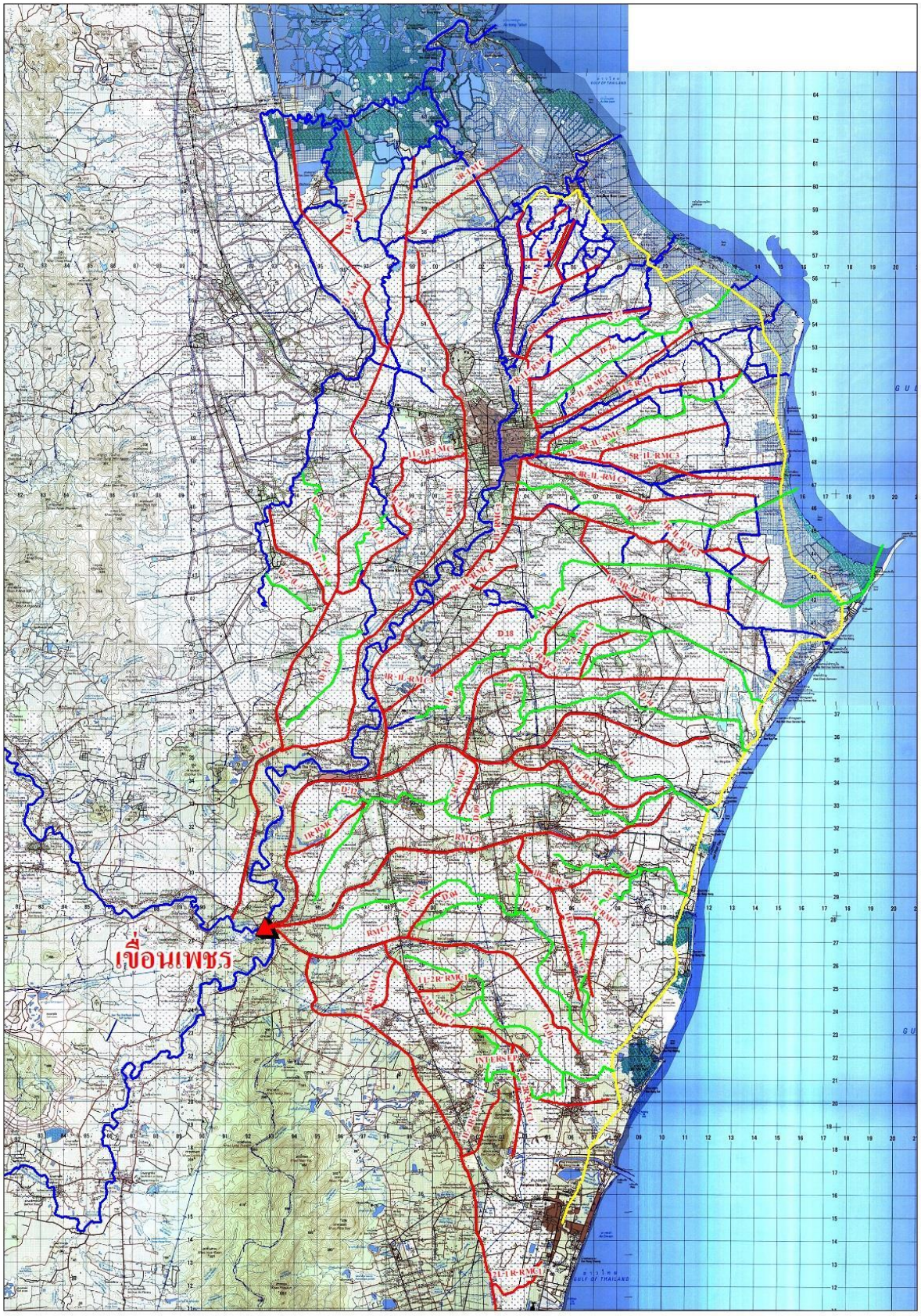
รูปที่ จ-1-1 ผังการไหลของน้ำและระบบทางน้ำ

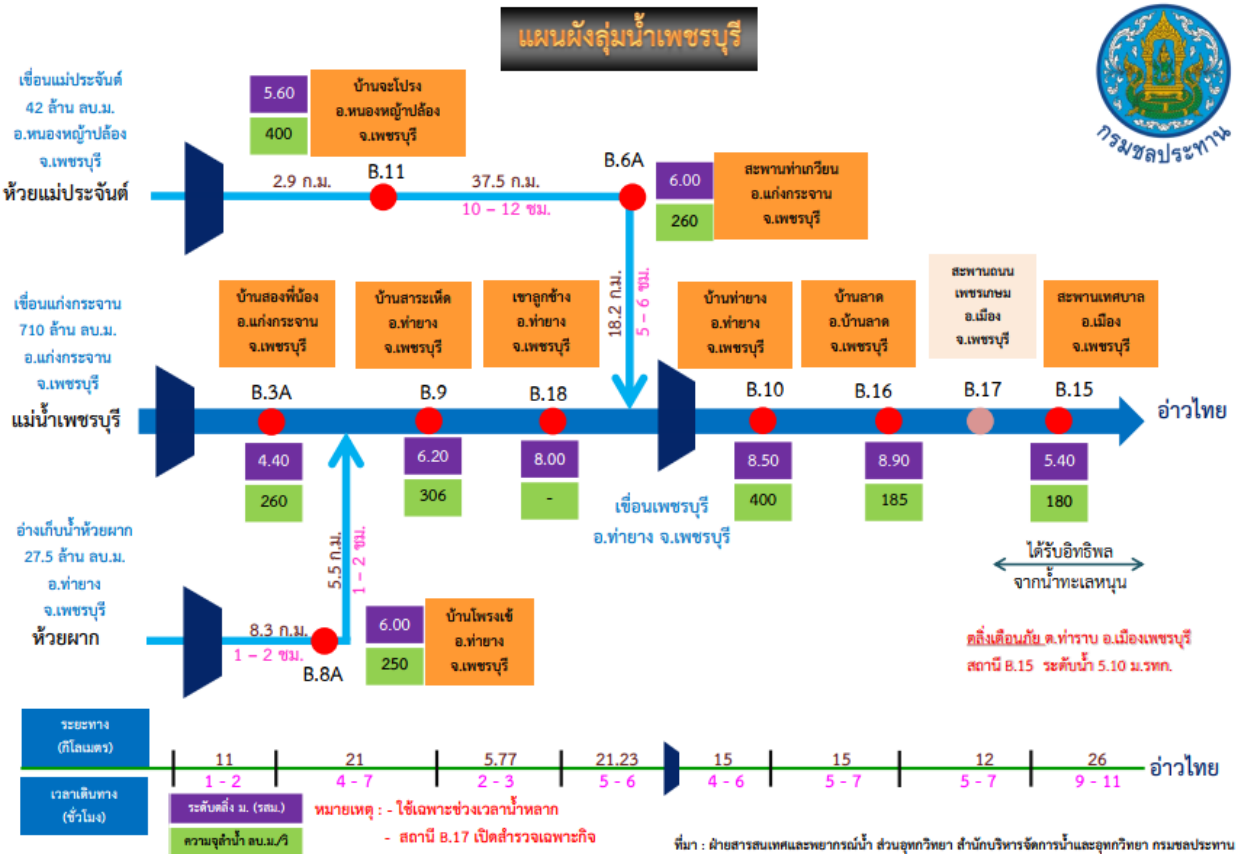
รูปที่ จ.1-2 แผนที่แสดงความลึกน้ำในลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง

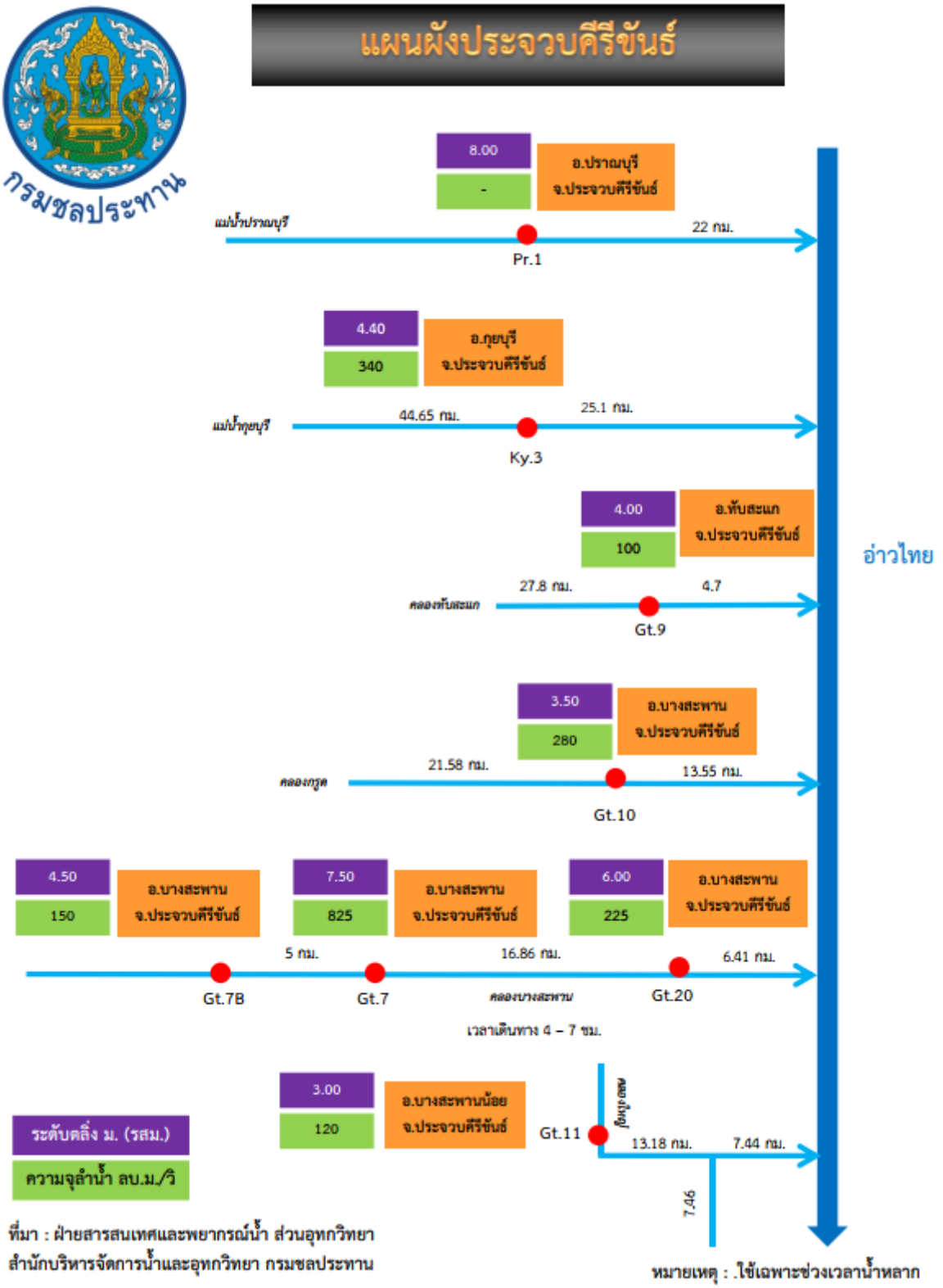
รูปที่ จ.1-3 แผนที่แสดงความจุลำน้ำของลุ่มน้ำคลองบางสะพานใหญ่

รูปที่ จ.1-4 แผนที่เส้นทางน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรี

รูปที่ จ.2-1 แผนผังลุ่มน้ำจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ จ2-2 แผนผังลุ่มน้ำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ภาคผนวก ฉ

เกณฑ์เตือนภัยและพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม

ภาคผนวก ฉ

เกณฑ์เตือนภัยและพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม

1) เกณฑ์การเตือนภัย

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ที่ 4/2562 ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2562 เพื่อให้การพัฒนา บริหารจัดการ บำรุงรักษา ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำเกิดความสมดุลและยั่งยืนเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิชาการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีอำนาจหน้าที่ กำหนดหลักเกณฑ์ และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามหลักวิชาการ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และกำกับให้หน่วยงานจัดทำหรือปรับปรุงเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ให้เป็นมาตรฐานสามารถใช้บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบพลวัตสอดคล้องกับสถานการณ์

ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือหลักที่สำคัญในการตัดสินใจบริหารจัดการน้ำทั้งในภาวะปกติและในสภาวะการเกิดภัยแล้ง **อุทกภัย**และปัญหาคุณภาพน้ำ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรน้ำจะต้องนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวนำไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำต่อไป โดยคณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ได้รวบรวมเกณฑ์การใช้สีในการจำแนกระดับความรุนแรงปริมาณฝน ปริมาณน้ำในลำน้ำ ซึ่งหน่วยงานรายงานข้อมูลการใช้สีจำแนกระดับความรุนแรง เกณฑ์การแจ้งเตือน และปรับระดับสีการแจ้งเตือนเป็นสีเขียว เหลือง แดง ให้สอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นในการจัดทำระบบเตือนภัยในลุ่มน้ำเจ้าพระยาอ้างอิงตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ปริมาณฝน

กรมอุตุนิยมวิทยา ได้จัดทำการใช้สีในการจำแนกระดับความรุนแรงของฝน 1 ชั่วโมง และฝนสะสม (รวม) 24 ชั่วโมง ดัง**ตารางที่ 4.4-1** และ **4.4-2**

ตารางที่ 4.4-1 เกณฑ์ความรุนแรงของฝน 1 ชั่วโมง

เกณฑ์ฝน	อัตราการตกของฝน ต่อชั่วโมง
ฝนเบา (Light rain)	มีปริมาณน้อยกว่า 2.5 มิลลิเมตร
ฝนปานกลาง (Moderate rain)	ปริมาณระหว่าง 2.5 – 10.0 มิลลิเมตร
ฝนหนัก (Heavy rain)	ปริมาณระหว่าง 10.0 – 50.0 มิลลิเมตร
ฝนตกหนักมาก (Violent rain)	ปริมาณมากกว่า 50.1 มิลลิเมตร

ตารางที่ 4.4-2 เกณฑ์ปริมาณฝนสะสม (รวม) 24 ชั่วโมง

เกณฑ์ฝน	ปริมาณฝนสะสม
ฝนวัดจำนวนไม่ได้	ปริมาณฝนน้อยกว่า 0.1 มิลลิเมตร

ฝนเล็กน้อย (Light rain)	ปริมาณฝนระหว่าง 0.1 - 10.0 มิลลิเมตร
ฝนปานกลาง (Moderate rain)	ปริมาณฝนระหว่าง 10.1 - 35.0 มิลลิเมตร
ฝนหนัก (Heavy rain)	ปริมาณฝนระหว่าง 35.1 - 90.0 มิลลิเมตร
ฝนตกหนักมาก (Very Heavy rain)	ปริมาณฝนตั้งแต่ 90.1 มิลลิเมตรขึ้นไป

2. ปริมาณน้ำในลำน้ำ

เกณฑ์การใช้สีในการจำแนกระดับความรุนแรงของปริมาณน้ำในลำน้ำ ซึ่งใช้สีแสดงสถานะของปริมาณน้ำในลำน้ำ ดังนี้

สีเขียว - *ปกติ* คือ ปริมาณน้ำในลำน้ำอยู่ระหว่าง 30-80% ของระดับตลิ่งต่ำ

สีเหลือง - *เฝ้าระวังน้ำมาก* คือ ปริมาณน้ำในลำน้ำอยู่ระหว่าง 80-100% ของระดับตลิ่งต่ำ

เฝ้าระวังน้ำน้อย คือ ปริมาณน้ำในลำน้ำอยู่ระหว่าง 20-30% ของระดับตลิ่งต่ำ

สีแดง - *วิกฤตินำ้มาก* คือ ปริมาณน้ำในลำน้ำมากกว่า 100% ของระดับตลิ่งต่ำ

วิกฤตินำ้น้อย คือ ปริมาณน้ำในลำน้ำน้อยกว่า 20% ของระดับตลิ่งต่ำ

3. ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ

เกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) ประกอบด้วย 2 เส้น คือเส้นควบคุมปริมาณน้ำตอนบน (Upper Rule Curve (URC)) และ เส้นควบคุมปริมาณน้ำตอนล่าง (Lower Rule Curve (LRC))

1. เส้นควบคุมปริมาณน้ำตอนบน (Upper Rule Curve (URC)) คือโค้งเกณฑ์การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำที่ใช้สำหรับการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน จะพร่องน้ำจากอ่างเก็บน้ำในแต่ละช่วงเวลาที่กำหนดในปริมาณเท่าใด เพื่อให้มีปริมาตรว่างสำหรับรับปริมาณน้ำหลากที่จะไหลเข้าอ่างเก็บน้ำโดยไม่เกิดการไหลล้นอ่าง ซึ่งก่อให้เกิดอุทกภัยในบริเวณด้านท้ายอ่างเก็บน้ำ หรือหากเกิดการไหล ล้นอ่างเก็บน้ำ ก็ให้เกิดน้อยที่สุด

2. เส้นควบคุมปริมาณน้ำตอนล่าง (Lower Rule Curve (LRC)) คือโค้งเกณฑ์การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำที่ใช้สำหรับการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง จะรักษาปริมาณน้ำ ไว้ในอ่างเก็บน้ำในแต่ละช่วงเวลาที่ กำหนดไว้เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดน้ำแห้งอ่างเก็บน้ำ

เกณฑ์การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำพิจารณาจากข้อมูลปริมาตรน้ำร่วมกับโค้งปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) ที่ปรับปรุงใหม่ ปี 2562 มติที่ประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันจันทร์ที่ 16 ธันวาคม 2562 เห็นชอบหลักเกณฑ์การใช้สีแสดงสถานะของแหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ดังนี้

สีเขียว - *ปกติ* คือ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำอยู่ระหว่าง Lower Rule Curve (LRC) กับ Upper Rule Curve (URC)

สีเหลือง **-** *เฝ้าระวังน้ำมาก* คือ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำอยู่ระหว่าง Upper Rule Curve (URC) กับ ระดับเก็บกักปกติ (รนก.)

- *เฝ้าระวังน้ำน้อย* คือ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำอยู่ระหว่าง Lower Rule Curve (LRC) กับ ระดับเก็บกักต่ำสุด (Dead Storage)

สีแดง - *วิกฤตินำ้มาก* คือ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำอยู่สูงกว่าระดับเก็บกักปกติ (รนก.)

- *วิกฤตินำ้น้อย* คือ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำอยู่ต่ำกว่าระดับเก็บกักต่ำสุด (Dead Storage)

2) พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม

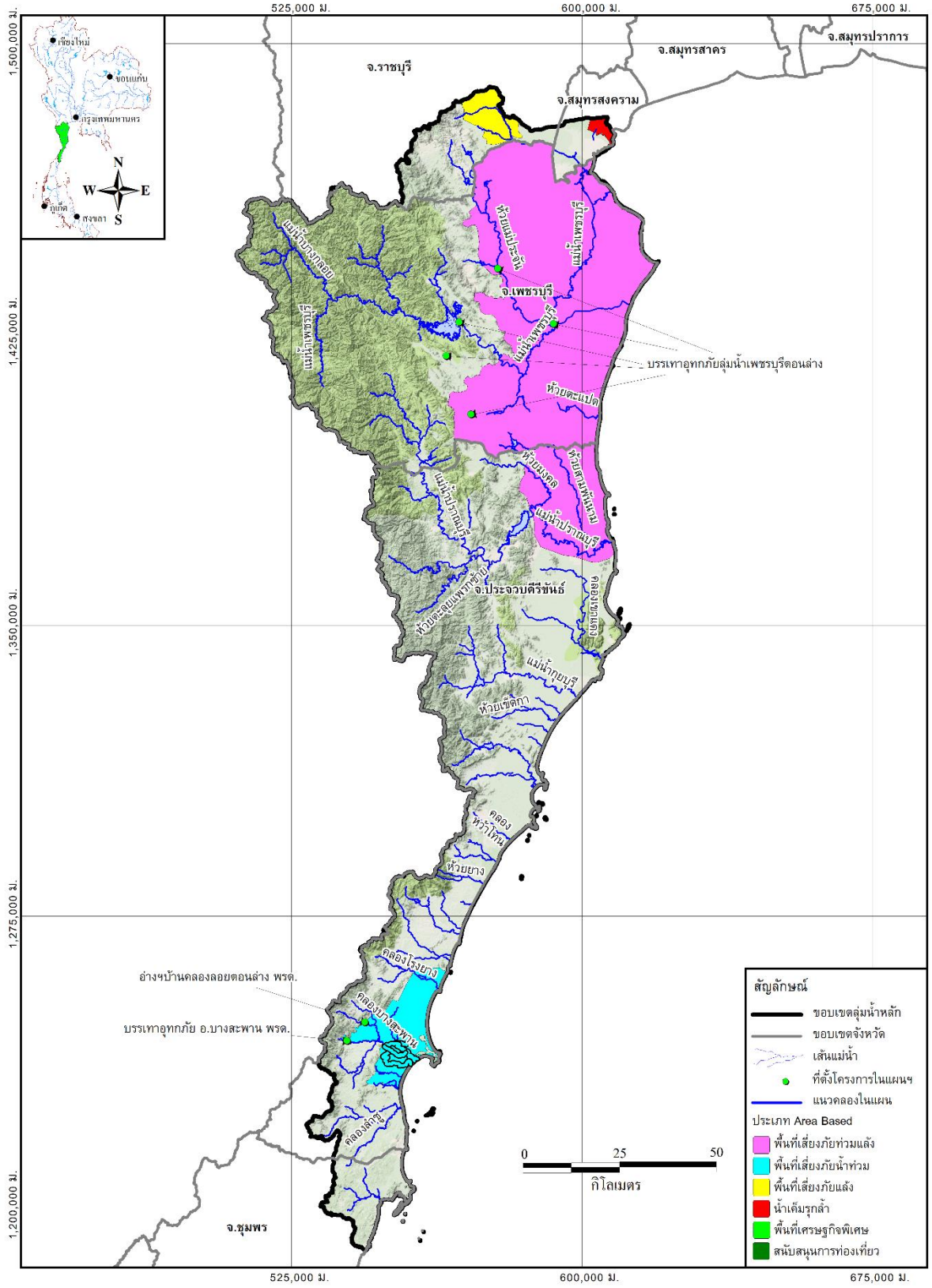
พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมตามผลการศึกษาพื้นที่เป้าหมาย (Area Based) พบว่าในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่เป้าหมาย (Area Based) รหัส C-14 ลุ่มน้ำเพชรบุรีและลุ่มน้ำปราณบุรี และรหัส C-15 ลุ่มน้ำสาขาคลองบางสะพานใหญ่ ดังแสดงใน**รูปที่ ฉ-1**

1) พื้นที่เป้าหมาย (Area Based) C-14 ลุ่มน้ำเพชรบุรีและลุ่มน้ำปราณบุรี มีพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมจากการประชุมเชิงปฏิบัติการดังนี้

พื้นที่	ประเด็นสำคัญ/สาเหตุ
ต.บ้านแหลม ต.บางครก ต.ท่าแร้ง อ.บ้านแหลม **จ.เพชรบุรี**	น้ำท่วมขังเป็นเวลานานเนื่องจากเป็นพื้นที่รับน้ำปลายน้ำก่อนน้ำไหลลงทะเล และระบายน้ำได้ช้าเมื่อมีน้ำทะเลหนุน
อ.เมืองเพชรบุรี **จ.เพชรบุรี**	น้ำท่วมเนื่องจาก - ฝนตกหนักด้านเหนือน้ำ - การระบายน้ำจากเขื่อนแก่งกระจาน - มีสิ่งกีดขวางทางน้ำ
อ.บ้านลาด อ.เมืองเพชรบุรี อ.บ้านแหลม **จ.เพชรบุรี**	น้ำท่วมเนื่องจากฝนตกหนักด้านเหนือน้ำ และการระบายน้ำจากเขื่อนแก่งกระจาน
อ.หัวหิน **จ.ประจวบคีรีขันธ์**	น้ำท่วมขังในเขตเทศบาลเมืองหัวหินบริเวณที่ราบริมถนนเพชรเกษม เนื่องจากมีถนน และทางรถไฟขวางทางระบายน้ำ ทำให้ประสิทธิภาพการระบายน้ำลงสู่ทะเลลดลง
ต.ยางน้ำกลัดเหนือ ต.ยางน้ำกลัดใต้ **อ.หนองหญ้าปล้อง** ต.เขาใหญ่ **อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี** ต.เขาจ้าว อ.ปราณบุรี **จ.ประจวบคีรีขันธ์**	น้ำท่วมจากน้ำป่าไหลหลาก
อ.ปราณบุรี **จ.ประจวบคีรีขันธ์**	น้ำท่วมบริเวณที่ลุ่มต่ำริมแม่น้ำปราณบุรี และพื้นที่ริมถนนเพชรเกษม เนื่องจากระบายน้ำไม่ทัน

2) พื้นที่เป้าหมาย (Area Based) C-15 ลุ่มน้ำสาขาคลองบางสะพานใหญ่ มีพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมจากการประชุมเชิงปฏิบัติการดังนี้

พื้นที่	ประเด็นสำคัญ/สาเหตุ
ถนนสายฝ่ายท่า-ถ้ำม้าร้อง	ฝนที่ตกหนักติดต่อกันหลายวันทำให้เกิดน้ำหลากจากเทือกเขาตะนาวศรีไหลเข้าท่วม
ต.พงศ์ประศาสน์ ต.ชัยเกษม ต.ร่อนทอง อ.บางสะพาน	น้ำท่วมจากน้ำที่ไหลหลากมาจากเทือกเขาตะนาวศรี
เทศบาลตำบลกำเนิดนพคุณ อ.บางสะพาน	น้ำจากคลองบางสะพานไหลเข้าท่วม บริเวณวัดเขาโบสถ์ และวัดห้วยทรายขาว โดยมีจุดวิกฤติที่ต้องเฝ้าระวังมากที่สุดคือพื้นที่โรงพยาบาลบางสะพาน

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (2562)

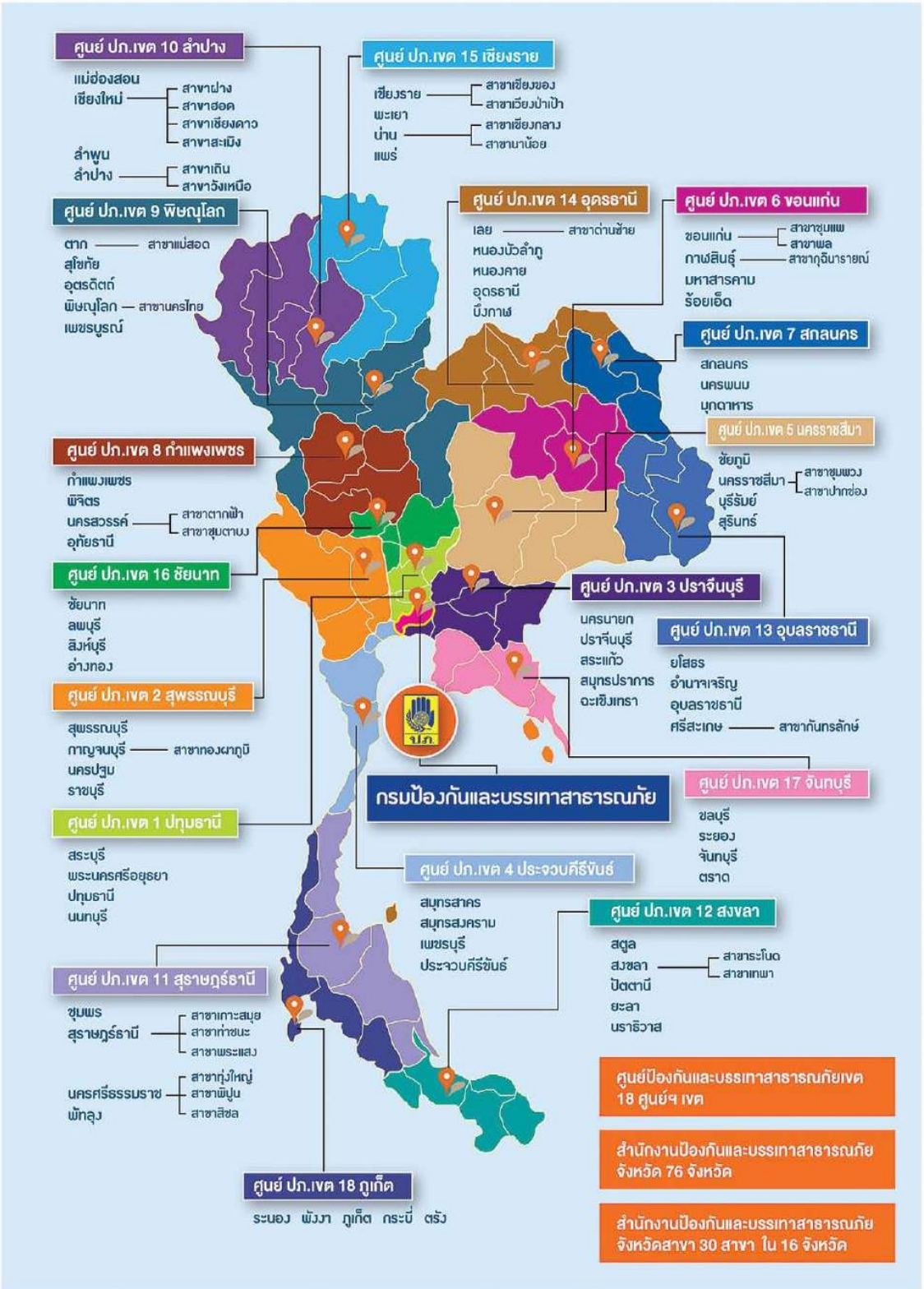
รูปที่ ฉ-1 พื้นที่เป้าหมายและแผนงานโครงการสำคัญ Area Based

ภาคผนวก ช

บัญชีอุปกรณ์เครื่องมือที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ช
บัญชีอุปกรณ์เครื่องมือที่เกี่ยวข้อง

การแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ศูนย์ ปภ. เขต	ศูนย์ ปภ. เขต 2 สุพรรณบุรี
ผู้ประสานงาน ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย โทร 08-9968-7161	
ประเภทเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์	**จำนวน**
เครื่องบดอัดแบบแผ่นสั่นสะเทือน	3
เครื่องยนต์เรือ	173
เครื่องยนต์เรือ (หางยาว)	35
เครื่องยิงน้ำดับเพลิงแรงดันสูง	1
เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่งเกิน 4 นิ้ว - 8 นิ้ว	2
เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่งเกินกว่า 8 นิ้วขึ้นไป	1
เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่งไม่เกิน 4 นิ้ว	14
เครื่องสูบน้ำขับด้วยเครื่องยนต์ดีเซล อัตราสูบ 28,000 ลิตร/นาที	17
ชุดอุปกรณ์กู้ภัยและดับเพลิงเหตุการณ์ตึกถล่มและภัยพิบัติอื่นๆ	1
ยานยนต์ดับเพลิงพร้อมระบบควบคุมระยะไกลและอุปกรณ์	1
ยานโฮเวอร์คราฟท์	1
รถเกลี่ยดินขนาดใหญ่ ขนาด 125 แรงม้าขึ้นไป	3
รถขุดตักไฮดรอลิค	7
รถขุดตักไฮดรอลิค แบบแขนตักยาว (200 แรงม้า)	1
รถขุดล้อยางกู้ภัย ชนิดปรับระดับฐานล้อยกสูงได้	2
รถเครนขนาดใหญ่บรรเทาสาธารณภัย	1
รถเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ขนาด 200 kVA	3
รถดับเพลิงฉีดหมอกน้ำ/โฟม แรงดันสูง พร้อมยานยนต์ดับเพลิงในอาคาร	4
รถดับเพลิงชนิดหอน้ำ ขนาดความสูง 90 เมตร	1
รถดับเพลิงชนิดหอน้ำพร้อมบันไดและอุปกรณ์ ขนาด 35 เมตร	2
รถดับเพลิงโฟมและเคมีขนาดใหญ่	2
รถดับเพลิงอาคาร	5
รถดับไฟป่าพร้อมอุปกรณ์	4
รถโดยสารขนาดเล็ก (รถตู้ขนาด 9 - 15 ที่นั่ง)	2
รถโดยสารขนาดใหญ่	1
รถตรวจการณ์	5
รถตรวจการณ์สมรรถนะสูง ขับเคลื่อน 4 ล้อ เครื่องยนต์ดีเซล	2
รถตักล้อยาง	3
รถแทรคเตอร์ตีนตะขาบขนาดกลาง ขนาดต่ำกว่า 150 แรงม้า	1
รถแทรคเตอร์ตีนตะขาบขนาดกลาง แบบ LGP ขนาดต่ำกว่า 150 แรงม้า	1
รถบดถนนแบบตีนแกะขับเคลื่อนด้วยตัวเอง	3
รถบดล้อเหล็กขับเคลื่อนด้วยตัวเอง ขนาด 4 ตันขึ้นไป	1
รถบรรทุกขนาดเล็ก แบบที่นั่ง 2 ตอน	8
รถบรรทุกขนาดเล็ก แบบที่นั่งตอนครึ่ง	2
รถบรรทุกขนาดเล็ก แบบที่นั่งตอนเดียว	7
รถบรรทุกขนาดเล็กขับเคลื่อน 4 ล้อ แบบที่นั่ง 2 ตอน	3

ศูนย์ ปภ. เขต	ศูนย์ ปภ. เขต 2 สุพรรณบุรี
ผู้ประสานงาน ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย โทร 08-9968-7161	
ประเภทเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์	**จำนวน**
รถบรรทุกขนาดเล็กขับเคลื่อน 4 ล้อ แบบที่นั่งตอนครึ่ง	1
รถบรรทุกขนาดใหญ่ ขนาด 12 ตัน 10 ล้อ ติดตั้งปั้นจั่น ขนาด 6 ตันขึ้นไป	2
รถบรรทุกขนาดใหญ่ ขนาด 6 ตัน 6 ล้อ	8
รถบรรทุกขนาดใหญ่ ขนาด 6 ตัน 6 ล้อ ติดตั้งปั้นจั่น ขนาดน้อยกว่า 6 ตัน	1
รถบรรทุกติดตั้งเครื่องสูบน้ำท่วม/ขัง	4
รถบรรทุกติดตั้งเครื่องสูบน้ำระยะไกล	4
รถบรรทุกเทท้าย ขนาด 6 ตัน 6 ล้อ	8
รถบรรทุกน้ำ ขนาด 6,000 ลิตร	14
รถบรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง ขนาด 10,000 ลิตร	5
รถบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิง ขนาด 6,000 ลิตร 6 ตัน 6 ล้อ	1
รถบรรทุกแบบตู้คอนเทนเนอร์อเนกประสงค์	1
รถบรรทุกพร้อมเรือยนต์กู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว	4
รถบริการซ่อมเคลื่อนที่เร็ว	1
รถบริการน้ำมันหล่อลื่น ขนาด 2 - 4 ตัน 4 ล้อ หรือ 6 ล้อ	1
รถบริการหล่อลื่นและซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล	1
รถปฏิบัติการกู้ภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย	1
รถปฏิบัติการเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย พร้อมอุปกรณ์	11
รถประกอบอาหารพร้อมอุปกรณ์	1
รถผลิตน้ำดื่ม	5
รถพ่วงอื่นๆ	1
รถไฟฟ้าส่องสว่างพร้อมเสาสูง 9 เมตร	1
รถยนต์กู้ภัยเคลื่อนที่เร็วพร้อมอุปกรณ์	5
รถยนต์กู้ภัยอเนกประสงค์ขนาดกลาง	1
รถยนต์กู้ภัยอเนกประสงค์ขนาดใหญ่	1
รถยนต์ดับเพลิงขนาดอัตราสูบฉีดน้ำ/โฟม ไม่น้อยกว่า 10,000 ลิตร/นาที พร้อม	1
รถหัวลาก	2
เรือยนต์ท้องแบน	23
เรือยนต์ไฟเบอร์กลาส	72
เรือยาง	91
เรือเร็วตรวจการณ์/กู้ภัย	20
เรือแอร์โบ๊ท	1
สะพานเบลีย์ (Bailey Bridge)	1
หางลากจูงบรรทุกเครื่องจักรกล	2
หางลากพ่วงบรรทุกเครื่องผลิตน้ำดื่ม	1
ผลรวมทั้งหมด	**620**

ศูนย์ ปภ. เขต	ศูนย์ ปภ. เขต 4 ประจวบคีรีขันธ์
ผู้ประสานงาน ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย โทร 08-9968-7172	
ประเภทเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์	**จำนวน**
เครื่องยนต์เรือ	47
เครื่องยนต์เรือ (หางยาว)	4
เครื่องยิงน้ำดับเพลิงแรงดันสูง	1
เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่งเกิน 4 นิ้ว - 8 นิ้ว	6
เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่งเกินกว่า 8 นิ้วขึ้นไป	1
เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่งไม่เกิน 4 นิ้ว	3
เครื่องสูบน้ำขับด้วยเครื่องยนต์ดีเซล อัตราสูบ 28,000 ลิตร/นาที	17
ชุดอุปกรณ์กู้ภัยและดับเพลิงเหตุการณ์ตึกถล่มและภัยพิบัติอื่นๆ	1
ยานยนต์กู้ภัยเคลื่อนที่เร็วบนผิวน้ำ	1
ยานโฮเวอร์คราฟท์	1
รถเกลี่ยดินขนาดใหญ่ ขนาด 125 แรงม้าขึ้นไป	3
รถขุดตักไฮดรอลิค	5
รถขุดตักไฮดรอลิค แบบแขนตักยาว (200 แรงม้า)	1
รถขุดล้อยางกู้ภัย ชนิดปรับระดับฐานล้อยกสูงได้	1
รถเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ขนาด 200 kVA	3
รถจี๊ป	1
รถดับเพลิงฉีดหมอกน้ำ/โฟม แรงดันสูง พร้อมยานยนต์ดับเพลิงในอาคาร	4
รถดับเพลิงชนิดหอน้ำ ขนาดความสูง 90 เมตร	1
รถดับเพลิงชนิดหอน้ำพร้อมบันไดและอุปกรณ์ ขนาด 35 เมตร	2
รถดับเพลิงโฟมและเคมีขนาดใหญ่	1
รถดับเพลิงอาคาร	5
รถดับไฟป่าพร้อมอุปกรณ์	4
รถโดยสารขนาดเล็ก (รถตู้ขนาด 9 - 15 ที่นั่ง)	2
รถตรวจการณ์	3
รถตรวจการณ์สมรรถนะสูง ขับเคลื่อน 4 ล้อ เครื่องยนต์ดีเซล	2
รถตักล้อยาง	1
รถตักหน้าขุดหลัง	1
รถแทรคเตอร์ตีนตะขาบขนาดกลาง ขนาดต่ำกว่า 150 แรงม้า	4
รถแทรคเตอร์ตีนตะขาบขนาดกลาง แบบ LGP ขนาดต่ำกว่า 150 แรงม้า	1
รถแทรคเตอร์ล้อยาง	2
รถบดถนนแบบตีนแกะขับเคลื่อนด้วยตัวเอง	3

ศูนย์ ปภ. เขต	ศูนย์ ปภ. เขต 4 ประจวบคีรีขันธ์
ผู้ประสานงาน ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย โทร 08-9968-7172	
ประเภทเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์	**จำนวน**
รถบดล้อเหล็กแบบผสม (ล้อเหล็ก - ล้อยาง) ขนาด 4 ตันขึ้นไป	1
รถบรรทุกกระบะขนย้ายเครื่องจักรกล ขนาด 12 ตัน 10 ล้อ	1
รถบรรทุกขนาดเล็ก แบบที่นั่ง 2 ตอน	6
รถบรรทุกขนาดเล็ก แบบที่นั่งตอนเดียว	7
รถบรรทุกขนาดเล็กขับเคลื่อน 4 ล้อ แบบที่นั่ง 2 ตอน	3
รถบรรทุกขนาดเล็กขับเคลื่อน 4 ล้อ แบบที่นั่งตอนเดียว	1
รถบรรทุกขนาดใหญ่ ขนาด 12 ตัน 10 ล้อ ติดตั้งปั้นจั่น ขนาด 6 ตันขึ้นไป	1
รถบรรทุกขนาดใหญ่ ขนาด 6 ตัน 6 ล้อ	7
รถบรรทุกขนาดใหญ่ ขนาด 6 ตัน 6 ล้อ ติดตั้งปั้นจั่น ขนาดน้อยกว่า 6 ตัน	2
รถบรรทุกติดตั้งเครื่องสูบน้ำท่วม/ขัง	4
รถบรรทุกติดตั้งเครื่องสูบน้ำระยะไกล	4
รถบรรทุกเทท้าย ขนาด 6 ตัน 6 ล้อ	6
รถบรรทุกน้ำ ขนาด 10,000 ลิตร	1
รถบรรทุกน้ำ ขนาด 6,000 ลิตร	13
รถบรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง ขนาด 10,000 ลิตร	5
รถบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิง ขนาด 6,000 ลิตร 6 ตัน 6 ล้อ	1
รถบรรทุกแบบตู้คอนเทนเนอร์อเนกประสงค์	2
รถบรรทุกพร้อมเรือยนต์กู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว	4
รถบริการซ่อมเคลื่อนที่เร็ว	1
รถบริการน้ำมันหล่อลื่น ขนาด 2 - 4 ตัน 4 ล้อ หรือ 6 ล้อ	1
รถปฏิบัติการกู้ภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย	1
รถปฏิบัติการเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย พร้อมอุปกรณ์	11
รถปั้นจั่น	1
รถผลิตน้ำดื่ม	3
รถไฟฟ้าส่องสว่างพร้อมเสาสูง 9 เมตร	2
รถยกของในโรงงานแบบงาแซะ	1
รถยนต์กู้ภัยเคลื่อนที่เร็วพร้อมอุปกรณ์	4
รถยนต์กู้ภัยอเนกประสงค์ขนาดกลาง	1
รถยนต์กู้ภัยอเนกประสงค์ขนาดใหญ่	1
รถยนต์ดับเพลิงขนาดอัตราสูบฉีดน้ำ/โฟม ไม่น้อยกว่า 10,000 ลิตร/นาที พร้อมติดตั้งระบบผสมโฟม	1

ศูนย์ ปภ. เขต	ศูนย์ ปภ. เขต 4 ประจวบคีรีขันธ์
ผู้ประสานงาน ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย โทร 08-9968-7172	
ประเภทเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์	**จำนวน**
รถหัวลาก	2
เรือขนาดเล็ก	115
เรือยนต์ท้องแบน	42
เรือยนต์ไฟเบอร์กลาส	25
เรือยาง	7
เรือแอร์โบ๊ท	1
สะพานเบลีย์ (Bailey Bridge)	1
หางลากจูงบรรทุกเครื่องจักรกล	11
หางลากพ่วงบรรทุกเครื่องผลิตน้ำดื่ม	1
ผลรวมทั้งหมด	**434**

ศูนย์ ปภ. เขต	ศูนย์ ปภ. เขต 11 สุราษฎร์ธานี
ผู้ประสานงาน ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย โทร 08-9969-6799	
ประเภทเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์	**จำนวน**
เครื่องเจาะบ่อน้ำตื้น แบบติดตั้งกับรถบรรทุก (รหัส 03I)	1
เครื่องเจาะบ่อบาดาลแบบหมุน แบบติดตั้งกับรถบรรทุก (รหัส 03G)	1
เครื่องบดอัดแบบแผ่นสั่นสะเทือน	1
เครื่องยนต์เรือ	11
เครื่องยนต์เรือ (หางยาว)	2
เครื่องยิงน้ำดับเพลิงแรงดันสูง	1
เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่งเกิน 4 นิ้ว - 8 นิ้ว	2
เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่งเกินกว่า 8 นิ้วขึ้นไป	1
เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่งไม่เกิน 4 นิ้ว	4
เครื่องสูบน้ำขับด้วยเครื่องยนต์ดีเซล อัตราสูบ 28,000 ลิตร/นาที	17
เครื่องสูบน้ำดับเพลิง แบบทุ่นลอย	2
เครื่องสูบน้ำดับเพลิง แบบหาบหาม	2
เครื่องสูบน้ำแบบจุ่ม	8
ชุดอุปกรณ์กู้ภัยและดับเพลิงเหตุการณ์ตึกถล่มและภัยพิบัติอื่นๆ	1
ยานยนต์ดับเพลิงพร้อมระบบควบคุมระยะไกลและอุปกรณ์	1
ยานโฮเวอร์คราฟท์	1
รถเกลี่ยดินขนาดใหญ่ ขนาด 125 แรงม้าขึ้นไป	4
รถขุดตักไฮดรอลิค	4
รถขุดตักไฮดรอลิค แบบแขนตักยาว (200 แรงม้า)	1
รถขุดล้อยางกู้ภัย ชนิดปรับระดับฐานล้อยกสูงได้	2
รถเครนขนาดใหญ่บรรเทาสาธารณภัย	1
รถเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ขนาด 200 kVA	3
รถดับเพลิงฉีดหมอกน้ำ/โฟม แรงดันสูง พร้อมยานยนต์ดับเพลิงในอาคาร	4
รถดับเพลิงชนิดหอน้ำ ขนาดความสูง 90 เมตร	1
รถดับเพลิงชนิดหอน้ำพร้อมบันไดและอุปกรณ์ ขนาด 35 เมตร	2
รถดับเพลิงโฟมและเคมีขนาดใหญ่	2
รถดับเพลิงอาคาร	6
รถดับไฟป่าพร้อมอุปกรณ์	5
รถโดยสารขนาดเล็ก (รถตู้ขนาด 9 - 15 ที่นั่ง)	1
รถโดยสารขนาดใหญ่	1
รถตรวจการณ์	2

ศูนย์ ปภ. เขต	ศูนย์ ปภ. เขต 11 สุราษฎร์ธานี
ผู้ประสานงาน ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย โทร 08-9969-6799	
ประเภทเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์	**จำนวน**
รถตรวจการณ์สมรรถนะสูง ขับเคลื่อน 4 ล้อ เครื่องยนต์ดีเซล	2
รถตักล้อยาง	2
รถแทรคเตอร์ตีนตะขาบขนาดกลาง ขนาดต่ำกว่า 150 แรงม้า	2
รถแทรคเตอร์ตีนตะขาบขนาดใหญ่ ขนาด 150 แรงม้าขึ้นไป	1
รถแทรคเตอร์ตีนตะขาบขนาดใหญ่ แบบ LGP ขนาด 150 แรงม้าขึ้นไป	1
รถแทรคเตอร์ล้อยาง	1
รถบดถนนแบบตีนแกะขับเคลื่อนด้วยตัวเอง	1
รถบดล้อเหล็กขับเคลื่อนด้วยตัวเอง ขนาด 4 ตันขึ้นไป	2
รถบรรทุกกระบะขนย้ายเครื่องจักรกล ขนาด 12 ตัน 10 ล้อ	1
รถบรรทุกขนาดเล็ก แบบที่นั่ง 2 ตอน	5
รถบรรทุกขนาดเล็ก แบบที่นั่งตอนเดียว	3
รถบรรทุกขนาดเล็กขับเคลื่อน 4 ล้อ แบบที่นั่ง 2 ตอน	2
รถบรรทุกขนาดเล็กขับเคลื่อน 4 ล้อ แบบที่นั่งตอนเดียว	1
รถบรรทุกขนาดใหญ่ ขนาด 12 ตัน 10 ล้อ ติดตั้งปั้นจั่น ขนาด 6 ตันขึ้นไป	2
รถบรรทุกขนาดใหญ่ ขนาด 6 ตัน 6 ล้อ	5
รถบรรทุกขนาดใหญ่ ขนาด 6 ตัน 6 ล้อ ติดตั้งเครื่องยกพัฒนาบ่อบาดาล	1
รถบรรทุกขนาดใหญ่ ขนาด 6 ตัน 6 ล้อ ติดตั้งปั้นจั่น ขนาดน้อยกว่า 6 ตัน	2
รถบรรทุกติดตั้งเครื่องเจาะบ่อน้ำตื้น (รหัส 40A)	1
รถบรรทุกติดตั้งเครื่องเจาะบ่อบาดาล แบบหมุน (รหัส 36A)	1
รถบรรทุกติดตั้งเครื่องสูบน้ำท่วม/ขัง	4
รถบรรทุกติดตั้งเครื่องสูบน้ำระยะไกล	4
รถบรรทุกติดตั้งเครื่องอัดอากาศขนาดใหญ่ (รหัส 50B)	3
รถบรรทุกเทท้าย ขนาด 12 ตัน 10 ล้อ	2
รถบรรทุกเทท้าย ขนาด 6 ตัน 6 ล้อ	4
รถบรรทุกเทท้าย แบบมีขอเกี่ยวยกกระบะ	1
รถบรรทุกน้ำ ขนาด 10,000 ลิตร	2
รถบรรทุกน้ำ ขนาด 6,000 ลิตร	8
รถบรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง ขนาด 10,000 ลิตร	4
รถบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิง ขนาด 6,000 ลิตร 6 ตัน 6 ล้อ	2
รถบรรทุกแบบตู้คอนเทนเนอร์อเนกประสงค์	1
รถบรรทุกพร้อมเรือยนต์กู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว	4

ศูนย์ ปภ. เขต	ศูนย์ ปภ. เขต 11 สุราษฎร์ธานี
ผู้ประสานงาน ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย โทร 08-9969-6799	
ประเภทเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์	**จำนวน**
รถบริการน้ำมันหล่อลื่น ขนาด 2 - 4 ตัน 4 ล้อ หรือ 6 ล้อ	1
รถบริการน้ำมันหล่อลื่น ขนาด 6 ตัน 6 ล้อ	1
รถปฏิบัติการกู้ภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย	1
รถปฏิบัติการเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย พร้อมอุปกรณ์	11
รถปฏิบัติการบรรเทาอุทกภัย พร้อมเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่	2
รถประกอบอาหารพร้อมอุปกรณ์	1
รถผลิตน้ำดื่ม	4
รถไฟฟ้าส่องสว่างพร้อมเสาสูง 9 เมตร	2
รถยนต์กู้ภัยเคลื่อนที่เร็วพร้อมอุปกรณ์	5
รถยนต์กู้ภัยอเนกประสงค์ขนาดใหญ่	1
รถยนต์กู้ภัยเอนกประสงค์ขนาดกลาง	1
รถยนต์ดับเพลิงขนาดอัตราสูบฉีดน้ำ/โฟม ไม่น้อยกว่า 10,000 ลิตร/นาที พร้อมติดตั้งระบบผสมโฟม	1
รถหัวลาก	1
รถอำนวยการสื่อสารเคลื่อนที่เร็ว	1
เรือยนต์ท้องแบน	48
เรือยาง	1
เรือแอร์โบ๊ท	1
สะพานเบลีย์ (Bailey Bridge)	2
หางลากจูงบรรทุกเครื่องจักรกล	2
หางลากพ่วงบรรทุกเครื่องผลิตน้ำดื่ม	1
ผลรวมทั้งหมด	**258**

ภาคผนวก ซ

แผนและขั้นตอนการอพยพ

ภาคผนวก ซ
แผนและขั้นตอนการอพยพ

ซ.1 การปฏิบัติในการอพยพ

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด และการอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่นั้นจะเป็นอันตราย ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 มีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่นั้น ออกไปจากพื้นที่อย่างเป็นระเบียบ ทั้งนี้ให้ดำเนินการอพยพไม่ต่ำกว่า 12 ชั่วโมง ก่อนเกิดสาธารณภัย และจัดให้มีกำลังเจ้าหน้าที่เข้ารักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อป้องกันทรัพย์สินของประชาชนโดยให้ดำเนินการ ดังนี้

ซ.1.1 การเตรียมการอพยพ

การเตรียมการอพยพ ให้ดำเนินการดังนี้

1) จัดทำแผนอพยพในพื้นที่เสี่ยงจากสาธารณภัย
2) จัดหาสถานที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพประชาชน
3) จัดเตรียมเส้นทางอพยพหลักและเส้นทางสำรองที่ไม่ขัดขวางต่อการปฏิบัติการทางทหาร
4) จัดทำป้ายแสดงสัญญาณเตือนภัยบอกเส้นทางอพยพไปสู่สถานที่ปลอดภัย
5) จัดเตรียมสรรพกำลังหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉิน หรือหน่วยอพยพ
6) จัดเตรียมยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์ เช่นรถยนต์ขับเคลื่อน 4 ล้อ ไฟฉาย พลุส่องสว่าง นกหวีด เสื้อชูชีพ ฯลฯ
7) จัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้ในการช่วยเหลือตัวเองเมื่ออยู่ในภาวะฉุกเฉิน
8) จัดให้มีการฝึกซ้อมแผนอพยพจากสาธารณภัย
9) จัดทำคู่มือการอพยพจากสาธารณภัย ให้ประชาชนศึกษา

ซ.1.2 การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นหน่วยงานหลักในการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว และบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับดำเนินการคัดเลือกสถานที่เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์พักพิงชั่วคราวและคำนึงถึงความสะดวกในการดูแลความปลอดภัยเป็นไปโดยง่ายความสะดวกในการจัดการเรื่องสวัสดิการอาหารสุขาภิบาลและความเป็นอยู่การ

รักษาพยาบาล และการควบคุมป้องกันโรคเป็นไปอย่างทั่วถึงความสะดวกของสถานที่ในการรองรับกิจกรรมร่วมกันในการทำกิจกรรมระบบสาธารณูปโภคระบบสื่อสาร และการขนส่งลำเลียงและให้กำหนดผู้รับผิดชอบภายในศูนย์พักพิงชั่วคราวด้วย

พื้นที่ปลอดภัยเพื่อการอพยพของประชากร และสำหรับจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวรายหมู่บ้าน ได้แสดงไว้ใน **ภาคผนวก ง**

ซ.1.3 องค์กรหลักที่ดำเนินการอพยพ

องค์กรหลักที่ดำเนินการอพยพ ประกอบด้วย

1) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ทำหน้าที่อำนวยการควบคุมสนับสนุนการปฏิบัติของกองอำนวยการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้อำนวยการจังหวัดทำหน้าที่ผู้บัญชาการ และบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่จังหวัด โดยมีสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นหน่วยงานประสานการปฏิบัติ

2) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ ทำหน้าที่ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอพยพประชาชนและส่วนราชการ ได้แก่จัดหากำลังเจ้าหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานดำเนินการอพยพประชาชนในระดับอำเภอ ให้มีประสิทธิภาพซักซ้อมการปฏิบัติในการอพยพประชาชนและส่วนราชการเพื่อให้มีเอกภาพ และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติ

3) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น แห่งพื้นที่ทำหน้าที่อพยพประชาชนและส่วนราชการในเขตความรับผิดชอบของตน และปฏิบัติตามการสั่งการของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขั้นเหนือขึ้นไป

ซ.1.4 องค์กรสนับสนุนการปฏิบัติ

องค์กรสนับสนุนการปฏิบัติ ได้แก่

1) หน่วยงานสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ดังนี้
   (1) ให้การสนับสนุนและร่วมมือในด้านยานพาหนะ พนักงานประจำยานพาหนะตลอดจนน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น เพื่อใช้ในการขนย้ายและบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย
   (2) ให้การสนับสนุนเครื่องมือสื่อสาร เครื่องมือเครื่องใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการอพยพประชาชนและส่วนราชการ
   (3) ให้การสนับสนุนด้านแรงงานเพื่อใช้ในการอพยพประชาชนและส่วนราชการ
   (4) ให้การสนับสนุนในการดำเนินการรักษาความปลอดภัย

2) ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ในเขตท้องที่มีหน้าที่ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร่วมในส่วนที่เกี่ยวข้องและให้การสนับสนุนตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน

3) เอกชน มูลนิธิ อาสาสมัคร มีหน้าที่ให้การสนับสนุนในการปฏิบัติงานตามแผน รวมทั้งให้การสนับสนุนการปฏิบัติเมื่อได้รับการร้องขอตามที่ผู้อำนวยการจะสั่งการในกรณีที่เกิดสาธารณภัย

4) ประชาชนในเขตท้องที่มีหน้าที่ ให้การสนับสนุนในการปฏิบัติงานตามแผนรวมทั้งให้การสนับสนุนการปฏิบัติเมื่อได้รับการร้องขอ ตามที่ผู้อำนวยการสั่งการในกรณีที่เกิดสาธารณภัย

ซ.1.5 ขั้นตอนการอพยพ

ขั้นตอนการอพยพ มีดังนี้

1) เมื่อคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในท้องที่ใด ผู้อำนวยการจังหวัดดำเนินการแจ้งเตือนอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เตรียมพร้อมรับสถานการณ์และเตรียมการอพยพประชาชนในกรณีที่จำเป็นตามแผนการอพยพ

2) การเตรียมการอพยพ

(1) การจัดทำแผนอพยพ ให้กำหนดรายละเอียดดังนี้

- สำรวจและจัดทำบัญชีจำนวนผู้อพยพไว้ล่วงหน้า โดยแยกประเภทตามลำดับความเร่งด่วน
- กำหนดเขตพื้นที่รวมพลและพื้นที่รองรับการอพยพไว้ โดยแน่นอน
- กำหนดเจ้าหน้าที่ดำเนินการอพยพไว้ล่วงหน้าโดยระบุหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ให้ชัดเจน
- สำรวจยานพาหนะน้ำมันเชื้อเพลิงตลอดจนระบบการสื่อสารสำหรับการอพยพ
- กำหนดเส้นทางอพยพหลัก และเส้นทางรองที่ชัดเจน
- กำหนดสถานที่ปลอดภัยเป็นพื้นที่รองรับการอพยพ
- กำหนดระเบียบปฏิบัติในการรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อย ในการอพยพการอยู่อาศัยในพื้นที่รองรับการอพยพตลอดจนการอพยพกลับ
- ให้ความช่วยเหลือ และบริการในการดำรงชีพและระบบสุขลักษณะตามสมควร
- จัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมตลอดจนร่างระเบียบในการควบคุมการใช้สิ่งเหล่านี้
- ให้แบ่งการปกครองในพื้นที่อพยพออกเป็นกลุ่ม และให้จัดทำทะเบียนและจัดระเบียบการปกครอง

(2) ให้จัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับเร่งด่วน ดังนี้

- จัดลำดับความสำคัญของผู้อพยพ โดยแบ่งกลุ่มผู้อพยพที่ต้องได้รับการดูแล เป็นพิเศษ (กลุ่มเปราะบาง) คือ กลุ่มผู้ป่วยทุพพลภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก สตรี ตามลำดับควรได้รับการ พิจารณาให้อพยพไปก่อน และกรณีเด็ก บิดาและมารดา ควรอพยพไป

ด้วยกันทั้งครอบครัว และควรอพยพเป็นกลุ่ม

- บุคคลหรือประชาชนทั่วไปที่ไม่มีความจำเป็นในการปฏิบัติการในพื้นที่

(3) การจัดเตรียมพื้นที่รองรับการอพยพไว้ล่วงหน้าให้เป็นตามลักษณะความจำเป็น ดังนี้

- ต้องห่างจากพื้นที่อันตราย
- ต้องไม่กีดขวางหรือเหนี่ยวรั้งการปฏิบัติการ
- เป็นพื้นที่ที่สามารถจัดการด้านสุขลักษณะได้
- มีความสะดวกในเส้นทางคมนาคม
- มีสิ่งอำนวยความสะดวกและระบบสาธารณูปโภคตามสมควร

3) การจัดระเบียบสถานที่อพยพและการอำนวยความปลอดภัย

(1) การจัดระเบียบสถานที่อพยพ

- ควรมีการประสานงานล่วงหน้ากับหน่วยงานที่เป็นเจ้าของสถานที่และพื้นที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพ และควรจัดพื้นที่ให้เหมาะสมกับจำนวนประชากรที่อพยพ หากพื้นที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนประชากรให้จัดหาสถานที่ปลอดภัยแห่งอื่นไว้รองรับ โดยพิจารณาจากฐานข้อมูลประชากรในชุมชน หรือหมู่บ้านพื้นที่เสี่ยงภัย
- ควรจัดกำลังส่วนหนึ่งทำความสะอาดสถานที่ที่ใช้สำหรับการอพยพให้ถูกสุขลักษณะ
- ควรจัดเตรียมระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานในสถานที่ปลอดภัยหรือสถานที่ อพยพให้แก่ผู้อพยพตามสมควร
- ควรจัดระเบียบพื้นที่อพยพ โดยแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วนเป็นกลุ่มครอบครัว หรือกลุ่มชุมชน เพื่อเกิดความสะดวกในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและการสื่อสาร

(2) การอำนวยความปลอดภัย

- ควรจัดระเบียบเวรยามในการรักษาความสงบเรียบร้อยตามความเหมาะสม โดยประสานงานข้อกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและอาสาสมัคร
- ควรให้การสนับสนุนในการดำเนินการรักษาความปลอดภัยในเขตพื้นที่รองรับการอพยพ

4) การดูแลความปลอดภัยบ้านเรือนของผู้อพยพ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจในพื้นที่เพื่อจัดกำลังสายตรวจไปดูแลบ้านเรือนของผู้อพยพเป็นระยะ ๆ หากกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไม่เพียงพอให้ประสานขอกำลังสนับสนุนจากหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) หรือจัดหา อาสาสมัครจากประชาชน

5) การแจ้งความเคลื่อนไหวของสถานการณ์

(1) ควรมีการติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์การเกิดสาธารณภัยอย่างใกล้ชิด และ

ต่อเนื่องจากทุกสื่อและจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสถานการณ์ สาธารณภัยเป็นระยะ ๆ เพื่อลดความตื่นตระหนักของประชาชนในพื้นที่ที่ประสบภัย

(2) ในกรณีที่มีการยกเลิกสถานการณ์สาธารณภัย ให้มีการติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสถานการณ์เป็นระยะ ๆ เพื่อป้องกันความสับสน พร้อมทั้งให้มีการยืนยันความชัดเจนถึงการยกเลิกสถานการณ์ และแจ้งให้ผู้อพยพ เตรียมพร้อมในการอพยพกลับสู่พื้นที่อยู่อาศัยต่อไป

6) การอพยพกลับ

(1) ประชาชนเมื่อประชาชนได้รับข่าวสารการแจ้งว่าสถานการณ์ภัยได้สิ้นสุดลงแล้วประชาชนต้อง ให้ความร่วมมือและเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการอพยพกลับและรอรับแจ้งจุดอพยพกลับ

(2) ผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้านผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้านต้องจัดระเบียบและจัดลำดับก่อนหลังของการอพยพอย่างเป็นระบบไปสู่ที่ตั้งเดิม และประสานงานการอพยพกับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการควบคุมดูแลการอพยพ

(3) หน่วยอพยพเมื่อได้รับการแจ้งข่าวว่าสถานการณ์ภัยได้สิ้นสุดลงแล้ว หน่วยอพยพผู้ประสบภัยของ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ต้องทราบเส้นทางกลับสู่พื้นที่เป้าหมาย (ทั้งชุมชนหรือหมู่บ้าน) และต้องตรวจสอบ สภาพยานพาหนะสาหรับการอพยพให้พร้อมก่อนออกปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้านทุกระยะให้เตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการอพยพกลับและรอรับแจ้งจุดอพยพกลับที่ดังเดิม อย่างปลอดภัย

ซ.1.6 การอพยพส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นการเคลื่อนย้ายหน่วยราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย เพื่อให้สามารถให้บริการประชาชนได้ตามปกติ โดยให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ในเขตพื้นที่ แบ่งประเภทส่วนราชการที่จะอพยพตามลำดับและความจำเป็นเร่งด่วน พร้อมทั้งกำหนดพื้นที่รองรับการอพยพส่วนราชการและครอบครัว ส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ล่วงหน้า และจัดทำแผนอพยพส่วนราชการโดยกำหนดรายละเอียด ดังนี้

1) สำรวจและจัดทำบัญชีส่วนราชการไว้ล่วงหน้า และแยกประเภทความเร่งด่วนในการอพยพ โดยเน้นความจำเป็นของประชาชนเป็นลำดับแรก

2) กำหนดเขตพื้นที่รองรับการอพยพ ตลอดจนพื้นที่ของแต่ละส่วนราชการให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม

3) กำหนดเจ้าหน้าที่ดำเนินการอพยพไว้ล่วงหน้าโดยระบุหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ให้ชัดเจน

4) กำหนดรายการและจำนวนสิ่งของพัสดุ เอกสารราชการที่จำเป็นต้องขนย้าย

5) สำรวจยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนระบบการสื่อสารสำหรับการอพยพ

6) กำหนดเส้นทางอพยพหลักและเส้นทางอพยพรอง ที่ไม่ขัดขวางต่อการปฏิบัติงานของทหาร

7) วางระเบียบปฏิบัติในการรักษาความปลอดภัย และความสงบเรียบร้อย ในการอพยพการเข้าไปอยู่ในพื้นที่อพยพ ตลอดจนการอพยพกลับ

8) ระหว่างการอพยพให้พิจารณาจัดส่วนราชการ ณ ที่ตั้งเดิมไว้ตามความจำเป็น และที่อพยพเฉพาะส่วน เพื่อให้บริการประชาชนได้

9) การอพยพส่วนราชการส่วนกลาง ซึ่งรวมทั้งการอพยพรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรีหรือสถาบันองค์พระมหากษัตริย์ ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี

ภาคผนวก ญ

แผนงานโครงการที่สำคัญต่อการบรรเทาปัญหาภาวะน้ำท่วมในลุ่มน้ำ

ภาคผนวก ญ แผนงานโครงการที่มีนัยสำคัญต่อการบรรเทาปัญหาภาวะน้ำแล้ง/คุณภาพน้ำ และภาวะน้ำท่วมในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	โครงการ	บรรเทาปัญหา	หน่วยงานหลัก	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ครัวเรือนรับประโยชน์	พื้นที่ป้องกันน้ำท่วม (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	วงเงินโครงการ (ล้านบาท)	โครงการหลัก
1	อาคารทดน้ำ บ้านตากแดด พร้อมระบบส่งน้ำ	น้ำแล้ง	กรมชลประทาน	ยางหัก	ปากท่อ	ราชบุรี	70.00	-	2,000.00	-	500.00	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
2	อ่างเก็บน้ำ โปร่งพรหม (พรด.)	น้ำแล้ง	กรมชลประทาน	ยางหัก	ปากท่อ	ราชบุรี	80.00	-	900.00	0.21	90.00	2 โครงการนโยบาย (Agenda)
3	จัดหาน้ำช่วยเหลือรร.และราษฎรบ้านป่าหมาก (พรด.)	น้ำแล้ง	กรมชลประทาน	ศาลาลัย	สามร้อยยอด	ประจวบคีรีขันธ์	90.00	-	-	-	30.00	2 โครงการนโยบาย (Agenda)
4	จัดหาน้ำช่วยเหลือศูนย์การเรียน ราษฎรบ้านปาเกอะญอ (พรด.) เปลี่ยนชื่อโครงการฝายบ้านปาเกอะญอพร้อมระบบส่งน้ำ	น้ำแล้ง	กรมชลประทาน	ป่าเด็ง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	40.00	-	800.00	-	25.00	2 โครงการนโยบาย (Agenda)
5	จัดหาน้ำให้แก่รร.ตชด.บ้านโป่งลึก (พรด.)	น้ำแล้ง	กรมชลประทาน	ห้วยแม่เพรียง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	80.00	-	25.00	-	1.00	2 โครงการนโยบาย (Agenda)
6	ปรับปรุง อ่างเก็บน้ำ หุบเฉลาพร้อมระบบส่งน้ำ (พรด.)	น้ำแล้ง	กรมชลประทาน	หาดขาม	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	75.00	-	250.00	0.06	15.00	2 โครงการนโยบาย (Agenda)
7	ปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำสายปราณบุรี-หัวหิน พร้อมอาคารประกอบ	น้ำแล้ง	กรมชลประทาน	เขาน้อย,วังก์พง, หัวหิน	ปราณบุรี, หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	5,600.00	-	4,000.00	-	220.00	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
8	อ่างเก็บน้ำ คลองลอยตอนล่าง	น้ำแล้งและน้ำท่วม	กรมชลประทาน	ร่อนทอง	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	273.00	-	8,600.00	17.46	870.00	3 โครงการขนาดใหญ่ เกิน 1,000 ล้านบาท
9	เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำอ่างเก็บน้ำ ป่าแดง	น้ำแล้งและน้ำท่วม	กรมชลประทาน	ป่าแดง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	115.00	-	1,800.00	7.33	500.00	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
10	เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บอ่างเก็บน้ำ ห้วยไทรงาม	น้ำแล้งและน้ำท่วม	กรมชลประทาน	หนองพลับ	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	-	-	3,700.00	3.10	260.00	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
11	เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บอ่างเก็บน้ำ ห้วยแม่ประจันต์	น้ำแล้งและน้ำท่วม	กรมชลประทาน	หนองหญ้าปล้อง	หนองหญ้าปล้อง	เพชรบุรี	-	-	5,571.00	12.70	699.06	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
12	แก้มลิง ทุ่งหิน	น้ำแล้งและน้ำท่วม	บูรณาการหน่วยงาน	ยี่สาร	อัมพวา	สมุทรสงคราม	-	-	4,000.00	14.00	3,836.00	3 โครงการขนาดใหญ่ เกิน 1,000 ล้านบาท
13	เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน	น้ำแล้งและน้ำท่วม	กรมชลประทาน	แก่งกระจาน	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	-	-	-	53.06	157.00	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
14	เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำปราณบุรี	น้ำแล้งและน้ำท่วม	กรมชลประทาน	หนองตาแต้ม	ปราณบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	-	-	-	20.00	60.00	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
15	โครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	น้ำท่วม	กรมชลประทาน	ท่าไม้รวก	ท่ายาง	เพชรบุรี	41,875.00	22,310.00	-	8.40	14,000.00	3 โครงการขนาดใหญ่ เกิน 1,000 ล้านบาท

ภาคผนวก ญ แผนงานโครงการที่มีนัยสำคัญต่อการบรรเทาปัญหาภาวะน้ำแล้ง/คุณภาพน้ำ และภาวะน้ำท่วมในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	โครงการ	บรรเทาปัญหา	หน่วยงานหลัก	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ครัวเรือนรับประโยชน์	พื้นที่ป้องกันน้ำท่วม (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	วงเงินโครงการ (ล้านบาท)	โครงการหลัก
16	ปรับปรุง คลองระบายน้ำ D-26 (ครม.สจ.)	น้ำท่วม	กรมชลประทาน	บางขุนไทร	บ้านแหลม	เพชรบุรี	-	5,000.00	-	-	55.00	2 โครงการนโยบาย (Agenda)
17	ปรับปรุง คลองระบายน้ำ D-18 (ครม.สจ.)	น้ำท่วม	กรมชลประทาน	โพไร่หวาน นาพันสาม แหลมผักเบี้ย	ท่ายาง เมือง บ้านแหลม	เพชรบุรี	-	6,000.00	-	-	182.40	2 โครงการนโยบาย (Agenda)
18	ขุดลอก แม่น้ำเพชรบุรี	น้ำท่วม	กรมเจ้าท่า	บ้านแหลม-บางครก	บ้านแหลม	เพชรบุรี	-	-	-	-	326.41	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
19	ขุดลอก คลองบางสะพาน-คลองปากปิด	น้ำท่วม	กรมเจ้าท่า	แม่รำพึง-พงศ์ประศาสน์	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	-	-	-	-	467.06	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
20	อาคารท่อระบายน้ำลงลำน้ำเดิมเขื่อนปราณบุรี	น้ำท่วม	กรมชลประทาน	หนองตาแต้ม	ปราณบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	64.00	12,000.00	-	-	203.50	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
21	ประตูระบายน้ำ บ้านห้วยกวางจริง โครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยแม่ประจันต์	น้ำท่วม	กรมชลประทาน	พุสวรรค์	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	350.00	2,130.00	-	-	276.99	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
22	ประตูระบายน้ำ บ้านโปร่งตาเพชร โครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยแม่ประจันต์	น้ำท่วม	กรมชลประทาน	วังจันทร์	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	682.00	3,900.00	-	-	285.06	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
23	เพิ่มศักยภาพการระบายน้ำเขื่อนเพชร พร้อมส่วนประกอบอื่น	น้ำท่วม	กรมชลประทาน	ท่าคอย	ท่ายาง	เพชรบุรี	2,000.00	37,500.00	-	-	200.00	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
24	ก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	น้ำท่วม	กรมโยธาธิการและผังเมือง	คลองกระแชง	เมือง	เพชรบุรี	4,234.00	2,468.75	-	-	300.00	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
25	ก่อสร้างระบบระบายน้ำหลักเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	น้ำท่วม	กรมโยธาธิการและผังเมือง	หัวหิน	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	3,838.00	2,768.75	-	-	200.00	1 โครงการพื้นที่เป้าหมาย (Area Based)
รวมทั้งหมด							**59,466.00**	**94,077.50**	**31,646.00**	**136.32**	**23,759.48**	

ภาคผนวก ฎ

การจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น

รายงานการประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และ (ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
วันพฤหัสบดีที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2566 ผ่านระบบ Video Conference

เริ่มประชุมเวลา 13.30 น.

ผู้เข้าร่วมการประชุมผ่านระบบออนไลน์ ทั้งสิ้น 53 ท่าน

(ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และ (ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ที่ปรึกษานำเสนอการผลการจัดทำ (ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และ (ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ โดยการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และ (ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อทบทวนจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง/น้ำท่วมในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตาม พรบ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 61 และ มาตรา 64 ให้สอดคล้องกับบริบทลุ่มน้ำและองค์ประกอบในการบริหารจัดการน้ำ
2) เพื่อนำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง/น้ำท่วมในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ อปท. ที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปสู่การปฏิบัติ
3) เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำใช้แผนดังกล่าวเป็นกรอบในการติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน

ในรายงาน (ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และ (ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ได้มีการเสนอข้อมูลที่สำคัญต่อการบริหารจัดการภาวะน้ำแล้ง และภาวะน้ำท่วม ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลที่สำคัญได้แก่

1) ข้อมูลพื้นฐานของลุ่มน้ำ
2) ข้อที่เป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการภาวะน้ำแล้ง และภาวะน้ำท่วม

ได้มีการทบทวนพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งและน้ำท่วมตามผลการศึกษาพื้นที่เป้าหมาย (Area Based) ในลุ่มน้ำ และสถานีหลักเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำแ (สถานีวัดต่างๆ ซึ่งสามารถติดตามข้อมูลแบบ Real time หรือใกล้เคียงที่สุด)

3) การตัดสินใจในการยกระดับสถานการณ์

การเฝ้าระวังสถานการณ์ภาวะน้ำแล้ง จะพิจารณาจากบริบทของพื้นที่ได้แก่ ปริมาณน้ำต้นทุน (Supply) และปริมาณความต้องการใช้น้ำ (Demand) หากมีปริมาณความต้องการใช้น้ำมากกว่าปริมาณน้ำต้นทุน แสดงถึงภาวะน้ำแล้ง ในขณะที่การเฝ้าระวังสถานการณ์ภาวะน้ำท่วม จะพิจารณาจากระยะเวลาการเกิดน้ำท่วม ความสำคัญและขนาดของพื้นที่เกิดภาวะน้ำท่วม

ในการยกระดับสถานการณ์ภาวะน้ำแล้ง และภาวะน้ำท่วม จะพิจารณาโดยอ้างอิงตามเกณฑ์การยกระดับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

4) การขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง/ภาวะน้ำท่วม ไปสู่การปฏิบัติ

กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง/น้ำท่วม ประกอบด้วยกลไกการจัดทำแผนขับเคลื่อน ติดตามและประเมินผล และกลไกการยกระดับสถานการณ์

5) การรายงานผล

การรายงานผลในภาวะปกติ จะมีการรายงานภาพรวมทั้งประเทศโดย สทนช. ทั้งนี้ เมื่อมีแนวโน้มจะเกิดภาวะน้ำแล้ง/น้ำท่วม จะมีการประกาศพื้นที่เสี่ยง โดย สทนช. หากมีการยกระดับภาวะน้ำแล้ง/น้ำท่วม สู่ระดับ 3 ซึ่งจะมีการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ จะมีการเพิ่มรายงานสรุปสถานการณ์น้ำและทางเลือกในการบรรเทาวิกฤติน้ำ ในกรณีที่สภาพปัญหารุนแรงเกินกว่าเกณฑ์การบริหาร และจะมีการรายงานผลการติดตามข้อสั่งการของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจด้วย

6) หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำแล้ง/ภาวะน้ำท่วมได้มีการทบทวนหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานหลักและหน่วยสนับสนุนในช่วงก่อนเกิดภาวะน้ำแล้ง/ภาวะน้ำท่วม ช่วงเกิดภาวะน้ำแล้ง/ภาวะน้ำท่วม และช่วงหลังภาวะน้ำแล้ง/ภาวะน้ำท่วม

7) แนวทางการบริหารจัดการภาวะน้ำแล้ง

แนวทางการบริหารจัดการภาวะน้ำแล้งหลัก ได้แก่

- วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่น้ำแล้ง โดยรายงานได้มีการทบทวนแนวทางการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำและมีการทบทวนแนวทางการจัดลำดับความสำคัญในการจัดสรรน้ำตามประกาศ กนช. ทั้งนี้ ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ สามารถพิจารณาร่วมกันเพื่อกำหนดการจัดจัดลำดับความสำคัญในการจัดสรรน้ำของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ เองได้
- การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำ โดยรายงานได้มีการเสนอแผนการจัดหาแหล่งน้ำทดแทนและแหล่งน้ำทางเลือกก่อนเกิดภาวะน้ำแล้งที่เหมาะสมของพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตามประเภทการใช้น้ำ

- การผันน้ำและการเฉลี่ยน้ำขณะเกิดภาวะน้ำแล้ง ได้มีการทบทวนกลไกการประกาศการผันน้ำและเฉลี่ยน้ำ ซึ่งมีการระบุหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการผันน้ำและการเฉลี่ยน้ำ

8) แนวทางการบริหารจัดการภาวะน้ำท่วม

รายงานได้ทบทวนข้อมูลเพื่อเสนอวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้อง

9) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

รายงานได้ทบทวนการพิจารณาและจัดสรรงบประมาณในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน

10) รายละเอียดเพิ่มเติม

รายละเอียดเพิ่มเติมของแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งปรากฏในภาคผนวก ได้แก่ เบอร์ติดต่อที่ระบุพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามแผน การติดต่อสื่อสารและการบูรณาการหน่วยงาน พื้นที่ประสบภาวะน้ำแล้งและคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำแล้งและคุณภาพน้ำ แผนการควบคุมและกำหนดปริมาณการใช้น้ำ และแผนงานโครงการที่มีนัยสำคัญต่อการบรรเทาปัญหาภาวะน้ำแล้งในลุ่มน้ำ

รายละเอียดเพิ่มเติมของแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมปรากฏในภาคผนวก ได้แก่ เบอร์ติดต่อที่ระบุพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามแผน การติดต่อสื่อสารและการบูรณาการหน่วยงาน พื้นที่ประสบภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ บัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนเสี่ยงประสบภาวะน้ำท่วม และบัญชีพื้นที่หนีภัย แผนการจัดการระบายน้ำเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม เกณฑ์เตือนภัยและพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม บัญชีอุปกรณ์เครื่องมือที่เกี่ยวข้อง แผนและขั้นตอนการอพยพ และแผนงานโครงการที่สำคัญต่อการบรรเทาปัญหาภาวะน้ำท่วมในลุ่มน้ำ

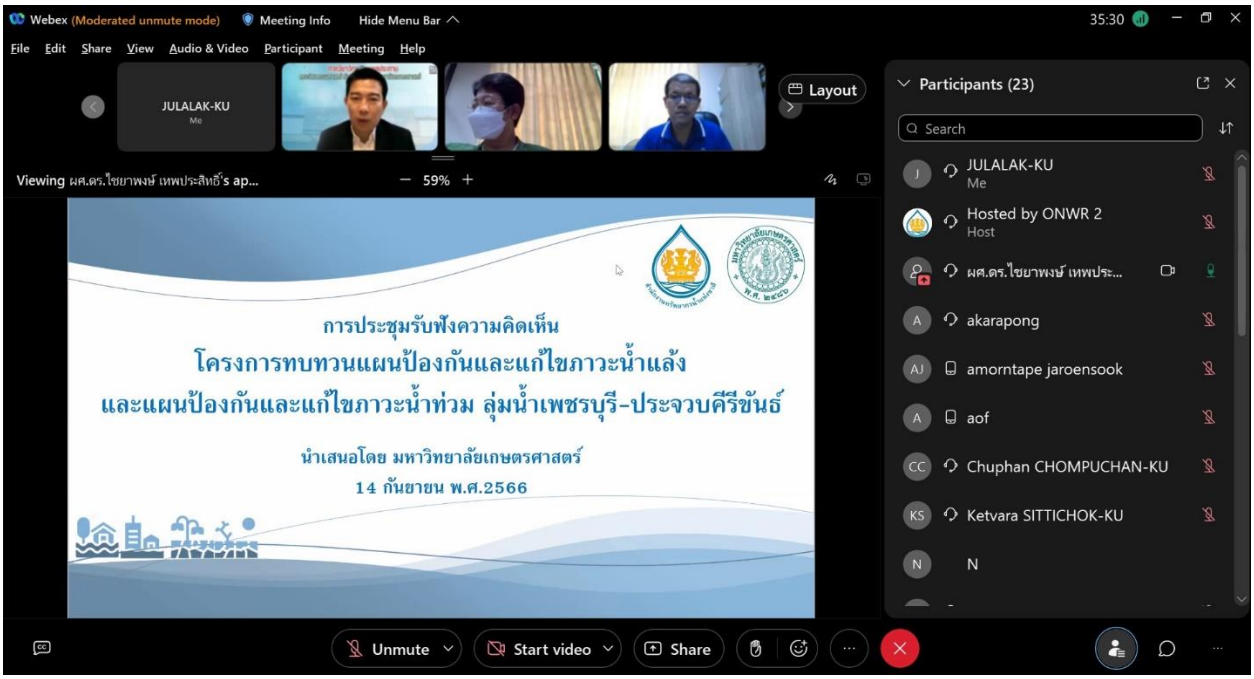
การรับฟังความคิดเห็น

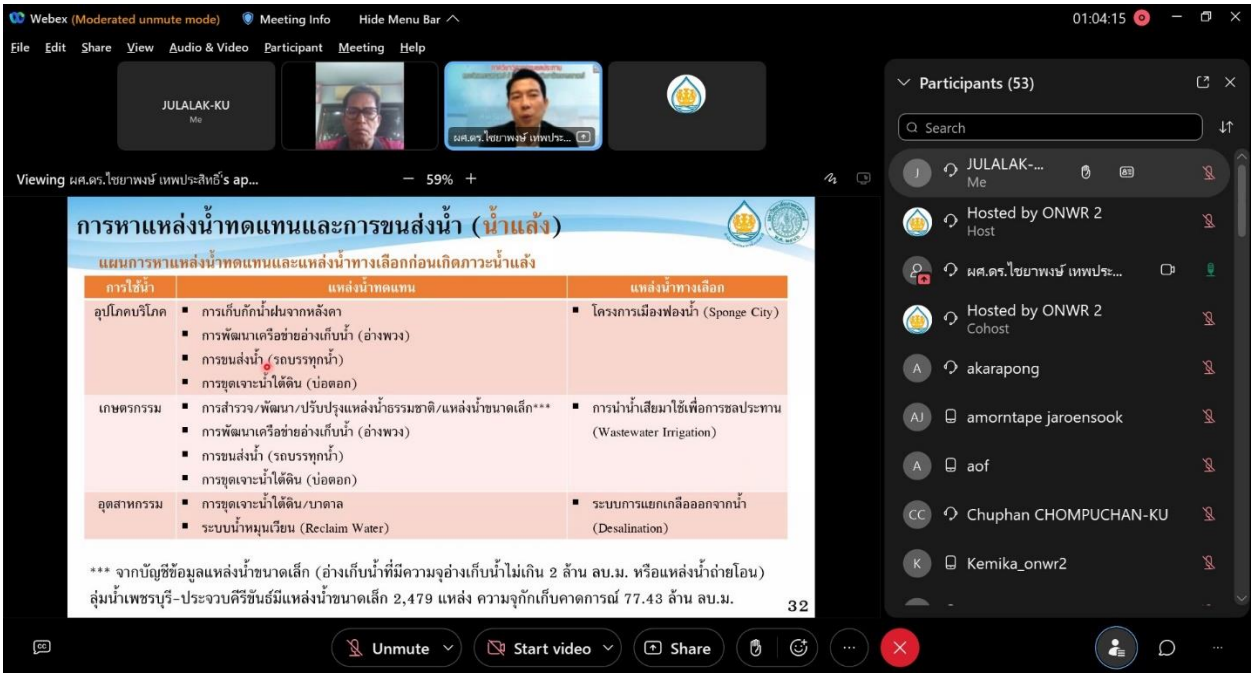
ที่ประชุมได้เปิดให้ผู้เข้าประชุมร่วมแสดงความคิดเห็น โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

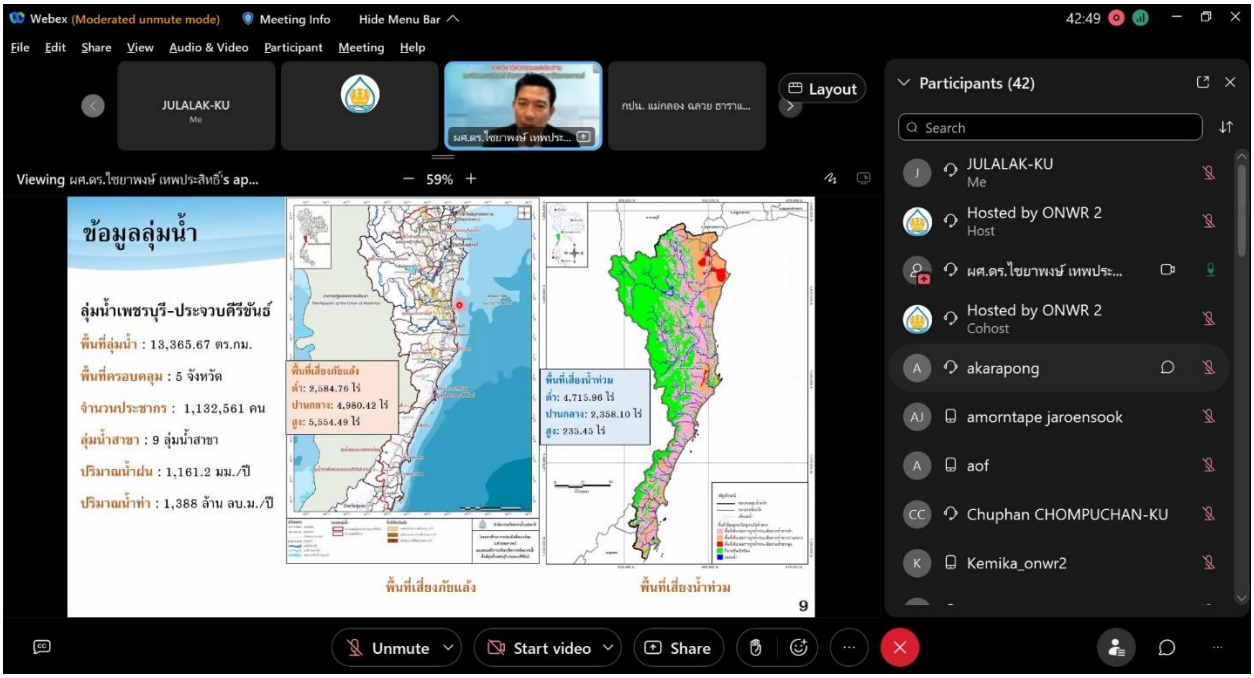
- มีความไม่ชัดเจนของแผนฯ เรื่องเชิงเทคนิค ควรจบที่หน่วยงานปฏิบัติ
- การนำเสนอผล output หรือการเตือนภัย ไม่ใช่ ปภ ควรมีความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติในระดับพื้นที่
- กระบวนการ Dinamic ของ Regulator ในลุ่มน้ำไม่สอดคล้อง
- นำไปใช้จริงไม่ได้ในทางปฏิบัติ ควรมีการหารือในเชิงเทคนิคว่าควรต้องทำอย่างไร
    - ที่ปรึกษา: รับทราบ เป็นความคิดเห็นที่เสนอเพื่อให้ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันทำงานในเชิงลึก และควรมีการหารือร่วมกันในระดับพื้นที่

ปิดประชุมเวลา 15.15 น.

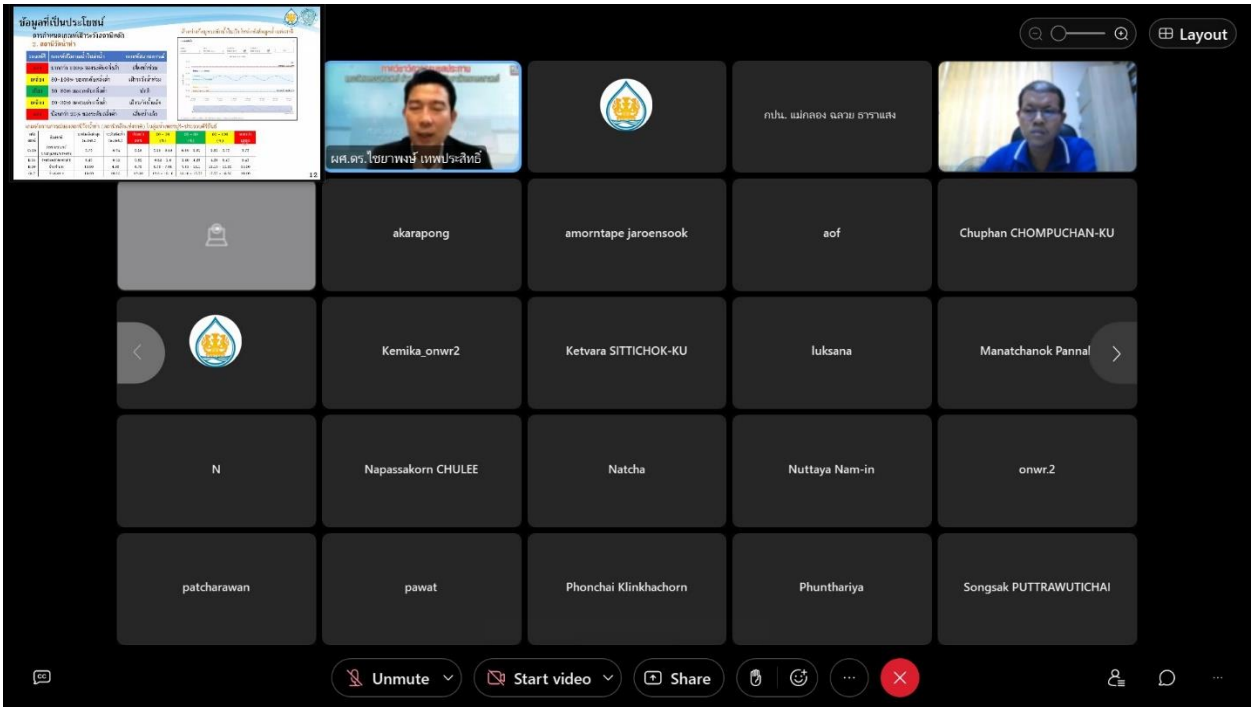
รูปการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น

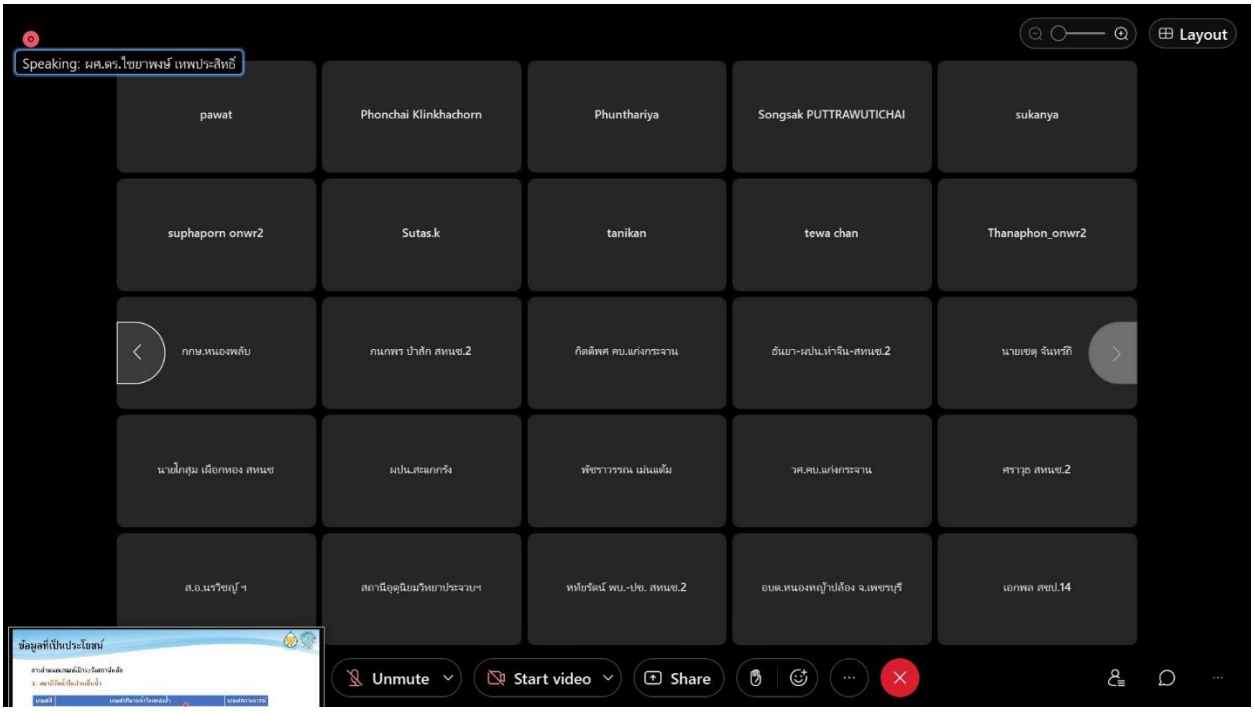

Webex (Moderated unmute mode)
Meeting Info
Hide Menu Bar
42:49
File Edit Share View Audio & Video Participant Meeting Help
JULALAK-KU
Me
Layout
Viewing ผศ.ดร.ไชยาพงษ์ เทพประสิทธิ์'s ap...
59%
ข้อมูลลุ่มน้ำ
ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
พื้นที่ลุ่มน้ำ : 13,365.67 ตร.กม.
พื้นที่ครอบคลุม : 5 จังหวัด
จำนวนประชากร : 1,132,561 คน
ลุ่มน้ำสาขา : 9 ลุ่มน้ำสาขา
ปริมาณน้ำฝน : 1,161.2 มม./ปี
ปริมาณน้ำท่า : 1,388 ล้าน ลบ.ม./ปี
พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง
ต่ำ: 2,584.76 ไร่
ปานกลาง: 4,980.42 ไร่
สูง: 5,554.49 ไร่
พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม
ต่ำ: 4,715.96 ไร่
ปานกลาง: 2,388.10 ไร่
สูง: 235.45 ไร่
พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง
พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม
9
Participants (42)
Search
JULALAK-KU
Me
Hosted by ONWR 2
Host
ผศ.ดร.ไชยาพงษ์ เทพประ...
Hosted by ONWR 2
Cohost
akarapong
amorntape jaroensook
aof
Chuphan CHOMPUCHAN-KU
Kemika_onwr2
Unmute
Start video
Share

Webex (Moderated unmute mode)
Meeting Info
Hide Menu Bar
45:12
File Edit Share View Audio & Video Participant Meeting Help
JULALAK-KU
Me
Viewing ผศ.ดร.ไชยาพงษ์ เทพประสิทธิ์'s ap...
59%
ข้อมูลที่เป็นประโยชน์
การกำหนดเกณฑ์เฝ้าระวังสถานีหลัก
1. สถานีวัดน้ำฝน
ปริมาณฝนสะสม (มม.)
ประเภท 1 ชุมชน
ประเภท 2 เกษตร
ประเภท 3 ป่าต้นน้ำ
เกณฑ์สี
เกณฑ์สถานการณ์
เกณฑ์ฝนสะสม
> 150
> 200
> 250
แดง
เสี่ยงน้ำท่วม
>90 - 150
>120 - 200
>150 - 250
เหลือง
เฝ้าระวังน้ำท่วม
3 วัน
>35 - 90
>35 - 120
>35 - 150
เขียว
ปกติ
>15 - 35
เหลือง
เฝ้าระวังน้ำแล้ง
15 วัน
0 - 15
แดง
เสี่ยงน้ำแล้ง
ที่มา: กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
ตัวอย่างข้อมูลปริมาณฝน
ในเว็บไซต์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ
11
Participants (46)
Search
JULALAK-KU
Me
Hosted by ONWR 2
Host
ผศ.ดร.ไชยาพงษ์ เทพประ...
Hosted by ONW...
Cohost
akarapong
amorntape jaroensook
aof
Chuphan CHOMPUCHAN-KU
Kemika_onwr2
Unmute
Start video
Share

Layout
ผศ.ดร.ไชยาพงษ์ เทพประสิทธิ์
กปน. แม่กลอง ฉลาย ธาราแสง
akarapong
amorntape jaroensook
aof
Chuphan CHOMPUCHAN-KU
Kemika_onwr2
Ketvara SITTICHOK-KU
luksana
Manatchanok Pannal
N
Napassakorn CHULEE
Natcha
Nuttaya Nam-in
onwr.2
patcharawan
pawat
Phonchai Klinkhachorn
Phunthariya
Songsak PUTTRAWUTICHAI
Unmute
Start video
Share

Layout
Speaking: ผศ.ดร.ไชยาพงษ์ เทพประสิทธิ์
pawat
Phonchai Klinkhachorn
Phunthariya
Songsak PUTTRAWUTICHAI
sukanya
suphaporn onwr2
Sutas.k
tanikan
tewa chan
Thanaphon_onwr2
กษ.หนองพลับ
กนกพร บำสัก สทนช.2
กิตติพศ คบ.แก่งกระจาน
อัมมา-ผปน.ท่าจีน-สทนช.2
นายเชตุ จันทรัถิ
นายไกสุม เมืองทอง สทนช
ผปน.สะแกกรัง
พัชราวรรณ เม่นแดง
วศ.คบ.แก่งกระจาน
ศราวุธ สทนช.2
ส.อ.นรวิชญ์ ฯ
สถานีอุตุนิยมวิทยาประจวบฯ
หทัยรัตน์ พบ.-ปข. สทนช.2
อบต.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี
เอกพล สชป.14
Unmute
Start video
Share

ภาคผนวก ฐ

ประเด็นข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก ฐ

ประเด็นข้อแสนะแนะ

1) ควรมีการปรับปรุงแก้ไขและบูรณาการข้อมูลการตรวจวัดปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำท่า คุณภาพน้ำ และข้อมูลภูมิอากาศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ของหน่วยงานต่างๆ ที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันให้สามารถแสดงผลในระดับลุ่มน้ำหลักและลุ่มน้ำสาขาเพื่อเป็นประโยชน์ในการป้องกันและเตือนภัยน้ำท่วมและน้ำแล้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้งน้ำท่วมมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแก้ไขวิกฤติน้ำแล้งและน้ำท่วมในพื้นที่ โดยได้ระบุโครงการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขและป้องกันน้ำแล้งและน้ำท่วมจากแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำไว้ในภาคผนวกแล้ว ทั้งนี้ หากมีการปรับปรุงแผนแม่บทฯ ของลุ่มน้ำในอนาคต โครงการที่ปรากฏในภาคผนวกดังกล่าวจำเป็นต้องมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกันด้วย

3) ควรปรับปรุงการนำเสนอรายงานสถานการณ์น้ำรายวันให้เป็นรูปแบบอินโฟกราฟิกส์ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปเข้าใจข้อมูลได้ง่ายขึ้น

4) ควรจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำ เพื่อทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์ และรายงานสถานการณ์น้ำต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือและการสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์เพื่อให้ภาคประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและเตรียมพร้อมรับมือภาวะต่างๆ ในอนาคตได้

5) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผน ควรให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน และควรมีการเก็บข้อมูลสำหรับการประเมินผลกระทบในระยะยาว เพื่อให้นำไปสู่การนำแผนมาปรับปรุงต่อไปในอนาคต

6) ควรศึกษาความเหมาะสมแนวทางการใช้ประโยชน์ของพื้นที่สาธารณะประโยชน์ พื้นที่ราชพัสดุริมแม่น้ำที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแก้มลิงหรือแหล่งเก็บกักน้ำตลอดทางของแม่น้ำ เพื่อลดผลกระทบจากน้ำท่วมในช่วงฤดูหลากและเก็บกักน้ำไว้ใช้ประโยชน์ในช่วงฤดูแล้ง